ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལྷག་མཐོང་།

རྒྱལ་ཀུན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་ལུང་།

ཏེ་ཧོར་ཡུ་རུགས་བཞི་བའི་ལས་སྒྲུབ་ཁྲིས་ཆོས་འབེལ་གྱི་ས་གཙུགས།

ཞིམ་བྱེམ་ཆབས་ཁང་གིས་པར་ཆད་ཀྱི་དཔེ་ཅཱིན་ཏང་།

2020

རྩོམ་པ་པོ་ཞེས་བྱེམ་རྩེ་ཆོར་དགེ་བཤེས་རྒྱལ་དཀའ་མཚོག་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ཟླ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་ཁོང་མདོ་ལས་དཀར་མཛེས་ཁུལ་ཕྱི་བཙོག་རྩེ་རུ་སྐོར་བོག་མའི་དར་ཊ་ཚང་ཞེས་པའི་ཐྱིམ་དུ་སྐུ་བཙུངས། དཀྱང་ལོ་༤༡ ནས་བཟུང་ཁོང་ཡིག་ཆེཁས་པར་སྐྲུངས།

དཀྱང་ལོ་༥ ཙམ་རྩེ་ཆོར་དང་དགོན་དུ་སྐྲ་ཞིང་བཤོད། རང་ལོ་༡༡ ཐེང་རྩེ་ཆོར་བཅུ་ཤིས་དང་རྒྱས་དགོན་དུ་ཐྲིགས་ཁྲུགས་ཀྱིས་སྒོར་སྐོ་ཞོགས་པ་མེ་བས། གཤན་ཡང་ཏོག་གི་སྒོལ་དབོན་དང་ཚཙན་ཤིང་དགེ་ཚན་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཚང་སྒོ་འཛིན་དང་རིགས་ལམ་ལེགས་པར་སྐྱངས། དང་དགོན་མཁན་ཆུང་རྣོ་རྩེ་འཚང་རྒེ་བཞུགས་སྒོ་བཞང་ཁྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་ཚཙོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་མ་ཁུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ཁྲིད་ཚོགས་དཔང་ཡང་མན་དག་དྲུ་མ་ནོད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་དབུས་ཀུ་ཚེས་སྐྱ་ཚང་ཁམས་པ་གསུང་འབུམ་ཚང་ཅོམ་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོར་རྒྱ་ཅར་དུ་ཁྲིད་ཆེན་རིག་གནས་དང་ཐབས་པར་ཤག་འཐུས་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༢ ཟླ་༡༡ པར་རྒྱ་སྐོ་ཁྱོགས་སྒེལ་གོལ་ཙོང་ཁའི་གཞིས་ཚང་ཁེ་གཅིག་ཏུ་ཁྲིད་ཆེན་རིག་གནས་དང་ཐབས་པར་ཤག་འཐུས་མཛད། ཁོ་ལོ་༡༩༥༢ ཟླ་༡༡ པར་རྒྱ་སྐོ་ཁྱོགས་སྒེལ་གོལ་ཙོང་ཁའི་གཞིས་ཚང་ཁེ་གཅིག་ཏུ་ཁྲིད་ཆེན་རིག་གནས་དང་ཐབས་པར་ཤག་འཐུས་མཛད། ཁོ་ལོ་༡༩༥༣ ལོར་ཁྲིད་ཆེན་རིག་གནས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་ཁྲིད་ཅིང

-I-

ཨང་། དཀར་ཆག ཤོག་གྲངས།

གླེང་བརྗོད།��A ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ།���1
1. སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་ལ་ཇི་
ཙམ་ཕེབས་པ་ནི། 1
2. སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱོན་པའི་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་ཇི་བྱུང་ནི། 3
3. ཁྲི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་སེར་བྱེས་རྩེད་ཐང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག 4
4. ཁྲི་རབས་རེ་བཞི་པ་ཏྲེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར། 9
5. ཁྲི་རབས་གོ་བཞི་པ་བྱེས་གཙང་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ། 19
ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ།�� 27
6. མཁས་མང་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་ནས་ཕེབས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།27
7. བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་བསྟན་སྲིད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་
ཞིག་མཛད་རྣམ། 31
8. སེར་བྱེས་བསམ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་ 47
9. སེར་ལྷོ་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་ 53
10. ཕུར་ལྕོག་བྱམས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཛད་རྣམ་ 67
11. རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་ཏྲེ་རྗེ་བཙུན་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར། 91
12. རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་མཆོག་ 97
13. རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་གཙང་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར། 123

-II-

ཨང་། དཀར་ཆག ཤོག་གྲངས།

14. རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་ཏྲེ་དགེ་བཤེས་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར། 128
15. རྒྱུད་སྨད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སེར་ཏྲེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར། 135
ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ།���142
16. འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བགྲོད་དགོས་པའི་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་མཚན་དང་ལོ་ཡུན་རྩོད་གཞུང་
བཅས་ནི། 142
ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ།���222
17. སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས། 222
སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན།��225 སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན།��234 སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན།��238 སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན།��245 སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན།���251 སེར་བྱེས་ཚྭ་བ་ཁམས་ཚན།���255 སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན།��258 སེར་བྱེས་སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན།��271 སེར་བྱེས་ལྭ་བ་ཁམས་ཚན།��273 སེར་བྱེས་ལྡན་མ་ཁམས་ཚན།��275 སེར་བྱེས་མངའ་རིས་ཁམས་ཚན།���279

-III-

ཨང་། དཀར་ཆག ཤོག་གྲངས།

སེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁམས་ཚན།���281 སེར་བྱེས་དྭགས་པོ་ཁམས་ཚན།��286 སེར་བྱེས་རྩེད་ཐང་ཁམས་ཚན།���288 ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ།���293
18. བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ། 293 ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ།���377
19. རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ། 377
20. དང་པོ་སྦག་སར་ཕེབས་རྐྱེན་དང་དེར་སློབ་གཉེར་གནང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས། 377
21. རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་དང་དེར་འཛུགས་བསྐྲུན་གྱི་སྐོར་མདོར་བསྡུས།405
22. སེར་བྱེས་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་པ་གསར་བཞེངས་དང་དེའི་ནང་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར། 419
23. གྲྭ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་གསུམ་པ་གསར་བཞེངས་དང་དེའི་ནང་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར། 430 ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ།��465
24. སེར་བྱེས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས། 465
ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ།���475
25. སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པ། 475
ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ།���489
26. སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས། 489
ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ།��505

-IV-

ཨང་། དཀར་ཆག ཤོག་གྲངས།

27. མཇུག་བྱང་དང་སྨོན་ཚིག 505
28. ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཁག་དེང་སྲོལ་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཀོད་པ། 520 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག��567 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཚིག་གསུམ།���568

།།ཀོད་ལྡོངས་མཛེས་བའི་རྒྱུ་མཆོག་ལེ་ན་
ཟེག་ཆེན་བྱིང་གི་ཡ་ཀྱ་ལེར་བྱེས་མཁས་སྒྲུབ་
ཀྱ་ཚད་ཀི་ཆོས་འབྱུང་ཀདན་བབས་གསལ་
བའི་ཡེགས་བཞད་རྟ་བཀྲ་བདག་
ཐོའི་ཁོད་ཟེད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

སྦྱངས།

མེར་ཏེ་ལྷ་རམས་དགེ་བསེས་ཚུལ་ཁིམས་ཆོས་འཛེལ་ཀྱི་མ་བརྒམས།

མེར་ཐེས་དེལ་མཛོད་ཁང་གི་འཛིམས་སྒེལ་ཞུས།

THE DALAI LAMA

ཨོཾ། །ཁངས་མ་ཆེན་པོ་མེ་ར་ཞེག་ཆེན་སྐྱིང་གི་ཡ་གྱལ་མེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱ་བདུན་དབང་པོའི་ཏོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་གསར་སྐྱེ་བ་བཀྲི་མ་པའི་བཞིན་ཆུ་འགོ་གངས་ཐུག་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་རིམ་མེད་ཆོས་རྒྱུད་ཁག་གི་ཚོ་རྒྱས་བྱང་ཚུལ། ཐུག་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་འཛིམ་མགོན་ཐུ་མ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་དང་། ཞུ་མེར་བསྟན་པའི་སྲོལ་འཛིན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རབས། ཤཀྱ་དབང་ན་རིམ་དང་། པཊ་ཆེན་ན་རིམ། གདན་མ་ཆེན་པོ་མེ་ར་ཞེག་ཆེན་སྐྱིང་རྗེ་ཐུགས་ཚུལ་དང་། ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར། མེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་ཚུལ། སྐོབ་དཔོན་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། དཔལ་ཀྱ་མཁྱེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཡོ་རྒྱས། མེར་བྱེས་མཁན་པོ་ན་རིམ་གྱི་བྱང་བ། མེར་བྱེས་གྲ་ཚང་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རྗེ་བྱང་བཅས་རིམ་བཀོད་འདུག་པ་གང་ལེགས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དུ་གྱུར།

ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་ནི་སྐྱིར་ཡོ་རྒྱས་བྱང་ཡོ་རིམ་གསལ་དོགས་ཐུབ་རྒྱུ་མ་རེད། ཡང་སྐོས་སྐྱེས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་འཕྲོའི་ཚན་བདེ་རབ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། དཀའ་སྤྱད་ལྡེ་རལེའི་ལྕགས་མཛད་པ་ཤེས་རབ་དང་འབྲུན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་ངུ་ཤེས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བཏེར་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཐུག་ལྷོ་ཡར་འགྲན་རང་གཞན་བསྟན་འཚོའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བའི་མཚོ་གསུམ་གསོལ་འདེ་བས་དང་སྤྱབས་སྟོན་བཅས། ཤྲཱཝཎའི་དགེ་སྦྱོང་ཀུ་ཡེའི་ཟླ་མས། བོད་ཀྱལ་ལོ་ ༢༡༡༤ ས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཕྱེ་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༡৮ ལ།།

ཆོས་རིག་ཅཱཀའི་ལྷན།

MINISTER
RELIGION & CULTURE

ཆེད་དུ་བརྗོད་པ།

ཀ དེང་སྐྱེ་བཙོ་རྣམས་དུས་བབ་ངང་ཁིས་ལས་བྱེལ་ཆེ་བས་དུས་ཐུང་ནང་བདེ་ཕྱིའི་ཚངོན་བདོད་སྐབས་དག་བཏུབ་རེ་ཆེ་ཁིང་། འཕྲལ་ཆའི་རིག་སྐྱ་མང་ལ་བཅེན་རྣས་བའད་བཏོན་ཅེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཤེད། རང་པ་མངས་ཆུས་པའི་དམ་ཆོས་བའི་ཉིད་ཀྱི་བོ་ཀྱེ་ད་ཐུ་ཆོགས་ལ་ཡན་བའེ་བབྱང་བའི་ཁའི་མཁི་ལ་པ་དེ་ཆུལ་ཕྱིའི་ནང་གཙོ་བོ་ཁ་ཤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བྱགས་རྟེའི་ཕྱི་བ་བཞི་ལ་ཡོག ཕྱོགས་མང་པོའི་ཀ་ནས་ཐུ་མ་བྱགས་པའི་མངོང་ཁའི་ཁང་ཁ་ཤྱབས་ཀྱི་ཁང་པ་ཆེ

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

Supreme Spiritual & Temporal Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama
One of Tibet's Principal Monastery Striving to Preserve Tibetan Buddhist Tradition & Cultural Heritage in Exile

ས་ སེར་བྱེའུ་མཁན་སློབ་གྲྭ་ཚང་།
Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

དེ་ཡང་དུས་རབས་འདིར་ཕྱི་རྒྱལ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁེངས་ཤིང་རྒྱས་ཤ་ཆེ་ཞིང་ཁྱབ་ཅིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་ལོ་ཁྲི་ཤས་ཙམ་ཁོ་ནའི་ནང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ཡིན་ཞིང་།

སྣང་བ་ཤེན་འབྱུང་བསྐུ་བཅེད་པ་དང་། །
ཐུ་བ་རང་ངོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཤིས། །
འགལ་མེད་ཐབ་ཚེའི་ལམ་བཅང་མཐང་ཐུབ་པ། །
འཕྲལ་མེད་གསལ་མཛད་འདེན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ། །

འཕྲུང་རབས་གོང་མ་ཡོངས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཁུར། །
བྱམས་བཅུ་ལྔ་བཙན་ཤཱཀྱ་ཀྱི་སྐུ་ཡག་ཏུ། །
བསྟན་པའི་ཤིང་བཟང་ཐེ་བའི་སྐོལ་བ་བྱེད་མཆོག །
མཐུང་མེད་ཆུལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །

སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སྨིག་རྒྱ་བསྐྱན་འཆིའི་དཔལ། །
སོོམ་བཀྱེན་དུར་ཕྱིག་ཀར་ཐི་རྣམ་རོལ་པ། །
མ་ཁས་ཀྱབ་བསྐྱན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག །
བྱང་ཐོག་པ་ཏ་ཆེན་ཁམས་ཀ་སྐུམ་འབྲི་བའི་སྐྱབས། །

དྲང་ངེས་དཀའ་གནད་ཤྲུག་པར་ཆུ་མེད་དང་། །
ཧཱ་ཤེས་རབ་རྒྱང་འཕེལ་ཐུབ་པར་སྣུལ་ལོ་རྩོམ། །
སྔོན་མེད་ཁ་བའི་སྒོང་ས་གསལ་མཛད་པའི། །
ཤིང་རྟའི་སྐྱེལ་འཇུག་འཇམ་མགོན་རྩོང་ཁ་པ། །

ཤར་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་རྒྱ་དག་ཡུལ་ཁམས་གྱ། །
འཇམ་མགོན་ལུགས་བཟང་ཞིན་ཉེད་དབང་པོ་མཆོག །
མཉེན་བཅེ་རྣ་བདུན་སྟོང་གྱིས་ཞེད་དང་ལྡན་པའི། །
ཀཁན་དོན་ཕུན་བྱང་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །

* * * *

ཐུབ་བོས་ཅག་ཏུ་བདེ་སྐོང་དཀྱིངས་སུ་ནུབ། །
རིན་ཆེན་རྒྱལ་བའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །
ཚེ་རྒྱ་རྣམ་དཔྱོད་བཟང་བའི་ངར་སྒྲ་ཡིས། །
ལོག་སྒྲུབ་འཇིག་སྡིག་གྱུན་མཉེན་ཆེན་སོའི་ཞལ་མ། །

རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔྱངས་ཅན་གྱང་གྲུ་དཀྱིལ་ཀུ་སྒྲུག །
ཀོང་སྤོལ་ལྷོངས་ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་འཇམ་མགོན་སྐོལ། །
རྟོག་པའི་དྲི་བཅས་ལུ་རྒྱལ་མཚན་ཆེད་བགོད་པའི། །
ཚུ་མེད་རིག་པའི་དབང་ལྡན་དེ་ལས་བཅང་ཡོ། །

རྒྱལ་ཀུན་བཟེ་བའི་རང་གཟུགས་སྐྱབ་རལ་གཅིག །
བསྟན་འགྲོར་འཚེ་བའི་ཕྱི་ནང་བདུད་རིགས་ཀུན། །
གཞོམ་ཕྱིར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཞྭ་སོའི་རྒྱལ། །
ཤིན་འདོད་སྐྱེལ་མཛད་ཡང་གསང་ལྷ་དགྱེའི་ཞབས། །

-A-

གླེང་བརྗོད།

གླེང་བརྗོད།

༄༅། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའ་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། རྒྱལ་ཁམས་ ིསེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གྱུར་ཅིག དེ་ཡང་རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་ཞིང༌། དུས་རབས་འདིར་བོད་རིགས་རྩམ་ཟན་ཡོངས་ཀྱི་ཕ་མེད་པའི་ཕ་ཚབ་དང༌། མ་མེད་པའི་མ་ཚབ། གདོང་གི་མིག ཁོག་པའི་སྙིང༌། བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་ཆོས་སྲིད་ཡུལ་ལྗོངས་དང་བཅས་པའི་མངའི་བདག འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་ཞིང་དྲང་བདེན་གྱི་མི་རིགས་རྣམས་ལ། མི་རིགས་ཕན་ཚུན་དབར་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྩིས་མེད་བརྙས་བཅོས་དང་སྡང་སེམས་སོགས་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་ཞིང༌། སྤྱོད་པ་འཚེ་བ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་དང་གཅིག ལྟ་བ་ལྟོས་གྲུབ་བམ་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་དགོས་ཚུལ་དང་གཉིས། འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་རྣམས་མི་རིགས་མང་པོ་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་ནས་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དང༌། གུས་ཞབས་ཆེན་པོའ་སྒོ་ནས་མཐུན་ ིལམ་གང་ཟབ་གནང་རྒྱུ་དང་གསུམ་ནི། འཛམ་གླིང་གི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ངེས་

-B-

གླེང་བརྗོད།

པར་དོན་གྱི་ཞི་བདེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྔོན་མེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་ཕྱེ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ། ༸རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས། སྙིགས་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་མགོན་དཔུང་ཉིད་བསམས་བཞིན་དུ་སྡོམ་བཙུན་འཁོར་བསྒྱུར་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་བ། རང་གཞན་ཕྱི་ནང་སུ་ལའང་བསླུ་སེམས་དང་རྫུན་གཡོ། ཕྲག་དོག་འགྲན་སེམས་ཀྱི་དྲི་མས་གཏན་ནས་མ་གོས་ཤིང༌། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་ངལ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ ིཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངའ་བ། ཁ་གཏིང་མཚུངས་པའི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ། མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་མཚན་རིག་དང་བཅས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏཱ་ཆེན་པོ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་བཅས་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་པ་ཡ་མེད། རང་རེ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་ཡང་མཁས་པས་བཙུན་པ་མི་འདོར་བཙུན་པས་མཁས་པ་མི་འདོར་ཞིང་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་སོགས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཉམས་ལེན་པ་ཆེན་པོ། བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ ིདགྲ་གཉེན་བར་གསུམ་བཅས་ཆུ་ཟླ་ལྟར་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན། མ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དྲུག་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡང་བའི་དགྲ་ལ་ཡང་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གུས་རྩིས་ཆེ་མཐོང་གིས་བཀུར་བའི་རྟོགས་

-C-

གླེང་བརྗོད།

ལྡན་རོ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་མེ་ཏོག་པདྨ་དཀར་པོ་ལྟར་བསྔགས་པར་འོས་པའི་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་རྣམ་པ་ཅན། ིཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའ་སྨད་དང་༡༩༦༠ བཅས་སུ་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ ིཔའི་གཞུང་ཞབས་མང་པོ་དང༌། བྱེས་འབྱོར་བོད་ཀྱི་མི་མང་བཅས་ཀྱིས་ད་ནི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁྱབ་སྲིད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་གཏན་མེད་རྩ་རླག་མ་གཏོགས། དེ་དག་སླར་གསོ་རྒྱུན་འཛིན་དེང་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡོང་རེ་བྲལ་བ་དང༌། ༸གོང་ས་མཆོག་ལའང་བློ་མཐུན་འགས་གང་ཉིད་སྐུ་ནའི་བབས་ཀྱིས་དེང་དུས་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་ཙམ་གསན་སྦྱོང་གནང་ལེགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཞུ་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གང་ཉིད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དབང་གིས། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གནའ་མི་ཁ་དཔེ་ལ། ཤྭ་བར་མདའ་དགུ་ཐེབས་ཀྱང་སོས་པའི་རེ་བ་དང༌། སྤྲང་པོ་ས་མཐར་འཁྱམས་ཀྱང་ཕྱུག་གི་རེ་བ་ཟེར་བ་བཞིན་༸གོང་ས་མཆོག་ནི་ཐུགས་ཤགས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མ་ཆག་པར། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་སོན་ཆེད་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་སྙན་ཞུ་ཐེངས་མང་དང༌། བོད་གཞུང་དང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའ་གཞུང་གཉིས་དབར་ ིབཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་ལ་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་དང་བཅས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དབུ་འཛུགས་བརྟན་པོ་མཛད། རྒྱ་གར་ནང་རང་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཁེར་གཙང་གི་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་
ཁག་མང་གསར་འཛུགས། བོད་མི་མང་བྱིངས་ལ་འཕྲལ་སེལ་ལམ་ལས་སོགས་

-D-

གླེང་བརྗོད།

ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཐོབ་ཐབས། ཕུགས་སུ་བོད་རིགས་ཁེར་གཙང་གཏན་གནས་གཞིས་ཆགས་ཁག་མང་པོ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སྦག་སར་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བའི་སོན་རྩ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཀ་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་པོ་ཟུར་བཙུགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང༌། མགོན་པོ་གང་གིས་ཕུགས་རྒྱངས་རིང་གཟིགས་བརྟན་ཅིང་བརླིང་པའི་མཛད་རྗེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གིས་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་མེ་ཆེན་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང༌། སྤྱིར་གྲངས་འབོར་གྱི་ཆ་ནས་མི་མཉམ་ཡང་དེང་སྲོལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚོད་རིགས་འདྲ་མིན་མང་པོའ་ཆ་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་ཆེས་མཐོན་པོར་སླེབ་པའི་བོད་རིགས་ཤེས་ཡོན་ ིདང་སྤྱི་ཕན་ལྷག་བསམ་ཅན་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་འདི་དང༌། སྔར་བོད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཆོས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་བླ་མ་མི་འདྲ་བ་མང་པོས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཡིན་མོད། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །
ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཐུགས་སྨོན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་༸རྒྱལ་དབང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ཉིད་ཁོ་ནས། སྔོན་སྟོན་པ་

-E-

གླེང་བརྗོད།

ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་མཆོག་ཟུང་གཉིས། བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ཆེན་པོ་བདུན། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོའ་ིདཔལ་ལྟར་གསལ་བ་མཛད་ཀྱང༌། ཆ་ཚང་ཉམས་ནས་རྩ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ། དུས་རབས་༢༠ པའི་སྨད་དུ། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ། དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང༌། དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང༌། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་པ་གཉིས་སོགས་ཕྱག་བཏབ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་མ་ཟད། རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་དང་བཙུན་དགོན་མང་པོར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་བཅས་པར་རིགས་ལམ་བརྒལ་བརྟག་གི་སྟེང་ནས་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་གྱི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་མཛད་པ་ནི་ཨེ་མ་ཧོ། ཧ་ཅང་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང༌། བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནམ།
ལྷག་པར་དྲང་བདེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་དང་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་བཅས་བོད་
དོན་བདེན་པའི་རྒྱབ་ཏུ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བཞིན་པ་འདི་དག་ནི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བཟང་ཁོ་ནར་ཕྱག་བསྟར་གནང་བའི་ནུས་པ་དང་བྱིན་རླབས་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འདོད་ཁེངས་ཤིག་འགྲུབ་དགོས་ན་རང་གཞན་ཚང་མ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཁོ་ནར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཐབས་བཟང་གཞན་མེད་པར་མཁྱེན་དགོས། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པད་

-F-

གླེང་བརྗོད།

དཀར་འཆང་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལོ་གྲངས་མང་པོའ་སྔོན་ནས་སྤྱི་སྒེར་མང་ ིཔོར་རང་རང་གི་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་དགོས་ཚུལ་བཀའ་སློབ་ལན་མང་ཡང་ཡང་བསྩལ་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཡོད་པ་ལྟར།
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་དང་པོའ་ནང་བཀའི་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸གོང་ས་མཆོག་
གི་ཞལ་སྔ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཨ་མ་ར་ཝ་ཏིའི་གནས་མཆོག མཆོད་རྟེན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་དོན་དང༌། ལྷག་པར་རང་རེ་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་མཐར་མྱུར་ཕྱིན་དང་དམིགས་ཡུལ་རྩ་དོན་མྱུར་སོན་སོགས་ཀྱི་ཆེད། གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེའི་ཡང་རྩེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབང་ཆེན་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཚང་ ིཞིང་རྟགས་ནུས་ཐོན་པ་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཞུས་ནས། སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གླིང་དུ་ཉིན་གྲངས་ཁ་ཤས་སྡོད་རིང་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་ཧོར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་མཇལ་བཅར་སྐབས། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་གདན་ས་དང་གྲྭ་ཚང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་བྲིས་ཟིན་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ཡང༌། རང་རེ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འབྱུང་ངམ་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་གསལ་འབུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་མཇལ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་འདོད་ཅན་གྱི་རྒན་པ་རྣམས་དང་མཁྱེན་འདོད་ཅན་གྱི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམ་པ་བཅས་ལ་དཀའ་ངལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོག་

-G-

གླེང་བརྗོད།

མར་ཕྱག་བཏབ་ཚུལ། དེ་ནས་རྐྱེན་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་གྱུར་པ། གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་རྣམ་པའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ། གྲྭ་ཚང་འདི་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཇི་ཙམ་བྱོན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དང༌། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གྲྭ་ཚང་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ། དེ་ལ་ཆོས་འབྱོར་གཉིས་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སོགས་གསལ་རྒྱས་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཞིག་མེད་ཐབས་མི་འདུག དེང་གི་དུས་རབས་འདིར་དེ་དག་ཧ་ཅང་གལ་གནད་ཀྱང་ཆེན་པོར་མཐོང་བས། གུས་པར་ཉིད་ཀྱིས་ག་ལས་གང་ཡོང་ཞིག་བསྒྲིག་ཐབས་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་དང༌། གུས་པས་དེ་འདྲའི་བཀའ་གནང་འོས་མེད་ཅིང་བདག་ལ་དེ་འདྲའི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་ནུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མེད་ཚུལ་ཞུས་ནས་ལོག དེའི་རྗེས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་མཛོད་ལགས་ཤིག་དང་གྲྭ་ཚང་དཔེ་མཛོད་དབུ་འཛིན་རྒན་གཞོན་གཉིས་བཅས་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཁོང་རྣམ་པས་དར་དང་བཅས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་གང་སྩལ་བ་དྭང་ལེན་དགོས་ཚུལ་ཁོ་བོར་འཇིམ་གོང་གསེར་རྩིས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་དོན་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རེ་བསྐུལ་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཁས་ལེན་མི་ཞུ་ཀ་མེད་བྱུང༌།
དེར་བརྟེན་རང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚོད་དང༌། ཁུངས་བཅོལ་ཡུལ་གྱི་ཡིག་
ཆ་རྙེད་ཚོད་དང་མཐུན་པའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་སམ་ཆོས་འབྱུང༌། ༼བོད་ལྗོངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་གྱལ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་སྣང་༽ ཅེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དེབ་འདི་བསྒྲིགས་ཁུལ་བྱས། ི

-H-

གླེང་བརྗོད།

དེ་ཡང་བསྐལ་པ་ཆགས་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་རྒྱ་དཀར་ནག་དང་བོད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་སྐོར་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་བྱོན་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བའི་མཁས་མཆོག་མང་པོས་དེབ་ཐེར་དུ་མར་གསལ་བར་བཀོད་ཟིན་པས་བྲིས་ཟིན་འབྲི་བའི་ངལ་བར་མ་བྱས་སོ། །
དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་སྙིང་པོར། ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་ཆོས་ཚུལ་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱོད་པ་འཚེ་བ་སྤོང་པ་དང༌། ལྟ་བ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ། བསམ་པ་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེང་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་སྒྲིབ་སྤོང་ཐབས་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་བཅས་ལ་འབད་བརྩོན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཡུན་རིང་འཛིན་སྐྱོང་ནུས་པའི་ཆེད་དུ། ཕྱི་ལོ་༧༩༨ དང་༧༩༩ ཙམ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་པཎྜི་ཏཱ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། རྒྱ་བོད་གྲུབ་ཐོབ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོག འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ཞལ་འཛོམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡར་ལུང་གཙང་པོའ་ཉེ་འགྲམ་དུ་ ིབསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགོན་པ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་ནས་བཟུང༌། དུས་ངན་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ བར་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་

-I-

གླེང་བརྗོད།

དགེ་འདུན་ཕོ་མོའ་སྡེ། དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བདུན་ལྷག་བཞེངས་ ིཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་གི་ནང་གྲྭ་བཙུན་ཕོ་མོ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྩལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་ངང་བཞུགས་པ་དང༌། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་དད་གུས་དང་བྱམས་བརྩེ་ཆེ་ཞིང་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པ། མི་ཚེའི་ནང་སྐྱིད་སྡུག་ཅི་བྱུང་ཚང་མ་རང་རང་གིས་སྔོན་བྱས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཞིང་འབྲོག་ཆོལ་གསུམ་གྱི་མི་དམངས་ས་ཡ་དྲུག་ལྷག་མངའ་འབངས་སུ་མཆིས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གང་གིས་དབང་བསྒྱུར་འོག་མིན་པར་རང་དབང་གཙང་མར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།
དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱ་ནག་གོ་མིའུ་ཏང་གི་སྲིད་འཛིན་ཅང་ཇིས་ཧྲིའི་སྐབས་ནས་
བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ས་མཚམས་མང་པོར་བཙན་འཛུལ་དང་བཙན་འཕྲོགས་མི་བསད་ཁྲག་སྦྱོར་ལན་མང་བྱས་ཡོད་མོད། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༡ ལོར་ཨོ་རུ་སུ་དམར་པོའ་ིགཙོ་འཛིན་ལེ་ནི་ལས་དམར་པོའ་ལྟ་སྤྱོད་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་མཱ་འོས་འགོ་ཁྲིད་ ིཔའི་རྒྱ་ནག་མི་རིགས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་རྒྱ་ནག་གོ་མིའུ་ཏང་གི་སྲིད་འཛིན་ཅང་ཇིས་ཧྲིའི་གཞུང་ལ་དྲག་པོའ་དཔུང་འཇུག་གིས་ངོ་རྒོལ་གྱེན་ལོག་མི་བསད་ ིཁྲག་སྦྱོར་ཤགས་ཆེན་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གོ་མིའུ་ཏང་གི་སྲིད་འཛིན་ཅང་ཇིས་ཧྲི་སྐུ་འཁོར་ཐེ་ཝན་མཚོ་གླིང་དུ་བྲོས་དགོས་བྱུང༌། དེ་ནས་རིང་མིན་རྒྱ་ནག་དབང་འཛིན་དམར་ཤོག་པའི་བརྩེ་མེད་དྲག་དམག མིང་སྙན་བཅིང་འགྲོལ་དམར་དམག་

-J-

གླེང་བརྗོད།

གིས་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནས་ཁྲིམས་འགལ་བཙན་འཛུལ་གྱིས་བོད་མི་ཉམ་ཆུང་ཆོས་བྱེད་མི་རིགས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལྷག་དམར་བསད་དང༌། དགོན་པ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ལྷག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་རྟེན་པ། མ་ཟད་དེར་བཞུགས་གྲྭ་བཙུན་དགེ་འདུན་ཕོ་མོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་རྩ་གཏོར་བཏང༌།
༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་དེང་དུས་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་
དབར་གྱི་དམག་མཁོའ་མཚོན་ཆ་ཐོན་གསར་ཧ་ཅང་ནུས་ལྡན་དུ་མ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ ིཡ་ང་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་དྲག་ལས་དང་འབྲེལ་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་དང་བོད་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པར་ལྷ་སའི་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་སྒར་དུ་ཟློས་གར་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཚུལ་བསླུ་ཁྲིད་ཀྱིས་བཙན་བཟུང་བཀག་ཉར་དང་འབྲེལ་བོད་རིགས་མགོ་སྐེ་བྲལ་བར་བྱེད་འཆར་གྱི་དབང་ཡོད་ཐུབ་ཚོད་ཀྱི་ཇུས་ངན་དངོས་སུ་ཐོན་པར་བརྟེན་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་དགྲ་བོར་ཞི་རྒོལ་སྒེར་ལང་ཆེན་པོ་གནང༌། རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་བས་དེ་འདྲའི་ཉེན་ཆེའི་ཇུས་ངན་དབང་གིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་འཁོར། རྗེས་འབྲངས་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བཅུ་བཅས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་ཡུལ་བཞག་ནས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་གསང་བྲོས་ཀྱིས་སྐྱབས་བཅོལ་གནང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆགས་འཇིག་ཅི་བྱུང་དང་དེ་དག་གི་རྐྱེན་རྩ་གང་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་གསལ་འབྲི་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཐོང༌། དེ་ཡང་དེང་སྐབས་བོད་དུ་གཉེན་འཕྲད་དུ་ཕེབས་པའི་བོད་རིགས་ཁ་ཤས་དང་ཡང་བོད་དུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྲོ་འཁྱམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་སའི་

-K-

གླེང་བརྗོད།

སེ་ར་དགོན་པ་དང་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་སོགས་གཏོར་མི་འདུག་ཡག་པོ་འདུག་གསུངས་མཁན་ཡོངས་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཁྱི་རྒན་བསད་པའི་རོ་དང་ཁྱི་རྒན་གསོན་པོ་གཉིས་དབྱེར་མ་ཆོད་པའི་གཏམ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སེ་རར་དགེ་འདུན་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང༌། འབྲས་སྤུངས་ལ་དགེ་འདུན་ཉུང་མཐར་བདུན་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཞུགས་ཡོད་ན་མ་གཏོར་བ་དང་མེད་ན་གཏོར་བ་མ་ཡིན་
ནམ།

སྤྱིར་སྔོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་ཞོར་དུ་གྲྭ་ཚང་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་ཉུང་བ་རེ་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་མངོན་པ་ཞིག་མེད་སྟབས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འགོད་དཀའི་བར་སྟོང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བརྒལ་དགོས་ཤིང༌། ཚད་ལྡན་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་ཡང་ཧ་ཅང་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། ལྷག་པར་ཁོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་འདི་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་ནུས་ཀྱི་ཤེས་མྱོང་ཆ་རྐྱེན་གྱིས་ཧ་ཅང་དབུལ་བའི་དབང་གིས་ནོར་ཆད་ལྷག་གསུམ་དང་ལོག་བཤད་འབྲེལ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ཚིམ་པར་ལྟ་ཞོག ཐུགས་གཏིང་ནས་ཁྲེལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་སྨྲ་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་རྨོངས་རྒན་ང་རྒྱལ་ཅན་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་བཟོད་པ་བཞེས་འཚལ་ལོ། །
དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་བཀའ་དྲིན་
མཚུངས་མེད་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འབྱུང་ངམ་ལོ་རྒྱུས་

-L-

གླེང་བརྗོད།

ཇི་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པ་ནི། དཀར་ཆག་ཟུར་ཡོད་ལྟར་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་དང་འབྲེལ་བའི་གླེང་གཞི་དང༌། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མཛད་རྣམ། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ། དཔལ་ས་སྐྱ། བཀའ་རྒྱུད། བཀའ་གདམས་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། དཔལ་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་རྣམ་ཐར། གང་དེའི་ལུགས་འཛིན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིམ་དང་༸རྒྱལ་༧པཎ་རྣམ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་མཚན། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་འདེབས་པ་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་མཛད་རྣམ། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་སེ་རའི་ཁྲི་རབས་རྣམ་པ། སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་བཏབ་ཚུལ། ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་མཛད་རྣམ། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་གི་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་རབས་ཇི་ལྟར་བྱུང་པ་སོགས་ཅུང་ཞིབ་མོའ་སྒོ་ནས་བཀོད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ ིམདོར་བསྡུས་རེ་དང༌། དེ་ནས་རྩོམ་བྱང་དང་བསྔོ་བ་བཅས་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུས་ཡོད།
འདི་ལ་དང་ཐོག་མཁས་དབང་མང་འདུས་མུས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་
ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ངེས་བསམས། འོན་ཀྱང་སླད་རྩོམ་ཞུགས་རྣམས་ནས་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ངར་མེད་ཁྱོད་ཡོད་དང༌། མཁྱེན་ཡོན་གྱི་ཆ་ནས་ང་དམན་ཁྱོད་མཐོ་ལྟ་བུས་ཕར་འཕེན་ཚུར་འཕེན་གྱིས་རྩོམ་འགྱངས་སུ་འགྱུར་ཉེན་དང༌། ཡང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསྐུལ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིད་ནས་འདི་ཡི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡང་དྲན་ནས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སླད་གནས་ལྔ་གཟིགས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་དེབ་འདི་ལས་

-M-

གླེང་བརྗོད།

ཞིབ་རྒྱས་གསལ་གསུམ་ལྡན་པའི་ཡིག་འཇོག་རྩོམ་སྒྲིག་ངེས་པར་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་སོ། །
དེ་ཡང་ལས་གཞིར་འདི་ལ་ནེའུ་ཡོཀ་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཉམས་
གསོ་བདག་ཉར་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་༼རྗེན་སི་མད་ཐི་༽ ལགས་ནས་ཉེར་མཁོའ་ིདཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་གཡར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་རོགས་ཕན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང༌། དེ་བཞིན་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་ཕྱག་མཛོད་ཁང་དང༌། དཔེ་མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་ཡང་དགོས་མཁོའ་ཡིག་ཆ་གཡར་གཏོང་སོགས་རོགས་ཕན་གང་ ིཡོངས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ། མ་ཟད་རང་ཁོངས་ཁམས་ཚན་རྣམ་པས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་འདྲ་བཤུས་རེ་གནང་བའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་སོ། །
གཞན་ཡང་གུས་པའི་ཚ་བོ་སེར་ཏྲེ་དགེ་སློང་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་
ལགས་ནས་ཁོ་བོས་ཟིན་བྲིས་གང་ཐོན་རྣམས་ཉིན་མཚན་དང་དཀའ་ངལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁམ་ཕུའུ་ཁྲོར་ནང་དུ་གང་ཐུབ་བཀོད་གནང་བའང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་
བཅས།

འདི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་པ་པོ་རྨོངས་རྒན་ཆོས་མེད་ས་མཐའི་སྤྲང་
འཁྱམས་པ་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་དངོས་མིང་ཚུལ་དགའ་འབོད་པས་སོ། །

- 1-

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་ལ་ཇི་ཙམ་ཕེབས་པ་ནི།

མི༵་འཇི༵གས་རིགས་གསུམ་གཅིག་བསྡུས་ཙོང་ཁ་པའི། །
མི༵་འཇི༵གས་རྣམ་བཞི་གསེར་ཁྲི་མངོན་མཐོའ་ཁརི ། །
མི༵་འཇི༵གས་ཞབས་སོར་བཀོད་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །
མི༵་འཇི༵གས་སེར་བྱེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་བྱུང༌། །
བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་ནོར་འཛིན་ཡངས་པོ་ལ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་སྨིན་པའི་རྐྱེན། །
ཐོས་བསམ་སྒོམ་དང་ཚོགས་གཉིས་མཐུས་གྲུབ་པའི། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དཔལ། །

ཇི་ཙམ་བྱོན་པའི་མཚན་དང་མཛད་རྣམ་བཅས། །རབ་སྙན་དབྱངས་ཅན་མཉེས་པའི་རྒྱུད་མང་སྒྲ། །ཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དོན་གཉེར་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །གསན་ཙམ་པས་ཀྱང་དད་གུས་རྒྱས་ཕྱིར་འབྲི། །

-2-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༡ ཁྲི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་སེར་བྱེས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།༢ ཁྲི་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་སེར་བྱེས་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།༣ ཁྲི་རབས་སོ་གཉིས་པ་སེར་བྱེས་གཙང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ།༤ ཁྲི་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་སེར་བྱེས་ཚྭ་བ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་དཔལ་བཟང་པོ།༥ ཁྲི་རབས་ང་བཞི་པ་སེར་བྱེས་བསམ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ།༦ ཁྲི་རབས་ང་བརྒྱད་པ་སེར་བྱེས་བསམ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ།༧ ཁྲི་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་སེར་བྱེས་ཚྭ་བ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
༨ ཁྲི་རབས་རེ་བཞི་པ་སེར་བྱེས་ཏྲེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོ།
༩ ཁྲི་རབས་རེ་དྲུག་པ་སེར་བྱེས་བསམ་ངག་དབང་སྙན་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༠ ཁྲི་རབས་རེ་བརྒྱད་པ་སེར་བྱེས་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༡ ཁྲི་རབས་དོན་གཉིས་པ་སེར་བྱེས་གཙང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་པོ།༡༢ ཁྲི་རབས་གྱ་དྲུག་པ་སེར་བྱེས་གཙང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༣ ཁྲི་རབས་གོ་གཅིག་པ་སེར་བྱེས་ལྭ་བ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།༡༤ ཁྲི་རབས་གོ་བཞི་པ་སེར་བྱེས་གཙང་ལྷུན་འགྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོ།༡༥ ཁྲི་རབས་གོ་དྲུག་པ་སེར་བྱེས་ཧར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་༸རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་དེ་དག་གིས་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་བཟུང་ནས་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་

-3-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡང་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ཆེན་པོ་བཅས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་མཛད་བཟང་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་ཚུལ་རང་རང་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་རེ་སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་དད་པའི་གསོས་སུ་གཤམ་དུ་འགོད་པར་བྱའོ། །

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས་བྱོན་པའི་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་ཇི་བྱུང་ནི།

༡༽ ཏྲེ་ཧོར་ཤར་ཆོས་བློ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ། ༢༽ ཧ་ཤར་ཆོས་སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།༣༽ ལྭ་བ་ཤར་ཆོས་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༽ ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་སྒོམ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།༥༽ བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ལྭ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ།༦༽ བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བྱ་བློ་གྲོས་རབ་ཡངས་དཔལ་བཟང་པོ།

-4-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཁྲི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་སེར་བྱེས་རྩེད་ཐང་པཎ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོགདེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་གླིང་དགའ་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་
སྔ་ནས།

བསོ༵ད་ནམས་ཛམྦུ་ནཱ་དའི་རྩིབས་སྟོང་གིས ༵ ། །
ཐུབ་བསྟན་ས་གསུམ་ཁྱོན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི། །
ག༵

གས་པ༵འི་དབྱར་རྔ་སྟོང་དུ་དགོད་པ་ཅན། །
ཟླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཕོ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་༡༤༧༨ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་ལྷོ་ཁའི་ཕྱོགས་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་དང༌། སྔོན་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་བྱིན་གྱི་རླབས་པའི་དཔལ་རྩེད་ཐང་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོའམ་རྩེད་ཐང་དགོན་པ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་གི་དུད་མིང་ནང་པར་ལམ་པའི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང༌། དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རྩེད་ཐང་དགོན་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང༌། དེ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་སྟེ་མཚན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་གདན་

-5-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

ས་ཆེན་པོ་གསང་ཕུར་ཕེབས་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐབས་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས། གངས་ལྗོངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག དབུས་གྱུར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ནཱ་ལེནྡྲ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཀྱིས་སེར་བྱེས་ཀུན་མཁྱེན་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་དང༌། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་མང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་ཕར་ཕྱིན། ཚད་མ། དབུ་མ། འདུལ་བ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་ལྷག་པར་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་ནི་དམ་པ་འདིས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བླ་མ་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།

སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཆོས་སྡེ་རུ། །
རྗེ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་ཞབས། །
ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་གུས་བསྟེན་ནས། །
བཀའ་གཞུང་ལུགས་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ། །

-6-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ཞིབ་བཤད་ཞུས། །
རྗེ་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་འཁོར་ཐབས་མེད། །
ཡར་བློ་སྙིང་བྲང་གསུམ་ལིངས་ཀྱིས་གཏད། །
སྙིང་རུས་པའི་ཁོངས་ནས་དད་པ་སྐྱེས། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤར་ཕེབས་པ་ན་འོད་སྣ་དགོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་མཆོག་དང༌། བླ་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་ལས་དང་པོ་དགེ་ཚུལ་དང་དེ་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཅས་རིམ་པར་བཞེས་ཏེ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྟེང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་དང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་བློ་གྲོས་ལས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བཞིའི་སྟེང་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་དེ་ནས་བཟུང་ལོ་༡༤ རིང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་དང༌། དགུང་ལོ་

-7-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

ང་གཉིས་པར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་༡༥ པར་ཕེབས་ནས་ཁྲི་ལོ་བདུན་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པར་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་རྗེས་སུ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་མཛད་བཟང་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་དང༌། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་མཧཱ་པཎྜི་ཏ་གང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་ཡང་ཚད་མ། ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། མཛོད། འདུལ་བ། སྔགས། རིག་གནས། རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་པོད་ཆེན་མང་པོ་དང༌། གང་དེའི་གསུང་སྐྱེས་སློབ་མའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་མོད། དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། གྲུབ་དབང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང༌། མཁས་གྲུབ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའིས་མཛད་བཟང་ཞིབ་པ་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་དེ་ལྟར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀའི་ཁྲི་ལ་བྱོན་པས་ཁྲི་ཆེན་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་སོ། །
རྣམ་དག་ཁྲིམས་གཙང་མ་ལ་ཡར་སྐྱེའི་དྲིས། །
ཕྱོགས་ཀུན་འགེངས་དང་ཏིང་འཛིན་ལྷུན་པོའ་དཔུང༌ ི ། །
དྲི་མེད་རྣམ་དཔྱོད་གཤོག་ཡངས་ལ་བརྟེན་ནས། །
སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཀྱང༌། །

-8-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གནས་ལ་རབ་རྨོངས་པའི། །འདོད་བྱའི་དོན་དང་སྒྲུབ་བྱའི་བྱ་བ་གཉིས། །
ནོར་བས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་མནར་གྱུར་པའི། །མ་རྒན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་གིས། །

ཇི་སྲི༵ད་སྲི༵ད་པའི་རིགས་དྲུག་མ་རྫོགས་བར། །གང་ཕ༵ན་ཕ༵ན་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། །
གང་མོ༵ས་མོ༵ས་པ་ཇི་བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན། །
མཛད་རན་༵རན་མི་ཆད་པའི་དཔའ ༵ ་བོ་མཆོག །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་མ་ལུས་པ། །འབྱུང་བའི་གཞི་རྟེན་གཉིས་པར་མེད་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་དེ་ཡི་ཡང་སྙིང་ནི། །བྱམས་བརྩེ་གཞན་ཕན་ཁུར་དུ་ལེན་པའོ། །

-9-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

ཁྲི་རབས་རེ་བཞི་པ་ཏྲེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར།

དེ་ཡང་ནས་ཇི་སྐད་དུ།
བློ༵་བཟ༵ང་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྔགས་ལམ་བཟང་པོ། །
མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱའི་བློ་མིན་བསལ་བའི་ཕྱིར། །
བཀ༵

་ཤི༵ས་དགེ་མཚན་དུ་མས་འདོམས་མཛད་པའི། །
མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ཁྲི་ཆེན་དམ་པ་འདི་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་མོ་ལུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༩ ལོར་མདོ་ཁམས་ཏྲེ་ཧོར་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས། ནོར་འཛིན་གྲོང་སྡེའི་ནང་ཡབ་པདྨ་ཚེ་རིང༌། ཡུམ་བུ་མོ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང༌། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་དར་རྒྱས་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དང༌། འདོན་ཆ་ཆོས་སྤྱོད་ཐུགས་འཛིན་སོགས་སྔར་སྲོལ་གཞི་རིམ་གྱི་བློ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤ་བཞེས་པ་བོད་རབ་བྱུང་༡༣ ས་ཕོ་སྟག་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༨ ལོར་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་གཉེར་དང༌། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་

- 10-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་སོགས་གསན་སྦྱོང་གནང་སླད་བོད་དབུས་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་གི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་གྱལ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གཉིས་སུ་ཆོས་ཞུགས་གནང༌། སེར་བྱེས་མཁན་རབས་སོ་གཉིས་པ་རྗེ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོར་སྤྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་བསྡུས་གཞུང༌། དབུ་ཕར། འདུལ་མཛོད། རྣམ་འགྲེལ། དྲང་ངེས་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་བཤད་ལུང་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པས། སྐུ་གཞོན་པའི་སྐབས་དེ་ཙམ་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོར་གྱུར། དེར་བརྟེན་གཟུར་གནས་ཀུན་ཀྱིས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་འོས་ཀྱི་གནས་སུ་གཟིགས། དེ་ནས་རྗེ་འདིས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཏྲེ་ཧོར་བློ་བཟང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང༌། གཞན་ཡང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆུ་མོ་ལུག་གི་ལོར་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་དང་བཅས་ལས་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་

- 11-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ་བཞེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་བཞེངས། དེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལས། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། བདེ་ལམ། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་བཅས་དང༌། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་རྣམས་ཞུས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བྲག་རི་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་དང༌། ཀློང་རྡོརལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང༌། མཁས་མཆོག་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས། བདེ་མཆོག་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ། གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། མགོན་ཆོས་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་སྟེ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་གྱུར་ཏོ། །
རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་བཞེས་པ་ལྕགས་མོ་ཡོས་༡༧༧༡ ལོར་སེ་རའི་གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་བཏགས་བཞེས་ཤིང༌། དེའི་ཕྱི་ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྟེ། རྒྱུད་པའི་མཁན་པོ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་སོགས་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་ཐིག་རྡུལ་མཚོན་དང་བཅས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་

- 12-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༤ ལོར་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་ལྷག་ཞིག་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་མཁན་ཁྲི་མིག་དཔེར་འོས་ཤིང་མཁས་པ་ཚང་མའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་འོས་སུ་གྱུར་པ་གནང༌། དེ་ནས་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔར་ཕེབས་པ་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཡང་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དང༌། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ། ༸རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། ༸རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གསན་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོར་གྱུར། རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན། ཤིང་མོ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧༨༥ ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་བྱོན་ནས་འཆད་ཉན་སོགས་སྔར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འོས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་མེ་མོ་ལུག་༡༧༨༧ ལོར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་དང༌། སྐབས་དེར་༸རྒྱལ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་བཀའ་དགོངས་ལྟར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྐུ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐུ་འཁོར་བཅས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཉེ་

- 13-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

སྔོན་བལ་ཡུལ་དང་བོད་གཉིས་དབར་གྱི་དམག་འཁྲུགས་མཚམས་འཇོག་ཡོང་ཐབས་བཀའ་མོལ་གནང་བར་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་སྐོར་དང༌། སླད་ཀྱང་རྒྱ་བོད་གཉིས་སྔར་བཞིན་མཆོད་ཡོན་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཕན་གྲོགས་གང་ནུས་གནང་བསྐུལ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་མངོན་པར་བསྒྱུར། འདིའི་སྐོར་རྡོ་རིང་པཎྜཱི་ཏའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ནང་ཅུང་ཟད་གསལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་གྲུབ་ནས་ཆོས་རྗེ་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་པེ་ཅིང་གཡུང་དགོན་སོགས་དང་དར་མདོ་ལྔ་མཆོད་དགོན་པ། འབའ་ཆོས་སྡེ་དགོན་པ། ལི་ཐང་ཐུབ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང༌། རྫིང་མཐོ་དགོན་སོགས་ཕེབས་ལམ་དུ་ཁེལ་བ་རྣམས་སུ་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་འཆད་སྤེལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང༌། མ་སྨིན་པ་རྣམས་སྨིན་པ། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བ། གྲོལ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་བཀྲི་བར་མཛད་པ་སོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་སོ། །
ཡང་དེའི་སྐབས་རང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་གཞིས་དགོན་ཏྲེ་ཧོར་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དགོན་པར་ཁྲི་ཆེན་རང་གི་སྐུ་ཚབ་ཕྱག་མཛོད་སྐུ་འཁོར་ཆེད་བཏང་གདོང་བཀའ་ཡིག་དང༌། འབུལ་རྫས་བཅའ་དངོས་གྱ་ནོམ་ཚན་གྲངས་མང་པོ་བཅས་གནང་བར་དར་དགོན་སྒེར་གྱི་བཀའ་སྲུང་ཨ་ཁུ་དགྲ་ལྷ་སྐུ་འཁོར་ཕེབས་བསུར་བཅར་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་

- 14-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཙམ་མ་ཟད་ཁྲི་ཆེན་འདིས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་གསེར་བྲིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཚང་དང༌། རིན་ཆེན་སྣེ་ལྔ་ལས་བྲིས་པའི་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཚང༌། རིན་བྲལ་ཞལ་ཐང་མང་པོ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་འཕན་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་སོགས་མཆོད་རྫས་ཆ་ཚང༌། གསེར་དངུལ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་ཆས་མང་པོ་བཅས་སྤྱི་འབུལ་དང་ཡང་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོ་དང་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་གྲྭ་ཇ་དང་བཞེས་ཐུག་ཇི་སྲིད་ནམ་གནས་བར་འབུལ་ཐེབས་རྩ་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་ཁྲི་ཆེན་གཞན་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་མཛད། དེར་བརྟེན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དཔྱིད་དབྱར་གྱི་ཆོས་ཐོག་སོ་སོར་དགེ་བསྐོས་ནས་ཁྲི་ཆེན་འདིའི་མཛད་རྣམ་དང་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་༸སྐྱབས་ཞུ་གནང་སྲོལ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ དུས་འགྱུར་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བར་ཕྱག་སྟར་མཛད་བཞིན་ཡོད། ཁྲི་ཆེན་འདིའི་དངུལ་གྱི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་གྲྭ་ཚང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གྲལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དུས་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདིའོ། །དེ་ཙམ་མ་ཟད་ཁྲི་ཆེན་འདིས་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་ལའང་མཆོད་རྫས་ཞལ་ཐང་བཞུགས་གདན། མཆོད་ཆས་ཡོ་བྱད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང༌། མ་འོངས་ཚོམས་ཇའི་ཐེབས་རྩ་འཇོག་གནང་མཛད་པ་སོགས་ཧ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང༌། དེར་བརྟེན་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་ནས་

- 15-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

ཁྲི་ཆེན་ཁོང་གི་མཛད་རྣམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དགོས་ཚུལ་ཞུ་གསོལ་ཡོད། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཕོ་སྟག་ཕྱི་ལོ་༡༧༩༤ ལོར་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་འཇམ་མགོན་༸རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་ ིམཐོན་པོར་ཞབས་ཟུང་མངོན་པར་བཀོད་དེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གདུང་འཚོབ་ཏུ་བཞེངས་ ིཔར་མཛད། ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་གསེར་ཁྲི་བསྐྱངས་ཤིང་འཆད་ཉན་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་ཕྱོགས་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བར་མཛད་པ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་པ་དང༌། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྟེང་ཤོད་རྒྱ་ཕིགས་ཀྱང་ཞིག་གསོ་ལེགས་པར་མཛད་པ་སོགས་དེང་སྐབས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་ཏེ་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་མཛད་འཕྲིན་ཉི་ཟེར་གྱིས་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། སྐབས་དེར་འབྲེལ་ཡོད་རྡོ་རིང་པཎྜི་ཏའི་བྱུང་རབས་སུ་གསལ་བ་འགའ། དཔེར་དྲངས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་༩༦༢ ལས། དེ་ནས་མི་འགྱངས་པར་ས་མོ་ལུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༩༩ ལོར་རྨེ་རུ་འདུ་ཁང་ནང་དུ་བླ་སྤྲུལ་དང་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་བོ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་

- 16-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དབང་ཆེན་དངོས་སྟ་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་བར་སྩལ་སྐབས། ཞེས་པ་དང༌། མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷག་དོན་དབང་སྐུར་བ་པོ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བཞིན་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལས་ཐོག་མཛད་དུས་ནས་བཟུང་འདི་ག་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་བའི་དད་དམ་གཙང་ཁུངས་ཡིན་གཤིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་དྲག་བཀའ་བློན་དང༌། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆན་ལུང་འཁོར་བཅས་སོགས་དང༌། གཞན་ཡང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་སོགས་བགྲང་གི་མི་ལང་པའི་སྤྱི་བོའ་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་སེན་ལ་མངོན་པར་ ིབཏུད་པ་སྟེ་དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་མཆོག་དང་ཕན་ཚུན་བླ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དཔལ་མང་པཎྜཱི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ས་ཕོ་རྟ་ཕྱི་ལོ་༡༧༩༨ ལོར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན་པ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ཉེར་ལྔ་པ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་སེངྒེ་མཆོག་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས། སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་སོགས་གསན་ཚུལ་རིམ་བཞིན། གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་དུ་མས་ཁྲི་ཆེན་འདིའི་ཞབས་གཏུགས་ཚུལ་ཞིབ་པ་རྡོ་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་གྲངས་༨༠༢།༨༤༩།༨༥༤། བཅས་ལས་གསལ་ཏེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ༌། །

- 17-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

ཡང་ཅི་མཛད་བསྟན་འགྲོའ་དོན་དུ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པའི་མཚན་ ིདོན་ལ་རྒྱར་གནོད་གཞི་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་སྤོང་བའི་ཉམས་བཞེས་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ནི། ལོ་རྒྱུས་དེའི་ཤོག་གྲངས་༩༦༥ ལས། འདི་སྐབས་རྗེ་༸རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་ཚབ་དགའི་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་བོ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱང་རྨེ་རུ་རང་དུ་བཞུགས་མུས་ལ་སོང་གཤིས་སྤྱན་འདྲེན་དུ་བཏང་བ་ཕྱིར་ཕེབས་སུ་རང་རེ་མཆོད་ཡོན་དད་དམ་གཙང་ཁུངས་བཅས་ཡོང་འདུན་ཆེ་རུང༌། དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་འཛིན་པའི་གོ་སའི་བབ་ཀྱིས་སྒེར་ཁག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཤི་གསོན་བྱ་བར་གྲོང་ཆོག་ལ་ཕེབས་སྲོལ་མེད་སྟབས་སྐྱབས་མགོན་རྩེ་ཤོད་ལ་དགོངས་པ་མ་བསྐོར་བར་ཕེབས་བློས་མི་འཁྱུད། ཅེས་སྩལ་འདུག་སྟབས། ཕྱི་འགྱངས་སུ་གྱུར་དོགས་བྱང་རྩེ་ཞལ་སྔ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་ཡིན་རུང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རང་ནས་དེ་འཕྲལ་༸སྐྱབས་མགོན་རྩེ་ཤོད་ལ་སྙན་ཞུ་མཛད་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུ་ཡང༌། འདི་རིགས་དེ་སྔ་ཕན་སྲོལ་ལམ་མེད་རུང༌། དགའ་བཞི་བའི་མི་རབས་རྣམས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཞབས་གྲས་རྙིང་ཁུངས་ལ་སོང༌། དོན་སྨིན་མ་བྱས་ན་ཡིད་ཕམ་ཡོང་རིགས་བཅས་ད་ལམ་དམིགས་བསལ་འདོད་པ་ལྟར་ཕེབས་འཐུས་ཞེས་བཀའི་གནང་བ་བསྩལ་འདུག་སྟབས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་སྟབས་བདེ་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་ཉིན་གྱི་ཚ་རྟིང་སྔ་ཆར་རྡོ་རིང་དུ་ཆིབས་

- 18-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བསྐྱོད་གནང་བྱུང་ཞཤིང་དེ་འཕྲལ་གསལ་འདེབས་སོགས་སླ་བཅོས་སུ་མ་སོང་བར་མཛད་སོང༌། ཞེས་གསལ་འདུག་པ་ལས་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་བཞེས་པ་ལྕགས་མོ་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༨༠༡ ལོར་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་ཕྱིར་རེ་ཞིག་མཛད་པའི་ཐ་མ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

- 19-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

ཁྲི་རབས་གོ་བཞི་པ་བྱེས་གཙང་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་
མཆོག་གི་མཛད་རྣམ།

མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་སོན་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་བཞི་པ་ཁྲི་ཆེན་གཙང་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་ཁྱི་ཕྱི་ལོ་༡༨༨༦ ལོར། ཤངས་རྣམ་གླིང་ཞོལ་ལྕོག་ཤར་གྱི་ཁང་ཁུངས་ཁང་གསར་པ་ར་ཟེར་བའི་ཁྱིམ་ཚང་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགའ་ཆོས་མཁན་པོ་ཞི་འོད་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་འཕེལ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང༌། མཚན་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བར་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དུ་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་རྩ་བ་ཁག་ཐུགས་འཛིན་གནང་སྟེ་ཚོགས་རྒྱུགས་ཕུལ་བར་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེར་ཡང་རྩེ་ཕུད་གནང་སྟེ་ཀུན་གྱི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་དབུས་སུ་བྱོན། སེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁམས་ཚན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཡོངས་

-20-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མོར་ཐོས་བསམ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གནང༌། དགུང་གྲངས་ཉེར་གསུམ་པར་༸གོང་ས༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བཅུ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཕུར་ལྕོག་བྱམས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚན་ཞབས་མཛད། དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་ཨང་རིམ་དང་པོ་བཞེས། མཁས་པ་མཁས་པའི་དབུས་ན་མཛེས། ཞེས་པ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་འོས་པ་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པར་མཛད། ལོ་དེར་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོར་གསན་བསམ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོར་གཞིས་དགོན་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་དབྱར་ཐོག་བཞུགས། གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་གི་གཟིམ་སྒོར་ཕེབས་སྐབས་གཟིམ་སྒོའ་ཐད་ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་གི་སྣང་བརྙན་ལས་སྒྲ་གྲགས་པ་ ིདེར་གནས་མི་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པར་གྲགས། སྐབས་དེར་དེ་གའི་བློ་གསར་བ་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་ཟབ་རྒྱས་མཛད་དེ་ལྷ་སར་ཕེབས། ཊཱིཀྐ་སྐྱོར་དཔོན་ནས་བླ་མའི་བར་ཕེབས། བླ་མ་ལོ་གཅིག་གནང་ནས་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོའ་ིཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་ཁྲི་ཐོག་ལོ་གསུམ་བསྐྱངས། གཏོར་སྒྲུབ་སྐབས་ཤིག་ནང་

-21-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

མཆོད་འཁོལ་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བྱུང༌། མཁན་པོའ་ལོ་དུས་རྫོགས་མ་ ིཐག་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། བྱང་རྩེའི་ཁྲིར་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་ཤས་བཞུགས་ནས་དགུང་གྲངས་ང་ལྔ་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་འབྲུག་ལོར་འཇམ་མགོན་༸རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་ཀྱི་བཀྲིས་རེ་ཁ་མངོན་པར་བཀོད་དེ་དགའ་ལྡན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོར་གྱུར། གཞུང་ས་མཆོག་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་ཕྱག་རྟགས་ཕེབས་པའི་ཉིན་དེར་བྱེས་གཙང་ཁམས་ཚན་གྱི་རྟེན་གཙོ་རྗེ་བླ་མའི་ཞལ་ནས་བདུད་རྩི་ཕེབས་པ་དེར་གནས་ཀུན་གྱིས་མཇལ། དུས་འགྱུར་རྗེས་ཁམས་ཚན་ཆགས་ཤལ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་རྟེན་གཙོ་རྗེ་བླ་མ་ད་ལྟ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུགས་རྗེ་ལྷ་ཁང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་གཡས་ ིངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གཉིས་པ་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དང༌། རྗེ་འདི་གཉིས་ཉེ་རབས་སུ་ཁྲི་པ་དགུང་ལོ་ཆུང་ཤོས་ཡིན་པར་གྲགས། བྱང་རྩེ་དང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བསྐྱངས་རིང་ལོ་ལྟར་དགའ་ལྡན་དུ་དབྱར་གནས་རིང་བློ་གསར་ཆོས་འགྲིམ་པ་རྣམས་ལ་གཞུང་ཆེན་ལྔའི་དཔེ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་བས་དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མངོན་གསལ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བར་གྲགས། དེའི་སྔོན་དུ་དགའ་ལྡན་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་དོན་གཉེར་ཤགས་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་རྗེ་འདི་ཉིད་

-22-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་ཚོའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་སྐུ་ཉིད་ཕེབས་ཏེ། ཝ་ཡེ་ཁོང་ཚོ་དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཤོག་ཅེས་གསུངས་ནས་སློབ་གཉེར་ཀྱི་བསྐུལ་སློང་ཤགས་ཆེན་གནང་རྐྱེན་དུས་དེ་ནས་བཟུང་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་སོང་ཞེས་དང༌། དུས་རྒྱུན་སྟོན་ཀ་བཙས་མའི་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གླ་ཆ་ཕྲན་ཙམ་བལྟས་ཏེ། དགའ་ལྡན་ལ་ཤོད་དང༌། གཙང་ཐོག ཞོགས་ཀྱི་ནང༌། འཕན་པོའ་མདོ། བདེ་ཆེན་སོགས་སུ་བཙས་མའི་ ིགླ་རྒྱུགས་པར་ཕེབས་ཏེ་སྟོན་ཆོས་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང༌། རྗེ་འདིས་གཞུང་ས་མཆོག་ལ་ཞུ་བསྐུལ་གནང་སྟེ་སྟོན་ཆོས་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་ཚོར་གཞུང་ནས་ཆོས་ཕོགས་གནང་རྐྱེན་སྟོན་ཆོས་ཀྱང་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང༌། བར་ལམ་ཞིག་ནས་ངེད་དགའ་ལྡན་པ་ཚོར་རྗེ་འདི་པ་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཞིག་མེད་ཚོད་དུ་སྣང་ཞེས་དགའ་ཤར་དང་དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱིའི་སྦུག་པ་ལོ་མང་མྱོང་བ་སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་སྐུ་ངོ་བློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་ཐོས་སོ། །
རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་སྐབས་དེའི་ཆོས་འགྲིམ་པ་ཕལ་ཆེར་རྗེ་འདིའི་སློབ་མར་གྱུར། ཁྲི་ཐོག་རིང་རྨེ་རུར་དཔྱིད་ཆོས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གསུང་ཆོས་བསྟར་ཆགས་སུ་སྩལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༦ རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཁྱི་ལོར་ཁྲི་ཟུར་མཛད། མ་ཟད་རྭ་སྟག་དོན་རྐྱེན་ཞེས་པ་བྱུང་སྐབས། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཆགས་

-23-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

སྡང་དང་ཕྲག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་སྙིང་ཁམས་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རེ་ཟུང་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཆགས་འཇིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་སྐབས། ཁྲི་ཟུར་མཆོག་གང་གི་དངོས་སློབ་གྲས་བཀའ་བློན་ཀ་ཤོད་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་ལ་སྐུལ་སློང་ཤགས་ཆེན་མཛད། མ་ཟད་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ངོ་མ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་སྐབས་དེའི་གནད་ཡོད་བླ་དཔོན་མང་པོའ་གམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སེ་ར་བྱེས་སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་ཚུལ་ཞུ་ ིསྐུལ་ཤགས་ཆེ་མཛད། ཀ་ཤོད་པས་ཀྱང་སྲུང་སྐྱོབ་རྐང་ལེན་བྱས་རྐྱེན་སེ་ར་བྱེས་ལ་གཏོར་སྐྱོན་བྱུང་མེད་ཅེས་ཀ་ཤོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྭ་སྟག་དོན་རྐྱེན་སྐོར་ཞེས་པ་དེའི་ནང་བཀོད་འདུག ཁྲི་ཟུར་དམ་པ་འདི་ཉིད་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་མ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་བཞིན་འདུས། ཁྲི་ཟུར་དུ་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྟར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་བས་གཙོས་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་དཔེ་ཁྲིད་ཆད་མེད་གནང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་གདུགས་དཀར་དགུང་དུ་འདེགས་པའི་མཐུ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་དབང་འབྱོར། དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་གསུངས་དོན་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཚོད་ལྟ་བུར་མངོན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༨ ལོའ་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་ལྷ་སར་རྨེ་རུ་འདུ་ཁང་དུ་ཚ་སྤྲུལ་རྩེ་མགྲོན་ ི

-24-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་གསན་མཁས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ལ། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་བསྟན་པའི་ཚངས་ཐིག བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་སྙན་པར་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་རྒྱས་བསྩལ་བ་དང༌། སྒེར་ཆ་པའི་ལྕམ་ལྷ་ཡོན་སྒྲོལ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་ལྷ་ས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་ནང་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའ་བཀའི་ཁྲིད་ཟབ་རྒྱས་བསྩལ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱུན་དུ་ལྷ་ས་དང༌། དགོན་པ་གང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་སློབ་བུ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོར། མདོ་སྔགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་ཞིང༌། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་མོའ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུར་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ ིཤིང༌། དཔེ་ཁྲིད་མེད་པ་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགུང་གྲངས་རེ་བཞི་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༩ རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་གླང་ལོའ་ིབོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་སྟོན་མཛད་ཆེད་རེ་ཞིག་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་མི་ཕམ་བྱམས་པ་མགོན་པོའ་ིདྲུང་དུ་གཤེགས་པ་དང༌། གཤེགས་ཁར་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་ཡང་སྲིད་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་རྩ་བ་ནས་མ་

-25-

སེར་བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཇི་བྱུང།

མཛད་ཁར། གལ་ཏེ་ཡང་སྲིད་དགོས་ན་དམྱལ་བར་འཚོལ་ཤོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་སྲིད་མི་ཕེབས་རྒྱུའི་ཐུགས་ཐག་གཙང་བཅད་གནང༌། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་སློབ་ཀྱང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་མཆོག་དང༌། ཡོངས་འཛིན་སྔགས་ཆེན་དངུལ་ཆུ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གསང་བདག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་སེར་བྱེས་གཙང་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུན་གྲུབ་ཐབས་མཁས། ཤངས་དགའ་ཆོས་པ་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བློ་བཟང་ལེགས་འཛིན། ཤངས་དགའ་ཆོས་པ་མཁས་དབང་བློ་བཟང་དོན་ལྡན། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་དགེ་འདུན། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རིག་གསལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་མཐར་ཕྱིན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པ། དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། དེང་གི་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ལས་ཐོག་པ་ལ་དྭགས་རི་རྫོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཚེ་རིང༌། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད། བྱ་བྲལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། བྱ་བྲལ་བ་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས་སོགས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་ཡིག་ཚོགས་ཀྱིས་

-26-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བྲི་བར་མ་ལོངས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པར་བྱས་སོ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སེར་བྱེས་མཁས་ ིསྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་ཚབ་དགའི་ལྡན་གསེར་ཁྲི་ལ་ཇི་ཙམ་ཕེབས་པ་དང་དེ་དག་འགའ་ཞིག་གི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་ཉི་ཤ་པའོ།། །།

-27-

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ།

མཁས་མང་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་ནས་ཕེབས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

༡༽ རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༽ རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྒྱལ་ཚབ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༣༽ རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༽ རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རྒྱལ་ཚབ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༥༽ གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
༦༽ མཁར་རྡོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ།
༧༽ ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
༨༽ ཕུར་ལྕོག་བློ་བཟང་བྱམས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
༩༽ ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ།

-28-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༡༠༽ ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ།༡༡༽ ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༢༽ ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༡༣༽ ཆབ་མདོ་ཞི་བཟང་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༡༤༽ ཤིང་བཟའ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༥༽ བྱ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༦༽ ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་དཔལ་བཟང་པོ།
༡༧༽ ཧ་ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།༡༨༽ ཚྭ་བ་བྲག་རི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་དཔལ་བཟང་པོ།༡༩༽ བྲག་རི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ།༢༠༽ བྲག་རི་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ།༢༡༽ བྲག་རི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ།༢༢༽ བྲག་རི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་འགྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།༢༣༽ ལབ་མཁན་ཆེན་རིམ་བྱོན་རྣམ་པ།
༢༤༽ ལབ་སྐྱབས་མགོན་རིམ་བྱོན་རྣམ་པ།
༢༥༽ སེ་ར་རྩེའི་སྒྲུབ་ཁང་པ་རིམ་བྱོན་རྣམ་པ།
༢༦༽ བྲ་ཏི་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༧༽ ཏྲེ་རྭ་བླ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༨༽ ལམ་བྲག་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ།

-29-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

༢༩༽ ཧ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ།
༣༠༽ ཧ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར།
༣༡༽ ཧ་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་འཚམ་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཉི་མ།༣༢༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་དྭགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ།
༣༣༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་བསམ་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས།
༣༤༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་བསམ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ།
༣༥༽ ཧ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང༌།
༣༦༽ ཏྲེ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་སྐལ་བློ་དཔལ་བཟང་པོ།
༣༧༽ ཏྲེ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ།
༣༨༽ གཙང་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ།༣༩༽ ཏྲེ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༠༽ ཏྲེ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༡༽ ཧ་རྣམ་རྒྱལ་མཁན་ཟུར་བྱ་དོར་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༢༽ རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལྭ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང༌། ༤༣༽ ལྷོ་ཆོས་ལྡན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༤༽ ཚྭ་ལའུ་རྡོ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༥༽ བྲ་ཏི་གྲོ་མོ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ།
དེ་ལྟར་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ངམ་སེར་བྱེས་ཆེས་མཐོའ་ི

-30-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་པོ་འདི་ནས་སློབ་ཐོན་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ས་ཡི་རྡུལ་དང་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལས་ཀྱང་མང་བ་བྱོན་ཡོད་པས་ཚང་མ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སུ་ཡིས་བརྗོད་པ་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་པར་བརྟེན་དེ་ཙམ་ལས་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་རྩོད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཛད་རྣམ་གང་ཤེས་རེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དད་སོགས་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་འགོད་པར་བྱའོ། །

-31-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་བསྟན་སྲིད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞིག་མཛད་རྣམ།

དེ་ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་༸རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོའ་ཡང་སྤྲུལ་གསུམ་པ་བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ིབསྟན་སྲིད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་༡༤ པའི་མེ་གླང༌། ཕྱི་ལོ་༡༨༡༧ ལོར་ཡ་མཚན་པའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་བོད་དབུས་ཀྱི་ས་གནས་དངོས་གྲུབ་སྡིངས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་དུ་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྲས་སུ་བདེ་བར་སྐུ་བལྟམས། དེ་ནས་དགུང་ལོ་༨ བཞེས་པ་རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ཤིང་སྤྲེལ་བོད་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༡༥ ཕྱི་ལོ་༡༨༢༤ ལོར་དམ་པ་འདི་ཉིད་རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་བླ་ལྷ་ཁག་གི་ལུང་བརྟགས་མང་པོ་རྩེ་མཐུན་བྱུང་བ་བཞིན་ངོས་འཛིན་གནང༌། དེ་ལོའ་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་རྗེ་འདི་པ་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ ི༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ལེགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་མཇལ་ཁའི་སྟེང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་མཚན་ངག་དབང་

-32-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ་གནང་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་༡༣ བཞེས་པ་ས་མོ་གླང་བོད་ཟླ་༨ པའི་ཚེས་༡༨ ཉིན་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་འབྱོར་ཕྱག་བཅར་ཞིང་དེའི་སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོའ་སྒོ་ནས་རྗེ་འདི་པར་རང་གི་ཐོབ་ ིཁུངས་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་དང་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་བླ་གྲྭ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་༸སྐྱབས་རྗེ་སྐུ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ཟིན་ངེས་དགོས་ཚུལ་བཀའ་སློབ་དང་ལེགས་སྐྱེས་མཇལ་དར་བཅས་གནང༌། དེ་ནས་རིང་མིན་སྔར་ལམ་བཞིན་མཁས་མང་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན་སོགས་ལ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་བསྐྱངས། དེ་ནས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་མཆོག་རྩ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་བསྡུས་གྲྭ་ནས་བཟུང་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་སོགས་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོའ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་གཞན་འགྲན་ ིམ་མཆིས་པ་མཛད་པས་མཁས་པའི་མཚན་སྙན་ཆེན་པོར་གྱུར།
དེ་ནས་དགུང་ལོ་༡༤ བཞེས་པ་ལྕགས་ཕོ་སྟག་ལོའ་བོད་ཟླ་༧ ིཔའི་ཚེས་༡༩ ཉིན་སེ་རར་བླ་བྲང་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་འདི་ཉིད་དམ་བཅའ་མཛད་པར་༸གོང་ས་མཆོག་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་རྟགས་གསལ་རྩོད་གླེང་ཡུན་རིང་གནང༌། དགུང་ལོ་༢༢ ཕེབས་པའི་ས་ཁྱི་བོད་

-33-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༢༢ ཉིན་༸སྐྱབས་མགོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་གདུང་བཞེངས་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་མཛད་སྒོ་རྒྱས་པ་གནང༌། དགུང་ལོ་༢༦ ཏུ་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༨༤༢ རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ཆུ་ཕོ་སྟག་ས་ག་ཟླ་བར་༸རྒྱལ་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་མཛད་ཆེན་སྐབས་རྗེ་འདིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་དང་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་བཅས་ཧ་ཅང་ཞིབ་རྒྱས་ཕུལ། དེ་ནས་རིམ་པའི་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་གྱུར། ཕྱི་ལོ་༡༨༤༥ དགུང་གྲངས་༢༨ དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་མོ་སྤྲུལ་ལོའ་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་ ི༢༦ ཉིན་བོད་ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་སྲིད་སྐྱོང་དུ་མངའི་གསོལ་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་རབ་བྱུང་སྡོམ་བཞེས་སོགས་བོད་བསྟན་སྲིད་སྤྱིར་ཕན་གྱི་ཕྱག་ལས་རྒྱ་ཆེ་དང་འབྲེལ་གཞུང་འབངས་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང༌། རིང་མིན་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་ཞིང་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོའ་མཛད་ ིཆེན་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་བོད་གཞུང་དང་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་དགོངས་ཞུ་དང་ཐོན་མཇལ་ཞུས་ནས་རྭ་སྒྲེང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལྷོད་བཞུགས་མཛད། རྗེ་འདིས་མི་ལོ་བཅུའི་རིང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་

-34-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཞེས་ཏེ་གཞུང་དང་མི་མང་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱག་རྗེས་འབུར་དུ་ཐོན་པ་གནང་བས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ནས་༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་རྐྱེན་དབང་གིས་ཕྱི་ལོ་༡༨༥༥ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༢༥ ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པས་ཡང་བསྐྱར་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་སྟེང་རྗེ་འདི་པ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་ལྟར་ཐུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་མཛད། དེ་ཡང་༸རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་དང༌། ངེས་རྙེད་བྱུང་རྗེས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་འབྲེལ་མཚན་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་བར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༨༥༩ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་སོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལེགས་གྲུབ་དང༌། ཡང་རྗེ་འདིས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་དང་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་༸པཎ་ཆེན་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུག་ཕུད་དགྱེས་བཞེས་ཀྱིས་མཚན་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་བར་མཛད། དེའི་རྗེས་༸པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་གསོལ་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་བཀྲས་ལྷུན་རྟེན་གཙོའི་སྤྱན་སྔར་སྲིད་སྐྱོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མཁན་པོ་དང་གཞན་

-35-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཡང་ལས་བྱེད་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་དྲུང་ནས་༸པཎ་ཆེན་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་༸པཎ་ཆེན་གཟིམ་ཆུང་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་༸པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཚེ་དབང་དང༌། ལམ་རིམ་བདེ་ལམ་དང༌། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའ་ལྗགས་ལུང༌། ིཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དབང་སོགས་དགྱེས་བཞིན་བསྩལ་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ་ལྷ་སར་བདེ་ཕེབས་མཛད། ཡང་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་མཆོག་གི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་དང་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པ་སོགས་བསྟན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་མཛད། དེ་ལྟར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ ིབྱ་གཞག་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་བཞིན་པར་ཆོས་ཟབ་བདུད་ཟབ་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༡༨༦༢ ཆུ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོར་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་མང་པོ་ལྷ་སར་བཞུགས་སྟབས་བདེ་མིན་གྱིས་རྐྱེན་པས་མདོ་སྨད་ཨ་མདོ་སོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང༌། མདོར་ན་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འདིས་སྔ་ཕྱིར་མི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་ཁོ་ན་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་མིག་དཔེར་འོས་པ་གནང་མཐར་ཕྱི་ལོ་༡༨༦༦ ལོར་མདོ་སྨད་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་སོ། །

-36-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི།

ཕྱི་ལོ་༡༩༡༢ བོད་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆུ་བྱི་ལོར་དྭགས་པོའ་ཕྱོགས་སུ་ ིཡ་མཚན་པའི་ལྟས་མང་པོ་དང་བཅས་བསམ་བཞིན་དུ་རང་རེའི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་བདེ་བར་སྐུ་བལྟམས་ཤིང༌། དམ་པ་འདི་དགུང་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་སྐབས། རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་དང་སྣམ་སྦྱར་ཡོད་པའི་ཐུམ་ཞིག་བསྣམས་ཕེབས་པ་དང༌། ཡང་དགུང་ལོ་དྲུག་ཙམ་གྱི་སྐབས་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་བཞེས་ཐུག་ཕྱི་ལ་ལུད་གྲབས་བྱུང་བར་དམ་པ་གང་གི་ཞབས་སྒྲོག་གིས་ཐུག་སྣོད་ཀྱི་ཁ་ཧ་ཅང་དམ་པོར་བསྡམས། ཡང་དམ་པ་གང་ཉིད་རྭ་སྒྲེང་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་དང་ན་བཟའ་འབུལ་མི་རྭ་བླའི་ཕྱག་མཛོད་སོགས་ཕེབས་ཉེའི་སྐབས་མ་ཡུམ་སོགས་ལ་སང་ཉིན་འགྲུལ་པ་གལ་ཆེན་ཕེབས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆིབས་རྟ་འདོགས་ས་དགོས་གསུངས་ནས་གཟིམ་ཁང་མདུན་གྱི་རྡོ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་ཕུར་པ་མར་ལ་བརྒྱབ་པ་བཞིན་བཙུགས་པ་སོགས་འབྱུང་བཞི་དང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་གྲུབ་རྟགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཞིག་གོ །དེ་ནས་རིང་མིན་མཆོག་སྤྲུལ་གདན་ཞུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ལྡན་དུ་གདན་ཞུས་དང་འབྲེལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་

-37-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་ཕྱག་དང་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐུགས་ཧ་ཅང་དགྱེས་མཉེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་གསོལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་དགུ་བཞེས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༠ བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེལ་ལོར་མཁས་མང་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་གྱལ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དང་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན་བཅས་ལ་སྔར་ལམ་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཞུགས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་བསྐྱངས།
དེ་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་དགུང་ལོ་༡༢ སྟེང་གྲྭ་ཚང་དུ་རིགས་ཆུང་ཚོགས་བཞེངས་དང༌། དེ་དག་གི་སེང་དབར་རྣམས་སུ་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང༌། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་ལས་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་སོགས་འདི་མ་གསན་བྱ་བ་མེད་པར་གནང་ནས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར། ཡང་རིགས་ཆེན་ཚོགས་བཞེངས་དང་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་བཏགས་དང་བཅས་པ་༸སྐྱབས་རྗེ་སྐུ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ཟིན་ངེས་སུ་ཕེབས་པས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྙན་

-38-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ། རྣམ་ཀུན་དམ་པ་འདི་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་གཙིགས་ཧ་ཅང་ཆེ་ཞིང་རྗེས་སུ་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་རྭ་སྒྲེང་དུ་གནས་གཟིགས་ཟོལ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཞིབ་ལྷོད་ཡུན་རིང་གནང་མཐར། ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་རྭ་སྒྲེང་གི་རྒྱབ་རིའི་ཤག་སྡོང་རྣམས་ཧ་ཅང་བྱིན་ཅན་དང་རྩ་ཆེན་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་ཤག་སྡོང་ཞིག་བྱིན་རྟེན་ལྟ་བུར་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པའང་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་༸རྒྱལ་དབང་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་ཤག་སྡོང་བཅད་གཏུབ་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕུལ་བར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བཀའ་ལས་གནས་སྐབས་འདི་གར་བདག་ཉར་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་འདིའི་སྐོར་༸སྐྱབས་མགོན་བཅུ་གསུམ་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་དང༌། ༸རྒྱལ་དབང་གང་གི་སྐུ་གདུང་ཟ་མ་ཏོག་ནང་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏཱ་ལའི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་པའི་དཀར་ཆག་བཅས་སུ་ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ངོ་མཚར་ཅན་བཀོད་འདུག་པ་དེ་དག་མཇལ་བར་འཚལ་ལོ། །
དེ་ནས་མགོན་པོ་གང་དེས་རྭ་སྒྲེང་ཁུལ་གྱི་མཛད་འཆར་རྣམས་གྲུབ་པ་ན་བླ་སློབ་འབྲལ་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་༸གོང་ས་མཆོག་ལྷ་སར་ཕྱིར་

-39-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཕེབས་གནང་ཚུལ་སོགས་སྐབས་དེའི་༸རྒྱལ་མཆོག་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་རྣམ་བརྗོད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ལས་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༣ རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ཆུ་བྱ་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་༣༠ ཉིན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༤ བོད་རབ་བྱུང་༡༦ ཤིང་བྱི་བོད་ཟླ་དང་པོའ་ཚེས་༡༠ ཉིན་བོད་དབུས་གཞུང་མི་དམངས་དང་བཅས་པའི་མོས་ ིམཐུན་གཅིག་གྱུར་གྱིས་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་གསེར་ཁྲིར་མངའི་གསོལ་གྱི་མཛད་ཆེན་བསྐྱངས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་གཤེགས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་དགོངས་རྫོགས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་དང༌། ༸རྒྱལ་དབང་གང་དེའི་གསེར་གདུང་ཆེན་མོ་བཞེངས་འཆར། ༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་རྩད་གཅོད་ཕྱོགས་སྐོར། སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་མཚོ་གཟིགས་རྟགས་མཚན་ཇི་བྱུང་དང་མཐུན་པ་འཁྲུལ་མེད་རྩད་ཆོད་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་གདན་ཞུས། ཕྱི་ལོ་༡༩༣༩ ཕྱི་ཟླ་༡༡ ཚེས་༢༥ བོད་རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ས་ཡོས་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༣ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་

-40-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་དགྱེས་བཞེས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་དང་འབྲེལ་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་གང་དེའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་དཔྱད་ན་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུའི་གསོལ་འདེབས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལྗགས་བརྩམས་གནང༌། མ་ཟད་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་༸རྒྱལ་དབང་འདིའི་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་ཆེ་བའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་དེ་མཐུན་གྱི་མཛད་པའང་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ ཕྱི་ཟླ་༢ ཚེས་༢༢ དང་བོད་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ་དང་པོའ་༡༤ ཉིན་ ིབོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་བཀོད་པ་དང༌། ༸སྐྱབས་མགོན་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་དང་འབྲེལ་བོད་གཞུང་གི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་འབུལ་ཚན་རྣམས་ཕུལ་གནང་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་

-41-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རང་རེ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་མགོན་དང་བཅས་པ། ༸སྐྱབས་དང་བཅས་པ། དཔུང་གཉེན་དང་བཅས་པ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་འདི་གཅིག་པུ་ཡང་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་དངུལ་སྲང་བཅུའི་ཤོག་དངུལ་དང༌། དངུལ་སྲང་བཅུ་ཅན་ཟངས་སྒོར་བཅས་གསར་བསྐྲུན་གནང་བ་སོགས་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་སྒོ་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ་བཅས་ཀྱིས་གཞུང་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་བདེ་སྐྱིད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དཔལ་ལ་སྦྱར་བའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པར་མཛད།
ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡང་སྤྲུལ་ཕུར་ལྕོག་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དེ་བཞིན་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་མ་ཟད་དབང་ལུང་མན་ངག་ཁྲིད་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཤིང་མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའ་ཡོངས་འཛིན་འོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆ་ཚང་མངའི་ཡང་ཅིས་ཕྱིར་ཁོང་ལ་ཡོངས་འཛིན་མ་གནང་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མང་བས་དེའི་སྐོར་ནི་ཕུར་ལྕོག་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཕྱག་མཛོད་ལགས་ནས་རྭ་སྒྲེང་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོ་གཟིགས་ལྟར་གྱི་༸རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་ཧར་

-42-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གདོང་ཀེའུ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕྱག་རོགས་ཀུན་བཟང་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་ཨ་མདོ་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་གཏན་ཁེལ་མི་ཐུབ་པའི་མཛད་དཀའ་ལན་མང་བཟོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་ཡོངས་སྤྲུལ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་གི་ཁང་གཉེར་དགེ་བཤེས་ལགས་ཉིན་གཅིག་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་ཇར་ཡར་ཕེབས་སྐབས་སུ་ཕུར་ལྕོག་ཕྱག་མཛོད་གྲྭ་ཚང་ཐོག་ཁ་ནས་མར་ཕེབས་པ་དང༌། ལམ་དུ་ཐུག་སྐབས་དགེ་བཤེས་ལགས་ནས་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ཕྱག་གཉིས་ཀས་འཇུས་ནས་ངོས་ཀྱི་བླ་མ་གཉིས་དམ་ཉམས་ཁ་སྤྲོད་བཟོ་མཁན་ཁྱོད་རང་ཡིན་པ། རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་ངལ་མང་པོ་གནང་ནས་ལྷ་མོའ་མཚོ་གཟིགས་སོགས་དང༌། ཧར་གདོང་ ིཀེའུ་ཚང་སོགས་༸རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་རྩད་ཞིབ་བཏང་གནང་བ་ཕྱིར་མ་འཁོར་གོང་ཁྱོད་ནས་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དམ་རྐུས་ཏེ། ཡབ་གཞིས་གླང་མདུན་གྱི་སྲས་དེ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཡང་སྤྲུལ་ཡིན་ཞེས་ཡིག་རྫུན་བཟོས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དམ་རྒྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲན་རྒྱུ་འདུག་གམ། ཡིན་ནའང་ཇུས་ངན་དེ་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་སོང་ངམ། ཞེས་སོགས་དགེ་བཤེས་ལགས་བཤུམ་ཞིང་གསུང་སྐད་ཆེན་པོའ་སྒོ་ནས་གསུངས་པ། དེར་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་མང་པོས་གསན་ ི

-43-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཡོད་པ་རེད་ཅེས་སེར་བྱེས་མངའ་རིས་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་ལགས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་སོགས་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་པས་དྲན་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའ་ིཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་ངེས་རྙེད་ཀྱིས་ཨ་མདོའ་ཡུལ་ནས་ལྷ་སར་གདན་ ིཞུས་ཟིན་རྗེས་སུའང་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་མིན་ཇོ་བོའ་སྐུ་མདུན་ཟན་བརྟགས་ཕུལ་དགོས་བྱུང་བ་དང༌། དེའི་རྗེས་ ིསུ་ཡང་བསྐྱར་རྩེ་པོ་ཏཱ་ལར་འཕགས་པ་ལོ་ཀི་ཤྭ་རཱའི་མདུན་དུ་ཟན་བརྟག་ཕུལ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་དགོས་བྱུང་བ་བཅས་རྭ་སྒྲེང་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཛད་དཀའ་བཟོས་པ་སོགས་ཀྱང་མི་ངན་དེ་དག་གི་བྱེད་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཕུར་ལྕོག་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ཡིག་དམ་རྫུན་མ་སྤྲད་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་ཡིན་ཅེས་པའི་གླང་མདུན་གྱི་སྲས་དེ་རྗེས་སུ་སྡེ་དྲུག་ཡང་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་ནས་ད་ལྟ་ལྷ་ས་ཡོད་པའི་སྡེ་དྲུག་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་རེད། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་སྐབས་བཀའ་བློན་གླང་ཆུང་པ་བཀའ་བློན་གྱི་གོ་གནས་ལས་ཕབས་ཏེ། ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་ལ་བཀའ་བློན་གནང་བར། ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་མ་འདོད་པའི་གཞས་ཚིག་བསྒྲགས་པ།
གླང་གི་རྭ་ཅོ་བཅག་ནས། །

-44-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཟུར་གྱི་དར་ལྕོག་བཙུག་སོང༌། །
ལྔ་ཁྲིས་ཁྲི་ལ་བཞགས་སོང༌། །
ལྔ་སྟོང་དགོངས་པ་མ་འཚོམ། །
སྟག་ལ་ལྟོ་བཅས་བྱུང་ན། །
རྭ་ལས་ལོད་ལོད་ལོད་རེད། །
ཅེས་ཟེར་བའང་བྱུང༌། དེ་ནས་ལྕགས་སྦྲུལ་ལོ་སྤྱིར་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དང་ལྷག་པར་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་སྒེར་གྱི་བགེགས་དབང་ཟློག་ཆེད་ལོ་གསུམ་ཙམ་བསྙེན་མཚམས་བཞུགས་འཆར་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་དགོངས་ཞུས་དང་གང་གི་སྲིད་ཚབ་སྟག་བྲག་བླ་མ་སྐོས་འཐུས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་བོད་གཞུང་གིས་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་སྐྱོང་ཁྲི་གསོལ་གནང༌། དེས་རྗེས་རྭ་སྟག་དབར་གྱི་རྙོག་གླེང་ཇེ་ཆེར་གསོད་དཀའི་མེ་ཆེན་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་སྲིད་ཟུར་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཞུང་འབྲེལ་དམག་གིས་རྭ་སྒྲེང་དགོན་ནས་བཙན་ཁྲིད་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཤར་ཆེན་ལྕོག་ཟེར་བའི་བཙོན་ཁང་དུ་དོ་དམ་བཙན་བཅུག་དང་འབྲེལ་ཉིན་མང་དྲི་རྩད་བྱས་མཐར་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོའ་བོད་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༡༣ གྱི་མཚན་མོར་བཀའི་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྲིད་ཟུར་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་བཙོན་ཁང་དེའི་ནང་དུ་སྐུ་བཀྲོངས་པའི་གནས་ངན་ཕྱི་གྱར་བྱུང༌། དེས་རྐྱེན་པའི་རྭ་སྒྲེང་དགོན་པའི་ནང་མི་བསད་ཁྲག་སྦྱོར་དང་དེའི་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་རྩ་གཏོར། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ལ་

-45-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དམག་དྲངས་ནས་གྲྭ་བཙུན་མང་པོ་དམར་བསད་བཏང་བ་སོགས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ལས་ངན་ཚབ་ཆེན་བསགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་གཏེར་བཏོན་འཕྲིན་ལས་གླིང་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚིག་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་དྲངས་པ་ལས།བྱང་རྭ་སྒྲེང་གི་གཡུ་ཤག་སྡོང་པོ་དེ། །
ཤར་རྒྱ་ལྕང་ནགས་མའི་གྲོགས་སུ་ཆེ། །
གཡུ་ཤག་སྡོང་པོ་མ་འགྱེལ་བར། །
མེ་དམར་པོས་དེ་ཕྱོགས་ཉེ་མི་ནུས། །
བོད་སེང་ཆེན་གཡུ་རལ་མཐའ་ནས་རྒྱས། །
དེ་འོན་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་མང༌། །ནུབ་སྟག་རྒན་ལོང་བས་སྦར་ཤད་ཀྱིས། །ཤུག་སྡོང་རྩ་བ་འགྱེལ་ཉེན་ཡོད། །

དེ་བྱུང་ན་རྒྱ་ལྕང་སིལ་བུར་འགྲོ། །
མེ་དམར་པོས་རི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ། །གངས་རྩེ་ནས་ཞུ་སྟེ་གཡའ་རི་ངོམ། །སེང་མ་བུ་སྡོད་པའི་གནས་སྐབས་བྲལ། །དབང་ཡོད་ཚོ་མེད་པའི་ཐོ་ཡོར་འདྲ། །དབུས་ཀྱི་བློ་གཏད་སྐྱོབ་རོགས་འདིས། །

-46-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཤར་གྱི་གྲོག་ཚང་ཕྱེ་ལ་ལྟོས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དུས་ངན་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཅིས་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་ཟབ་བདུད་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་སྲིད་པ་དང༌། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་མཛད་སྤྱོད་ནི། མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིང་དུས་སུ་རྐང་པས་བསྣུན་འོས་བྲན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་པ་མེད་པ་དང༌། ངོམ་པ་མེད་པ་སོགས་འཁོར་བའི་རང་གཤིས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མིན་པར་སུ་ཡིས་ཤེས་ཨ།
ཐགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཧ་ཡ་གྲཱི་ཝ་ཡི ༵ ། །
ཐགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་པ ༵ ། །
ཐགས་རྗེ་ནུས་མཐུ་ཆེ་ཡང་བསྟན་འགྲོའ ༵ ་དོནི ། །
ཐགས་བཞེད་ཇི་བཞིན་མ་གྲུབ་ཡིད་ཕམ་གནས ༵ ། །
ཅེས་ཀྱང་སྨྲས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །

-47-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སེར་བྱེས་བསམ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་
མདོར་ཙམ་བཀོད་པ་དད་པའི་ཉིན་བྱེད་འདྲེན་པའི་
སྐྱ་རེངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་ནས་ཇི་སྐད་དུ། ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་འདིའི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་
ལས།

ཁྱད་པར་ལྔ་བདོའ་དུས་ངན་སྟོན་གྱི་མཐརི ། །
ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས་ལས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །
གྲུ་ཆར་འབེབ་མཁས་བསྟན་པ༵་ར ༵ ༵

བ་རས་ཞེས ༵ ། །
གྲགས་པ་དོན་ལྡན་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མཆོད། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང༌། ཡུམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་མོ་ཡོས་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༩ ལོར་ཟླ་བ་དང་པོའ་ིཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྐུ་བལྟམས། ཁྲི་ཆེན་གོང་མའི་དབོན་རྭ་སྒྲེང་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་འོག་ལྷ་བླའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ཁྲི་ཆེན་གོང་མའི་གདན་ས་རྭ་སྒྲེང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས། ༸པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལས་

-48-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་ཡང་དག་པར་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆུ་འབྲུག་ལོར་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་དང་བཅས་སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན་དུ་ཕེབས། ཚ་བ་རབ་འབྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་དབུ་བཙུགས། རིང་མིན་ཡོངས་འཛིན་མཚན་ཞབས་མཁན་པོར་ཕེབས་པར་བརྟེན། བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དབུ་ཚད་འདུལ་མཛོད་སོགས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པར་ཐུགས་བརྩོན་གནང༌། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་མེ་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༧ ལོའ་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༨ ཉིན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའི་བདག་ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་བསླབ་སྡོམ་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྕགས་བྱི་ལོར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅར་བཞུགས། མཁས་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་སྟེ། ༸རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་སོའ་དབུགས་དབྱུང་དང་གཟེངས་བསྟོད་ཚད་མེད་གནང༌། ིགཞུང་ས་ནས་ཀྱང་ན་བཟའ་ཡོ་ཆས་སོགས་སྔར་བཞིན་བསྩལ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་རྗེས་རྭ་སྒྲེང་དུ་

-49-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཕེབས། རྭ་སྒྲེང་དུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལྷུར་ལེན་མཛད། ཡོངས་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལས་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཞུས། དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་མེ་རྟ་ལོར་པོ་ཏ་ལར་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གདན་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྤེལ། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ས་བྱ་ལོར་༸པཎ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་གཙོས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་སོགས་སྣོད་ལྡན་མང་པོར་རྡོར་ཕྲེང་དང་མཻ་ཏྲེ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དབང་ཞིབ་རྒྱས་གནང༌། ༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལྟར་གདན་ས་གཙོས་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ལྷག་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་བཤད་ལུང་ཉིན་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་བར་གནང༌། མེ་སྦྲུལ་ལོའི་ཟླ་བ་ ི༨ པར་སྔ་ཕྱིར་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་ཉེ་བར་ཟླ་གཅིག་ལྷག་ལ་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་དང༌། སྨན་བླ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་བསྩལ། དེ་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་ལམ་དག་བཅོས་སོགས་ལ་གསུང་བཤད་ནོན་ཆེན་གནང༌། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ལྕགས་སྤྲེལ་ལོར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཚོགས་ཕེབས་དང་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་དབང་ལུང་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ཆུ་ཁྱི་ལོར་༸རྒྱལ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོར་ཚེ་དབང་སོགས་འདོད་ཆོས་དུ་མ་ཕུལ།

-50-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་ལྟར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཧལ་ཧ་རྗེ་བཙུན་དམ་པར་དབང་ལུང་ཁྲིད་བཅས་ཐུགས་རེ་ལྟར་ཕུལ། འདིའི་ཐད་༸རྒྱལ་མཆོག་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱན་སྔ་ནས་ཧལ་ཧ་རྗེ་བཙུན་དམ་པས་བཀའ་ཆོས་གསན་གྲུབ་རྗེས། གཞན་ཡང་འདོད་ཆོས་མང་པོ་ཞུ་དགོས་ཡོད་པས་བླ་མ་སུ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཞུས་ན་ལེགས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་བཀའི་དང་བསྟུན་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་ཞུས་པར། ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་འདི་བཞིན་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ། ངེད་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཞུས་པའི་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ནས་ཀྱང་སྙན་ཞུ་འབུལ་ཆོག་བླ་མ་འདི་ག་རང་ལ་ཞུ་བ་གནང་ན་ལེགས་པ་ཡོད་འདུག་ཅེས་གསུངས། ཡང་དེ་ལས་སྐུ་ཞབས་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་རྗེ་འདི་ལྕང་སྐྱ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་དུ་བླངས། མེ་སྟག་ལོར་རྗེ་འདིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལྕང་སྐྱ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕུལ། སྔ་ཕྱིར་ཕ་བོང་ཁར་བྱོན་ནས་བསྙེན་མཚམས་ལ་ཡུན་རིང་བཞུགས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་དང་སྐུ་དྲག་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་

-51-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

བཅས་ལ་ཟབ་ཆོས་ལོ་ལྟར་བསྩལ་ཅིང༌། ཁོང་ནི་སྐབས་དེར་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་བླ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་བསླབ་སྡོམ་གནང་བ་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན། ལོ་རེ་བཞིན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གསུང་ཆོས་གནང་བ་དང༌། དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གནང་བ། དེ་མིན་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས་དུས་འདས་པར་མཛད། འདིའི་ཐད་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱི་རྒན་པ་རྣམས་ཞལ་འཆམ་པར་རྗེ་འདི་རྒྱུད་པའི་མཁན་པོ་དང་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེར་མ་ཕེབས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་ལ་སྲིད་ཞུ་བླ་ལྷག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་གཞུང་ས་ནས་དགའ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་གོ་ཐོབ་ཕུལ་ཞིང་ཁྲི་པའི་ལས་ཚབ་མཛད་ཟེར་བའང་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་གོ །དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༨༡༦ ལོའ་ཟླ་ིབ་༦ པའི་ཚེས་༢༦ གི་སྔ་དྲོར་རེ་ཞིག་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་བཀའ་རྩོམ་གནང་བ་ད་ལྟ་པོད་གཉིས་བཞུགས། ཞལ་སློབ་ཀྱང་༸རྒྱལ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ཧལ་ཧ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ། ལྕང་སྐྱ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ། ༸པཎ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་རྗེ་འདིའི་སློབ་མར་མ་གྱུར་པར་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ༌། །དེ་ནས་བཟུང་རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་བསྟན་འགྲོ་ཇི་

-52-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལྟར་བསྐྱངས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པ་རང་གི་མཛད་རྣམ་ལས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་དང་འདིར་ཡི་གེར་འཇིགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །
སླར་སྨྲས་པ།

མགོན་དེའི་གསང་གསུམ་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའི་མཐར་མཉམ་པ།།བདག་བློ་ཉམས་ཆུང་བུང་གཤོགས་རླབས་ཀྱིས་ཕ་མཐའ་གཞལ་བར་ནུས་མིན་ཀྱང༌།།སྐྲ་རྩེ་བྱེ་བའི་ཆུ་ཐིགས་ཇི་བཞིན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་འདི་ཡང༌། །
ཐར་འདོད་དད་པའི་གསོས་སུ་བསྐྲུན་གྱི་གྲགས་དང་རྙེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །

མཁས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྦྱངས་པ་སྔོན་སོང་ཞིང༌། །
ཐུགས་བརྩེས་ཞིང་འདིའི་བསྟན་འགྲོའ་མགོན་དཔུང་དང༌ ི ། །
མཁྱེན་བཞིན་གོང་མ་གོང་མའི་མཛད་འཕྲིན་ཀུན། །
མཇུག་སྐྱོང་མཛད་ཕྱིར་ཡང་སྤྲུལ་རིམ་པར་བྱོན། །
དེ་ལྟར་༸སྐྱབས་མགོན་བདུན་པ་ཆེན་པོའ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་ ིངག་དབང་མཆོག་ལྡན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའ་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་སོགས་ལས་ ིབཏུས་ནས་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའོ། །

-53-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སེར་ལྷོ་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་
དད་པ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་ནས་ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་མིའི་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས།
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །
ཟབ་ཡངས་ཆུ་འཛིན་ཐུགས་རྗེའི་མཁར་འཁྲིགས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ། །གཅིག་ཏུ་བསྣམས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་བདེའི་དཔལ། །སྦྱིན་མཛད་རྗེ༵་བཙན་ང༵ག་དང༵ང་བ ུ༵ མས་པ༵འི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་སྤྱི་བོས་མཆོད ༵ ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྲོལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མཚུངས་མེད་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་དེ་ཉིད་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི། ཆབ་མདོ་དང་ཉེ་བའི་སའི་ཆར་ཡབ་ཨ་ནུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཆུ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་འཁྲུངས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པའི་རྨི་ལམ་རྨིས་པ་སོགས་ལྟས་བཟང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང༌།

-54-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དེའི་ཚེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་གནས་སྔགས་འཆང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྲས་ཀྱི་མཚན་ཞུས་པར། ཁོང་ནས་བདེ་མཆོག་སྲུང་ཞེས་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་པའི་དུས་སུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་ཡིག་རིགས་འབྲི་ཀློག་ལ་བྱང་ཆུབ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ན་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སོགས་གཉེན་བཤེས་རྩ་ལག་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་བཞེངས་ཏེ། ང་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ན་ཁྱིམ་འདིར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་ཞེས་དབུ་མནའ་བཞེས་ཏེ་སྤྱན་ཆབ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གཤུམ་པས་ཡབ་ཡུམ་གཉེན་ཉེ་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་བྱ་ཐབས་ཟད་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཤིང་ཕོ་ཁྱིའི་ལོར་འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། མཚན་ངག་དབང་བྱམས་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །
དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་ལོར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ཐོག་མར་སེ་རར་ཕེབས་ནས་གནས་མཇལ་ཞིག་གནང༌། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེར་མཛད་དགོངས་པ་ཡོད་པ་ལ། བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་པ་ན། གྲྭ་ཁང་གི་ནང་ལོགས་བྲིས་རྣམས་གཟིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རླུང་བསིལ་བུ་ཞིག་སྐུ་ལ་རེག་པས་རྐྱེན་བྱས། སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དགའ་བ་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁྲུངས་པས།

-55-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ད་ནི་གྲྭ་ཚང་འདི་ཁ་རང་དུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྙམ་པ་བྱུང་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས། བྱེས་བླ་མ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཐོག་མར་རིགས་པའི་སྒོ་འབྱེད་བསྡུས་གྲྭ་རྣམས་རྩོད་པ་ལ་ཞུགས་པར་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་མཁྱེན་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་སྦྱངས་པའི་མཁས་པ་དག་དང་བགྲོ་གླེང་མཛད་པ་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ང་རོས་མཁས་པ་དག་དཔའ་ཞུམ་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་དུས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཕར་ཕྱིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལངས་མཛད་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་གྱུར། ལོ་དེའི་སྟོན་དུས་སེ་ར་རྩེར་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་མཇལ་བས་དེར་དགེ་སློང་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སེམས་བསྐྱེད་ཞུ་བར་མཛད། དེ་ནས་སེ་རར་ཐུགས་གཉེར་མཛད་བཞིན་པའི་མུར་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བབ་པའི་ཚེ། རྗེ་འདི་པས་བྱ་བྲལ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མཁར་རྡོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་བདེ་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་གསན་པས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། གྲངས་དང༌། གོ་རིམ་དང༌། དབྱེ་བ་དང༌། སོ་སོའ་དོན་རྣམས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ ིའཁྲུངས། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་མྱོང་བ་

-56-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ལ། །
འདོད་དགུ་སྤྱོད་པའི་རླབས་ཆེན་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །
བཟོ༵ད་པ༵འི་གོ་ཆ་ར་མཚོ༵་ལེགས་བགོས་པའི ༵ ། །
སྒོམ་ཆུང་རི་ཁྲོད་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོར་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་ཞུས། དེ་ནས་བཟུང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཆག་མེད་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་དགུན་ཐོག་གཅིག་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོང་ནས་བཞུགས་པ་དང༌། དེའི་སྐབས་རྗེ་འདི་པས་ཐུན་དངོས་གཞིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་བཏང༌། དེ་ནས་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་དང་འབྲེལ་དམིགས་བརྩེ་མ་གང་འགྲུབ་དང༌། ཐུན་མཚམས་སུ་ལྟུང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྐྱང་ཕྱག་བཅས་བསགས་སྦྱངས་ལ་འབད་པར་མཛད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་བྱང་བའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བརྙེད་དོ། །དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཕེལ་སྟེ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་བར་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ངེས་འབྱུང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ལ་མྱོང་བ་ཡང་དག་པར་ཐོན་ནོ། ། སྐུ་མཚམས་དེ་

-57-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

གྲོལ་ནས་སེ་ར་དགོན་དུ་ཕེབས། དེ་དུས་ལོ་གསར་གནང་ཆེན་ནམ་བག་ཡངས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་ཁམས་ཚན་དགེ་འདུན་གཞོན་པ་མང་པོས་ལོ་གསར་གྱི་དགའ་སྟོན་ཡིན་བཟོའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ཚུལ་ ིམཐུན་མིན་པ་ཆས་གོས་ཡ་མ་ཟུང་སྣ་ཚོགས་བཞེས་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྐུ་རྩེད་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་དང༌། གསུང་གདངས་ཆེན་པོའ་ཧ་ཧ་ཧུ་ཧུ་གསུངས་ ིནས་བདེ་སྤྲོའ་རྣམ་པ་བསྟན་པ་གཟིགས་པས་སྤྱན་ཆབ་དབང་མེད་དུ་ཤོར་ ིབ་བྱུང་གསུངས། ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བླ་མའི་མན་ངག་བཞིན་གོམས་འདྲིས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན། འདི་ནི་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་ཡང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་སོགས་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་ནང་རྟགས་དབང་མེད་དུ་ཕྱིར་ཤོར་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འཁུམས་སོ། །
དེ་ནས་སྔར་བཞིན་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གཉེར་དང༌། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་འདེབས་བཅས་འབྲལ་མེད་མཛད་པ་དང༌། ན་བཟའ་ཧ་ཅང་སྐྱོ་བས་ཞབས་པུས་ཡང་སྦས་གཏུམ་དཀའ་བ་ལྟ་བུའི་ངང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་རྒྱུ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ཐུགས་ལ་དགོངས་རྒྱུ་མེད་པར་མཛད། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྒྱུན་དུ་

-58-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེར་སོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་པའི་སློབ་གཉེར་གནང་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ནམ་འོང་ན་ཨ་སྙམ་པ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བརྣགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་སོགས་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་མཛད་ནས་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་དབུས་སུ་སྐྱོར་བའི་ཚོགས་གསོག་པ་ཡང་ཁ་ཡར་མཛད། དེ་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁོང་ལ་སེ་རར་གླིང་བསྲེས་གྲྭ་སྐོར་གནང་དགོས་ཕེབས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་༸སྐྱབས་མགོན་ལྔ་པའི་གསུང་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག ཆུ་ཕོ་རྟ་ཡི་ལོར་སེ་རར་གླིང་བསྲེས་གྲྭ་སྐོར་དམ་འཇོག་སྐབས་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལྗགས་བཤད་མཛད་པའི་ཕྱིན་ཆད་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། འཕགས་ཡུལ་ཀླུ་ཐོགས་གཉིས་ལྟ་བུའི་མཁས་མཆོག་རྣམས་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལ་རྩོད་གླེང་སྐབས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ང་རོས་དེར་འཁོད་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་དང་དཔའ་ཞུམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལ་བཀོད་ཅིང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །
གླིང་བསྲེས་གྲྭ་སྐོར་རྗེས་སུ་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་མཇལ་ཞིང་ཁོང་ཐུགས་ཧ་ཅང་མཉེས་ཤིང་ཞལ་ནས་ད་ཁྱོད་ཆོས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་

-59-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རི་ཁྲོད་ལ་འགྲོ་དགོས་སོགས་གསུངས་ནས་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ན་༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་དགོངས་ནས་ཞབས་ཐང་གི་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བྱོན། དེར་བླ་ཕྱག་བརྒྱུད་མཇལ་ཞུ་དང་འབྲེལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྙན་གསན་ཞུས་པར་དགྱེས་པའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ། དེ་ནས་རིང་མིན་༸པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཁན་པོ་དང་ཡོངས་འཛིན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་གསང་སྟོན་སོགས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་གྱུར། དེ་ནས་ཡང་སེ་རར་ཕེབས་ཏེ་དབུ་མ་དང་འདུལ་བ་མཛོད་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་ཡང་དག་པར་མཛད། དེ་ནས་དམ་པ་འདི་དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་དུས་སུ་བཀའི་བཞིའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ཅིང་དེའི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་འདིས་ཕྱི་རྒོལ་པ་མཁས་རྨོངས་སུ་ལའང་མཚང་འབྲུ་སོགས་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་རིགས་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པ་གུས་ཞབས་ཆེན་པོའ་དམན་ས་ཁོ་ནར་བཟུང་ནས་ཚིག་དོན་གང་ལ་ཡང་ ིའཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་ཐབས་གཙོ་བོ་མཛད་ནས་གསུང་ལན་གནང་བ་སོགས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་པས་གདན་ས་གསུམ་ ི

-60-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སོགས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་མགུ་བ་དང་མཁས་སྙན་གྱི་གྲགས་པ་ས་སྟེང་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་གྲྭ་སྐོར་གྲུབ་སྟེ་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་མཇལ་བཅར་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་པའི་ཐུགས་དམ་བརྟན་པོ་མཛད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། གལ་སྲིད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པས་དམྱལ་བར་ལྷུང་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད་བསམས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་ཤིང༌། ཚུལ་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་རང་མཛད་པའི་གནས་སོ། །
དེ་ནས་རྗེ་འདི་པས་བླ་མ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ལ་ཁོ་བོ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་རི་ཁྲོད་འདི་ལ་བསྡད་ཆོག་པ་ནན་ཞུ་མཛད་པའི་ལན་དུ། དང་པོ་གལ་ཆེ་བ་ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་སྐོར་རྣམས་བློས་གཏོང་དགོས། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གཙོ་བོར་དགོས། མཐའ་མར་གལ་ཆེ་བ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་མཛད་དགོས་གསུངས་པའི་ཕྱག་བྲིས་གནང༌། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཅོས་མིན་ཡོད་པས་དེ་འཕྲལ་དུ་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་པར་ཐག་བཅད་ནས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱིད་རུང་སྡུག་

-61-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རུང་ང་བླ་མ་མིན་པ་བློ་རྩེ་གཏད་ས་མེད་པས་འདི་ཁར་བླ་མའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྡོད་ཆོག་པ་དགོས་ཞེས་ནན་གྱི་ཞུས་པར་མཛད་པས་དགྱེས་ནས་ད་འོ་ན་འདི་ཁ་རང་དུ་སྡོད། ཁྲིད་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁང་ཆུང་རང་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པས། འོས་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་རྩིགས་ཤིག་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཕྲན་བུ་ཞིག་ཡང་གནང༌། རྗེ་འདི་པས་སྒྲུབ་ཁང་པའི་བཀའ་ལྟར་ཕུར་བུ་ལྕོག་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་གི་སྒྲུབ་ཁང་ཆུང་ངུ་ཞིག་བཞེངས། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཞུས་ཤིང༌། གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་ཕུར་ལྕོག་ཏུ་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པའི་སྐུ་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཞིག་གསན། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ཁང་པས་ས་གནས་དེར་དགེ་འདུན་བརྒྱད་གྲྭའི་སྒྲུབ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པར་རྗེ་འདི་ཉིད་ནས་ང་རྒྱལ་དང་རློམ་སེམས་གང་ཡང་མེད་པར་བྲན་གཡོག་ཐ་མལ་པ་ལྟར་ས་རྡོ་དང༌། ཆུ་ལེན། ཤིང་འདྲེན་པ། འཇིམ་པ་འོར་འདྲེན་སོགས་རང་གི་བླ་མ་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཉེས་པར་ཇི་ལྟར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དང་གྲུབ་ཆེན་མར་པའི་མཛད་རྣམ་གྱི་རྗེས་ཟིན་པར་མཛད། དེ་ནས་དམ་པ་འདིས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ལས་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་བཅས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང༌། ཡང་རྗེའི་གསུང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟ་མ་ཏོག་གི་ལུང་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་མན་ངག་གི་ཟབ་ཁྲིད་ཡང་སྩལ་བ་གསན། དེ་ནས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པས་རྗེ་འདི་ལ་ཡིག་

-62-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བརྒྱ་འབུམ་ཐེར་ཞིག་གྲངས་གསོག་དང༌། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་རུང་བསྙེན་མཚམས་དགོས་ཚུལ་བཅས་གསུངས་པ་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཡང་རྗེ་འདི་དང་དེར་བཞུགས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགོང་མོར་བརྐྱང་ཕྱག་༥༠༠ རེ་དང༌། ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཚར་རེ་བློ་སྐྱོར་བཅས་ཡུན་རིང་མཛད་པར་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འཐོར། དེ་ནས་བར་སྐབས་ཞིག་ལ་རྗེ་འདིས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་ཞུ་བར་ཕེབས་འདོད་ཚུལ་ཞུས་པར་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པས་དེ་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་འདོད་ན་ལམ་རིམ་འདི་ལ་སྦྱངས་ནས་རང་གི་སེམས་རྒོད་འདི་ཀོ་བ་མཉེད་མཉེད་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་དང་འབྲེལ་ནཱ་རོའ་ཆོས་དྲུག་གི་ ིཁྲིད་ཞིག་ངེས་པར་ཐོབ་ནས་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་རྗེ་འདིས་ལེགས་སོ་ཞུས་ནས་སྔོན་འགྲོའ་བསགས་སྦྱངས་དང་ལམ་རིམ་གྱི་ ིདམིགས་རྣམ་ལ་ཐུན་བཞི་བཅད་ནས་ལོ་མང་རིང་བསྒོམས་ཏེ་མྱོང་བ་ཐོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཐད་རྗེ་འདིའི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་མཇལ་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་དུ་མ་འདུག་གོ །
དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཆབ་མདོར་ཕེབས་དགོས་པའི་རྐྱེན་དུ་མ་དང་འཕྲད་པས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པར་དགོངས་སྐོར་ཞུས་པར་ངོས་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་བཤད་ཁྲིད་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་གྲུབ་ནས་ཆབ་མདོར་བྱོན་འཐུས་ ི

-63-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

གསུངས་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱི་བཀའ་ཆོས་ལོ་གསུམ་བར་དུ་གནང༌། དེ་ནས་རྗེ་འདིས་བླ་མ་དང་བྲལ་མ་ནུས་ནས་རང་ཡུལ་འཕགས་པ་ལྷ་སོགས་ལ་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་ཏེ་ཕེབས་མི་དགོས་པ་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་འདི་དང་སྐལ་ལྡན་གཞན་ཞིག་བཅས་ལ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དང་མན་ངག་རྣམས་གཟིམ་ཁང་སྦུག་ཏུ་གསང་བ་དང་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་འདིས་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་མཛད། ཡང་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ལས་ཕྱག་རྡོར་དང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་ཞུས་ནས་སོ་སོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བསྙེན་པ་ ིཆ་ཚང་རེ་འབད་སྒྲུབ་གནང༌། དེར་བརྟེན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེས་འཕེལ་ཞིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་བརྙེད་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཆབ་མདོའ་ཕྱོགས་དང་གཙང་ ིབཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་ཕྱོགས་སོགས་ཡུལ་ལུང་མང་པོར་བྱོན་ནས་བྱང་ ིཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དུ་མ་འཆད་སྤེལ་གྱིས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གངས་ལྗོངས་མཐའི་དབུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་མཛད། དེ་ནས་བར་སྐབས་སུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན། གྲྭ་ཚང་མཁན་ལས་འདུས་མང་བཅས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གྲྭ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་གཞུང་ས་མཆོག་ལ་ཞུ་བསྐུལ་

-64-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གནང་རོགས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། རྗེ་འདི་པས་ཀྱང་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་གཞིའི་ཕན་ཡོན་ལ་དགོངས་ནས་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། གསེར་སྲང་གསུམ། དངུལ་སྲང་ཆེན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སོགས་ཞུ་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ས་སྐྱོང་ཕོ་ལྷ་བར་བཀའ་གནང༌། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་དང་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་སྤྱི་བོར་ནོད། དེ་ནས་རྗེ་འདིས་ཨར་ཆོག་ཐུགས་འགན་ཇི་བཞེས་སྐོར་གོང་དུ་གྲྭ་ཚང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་བཀོད་ཟིན་ལྟར་དང༌། དེ་དག་གི་ཚེ་ཚུགས་སྟོན། བར་སྟོན། གྲོལ་སྟོན་བཅས་ལ་ལེགས་གསོལ་དངོས་སྐྱེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེར་ཚོགས་ཚང་མ་ཚིམ་པར་མཛད། ཡང་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྗགས་བཀོད་མཛད་དེ་གཙང་ཁང་སྦུག་ཏུ་རྟེན་གཙོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང༌། གཡས་སུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་སྐུ་གཟི་འོད་འབར་བ། གཡོན་དུ་རྒྱལ་ ིབ་འོད་དཔག་མེད་བཅས་སྐུ་ཚད་ཐོག་སོ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་རེ་དང༌། འཁོར་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་བཅས་བྱོན་ལེགས་བཞེངས། གསེར་སྐུ་དང་ལི་སྐུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྟེན་གཙོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་མིག་གི་བདུད་རྩི་སྤུངས་པ་ལྟ་བུར་གསར་བཞེངས་མཛད། གདུང་རྟེན་དྲུག་ཅུ། སྐུ་ཐང་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གི་བདུད་རྩི་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན། ཟླ་བ་༨ པར་སེར་བྱེས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པའི་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཁས་མང་

-65-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སྟོང་ཕྲག་འདུས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྩལ། ཟླ་བ་༩ པའི་ཚེས་༣ གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་སུ་རྗེ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཛད་ཅིང༌། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་བྱེས་སློབ་དཔོན་མཁས་དབང་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྙེན་སོང་བཅུ་དྲུག་གིས་ཆོ་གའི་གྲོགས་མཛད་ནས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའ་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་ཉིན་ ིགསུམ་གྱི་རིང་སྨིན་རྒྱས་སུ་མཛད། དངོས་གཞིའི་ཉིན་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་མཛད་ཅིང༌། རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྐུ་ཕྲག་ཏུ་བཅུག་པའི་མེ་ལོང་གདན་འདྲེན་གནང་བས། དེར་འདུས་ཀྱི་མི་ཐམས་ཅད་སེམས་སྐྱོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། མཇུག་ཆོག་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་གྲུབ་རྗེས་གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་འབུལ་བླ་ན་མེད་པ་དང་གྲྭ་ཚང་ལ་རབ་སྟོན། སྐུ་འགྱེད། གྲྭ་ཇ་བཟང་པོ་བཅས་སྩལ། གྲྭ་ཁང་གི་ཞལ་བསྲོར་གྲྭ་ཇ་གཉིས། ཁ་བཏགས་སྐྱ་ཆེན་རེ་དང་གྲྭ་ཚང་གསུམ་ལྷན་ཚོགས་ལ་དངུལ་སྐར་ལྔ་རེའི་སྐུ་འགྱེད་གནང་བ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་ཆུ་ཕོ་རྟའི་ལོ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའ་ཡར་ཚེས་གཉིས་ཉིན་སྐུ་དངོས་ ིཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་

-66-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མི་རྟག་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་སྐུའི་དཀོད་པ་བསྡུས་ཏེ་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་སོ། །
༸སྐྱབས་རྗེ་གང་དེའི་གསུང་སྐྱེས་ཞལ་སློབ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་སྨྲོས་ན། ༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་༸པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང༌། རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བསྟན་འགྲོ་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་བྱུང་བ་དང༌། བདག་ཅག་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཞག་པའི་གསུང་རྩོམ་གྱི་རིགས་ནི། རྗེའི་གསུང་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་ཅོད་པན་བཅས་ཀྱི་ཊྭིཀྐ། སྟག་ཚང་ལོ་ཙྭ་བའི་བརྒལ་ལན། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙིང་པོ། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཟ་མ་ཏོག་གི་སྙིང་པོ། རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་དམར་ཁྲིད། རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ིདམིགས་རིམ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བསྙེན་ཡིག་སོགས་གསུང་རབ་པོད་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་སོ། །

-67-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཛད་རྣམ་
སྙིང་བསྡུས་དད་ལྡན་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་
བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཡང༌། ༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་ལས།
བློ༵་ཆེན་སྐུ་བཞིའི་འབྲས་བཟ༵ང་རྣམ་དག་མང་ཐོས་ཚོ༵ལ་ཁྲིམ༵ས་ཞིང་ས་ལ། །
བྱམ༵ས་དང་སྙིང་རྗེའི་སྤྱོད་པ༵་རླབས་ཆེའི་ས་བོན་གྲུང་པོའི་མྱུ་གུའི་དཔྱིད། །
བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་༵མཚོ༵འི་འཕྲིན་ནུས་གཅིག་སྤུངས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས། །མ་ལུས་འཛོམས་ལས་ཉེར་འཁྲུངས་མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་དུས་ཀུན་སྤྱི་བོར་བཞུགས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གང་དུ་ཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའ་འདུལ་ཞིང་གངས་ཅན་གྱི་ ིལྗོངས་འདིར། བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བོད་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་ ི

-68-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཁམས་དབུ་རུ་བྱང་ཕྱོགས། འབྲོག་སྡེ་ཨོ་ཏོག་ཅེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དཔོན་བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་མོ་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༨༢༥ ལོའ་ཧོར་ཟླ་༧ པའི་ཚེས་ ི༡༨ ཉིན་ཡུམ་ལ་ཟུག་རྔུ་མེད་ཅིང་དགེ་མཚན་གྱི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ། གང་སྐུ་རྟ་བདུན་བདག་པོ་མངལ་བཟང་ཆུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཏེ། སྐྱེ་རྒུའི་ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཤར་རིའི་ཕྲག་པ་ལས་མངོན་པར་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་སྐབས་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་མར་༸ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་མཆོག་ལ་ཐུགས་དམ་ཞུས་པར་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་དགོས་ཚེ་ཨོ་ཏོག་དཔོན་ཚང་གི་ཁྱེའུ་དེ་ལ་བདག་སྤྲོད་གྱིས་ཞེས་ཕེབས་པ་དང༌། ཡང་ལ་མོ་ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་གྱིས་སྔོན་བསྟེན་སྲུང་མའི་འཕྲིན་བཅོལ་ནན་ཏན་སྒྲུབ་ན། བྱང་ཤར་དུ་ངོ་མཐོ། རིམ་བཞིན་གསལ་ཡོང་ཞེས་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་བྱ་ཁྲི་སྤྱན་གཅིག་པས།
ཧྲཱིཿལས་སྨོན་འཇམ་མགོན་གཉིས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི། །
བསྟན་སྣེ་བཟུང་བའི་རིག་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི། །
སྐྱེ་སྲིད་བླང་དོར་ཞིབ་ཆའི་དྲི་བའི་སྐོར། །
གནོད་སྦྱིན་བཤན་པ་གཟུགས་མེད་ང་འཕྲིན་ལས། །

-69-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དགོན་གནས་ཀྱི། །
བསྟན་པ་སྐྱོང་ཕྱིར་རིག་འཛིན་སྐུའི་རྣམ་སྤྲུལ། །དགོན་གནས་བྱང་དུ་མ་མིང་ཚེ་རིང་ཞེས། །
བལྟམས་པའི་འཁྲུལ་བྲལ་ངེས་རྙེད་རྟགས་ཐོན་ཕྱིར། །

སླར་ཡང་དགོན་གནས་ཆོས་སྲིད་རྒྱས་ཆེད་དུ། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་སྒྲོལ་ཆོག་འབུམ་ཐེར་དང༌། །
རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་དང་བསྟན་འབར་བརྒྱ་ཚར་འབད། །
སྲུང་མ་སྤྱི་དང་གཟུགས་མེད་བསྐང་འཕྲིན་འབུམ། །

སྒྲུབ་ཐོག་དགོན་གནས་འདུས་སྡེས་དམ་ཚིག་སྲུང༌། །
མི་འགྱུར་གཟུགས་མེད་ངས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་བྱེད། །
ཅེས་པའི་ལུང་གིས་སྐབས་དབྱེ་བ་ལྟར། རིང་མིན་རྗེ་སྐུ་གོང་མའི་ཕྱག་མཛོད་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་རྫ་ཆུ་ཁའི་ཨོ་ཏོག་ཡུལ་སྡེར་བརྟག་ཞིབ་ཏུ་ཕེབས་པའི་དཔོན་བྱམས་ཆོས་ཀྱི་སྲས་ཆུང་དེ་ཉིད་༸སྐྱབས་རྗེ་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་ཡིད་ཆེས་ངེས་རྙེད་ལྟ་བུར་བྱུང༌། གཞན་ཡང་བྱེ་འདབ་ཀྱི་ཁྱེའུ་དེ་བག་ཆགས་གསལ་བས་ཚང་མའི་རེ་འདུན་ཆེ་བས་དེ་ཡང་འོས་སྤྲུལ་དུ་མ་བཅུག་ཚེ་མི་འགྲིག་པའི་མཛད་དཀའ་བྱུང་བས། ཕྱི་ལོ་༡༨༢༩ རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ས་གླང་ཟླ་བ་༨ པའི་ཚེས་༡༡ བཟང་པོར་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་

-70-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཚན་དང༌། འཕན་ཡུལ་ཉན་པོ་ཕྱུག་ཚང་གི་ཕ་དོན་གྲུབ་ཀུན་དགའི་བུ་ཁྱི་ལོ་པའི་མིང་ཐོ་བཅས་གསེར་བུམ་དུ་བཅུག་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་མཚར་དུ་དངར་བ་འབུལ་བཤམས་དང༌། དཔང་མགྲོན་བོད་ཀྱི་ཆེ་དགུ་དུ་མའི་དབུས་སུ་མཆོག་གསུམ་དཔང་པོར་གསོལ་བའི་བདེན་ཚིག་དང༌། སྲུང་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོར་གཉེར་གཏད་ཀྱིས་གསེར་བུམ་རིན་པོ་ཆེ་དཀྲུགས་པ་ན། རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བྱང་ཐོགས་མེད་རང་ཤགས་ཀྱིས་ཐོན་པས་དེར་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་དགུས་གཙོས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཆིང་བ་རང་སར་གྲོལ། དེ་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོར་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་གསོལ་ཞུས་པར་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་སར་མི་འཇིགས་སེང་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཆེད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགུང་ལོ་ལྔ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་༡༤ ས་མོ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༨༢༩ ལོར་དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་ལྗོངས་ཆེན་པོ་གོང་མའི་འཁྲུངས་གཞིས་འཕན་ཡུལ་ཉན་ཕྱུག་དང་རིམ་པའི་ཕུར་ལྕོག་རིགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་རི་ཁྲོད་དུ་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁ་ལེགས་པར་འཁོད། དེར་བརྟེན་དད་ལྡན་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སའི་མཐིལ་ཕྱུངས་ཡང་མཚོན་པར་མི་ནུས་པའི་དགའ་བདེའི་རྣམ་རོལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །

-71-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དེ་ནས་སྐུ་གོང་མའི་དངོས་སློབ་གནས་བླ་མ་ཏྲེ་བོ་ཆོས་མཛད་ལགས་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་གམ་དུ་རྒྱུན་པར་བཅར་བཞུགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་དང༌། ཕུར་ལྕོག་རིགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་གང་ཡོད་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་ཞིབ་པར་ཕུལ། དེ་ནས་ཚེ་མཆོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ། དཔལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་པདྨ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་གི་སྐུ་མཚམས་བཞུགས་བཞིན་པའི་དྲུང་ནས་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུའི་དབང་དང༌། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱབ་ཁྲུས་སོགས་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་གསན། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༣༠ བོད་རབ་བྱུང་༡༤ ལྕགས་སྟག་ཟླ་བ་༣ པའི་ཚེས་༢༣ གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་དགེ་བའི་ཉིན། བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་༸ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་མཁན་པོ་དང༌། ཀུན་སྐྱོབ་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་འདུལ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་པའི་དབུས་སུ་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་ལས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་བྱེད་དང་བཅས་དགེ་བསྙེན་དང༌། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གྱི་ཅོད་པཎ་མངོན་པར་གསོལ། སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་བྱུང་སྡོམ་བཞེས་ཀྱི་ལེགས་འབུལ་

-72-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དུ་ཚེ་གླིང་ཡོངས་འཛིན་པཎྜི་ཏ། བླ་བྲང་དང༌། སྒྲུབ་སྡེ་རྣམ་གསུམ། སེ་ར་བླ་སྤྱི་དང༌། བྱེས་སྨད་སྔགས་གསུམ། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན། བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན། མཁར་རྡོ་བླ་བྲང༌། པུ་ཤད་ཕུན་ཁང་པ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་དོད་ཀྱིས་སྣེ་དྲངས་དངོས་པོ་སྤམ་མཐོ་བ་ཕུལ། རྨེ་རུ་ཕུན་ཚོགས་ནོར་བུ་གླིང་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞབས་དྲུང་ནས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྷ་བཅུ་ ིགསུམ་པ་དང༌། བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་ནང་ཚན་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙའི་རྗེས་གནང་བཅས་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་གསན་བཞེས་མཛད། སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གང་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཟླ་གཞོན་གྱི་ཁུ་བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཕྲ་ལ་ཞིབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་བགྱིད་དགོས་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་མངོན་པར་ཆས་པ་ན། ཐོག་མར་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཕྱིའི་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གཟིགས་ནས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བསམ་བློ་ཁ་ཏི་པའི་དགེ་བཤེས་

-73-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ཞེས་སྤངས་ལུང་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་གདན་དྲངས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ངོ་བོ་ངེས་པ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན་པོའ་ིཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་སྦས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང༌། དཔལ་མགོན་ཀླུའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་འཛམ་གླིང་འདི་ན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐུགས་འཛིན་མཛད་པར། སྐུ་ཚེ་དུ་མར་སྦྱངས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྷང་ངེར་ཤར་ཏེ་བརྡ་མཚོན་ཙམ་གྱིས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པས་དེར་འཁོད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞིང༌། དགའ་དད་སྤྲོ་བ་ཕན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལོང་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བར་གྱུར། དེ་ནས་དགེ་རྒན་གྱིས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སོགས་རིགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་རིམ་པར་མཛུབ་ཁྲིད་བསྐྱངས་པ་སོགས་གཞུང་ཚིག་གསར་དུ་འཛིན་པ་དང༌། བཟུང་ཟིན་སྐྱོར་སྦྱངས་སོགས་གུས་རྟགས་ཀྱི་བརྩོན་པ་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད། མི་རིང་བར་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད། དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་བསྐོ་བཞག་གིས་སྐུ་གམ་དུ་གཏན་འཇགས་བཅར་ཁོམ་མ་གྱུར་པ་ན། སླར་ཡང་གཞུང་

-74-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཁྲིད་ཀྱི་དགེ་རྒན་བསམ་བློ་དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པཎ་དུ་བཞེངས་པར་མཛད། དེ་ནས་བདག་ཅག་གི་སྐྱབས་རྗེ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་གྲྭའི་གཞུང་ཚིག་ཐུགས་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་མཛུབ་ཁྲིད་ཀྱིས་གསན་བཞེས་ཅུང་ཟད་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་དུ་དངོས་གཞི་གསན་སྦྱོང་ཆེན་མོའི་སྟ་གོན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྗེ་ ིཉིད་དགུང་ལོ་བཅུར་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༨༣༤ བོད་ཤིང་རྟ་ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་དགུ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན། ཕུར་ལྕོག་རིགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཕེབས་བསུ་དང་པོ་ར་ཐང་གི་འགོར་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན། ཕེབས་བསུ་གཉིས་པ་དོག་བདེ་ཆུ་ཁར་རྒྱལ་བྱེད་མི་ཚན། ཕེབས་བསུ་གསུམ་པ་ཀེའུ་ཚང་མདུན་དུ་སྨད་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ཐུན་མོང༌། ཕེབས་བསུ་བཞི་པ་ཤར་རིའི་མཚམས་སུ་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང༌། ཕེབས་བསུ་ལྔ་པ་སེ་ར་ཤར་དུ་ཚོགས་ཆེན་བླ་སྤྱི་ནས་ཞུས་ཤིང༌། སོ་སོ་ནས་གསོལ་འབྲས། མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་བཅས་བཞེས་པ་དང༌། ཕར་ཡང་སོ་སོར་འོས་བབས་དང་བསྟུན་པའི་གནང་ཆ་སྩལ། དེ་ནས་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་ཞིང༌། མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའ་སེར་ཕྲེང་གིས་མདུན་བདར་ཏེ། ི

-75-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཆིབས་བསུ་ངོ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་དང་བཅས་ལྷོ་པ་ཁང་གསར་ཀྱི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་པར་བླ་བྲང་ནས་དཀའ་སྤྲོ་སྤམས་མཐོ་བ་གཟབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྱུང་དགེ་བར་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་སོགས་འབུལ་བཞེས་དང༌། ཟླ་བ་དེ་གའི་ཚེས་༡༢ ཉིན་བྱེས་བླ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཡར་ལམ་སྐྱབས་རྗེ་གོང་མ་ངག་དབང་བྱམས་པས་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པ་ཙོང་ཁ་ལྷ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། ཡབ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྐུ་ལ་གསེར་ཆབ་སྒྲོན་ཞིང༌། སྤྱན་ ིདབྱེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་གཟབ་རྒྱས་ཕུལ་ཏེ། བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་སྒོས་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་གནང༌། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་ཆོས་རྒྱུགས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཕུལ་བས་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་འཛིན་དམ་པར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་རེ་ལྟོས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར། ཚེས་༡༣ ཉིན་ཆོས་ཞུགས་དངོས་གཞིར་ཚོགས་ཆེན་གདོང་གྲལ་ཆེན་མོའ་གྲལ་འགོར་བཞུགས་ཁྲི་ ིསོགས་སྐུ་གོང་མའི་གདན་ཐོབ་ནང་བཞིན་བཀོད་འདུག་པའི་སྟེང་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁ་བདེ་བར་བཀོད། དེ་མ་ཐག་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང༌། ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་སོགས་ལམ་སྲོལ་ལྟར་ཕུལ། བླ་བྲང་ནས་ཀྱང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ། རིག་གྲོལ་འདུས་པ་

-76-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རྒྱ་མཚོར་བསྙེན་བསྐུར་སྐུ་འགྱེད་སྤྱི་འབུལ་རབ་དཀར་ནང་མཛོད་བཅས་ཕུལ་ཏེ། ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཡངས་པོར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་རྟེན་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་དངོས་བཤམས་མཆོད་སྤྲིན་ཁྱད་འཕགས་དང༌། འདུས་སྡེ་མཆོག་ལ་གྲྭ་ཇ་དང་བཞེས་ཐུག་བསྙེན་བཀུར་སྐུ་འགྱེད་སྤྱི་འབུལ་བཅས་ཕུལ། སྨད་དང༌། སྔགས་པ། ཁམས་ཚན་བཅས་ལ་ཡང་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་གནང༌། དེ་ལྟར་ཆོས་ཞུགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ལེགས་པར་གྲུབ་བསྟུན་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་གདན་དྲངས་ཏེ་དགའ་སྤྲོའ་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པའི་སར་ ིབཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་མཁས་མཆོག་ཟུང་གིས་བགྲོ་གླེང་དང༌། ལྷ་རྫས་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་སྣ་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་བའི་ཐོག སློབ་དཔོན་བྱ་བྲལ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱིས་མཛད་བཟང་༸རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང༌། བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པའི་མངའི་བདག་གཅིག་པུར་བཞེངས་པའི་དོན་ལས་སྤྲོས་ཏེ་མཎྜལ་གྱི་བཤད་པ་ཞིབ་ཅིང་གཙང་ལ་མཐའ་ཆོད་པ་ཞུས་པས་དེར་འཁོད་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་དགའ་དད་སྤྲོ་བའི་སྣང་བ་ཅིར་ཡང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང༌། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལས་

-77-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སྣེ་ཚོགས་ཡོངས་དང་བཅས་པས་མཇལ་ཁ་ཞུས་པར་ཐུགས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོའ་དབྱིངས་ནས་ཕྱག་དབང་ལེགས་པར་སྩལ། དེ་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ ིལུང་རིགས་ཀྱི་རྦ་རླབས་འཕྱུར་བ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་བཤད་གྲྭར་ཐོག་མར་ཕེབས་ཤིང༌། དེའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་བྱ་བྲལ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་བརྩི་བཞག་གནང་སྐབས་མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའ་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ ིམཚན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གནང་བ་ལ་རྗེ་འདིའི་ཞལ་ནས། མཁན་རིན་པོ་ཆེས་བརྩི་བཞག་དེ་ལྟར་གནང་བ་དེར་མ་བརྟག་གློ་བུར་གྱི་སྣང་ངོར་འབྲེལ་བ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྣང་ཡང། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཤར་ཞེས་གསུངས་པ་གྲགས་སོ། །
རྗེ་འདིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་མི་ནུབ་པར་མཛད་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་རྗེ་འདི་ལ་བླ་སྤྲུལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་མོའ་གཞུང་སྒོའི་གཡོན་ཕྱོགས་ ི

-78-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སུ་བཞུགས་ཁྲི་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་ཡང་དེར་ཚོགས་བཅུག་པ་སྐུ་གོང་མའི་དུས་བཞིན་དང༌། ཆོས་གྲྭར་ཕེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་དགེ་སྐོས་ནས་སྤོས་སྣེའི་གདན་ཞུ་བཅས་རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་དང་ཁྱད་མེད་པའི་བཀུར་བཟོས་བླ་ན་མེད་པ་གནང༌། རྗེ་ཉིད་ཐོག་མར་ཆོས་ཐོག་དེ་ཙམ་ནས་བསྡུས་གྲྭའི་བརྒལ་བརྟགས་ལ་སྐུ་ཕྲེང་དུ་མར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དུས་སུ་སད་ཏེ་དོན་གྱི་གོ་ཉམས། རྩོད་པའི་རྣམ་འགྱུར། རང་གི་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་མི་ཤོར་བའི་ལན་གྱི་འཛིན་མཚམས་སོགས་རྩོད་ལན་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་པའི་ཚུལ་འགོག་མེད་སོགས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པོར་གྱུར་ཏོ། །དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ ིལ་རྟགས་གསལ་གཏོང་གནང་སྐབས་སུའང་སྐུའི་ན་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཡང་ལུང་རིགས་འཕེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་ཐོགས་མེད་དུ་འཕེན་པ་སོགས་སྐུ་སྐྱེ་མང་པོར་སྦྱངས་རྟགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་ཚང་མས་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་རོལ་མོ་ཆེས་ཆེར་བསྒྲགས་སོ། །
དེ་ནས་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་༡༡ ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ཤིང་ལུག་ཕྱི་ལོ་༡༨༣༥ ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་༤ སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རང་ཅག་ཐུན་མོང་སྣང་ངོར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་འོག་ཏུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་

-79-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཡུལ་མཆོག་ཝཱ་ར་ཎཱ་སིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་སྐོར་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན། གྲུབ་མཐའ། དོན་བདུན་ཅུ། ས་ལམ་ཆུང་བ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་དང༌། གཞན་ཡང་སྐབས་དང་པོའ་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ། ལེགས་བཤད་ ིགསེར་ཕྲེང༌། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཡང་དག་པར་གནང༌། དེ་ཡང་རྗེ་འདིར་ཡོངས་འཛིན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་ནས་རྩོད་མཚམས་ཕྱག་དཔེ་མཛུབ་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོར་གྱི་བསྐུལ་མ་དང༌། ཡིག་ཆའི་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་ཞིབ་ཆ་ཇི་དགོས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་༡༢ བཞེས་པ་རབ་བྱུང་༡༤ པའི་མེ་སྤྲེལ་ཕྱི་ལོ་༡༨༣༦ ལོའ་བོད་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣ ཉིན་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་ནས་རྗེ་འདི་ལ་རིགས་ ིཆུང་ཚོགས་བཞེངས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་འཁོར་སྔ་རྒོལ་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་དང་ཁམས་ཚན་རྣམས་ལ་དམ་བཅའ་ཕེབས་པར་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་མཛད། དེ་ནས་དེ་ལོའ་བོད་ ིཟླ་༦ པའི་ནང་རིགས་ཆུང་ཚོགས་བཞེངས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དབུས་སུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་ཀྱི་གསུང་རྟ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཁས་མཆོག་བྲ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ནས་

-80-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བརྒྱུད་པ་གཏོང་གནང་བ་བཅས་ཚིག་དོན་ཚང་ལ་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པའི་སྙན་འགྱུར་ལྡན་པའི་གསུང་བཤད་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའ་བཅུད་དུ་སྨིན་ ིཔར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་གནད་དུ་ཁེལ་བའི་འཁྲུལ་བྲལ་གསུང་ལན་ལ་ཐོགས་པ་མ་བྱུང་བས་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་ཡང་སློབ་གཉེར་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་བཞིན་པའི་མུར་གཞུང་རྙིང་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས། དེ་ནས་བཟུང་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་གནང༌། དེའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནས་མཚན་སྐྱོར་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་ནི་སློབ་གཉེར་ལ་བོགས་འདོན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་རྗེ་ཉིད་དེ་དུས་སྐུ་ན་ཆེས་ཕྲ་ཡང་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དགུན་ཤིན་ཏུ་གྲང་སྐབས་ཀྱང་ན་བཟའ་རྒྱུན་བཞེས་ཀྱི་སྟེང་སྐུ་ཟླམ་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་མཛད་པ་སོགས་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དང༌། དམན་ཆ་བཟུང་བ་ཉིད་བདག་གིར་བཞེས་པ་ཁོ་ནར་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང༌། འདི་དག་ནི། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས། །
སྙིང་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གསོང་པོར་སྨྲ། །
བག་ཡོད་ལ་གཞོལ་གྲོགས་མཆོག་བསྟེན་བྱེད་ཅིང༌། །

-81-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དག་སྣང་ཕྱོགས་མེད་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་བཞེས་གནང་བར་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སུ་གྱུར། དེ་ནས་དགུང་ལོ་༡༥ བཞེས་པ་རབ་བྱུང་༡༤ ཕྱི་ལོ་༡༨༣༩ ས་ཕག་ནག་པ་ཟླ་བའི་དུས་ཆེན་སྐབས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་གསར་པའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་པོའ་དྲུང་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ ིདཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབང་ཆེན་གྱི་སྟ་གོན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱིས་ ིཔ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན། གོང་མ་གོང་ཆེན་གྱི་དབང༌། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའ་དབང་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་གསན། དེ་ནས་ཕར་ ིཕྱིན་གྱི་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་ཟིན་དུ་ཉེ་བ་ན་གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་ལོ་རེས་འཁོར་གྱིས་ཟླ་བ་༡༠ པ་ཚེས་མཚམས་ནས་འཛིན་གྲྭ་འདིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་གཉེར་ཟིན་པའི་དགའ་སྟོན་དང༌། དབུ་མ་སོགས་ལའང་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་སླད་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་འབད་སྒྲུབ་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན་གྱི་ཚོམས་སུ་ཚོགས་ཏེ་ཚེས་༦ ཉིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བསྙན་གྱིས་དབུས་རྟེན་དྲུང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་མཁར་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྟོན་མོ་གཟབ་རྒྱས་གནང༌། དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་དབུ་མའི་བརྩི་གཞག་ཚུགས་པ་

-82-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང་བསྟུན་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་༸རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྙིང་པོ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང༌། རང་གཞུང་རྗེ་བཙུན་པའི་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས། ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་སེངྒེའི་དབུ་མ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོའ་དབུ་མ་དགོངས་པ་ཡང་གསལ། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབུ་མ་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་དང་ཐལ་བཟློག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཐུགས་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོའ་ཚིག་དོན་ ིདཀའ་གནད་དང་བཅས་པར་བློ་གསལ་མཁས་པའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་བརྒལ་རྟགས་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བརྩོན་པ་སྔར་བཞིན་མཛད། ཟླ་བ་༤ པའི་ནང་ཚེས་ཆ་དང་བསྟུན་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་ནས་རིགས་ཆེན་དང་པོའ་ིགཞུང་གནང་བཞེས་དགོངས་སྐོར་བཞིན། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་བའི་སྔ་རྒོལ་བཞེས་ཏེ། ཆོས་མཚམས་སུ་ཁམས་ཚན་ཁག་ལ་རང་གཞུང་ལས་བརྩམས་པའི་དམ་བཅའ་ཕུལ་ཕྱིན་འཇོག་གནང་མཛད་སྐབས། མཆོག་དམན་ཀུན་ནས་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་སྙན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོག ཟླ་བ་༧ པའི་ཚེས་༡ ནས་རིགས་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཚུགས་ཏེ་ཚོགས་ལངས་གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་སོ་སོའ་བླ་སྤྲུལ། དགེ་བཤེས། གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་པ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ ི

-83-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཁང་ཆེན་མོར་རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་མཁས་མང་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་དབུས་སུ་བརྒལ་རྟགས་བགྲོ་གླེང་གིས་བཞད་བགད་ཀྱི་ག་ཞ་འབྲུག་སྟོང་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྡིར་བ་ལྟ་བུར་བསྒྲགས་པས་སྦ་བཀོང་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་ལ་སྨན་པའི་ནུས་པ་ཐོན་ངེས་སུ་མཛད་པས་འདུས་ཚོགས་སྨོས་ཅི། དངོས་སུ་བརྒལ་ཟླར་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཡང་རྩོད་པས་ཕམ་དོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རིང་དུ་དོར་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་འདིའི་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པས་རྩོད་ཕྱིར་ལག་ན་ཐོགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཡང་མཆོད་རྫས་མེ་ཏོག་གི་གོང་བུ་བཞིན་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཟུང་བར་གྱུར་ཅེས་གྲགས་སོ། །
དེ་ནས་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་དང༌། མཛོད་གསར་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་རྣམས་སུ་འཁྱུག་ཙམ་རེ་སྤོ་བཞུགས་མཛད་དེ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཕེབས། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་ཉི་ཤ་ཤིང་འབྲུག་ཟླ་བ་དང་པོའ་ནང་ ི༸ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་སྐབས། བཅོས་མིན་དད་པ་རྒྱ་མཚོའི་འདབ་བརྒྱ་ལྷུག་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་སྲིད་ན་རིང་བའི་ལྷ་རྫས་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྣེ་དྲངས་ཏེ། རྣམ་དག་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཉམས་བཞེས་པ་ལ་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་ངང་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་ཚིག་སྔ་མ་གཉིས་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལེགས་

-84-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པར་ཐོབ་ལགས་པས་ཚིག་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཡང་བགོ་སྐལ་དུ་ནོད་པའི་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་ཞུ་ཞེས་སྙན་གསན་གསོལ་འདེབས་མཛད། ༸ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཕ་ཁུར་བུས་ཐེག་པར་དགོངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པའི་ཞལ་བཞེས་ལེགས་པར་སྩལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་གསན་སྦྱོང་མཐིལ་ཕྱིན་པས། རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་གནས་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་ངེས་འདྲོངས། བཅོས་མིན་ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་རྒྱུད་བསྐུལ། རྒྱུ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གསལ་འདེབས། འགལ་རྐྱེན་ལྔ་བྲལ་མཐུན་རྐྱེན་གསུམ་ལྡན་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཕྲའི་ཕྱག་ལེན་འཆུག་མེད་མཛད་དེ། གོང་ཟླའི་ཚེས་༢༦ བརྩེགས་པ་ཕྱི་མའི་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་འདུལ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་གྲངས་ཚང་དབུས། རྗེ་བླ་མ་རང་ཉིད་དང་མཁན་དྲུང་ཟུར་གསན་གསར་པ་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་ཚན་གཅིག་ཆོ་ག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བསྲུང་བར་མཛད་པས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཉེ་བ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་ལོ་དེར་རིགས་ཆེན་གསུམ་པའི་གཞུང་དབུ་མ་ཐལ་བཟློག་

-85-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སྔ་རྒོལ་བཞེངས་ནས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་ནུས་པའི་གསུང་ལན་ལ་བརྟེན། ཕལ་ཀྱི་རྒོལ་བའི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་འདིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་སྟེ་བོད་ཟླ་༡༡ ཚེས་༢༢ ཉིན་གྲྭ་ཚང་དུ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་དམ་བཅའ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་རྗེ་འདི་དང་ཏྲེ་བོ་སྐྱོར་དཔོན། ཧར་གདོང་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ལྷན་ཅིག་སེར་བྱེས་ཆོས་ར་ཆེན་མོ་མདོ་སྔགས་དམ་ཆོས་གླུ་དབྱངས་སྒྲོགས་པའི་དགའ་ཚལ་དུ་ཞོགས་ཆོས་ནས་དགོང་མོའ་དམ་བཅའི་བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ ི༸རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་ཡང་གསང་ལྷ་དགུ་སོགས་ལ་གུས་འདུད་དང༌། གསུང་བཤད། རྩོད་ལན་སོགས་ཀྱིས་དེར་འདུས་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་དེ་ལྷག་མེད་པར་ཕུལ། དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའ་ནང་རྗེ་འདིའི་བླ་ ིབྲང་ནས་མཆོད་སྤྲིན་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་གྲྭ་ཇ། བཞེས་ཐུག་འབྲས་ཚར། སྐུ་འགྱེད་བཅས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་ཕུལ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་བསགས་སོ། །དེ་ནས་ཁམས་ཚན་ལའང་དེ་མཚུངས་བསྙེན་བཀུར་གནང་བ་སོགས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་༢༡ བཞེས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༨༤༥ རབ་བྱུང་

-86-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༡༤ པའི་ཤིང་སྦྲུལ་བོད་ཟླ་དང་པོའ་ཚེས་༡༡ ཉིན་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དང་ ིགཙུག་ལག་ཁང་ཡས་མས་ཚང་མའི་ནང་མཆོད་ཚོགས་རྒྱས་བཤམས་དང༌། གདན་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྱེད་གཉིས་ལྷག་ལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཐུག་སྐུ་འགྱེད་བཅས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་སུ་ཕུལ་ཞིང༌། དེའི་ཉིན་རྗེ་ཉིད་ནས་སྔ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་རྒོལ་ལན་འབད་མེད་དུ་གནང་བས་མཚན་སྙན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བར་གྱུར། དེ་ནས་དེ་ལོའ་ིལྷ་རམས་ཨང་དང་པོའ་ལེགས་སྐྱེ་བདག་གིར་མཛད་པ་དང༌། དགའི་ཁྲི་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་ནས་ཀྱང་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང༌། སེ་རར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དང་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་སོགས་ནས་ཡང་ལེགས་འབུལ་སྤམ་མཐོ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་ཕུར་ལྕོག་རི་ཁྲོད་དུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའ་བསྙེན་མཚམས་ཟླ་བ་ལྔའི་ ིརིང་བཞུགས་ནས་གང་གི་མཛད་འཕྲིན་དང༌། སྒྲུབ་སྡེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་སྲིད་གསུམ་བདག་མོར་གཉེར་དུ་གཏད་པས་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྩལ།
དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༤༩ རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ས་བྱ་རྗེ་འདི་དགུང་གྲངས་༢༥ ལོར་༸ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྙུང་ཚུལ་བསྟན་པར་

-87-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་དང་ཚེ་རྫས་འབུལ་བར་བོད་ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༣ ཉིན་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའ་གཟིམ་སྦུག་ཏུ་སྐུ་རྐྱང་བཅར་ཏེ་ ིམཉེས་པར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་རྗེ་འདི་དགུང་ལོ་༣༦ ཕྱི་ལོ་༡༨༦༠ རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ལྕགས་སྤྲེལ་བོད་ཟླ་༧ ཚེས་༣ ཉིན་༸རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་མཛད་སྒོའ་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་ ིདང་འབྲེལ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་བཅས་ཞུ་གནང་མཛད། དེ་ནས་ཕུར་ལྕོག་རི་ཁྲོད་དུ་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགུ་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་ཟབ་མོ་ལྷ་སོ་སོའ་སྦྱིན་ ིསྲེག་སོགས་ཡང་དག་པ་དགྱེས་བསྒྲུབས་གནང༌། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་རེ་བཞིན་མཐའ་དབུས་རིས་མེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མཆོག་དམན་ཇི་སྙེད་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ་ཇི་འདྲ་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་སོ་སོའ་ིའདོད་མོས་བཞིན་སྤེལ་བར་མཛད་པས་ས་སྟེང་ཀུན་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གཞུང་ས་མཆོག་གིས་རྗེ་ཉིད་༸རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་ཞུས་པ་ལྟར་ཕོ་བྲང་སོགས་སུ་གཏན་བཞུགས་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུས། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༦༤ རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ཤིང་བྱི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་༡༣ ཉིན་ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྣང་བརྙན་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་སར་༸རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་

-88-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་འབུལ་བའི་སློབ་དཔོན་དུ་མངོན་པར་བཞེངས་ཏེ་སྡོམ་རྒྱུན་རྣམ་པར་དག་པ་བསྩལ། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༨༦༥ ཤིང་གླང་ལོར་བོད་ཟླ་༣ ཚེས་༣ ཉིན་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་རྒྱན་འཇུག་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་དང་དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༦༧ རབ་བྱུང་༡༥ པའི་མེ་ཡོས་བོད་ཟླ་༢ ཚེས་༡༠ ནས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་བསྡུས་གྲྭའི་ཁྱབ་འཁོར་འཕེན་ཚུལ་སོགས་སྒྲོན་འབུལ་མཛད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༧༥ རབ་བྱུང་༡༥ ཤིང་ཕག་བོད་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༢༠ ཉིན་༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པར་རྗེ་ཉིད་ནས་ཐུགས་ཁུར་གྱིས་གསེར་གདུང་ཆེན་མོ་དཀར་ཆག་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞེངས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་༡༥ ཤིང་ལུག་ལོར་ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ ིཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་དགེ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕུལ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆུ་རྟ་ལོ་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་སེ་ར་བྱེས་པའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་གི་པར་ཤིང་གསར་རྐོའ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱིན་བདག་ ིགནང་བས་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཡང་འདིའི་སྔོན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་ལ། པོད་ཀ་པ་དང་ཁ་པ་སྟེ་པོད་གཉིས་ཡིན་ཚོད་འདུག དེ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གྲྭ་ཚང་དཔེ་རྙིང་ཁོངས་སུ་བོད་ཤོག་རོལ་མཚོ་པར་རྙིང་ཁ་པ་པོད་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཟིགས་

-89-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ན་མཁྱེན་ཐུབ་སྙམ། ༸རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་པར་ཤིང་གསར་རྐོ་སྐབས་མ་འོངས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་དཔེ་ཁྲིད་ཕེབས་སྐབས་སོགས་སུ་ཕྱག་དཔེ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཆེད། སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོའི་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་དབུ་ཤོག་བརྒྱད་ཅན་གྱི་ལེ་ཚན་བརྒྱད་དང༌། དེ་ནས་རིག་སྦྱོར་ལམ་གོ་སྒྲུབ་མན་ཆད་སོགས་ཀྱང་ལེ་ཚན་ཟུར་འདོན་གནང་སྟེ་ཤིང་པར་བརྐོས་པ་ལྟར་དེང་སྐབས་རྒྱ་གར་དུའང་ལེ་ཚན་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ཤིང་པར་བརྐོས་ཡོད། ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོའི་མཆོད་བརྗོད་
སྐབས།

འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། །
དེ་སྲས་མཐུ་བོ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་དང༌། །
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་བདེ་ལེགས་མཚན་ཅན་ཏེ། །
ཞེས་པ་འདི་ཡང་༸རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྐབས་དེར་ཚིག་གི་བདག་པོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའ་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་ ིམཐར་སོན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་ཅིང༌། ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ལེགས་པར་འབྱོངས་ཏེ། གསང་བ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་

-90-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རོལ་པ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བའི་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གང་དེ་ཟླ་བ་༦ པའི་མཇུག་ནས་བཟུང་སྙུན་བབས་སུ་མངོན་པ་ཆེར་མ་མཆིས་ན་ཡང༌། ནང་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་རང་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་གནང་བར་བརྟེན། སྐུ་ཁམས་ལྕི་འཐིབ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཙམ་ལས་སྙུང་ཚུལ་ཆེ་བར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཚེས་༡༨ ཉིན་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་མ་ལུས་པ་མཛད་ཟིན་པ་དང༌། ཉེར་བཞིའི་གནས་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང༌། མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ཀྱིས་དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་བསྐུལ་ཞིང་ ིབསུ་བའི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པའི་མངོན་རྟགས་ཕྱི་དང་ནང་གི་མཚན་མ་ལེགས་ཉེས་མང་པོ་དང་བཅས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང༌། ཟུང་འཇུག་འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའ་ིདབྱིངས་སུ་ཉེར་བར་གཞོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་པོ་གང་དེའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་ཡང་སྤྲུལ་འཕྲུལ་བྲལ་ངེས་རྙེད་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་སོགས་ནི་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའ་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ལས་ ིགསལ་བ་ལྟར་ལས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་ནས་དེ་ཙམ་མོ། །རྒྱལ་ཀུན་བྱམས་པའི་རང་གཟུགས་མི་ཡི་གར། །
ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་དང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། །

-91-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རིང་ལུགས་དྲི་མེད་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཚུལ། །
ཇི་བཞིན་ས་བཅུ་དཔའ་བོའ་ཡུལ་ལས་འགོང༌ ི ། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བྱའོ། །

རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་ཏྲེ་རྗེ་བཙུན་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་སྐལ་ལོ་མཆོག་ནི། མདོ་སྟོད་ཏྲེ་ཤོད་དཀར་མཛེས་ཁུལ་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༩ ས་ལུག་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་མདོ་ཁམས་འཛིན་མའི་རྒྱན་གཅིག་དཀར་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང༌། དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཀློག་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་སྦྱང་ཀློག་དང་ཆོས་སྤྱོད་བློ་འཛིན་བཅས་ལ་གུས་རྟག་སྦྱོར་བས་བརྩོན་པར་གནང་འབྲས་རྒྱུགས་འབུལ་ཨང་དང་པོའ་ལེགས་སྐྱེས་ཐོབ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༥ ཤིང་ ིགླང་ལོར་འཁྲུངས་གསར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ལས་རབ་བྱུང་དང་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་

-92-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ནས་ཟླ་གྲོགས་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་དབུས་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་ཞབས་སོར་བཀོད། མཁས་མང་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་གི་ཡ་གྱལ་སེར་བྱེས་མཁས་ ིསྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་སྟེ་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། བསྡུས་གྲྭ་ནས་བཟུང་འཕགས་བོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གཉེར་དང་ཁྲིམས་སྒྲིག་ལམ་སོགས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་ལ་ཕན་པར་སྲུང་རྩི་འགལ་མེད་གནང༌། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཞག་གནང་མཛད། གཞུང་རྙིང་འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་མཁས་དབང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་དབུས་སུ་རིགས་ཆུང་ཚོགས་བཞེངས་གནང༌། འདུལ་གསར་འཛིན་གྲྭར་ཕེབས་ཀྱང་རྩམ་སྣོད་ལྕགས་ཀྲིན་ནང་བཞེས་རྩམ་དང༌། ཐབ་ཚང་ནང་མེ་ཤིང་སོགས་གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། ན་བཟའ་ཡང་ལྷན་པ་མང་པོ་ཕོག་པ་ཞིག་བཞེས་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་༸རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ཁོ་ནར་གནང༌། འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་རྗེ་འདི་འཇང་དགུན་ཆོས་ཕེབས་ཏེ་བྱེས་གཙང་རྒན་བཟོད་པ་ལགས་ལྷན་ཐང་ཆེན་དམ་བཅར་བཞུགས་པ་ལ་བློ་གླིང་ཕ་ར་རྒན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་བཀྲོལ་བ་ལ་གཞུང་དོན་མཐུན་

-93-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

པའི་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་ཕུལ། དེར་བརྟེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དགེ་ཉི་མ་མཆོག་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་ཚུལ་ཐོས། ཡང་མཁས་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་རྟགས་བསལ་གཏོང་དུས་དཔེར་ན་རྡོ་ཟམ་སྟེང་ནས་འགྲོ་སྐབས་རྐང་པ་བཙུག་ས་རེ་རེ་ནས་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ཕ་རོལ་པོའ་དམ་བཅའི་དང་འཛིན་མཚམས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྩོད་གླེང་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་མགོ་མ་ཚོད་པར་ཡར་འཕགས་མར་འཕགས་གནང་ན་ར་འཕྲོད་པ་དང་རྟགས་བསལ་བཏང་རྒྱུ་མེད་པར་ཆགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་གནང༌། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྗེ་འདི་འཇང་དགུན་ཆོས་ཐ་མར་ཕེབས་པའི་ལོ་དེར་ལྭ་བ་མཁས་དབང་ཡར་ཐང་པ་དང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཐོག་རྒན་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་སོ་ལྔར་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༣ ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཚོགས་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིགས་ཆེན་ཚོགས་བཞེངས་གནང་ནས་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་སྐོར་བགྲོ་གླེང་མཛད་པས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འཐོར། དེར་བརྟེན་རིགས་ཆེན་ཨང་རིམ་དང་པོ་བཞེས། དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ཤིང་རྟ་ལོ། མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཞབས་པད་བཀོད་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཆོས་ཀྱི་

-94-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཛད་སྒོའ་ཐོག་མར་རྗེ་འདི་དང༌། ལྷོ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ། དགེ་བཤེས་ ིཐུབ་བསྟན་བཀྲ་ཤིས་སོགས་མཁས་དབང་དྲུག་ལ་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་གནང༌། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ས་ཕག་ལོ་དུས་འགྱུར་སྐབས་རྗེ་འདི་དང་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་བསྟན་བཟང་གཉིས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་གཅིག་མུ་ས་མ་རེར་ཕེབས་ཏེ་ཟླ་ཤས་བཞུགས། དེ་ནས་གཞུང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཌ་ལ་ཧོ་སེར་ཕེབས།
དགུང་གྲངས་ཞེ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༡ ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་བཅས་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་གྱི་མདུན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་དུས་མཆོད་སྐབས་བཀའི་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ལྷ་རམས་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པར་ཨང་རིམ་དང་པོའ་གཉིས་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཐོབ། སྐབས་དེར་སྨོན་ལམ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁས་ ིདྲུང་ངག་དབང་དོན་འགྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བ་བཞིན་༸སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྡོ་གདན་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་ཚེས་༨ ནས་༡༥ བར་ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པར་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཤད་ལུང་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་བསྐུལ་བ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའ་བཀའི་ལུང་བཅས་ཞུ་གནང་མཛད། དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྔར་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༣

-95-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཆུ་མོ་ཡོས་ལོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན་པའི་དགེ་བཤེས་སོ་གཉིས་ཙམ་རྡ་ས་ཕོ་བྲང་རྙིང་པའི་ནང་གདན་དྲངས་ནས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དང༌། མཚན་ཞབས་གསེར་ཀོང་བཅས་རྩོད་དཔང་དུ་བཞུགས་པའི་མདུན་ཉིན་ཉེར་གཅིག་རིང་སྔགས་ཀྱི་རྩོད་རྒྱུགས་འབུལ་བཞེས་མཛད་པར་རྗེ་འདིས་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཨང་རིམ་དང་པོ་བཞེས། སྐབས་དེར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་དགུ་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ། མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན། གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་དགེ་བཤེས་རྟ་མགྲིན་རབ་བརྟན། དགའ་ཤར་མཁན་ཟུར་བླ་ཏི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་དབང་མང་པོ་ལྷན་བཞུགས་མཛད། དེ་ནས་རིང་མིན་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱུགས་སྤྲོད་གྲུབ་འབྲས་ལ་གཟིགས་ནས་མཁས་དབང་འདི་ཉིད་དམིགས་བསལ་གྱི་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་དབུ་མཛད་བསྐོ་བཞག་སྩལ། དེའི་རིང་བསྟན་འགྲོའ་ཕན་བདེ་ཐུགས་ལ་ ིབཅངས་ནས་འདོན་རྟ་དབྱངས། ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན། ཐིག་རྡུལ་ཚོན། ཁྲིམས་སྒྲིགས་ལམ་སོགས་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་འདི་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རྣམ་གཉིས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ཕྱིའི་རྒྱལ་སིངྒ་པུར་སོགས་སུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ལྷག་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་སློབ་དང་གསུང་

-96-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཤད་སོགས་གྲུབ་ནས་རྡ་སར་ཕྱི་ཕེབས་གནང་བར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ལེགས་གསོའ་བསྔགས་བརྗོད་གནང༌། དེའི་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྨད་ ིརྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བསྟན་དོན་རྒྱ་ཆེ་མཛད་ཁོམ་མ་བྱུང་བར་དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུའི་སྟེང་མཁན་ཁྲི་སྐྱོང་མུར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པ་བཅས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་དང་ཡང་མཁས་དབང་འདིའི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་མཇལ་འདོད་ན་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཞུགས་པ་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །
འདིར་སྨྲས་པ།
སྐལ༵་ལྡན་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་མཆོག །
བཟ༵ང་པོ་ཐབས་ཤེས་རིམ་གཉིས་གོམས་པའི་མཐུས། །
རྣམ༵་པ་ཐ་མལ་བཤེས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟན་ནས། །
རལ་ཀུན་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་མཉེས་པར་མཛད ༵ ། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བྱའོ། །

-97-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་དད་གསུམ་ཆར་ཆེན་འབབ་པའི་སྤྲིན་བཟང་ནི།

དེ་ཡང་ནས་ཇི་སྐད་དུ། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏྲེ་ཧོར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལས།
ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཆེན་ཡེ༵་ཤེ༵ས་དང༌། །
རྒྱ་ཆེན་རེ་སྐོང་ནོར་བུའི་བསོ༵ད་ནམས་ཚོགས ༵ ། །
གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། །
སྐུར་བསྟན་རྗེ་བཙུན་བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་སམ་དགེ་བཤེས་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་སྤངས་རྟོགས་དང་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། བར་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་དང་

-98-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འབྲེལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསགས་པ་དང༌། མཐར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བླ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ནི། མགོན་པོ་གང་དང་ཉམས་རྟོགས་མཉམ་པ་དག་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བདག་ལྟ་བུ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་སོ་སྐྱེ་ཐ་མ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་འབྲི་བར་ག་ལ་ནུས། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ིཞལ་ནས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི། །
ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །
ཇི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །
ཚངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྨོས་ཅི་འཚལ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། ཡང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་མཐུ་བོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་
ནས་ཀྱང༌།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས། །
མ་ལུས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་འོན་ཀྱང་ནི། །

-99-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དད་པས་སྤེལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉན་པར་གྱིས། །
ཞེས་གསུངས་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་མངོན་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁོ་ནར་གནང་ནས་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བྱུང་དང་ཉམས་རྟོགས་འཕེལ་འཕེལ་སོགས་ཞལ་སྒོ་ནས་ཐོན་སྤྲོས་མེད།འོན་ཀྱང་མདོ་ལས།
དུད་པ་ལས་ནི་མེ་ཤེས་དང༌། །
ཆུ་བྱ་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །
རིགས་ནི་ཚད་མ་དག་ལས་ཤེས། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འོག་ནས་རིམ་པའི་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་རྗེ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་དངོས་ནས་སྨྲོས་ན་རྗེ་བཙུན་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་སྙིགས་དུས་བསྟན་འགྲོའ་མགོན་ ིསྐྱབས་སུ་གང་དུ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ཁམས་བྲག་གཡབ་སྤྱི་དམ་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡུས་གཤིས་བྱ་བའི་གྲོང་སྡེའི་ནང༌། ཡབ་བསོད་ནམས་ལྷ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ལྷུན་གྲུབ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༤ རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་སྟག་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྗེ་བླ་

- 100-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ནི་སྔོན་གྱི་སྐུའི་སྐྱེས་ཕྲེང་དུ་མར། ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་དུལ་ཞིང༌། སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་གོམས་པས་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ཀྱི་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པར་ཡང༌། ལས་ངན་གསོག་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་སྙིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བུ་གཅིག་པའི་མ་བཞིན་བརྩེ་བས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་བཟུང་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལས།
མགོན་ཁྱོད་བསྐལ་བའི་སྔོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང༌། །
རྨད་བྱུང་དམ་བཅའ་རྡོ་རྗེ་ཡེ༵་ཤེ༵ས་ཁམས། །
ཆེས་སྙིང་སྙིང་རྗེ་བསོ༵ད་ནམ༵ས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས། །
གང་འདོད་སྤྲུལ་བའི་བླ་མ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ཤིང༌། སྔོན་གོམས་བྱའི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་པས་མྱོང་བ་དང༌། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་སྒོ་གསུམ་གྱི་མཛད་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་བག་ཡོད། སྒོ་

- 101-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཕྱུགས་ཡུལ་མི་དང་བཅས་པར་བྱམས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཅན། ཐུགས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་ཐུགས་སྣང་སྤྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ཡིག་རིགས་འབྲི་ཀློག་སོགས་ལ་བརྩོན་གུས་ཆེ་ཞིང༌། གང་ཉིད་ལ་ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྡ་བསྟན་པ་ཙམ་དང༌། རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྔོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལྟ་བུའི་གང་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་གནང་ཡང་འབད་རྩོལ་ཆེར་མི་དགོས་པ་སྐུ་རྩེད་ཀྱི་ཞོར་ཙམ་ལ་མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐོས། དེ་ལྟར་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཞལ་ནས། ིརྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྨིན་པའི་མཐུ་ལྡན་པས། །
གསུང་རབ་ཀློག་དང་ལེགས་སྦྱར་སྒྲ་ལ་སོགས། །
བརྡ་སྤྲོད་གཙུག་ལག་མ་བསླབས་ཐུགས་སུ་ཆུད། །
ཡོན་ཏན་ལྷུན་རྫོགས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་བརྟེན་རྗེ་འདི་ཉིད་མ་འོངས་པར་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད། གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྣང་རླབས་ཆེན་ཅན། བོད་གངས་ཅན་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་སོགས་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འཁྲིད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་མངོན་རྟགས་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསོལ་འདེབས་ལས།

- 102-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཁའ་དབྱིངས་ཡེ༵་ཤེ༵ས་བསོ༵ད་ནམས་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས ༵ ། །
དབྱངས་སྙན་གསུང་གི་ཟབ་རྒྱས་བདུད་རྩི་འབེབ། །
དག་དང་མ་དག་གདུལ་བྱའི་རིན་ཆེན་ཁམས། །
འབྲས་རྒྱས་རེ་བ་སྐོང་མཛད།
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༠ རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ལྕགས་རྟ་ལོར་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་སླད་པདྨའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་ལྟར་དབུས་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དང་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་དགེ་བཤེས་བརྩོན་རྒྱལ་མཆོག་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ། མཚུངས་མེད་མཁས་པའི་དབང་པོ་བརྒྱ་དཔོན་ཆོས་མཛད་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ། མཁས་པའི་དབང་པོ་སེར་བྱེས་ལྷོ་དགེ་བཤེས་བློ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་བླངས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་ཟབ་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་

- 103-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་ལོ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གསུམ་པ་འབྲས་བློ་གླིང་མི་ཉག་ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་བཅས་ཚིགས་སྔ་མའི་བསླབ་སྡོམ་ཡོངས་རྫོགས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ཤིང་དེའི་སྐབས་མཚན་ཡེ༵་ཤེ༵ས་བསོ༵ད་ནམས་ཞེས་སྩལ། དེ་ཡང་བདག་ ༵ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྡོམ་པ་བཞེས་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་མིན་པར་དེ་ནས་བཟུང་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྲུང་པས་བཙུན་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ངུར་སྨྲིག་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་ཡོངས་སྤྲུལ་ཕུར་ལྕོག་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསླབ་བྱ་དང་བཅས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ཤིང༌། བྱིན་རླབས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་རྫི་ཕྱོགས་ཙམ་མིན་པར་ཁྱབ་བཞིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདིའོ། །དེ་ནས་རྗེ་འདིས་གཞུང་གང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་ཡང་རྒྱུན་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེར་སོ་ནི། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ནི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚང་མི་རྒྱ་བས་ཤེས་པའི་ ིམི་ཆོག་ཉམས་ལེན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་

- 104-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཉམས་བཞེས་ཉིན་ལྟར་ཇི་ཙམ་མཛད་ཚུལ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་བློ་དམན་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཙམ་ཡང་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། དེ་ལྟར་རིམ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་སློབ་གཉེར་རྩེར་སོན་གནང་ཞིང་རིགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོགས་བཞེངས་རིམ་གྱིས་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོར་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་བཏགས་བཞེས་ཤིང༌།
དེ་ཡང་ནས་ཇི་སྐད་དུ།
གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་བསྟན། །
བསླབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །

ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །
ཚོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ། །
ཞེས་གསུངས་ལྟར། རང་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱིས་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པའི་ཡུལ་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་པ་སེ་ར་བྱེས་མཁས་མང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་ཇི་བཞུགས་རྣམས་དང༌། དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ལ་མཆོད་འབུལ་བསྙེན་བཀུར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་མཆོད་སྤྲིན་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི་ ིགཟབ་རྒྱས་འབུལ་ལམ་ཞུས། དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་སྐབས་ ིགདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་ཀྱི་མཁས་མང་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་དགོངས་དོན་རྩོད་ལན་གྱི་དམ་

- 105-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

འཇོག་གིས་ལྷ་རམས་ཨང་གསུམ་པའི་མཚན་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས་རྣམས་དགྱེས་བཞེས་མཛད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ ས་ཁྱི་ཟླ་བ་༦ པའི་ནང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་གདན་ས་གསུམ་ལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ཆེན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྐབས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཚོགས་ཆེན་རྡོ་གཅལ་ཆེན་མོའ་སྟེང༌། འགྲོ་བའི་ཡོན་གནས་ ིདམ་པ་དགེ་འདུན་ཁྲི་ལ་ཉེ་བའི་དབུས་སུ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་༸གོང་ས་མཆོག་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གཟི་འོད་འགོག་མེད་འཕྲོ་བཞིན་ཐུགས་བརྩེ་དགྱེས་འཛུམ་བཞད་པའི་ཉམས་དང་བཅས་དམ་བཅར་བཞུགས་པ་ལ། རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ནས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དྲི་མིས་དབེན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དམན་ཚུལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་བཅས་ཐུགས་གཏིང་ནས་དད་གུས་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་སྐུའི་བ་སྤུ་གཡོ་བཞིན་༸གོང་ས་མཆོག་གི་མདུན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ས་བོན་དྷཱིཿཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཅེས་པའི་གསུང་གིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་

- 106-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་བགྲོ་གླེང་ཕུལ་བས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་སོགས་དེར་འདུས་མཁས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པར་ཕུལ་བས་ཧ་ཅང་མཉེས་པར་གྱུར། དེར་བརྟེན་རྗེ་འདིའི་མཁས་བཙུན་གྱི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པར་འབར། དེ་ཡང་འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱིས། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས། །ཞེས་དང༌། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང༌།
ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །
གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །
ཡ་རབས་རྣམས་དང་འཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །
ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་རྗེ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་དམ་པ་ཏྲེ་ཧོར་དར་དགོན་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་མཆོག་གིས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ། ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་ནས་ཕྱག་བྲིས་ལན་མང་ཕེབས་པའི་དགོངས་དོན་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བཏགས་དགེ་བཤེས་བསྙེན་བཀུར་སྦྱིན་བདག་དར་དགོན་ཚོང་དཔོན་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཚང་ནས་གནང་གི་རེད་དེར་འབྲེལ་བ་གྱིས། དེ་ནས་སྨོན་ལམ་དམ་འཇོག་ཟིན་ནས་རྒྱུད་དུ་ལོ་གཅིག་ཆོས་ཐོག་འགྲིམ།

- 107-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་མ་ཕེབས་ཐབས་མེད་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་བཞིན། རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང༌། ཇི་སྐད་དུ་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།
འདིར་མང་སྨྲོས་པའི་ཅི་ཞིག་དགོས། །
བླ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་གྲུབ་ནས་ཏྲེ་ཧོར་དར་དགོན་དུ་འབྱོན་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་གཙང་མ་བཅད་གནང་མཛད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ཏེ། ཞོགས་ཆོས་ཐོག་འགྲིམ་སྐབས་གློ་བུར་རྒྱ་བོད་དབར་དམག་འཁྲུགས་གིས་དུས་འགྱུར་བྱུང་བར་བརྟེན། དད་ལྡན་དགེ་ཕྲུག་མང་པོ་དང་ལྷན་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་མོན་རྟ་དབང་རྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང༌། རྒྱ་གར་ས་གནས་མི་ས་མ་རིར་འབྱོར་སྐབས་ཀ་སྦུག་སོགས་དབེན་གནས་ཞིག་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྙམ་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཀྱང༌། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་བཀའི་དགོངས་བཞིན་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས་དགོས་ཞེས་ཕ་ལྷ་མགྲོན་ཆེ་མཆོག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། དེར་ཕེབས་ནས་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་གནང་ཞིང༌། དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ལ་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེ་ཡང་ཡང་གནང༌། དེ་ནས་༡༩༦༢ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཌ་ལ་ཧོ་སེར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་གནང་བ་དང༌། གསང་འདུས་ལས་རུང་

- 108-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སོགས་ལེགས་པར་གྲུབ་མཚམས། ཕྱིར་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ལ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང༌། རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རྣམས་སྦྲགས་ནས་དཔེ་ཁྲིད་གནང༌། དེ་ནས་ཌ་ཧོར་དུ་ཕེབས་ནས་མ་སུ་རིར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་གྱི་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་སྤྱི་མཚུངས་གནང༌། དེ་ནས་༡༩༦༦ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཡོ་རོབ། སུ་ཛ་ལན་ཌའི་ནང་ལུས་ཅན་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ་༸རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་གཞིར་རྟེན་རི་ཀོང་དགོན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཕྱག་འདེབས་པར་ཕེབས། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༧ ལོར་དགོན་པ་གང་དུ་བཞེངས་ཡུལ་ས་གཞིར་བརྟགས་སློང་སྲུང་བ་སོགས་ས་ཆོག་གི་རིམ་པ་རྣམས་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་དག་གི་དགོངས་པ་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་ཞིབ་གཙང་རུ་ངར་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེ་དང་བཅས་གནང༌། རི་ཀོང་དགོན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་དང་བཅས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡོད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་དག་གི་སྐབས་སུའང་དུས་ཆེན་ཁག་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་མང་པོ་ལ་རང་རང་གང་ལ་ཅི་འདོད་

- 109-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམས་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་སྨིན་ལྟར་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་མཁན་པོའ་ལས་ཁུར་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་ ིབྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་སུད་སིར་ཕེབས་ནས་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྙེན་ཆེན་སྔོན་འགྲོའ་བསགས་ ིསྦྱངས་དང༌། དངོས་གཞི། ཁ་སྐོང་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཡི་དམ་ཁག་གི་བསྙེན་པའང་གང་མང་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བྱེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པའི་ནང་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟ་པོད་ལུང་རྒྱུན་དང་ཁྲིད་རྒྱུན་བླ་མ་གོང་མའི་བཀའ་སྲོལ་ལྟར་གནང་བ་དང༌། ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ཁྲིད། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྗེས་གནང༌། ཐུབ་པའི་རྗེས་གནང༌། རྟ་ཕྱག་ཁྱུང་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང༌། ལྷ་མོའ་རྗེས་གནང༌། སྒྲོལ་ ིདཀར་ཚེ་དབང༌། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང༌། དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང༌། གདུགས་དཀར་དབང་ཆེན། རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་དབང༌། རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང༌། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན། རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་སོགས་དང་ཁམས་ཚན་གྱི་འདུ་ཁང་གསར་པའི་ནང་དོན་གཉེར་བ་འདུས་པ་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་ཟབ་ཁྲིད་ཐུན་མོང་མིན་

- 110-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པ་ཞིག་དང༌། ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའ་བཀའི་ཁྲིད་བཅས་གནང༌། སེར་བྱེས་འདུ་ཁང་དུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་དབང་ཆེན་སྟ་གོན་དང་བཅས་པ་གནང༌། ཨི་ཊ་ལིར་ཁྲོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཚོགས་སུ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་དང༌། ཀུན་རིག་གི་དབང་སྟ་གོན་བཅས་དང༌། འཇར་མན་དུ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ངག་དབང་གི་ཆོས་ཚོགས་སུ་གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་དབང་དང༌། བློ་སྦྱོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཁྲིད་བཅས་གནང༌། ནེའུ་ཛཱ་ལན་ཌི་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་སུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང༌། སྒྲོལ་དཀར་བཅས་ཀྱི་དབང་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རླབས་བཅས་གནང༌། འཕོ་ཁྲིད། སུད་སིར་རི་ཀོང་དགོན་དུ་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་སྐོར་དང༌། བླ་མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རླབས། ཀུན་རིགས་ཀྱི་དབང་དང༌། ཞི་གནས་དང༌། ལྷག་མཐོང་གི་སྒོམ་ཁྲིད་སོགས་སྔ་རྗེས་སུ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཨོ་སི་ཊི་ལི་ཡ་དང་སིང་ག་པུར། ཧྥ་རན་སི་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་ཞབས་ཀྱི་བཅག་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་མང་གནང༌། དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་ཤིང༌། བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་སོགས་སྙིགས་མ་ལྔའི་རང་མདངས་ཧ་ཅང་རྒྱས་པའི་དུས་ངན་གྱི་སྐབས་སུ་འཛམ་གླིང་འདིར་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྲོག་བཟང་མི་ཉམས་པའི་

- 111-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་ཀུན་སྒྲེང་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ངེས་པ་དོན་གྱི་བླ་མ་འདི་འདྲ་དཀོན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་དཀོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་གིས་གསུང་ཆོས་ཁག་ཡུལ་ལུང་གང་དུ་གནང་ཡང༌། ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་ནས།
ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི། །
མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་བསྟན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོར་བཞེད་པ་ལས་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་འདོད་སྲེད་ཀྱི་དྲི་མ་ཙམ་མི་མངའ་བར་གསུང་ཆོས་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་འབུལ་རྫས་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱན་ཟུར་ཙམ་མི་གཡོ་བར་གང་དུ་གསུང་ཆོས་སྩལ་ཡུལ་གྲྭ་ཚང༌། ཁམས་ཚན། ཆོས་ཚོགས་བཅས་ལ་དགྱེས་སྩལ་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནད་བརྒྱ་སེལ་བའི་སྨན་མཆོག འདི་ཕྱི་འཁོར་འདས་ཀུན་དུ་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཉིན་མོའ་དཔལ་ལྟར་གསལ་ ིབར་མཛད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འདི་འདྲ་མཇལ་དཀའ་ཡིན། ཡང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༡༦ ཉིན་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་རའི་ནང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་སའི་བཤད་ལུང་སོགས་མཛད་

- 112-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འཆར་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དང་རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་རྗེ་འདིའི་གཟིམ་ཁང་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཕེབས་འཁོར་བཀག་སྟེ་གཟིམ་ཁང་ནང་དུ་ཞབས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང༌། ཧ་ཅང་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོའ་བཀའི་འདྲི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་བསྩལ་གནང་མཛད་པ་དང༌། ཡང་༸གོང་ས་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་མཆོག་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་དང་པོའ་ནང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེ་ར་དགོན་པ་སོགས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་ ིགནང་སླད་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༡༢ ཉིན་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མཛད་འཆར་རྣམས་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་གྲུབ་ནས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐོང་གཏོར་སྒྲུབ་ཆེན་མོའ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་ཞོར་ཡར་ལམ་རྗེ་འདིའི་ ིགཟིམ་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཞབས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ་ཨ་རོ་ཁམས་པ་ཞེས་སོགས་སྐུ་རྩེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བཀའ་འདྲི་བཀའ་བསླབ་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་ཞིང༌། རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅས་ཀྱི་རྩ་བ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པས་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་བརྟན་རོགས་ཞེས་སྤྱན་ཆབ་ཤགས་ཆེན་དང་བཅས་ཞུ་འབོད་གནང༌། ༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ནས་ཀྱང་

- 113-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རྗེ་འདིས་གང་གསོལ་བ་བཏབ་དོན་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་གནང༌། ཡང་རྗེ་བླ་མ་གང་ཉིད་ནས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མཆོག་ལ་ཡང་མཁས་དབང་ཉིད་ཀྱིས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དང་འགལ་མེད་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱག་ལས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་རིང་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ལྟར་ཐུགས་ནང་གཤིན་ཞིང་དམ་ཚིག་གཙང་མའི་བླ་མ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཞལ་བྲལ་མི་ཕོད་པ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར། དེ་ནས་དུས་གསུམ་༸རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང༌། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཀུན་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཚན་དངོས་བརྗོད་པར་དཀའ་ནའང་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨྲོས་ན་རྗེ་བཙུན་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་སྙིགས་དུས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་བཟུང་ནས་དགུང་གྲངས་༩༣ ལྷག་བཞུགས་ནས་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བར་འོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན། གཞན་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་སྐུའི་མཛད་ཆེན་ཐ་མ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་༩ པའི་ནང་

- 114-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༸སྐྱབས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་གང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཞིག་བསྙེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་སྙུང་ཟུག་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་བླ་བྲང་སོགས་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་མགོན་པོ་གང་གི་སྐུའི་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེན་འབད་བསྒྲུབས་དང༌། ལྷག་པར་མགོན་པོ་གང་གི་ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏྲེ་ཧོར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་ག་མཆོད་འབུལ་གཟབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་ཞབས་པད་ཡུན་བརྟན་གྱི་གསོལ་བ་ཕུར་གཙུག་ཏུ་བཏབ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཉིན་ཤས་ཀྱི་རྗེས་ནས་སྐུ་དཀྱིལ་གསལ་དྭངས་དང་ཐུགས་སྣང་དགྱེས་སྤྲོའ་རྣམ་ ིཔ་སྔར་བཞིན་བསྟན་པས་དད་ལྡན་འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་རྫོགས་དགའ་སྤྲོ་རབ་དགའི་ས་ལ་བཀོད། དེར་བརྟེན་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་ཡང་ཨོ་སི་ཏྲི་ལི་ཡར་བསྟན་འགྲོའ་མགོན་དུ་ ིཕྱིར་ཕེབས་གནང༌། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་༡༠ ཚེས་༣ ཉིན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོང་དྲོའ་ཆོས་རའི་སྐབས་༸སྐྱབས་རྗེ་བླ་མ་དམ་ ིཔ་གང་གིས་དེ་རིང་དགོང་དྲོར་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྤྲོ་སེང་ཕེབས་ཞོར་གྲྭ་ཚང་ཆོས་རའི་ནང་མཇལ་སྐོར་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པ་ལྟར་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཆོས་རའི་ནང་དང་ལྷག་པར་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭར་ཞིབ་མཇལ་དང་འབྲེལ་ཧ་ཅང་དགྱེས་ཚུལ་མཛད། དེ་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་གྲུབ་པ་དང་

- 115-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཞལ་ནས་ཁ་སྔོན་ཉིན་ཁ་ཤས་རིང་སྟོད་འགག་གྱོན་རྒྱུ་མ་བྱུང་དེ་རིང་སྟོད་འགག་གྱོན་ཆོས་ར་མཇལ་ཡག་པོ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ནས་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། ཚེས་༤ ཉིན་ཡང་སྔར་ཉིན་ལྟར་ཞབས་བསྐོར་དང་ཆོས་ར་མཇལ་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་དང་ཞལ་ནས་དེ་རིང་ཅུང་ཟད་དཀའ་བྱུང་གསུངས་ནས་སྐུ་ཁམས་བདེ་པོའ་ངང་ནས་སྔ་ཙམ་ནས་ ིགཟིམས། ཚེས་༥ ཉིན་སྐུ་ཁམས་ཅུང་མི་བདེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་འཕྲལ་དུ་ཐུགས་བརྟག་སྐྱབས་སྙན་ཞུས་པའི་ཕྱི་ཕེབས་སུ། འདི་ནས་བླ་སྨན་པ་ཞིག་ཆེད་གཏོང་གནང་གི་ཡིན་འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་སྨན་ཁང་ཏུ་བརྟག་དཔྱད་ཞིག་གནང་ན་སྙམ་ཞེས་གསལ། དེར་བརྟེན་ཕྱི་ཚེས་༦ ཉིན་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་མེ་སོར་སྨན་ཁང་ཆེན་མོའ་ནང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སྐུ་ལ་བརྟག་དཔྱད་དང་འབྲེལ་དེར་ཉིན་ཁ་ ིཤས་རིང་བཞུགས། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་གང་གིས་ད་སེ་ར་དགོན་དུ་ལོག་ན་ལེགས་ཚུལ་ཕེབས་པར་བརྟེན་ཕྱི་ཚེས་༩ ཉིན་སེ་རའི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཨ་རི་ནས་ཞལ་ཕོན་རྒྱུད་བཀའ་ཕེབས་གསལ། ད་དགེ་རྒན་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་སྨིན་པོ་རེད་དེར་བརྟེན་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡག་པོ་སྒོམ། དད་ལྡན་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་གང་མང་གསུངས་ཤོག་ངོས་ནས་ཀྱང་མ་བརྗེད་པར་བྱས་

- 116-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འཐུས་ཞེས་ཕེབས། དེ་ཉིད་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་མཆོག་ལ་སྙན་གསན་ཞུས་པའི་མགོན་པོ་གང་དེས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་ལ་མཇལ་ནས་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དྲག་པོ་དང་བཅས་ལྷོད་གཟིམས་མཛད། དེ་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་གང་གི་ཞལ་སློབ་དགེ་འདུན་རྒན་གཞོན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་གཞུང་མཆོག་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གྲངས་བསགས་སོགས་ཀྱིས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ། དེ་ལྟར་ནའང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༡ ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་༤ དང་སྐར་མ་༣༠ སྟེང་༸སྐྱབས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་དམ་པ་གང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་རླུང་ཕྲ་རགས་རྣམས་བསྡུ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྡུས་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཟོལ་གྱིས་སྐུ་ཞི་བ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གིས་རྡོ་སློབ་གནང་སྟེ་སེ་ར་བྱེས་མཁན་པོ་མཁན་ཟུར་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་མང་པོས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་འཇུག་ལན་མང་བཞེས་ཤིང༌། དེ་བྱིངས་དགེ་འདུན་༡༤༠༠ སྐོར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་

- 117-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

པ་དང༌། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་གསུངས་ནས་ཕྱི་དྲོའ་ཆུ་ ིཚོད་༦ པ་ནས་མཚན་མོའ་ཆུ་ཚོད་༡༢ ཙམ་དུ་བཞུགས་པ་དང༌། གཞན་ ིཡང་དགེ་འདུན་མང་པོས་རྒྱན་འཇུག་གཉིས་སོགས་གསུངས་ནས་མཚན་ཕུད་ཐེངས་མང་གནང་བ་སོགས་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་གང་གི་ཐུགས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། མ་འོངས་བསྟན་འགྲོའ་ིམགོན་དཔུང་དམ་པར་ཡང་སྤྲུལ་མྱུར་བྱོན་བཅས་ཀྱི་ཆེད་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་མཆོད་འབུལ་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་རིང་ཞུས་པ་དང༌། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཐུགས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཉིན་གྲངས་༨ བཞུགས་རིང་དད་ལྡན་སྐྱ་སེར་མི་རིགས་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་མཆོད་སྤྲིན་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི་ ིགདུང་མཆོད་ཕུལ་ནས་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྲུན།
དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༨ ཉིན་དད་ལྡན་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༢༠༠ ཙམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུངས་ནས་མཇུག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའ་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་ ིབསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུགས་དམ་ལས་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་པ་སོགས་ཧ་ཅང་ཡ་མཚན་པའི་རྟགས་རྟེན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ཚུལ་དེར་བཞུགས་ཀྱི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས། དེ་མ་ཐག་ནས་ཆར་

- 118-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པའང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བབས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་གཙང་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཐུགས་འགན་རྐང་བཞེས་ཀྱིས་གདུང་ཁྲུས་གང་གཟབ་དང་དྲི་བཟང༌། ན་བཟའ། རིགས་ལྔའི་ཅོད་པན་ལེགས་འབུལ་གནང༌། ཕྱི་ཚེས་༡༩ ཉིན་དད་ལྡན་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་གདུང་མཇལ་ཞུས་ནས་རང་རང་ཚེ་རབས་རྗེས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང༌། དེ་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་འབུལ་གྱི་སྤུར་ཁང་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་ཁམས་ཚན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཁམས་ཚན་རང་ནས་བཞེངས་གནང་ཡོད་པ་དེར་ཕྱི་ཚེས་༢༠ ཉིན་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་འགོ་དང་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པ། རྡོར་སློབ་མཁན་ཟུར་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྲྭ་ཚང་ཁག་གི་མཁན་པོ་མཁན་ཟུར། བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཚོགས་ཡོངས་དང་བཅས་པའི་དུང་རྒྱ་གླིང་རྔ་རོལ་མོ་སྤོས་མེ་ཏོག་མཇལ་དར་སོགས་ཕྱག་ཏུ་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་བསྣམས་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་ཞོར་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་གྲྭ་ཚང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའ་ིམདུན་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕུལ། འདུས་མང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ཚར་གཅིག་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་ལ་གཡས་བསྐོར་ལན་གཅིག་གདན་ཞུས་དང་བཅས་སྤུར་

- 119-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

ཁང་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་རྭ་སྐོར་ནང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སྤུར་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་རྡོ་སློབ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཁན་ཟུར་རྣམ་པ། ༸སྐྱབས་རྗེ་ལྷོ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ། འབྲས་ཏྲེ་༸སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་བུམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་མང་པོ་བཅས་ཁྱོན་དགེ་འདུན་༢༠༠༠ ལྷག་ཞིག་གིས་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ཞུག་འབུལ་སྤུར་སྦྱངས་ཡང་དག་པར་ཞུས། དེ་ནས་གདུང་ཁང་ཞལ་མ་ཕྱེ་བར་ཉིན་གྲངས་༦ སོང་བའི་ཕྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༣ ཉིན་སྤུར་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཕྱེ་སྟེ་མཇལ་སྐབས་གདུང་ཐལ་ནང་རིང་བསྲེལ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཕེབས་ཡོད་ཀྱང་ལེན་སྟངས་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཡལ་ཤོར། སྐུ་སྟོད་ཀྱི་སྐུ་རུས་དབུ་དང་བཅས་པ་མ་ཞིག་པར་སྐྱ་ཧྲོམ་མེར་བཞུགས་ཡོད་པ་དང༌། ལྷག་པར་ཐུགས་ལྗགས་སྤྱན་གསུམ་བཞུགས་འདུག་པ་བཅས་སྤུར་ཁང་ནས་ཕྱིར་དྲངས། ན་བཟའ་རིགས་ལྔ་ཅོད་པན་སོགས་ཕུལ་ཏེ་དུང་རྒྱ་སྤོས་སྣེ་བཅས་བླ་བྲང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེར་གྲྭ་ཚང་ཁམས་ཚན་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ནས་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་ཞུས། དེའི་ཕྱི་དྲོའ་ཆུ་ཚོད་༤ པ་ ིཙམ་ལ་ཤར་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་འཇའ་ཤར་ཏེ་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པའི་སྐུ་རུས་སོགས་བཞུགས་ཁང་གི་སྟེང་དུ་ཟུག་པ་དེར་ཡོད་མང་པོས་གཟིགས་

- 120-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པ་སོགས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །
དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་གང་གིས་སྐུ་ཚེ་འདིར་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་རྣམས་གང་ལས་གསན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ཙམ་བསྟེན་པ་ནི། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཔལ་བཟང་པོ། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཔལ་བཟང་པོ། ཁྲི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ། ༸རྒྱལ་བའི་ཡོངས་སྤྲུལ་ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ། བྲག་གཡབ་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་ཧོར་དར་དགོན་མཁན་ཟུར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་ཧོར་བརྒྱ་དཔོན་ཆོས་མཛད་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ། ཕ་བོང་ཁ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ། ༸སྐྱབས་རྗེ་ལྷ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ། བྲག་རི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ། མཁས་དབང་ལྷོ་དགེ་བཤེས་བློ་དགའ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་དྲུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གིས་མཚོན་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཆུ་བུམ་པ་གང་བྱོའ་ཚུལ་གྱིས་གསན་ཅིང་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་ནས་ ིཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཡང༸སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་གང་

- 121-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ནི། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་ཏྲེ་ཧོར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་དཔལ་བཟང་པོ། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་གཙང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་དཔལ་བཟང་པོ། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་མངའ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ། རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་གཙང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ། རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོ། སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ། རྒྱུད་སྨད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ། འབྲས་ཏྲེ་རྡོ་བུམ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། སེར་ཏྲེ་ཉ་རྒྱས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་བསྟན་བཟང༌། ཏྲེ་ལྷ་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་ར་བླ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་བློ་གྲོས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་མཁན་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་ཁྲི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་འགྱུར་མེད་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་མཁན་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཚེ་དབང་དཔལ་བཟང་པོ། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ངག་དབང༌། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། ཏྲེ་དགེ་

- 122-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཤེས་རྡོ་དགའ། སེར་བྱེས་བྲག་རི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། དར་དགོན་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། དར་དགོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་མཐའ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །
སྨྲས་པ།

ཆེར་རྨོངས་བདག་འདྲས་མགོན་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར། །
བརྗོད་ལ་ཞུགས་འདི་མཁས་རྣམས་བཞད་གད་ལས། །
གཞན་ཕན་དཀའ་ཡང་རང་གི་ཉེས་པའི་ཚོགས། །
སྦྱོང་དང་ཚོགས་གསོག་རེ་བས་རྟོག་བློས་ཡིན། །

ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཡི། །
རྒྱ་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་ནི། །
ཀུན་གྱིས་གཞལ་དཀའ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལས། །
བརྗོད་འོས་སྙིང་པོ་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་བྱས། །
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའ་དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ ིབཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའོ། །

- 123-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་གཙང་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལས། བློ༵་གྲོས་བཟ༵ང་པོས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཡི། །
ཟབ་མོའ་གནད་རྣམས་ཇི་བཞིན་རབ་བཀྲོལ་ཏེི ། །

རྒྱལ་བས༵

ན་སྙིང་པོ་འཛི༵ན་ལ་ཟླ་བྲལ་བ ༵ ། །
དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་མོ་ཕག ཕྱི་ལོ་༡༩༣༥ ལོར་གཙང་སྟོད་ལྷ་རྩེ་ཁུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གྲངས་བཅུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་༸གོང་ས་༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བཏབ་པའི་ལྷ་རྩེ་ཆོས་སྡེ་དགོན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་ཀྱིས་མང་ཐོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཁན་ཆེན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ལས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་དགོན་པའི་སྒྲིག་སྲོལ་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་རྒྱན་འཇུག་གཉིས་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་ནས་ཚོགས་རྒྱུགས་ཕུལ་ཏེ་སློབ་གཉེར་བའི་གྲལ་དུ་ཚུད། དེར་བློ་རྟགས་དང་ཚད་མ་སོགས་

- 124-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལ་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་བ་མ་ཟད། ༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། དབུ་མ། འདུལ་མཛོད་བཅས་ཀྱི་རང་ལུགས་གང་ཡིན་ཐུགས་འཛིན་གནང་སྟེ་འདུས་མང་དབུས་སུ་རྒྱུགས་འབུལ་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གཙང་པ་ཁམས་ཚན་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང༌། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་ལྷུན་གྲུབ་ཐབས་མཁས་མཆོག་དང༌། དགེ་བཤེས་ངག་དབང་དགེ་འདུན། དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རིག་གསལ། དགེ་བཤེས་ལྷུན་གྲུབབཟོད་པ། དགེ་རྒན་བློ་བཟང་ངག་དབང་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གནང༌། གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་མཁས་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རིགས་ཆུང་སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚོགས་བཞེངས་གནང་བས་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར།
དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་སྟེང་ལྷ་ལྡན་ནོར་གླིང་གཟིམ་ཆུང་དུ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དྲུང་ནས་ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ངེས་དོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་ལྷ་སར་རྒྱ་བོད་དབར་དམག་འཁྲུགས་དུས་ཟིང་ལ་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོར་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་རིམ་པ་

- 125-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

སྦག་ས་ཆོས་སྒར་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་གླིང་དུ་ཕེབས། དེར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཟོང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། མཆིམས་མཛོད་སོགས་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། སྦག་ས་ཆོས་སྒར་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་རྗེས་དེ་གར་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་མཛད༌། དེ་ནས་སེ་ར་ཆོས་སྒར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོས་གནང་རྗེས་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གཏན་འབེབས་བཞིན་སློབ་དཔོན་དང་ལྷ་རམས་པའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་རིམ་འབུལ་ཞུས་ཤིང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༨ ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དེ་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་བཀའི་དགོངས་བཞིན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས། དེར་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་དང༌། སྦས་དོན་ཀུན་གསལ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་ཊཱིཀྐའི་སྐྱོར་དཔོན་གནང་ནས་ཊཱིཀྐ་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བར་བརྩི་བཞག་སྐྱོར་རྒྱུས་མཚོན་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་གནང༌། ཕྱི་

- 126-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལོ་༡༩༨༡ ལོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བོར་ཕེབས། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་དེང་དུས་རྒྱུད་གྲྭ་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཆོ་ག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མདོ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་དོན་ལྟར་སྔགས་མཚན་ཉིད་རིག་གནས་སྐད་ཡིག་གཞན་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གཏན་འབེབས་དང༌། སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་འཛུགས་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ལོར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་གྱི་པདྨོ་མངོན་པར་བཀོད། དེ་ནས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་དང་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། ༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེངྒེས་མཛད་པའི་ཊཱིཀྐ་ལེའུ་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བར་བརྩི་བཞག་གནང༌། ལྷག་དོན་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཡང་སྒོས་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་པའི་ཆོས་སྐོར་ཉམས་བཞེས་འཛིན་སྐྱོང་སོགས་ལ་སྨན་པའི་ཕྱག་རྗེས་ཆེན་པོ་གནང༌། ཡང་མཁས་དབང་འདིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སོགས་བླ་མ་མང་པོའ་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་དང་རྒྱུད་སྡེ་ ིབཞིའི་དབང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་མན་ངག་གི་ཉམས་ཁྲིད། བཤད་ལུང་སོགས་དུ་མ་གསན་པ་ཙམ་མིན་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་བཞིན་པ་དང༌། མདོར་ན་

- 127-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དམ་པ་འདི་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་བཀའ་ཁྲིད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད་བཞིན་པ་བཅས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་དང༌། ཡང་དམ་པ་ཁོང་གི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་བྱེས་གཙང་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཞུགས་པ་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །
བློ༵་གྲོས་རྣམ་དཔྱོད་བརྩེ་དང་གཞན་ཕན་གྱིས། །
བཟ༵ང་སྤྱད་ཕྱིན་དྲུག་རིམ་པ་གཉིས་དང་ལྔ། །
བསྟན་པའི་གནད་ཀུན་ཇི་བཞིན་ལེགས་གཟིགས་ནས ༵ ། །
འཛི༵ན་ཚུལ་བཤད་སྒྲུབ་གནས་ལ་དབང་འབྱོར་རོ། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བྱའོ། །

- 128-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་ཏྲེ་དགེ་བཤེས་རྡོ་
རྗེ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར།

དམ་པ་འདི་ནི། མདོ་ཁམས་ཏྲེ་ཤོད་དཀར་མཛེས་ཡུལ་གྱི་འོ་བཟང་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་འཕེལ་དང་ཡུམ་རིན་ཀྲུང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༩ ས་མོ་སྦྲུལ་ལོར་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བདུན་བཞེས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༣ ཆུ་བྱ་ལོར་དཀར་མཛེས་དགོན་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་དང༌། དགེ་རྒན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀློག་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་སོགས་ལ་སྦྱང༌། དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༡ ལྕགས་སྦྲུལ་ལོར་འཁྲུངས་གསར་བླ་མ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༦ མེ་ཁྱི་ལོར་དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་ལྷ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་ལ་མཆོད་མཇལ་དང༌། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་བཅུ་དགུར་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ མེ་ཕག་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་གྱལ་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང༌། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་

- 129-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང༌། ཏྲེ་ཧོར་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ། དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ། དགེ་རྒན་རྟ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཉེས་པ་མཛད། བསྡུས་གྲྭ་ནས་ཕར་ཚད་བཅས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། གཞུང་གསར་སྐབས་དང་པོའ་སྤྱི་དོན་ཐུགས་ལ་བཟུང་པ་ ིསོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དང༌། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༣ ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་བྲག་རི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞལ་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པར་ལེགས་པར་ཞུས། ི༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པའི་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མྱོང་ཁྲིད། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབང་ཆེན། སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྗེས་གནང༌། ཡོན་ཏན་གཞིར་ ིགྱུར་མའི་ཁྲིད་སོགས། ༸སྐྱབས་རྗེ་བྲག་རི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ཞལ་སྔ་ ིནས་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་དང༌། སྒྲོལ་མ་ཙིཏྟཱ་མ་ཎི། འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང༌། བདེ་མཆོག་ཚེ་ལྷ་དཀར་པོའ་ཚེ་དབང༌། ིབརྒྱད་སྟོང་པ་དང་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་བཤད་ཁྲིད། དབུ་མའི་ ིསྤྱི་དོན་དང་ཟུར་བཀོལ་བཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང༌། བསྡུས་གྲྭ་ཆ་ཚང་བཅས་ཀྱི་བཤད་འཁྲིད། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ལམ་རིམ་ལྔ་སྦྲགས་ཟབ་ཁྲིད་རྒྱས་པ། ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས། འཇིགས་

- 130-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང༌། ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དབང་ཆེན། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང༌། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་དུ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ཁྲིད་བཅས་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ལྷ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་ ིབརླབས་བཅས་ཞུས། དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་དེར་དཔེ་ཁྲིད་གནང༌། དེ་ནས་ཡང་སྐྱར་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཕྱག་དཔེ་འཕྲོ་སྐྱོང་མཛད།
དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ས་ཕག་དུས་འགྱུར་སྐབས་དགོན་པར་བཞུགས་བློས་མ་བཟོད་པ་ཁོང་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་བཅར་ནས་རེ་ཞིག་བླ་སློབ་གཉིས་ཀ་སྐུ་འཁོར་གཞན་རྣམས་དང་བཅས་འཕན་པོའ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཞབས་ ིབསྒྱུར། ལམ་བར་ནས་དགེ་རྒན་རྟ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཀརྨ་བསོད་ནམས། བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་སོགས་དང་ཞལ་འཛོམས་ཐོག་རྒན་སློབ་རྣམས་ལྷན་དུ་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཁ་དང་མོན་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་མུ་ས་མ་རིར་ཕེབས། དེ་ནས་རིང་མིན་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་གླིང་དུ་བྱོན། ༸སྐྱབས་མཆོག་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའ་དྲུང་ནས་དབུ་ཕར་ ིཚད་གསུམ། ལྷག་པར་མཚོ་ཊཱིཀ་དང་མཆིམས་མཛོད་སོགས་པོད་ལྔའི་

- 131-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

དཔེ་ཁྲིད་ཞུས། རྗེ་བླ་མའི་ཞབས་ཕྱི་ཧུར་ཐག་ཞུས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པ་མཛད། དེ་ནས་དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༧ མེ་ལུག་ལོར་བྱམས་པ་བསྟན་བཟང་དང་ལྷན་དུ་རིགས་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དེ་ནས་ཝཱ་ར་ཎཱ་སིའི་མཐོ་སློབ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལྕགས་ཁྱི་ལོར་ཨ་ཙཱརྻ་ཨང་རིམ་དང་པོའ་ཕྱག་ ིའཁྱེར་བཞེས། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་སྦེལ་ཀོབ་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་གནང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནས་ཁམས་ཚན་དུ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་བཀའི་ཁྲིད་དང༌། གྲྭ་ཚང་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་བཀའི་ཁྲིད་བསྩལ་བ་ཞུས། ལོ་དེར་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་པར་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་དང༌། གདུང་རྟེན་གསར་བཞེངས། མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་རྫོགས་ཕྱིར་དང་མཆོག་སྤྲུལ་མྱུར་བྱོན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་གསོག་རྒྱུའི་མཚོན་སྐབས་བབ་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་འོས་འགན་བཞེས། དེ་རྗེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚ་དགེ་བཤེས་པདྨ་ཚེ་དབང་དང་ལྷན་བཞུགས་སྒར་རྡ་སར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་༸གོང་ས་མཆོག་མཇལ་བཅར་དང་འབྲེལ་སྤྱི་སྒེར་བསྟན་འགྲོའ་དཔལ་དུ་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་ ི

- 132-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བྲལ་ངེས་རྙེད་ཡོང་ཆེད་སྐྱབས་བསྐུལ་ཞུས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ལོ་གཅིག་རིང་ཆོས་ཐོག་བསྐོར་ན་ལེགས་ཚུལ་བཅས་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལྕགས་སྤྲེལ་ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང༌། དེའི་རྗེས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་ཕྱག་རྟགས་ཕེབས་པ་བཞིན་ལོ་གཉིས་རིང་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིག་ལམ་སྲ་བརྟན་དང་ཚགས་ཚུད་ལེགས་བཅོས་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ ཤིང་གླང་ལོར་རང་ཡུལ་དུ་གཉེན་འཕྲད་ཕེབས་ནས་དཀར་མཛེས་དགོན་གསེར་ཆུ་ཁམས་ཚན་དུ་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་དང༌། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་དང་བཀའ་སློབ་བཅས་གནང༌། ༸པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པའི་བཀའ་དབང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་ཞུས།
ཕྱི་ལོ་༡༩༨༧ མེ་ཡོས་བོད་ཟླ་༡༡ ཚེས་༢༢ ཉིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ ས་འབྲུག་བོད་ཟླ་༡ ཚེས་༦ ཉིན་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲི་སྟོན་མཛད་སྒོ་སྔར་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་

- 133-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

༡༩༩༠ ལྕགས་རྟ་ལོའ་བོད་ཟླ་༦ ཚེས་༧ གཟའི་སྐར་དགེ་བའི་ཉིན་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔ་འབར་བའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕངས་མཐོན་པོར་ཞབས་པད་མངོན་པར་བཀོད། ལོ་དེའི་དབྱར་གནས་སྐབས་ཁྲིད་ཁང་སྒྲིགས་འཛུགས་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད། ཁྲིད་ཁང་བརྩི་བཞག་སྔར་ལམ་ལྟར་ཁྲིད་ཁང་གི་འདུན་པ་ལེན་རྒྱུ་སོགས་འདུལ་བའི་ཕྱག་སྲོལ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་གནང༌། མཁན་རྒྱུན་རིང་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས། ཊཱིཀྐ། སྦས་དོན་ཀུན་གསལ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ། ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད། བརྩི་བཞག་བཅས་འཆད་ཉན་ཡོངས་རྫོགས་ལྷག་ལུས་མེད་པར་ལོ་གསུམ་རིང་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྩལ་སྐབས་དམ་པ་ཁོང་གིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་དང༌། ཡང་ཁོང་དང་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཏྲེ་ཧོར་དོན་དགའ་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་གི་ཕྱག་དཔེ་དེབ་གྲངས་བརྒྱད་སྟོང་ཐམ་པ་དཔར་བསྐྲུན་གྱིས་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་འགྲེམ་སྤེལ་གནང་བ་སོགས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་བྱས་རྗེས་ཧ་ཅང་ཆེ། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༢༣ ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་

- 134-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་ཚེས་༢༧ བར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རང་རྟགས་ངོ་མཚར་ཅན་བསྟན་པ་བཅས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་དང༌། མཁས་དབང་གང་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བའི་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །

རྡོ༵་བར་རི་མོ་ལྟར་བརྟན་བཤེས་གཉེན་ལ། །
རྗེ༵་བཙུན་མི་ལས་མར་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །
བཀ༵

་བ་ལུས་སྲོག་ལྟོས་མེད་བསྟེན་པ་ལ། །
ཤི༵ས་བརྗོད་ངོ་མཚར་མིག་དཔེར་འོས་པའི་མགོན། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བྱའོ། །

- 135-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རྒྱུད་སྨད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སེར་ཏྲེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་
བདེ་ལེགས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར།

དེ་ཡང་རྒྱུད་སྨད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་མཆོག་ནི་མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁའི་ཆར་གཏོགས་པ་དགེ་བཅུའི་དཔལ་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དཀར་མཛེས་རྫོང༌། མདའ་མདོ་གྲོང་ཡབ་ཚེ་དབང་ཕུན་ཚོགས་དང༌། ཡུམ་དོན་གྲུབ་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༩ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༥ ཉིན་སྐུ་བལྟམས་ཤིང༌། དེ་ནས་འཁྲུངས་གསར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་དམ་པ་འདི་ལ་བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་མཚན་འདི་གནང༌། རང་ལོ་བདུན་གྱི་སྐབས་དགེ་རྒན་བཀྲ་རྒྱམ་མཆོག་ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བར་བརྟེན་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། གདུགས་དཀར་བཅས་ཐུགས་འཛིན་གནང༌། དེ་ནས་དཀར་དགོན་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་པའི་སྐབས་དང་འཁེལ་ནས་སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་ཞིང་དེའི་སྐབས་ལོ་ལྟར་བློ་རྒྱུགས་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་པས། གྲྭ་སར་མ་ཕེབས་གོང་བློ་རྒྱུགས་ཨང་དང་པོའ་མཚན་གནས་ཐོབ་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་རང་ ི

- 136-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར། རང་ལོ་༡༡ ལ་སོན་སྐབས་འཁྲུངས་གསར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་སྔ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེའི་སྐབས་ཆོས་མིང་ངག་དབང་བཟོད་པ་ཞེས་བསྩལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོ་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་སྐབས་དབུས་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཤིང༌། ཏྲེ་ཧོར་དགེ་རྒན་ཡ་མ་རྒྱ་མཚོ་ཁག་ཐེག་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ལ་གསར་མཇལ་ཞུས། རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ལས་དཔེ་ཁྲིད་ཞུས་ཤིང་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པར་མཛད། ིཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བསྟན་དགྲ་རྒྱ་དམར་ནས་ལྷ་སར་དངོས་སུ་
དྲག་གནོན་མི་བཟོད་པ་བྱས་རྐྱེན་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བའི་ཞབས་རྗེས་སུ་དམ་པ་འདི་དང་དགེ་བཤེས་ཀརྨ་བསོད་ནམས་སོགས་ལྷན་དུ་ལ་ལུང་དང་གཡང་གཟར་འཇིགས་རུང་གྲངས་མེད་བརྒལ་ནས་སྨར་སྒོ་ལ་བརྒྱུད་ཐོག་མར་མ་སུ་མ་རིར་འབྱོར་ཞིང་ཟླ་ཤས་རྗེས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་བཀའི་དགོངས་ལྟར་སྦག་སར་ཕེབས་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང༌། རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་རྡོ་

- 137-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

རྗེ་བཀྲ་ཤིས། རྒྱུད་སྨད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཚད་མ་དང༌། དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་སོགས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་དང་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་པོ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་རིགས་པའི་གནས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དཔེ་ཚོགས་དུ་མ་བློ་འཛིན་གནང་ནས་སྐྱོར་སྦྱང་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༨ ལོར་རང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་སྐབས་བཞུགས་སྒར་རྡ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་གནང་སྟེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས། དེ་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་ལས་གདམས་ངག་མང་པོ་བུམ་པ་གང་བྱོའ་ཚུལ་དུ་ ིགསན། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༩ ཟླ་བ་༡༢ པར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་ལྟར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་ཚགས་ཚུད་སླད་སྦག་སར་ཡོད་པའི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་འདུས་མང་དང་ལྷན་དུ་མེ་སོར་སྦེལ་ཀོབ་ཏུ་གནས་སྤོས་གནང་སྟེ་༸རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་བསྟི་གནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིགླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་གསར་འཛུགས་སླད་ལོ་ཤས་རིང་ཤིང་ནགས་གཅོད་བྲེག ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་

- 138-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང་དགེ་འདུན་གྱི་བཞུགས་ཤག་བཅས་འཛུགས་བསྐྲུན་སོགས་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་མཛད། དེ་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་སྦྱིན་བདག་གནང་སྟེ་སློབ་གཉེར་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་གནང་མཛད་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་མུར་གློ་ཚད་ལྟ་བུའི་ནད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་བྷོམ་བྷེ་སྨན་ཁང་དུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་ལུས་སྐབས་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ནས་འདི་ཉིད་ལ་སྨན་ཁང་ནས་མགྱོགས་མྱུར་ཡོང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་ཚུལ་ཐོས། དེར་བརྟེན་སེ་རར་ལོག་སྐབས་ཁོང་ལ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ད་སྨན་ཁང་ལ་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་མི་དགོས། དེ་སྔོན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་མྱོང་མེད། ད་དཔེ་ཆ་ཁྲིད་ཤོག ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་ཐེངས་གཅིག་གཏོང་ཐུབ་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན་དེ་ནས་བཟུང་སེ་རར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང༌། དེ་ནས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་དགེ་སྐོས་སྐབས་རྩོད་གཞུང་སྐྱབས་གསུམ་གནང་བ་བཞིན་རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལངས་གནང༌། དེ་ནས་རིང་མིན་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་ལྟར་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་གནང༌། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དཔེ་ཁྲིད་གནང་ཡུལ་དགེ་ཕྲུག་ཡང་སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་དང༌། སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང༌། རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་བཅས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་པ་ཇེ་མང་དུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༢ ནས་ལོ་བདུན་རིང་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་གཙུག་ལག་སློབ་

- 139-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

གཉེར་ཁང་གི་སྒྲིགས་འཛུགས་བཞིན་རྒྱུགས་སྤྲོད་བཀའ་རམས་ནས་ལྷ་རམས་བར་ཆ་ཚང་ཕུལ་ཏེ་ཨང་དང་པོ་བཞེས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལོར་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབང་ཆེན་སྐབས་གདན་ ིས་གསུམ་གྱིས་འཆར་བཀོད་བཞིན་དེ་ལོའ་དགེ་བཤེས་རྣམས་དང་ལྷན་ ིརིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱན་སྔར་དམ་འཇོག་གནང༌། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ ལོ་ཟླ་བ་༡༠ པའི་ནང་གནས་མཆོག་ཝཱ་ར་ཎཱ་སིར་གདན་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་དམ་བཅའ་ཉིན་གཉིས་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་ནས་གཙོ་བོ་སྔགས་ཕྱོགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང༌། དེར་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོའ་ཟླ་བ་༡༠ ིཚེས་༡༨ ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་སྤྱན་སྔར་འདུས་ཚོགས་དབུས་སུ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཕུལ། དེ་ནས་སེར་བྱེས་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་མོའ་དགེ་རྒན་ཐེངས་གཉིས་གནང་ ིནས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པ་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་དང༌། དེ་རྗེས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་བཞེངས་ཏེ། གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་གང་ཅིར་གཟིགས་རྟོགས་ཚགས་ཚུད་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་དད་ལྡན་མི་མང་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའ་སྒོ་ནས་ ི

- 140-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་དང་འབྲེལ་ལམ་རིམ་དང་སྡོམ་གསུམ་བསླབ་བྱ་དང་དགེ་ཚུལ་བསླབ་བྱ་གཉིས་ཁྲིད་གནང་བ་དང༌། དཀར་མཛེས་དགོན་དུ་སྦྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མགྲིན་རྒྱན་སོགས་བཤད་ལུང་དང་བཀའ་ཁྲིད་མང་པོ་གནང་སྟེ་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བདེ་དགེའི་དཔལ་ལ་འགོད་གནང་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོར་འཕགས་ཡུལ་སེ་རར་ཕེབས་ནས་སྔར་བཞིན་ཕྱག་དཔེ་ཁྲིད་གནང་མཛད།
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོ་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་བླ་མ་དབུ་མཛད་དུ་ཕྱག་རྟགས་ཕེབས་པ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོའ་བོད་ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༨ ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་ ིདུ་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཁྲི་སྟོན་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་གཟབ་རྒྱས་མཛད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ བོད་ཟླ་༩ ཚེས་༦ ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མི་འཇིགས་སེངྒེ་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་གནང༌། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དུས་དབང་སྐབས་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའ་གསར་མཇལ་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ི༢༠༠༦ ལོའ་བོད་ཟླ་༦ ཚེས་༡༠ ཉིན་སེ་ར་ཆོས་སྒར་དུ་དད་ལྡན་རྣམས་ ིལ་དཔལ་ཆེན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་བཀའ་དབང་བསྩལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པ་བཅས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་སྟེ། གལ་སྲིད་མཁས་དབང་

- 141-

སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན།

འདིའི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཅུང་རྒྱས་ཙམ་བཀོད་འདུག་པའི་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །སླར་སྨྲས་པ།

བློ༵་གསལ་རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཟླའི་དབེན་པ་གང༌། །
བཟ༵ང་རིག་ལེགས་སད་བརྩེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །
བདེ༵་ཆེན་རྒྱལ་སར་འཁྲིད་པའི་ཐབས་མཁས་སོགས། །
ལེ༵གས་ཚོགས་མ་ལུས་མངའ་བའི་འདྲེན་མཆོག་ཉིད། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བྱའོ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཁས་མང་བྱེས་པ་ ིགྲྭ་ཚང་ནས་ཕེབས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་དང་མཛད་རྣམ་ཅུང་རེ་བཀོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་པའོ།། །།

- 142-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ།

འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བགྲོད་དགོས་པའི་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་མཚན་དང་ལོ་ཡུན་རྩོད་གཞུང་བཅས་ནི།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྣམས། །
རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་མཛད་སླད། །
མཁས་བཙུན་བཟང་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་རྣམ་རོལ་པ། །
འབྱུང་གནས་འཛིན་གྲྭའི་གོ་རིམ་འགོད་པར་བྱ། །
སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་པའི་མཐར་ཡང་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་ཅིང་ལམ་གཙོ་གསུམ་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འདབ་གཤོག་ཟུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུབ་བསྟན་ལྷ་ལམ་ཡངས་པོར་ཐོགས་མེད་དུ་བགྲོད་པའི་བློ་གསལ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བགྲོད་དགོས་པའི་མཚན་དང་ལོ་ཡུན་རྩོད་གཞུང་བཅས་ནི།༡༽ བསྡུས་གྲྭའི་འཛིན་གྲྭ།
༢༽ གཞུང་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ།
༣༽ གཞུང་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ།

- 143-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

༤༽ ཟུར་བཀོལ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ།༥༽ ཟུར་བཀོལ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ།༦༽ ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ།
༧༽ དབུ་མ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ།
༨༽ དབུ་མ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ།
༩༽ འདུལ་བ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ།
༡༠༽ འདུལ་བ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ།
༡༡༽ མཛོད་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ།
༡༢༽ བཀའ་རམས་པའི་འཛིན་གྲྭ།
༡༣༽ ལྷ་རམས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་བཅས་སོ། །

༡༽ སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་བསྡུས་གྲྭའི་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ཡང་གྲྭ་ཚང་འདིའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ངམ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་མཐུན་པར་ཆོས་རྒྱུགས་ཕུལ་ནས་ཐོག་མར་རིགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་ཁྲིད་རྩོད་ཀྱི་དབུ་འཛུགས་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་དབུ་བརྩམས། གཞི་གྲུབ་

- 144-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང༌། ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་ངུ༌། སྤྱི་བྱེ་བྲག རྫས་ལྡོག འགལ་འབྲེལ། ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས། མཚན་མཚོན། རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་བ། ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད། དྲུག་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལམ་ཕྲ་རགས་རྣམས་དང༌། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་བཅས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང༌། ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཡིད་ལ་བཟུང་ཞིང༌། རང་ལུགས་ཞལ་རྒྱུན་འཛིན་མཚམས་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གནད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དང༌། སུན་འབྱིན་གྱི་རིགས་པའི་བརྡར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་ལ་སྦྱང་བརྩོན་ལྷོད་མེད་དང་འབྲེལ་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ཐབས་སུ་གོང་གསལ་རིགས་ལམ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ནས། རྗེས་སུ་སློབ་གཉེར་གང་ཅིའི་གཞི་རྟེན་ལ་ཕན་ཆེད་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང༌། རྒྱན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་སྐབས་བབས་བློ་འཛིན་ཐོན་མི་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་སྦྱོར་འཛིན་གྲྭའི་ལོ་ཡུན་དང་མཐུན་པར་རིགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བློ་རྟགས་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་དང་བཅས་པའི་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་སྒྲོག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་མཐོར་འཕེལ་བའི་བརྩོན་པ་ཤགས་དྲག་གནང་བ་ཡིན།

- 145-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

༢༽ གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ཐོག་མར་གང་ལ་ཐོས་པ་ཞུགས་རིམ་ལ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། སྔོན་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སློབ་གཉེར་གནང་ཕྱོགས་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ལས།
ཡུམ་ཆེན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི། །
རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། །
ཐོག་མར་བསླབ་ཅིང་ནན་ཏན་བྱ། །
དེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ན། །
ལུང་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྲིགས་ཚུད་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེས་ཐར་འདོད་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་བསྡུས་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་དང༌། བློ་རྟགས་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་བརྡར་ཤ་ལེགས་པར་བཅད་དེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ནང་ནས་

- 146-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལ་དང་པོར་སློབ་གཉེར་གནང་དགོས་པ་འདི་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྔར་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོའ་རྒྱུན་ ིཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་བོད་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༤ ཉིན་བསྡུས་ཆེན་འཛིན་གྲྭ་ནས་གཞུང་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭར་ཐོག་མར་འཕོ་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
བླང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཐོམས་པའི་མུན། །
ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེས་མ་བསལ་ན། །
ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་དང༌། །
འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །
གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །
ཚིམས་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༸རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོའ་ཡུམ་རྒྱས་ ིའབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་བསྒྲིལ་ཏེ་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་

- 147-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་དང་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་གསུམ་སོགས་དང༌། ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་གཞུང་དུ་མའི་ཚིག་བློ་འཛིན་དང༌། དེ་དག་གི་དོན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་མཆོད་བརྗོད་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད། བྱམས་གཞུང༌། ཉན་ཐོས་ཞི་སོགས་མ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ། མཁྱེན་གསུམ། མྱང་འདས། ཆོས་འཁོར། ཡང་དག་མཐའ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་བར་གྱི་བགྲོ་གླེང་དམ་བཅའ་མཚན་འཁྱོང་དང་བཅས་པ་ཆག་མེད་དུ་གནང༌། དེ་ནས་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོའ་སྐབས་སུ་གྲྭ་ཚང་དགེ་ ིསྐོས་ལགས་ནས་བོད་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣ ཉིན་ཞོགས་ཆོས་སྐབས་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བཟང་གྲས་རྣམས་ལ་རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་ཆོས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ ིཚན་བརྒྱད་གཏན་འཁེལ་གནང་སྲོལ་དང༌། རིགས་ཆུང་གནང་སྐབས་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་འཛིན་གྲྭ་དེའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཨང་རིམ་བཞིན་སློབ་གཉེར་

- 148-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཟང་གྲས་རྣམས་ལ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད། རྒྱ་གར་དུ་ཡང་འཛིན་གྲྭ་དེའི་ནང་གི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རྩོད་རྒྱུགས་དང་བློ་རྒྱུགས་གཉིས་ཀྱི་ཨང་རིམ་གཞིར་བཟུང་འབུལ་བའི་ཕྱག་སྲོལ་མི་ཉམས་པ་ཡོད། རིགས་ཆུང་བཞེངས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་གང་གནང་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་མཁྱེན་པ་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་སོགས་སེལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་དཔྱིད་ཆོས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བྱེ་གཤོང་གི་འཛིན་གྲྭ་ཁག་ལ་དད་པ་དག་སྣང་དང་བཅས་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་ཚན་རྣམས་ལ་དམ་བཅར་ཕེབས་ཏེ་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་དབང་འགུགས་པའི་བློ་སྐྱེད་ཀྱི་འཚོ་བ་མྱོང་སྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་རིགས་ཆུང་བ་རྣམས་བཅས་བསངས་བསྐོར་དང་འབྲེལ་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་བསྐོར་ལམ་གཡས་གཡོན་གྱི་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མདུན་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་སོགས་ཐམས་ཅད་སྔར་སྲོལ་ཉམས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ན། དེ་ནས་རིགས་ཆུང་དངོས་གཞི་བོད་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༢༥ ནས་༢༨ བར་འཁེལ་བས་དུས་ཚོད་སོ་སོའ་ཉིན་གྲྭ་ཇའི་ཚོགས་དབུས་སུ་སྔ་ ིརྒོལ་གདོང་གྲལ་ཆེན་མོའ་ནང་དང༌། ཕྱི་རྒོལ་གདོང་གྲལ་གཡས་ཀྱི་གྲལ་ ིནང་བཞེངས་ཏེ། སྔ་རྒོལ་ནས་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་

- 149-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ཕྱག་སོགས་སྐབས་དོན་གཞུང་གི་འཕྲོས་དོན་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པའི་བཤད་པ་དང༌། དེ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་རྩ་རྟགས་སྔ་ཕྱིའི་འཕྲོས་གཞུང་བཅས་པ་དལ་བུས་སྐྱོར་ནས་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་རིགས་དཔང་གཞག་གི་བགྲོ་གླེང་མཐའི་ཚིག་བཀྲ་དང་བཅས་དྭངས་བ་འདྲེན་པ་མཛད་སྲོལ་ཡོད། རིགས་ཆུང་སྔ་རྒོལ་གྱི་བཤད་རྟ་དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ནས་བརྒྱུད་པའི་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྟ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་སྙན་བརྒྱུད་བཟང་པོ་འདི་དེང་དུས་འཕགས་ཡུལ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཡང་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་ཡོད། དེའི་སྐབས་ཀྱི་གྲྭ་ཇ་སོགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཡང་བླ་སྤྲུལ་དང་གྲྭ་རྐྱང་གང་ཡིན་ཡང་རང་ལ་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པ་དང་སེར་སྣ་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བ་ཡིན་ན་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཆེད་བསྙེན་བཀུར་གང་གཟབ་འབུལ་བར་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་ཡི་རངས་དང༌། དེ་མིན་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་སྦུག་ནས་གྲྭ་ཇ་འབུལ་རྒྱུར་བརྟེན་དགོངས་པ་གཟབ་བཞེས་གནང་དགོས། གཞན་དུ་ན་རིགས་ཆུང་བསྙེན་བཀུར་དང་དགེ་བཤེས་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ལ་བསྙད་བཏགས་ཁ་ཁྱེར་སྤྲང་པོའ་སྤྲེའུ་བཞིན་བྱས་ནས་གཏམ་ ིཆགས་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་གྲགས་ཆེན་ཞུས་ཀྱང་ཞིང་གི་མཐུ་ཙམ་མ་གཏོགས་

- 150-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་གསུངས་ཡོད་དོ། །

༣༽ གཞུང་རྙིང་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ནས་བོད་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༤ ཉིན་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་ནས་གཞུང་རྙིང་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་ཏེ། སྔར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་གཞུང་ཆེན་དེ་དག་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་ཤེར་ཕྱིན་དང༌། ིསེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག བདེན་གཉིས། བདེན་བཞི། སྐྱབས་གསུམ། སྤྱན་ལྔ་མངོན་ཤེས། སྦྱོར་ལམ། རིགས། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཞིའི་སྐོར་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་འཆད་རྩོད་བགྲོ་གླེང་གི་རིམ་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གནང་སྲོལ་ཡོད།

༤༽ ཟུར་བཀོལ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ཡང་གོང་གསལ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་རྩོད་པ་ཐོན་ཟིན་པ་དང་ལོ་ ིདེའི་བོད་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༤ ཉིན་གཞུང་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཟུར་བཀོལ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་ཤིང༌། སྐབས་འདིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་ི

- 151-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

གསུང་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་གནང་རྒྱུ་དང༌། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས།
གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ཡང༌། །
ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །
ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང༌། །
འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །
འཇམ་མགོན་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །
ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མར་རྭ་ཁ་བྲག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་བརྩམས་གནང་མཛད་པའི་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་བཟུང་སྐྱོར་རྩོད་གསུམ་གནང་ན་བློ་རིགས་ཧ་ཅང་འཕེལ་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་མཁས་པ་མང་ངོ༌། །དེར་བརྟེན་འཛིན་གྲྭ་འདིའི་སྐབས་སུ་བློ་འཛིན་དང་སྐྱོར་སྦྱངས་སོགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་གནང་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཟུར་བཀོལ་བཞི་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་གསུང་ཀུན་གཞི་རྩ་འགྲེལ་ ིབཅས་གཞུང་ཚན་ལྔའི་ཚིག་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་དགོས་ཤིང༌། སྔར་

- 152-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྲོལ་ལ་ཟུར་བཀོལ་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོར་གཞུང་གང་འཆད་ཉན་གནང་ལེགས་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་ཞུ་སྲོལ་དང༌། སྔོན་དུ་གང་བབས་དེར་ཐོག་མའི་རྩོད་གཞུང་དུ་གཏན་འཁེལ་དང༌། དེ་ཡང་དྲང་ངེས་རྩོད་གཞུང་སྔོན་དུ་བབས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་བར་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་འཛིན་གྲྭ་འདི་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་གསུང་དྲང་ངེས་ལེགས་ ིབཤད་སྙིང་པོའ་མཆོད་བརྗོད་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་སེམས་ཙམ་སྐོར་ལ་ ིགཙོ་བོར་གསན་སྦྱོང་གནང་ཞིང༌། གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་རྒོལ་ངན་ཚར་གཅོད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་དང༌། ༸པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན། ཆོས་རྗེ་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་གྱི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། བྲ་ཏི་དྲང་ངེས་དགོངས་རྒྱན། སྟོང་ཐུན་སེམས་ཙམ་སྐོར་བཅས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལའང་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་སེམས་ཙམ་སྐོར་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལས་རྩམ་སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་བརྡར་ཤ་ཉིན་མཚན་དང་ལྟོ་གོས་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཧ་ཅང་བརྩོན་ཤགས་དྲག་པོས་གནང་བས་སྤྱིར་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་མཚམས་དང་ལྷག་པར་རང་སྡེ་བཞིའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རང་རང་གི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་ལ་གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་རྙེད་པ་འདི་ནས་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན།

- 153-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

༥༽ ཟུར་བཀོལ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ནས་བོད་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༤ ཉིན་ཟུར་གསར་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཟུར་བཀོལ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་ཏེ། དེར་རྩོད་གཞུང་ནི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་དང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་དང་ཀུན་གཞི་བཅས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བརྒལ་རྟགས་རྩོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞིབ་གཟིགས་གནང་དགོས། དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་གོང་འོག་བསྒྲིལ་ནས་རྩོད་གཞུང་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་མ་ཚང་རྩོད་ཡུན་རིང་བ་དང་བུ་ཚང་ཅུང་ཟད་རྩོད་ཡུན་ཐུང་བ་ཡོང་སྲོལ་ཡོད།

༦༽ ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ཡང་སེར་བྱེས་ཟུར་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་དེ་བཞིན་བོད་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༤ དུས་ཆེན་ཉིན། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭའི་མཚན་ཅན་དུ་འཕོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ཕྱི་མའི་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པའི་མཇུག་གམ་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དང་ཤགས་བསྟན་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་

- 154-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་མཐའ་དག་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབས་ཤིང༌། དེ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
དེ་ལྟར་འབད་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ནས། །
རིམ་བཞིན་རྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ། །
ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་པ་རྙེད་གྱུར་པས། །
ཟབ་མོའ་གཞུང་མཆོག་ཕར་ཕྱིན་གདམས་པར་ཤརི ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་པས་དགྱེས་སྤྲོ་དང༌། སླད་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོའམ་དབུ་མའི་ཞབས་རིམ་དུ་གྲགས་པ་སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལོ་རེས་མོས་འཚོགས་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ཟླ་༡༠ པ་ཤར་མཚམས་ནས་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་ལ་གཞིགས་པའི་ཁམས་ཚན་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པའི་འདུ་ཁང་སྔ་གཡར་གྱིས་གྲ་སྒྲིག་གྲུབ་བསྟུན་དེར་ཡར་ཚོགས་དང༌། དེ་ནས་ཚོགས་དབུས་སུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཚོགས་ལངས་གནང་བ་དང༌། དེའི་རིང་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་དང༌། དགའ་སྤྲོ་དགེ་སྐོས་སོགས་བསྐོས་ནས་རྟེན་

- 155-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

འབྲེལ་གྱི་ལ་ཉེ་དེ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་སྨོན་གནད་དུ་སྨིན་པ་གནང་བ་དང༌། དེ་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ ིཁར་བཅར་དགོས་པས་ཚེས་ཆ་སྙན་གསོལ་དང་འབྲེལ་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་ཡོངས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་རྩེ་ཤོད་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་ཏེ། རྩེ་པོ་ཏ་ལར་༸གོང་ས་ཆེན་པོའ་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁའི་སྐལ་བཟང་ནོད་ ིམཇུག་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་དང་སེ་རར་གླིང་བསྐོར་བསངས་གསོལ་སོགས་དང༌། ལྷག་པར་དགའ་སྤྲོ་དགེ་སྐོས་ནས་སེ་ར་དགོན་པའི་གནས་འདི་ལ་ས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་དང་གནམ་འཁོར་ལོ་རྩེ་དགུ། དགེ་བཅུ་ཚང་ཚུལ་དང༌། སེ་རའི་རྒྱབ་རི་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དང་ཡ་རབས་གྲྭ་ཚང་ཡིན་ཚུལ་རྒྱས་པ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཀྱི་བསྟོད་བསྔགས། འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་བསགས་རྣམ་དཀར་ལས་ནུས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་ཆོས་གྲོགས་སུ་གྱུར་ཚུལ། མ་འོངས་པ་ཡང་ཇི་སྲིད་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དམ་པའི་ཆོས་གྲོགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་དང་བསྔོ་སྨོན་གཟབ་རྒྱས་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་སོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་གཏམ་གསོལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞུ་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲ་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་ངང་གྲུབ་ཉིན། དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་པའི་ཐོག་

- 156-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མའི་མཚན་འཁྱོང་དམ་བཅའ་དབུ་འཛུགས་དགོས།

སེར་བྱེས་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་
དགའ་སྤྲོ་དགེ་སྐོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ནི།

ཨོཾ་སྭ་སྟི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །
བཀྲ་ཤིས་གཡང་ཆགས་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
ལྷ་རྣམས་ཆར་འབེབས་དྲང་སྲོང་ཤིས་པར་བརྗོད། །
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས། །
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །
ཞེས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིག་གིས་ལམ་ཡངས་པོར་ཕྱེ་སྟེ། གཞི་གང་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ནི།
ལྷུན་སྟུག་བསྲ་བརྟན་གཉིས་འཐུང་དབང་པོའ་རི། །
ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གཡས་འཁྱིལ་དུང་སྒྲའི་དབྱངས། །
རབ་སྒྲོགས་ཆོས་སྡེ་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི །
གནས་མཆོག་ཁྱད་འཕགས་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་དེའི། །
ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་གནང་སྒོ་ཅི་ནུས་ཤིག །
རྫུན་སྤངས་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་ཞུ། །

- 157-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

དེ་ཡང་ནི་ཇི་སྐད་དུ། གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་༸ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་༸ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེ་ཆེན་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས། ིརྨད་བྱུང་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་བོས་རིས་བྲལ་གྱི། །
མཁས་རྣམས་ལེགས་བཤད་མཉན་པར་རབ་འདུ་བའི། །
མུས་སྲད་བཀའ་བརྒྱུད་རབ་འཛིན་བྱེས་གྲྭ་ཚང༌། །
བསྐལ་བརྒྱའི་བར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ངོ་མཚར་བའི་མཚན་སྙན་གྱི་གྲགས་པས་བོས་ཏེ། སྟོད་ཛ་ཏི་དྲི་བསུང་འཐུལ་བ་ནས། སྨད་ཟ་འོག་འཐགས་སུ་བསྐྲུན་པའི་བར་གྲུབ་མཐའ་དང་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་རིས་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་ལེགས་བཤད་མཉན་པར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་ཕྲན་རྣམས་རབ་ཏུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ་འདུས་པའི་སྡེ། གངས་ཅན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་༸རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བུ་ཆེན་ ིརྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་གཉིས་ལས། མུས་སྲད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་དམ་བཀའ་སྲོལ། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ནང་ཚན་ཕར་ཕྱིན་གྲྭ་ཚང་འདུས་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་ཟིན་ཏེ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་གྱི་དབུ་འཛུགས་པའི་ཐོག་མར་དགའ་

- 158-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྤྲོ་དགེ་སྐོས་ནས་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐུང་ཙམ་ཞུ་བ་དང༌། དེ་རྗེས་བགྲོ་གླེང་གི་དབུ་འཛུགས་པ་སོགས་སྔོན་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལོའ་ཕར་ཕྱིན་གྲྭ་ཚང་གི་དགའི་སྤྲོ་དགེ་སྐོས་ངོས་ནས་ཀྱང་ཅི་ནུས་སྔར་སྲོལ་མ་སྟོང་ཙམ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཁྱེད་རྣམས་ནས་ཐུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པ་བཞག་པ་དང༌། གསུང་བཟླས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་འཕྲོ་བཅད་དེ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་པས་གསན་པར་ཞུ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་གསུང་ལས།
དགེ་བ་གོམས་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤགས། །
འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ། །
བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང༌། །
ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཞན་གྱི་དད་པ་འཕེལ་ཕྱིར། དང་པོར་ལྷ་ཁང་འདིའི་ཆགས་ཡུལ་ནི་ཆོས་གྲ་འོག་མའམ་གསར་པའི་དབུས་སུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡོད་པ་དེའི་གཡོན་དུ་ཡོད། དེའང་ས་ཚོན་སེར་པོ་བཏང་བ་དང༌། མཇལ་སྒོ་ཤར་ལ་གཏོད་པ་དེའི་ནང་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་རུས་སྦལ་གྱི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་ལ་ས་ནས་ཡར་ཐོན་པ་ལྟ་བུར། ནུབ་མཐོ་བ་ཤར་དམའ་བ་ཞིག་ལ་མིའི་འབད་རྩོལ་གྱི་བྱས་པ་མིན་པའི་རང་བྱོན་གྱི་ཨ་ཡིག་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་

- 159-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཚང་མའི་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནུས་ཤིང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མཇལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་པ་དང་ཧ་ཅང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། འོ་ན་ཨ་ཡིག་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་རབས་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང༌། གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་༸ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་༸ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས།
འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན། །
རབ་གསལ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ། །
མགོན་ཉིད་ཆོས་སྡིངས་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་དུས། །
ཤེར་ཕྱིན་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་བཀོད་པའི་གཟུགས། །

སྐལ་བཟང་ཡིད་མཁར་འགོག་མེད་ཤར་བའི་མདངས། །ནོར་འཛིན་ཛམྦུའི་གསེར་གྱིས་བྱུགས་པ་འདྲ། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསླུ་བ་མེད་འབྲས་མདངས། །ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་བཞེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །

- 160-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཐོས་བསམ་ཡང་རྩེར་སོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲྭ། །
སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཞེས་གྲགས་པ་འབར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱི་ལོ་༡༤༠༧ རབ་བྱུང་༧ པའི་མེ་ཕག་ནས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཙམ་ལ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་གྲགས་པ་དེར་བཞུགས་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་མཛད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་དེའི་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་བྱུགས་པ་ལ། ཛམྦུ་ཆུ་བོའ་གསེར་གྱི་མདངས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་ལྟ་བུའི་ ིཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་འགྲེལ་རྐང་གི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཨ་ཡིག་གསེར་གྱི་ ིམདོག་ཅན་རང་སྒྲ་སྒྲོགས་བཞིན་པ་ཡང་ཡང་གསལ་བ་གཟིགས་ཤིང་ཡི་གེ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱི་ཨ་ཡིག་རང་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྱུར་ནས་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ཕ་བོང་ལ་ཐིམ་པར་གཟིགས་པའི་ཨ་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་བཅོས་བསྒྱུར་མེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་རེའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གི་སྐལ་བ་དམ་པར། ད་ལྟའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཞུ་མ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། རྗེའི་བུ་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་བས་གྲྭ་ཚང་འདི་འཛུགས་པ་མཛད་ནས། དམ་པ་དེ་ཉིད་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་རྗེས་རེ་ཞིག འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་

- 161-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

དམིགས་བསལ་འདི་ཡིན་བྱ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བར་སྟོང་གི་ལོ་ཡུན་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་རྣམས་ཕུད། སྐབས་ཞིག་སྣེའུ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང༌། དཔོན་ས་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན་པ་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་བསྐྱངས་པ་ནས་འདི་ལོ་བར་ལོ་༥༧༡ སོང༌། ལོ་ཡུན་དེའི་ནང་སྤྱིར་དམ་པ་ཇི་སྙེད་བྱོན་ཏེ་མ་འོངས་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་སུ་མ་ཟད། རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོམ་ལམ་པ་གཅིག་གིས་བཞུགས་པའི་གནས་ལའང་མཆོད་རྟེན་དུ་གསུངས་པས། དབུ་མ་ལྷ་ཁང་དེ་མཆོད་པའི་རྟེན་ཆེན་པོར་དོན་གྱིས་གོ་བ་འགྱུར་པས་ཁོ་བོས་མཁས་པའི་དབུས་སུ་ཞུ་ག་ལ་དགོས། རང་རེར་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་བའི་མཆོག་ཡིན་མོད་དེ་དང་མཉམ་པ་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱིས་ཕྱུག་ཅིང༌། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་དགྲ་བཅོམ་སོགས་དགེ་འདུན་བཅུ་ཕྲག་སུམ་ཅུར་ཉེ་བ་འདུས་བའི་གནས་བྱིན་ཅན་འདི་ལྟ་བུར། རང་རེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱ་གར་དང༌། བོད་དང་གྲུབ་མཐའ་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རིས་སུ་

- 162-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མི་འབྱེད་པ་ཟབ་དོན་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་ཟབ་དོན་བཙལ་དགོས་པ་དང༌། འབྲིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ནུས་སུ་བརྩོན་པ་དང༌། ཐ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རེར་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཟླ་དང་བྲལ་བ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་གསུང་དབུ་མའི་ ིསྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་གྱི་སྟེང་ནས་ཟབ་དོན་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་དོན་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་དུའང་མི་བགྲོད་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།
གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །
མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །
ཞེས་གསུངས་པས་རང་རེ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་དོན་མི་ཤེས་ན་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང༌། ཟབ་དོན་ཤེས་པས་ནི། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར་ལས།

ཤེས་རབ་ཟབ་མོའ་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མི ག །
སྲིད་པའི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་ལམ། །
གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཏེར། །
གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་མཆོག་ཏུ་གྲགས། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེའུར་བསྐྱིལ་བ་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་དང༌། ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་

- 163-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

མང་མོད། རང་རེ་སེ་ར་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རེའི་མགོན་གྱི་སྐལ་བ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་དགོས། དེ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མིན་པ་སྤྱི་དོན་དེས་རྗེའི་རྩ་འཇུག་གི་ཊཱིཀྐ་དང༌། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྟོང་ཐུན་སོགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ཁོ་ན་འགྲེལ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པས་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་རྩོམ་པའི་ཐལ་ཟློག་གི་སྐབས་ཤིག དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇིགས་ཤིང་རྔམས་པ་ཞིག་གར་སྟབས་མཛད་ཅིང་བྱོན་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བདག་པོ་ངས་བྱེད་གསུངས། ཞེས་བྲིས་གནང་འདུག་པ་ཕ་བོང་ཁ་པ་༸པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་དགེ་སློང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྫུན་ག་ལ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ཐལ་བཟློག་གི་
སྐབས།

ལར་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །
རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་སྲུང་གིས། །
མི་ཁྱོད་ལས་མཁས་པ་གཞན་མེད་ཅེས། །
ལན་དུ་མར་བསྔགས་པའི་པཎྜི་ཏ། །

ཁྱེད་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས། །

- 164-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཁོང་རང་རྒྱུད་མཁན་པོའ་ལུགས་བསྐྱར་བི ། །
དེ་ཁོ་ན་ཁོ་བོས་བཞེད་པ་ཡིན། །
གཞན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པས་བདག་མི་མགུ །
ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་གཙོ་བོར་མཛད་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། དབུ་སྤྱིའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་ལ་ནེམ་ནུར་ཡེ་ནས་མཛད་མི་དགོས་པ་ནི། ཁོང་དགེ་སྦྱོང་ཚངས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅོད་པཎ་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་གིས་སྡེ་ལྔའི་དང་པོའ་ཐའི་རྫུན་དེ་འདྲ་ ིགསུངས་དོན་ཡེ་ནས་མེད་པས། ཡིད་ཆེས་མཛད་འཚལ། ཡང་རང་རེའི་གྲྭ་ཚང་འདིར་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེས་པ་དབུ་མ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་ཡོད་པ་དེ་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ན་ལས་བཏགས་པའང་ཡིད་ཆེས་པ་འབྱུང་བའི་སྣོན་མར་ཞུའོ། །ད་དུང་ཉིན་མང་པོར་ཞུས་ཀྱང་མི་རྫོགས་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཆོག་པ་བྱས་ནས། མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་རང་རེ་ཐར་པ་འདོད་པ་ཡིན་པས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་བསླབ་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང༌། མཁས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྙེག་པ་འདོད་པས། ཐོས་རྒྱ་གང་ཆེ་ལ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་གཉེར་བ་ཡིན་པས་རང་ལས་གཞན་གཅེས་པ་མཛད་དགོས་པ་དང༌། བློ་དམན་པ་བདག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རང་དང་

- 165-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

གཞན་གྲྭ་ས་དང་གྲྭ་ཚང་སོགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་སོགས་གོང་ཞུས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ནུབ་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འབའ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཞུའོ། །
རྟག་ཏུ་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང༌། །
རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ། །
བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །
རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །

བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་ཡི། །
འདུས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གནས་འདི་ཡོངས་གང་ཞིང༌། །
རྟག་ཏུ་བཤད་སྒྲུབ་བྱ་བས་སྲིད་མཐའི་བར། །
ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་ཕར་ཕྱིན་གྲྭ་ཚང་ཞེས་པ་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་ལོ་རེས་མོས་གཞུང་ཆེན་ཕར་ཕྱིན་མན་ལ་སློབ་གཉེར་ཟིན་ནས་དབུ་མར་སློབ་གཉེར་གེགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་རིམ་གྲོ་འབད་སྒྲུབ་སྐབས། ནང་ལྟར་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཕྱི་ལྟར་གྲྭ་ཚང་ཞིག་གི་ཕྱག་སྲོལ། ལས་སྣེ་དང་བཅས་

- 166-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པ་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ནས་བཀོད་བསྒྲིགས་ཀྱིས་སྔར་སྲོལ་ཉིན་ཞག་གྲངས་བཅད་ཀྱི་ཚོགས་སྐབས་དགའ་སྤྲོ་དགེ་སྐོས་ནས་སེར་བྱེས་ཆོས་རའི་ནང་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་མདུན་གོང་གསལ་བཤད་པ་དེའི་མཚོན་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་སུ་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་དག་ཞལ་ནས་ཞལ་བརྒྱུད་དང་སྙན་ནས་སྙན་བརྒྱུད་དུ་ཞུ་བ་མ་གཏོགས་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པ་མེད་མོད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུའང་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༩ བར་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་མ་ཐུབ་ཅིང་དེ་ནས་རིམ་པས་གོང་གི་བཤད་རྒྱུན་མི་ནུབ་ཆེད་མདོར་བསྡུས་ཞིག་འདིའི་རྒྱུས་མངའ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིག་ཐོག་བཀོད་འདུག་པ། དེ་ཉིད་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གར་དུ་གོང་གི་བཤད་པའི་མཇུག་ཏུ་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་དེར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་བཟང་མང་པོ་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་འདུག་གོ །

༧༽ དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
མདོ་སྔགས་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང༌། །

- 167-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་དང་སྨྲ་བ་ན། །
གང་ཡང་མ་བསླབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །
ལྟ་བའི་ཚུལ་ལས་རིང་དུ་མ་སོང་བར། །

མཐོང་ནས་ལྷག་པར་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །
ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཕྲ་བའི་རིགས་ལམ་ནས། །
ཡང་དག་ལྟ་བ་འདྲེན་པའི་གནད་ཀུན་ལ། །
ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པར་བྱས། །
ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། སེར་བྱེས་དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་མ་གསར་པའི་མཚན་གསོལ་དང་འབྲེལ་ཐོག་མར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་གསུང་ ིདབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད།
ལྷ་དབང་ལྷ་ཡི་སློབ་དཔོན་སྔོན་གྱི་ལྷ། །
གདོང་དྲུག་གདོང་པ་བཞི་པ་གླང་པོའ་གདོང༌ ི ། །
སྣང་བདག་རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་ཉག་ཕྲན་བདག །
མིག་གསུམ་པད་དཀར་མིག་དང་མིག་དམར་སོགས། །

སྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་དྲེགས་པ་ཡི། །
རློམ་པས་འགྱིངས་པའི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་གྱིས། །

- 168-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གང་གི་ཞབས་པད་གུས་པས་བསྟེན་བྱེད་པ། །
ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
ཞེས་སོགས་བརྩི་བཞག་གནང་སྟེ་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའམ་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་ནས་དབུ་མ་གསར་པའི་མཚན་འཁྱོངས་དམ་བཅར་རྟག་ཕེབས་དང་འབྲེལ་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་ིགསུང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོའ་དབུ་མ་དགོངས་པ་ཡང་གསལ། སྒོམ་སྡེའི་དབུ་མ་ཟླ་བའི་དགོངས་ ིརྒྱན། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་འཇུག་ཊཱིཀ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་ཐུབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་མཛད་སྲོལ་ཡོད།

༨༽ དབུ་མ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་བརྩི་བཞག་གནང་བ་དང་བསྟུན་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་དབུ་མ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་དབུ་མ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་པ་ན། དེ་ཡང་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

- 169-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

པོས།
འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །
ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་སྙིང་ནས་གུས་མོད་ཀྱང༌། །
འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སླུའི་གཏན་ཚིག་གིས། །
མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པ། །

ཟླ་བ་ལས་འོང་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །
བློ་མིག་ཀུན་དའི་ཚལ་རབ་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །
ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་དང༌། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་རྩ་བ་ཤེས་རབ། དེའི་འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་པ་ལཱི་ཏཱ་དང༌། ཚིག་གསལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། དེའི་རང་འགྲེལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུ་དང་དེའི་དར་ཊཱིཀ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། རྟོག་གེ་འབར་བ། འཕགས་པ་ལྷའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་དེའི་དར་ཊཱིཀ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་ ི

- 170-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པའི་རྒྱ་མཚོ། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་སྟེ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སེ་ར་བྱེས་དབུ་མ་གྲྭ་ཚང་དུ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་བཀའ་བསྩལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཞུང་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭའི་བར་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་ཆོས་སྐུའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་བར།
ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང༌། །
འཇལ་དང་ངེས་རྟོགས་གོམས་པ་སོགས། །
བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དེ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། དབུ་མ་གསར་རྙིང་གི་འཛིན་གྲྭ་ལོ་གྲངས་བཞིའི་རིང༌།
འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས། །
སྙིང་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གསོང་པོར་སྨྲ། །
བག་ཡོད་ལ་སྦྱོར་གྲོགས་མཆོག་བསྟེན་བྱེད་ཅིང༌། །
དག་སྣང་ཕྱོགས་མེད་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པའི་རིགས་དང༌། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་

- 171-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་གྲུབ་དོན་ནི། འཇམ་མགོན་བླ་མས།
ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུལ། །
ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །
ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ། །
ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དའི་ཚལ། །
དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །མཐའ་འཛིན་སྙིང་གི་མུན་པ་སེལ། །
ལོག་སྨྲའི་རྒྱུ་སྐར་ཟིལ་གནོན་པ། །
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །
འོད་དཀར་ཕྲེང་བས་གསལ་བྱས་པ། །
བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ། །
བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཐོབ། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་མཐར་འཛིན་རྨོངས་གཉིད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་སད་དེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཆུ་ཟླ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་བཞིན་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྨྲས་པ།

- 172-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དབུ་མ་གྲྭ་ཚང་སེར་བྱེས་འདུས་པའི་སྡེར། །དབུ་མའི་ཆོས་རར་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་དུ། །
དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཨ་ཡིག་གསེར་མདོག་ཅན། །རང་བྱོན་ཨ་ཡིག་གྲངས་མང་བཞུགས་གནས་སུ། །

དབུ་མའི་དོན་ལ་སྦྱངས་པའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཐོག་མདའ་ཡིས། །རང་རྒྱུད་མཐར་འཛིན་བྲག་རི་གཏོར་བ་ལས། །
དུག་གསུམ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤོབས་པ་རྙེད། །

གཞུང་གི་ཤེ༵ར་ཕྱི༵ན་ཟབ་མོ་མདོ་སྡེའི་དོན། །
རང་བཞིན་ཤེ༵ར་ཕྱི༵ན་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་དང༌། །
ལམ་གྱི་ཤེ༵ར་ཕྱི༵ན་ཟུང་འབྲེལ་བསྒོམས་པ་ལས། །
འབྲས་བུ་ཤེ༵ར་ཕྱི༵ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ། །
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་གསོ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༩༽ འདུལ་བ་གསར་པའི་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ནས་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་དབུ་མ་རྙིང་པ་ནས་འདུལ་གསར་

- 173-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

འཛིན་གྲྭར་འཕོས་ཏེ་ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཕ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་དང༌། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དང༌། དེའི་མཆན་འགྲེལ། འདུལ་བ་ཀརྨ་ཤ་ཏམ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འདུལ་འཛིན་དག་གི་འདུལ་ཊཱིཀ་རྣམས་དང༌། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོའ་འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། ིཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་འདུལ་ ིབའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་གནམ་རྩེ་ལྡེང་མ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། ༸རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་འདུལ་ཊཱིཀ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་བློ་གསལ་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ ིམུ་ཏིག་ཕྲེང་བ། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན། ཕྱིས་སུ་འདུལ་བའི་མངའ་བདག་བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་འདུལ་བའི་སྡོམ་ཚིག་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཧར་གདོང་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྡོམ་གནད་བསྡུས་སྙིང་པོ་ཚིག་དོན་བརྗེད་བྱང་སོགས་དང༌། དེང་སྐབས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཟུར་ཏྲེ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མའི་གསུང་འདུལ་སྡོམ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་བཅས་མདོར་ན་འདུལ་བ་གཞི་སྟོད་ཆ་ཚང་ལ་གསན་བསམ་རྩོད་སྦྱངས་ཞིབ་ཏུ་གནང་ནས་ཆོས་འདུལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་

- 174-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཚམས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གནང་ངོ༌། །

༡༠༽ འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ནས་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའམ་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་འདུལ་གསར་འཛིན་གྲྭ་ནས་འདུལ་བ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་ཏེ་ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གཙོ་བོར་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་གཞི་སྨད་ཆ་ཚང་ལ་སློབ་གཉེར་རྩོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཉན་གནང་སྲོལ་ཡོད། མདོར་ན་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེའི་བརྗོད་བྱ་སོ་ཐར་སྤོང་འདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཚུལ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་དོན་སོ་སོའ་ངོ་བོ་ ིདང༌། རབ་དབྱེ། ཡུལ་རྟེན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ལ་འདུལ་བའི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་འགལ་ཞིང༌། མཚོ་ཊཱིཀ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ནས་གསུངས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གཞན་ཡང་རང་གཞུང་འདུལ་བའི་ཡིག་ཆ་དུ་མ་དང་སྦྱར་ཏེ་གང་ཞིག་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཞིའམ་རྩ་བར་གོ་བའི་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་ཆུ་ལོན་བརྟན་པོས་བསྲུང་བྱའི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་རགས་དང་བསླབ་གཞིའི་རིམ་པར་ངེས་པ་གཏིང་ཟབ་ལོན་ཕྱིར་འདུལ་བ་གཞི་སྨད་ལ་རྩོད་

- 175-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

པ་ཕུལ་ཕྱིན་གནང་བའི་སྒོ་ནས། ཇི་སྐད་དུ་ཡང༌། བཤེས་སྤྲིངས་ལས།ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། །
མ་འདྲེས་མ་སྦགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། །
ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །
ཞེས་དང༌། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར་ལས།ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྤྱོད་དྲི་མ་འཁྲུད་པའི་ཆུ། །
ཉོན་མོངས་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཟླ་བའི་འོད། །
སྐྱེ་དགུའི་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗིད། །
སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་མེད་པར་འགྲོ་ཀུན་བསྡུད། །
དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡང་དག་བླངས་པའི་ཁྲིམས། །
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བཞིན་སྲུང་བར་མཛད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བླ་མའི་མན་ངག་བཞིན་ལོ་མང་རིང་གསན་བསམ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་གཞིར་བྱས་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བཅས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

- 176-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༡༡༽ མཛོད་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ནས་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་འདུལ་བ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་མཛོད་གསར་འཛིན་གྲྭར་འཕོས་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང༌། དེ་ཡང་ནི་ཇི་སྐད་དུ།

གཞི་ལྔའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བསྟན་པའི། །
མངོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཞུང་དོན་ལ། །
ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྙེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །
ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་མངོན་པ་མཛོད་རྩ་བ་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ། མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་མཛོད་ཊཱིཀ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དུ་མར་སྦྱར་ནས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་

- 177-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

བྱས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་བརྗོད་བྱ་གཞི་ལྔ་པོ་དེ་རྗོད་བྱེད་མཛོད་རྩ་བ་གནས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པ་དང༌། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས། དེ་དག་གི་རྙེད་གཏོང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་འཇིག་གནས་གསུམ། དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག ལས་དེ་དག་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐོར། དེ་དག་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་དེ་སྒོམ་པ་པོའ་གང་ཟག་གི་རྣམ་ ིགཞག མཐར་དེ་དག་གིས་འཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཅས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་དང༌། ལྟ་བ་ཕྲ་རགས། དེའི་དབང་གིས་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་ཆོས་མངོན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༢༽ བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ལྟར་འདུལ་བ་མན་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་ལ་ལོ་མང་རིང་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་རིམ་པ་གྲུབ་ནས་བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་མཚན་ཅན་དུ་འཕོས་ཤིང༌། དེའི་སྐབས་བོད་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣ ཉིན་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་

- 178-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་བཀའ་རམས་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང༌། རྣམ་དཔྱོད་མཁྱེན་ཡོན། ཀུན་སྤྱོད་སོགས་ལེགས་ཞན་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིགས་ཆེན་ཚོགས་བཞེངས་སྔ་ཕྱི་གཏན་འཁེལ་གྱི་རྩོད་གཞུང་ཡང་སོ་སོར་གནང་སྲོལ་ཡོད། དེ་ནས་ཚོགས་ལངས་པ་སོ་སོས་ཀྱང་སྐབས་བབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་དཔེ་གཟིགས་ཡང་དག་པ་དང་འབྲེལ། ཆོས་ཐོག་དང་ཆོས་མཚམས་རིང་འཛིན་གྲྭ་ཁག་དང་ཁམས་ཚན་བཅས་ལ་སྔར་སྲོལ་དམ་འཇོག་སོགས་རང་རང་གི་བཞེད་རྒྱུན་ལྟར་དང༌། དེ་ནས་བོད་ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༡ ནས་རིགས་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཚུགས་ཏེ། ཚོགས་ལངས་དངོས་གཞིའི་ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས། གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་འདུས་དམངས་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་གདོང་གྲལ་གཡས་གཡོན་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གཞུང་གི་འཕྲོས་དོན་སོགས་མང་ཉུང་འགལ་ཟློས་དང་བྲལ་བའི་བཤད་པ་བསྐྱོར་གྲུབ་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཀྱང་འཕྲོས་གཞུང་གང་ཡིན་པ་དང་རང་གི་རྩ་རྟགས་སྔ་ཕྱི་བཅས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པའི་བགྲོ་གླེང་དང་བ་འདྲེན་པ་གནང་དགོས། དེའི་ཚེ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ལན་ལོག་དང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ལུང་

- 179-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ལོག་བཅས་མངོན་མཚན་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་འདུས་མང་ནས་འ་ཆར་གསུངས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད། དེ་འཕྲོས་རྣམས་རེ་ཞིག་བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭར་མཛོད་འདུལ་གཉིས་སོགས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སློབ་གཉེར་མུ་མཐུད་ནས་གནང༌། དེ་ནས་རྗེས་སུ་རིགས་རམས་དང་དབྱར་གྱི་གླིང་བསྲེ་དགེ་བཤེས་དང་དགུན་གྱི་གླིང་བསྲེ་དགེ་བཤེས་དམ་འཇོག་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་དང་དེའི་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་རིམ་པ་གནང་བཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་ཡོད།

༡༣༽ ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་སྐོར།

དེ་ཡང་བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་རིགས་ཆེན་ཚོགས་ལངས་སྔ་ཕྱི་གྲུབ་པ་ན། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བབས་འོས་ལྟར་གྱི་ལྷ་རམས་དང་ཚོགས་རམས་བཅས་མཚན་བཏགས་གནང་ནས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ། དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོ་ནས་སྟོན་ཆོས་དང་པོའ་བར་ཆོས་ ིཐོག་བཞིའི་རིང་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དང༌། མཚོ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སོགས་སྦྱར་ནས་འདུལ་བ་གཞི་སྟོད་སྨད་ཆ་ཚང་ལ་བསྐྱར་དུ་སློབ་གཉེར་ཞིབ་མོའ་ཚུལ་གྱིས་གཙོ་བོར་ལུང་སྡེ་བཞིའི་བརྗོད་དོན་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལུང་ ིརིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཕྱི་

- 180-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལོའ་ལྷ་ཚོགས་དམ་བཅའི་གྲྭ་བསྐོར་དགེ་བཤེས་ཡིན་ཚེ་ལོ་འཁོར་རྒན་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོ་གནང་དགོས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་གསལ་ཆོས་ཐོག་བཞིའི་རིང་ལ་འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ་གི་ཡིག་ཆེན་ཆ་ཚང་ཐུགས་ཐོག་ནས་བསྐྱོར་སྟེ་དོགས་གཅོད་རྩོད་ལན་ཐུབ་པར་དགོས། སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཟླ་བ་གཅིག་རིང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལོ་རེས་མོས་ཀྱིས་རྩོད་པ་དང༌། སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོའ་མཇུག་ནས་ཆོས་ཐོག་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་མཛོད་རྩ་ ིབ་དང༌། མཆིམས་མཛོད་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དང་སྦྱར་ནས་མཛོད་གནས་ཆ་ཚང་ཞིབ་རྩོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐོག་དེ་གསུམ་གྱི་རིང་ལོ་འཁོར་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིམས་མཛོད་ཡིག་ཆེན་ཆ་ཚང་ཐུགས་ཐོག་ནས་སྐྱོར་དགོས་པ་སོགས་ལོ་རེའི་ནང་དུ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་ཚིག་འགྲེལ་ཆ་ཚང་འགྲོ་ངེས་སུ་འདུལ་མཛོད་རེས་བསྐོར་བསྟར་ཆགས་ཀྱིས་རྩོད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དཔྱིད་ཆོས་དང་པོའ་ནང་དགེ་འདུན་ཉི་ ི ཤ་དང་དམྱལ་བའི་ཚེ་ཚད་བཅས་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་ཞིབ་རྒྱས་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་འཛིན་གྲྭ་འདིའི་བར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གནང་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་གྲུབ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་གྲུབ་ཉམས་ལེན་

- 181-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

གྱི་འབབ་སྟེགས་སུ་མ་གྱུར་པ་མེད་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་རྙེད་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་ཁྱེར་ཤེས་པའི་མཁས་གྲུབ་བྱམས་པ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་མཐའ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བོད་ལྗོངས་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་གྱལ། སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་བློ་གསལ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་རིམ་བགྲོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའོ། །

- 182-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་
ལོ་འཁོར་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ།

ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །
བཀྲ་ཤིས་གཡང་ཆགས་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
ལྷ་རྣམས་ཆར་འབེབས་དྲང་སྲོང་ཤིས་པར་བརྗོད། །
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས། །
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །
ཞེས་ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་ལམ་ཡངས་པོར་ཕྱེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་བསླབ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའ་དབུས་ན་གནས་ ིཤིང༌། བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ་བ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་ཡིས་ལེགས་པར་གཏམས་པ། སྐྱབས་གནས་འདུས་ཚོགས་རིན་པོ་ཆེ་རི་དབང་རྒྱལ་པོ་གང་གི་ཞབས་པད་འདབ་སྟོང་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དང༌། ༸རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་

- 183-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱི་དང། བཀའ་སྡོད་གིང་ལྔ་གཟའ་གདོང་བེཀྩེ་ལྕམ་སྲིང་བཅས་གདན་འཛོམས་པའི་སྙན་དབང་སྒྲ་འཛིན་ནོར་བུའི་བུ་གར་ཅི་ཞུ་ན།
དེ་ཡང་རང་ཅག་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཞེས་མཚན་སྙན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡང་རྩེར་གྱུར་པ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་ཚང་མས་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས་ཤིང༌། དེས་ན་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསླབ་བྱ་རགས་རིམ་ཙམ་འབུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་བསླབ་བྱ་འབུལ་བའི་ཡུལ། འབུལ་བའི་དུས། འབུལ་བ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབུལ་ཚུལ། གསན་པའི་རིམ་པ། གསན་བྱའི་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོ་དང་བཅས་ས་བཅད་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སེ་ར་བྱེས་མཁས་མང་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གཉེར་བ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡང་རྩེ་གནམ་སྔོན་མོའ་གཞུང། གུར་དཀར་པོའི་ཏོག་ཚོགས་པ་བཀའི་དྲིན་ཅན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བ་འདིའི་དབུས་སུ་འབུལ་བ་མ་གཏོགས། ཁམས་ཚན་དང་སྤྱི་ཁང་སོ་སོར་ལན་སྒོར་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་དཔེ་སྔར་ནས་མེད་ན། ད་ལོའ་ཐད་ལ་ཡང་ག་ལ་སྲིད། གཉིས་པ་འབུལ་བའི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་ ི

- 184-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཚོན་ན། ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཞིའི་དགོང་མོའ་འགྲོ་རེས་དམ་བཅའི་ལ་ངེས་པ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་འབུལ་བ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ལོ་འཁོར་བ་མང་ཉུང་གང་བྱུང་ཡང༌། བསླབ་བྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་མཁན་ནི་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་རང་དུ་ངེས་པ་དེ་ཡིན། བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འབུལ་ཚུལ་ལ། ཆུ་བུམ་པ་གང་བྱོ་དང་རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབུལ་ཚུལ་དང༌། ཞེ་ས་དང་སྙན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆུ་བུམ་པ་གང་བྱོ་དང་རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ཆུའམ་བདུད་རྩི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གསེར་བུམ་ནས་ཟངས་བུམ་དང༌། ཟངས་བུམ་ནས་རྫ་བུམ་ནང་དུ་བླུགས་ཀྱང་

རུང༌། བླུག་བྱའི་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་གྲྭ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་དང༌། བླུག་ཡུལ་སྣོད་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་གནོན་པ་པོ་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་དེ་རེད། རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབུལ་ཚུལ་ནི། རྡོ་སྒོར་མོའམ་གྲུ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གྲལ་འགོ་ནས་གྲལ་མཇུག་ཏུ་བཏང་ཡང་རུང༌། གྲལ་མཇུག་ནས་ཡར་གྲལ་འགོར་བཏང་ཡང་རུང་རྡོ་ཡི་ངོ་བོ་དང་དབྱིབས་སོགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

- 185-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

འཛིན་གྲྭ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་དང༌། རྡོ་ཕྱག་ཏུ་འཆང་བ་པོའ་གང་ཟག་ལ་དབང་པོ་ ིརབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིགས་ལམ་གནོན་པ་པོའ་ིལོ་འཁོར་རྒན་པ་ལ་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུ་ཡང་སྲིད་པ་དང༌། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པ་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་རེད། ཞེ་ས་དང་སྙན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང༌། དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང༌། གབ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་བ་མ་གཏོགས། ཕལ་ཚིག་དང་སྐྱོན་དངོས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འབུལ་མི་ཆོག་པ་དེ་རེད། ལྔ་པ་གསན་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་བླ་མ་དགེ་སྐོས་གཉིས་ནས་ཆོས་ཐོག་རིམ་པར་གནང་མུས་ཡིན་ན། ད་ཆ་ཁོ་བོ་ནས་གཙོ་འདོན་བྱས་ནས་ཞུ་མི་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དྲུག་པ་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། གསར་པ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ། ཞུགས་ནས་སྒྲིགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ། སྒྲིགས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་རིམ་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་གསར་པ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ་ནི། དམིགས་གསལ་བླ་སྤྲུལ་དང་ཆོས་མཛད་ཁག་མ་གཏོགས་རིགས་ཆེན་ཚོགས་ལངས་གཉིས་པའི་

- 186-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཚམས་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་གནང་འགྲོ་བ་དང༌། མཚན་བཏགས་གནང་མཚམས་ཀྱི་ཟླ་ཚེས་ཀྱང་རིགས་རམས་དང་གླིང་བསྲེ་དུས་ངེས་པ་དང༌། ལྷ་ཚོགས་དུས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ན་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་དཔོན་ཤག་ལ་ཕེབས་སྐབས་སོ་སོའ་ཤག་ལ་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས་དོན་མེད་ཡུལ་གཞན་ལ་ཕེབས་ ིབཞུགས་སོགས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་དཔོན་ཤག་ལ་ཕེབས་སྐབས་སོ་སོའ་ཤག་ལ་བཞུགས་མེད་ན་མཚན་ ིབཏགས་རང་རང་སོ་སོའ་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སྲོལ་འདུག་ ིན་ཚང་མས་ངེས་ངེས་ཏག་ཏག་གནང་རོགས་གནང༌། གསོལ་དཔོན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་གསོལ་ཇ་དང་བཞེས་གྲོ་འབུལ་དགོས། བཞེས་གྲོ་དེ་ཡང་སྐམ་པོ་མ་གཏོགས་གྲོ་མ་བཙོས་པ་སོགས་འབུལ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བླ་བྲང་གི་གནམ་ཡངས་རྒྱབ་ཏུ་ཕེབས་ནས་ཞབས་ཕྱགས་བསིལ་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་སྟེ་ཕེབས། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་སླེབས་སྐབས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་ཕྱག་དབང་ཞུས། དེའི་སྐབས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མིང་བཏགས་རིགས་ཆེན་ཚོགས་བཞེངས་ཀྱི་གོ་རིམ་དཀྲུག་ནས་གནང་བ་དང༌། གོ་རིམ་མ་དཀྲུག་པར་གནང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གོ་རིམ་མ་དཀྲུག་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཚོགས་ལངས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བཞུགས། མཁན་རིན་པོ་ཆེས་མིང་བཏགས་གནང་སྐབས་དེ་

- 187-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ཡི་ལན་དུ་ཐུགས་བརྟག་ཞུ་ཆོག་པ་ཞེས་ཞུ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཁྱི་དང་གློ་བ་འཕྲད་པ་ལྟར་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཐུགས་སྨོན་གནང་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་གསོལ་དཔོན་ལ་ཐུགས་བརྟག་བབས་སོང་བས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཁར་ནམ་བཅར་ཆོག་ཡོང་ཞེས་སྙན་གསན་ཕུལ། གསོལ་དཔོན་ནས་ད་ལྟ་ཕེབས་ཤོག་གསུངས་ཀྱི་འདུག་ན། དེ་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུ་སྐབས་སྔར་སྲོལ་བཞིན་དར་དོད་ཊམ་དཀར་ལྔ་དང༌། གསོལ་ཇ་གསོལ་ལྟིར་གང་བཅས་བསྣམས་ཏེ་ཞབས་ཕྱགས་བསིལ་ནས་ཡར་ཕེབས། གསོལ་དཔོན་ལ་དར་དོད་ཕུལ། མར་ཨ་ཤེ་གནང་བ་ཞུས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཁ་ཞུ་སྐབས་མིང་བཏགས་འདིས་མཚོན་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་རྗེས་མིང་བཏགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་བཞུགས། དེ་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་གང་གནང་བ་ཐུགས་ལ་ངེས་པ་མཛད་དེ་མར་ཕེབས། བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ལ་གནང་ཆེན་ཞུ་དགོས། དེ་ཡང་ཞུ་ལུགས་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མིང་བཏགས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གསོལ་བསྩལ་བྱུང་བས་ཞོགས་ཆོས་ལ་མ་ཡོང་བ་གྲ་ཇར་འགྲོ་ཆོག་པ་དང་རྩོད་པར་གཟན་རྐྱང་ཡོང་ཆོག་པ་སོགས་སྔར་ལམ་གྱི་གནང་བ་གང་ཡོད་པ་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་འཛིན་པར་ཞུ་ཞེས་ཞུ་དགོས། དེ་ནས་དགེ་སྐོས་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གནང་བ་ཞུ་དགོས། དེ་ནས་ལོ་འཁོར་རྒན་པའི་

- 188-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སར་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་ཕྱགས་བསིལ་གཟན་སྐྱུར་ཕབས་པུས་མོ་བཙུགས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མིང་བཏགས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གནང་བྱུང་བས་འཛིན་གྲྭ་ལ་ནམ་ཞུགས་ཆོག་ཡོང་ཞེས་ཞུ་དགོས། དེ་ནས་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ནས་བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་མན་དམ་བཅར་རེ་རེ་བཞིན་བཞུགས་པ་དང༌། ལྷན་ཅིག་བཞུགས་ནམ་དགོས་བབས་གཟིགས་ཀྱིས་འདི་བགྱིས་ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོང་བ། དེ་མཚམས་གསོལ་ཇ་ཞིག་འབུལ་རྩིས་ཡོད་པས་ནམ་ཕུལ་ཆོག་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུ་དགོས། དེ་ཡང་ཞུགས་ཇ་རང་རང་སོ་སོའ་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་འབྱོར་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། མ་ ིའབྱོར་ན་ངེས་པར་དུ་ཕུལ་དགོས་པའི་ཁྲལ་མ་རེད། འཐེན་ཇ་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ངེས་པར་དུ་དགོས་ངེས་ལ་འདུལ་སྡོམ་དང༌། མཛོད་རྩ་བ་བཅས་ངེས་པར་བློ་ལ་ཐོན་དགོས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལུགས་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཞུགས་ཇ་འབུལ་སྐབས་ཞུགས་ཇ་འབུལ་མཁན་གྱི་གསར་ཞུགས་པ་སོ་སོ་དམ་བཅར་བཞུགས་དགོས། དེ་ཡང་དམ་བཅར་བཞུགས་སྐབས་གསུང་ལན་བསྐྱོན་མི་ཆོག་པ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་ཆེ་བ་ཡིན། མ་ཟད་ཆོས་ཐོག་གཅིག་གི་རིང་བཞེངས་རེས་འཁོར་མི་དགོས་པ་དང༌། དེའི་རིང་གནང་བ་སོགས་གཏན་ནས་ཞུ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། གསར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་འདུལ་བའི་རྩོད་པ་མ་སོང་བར་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའ་དགེ་བཤེས་ ི

- 189-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

དམ་བཅའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་འདུལ་བ་གཏོང་མི་ཆོག་པ་ཡིན། ཞུགས་པའི་དུས་ལ་ཡང༌། ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག་དང༌། ཉིན་གུང་ཆོས་ར། དགོང་མོའ་དམ་བཅའ། ཆོས་མཚམས་བཅས་ལ་ཞུགས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ིཞོགས་ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་དང་མཉམ་དུ་བརྩི་བཞག་ཞུས་ཏེ་རྡོ་གཅལ་ཆེན་མོའ་སྟེང་དུ་ཕེབས་ནས་དགེ་ ིའདུན་རྣམས་གྲལ་ལ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ། གྲལ་མཇུག་ཏུ་དབུ་ཞྭ་ཕབས་ཏེ་བཞེངས་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་ལོ་འཁོར་རྒན་པས་རྒན་པ་དེ་གཡས་གྲལ་འོག་དང་གཞན་རྣམས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བཞག་ནས། བཞུགས་བརྡ་གནང་བ་དང་མཉམ་དུ་བཞུགས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཞུགས་ལུགས་དེ་མཚུངས།
གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་སྒྲིགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་ཆོས་
ཐོག་དང་ཆོས་མཚམས་ཞར་བྱུང་འཛིན་གྲྭ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིགས་ལམ་འགའ་ཞིག་ཞུ་བར། དབྱར་དགུན་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྩོད་གཞུང་དང་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་མཚམས། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའ་སྐབས་ཀྱི་ ིཉེ་བར་མཁོ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དགོས་དབང་གི་གྲངས་རྩི་ཚུལ། ཞར་བྱུང་གནང་བ་ཞུ་གནང་དང་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་བཅས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཐོག་གི་སྐབས་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མང་ཇ་གྲོལ་ནས་འཕྲལ་དུ་ཆོས་རའི་ཤར་གྱི་

- 190-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལྟག་སྒོར་ཕེབས། མཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱོར་དཔོན་གྱིས་དབུ་བྱས་ནས་ཡར་ཕེབས་ཞབས་ཕྱགས་བསིལ་ཏེ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ། ཟླ་གམ་ཐང་ལ་གཏིང་བ་ལྟར་ཞབས་པུས་བཙུགས་ཏེ་ཚུལ་མཐུན་དུ་བཞུགས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། འཁར་ཐག་ཆོད་པ་དང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྩི་བཞག་དབུ་ཚུགས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་བ་དུས་མཉམ་པ་དགོས། དེ་ནས་སྐྱོར་དཔོན་གྱིས་བརྩི་བཞག་ཆད་ལུས་མེད་པ་སྐྱོར་ཟིན་པ་དང་ཚང་མས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་དམ་བཅར་མར་ཕེབས། ཞབས་ཕྱགས་བཞེས་ཏེ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་རྡོ་སྐུ་ལ་ ིབསྐོར་བ་མཛད་ནས་ཕེབས། དབུ་ཞྭ་ཕབ་དགོས་པ་ནི་དགེ་འདུན་དམངས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱོར་དཔོན་ཞལ་ཤར་ལ་གཟིགས་ནས་བཞུགས། གཞན་རྣམས་ཆ་མཉམ་དུ་བཞུགས་བརྩི་བཞག་གི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམ་སྟེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་ལས་ཚིག་སྐྱོར་མི་དགོས་པ་ནི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་དམིགས་བསལ་ཡིན། དེ་ཡང་བར་སྐབས་འདི་དང་དུས་རྒྱུན་རྩོད་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་སོགས་སུ་དོན་མེད་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དང༌། ཕྱག་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང༌། ཕྲེང་བཤད་རྒྱབ་པ་སོགས་མི་ཆོག་པ་གསུངས་དང་གསུངས་མུས་ཡིན་ན་དེ་ལུགས་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་གནང་རྒྱུ་དང༌། དེ་ནས་དབུ་མ་གསར་པའི་བརྩི་བཞག་ཞུས་གྲུབ་མཚམས་སུ་སྐྱོར་དཔོན་རང་གི་གྲལ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པ་

- 191-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

དང༌། རེས་འཁོར་དམ་བཅའ་ཡར་བཞེངས་དབུ་ཞྭ་ཕབ་ནས་གུས་ཞབས་དང་བཅས་བློ་སྐྱེད་ཞུས་ཏེ་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ནས་དམ་བཅར་བཞུགས་པ་དང༌། ལོ་འཁོར་བ་བཞེངས་རེས་ནས་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་བ་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་དབུ་ཞྭ་ཕབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་རྒྱུ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་འདིར་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་མཁན་ཡང་ལོ་འཁོར་བ་ཇི་ཡོད་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་སུས་ཀྱང་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་མི་ཆོག་པ་འཛིན་གྲྭ་འདིའི་ཆེ་བ་ཡིན། ཆོས་ཐོག་རེ་རེ་བཞིན་ལོ་འཁོར་བ་རྣམས་སྐྱོར་རེས་རེ་མོས་དང༌། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཡར་ཚོགས་དང་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་ཡར་ཚོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ལ་རྩོད་པ་མེད་པར་བརྟེན་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་དམ་བཅར་ཕེབས་མི་དགོས་པ་དང༌། གཞན་ཡར་ཚོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ལ་ཕེབས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་དང༌། སྔ་དགོང་གི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་དུས་བཟང་ཆེན་མོ་བཅས་ལ་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་ཆོས་རའི་ནང་སོགས་ལ་ཕེབས་མི་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོའ་སྐབས་འཁར་ ིབརྡ་བྱུང་བ་དང་བཞེངས་རེས་དེས་གྲལ་མཇུག་ནས་ཞལ་ཡར་གཟིགས་ཏེ་རྩོད་སྒྲ་མཚམས་བཞག་ནས་རང་གྲལ་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་རིམ་པས་ཕེབས་འགྲོ་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་དེའི་དགོང་མོར་གནང་བ་བྱུང་ཞེས་པའི་བརྡ་རེད། དབྱར་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཆར་བབས་ཚེ་ལོ་འཁོར་བ་རྣམས་རེས་མོས་ཀྱི་འདུ་ཁང་དུ་དམ་བཅར་བཞུགས་དགོས་པ་ཡིན་པས་ངེས་

- 192-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ངེས་ཏག་ཏག་གནང་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
དེ་ནས་ལོ་འཁོར་བས་དབུ་མཛད་དེ་ཚང་མས་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ཤོག་གྲངས་གང་འཚམས་ཞིག་སྐྱོར། དེ་ནས་གང་འཚམས་པ་ཞིག་ལ་བཞེངས་རེས་སློངས་འགྲོ་བ་དང༌། བཞེངས་རེས་རྣམས་ཀྱང་གྲལ་རྒྱབ་ནས་བསྐོར་ཏེ་ཕེབས་པ་མ་གཏོགས་ཁ་ཐུག་བཞེངས་མི་ཆོག་པ་དང༌། རྟགས་བསལ་ཡང་སྐྱོར་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ནས་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱོར་མཚམས་ནས་ཤོག་གྲངས་བཅུ་ཡན་གཏོང་ན་ཕྱག་དཔེ་མ་གཟིགས་པའི་རྟགས་དང༌། གཤམ་ནས་ཐད་ཀར་གཏོང་བའམ་ས་བཅད་བསྒྲིགས་ཏེ་ལོ་འཁོར་བ་ལ་མི་གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་གྲྭར་རྩོད་གཟིགས་ལ་ཕེབས་ཚེ་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་འཛིན་གྲྭ་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་དགོས། དེ་ནས་ཉི་ཚད་དང་བསྟུན་དགེ་སྐོས་ནས་བརྡ་གནང་རྗེས་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ནས་ཆབ་གསང་ཕེབས་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། ཆབ་གསང་ཕེབས་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ཚུར་ཕེབས་པ་མ་གཏོགས་ཉི་ཁུག་སོགས་ལ་རྒྱ་ཡན་དུ་བཞུགས་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། གྲྭ་ཇ་ཚོགས་མཚམས་སུ་དགེ་སྐོས་ནས་ཞྭ་བརྡ་ཕུལ་བ་དང༌། དམ་བཅར་བའི་དབུ་ཞྭ་ཕབ། དགེ་སྐོས་ཕར་ཕེབས་རྗེས་སུ་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་ཕེབས། སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ནས་དབུ་ཞྭ་ཕབ་དགོས་པ་ནི་

- 193-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

དགེ་འདུན་དམངས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན། རྡོ་སྐས་རིང་མོའ་མཇུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ ིདང་དབུ་ཞྭ་བཞེས་གནང་བ་དེ་ཡིན། གྲྭ་ཇའི་གཏོར་འབུལ་དབུ་ཚུགས་པ་དང༌། བཞེངས་རེས་དང་དམ་བཅའ་བ་བཅས་མཐའ་གྲལ་བསྐོར་ཏེ་ཕེབས་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ལ་ཆབ་རིལ་དང་དཀོན་གཉེར་སོགས་ནས་བཀག་འགོག་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དེ་མིན་ལྷ་རམས་པ་གཞན་པ་ཚོ་གྲྭ་ཇ་མ་གྲོལ་བར་ཕེབས་ཆོག་གི་མེད་ན་ཏན་ཏན་ཡག་པོ་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
དགུང་ཚིགས་ཆོས་རའི་རྩོད་པ་དང་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་རྩོད་པ་ ིལ་བཞེངས་རེས་སློང་མི་ཆོག་པ་དང༌། འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་ལོ་འཁོར་བཞེངས་རེས་དེ་མར་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌། འཁར་ཐག་ཆོད་པ་དང་ཕེབས་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན། དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་བརྩི་བཞག་ཡིན་ཚེ་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཡར་ཕེབས་ཞལ་འདོན་དང་གསུང་ཆོས་གྲུབ་མཚམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་བརྩི་བཞག་གནང་སྐབས་ལྷ་རམས་པ་རང་གནས་སུ་བཞུགས་ཆོག སྐྱོར་དཔོན་ནས་སྐྱོར་ཟིན་པ་དང་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་མར་ཕེབས། འཛིན་གྲྭའི་ནང་དུ་སྐྱོར་མི་དགོས་པར་གསོལ་ཚིགས་ལ་ཕེབས་འགྲོ་བ་རེད། དེ་ནས་གསོལ་ཚིགས་གྲུབ་རྗེས་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས། དམ་བཅའ་བ་དང་བཞེངས་རེས་འབྱོར་མཚམས་དགོང་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཚུགས་པ་དེ་ཡིན། དགོང་མོ་ཕེབས་རེས་

- 194-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཡིན་ཚེ་དགོང་མོའ་བཞེངས་རེས་ལ་སྐྱོར་མཚམས་རྩིས་སྤྲོད་ཞུ་དགོས་ ིཔ་དང༌། དེ་ནས་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་གཏོར་འབུལ་གསུངས་སྐབས་དགེ་ ིསྐོས་ཆོས་རར་བསྐོར་བར་ཕེབས་པ་ན་ཚང་མ་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོར་ཕེབས་དགོས། དགེ་སྐོས་ལགས་ཕེབས་པར་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བང་སྒྲིག་ནས་ཕེབས་པ་མ་གཏོགས་དགེ་སྐོས་ཕེབས་སྐབས་གཡོལ་མི་དགོས་པ་ཡིན། གྲལ་ངེས་པར་བསྒྲིགས་དགོས་པ་མ་ཡིན། དེ་ནས་རྩོད་སྒྲ་མ་ཆད་གོང་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞེངས་རེས་ཀྱིས་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་གཞུང་སྐྱོར་ལུགས་སོགས་ཞོགས་ཆོས་ལྟར་ཡིན། གང་འཚམ་ནས་བླ་བྲང་གིས་གསོལ་ཇ་ཕུལ་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་རྗེས་དགེ་སྐོས་བཞུགས་མེད་ཚེ་ཕེབས་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དམིགས་བསལ་བཟང་སྤྱོད་ཆུང་ངུ་སོགས་ཀྱི་ཕེབས་རེས་སྐབས་ཉིན་གུང་ཡོལ་མེད་ཚེ་ཞིབ་ཁུག་བསྣམས་ཆོག་པ་དང༌། ཡོལ་ཚར་ན་ཕྱི་དྲོའ་ཁ་ཟས་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཁུག་ ིབསྣམས་མི་ཆོག་པ་ཡིན། ཆོས་ཐོག་གང་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོའ་ིསྐབས་བཞིའི་ཉིན་ཕེབས་རེས་ཡིན་པས་ཤོག་གྲངས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀློག་ཤོག་གསུངས་ནས་སྙན་གསན་ཕུལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བཏང་ན་དེ་ཙམ་ཞུས་ནས། ཆོས་མཚམས་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསོལ་ཚིགས་གྲུབ་ཚར་བའི་ཚོད་ཙམ་དུ་དགེ་འདུན་དམངས་འཛོམས་པ་དང༌། བཞེངས་རེས་ཀྱི་དྷཱིཿསྐད་བཏང་

- 195-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ནས་གཞུང་སྐྱོར་ལུགས་སོགས་དུས་རྒྱུན་ནང་བཞིན་དང༌། དེ་ནས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་རྡོ་ལ་ཉི་མ་ཕོག་དུས་སམ། ཇ་སྐད་རྒྱབ་ནས་གྲོལ་བ་ ིགང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དམིགས་བསལ་ལྔ་མཆོད། བཞི་མཆོད། དབྱར་གྱི་ཕོགས། གླིང་བསྲེ་སོགས་ཀྱི་སྙན་གསན་ཕུལ་ཚར་ནས་ཕེབས་རེས་ཕེབས་མི་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
གཉིས་པ། ཞར་བྱུང་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིགས་ལམ་འགའ་ཞིག་ཞུ་ན། ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ཕེབས་པ་དང༌། ཚང་མ་ཡར་བཞེངས་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་གསུངས་སྲོལ་འདུག་ན་དམིགས་ལྟོས་ལ་གང་ཕན་གནང་རྒྱུ་དང༌། དབྱར་དགུན་གླིང་བསྲེའི་བཤད་ཐུང་སྐབས་གླིང་བསྲེ་ནས་ལོ་འཁོར་རྒན་པའི་མདུན་སྙན་གསན་ཕུལ་དགོས་པས་དེ་བསྟུན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་མང་ཉུང་གང་དགོས་མཚམས་པ་ཞིག་བཏང་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ལྷ་ཚོགས་མིང་བཏགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཞིབ་པ་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལངས་པས་དེ་ཙམ་ཞུས་ནས།
གསུམ་པ། དབྱར་དགུན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་པའི་མཚམས་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོའ་དགོང་ཆོས་ ིཀྱི་རྩོད་པ་དང༌། དམ་བཅའ་ཆེན་མོར་ལོ་འཁོར་བ་གསར་པ་བཞེངས་ཏེ་མཆིམས་མཛོད་ཤོག་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པའི་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པའི་མཚམས་ལ་སླེབས་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་རིམ་གྱི་ཆད་ལུས་

- 196-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མེད་པ་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའ་སྐབས་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་མགོ་ལ་སླེབས་ངེས་ཤེས་ ིཔ། དབྱར་ཁའི་དགེ་སྐོས་གསར་བཞེངས་སྐབས་འདུལ་བའི་མགོ་ལ་སླེབས་ངེས་ཤེས་པ་དང༌། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོའ་སྐབས་དབྱར་གྱི་གཞི་ལ་ ིསླེབས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། རྣམ་འགྲེལ་ལོ་གཅིག་ལ་རྟགས་རིགས་ནས་གཞན་སེལ་མགོ་ལ་སླེབས་ངེས་དགོས་རྒྱུ་དང༌། དེ་ཡང་སྐྱོར་གཞུང་མི་དགོས་པ་ཉིན་གསུམ་རེར་ཤོག་གྲངས་བཅོ་ལྔ་རེ་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་རྩོད་པ་གནང་དགོས་པ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སྐུ་ཟླམ་བཞེས་མཚམས་ནི་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པའི་ཤིང་སློང་སྐེད་པ་ནས་དཔྱིད་ཆོས་དང་པོའ་ཤིང་སློང་རྗེས་མའི་ ིབར་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་ཆོག་པ་དང༌། དེ་མིན་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན།
བཞི་པ། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའ་སྐབས་ཀྱི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དང༌། རྟེན་ ིའབྲེལ་དགོས་དབང་གི་གྲངས་རྩི་ཚུལ་དང༌། དམ་བཅའ་དང༌། བཞེས་རེས་སློང་ཚུལ་བཅས་ལ་ཆ་མཚོན་ན། བཟང་སྤྱོད་ཆེན་མོའ་སྐབས་གྲལ་འཛིན་ ིཉིན་ཕེབས་རེས་ཡིན་ན། གྲལ་འཛིན་གྲོལ་མ་ཐག་ཕེབས་མི་དགོས་པར་དགོང་མོའ་དམ་བཅའི་དང་མཉམ་དུ་ཕེབས་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། བཟང་སྤྱོད་ཚོགས་སྐབས་དམ་བཅའ་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བར་དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭ་བཞུགས་ས་དེར་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་ལ་བློ་བསྐྱེད་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་དགོས་དབང་གི་གྲངས་བརྩི་ཚུལ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གནས་གཉིས་

- 197-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

པའི་ཐོབ་བྱའི་དགའ་སྟོན་བརྩི་དགོས། དགེ་འདུན་སྐུ་ཚེ་རིང་བའི་ཕྱིར་གནས་གསུམ་པའི་གོང་མའི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་དང༌། ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་གི་ཚེ་ཚད་དང༌། དགེ་འདུན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་གནས་དྲུག་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་གྲངས་བརྩི་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་གྲངས་བརྩི་བ་དང༌། བར་ཆད་སྐྱོར་སྐབས་བཅས་ལ་མ་ཚར་བར་དུ་ཆབ་གསང་ལ་ཕེབས་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། དམ་བཅའ་དང་བཞེངས་རེས་སློང་ཚུལ་ནི། དགོང་མོའ་དམ་བཅའི་དང༌། ཆོས་མཚམས་དམ་བཅའ་ལ་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་བཞེངས་རེས་དང། དེ་མིན་ལོ་འཁོར་བ་རྣམས་རེས་མོས་སུ་བཞེངས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དམ་བཅའ་བཞུགས་རེས་དེས། གནང་བ་ཞུ་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག་པ་དང༌། དུས་རྒྱུན་ལོ་འཁོར་བའི་སྐྱོར་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་སླེབས་པར་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ན་དམ་བཅའ་ལ་ཡོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང༌། དེ་འདྲ་བྱུང་ཚེ་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ནས་གྲལ་སྟོང་པ་མ་གཞག་པར་གྲལ་ཤིག་རྒྱབ་སྟེ་བཞུགས་ས་སྟོངས་ན་མིང་བཏགས་དེ་ནས་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱིན་འདུག་ན་ཏན་ཏན་གནང་ཤོག སྐྱོར་མཚམས་མ་བཞག་གོང་ལ་སླེབས་ན་རྩོད་པ་གྲོལ་རྗེས་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ལ་རང་ཉིད་ནས་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་སྟེ་དཔེ་ཀློག་བརྒྱབ་ནས་བསྡད་པས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་སོང་བས་གནང་བ་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་དགོས། སྐྱོར་མཚམས་བཞག་ཚར་ན་ལོ་འཁོར་བ་ཞིག་ངོ་ཆེན་བརྒྱུད་ནས་ཞུ་

- 198-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དགོས། བཞེངས་རེས་སློང་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། མཐར་ཆགས་སུ་སློང་བ་དང༌། ཐོད་རྒལ་དུ་སློང་བ། བཀྲ་ཤིས་ཡར་ལངས་ཀྱི་སློང་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། ཐོད་རྒལ་དུ་སློང་བ་ལ་ཡང༌། བློ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སློང་ཚུལ་དང༌། ཕྱག་དཔེ་ཀློག་མིན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སློང་བ་དང༌། ཆད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སློང་བ་སོགས་ཡོད་པས་མཐའ་ཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་དེ་ཡིན།
ལྔ་པ། ཞར་བྱུང་གནང་བ་ཞུ་གནང་དང༌། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་སྐོར་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། འཛིན་གྲྭ་འདིར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ ིཉིན་གསུམ་གྱི་གནང་བ་ཞུ་དགོས་ཚེ་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ལ་ཞུས་ན་འགྲིག དེ་ལས་མང་བ་ཞུ་དགོས་བྱུང་ན་བླ་བྲང༌། དགེ་སྐོས། ལོ་འཁོར་རྒན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་རྒྱུ་མཚན་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དང་མཚུངས་པ་དགེ་སྐོས་གསར་བཞེངས་སྐབས་གྲྭ་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་དུ་སྒོ་མཆོར་འོག་ལ་ཚང་མ་འཛོམས་ནས་གནང་ཆེན་ཞུ་དགོས་པ་དང༌། ཞུ་མཁན་ཡང་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་རང་གིས་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། མཁན་པོ་གསར་བཞེངས་སྐབས་དེ་མཚུངས་ཡིན། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་སྐོར་ ིལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་གཞུང་ནས་རྩོད་རྒྱུགས་ཀྱི་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ནས་ལོ་ཕྱི་མའི་ལོ་འཁོར་བ་ལ་ནོར་གླིང་རྩོད་རྒྱུགས་རིང་ལ་ཚབ་གནང་རོགས་ཞུས། དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ནས་མཚན་ཞབས་རྣམ་པར་འབུལ་རྒྱུའི་མཇལ་དར། རྩོད་རྒྱུགས་

- 199-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ཕེབས་མི་ཚང་མའི་འཁྲུངས་ཡུལ། གྲྭ་སར་ལོ་གྲངས། རང་ལོ། གཞིས་དགོན་གང་ཡིན་གྱི་ཕྱག་བྲིས་བཅས་ཞུས་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་མཚན་ཞབས་ཚང་མར་མཇལ་ཁ་བཅར། ཡི་གེ་དེ་བཞིན་མཚན་ཞབས་བགྲེས་པར་འབུལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་དང་བླ་བྲང་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཕྲེང་དཀྲུག་གི་བརྡ་སྐྱེལ་ཡོང་གི་རེད། དེ་དོན་བཞིན་ཟླ་བ་༡༢ པའི་ཚེས་༨ སྔ་ཆར་ཕེབས་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད། དངོས་གཞི་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་སྐབས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་ལ་གནང་བ་ཞུ་རྒྱུ་དང༌། དམ་བཅའ་འཇོག་པའི་སྔ་དགོང་ལ་གཞུང་ལེན་མཁན་པོར་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་མཆོད་མཇལ་ཕེབས་རྒྱུ་དེ་རེད། ཁྱམས་རའི་ནང་དུ་དམ་བཅར་བཞུགས་སྐབས་རྡོ་ཟུར་གསུམ་པ་དེའི་སྟེང་བཞུགས་མི་ཉན་པ་གསུངས་སྲོལ་འདུག་ན་ངེས་པ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གྲལ་འཛིན་སྐབས་གྲལ་དང་པོ་ལ་རྒན་གཞོན་གོ་བབས་ཀྱི་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཁྱམས་རའི་ནང་དུ་རྟགས་བསལ་གཏོང་བར་ངེས་པར་ཕེབས་དགོས་པར་བརྟེན། གྲལ་དང་པོ་གནང་བ་ཡིན་གསུངས་ཀྱིན་འདུག་ན་ཚང་མས་རྟགས་བསལ་གཏོང་བར་ཕེབས་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད།
གསུམ་པ་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་དགེ་བཤེས་རྣམས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་ཁ་ཞུས། དེ་ནས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོར་གདོང་གྲལ་

-200-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དུ་སྐྱེལ་རོགས་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདིར་ཞུགས་ནས་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱངས་ཤིང༌། རིམ་བཞིན་མཚན་བཏགས་གྲྭ་བསྐོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཕེབས་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གནས་ལ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་ན་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་ཡིན་ལགས།

མདོར་ན་ཁོ་བོས་ཞུ་ཤེས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྱེད་གསན་པ་པོ་རྣམས་ནས་གསན་དགོངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་སྐལ་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་པའི་མིག་རྒྱན་དང༌། ནང་འབྱོར་ལྡན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས་ལ་འགྲོ་ངེས་ཤིང་དག་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། ཞེས་པའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ གོང་དུ་སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་རྣམས་ནས་ཞལ་ནས་ཞལ་བརྒྱུད་དང་སྙན་ནས་སྙན་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད་ཅིང༌། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུའང་ལོ་མང་རིང་གྲྭ་ཚང་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་མ་ཐུབ་ཅིང། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལོར་སེར་བྱེས་ཏྲེ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ཀྱིས་སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་དང་དེའི་སྒྲིགས་གཞི་བཅས་གསར་འཛུགས་གཏན་འཁེལ་གནང་ཞིང་ལོ་འཁོར་རྒན་པས་བསླབ་བྱ་གནང་

-201-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

སྲོལ་བྱུང་ཡང་བསླབ་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད། དུས་ཕྱིས་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་འདི་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་འདུག་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན།

གྲྭ་སྐོར་དར་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་༸རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་བདེན་གཉིས་ཕྲ་རགས་དང༌། བདེན་བཞི་ཕྲ་རགས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མེད། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ། སྒྲིབ་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་སོགས་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་རྩོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྔ་མོ་ནས་ཡོད་མོད། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ལོ་ཆེན་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང༌། ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེངྒེ་སོགས་ལས་རིམ་པར་བྱུང་བར་བཤད། དེ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ལྷོ་ཁའི་རྩེད་ཐང་དགོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་དང༌། དེ་དག་གིས་འདུས་མང་ཚོགས་ཡོངས་མདུན་རྩོད་པའི་སྔ་རྒོལ་གནང་ནས་བཞུགས་པ་ལ་གྲྭ་སྐོར་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་བྱུང༌། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དཔལ་སྣར་ཐང་གི་ཆོས་གྲྭ་དང༌། ཞྭ་

-202-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལུ། ས་སྐྱ། ལ་སྟོད་ངམ་རིང་སོགས་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་ཆེན་པོ་དུ་མར་ཚུགས་པ་བྱུང་ངོ༌། །ཡང་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་དེ་དག་རང་རང་གི་འགྲེལ་པ་རེ་དང་བཅས་པའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་དཀའ་བཅུ་པ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་བྱུང་ཡོད། ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབུས་གཙང་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་གདན་ས་དུ་མར་བཀའ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་ལན་མང་གནང་བ་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་གྱི་རྒྱུན་བཟང་མ་ཉམས་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིར་ཡང་སེ་རམས་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་གནང་སྲོལ་དང༌། དེ་ཡང་ལོ་སྟར་ཆགས་སུ་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་ལ་མིང་བཏགས་འཛིན་གྲྭ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་དགུན་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ཆེན་མང་ཇའི་སྟེང་སེ་རའི་མཁན་པོ་ཁྲི་པ་ནས་སེར་བྱེས་མིང་བཏགས་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་དང་འབྲེལ་གཞུང་སོ་སོར་གནང་ཞིང༌། དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་དེའི་དགེ་འདུན་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་དབར་སོ་སོར་བཞེངས་ཏེ་མཆོད་བརྗོད་དང་གུས་འདུད་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཚོགས་གསོག་པའི་བཤད་པ་གནང༌། དེ་ནས་མང་ཇ་གྲོལ་བ་དང་ཚོགས་ཆེན་རྡོ་གཅལ་སྟེང་སེ་རའི་ཁྲི་པའམ་ཁྲི་ཚབ་གང་རུང་གདན་ཞུས་དང་འབྲེལ་རྟེན་གསུམ་དང་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་འདེགས་འབུལ་དང༌། དེའི་མདུན་དུ་སེ་རའི་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་བསྐོར་

-203-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

དམ་བཅར་བཞུགས་དགོས། དེ་ལ་རྟགས་བསལ་རྩོད་པ་ཕུལ་མཁན་གྲྭ་ཚང་གསུམ་ནས་རྒན་གཞོན་མང་པོ་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད། འདི་རྣམས་ལ་སེ་རའི་རབ་འབྱམས་པའམ་སེ་རམས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་བརྟེན་དེ་རྣམས་གཞིས་དགོན་སོགས་ལ་ཕེབས་ན་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་ཞུ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་སེ་རའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་ན་རབ་འབྱམས་པ་ཞུ་སྲོལ་ཡོད།

གླིང་བསྲེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི།

སྔོན་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དཔལ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་སོགས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང་བ་ལས། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་སྙེ་ཐང་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་ན། ཉིན་གཅིག་ཇོ་བོའ་ཞལ་ནས། ད་ནངས་ ིམགོན་པོ་བྱམས་པ་དང༌། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་མཛད། གསང་བའི་ ིབདག་པོས་བར་ཆད་བསྲུང༌། ལྷའི་བུ་མང་པོས་ཟིན་བྲིས་བྱས་པར་མཐོང་བས་ད་དེ་འདྲི་དགོས་གསུངས་ཏེ་ཇོ་བོ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་བཞིན། གནས་དེར་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་

-204-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལ་རྩོད་པ་གནང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་གླིང་སྟོད་དང༌། གླིང་སྨད་གཉིས་ཆགས་ཤིང༌། ཕྱིས་བསྟན་པ་ལ་བཟང་འགྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་གླིང་སྟོད་སྨད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་གནང་ཚུལ་ལ་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་ཞེས་ཐོགས་པ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་འདྲའི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་སྡེ་སོགས་སུའང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀ་ལ་གྲྭ་སྐོར་འདིའི་ཐོག་ནས་མཚན་བཏགས་བཞེས་པའི་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན་ཞིང༌། ཁྱད་པར་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་པ་ཨེ་པ་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཞེས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་རིགས་བདག་ ིཡོངས་འཛིན་དུ་ཕེབས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེས་བྱེས་ཀྱི་དཔོན་སློབ་མཛད་སྐབས་དེའི་གོང་སྡེ་འདིའི་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་བཞེངས་སླ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱན་ལྟོས་ལ་གནོད་པར་དགོངས་ནས། གླིང་བསྲེ་བཞེངས་ཁར་དབུ་ཕར་གཉིས་ལ་དམ་བཅའ་ཉིན་གཉིས་གསུམ་དང་འདུལ་བར་དམ་བཅའ་ཉིན་གཅིག་འཇོག་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་བཏོད་གནང་བ་ལས་གྲྭ་ཚང་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་རིམ་གྱི་ཚུགས་པར་གྲགས། ཁྱད་པར་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་༧ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྔོན་བྱོན་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འདོམས་པའི་སླད་དུ་གདན་ས་གསུམ་དུ་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་བཞེས་

-205-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

པ་དང༌། དེ་བཞིན་རྗེ་ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལ་བཤད་པ་གནང་སྟེ་སྡེ་འདིར་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་བཞེས་པས་མཚོན་གཞན་ཡང་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཕྱུག་པའི་སྐྱེས་ཆེན་གྲངས་མེད་པས་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་སྤྱན་ལྟོས་རྨད་པོ་ཆེ་བར་མཛད།

གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར།

དེ་ལྟར་གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའི་རྩོད་རྒྱུགས་སྐབས། གྲྭ་ཚང་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཞལ་འདོན་བགེགས་རིགས་མའི་དབུ་ཚུགས་པ་ན། གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་རྣམ་གཉིས་ཆོས་རའི་ནུབ་སྒོའ་ཐད་དུ་བཞུགས་ཡོད་ ིཔ་ནས་བཞེངས་ཕེབས་ཀྱིས་མཁན་པོར་མཇལ་ཁ་དང༌། དེ་མིན་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་སུ་དབུ་ཐུག་ཞུས་ཏེ་དམ་བཅའི་གྲལ་དུ་འཁོད། ཞལ་འདོན་རྫོགས་མཚམས་གྲྭ་སྐོར་པའི་བཤད་པ་དང༌། དེ་ནས་དམ་བཅའ་རྩོད་རྒྱུགས་དངོས་གཞི་ཚུགས་ཤིང༌། ཞོགས་ཆོས་འདིར་གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་བསླབ་པ་བགྲེས་པ་རྣམས་ནས་སྐུ་ཆོས་བཞེས་དགོས། དེ་ནས་གྲྭ་ཇའི་བསྙེན་བཀུར་སྐབས། དགེ་བཤེས་མཚན་ཐོ་བགྲེས་པས་དམ་བཅའ་བར། གླིང་བསྲེའི་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་བཤད་གནང་དགོས་ཚུལ་ལས་བརྩམས་

-206-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པའི་ཞལ་ཏ་གནང་སྲོལ། གུང་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞལ་འདོན་གྲུབ་མཚམས་བཤད་པ་དང༌། དེ་ནས་ཞོགས་ཆོས་རྩོད་བཞེངས་པའི་འཕྲོས་དགེ་བཤེས་བསླབ་བགྲེས་བཞེངས་མཁན་དང་དེ་མིན་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བཞེངས་ཏེ་བགྲོ་གླེང་བརྒལ་བརྟགས་ཀྱི་རྩོད་པ་གུང་ཚིགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་མ་རན་བར་དུ་གནང་ཞིང༌། དེ་ནས་དགོང་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་ཆོས་རའི་ཞལ་འདོན་སྔར་རྒྱུན་གནང་གྲུབ་པ་དང་དགེ་སྐོས་ཀྱི་དེ་རིང་སྔ་དྲོའ་ིཆ་ལ་གསུངས་བཤད་གང་རྒྱས་གནང་སོང་ཞིང༌། དོ་དགོང་ཕྱི་དྲོའ་ཆ་ ིལ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་འབྲས་བུ་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པར་ཞུ་ཞེས་དང༌། ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ན། སྐབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་འཇུག་པར་ཞུ་ཞེས་གོང་བཞིན་སྙན་གསན་འབུལ་གནང་མཇུག་བཤད་པའི་དབུ་ཚུགས། བཤད་པ་གྲུབ་མཚམས་གོང་འཕྲོའ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་ནས་བཞེངས་ཏེ་བགྲོ་གླེང་རྩོད་པ་ ིཚུགས། དེ་ཡང་གླིང་བསྲེའི་བཤད་པ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དམ་བཅའ་མཚན་ཕུད་དང༌། བཤད་པ་དབུ་མའི་སྐབས་དམ་བཅའ་མཚན་ཕྱེད་ལགས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དགོང་མོའ་དམ་བཅའི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ཚོད་དགེ་སྐོས་ནས་གནང་བ་ལྟར་དམ་བཅའ་མ་གྲོལ་གོང་དགེ་སྐོས་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ལོག་ཕེབས་མཚམས། འདུལ་གསར་འཛིན་གྲྭ་ཡན་རྣམས་རང་རང་རྩོད་བཞེངས་གྲུབ་རིམ་བཞིན་གྱིས་གྲལ་གཤམ་ནས་སྐུ་ཕྱག་གནང་སྟེ་ལོག་ཕེབས་ཆོག་

-207-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ཀྱང༌། དབུ་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་མན་ཆད་དེར་བཞུགས་བཞིན་དུ་དམ་བཅའི་རྩོད་པ་ཡུན་རིང་གནང་མཐར་ཚིག་བཀྲའི་མཇུག་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿ་སྐད་དང་བཅས་གྲོལ་ནས་རང་ཤག་སོ་སོར་ཕེབས་མ་ཟིན་བར་དྷཱིཿསྐད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གསུངས་པའི་སྔར་སྲོལ་བཞེད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་གནང༌། དགེ་བཤེས་དམ་བཅའི་དགོང་ཆོས་མཚན་ཕུད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་གྲྭ་ཚང་ཆོས་མཛད་སོགས་ནི་མཚན་ཕྱེད་ནས་རང་གི་བཞུགས་གནས་སུ་ཕེབས་ཆོག་ཅིང༌། རྗེས་སུ་ཚོགས་ཆེན་སྒོ་འཕྱོར་འོག་ཏུ་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀྱི་གླིང་བསྲེའི་དགེ་བཤེས་ཐུན་མོང་དུ་དམ་འཇོག་གནང་སྲོལ་ཡོད།

ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐོར།

ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་སྨོན་ལམ་རབ་ ིའབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཚན་བཏགས་བཞེས་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་སོགས་ནི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང༌། ཆབ་སྲིད་ཉི་ཟླ་ཟུང་གི་ཕན་བདེའི་སྣང་བ་ཁྱབ་གདལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆེད་འཕགས་མཆོག་གང་གི་གདུལ་ཞིང༌། བོད་ལྗོངས་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་གི་ལྟེ་བ་དབུས་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་གདན་གཉིས་པ་དཔལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་མཉན་ཡོད་

-208-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའ་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ ིགྲགས་པ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གསང་གསུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་གར་ལས་ཐོན་པའི་མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཞེས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་འཁོར་དང་བཅས་བཏུལ་བར་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་མོ་གླང༌། ཕྱི་ལོ་༡༤༠༩ ལོར་སྤྱིར་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་གནས་ཕྱིར་དུ་ཐུབ་པ་མཆོག་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྟེན་མཆོག་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ལ་རིན་ཆེན་ས་ལེ་སྦྲམ་གྱི་རིགས་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་གསོལ་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བའི་ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བཞུགས་གནས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་འཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་ཁང་རྣམས་དང་བཅས་པར་མཆོད་སྤྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཐོག ༸རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་ལྟ་སྤྱོད་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དུ་མའི་བསླབ་གསུམ་འཕགས་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བཟང་པོ་དང་འབྲེལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཚན། ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་

-209-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ལམ་ཆེན་མོའ་དུས་ཆེན་བཟང་པོའི་རྒྱུན་འཛུགས་པར་མཛད་པ་རིམ་གྱིས་ ིགདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་འདུས་པ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་མོད། དེ་ནས་སྐྱིད་ཤོད་ཁུལ་སྡེ་པ་རིན་སྤུངས་པའི་སྐབས་ནང་ཁུལ་ཆོས་ལུགས་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་རྐྱེན་ལས་ལོ་བཅུ་དགུ་ཙམ་གྱི་རིང་སེ་འབྲས་གཉིས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་མི་ཆོག་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང༌། ༸ཕྱག་ན་པདྨོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་གླང་༡༥༡༧ ལོ་ནས་སླར་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་པས་དབུ་མཛད་དབུས་འགྱུར་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕེབས་འཐུས་ཀྱི་གནང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་ནི་ཟུར་འཕྲོས་ཙམ་མོ། །

ལྷ་རམས་གྲྭ་སྐོར་དར་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་དུས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་གདན་ ིས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་མཁས་མང་རྒྱ་མཚོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་སྦྱངས་འབྲས་ལྷ་རམས་གྲྭ་སྐོར་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་གདན་ས་དུ་མར་གྲྭ་སྐོར་

-210-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཞེངས་པའི་ཕྱག་བཞེས་དར་རྒྱས་དང་མཐུན་པར་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་སྐབས་སུ་དགེ་བཤེས་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཚན་ ིབཏགས་བཞེས་པའི་ཕྱག་རྒྱུན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཚུགས་པའི་སླད་དུ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་རྗེས་དབུ་མཛད་དང༌། བསྟན་པའི་ཁུར་ཐེག་གདན་སའི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་གྲོས་གཟབ་གནང་ཐུགས་འཁུར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ལས་བོད་རབ་བྱུང་༡༠ པའི་ཤིང་གླང་ངམ་ཕྱི་ལོ་༡༦༢༤ ལོའ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་ཏུ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་ ིཀྱི་གྲྭ་སྐོར་བཞེངས་པའི་རྒྱུན་ཐོག་མར་འཛུགས་པར་མཛད། འོན་ཀྱང་དེ་སྐབས་སུ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཉིན་གྲངས་ཉུང་ཞིང༌། གྲྭ་སྐོར་བ་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་དང༌། རྡོ་གཅལ་དུ་དམ་བཅའ་མ་བཞག་པར་གདོང་གྲལ་དུ་མི་ཆུད་པ་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་བཅོས་ལྷད་སྣ་ཚོགས་བྱུང་རྐྱེན། དེ་ནས་རྣམ་འདྲེན་༸ཕྱག་ན་པདྨོ་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་ིསྐུ་དུས་དག་ཐེར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་བཅའ་ཡིག་བཀའ་རྩོམ་དང་འབྲེལ་བོད་རབ་བྱུང་༡༡ པའི་མེ་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༦༤༧ ལོར་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་དུས་ནས་བཟུང་སླད་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་ཞུ་སྒོ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཅའི་ཡིག་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་འདོམས་མཛད་པ་སོགས་༸ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྔར་སྲོལ་བཟང་པོ་ཉམས་

-211-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

མེད་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྲུན་པར་མཛད་ཅིང༌། ཁྱད་པར་༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་བཞེངས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་གསན་བསམ་ཕུལ་དུ་སོན་པའི་ཕྱག་རྗེས་བསྟན་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་སྨན་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་འདོམས་པར་བཞེད་པའི་དུས་སུ་བབས་པ་ན། འཕགས་མཆོག་གང་དེའི་མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཕུར་ལྕོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་ལ། དེ་སྔོན་༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་གདན་ས་གསུམ་དུ་གླིང་བསྲེའི་གྲྭ་སྐོར་བཞེས་པ་དང༌། ༸རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་རྡོ་རམས་གྱི་གྲྭ་སྐོར་བཞེས་འདུག་པ་ལྟར། ༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ཉིད་ནས་ངེས་པར་ལྷ་རམས་གྲྭ་སྐོར་ཞིག་མཛད་དགོས་ཞེས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཞུས་གནང་བའི་བཀའ་དང་དུ་བཞེས་ཏེ། ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་དགུང་གྲངས་ཉེར་བཞི་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ས་མོ་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༨༩༩ ལོའ་ལྷ་ལྡན་ ིཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་ཐོག་ཏུ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་ ིཀྱི་གྲྭ་སྐོར་བཞེས་པ་དང་དེ་རྗེས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཉིད་དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆུ་མོ་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༣ ལོར་རྣམ་འདྲེན་གང་གི་བཞུགས་ཡུལ་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་སར། བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་རྣམ་ལྔའི་

-212-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དོན་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩོད་དཔང་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གམ་དུ་འཆར་ལོ་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་བྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཞེངས་རྒྱུའི་གདན་གསུམ་གྲྭ་སྐོར་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་ཆེད་གཉེར་བཀའ་འགུགས་དང་འབྲེལ་རྩོད་རྒྱུགས་རིམ་བཞེས་སྐབས་ཀྱང་རང་རང་གང་འདོད་ཀྱིས་བཏང་མི་ཆོག་པར་མཚན་ཞབས་སོགས་བརྒྱུད་ནས་གཞུང་འདི་དང༌། དཀའ་གནད་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐད་ནས་བགྲོ་གླེང་བགྱིས་ཞེས་ཕེབས་པ་ལྟར་གཏོང་དགོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ངེས་གོམས་ཆུང་བ་རེ་ཟུང་ནས་བརྒལ་ལན་ཇི་བཞིན་ཐེབས་མིན་བྱུང་བར་གཙོ་བོར་གདན་སའི་མཚན་ཤས་དང༌། འཆད་ཉན་རིམ་ཉམས་ཡོང་ཉེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བའི་སླད་དུ་དེ་དག་ལྷ་རམས་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་པ་དང༌། མིང་བཏགས་སྤྲོད་མིའི་ཆོས་སྡེའི་སློབ་དཔོན་པར་ཡང་བབས་མཚུངས་བཀའ་ཉེས་སྩལ་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་བཅའ་སྒྲིགས་དང་འགལ་མེད་དྲང་འབྲེལ་སྤྲོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་ནན་ལྕི་གནང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་དག་ཐེར་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་བསྐྱངས།

དེ་བཞིན་རྣམ་འདྲེན་༸ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔར་བཞེངས་པ་

-213-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ས་མོ་ཕག་གམ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ ིཆེན་མོའ་དུས་ཆེན་ཐོག ལྷ་ལྡན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཚན་བཏགས་ ིམཛད་སྒོ་བསམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་བསྐྱངས་ཚུལ། སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཚེས་༡༣ ཉིན་༸གོང་ས་མཆོག་ལྷ་རམས་དམ་བཅའི་མཛད་ཆེན་དངོས་གཞི་བསྐྱངས་ཉིན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་ཞོགས་ ིཚོགས་མང་ཇ་དང༌། གསུང་ཆོས་ར་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། གུང་ཚིགས་མང་ཇ་དང༌། ཉིན་གུང་སྐམ་ཚོགས་དམ་བཅའ། དགོང་ཇ་དགོང་དྲོའ་དམ་ ིབཅའ་ཆེན་མོ་བཅས་པར་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་མང་ཇའི་སྐབས་སོ་སོར་གཞུང་ཆེན་གྱི་གསུང་བཤད་དང༌། གུས་བཏུད་ཆོས་ཡར་སྔ་གུང་ཚོགས་དབར་དམ་བཅའ་དང་དགོང་དྲོའ་དམ་བཅའི་ཆེན་མོ་བཅས་པར་སྤུར་ལེན་གྱི་དོ་ཤལ་གཅལ་དུ་བཀྲམ་པའམ། ས་ཆེན་གུར་ཀུམ་གཞོན་ནུའི་ཚལ་གྱིས་དཀྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་ལ་ཉེ་ཞིང༌། མང་ཐོས་བློ་གསལ་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཆེན་པོའ་དབུས་སུ་གདན་ས་ ིགསུམ་གྱིས་དགེ་བཤེས་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྙེམས་པ་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྔ་དྲོ་གསུང་ཆོས་ར་བར་ཚད་མ་དང༌། ཉིན་གུང་ལ་དབུ་ཕར་དང་དགོང་དྲོ་འདུལ་མཛོད་བཅས་ཀྱི་གཞུང་དོན་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་བརྒལ་བརྟག་རིགས་ལུང་རིམ་ཕུལ་ལ་གསུང་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་སྩལ་བས་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་དད་གུས་ཀྱི་པདྨོ་

-214-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཞད་ཅིང༌། མཁས་རློམ་ཁེངས་དྲེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པའི་འཁྲི་ཤིང་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་གྱི་གདེངས་ཀར་ཞབས་མཐིལ་གྱིས་སྐྱང་ནུལ་མཛད་པའི་ངོ་མཚར་ལྟད་མོའ་སྐལ་བཟང་ལོངས་སུ་སྤྱད་ཅེས་ ིགསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ནོར་གླིང་རྩོད་རྒྱུགས་སྐོར།

གདན་ས་སོ་སོ་ནས་བཀའ་པོད་ལྔར་ཐོས་བསམ་སྦྱང་བརྩོན་མཐར་སོན་པའི་འབྲས་རྟགས་གསལ་བར་ངོམས་ཕྱིར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཚན་བཏགས་བཞེས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཁོངས་ནས་བཞེངས་མཁན་ཕེབས་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་མཚམས་ ིསུ་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་དུ་སྐུའི་མཚན་ཞབས་པ་རྣམས་དང༌། གདན་སའི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་མཁན་པོ་བཅས་རྩོད་དཔང་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྔར། ིའཆར་ལོའ་གདན་གསུམ་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཀའི་པོད་ལྔའི་རྩོད་རྒྱུགས་མཐིལ་ཕྱིན་འབུལ་བཞེས་སྐབས་མཚན་ཞབས་རྣམས་ནས་གཞུང་འདི་དང་འདི་ནས་ཐོངས་ཞེས་ཕེབས་པ་བཞིན་བགྲོ་གླེང་དམ་རྩོད་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་དགྱེས་ངེས་པའི་ནོར་གླིང་རྩོད་རྒྱུགས་བཞེས་རིང་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཀྱང་སྐབས་

-215-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

རེ་ཉི་འོད་སོགས་ཀྱི་སྡིངས་ཆའི་གཟིམ་སྒོའ་ཡོལ་བའི་ཕག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ ིམངོན་ཆུང་གིས་གསན་གཟིགས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཚད་མེད་དང་བཅས་ནོར་གླིང་རྩོད་རྒྱུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གྲུབ་ནས། ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཚུགས་ཉེར་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་དང་བསྙེན་བཀུར་གྱི་རིམ་པ་སོགས་མཐའ་དག་གྲྭ་ཚང་རང་རང་གི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་ཉམས་མེད་བསྒྲུབས་བརྩོན་གྱིས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སྐྱབས་མགོན་རྩེའི་སྐུ་ཚབ་དང༌། གཞུང་ལས་པ་མཁན་པོ་བཅས་ཀྱི་སར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་སྨོན་ལམ་དམ་བཅའི་ཚེས་གྲངས་གོ་རིམ་གཏན་འཁེལ་གནང་སྲོལ་ཡོད།

ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ཆེན་མོའི་སྐོར།

དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་དངོས་གཞིའི་ཉིན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་ཞོགས་ཚོགས་ནས་བཟུང་གསོལ་ ིཇའི་སེང་དབར་ཚོགས་དབུས་སུ་ཇི་ལྟར་གཞུང་ལས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གང་གནང་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བཤད་རྟ་འབུལ་བ་དང༌། དེ་ནས་སྔ་ཚོགས་གྲོལ་མཚམས་གསུང་ཆོས་ར་བར་གདན་ས་གསུམ་དང་སྟག་ཚང་ར་བ་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་གསལ་

-216-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རིགས་པ་སྨྲ་བ་དུ་མ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བསྡུས་གཞུང་དང་བློ་རྟགས། རྣམ་འགྲེལ་བཅས་པའི་གཞུང་གཙོ་གྱུར་གྱི་བགྲོ་གླེང་བརྒལ་རྟགས་ལ་དམ་བཅའ་འཇོག་པ་དང༌། དེ་ནས་ཉིན་གུང་གུང་ཚིགས་ཚོགས་བར་དུ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བཞུགས་གནས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའ་བསྐལ་བཟང་འཁྱམས་རའི་དབུས་སུ་གདན་ས་ ིགསུམ་གྱི་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་རྣམས་ནས་དབུ་མ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་བགྲོ་གླེང་གི་ཚུལ་གྱིས་དྲི་བ་གང་བཀོད་རྣམས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའ་འདོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་དྲིས་ལན་དམ་བཅའི་ཕུལ་ཕྱིན་འཇོག་དགོས། དེ་ནས་དགོང་དྲོའ་དམ་བཅའི་ཆེན་མོར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དམ་པ་དགའ་ལྡན་ཞིང་མཆོག་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གྱི་རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན་པོའ་གདུགས་དཀར་ ིདང་སྟེང་འོག་འོད་ཟེར་རྟག་འཕྲོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན་མ་ས་ལ་འཕོས་འདྲ། རྒྱལ་མཚན་དཀར་པོ་ཞེས་སྙན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་གྲགས་པ་གང་དེའི་འོག་རོལ་དུ་དམ་བཅར་འཁོར་སྐབས། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱི་དཔོན་སློབ་ལས་ཟུར་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་བཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙོ་གྱུར་གྱིས་བློ་གསལ་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དཔའ་བོ་མཁས་དབང་སྟོང་ཕྲག་དུ་

-217-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

མ་འདུས་པའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་འདུལ་བ་དང་མཛོད་ལས་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ཕྲག་གི་དགོངས་དོན་གནད་དུ་འབིགས་པའི་བགྲོ་གླེང་གང་འཕེན་རྣམས་ལ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་དྲི་བའི་ལན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་དེར་ཚོགས་མཁས་ཀུན་དགྱེས་སྤྲོ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡུན་རིང་འཇོག་དགོས་པའི་རིང་ལ་བླ་མ་གཞུང་ལས་པ་གཉིས་ཞེས་ཆེད་དུ་བསྐོ་འཛུགས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ནས་གྲྭ་སྐོར་དམ་འཇོག་པའི་གཞུང་ངེས་ཆེ་ཆུང་དང་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་བརྟན་མིན་བགྲོ་གླེང་པའི་གཞུང་དོན་ལུང་རིགས་སྒྲུབ་བྱེད་འབབ་ལུགས། རྩོད་ཡུན་ཆ་སྙོམས་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་འཇུག་དཔང་པོར་འོས་ངེས་ཞིབ་ནན་གྱིས་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ལེགས་ཉེས་རྗེས་འབྲེལ་གནང་ཆ་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད།

ལྷ་རམས་ཨང་འབུལ་སྐོར།

དེ་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་དང་པོའ་ཚེས་༢༤ སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་མཛད་ ིསྒོའ་ཉིན་དགེ་བཤེས་ཨང་རིམ་དོ་དམ་ཚོགས་ཆུང་ལྷ་ས་བླ་བྲང་སྟེང་ ིགཟིམས་འགག་ཏུ་ཚུགས་ཏེ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་ལྡན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཚན་བཏགས་ཨང་རིམ་བླ་སྟེང་གཟིམ་སྒོའ་འཁྲིས་སུ་མཁན་དྲུང་སྐུ་བགྲེས་ནས་གཞུང་ཁྲ་སྐད་གསང་ ི

-218-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཐོན་པོས་སྒྲོགས་སྦྱངས་དང་འབྲེལ། ཨང་རིམ་དང་པོར་འཕྲལ་སྡེ་ལས་ཁུངས་ནས་སྲིད་ན་རིང་བའི་ལེགས་དར་དྲི་མེད་ནང་མཛོད་དང་ཞྭ་སེར་ཆོས་གོས་སོགས་དང༌། ཨང་རིམ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་ལེགས་དར་དྲི་མེད་ཨ་ཤེ་དང་ཞྭ་སེར་ཇ་འཁོར་དྲུག་སོགས་ཀྱི་གནང་ཆ་དང༌། དེ་འཕྲོས་ལྷ་རམས་པ་ཚང་མར་ལེགས་དར་ཟུབ་ཕྱི་རེ་སྩལ་བ་བཅས་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཆེ་བ་འདེགས་པའི་སླད་དུ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ལེགས་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་དེ་ལྟར་སྩལ་རྒྱུན་སོགས། མདོར་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོའ་ལྷ་ལྡན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་ཐོག་མཐའི་བར་གྱི་གནང་སྒོའ་གཙོ་ ིབོ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དགོངས་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང༌། རང་རང་ཡིག་ཆའི་ཐུན་མིན་འཛིན་མཚམས་ཞིབ་ཐོན་གྱིས་འཁྲུལ་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལེགས་བཤད་འབེལ་གཏམ་གྱི་བགྲོ་གླེང་དམ་རྩོད་ཡུན་དུ་མཛད་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་ནུས་པའི་སྨོན་པས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་རང་རང་གི་ཤག་སོ་སོར་ཕེབས་མཚམས་སུ་དགེ་ཕྲུག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཐུགས་དཀར་ཁག་ནས་དམ་བཅའི་ལེགས་སྐྱེས་རྟེན་འབྱུང་མཇལ་དར་འབུལ་སྲོལ་ཡོད།

-219-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

གྲྭ་སྐོར་གྲུབ་ནས་ཇི་ལྟར་གནང་སྐོར།

དེ་ལྟར་བསླབ་པ་མཐར་སོན་པའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་པའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་ཟིན་པའི་མཚུངས་མེད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུ་མ་ཞིག་ནི་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་བརྒྱུད་རྗེའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་༸རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པའི་སྲོག་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང༌། ཡང་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་ནི་རང་རང་གི་གཞིས་དགོན་སོ་སོར་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་པ་སྤེལ་ཞིང༌། ཡང་དུ་མ་ཞིག་ནི་སྡེ་འདི་རང་དུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་གནས་བཞེས་པ་སོགས་སྔོན་གཤེགས་ཆོས་རྗེ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པར་འགྲན་བཟོད་པ་བསྐྱངས་པ་དང༌། ཡང་དུ་མ་ཞིག་ནི་གདན་ས་འདི་རང་དུ་གཏན་ཆགས་པར་བཞུགས་པས། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་གཏན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཐོག རང་གིས་ཇི་ལྟར་གསན་པའི་དོན་རྣམས་རྗེས་འཇུག་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་

-220-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱོ་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་རིང་དུ་དོར་ཏེ། ཚིག་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སློབ་ཁྲིད་མུར་འབྱམས་སུ་གནང་བའི་རིང་ལུགས་ལ་སྨན་པའི་མཛད་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྐུ་ཚེའི་མཇུག་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའང་ཡོད།
སེ༵་ཤིང་ར༵

་བས་ཡོངས་བསྐོར་ངོ་མཚར་གནས། །
ཐུབ་བསྟན་པད་དཀར་བཞད་པའི་ཟེའུ་འབྲུའི་བཅུད། །
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ལྗགས་བཟང་སྦུ་གུ་ལས། །
འཇིབ་མཁས་རྐང་དྲུག་བྱེ༵ས་པ་ག༵

་ཚ༵ང་བསྔགས། །
མཁས་བཙུན་བཟང་གྲུབ་ཁ་འབབས་རྣམ་བཞི་ཡི། །རྒྱུན་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་མཚོ་ཆེན་འཁྱིལ་བ་ལས། །བྱུང་བའི་འཆད་རྩོད་རྦ་ཀློང་དྲག་པོ་ཡིས། །
ལོག་རྟོག་དྲི་མའི་ཚོགས་ཀུན་ཡོངས་སུ་འཁྲུད། །

ཀུན་མཁྱེན ༵ ་མཁྱེན ༵ ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིས ༵ ། །
རྟེན་འབྱུང༵་འབྱུང༵་བའི་མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོའ་དོནི ། །
འཁྲུལ་མེ༵ད་མེ༵ད་མཐའ་བསལ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི། །
མཁས་གྲབ༵་གྲབ༵་པའི་དབང་ཕྱུག་གྲངས་མེད་བྱོན། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཅེས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་

-221-

སེར་བྱེས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐོར།

བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ ིའཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་སོ་སོའ་མཚན་དང་ལོ་ཡུན། རྩོད་གཞུང་གང་ལ་སློབ་ ིགཉེར་ཇི་ལྟར་གནང་ཚུལ་བཅས་མདོ་ཙམ་བཀོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་པའོ།། །།

-222-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ།

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས།

བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའ་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་པོ་སེར་བྱེས་ ིམཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་བའི་དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལུང་སྡེ་ཚན་ནམ་ཁམས་ཚན་སོ་སོའ་མཚན་དང་དེ་དག་གི་ ིལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།
༡༽ ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན།
༢༽ བསམ་བློ་ཁམས་ཚན།
༣༽ བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན།
༤༽ ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན།
༥༽ བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན།
༦༽ ཚྭ་བ་ཁམས་ཚན།
༧༽ ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན།
༨༽ སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན།༩༽ ལྭ་བ་ཁམས་ཚན།
༡༠༽ ལྡན་མ་ཁམས་ཚན།

-223-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༡༡༽ མངའ་རིས་གུ་གེ་ཁམས་ཚན།
༡༢༽ མངའ་རིས་དཔེ་ཐུབ་ཁམས་ཚན།༡༣༽ མངའ་རིས་ཟངས་དཀར་ཁམས་ཚན།༡༤༽ མངའ་རིས་སྟག་མོ་ཁམས་ཚན།༡༥༽ སྤོ་བོ་ཁམས་ཚན།
༡༦༽ གཙང་པ་ཁམས་ཚན།
༡༧༽ རྒྱལ་བྱེད་ཁམས་ཚན།
༡༨༽ ཨེ་པ་ཁམས་ཚན།
༡༩༽ གཉལ་བ་ཁམས་ཚན།
༢༠༽ དྭགས་པོ་ཁམས་ཚན།
༢༡༽ རྩེད་ཐང་ཁམས་ཚན་བཅས་སོ། །

རྒྱ་ཆེན་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་མཐའ་དབུས་ལས། །བབས་པའི་ཉལ་འགྲོའ་རྒྱུན་བཟང་འཁྱིལ་བ་བཞིནི ། །ཕྱོགས་བཅུའི་དཔྱོད་ལྡན་ཐར་འདོད་ངང་པའི་ཁྱུ། །མ་བོས་སྡེ་འདིར་ནམ་ཡང་ཟད་པར་མེད། །

སེ༵་བ་རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་ར༵

་བའི་དབུས། །
བྱེ༵ས་ཀྱི་དབེན་གནས་ཏིང་འཛིན་རི་བོའ་སྤོརི ། །

-224-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྒྲུབ་པ༵་ལ་མཁས་སྙན་པའི་ག༵

་ཚ༵ང་ཆེ། །
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་འདི་བསྔགས། །

དད་བརྩོན་བརྩོན ༵ ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཤེས་རབ་ཀྱིས ༵ ། །
ཚིག་ཐོས༵་ཐོས༵་དོན་བསམས་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད། །
དོན་སྒོ༵མ་སྒོ༵མ་པས་ཉམས་མྱོང་ཐོན་པ་ན། །
དོན་གཉི༵ས་གཉི༵ས་ཀའི་གཞི་རྟེན་ཚུགས་པ་ལགས། །
ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་སུ་ངལ་གསོ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
གོང་གསལ་ཁམས་ཚན་འདི་དག་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱི་ལོ༡༩༥༩ གོང་དུ་མི་ཚན་ཞེས་ཁམས་ཚན་ལས་ལོགས་སུ་བརྗོད་སྲོལ་འདུག་ཀྱང༌། དེང་སྐབས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཚང་མ་ལ་ཁམས་ཚན་མ་གཏོགས་ཞུ་སྲོལ་མེད་པར་གྱུར།

-225-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན།

དེ་ཡང་བསླབ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མང་ཐོས་ནོར་བུའི་མཛོད་ཀྱིས་གཏམས་པའི་ཁྲིམས་ལྡན་མཁས་མང་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི། སྔོན་ཕྱི་ལོའ་དུས་རབས་༡༥ པ་དང་བོད་རབ་ ིབྱུང་༧ པའི་ནང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྐུ་ཚབ་རྗེ་བཙུན་ ིཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ལོ་མང་བཞུགས། དེའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་སོགས་མི་རིགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམ་པའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་གི་ཟབ་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྩལ་ནས་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ཁོང་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས་རྗེས་༧རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བཀའི་བཞིན་ཁོང་གིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་ ིཕྱག་བཏབ། དེའི་སྐབས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཏཱ་མིང་གིས་རང་གི་དབུ་བླ་དབང་བསྐུར་བའི་མཚན་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གང་གི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱ་སོག་གི་བཙུན་པ་མང་པོ་རྗེ་འདིའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་བོད་དབུས་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སླད་ཕེབས་པ་ ི

-226-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ན། ཁོང་ཚོ་ཡུལ་ལུང་དང་ལམ་འཕྲང༌། འཁྱགས་ལྟོགས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བརྟེན། རྗེ་བྱམས་ཆེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་བཞུགས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་ཡིན་པས་ཁམས་ཚན་འདི་ཐོག་མར་འདེབས་པ་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཡིན་པར་ཁམས་ཚན་ནས་བཞེད། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱའི་བཙུན་པ་དང༌། ལྷག་པར་སོག་པོའ་བཙུན་པ་མང་ཙམ་སྔ་རྗེས་སུ་ཕེབས། ཁོང་ཚོ་ ིཐོག་མར་ཡུལ་གྱི་གོམས་གཤིས་དང༌། སྐད་བརྡ་འཕྲོད་མིན་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བར་བརྟེན། སྔོན་དུ་འབྱོར་བའི་རྒྱ་སོག་གི་བཙུན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་གཅིག་ཕན་གཉིས་གྲོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟ་བུར་སྔར་གྱི་སྤྱི་ཁང་སོགས་སུ་བཞུགས་པས། གཞན་གྱིས་ཁོང་ཚོར་ཧོར་སྡེ་ཁམས་ཚན་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་བྱུང་བ་དང་ཡང་ཕྱིས་སུ་དེའི་སྒྲ་ཟུར་ཉམས་ཏེ་ཧ་སྡོང་དང་ཧ་ལྡོང༌། ཧར་གདོང་ཞེས་འདྲ་མིན་འབོད་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡང་བཤད། འོན་ཀྱང་ཧར་གདོང་ཞེས་པ་ནི་སོག་སྐད་ཡིན་པར་ཁམས་ཚན་རང་གིས་བཞེད་དོ། །
དེ་ནས་རྗེ་མུས་སྲས་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་འཕྲིན་ལས་ལ་དགོངས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་ནས་མཁས་དབང་རང་གི་རྗེས་འབྲངས་པ་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་སེ་རའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་

-227-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཡང་སྙིང་དབུ་མའི་གདན་ས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་འདེབས་སྐབས་ཁམས་ཚན་འདི་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་ཟླ་བསྒྲིལ་བཏང༌། དེ་ནས་༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཁམས་ཚན་འདི་ནི་སོག་པོའ་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བའི་ ིབསྟི་གནས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ། སོག་པོའ་ལུང་ཚན་སོ་སོར་ ིབྱས་ཏེ་བཞུགས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཀྱང་གསར་བསྐྲུན་གནང༌། དེ་ཙམ་མ་ཟད་སོག་དཔོན་གུ་ཤྲི་ཧན་གྱིས་༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་༸རྒྱལ་དབང་གང་ཉིད་དང་གང་གི་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་ཚན་འདིར་མགོན་སྐྱབས་རྗེས་འཛིན་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང༌། ༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་དེ་འཐུས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་མཛད་ཚུལ་ཡང་ཡོད། དེ་རྗེས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གདན་ས་གསུམ་དུ་ཞབས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྐབས་ཁམས་ཚན་འདིར་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་པར་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་སྐུ་ཚེའི་ཕྲེང་བར་སྐྱབས་འོག་ནས་མི་འདོར་བའི་ཐུགས་སྨོན་དང་འབྲེལ་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ཞིང་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་ལའང་གོ་ཐོབ་གྱི་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་གཅིག་དང་སྟོད་གོས་སེར་པོ་གཅིག་བཅས་གནང་སྟེ་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ཀྱང་ཁམས་ཚན་འདིའི་སྒྲིགས་ཁུངས་སུ་དགྱེས་ཕེབས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེ་ནས་བཟུང་༸རྒྱལ་མཆོག་རིམ་ཕེབས་རྣམས་ཁམས་ཚན་འདིར་ཞབས་སོར་

-228-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འཁོད་དེ་སྒྲིགས་ཁོངས་བདག་གིར་དུ་བཞེས་པའི་ལམ་སྲོལ་བྱུང༌། དེ་ནས་བཟུང་༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དང༌། བཅུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ། བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཀྱང་སྔ་རྗེས་ཐེངས་གཉིས་ཞབས་འཁོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡོད། མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྔ་ནས། སྲོལ་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ནས་བཤད་ན་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན་ནི་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་སྒེར་གྱི་སྒྲིགས་ཁོངས་ཁམས་ཚན་དུ་བཞེས་སྲོལ་ཡོད་པ་ངོས་རང་ནས་གསལ་པོ་དྲན་གྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྔར་བོད་དུ་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་ཡང་སོག་རིགས་མ་གཏོགས་བཞེངས་མི་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ལའང་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་གཞན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་ན་བཟའ་ཆ་སྐོར་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཞིབ་པ་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེའི་འཇིགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད།
ཡང་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་དགེ་བསྐུལ་ཞལ་བཞེས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་ནང་དུ་ཀ་རིང་༤ དང་ཀ་ཐུང་༤༢ ཅན་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་བཀའ་དྲིན་

-229-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཆེ་ཡོད་པ་དེ་དང༌། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་གྱི་དགེ་འདུན་བཞུགས་ཁང༌། ཀབ་ལི་སྤྱི་ཁང༌། སོག་པོ་སྤྱི་ཁང་སོགས་སྤྱི་ཁང་མང་པོ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨།༥༩ བཅས་སུ་ཁམས་ཚན་འདིར་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༣༥༠༠ ལྷག་ཡོད་ཅིང་སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་རྣམས་ནས་གྲྭ་ཚོགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཁམས་ཚན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ རེ་གྲངས་ནས་ལས་ངན་དམར་པོའ་ལྟ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནག་དྲག་པོའི་དམག་གིས་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ ིཁང་དང་རག་སྤྱིའི་སྤྱི་ཁང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚང་མ་རྩ་གཏོར་བཏང༌། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སོན་རྩ་དགེ་འདུན་༡༥༠༠ གསོག་ཉར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ནང་ཁམས་ཚན་འདིའི་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སེ་རའི་དགེ་འདུན་སྦེལ་ཀོབ་གནས་སྤོའ་སྐབས་དགེ་ ིའདུན་ཞལ་གྲངས་བདུན་ལས་ལྷན་ཕེབས་གནང་ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཞན་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་འདི་བྱུང་བས་ཁོང་རྣམ་པ་ནི་ཧ་ཅང་གི་བྱས་རྗེས་ཅན་དང་བཀའ་དྲིན་ཅན་གཟིགས་དགོས་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོ་ནས་ཁམས་ཚན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་བ་དང་དེར་༸གོང་ས་མཆོག་

-230-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གདན་ཞུས་དང་ཁོང་གིས་བཀའ་སློབ་ཇི་ཕེབས་སོགས་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་གསལ་བའི་འདིར་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས། དེ་ནས་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཞིས་དགོན་ཁག་དང་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་ཁུངས་སོགས་ནི། དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གླིང་དགོན་པ། ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་གླིང༌། མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་རྣམ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་གླིང༌། བླ་མ་ཧུ་རེ་ཞེས་གྲགས་པའི་དགོན་པ། དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ཏཱ་ཧུ་རེའམ་ཏ་ཁུ་རེ་ཞེས་གྲགས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ། ཏིས་ཀིའི་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཚོགས་འཕེལ་གླིང༌། ཨ་མོར་བ་ཡ་སག་ལུང་དགོན། ཧ་ཐུ་འེན་ཡོ་ནི་ཛཱ་རི་བླ་མའི་དགོན། ཏ་ཆིང་ཝང་གི་ཁུ་རེ་ཞེས་གྲགས་པའི་དགོན། བསྟན་སྒྲོན་ཆོས་མཛད་གླིང༌། གཟིའི་མཁན་པོའ་དགོན། དགེ་འཕེལ་དགའི་ལྡན་ཆོས་མཛོད་གླིང༌། ནའི་ཆི་ཐོ་ཡོན་ཧུ་ཐོག་ཐུའི་གདན་ས། ཧོར་ཆིན་ཐུ་ཆིང་ཝང་གི་ཧོ་ཤོའ་དགོན། བཀྲ་ཤིས་ཐེག་ཆེན་གླིང༌། མུའུ་རིའི་དགོན། དགོན་ ིཆེན་དགེ་འཕེལ་བཅས་གཏན་གླིང་དུར་བེད་དགོན་ཆེན་བདེ་སྐྱིད་གླིང༌། སུ་ཉིན་ཆ་ནག་ཨོའ་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་གླིང༌། ཤན་ཏིའི་དགོན་ཆེན། ཆ་ ིཧར་ཀ་ཡ་གྷི་ཝ་དགོན། ཤཱ་རིན་ཀེལ་བོར་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བཅས་སོག་ཡུལ་ཕྱི་ནང་སོགས་མདོར་ན་ཁམས་ཚན་འདིའི་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་ཁུངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་ཚུལ་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

-231-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ།
ཁྲི་ཐོག་གོ་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ།

རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་རྒྱུད་གྲྭའི་བླ་མ་མཁན་པོ་ཇི་བྱུང༌།
༡༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང༌།
༢༽ རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ།
༣༽ རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར།
༤༽ རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་མཚམས་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཉི་མ།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་ཇི་བྱུང༌།

༡༽ མཁན་རབས་དགུ་པ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།
༢༽ མཁན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ།
༣༽ མཁན་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།

-232-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༤༽ མཁན་རབས་སོ་གཉིས་པ་ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ།
༥༽ མཁན་རབས་ཞེ་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ།
༦༽ མཁན་རབས་ང་བརྒྱད་པ་ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ།

སེ་ར་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ།

༡༽ ཁང་སེར་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྗེ་བཀའ་འགྱུར་བ་ནམ་མཁའ་བསྟན་སྐྱོང༌།༢༽ སེར་སྔགས་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་རྒྱལ།

རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་མཁན་པོ།

༡༽ བྱ་དོར་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་དཔལ་བཟང་པོ།

གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཁང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
ལྕང་ལུང་པཎྜཱི་ཏ་དཔལ་བཟང་པོ།
རྩེ་ཉ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
ཀེའུ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
ཁང་སེར་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
སྒོ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།སྤ་རི་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།

-233-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
མཚམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
བོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
ཁྲོ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་སོགས་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དང༌། དེ་དག་གི་མཛད་རྣམ། ཁམས་ཚན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་ཁམས་ཚན་རང་གི་ཆོས་འབྱུང་དུ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བས་འདིར་ཡི་གེར་འཇིགས་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་སོ། །
བསླབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་པད་དཀར་རབ་རྒྱས་པའི། །
སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་སྤྲུལ་པའི་དགའ་ཚལ་དུ། །
སོག་རིགས་ལ་སོགས་སྐལ་ལྡན་རྐང་དྲུག་རྣམས། །
མ་བོས་ངང་གིས་འདུས་པའི་རྨད་བྱུང་ཐབས། །

གང་གི་ཐོས་ན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ནུས་པའི། །
ལོ་རྒྱས་གང་བྱུང་ཚངས་ཐིག་བཞིན་དུ་བཀོད། །བཀོད་པའི་ལས་དཀར་ནོར་བུའི་འོད་སྣང་གིས། །འགྲོ་རྣམས་སྡུག་ཀུན་མུན་ལས་གྲོལ་བར་སྨོན། །

-234-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་ཡུལ་དམ་པར་གྱུར་པ་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱས་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའོ། །

སེར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན།

སེ་ར་བྱེས་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན་ནི་བོད་རབ་བྱུང་༨ པའི་ནང་གྲོ་ཚང་པ་ཆོས་རྗེ་བསམ་གཏན་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡུས་གནང་ནས་བཞུགས་པ་ལ་བླ་མའི་མཚན་ཟུར་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པས་བསམ་བློ་དང༌། གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་ཡུལ་ཁམས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ནས་ཕེབས་པ་ཡིན་པས་ཁམས་ཚན་ཅེས་གྲུབ་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བཞེངས་པའི་དུས་ཚེས་སོགས་གསལ་བ་མ་ངེས་པས་དེ་ཙམ་མོ། །སྔར་བོད་དུ་ཁམས་ཚན་འདིར། ཉེ་འཁོར་མི་ཚན། སོག་པོ་མི་ཚན། ཁ་ཏི་ཀའི་མི་ཚན། བྱ་ཁྱུང་མི་ཚན་བཅས་མི་ཚན་བཞིའི་དགེ་འདུན་ཡོད། དགེ་འདུན་དེ་དག་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་ལས་བྱོན་པའི་གཞིས་དགོན་ནི། རྗེའི་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང༌། བྱ་ཁྱུང་ཐེག་ཆེན་དར་རྒྱས་གླིང༌། དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་

-235-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སོགས་དགོན་སྡེ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དང༌། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅའ་ཡིག་ལ་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་དར་མཆོག་གིས་དག་བཅོས་ཅུང་ཟད་མཛད་པ་ཡོད། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་གནང་དགོས་གཙོ་བོ་ནི། ཁམས་ཚན་རྒན་གྱི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ། སྐོར་གཡེང་ཆེན་མོ། ཁམས་ཚན་རྒན་གསར་བཞེངས། དགུན་ཁའི་ཉི་ལོག་ཆེན་མོ། སྨོན་ལམ་ཚོགས་གཏམ། གནང་ཆེན་བསླབ་བྱ། ལོ་གསར་ཞོགས་ཚོགས། དབྱར་ཁའི་ཉི་ལོག་ཆེན་མོ། བསྐང་གསོ་གསུམ་དང་གཡང་སྒྲུབ། བརྩི་བཞག་དང་དམ་བཅའི་སྐོར་བཅས་ཡོད་པ་ཞིབ་པར་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གྲགས་ཆེན་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཚན།

༡༽ ཁྲི་ཐོག་ང་བཞི་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན།
༢༽ ཁྲི་ཐོག་ང་བརྒྱད་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས།
༣༽ ཁྲི་ཐོག་རེ་དྲུག་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྙན་གྲགས་བཅས་དང༌།

-236-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།
ཁམས་ཚན་འདི་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲིར་ཇི་ཙམ་ཕེབས་པ།

༡༽ མཁན་ཁྲི་སོ་གཉིས་པ་ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ།
༢༽ མཁན་ཁྲི་རེ་གཅིག་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ།
༣༽ མཁན་ཁྲི་རེ་གསུམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་དར་བཅས་སོ། །

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་བྱུང་བ།

༡༽ རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ།༢༽ སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༣༽ རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༽ སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༥༽ རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་སྤྲུལ་དྲུག་པ་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་མཐུ་སྟོབས་དབང་
ཕྱུག

༦༽ དགེ་བཤེས་སེང་གེའམ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ།
༧༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་བརྩོན་འགྲུས།

-237-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༨༽ རྗེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ།
༩༽ རྗེ་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ།
༡༠༽ ས་རལ་མཁན་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ།
༡༡༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་གྲགས་པ།
༡༢༽ མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཨ་ཀྱཱ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་བདུན།
༡༣༽ ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་བདུན།
༡༤༽ བསམ་བློ་ཀེའུ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
༡༥༽ བདེ་ཡངས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།
༡༦༽ མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བེ་སེའི་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི།
༡༧༽ ཟི་ན་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་སོགས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་ཕྱག་རྗེས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་བླ་སྤྲུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེའི་འཇིགས་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས། ཁམས་ཚན་འདིའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་ནི་སྔོན་བོད་དུ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ལྷག་དང༌། དེང་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཅུ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་ལྷག་བཞུགས་ཡོད་པ་བཤད། ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་བོད་གཞུང་དང༌། ཚོགས་ཆེན་གྲྭ་ཚང་སོགས་ནས་གནང་བའི་གོ་གནས་སམ་ཐོབ་ཐང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཇི་ཡོད་དང༌། ཁམས་ཚན་འདིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བཀའ་སྲུང་གཙོ་བོ་ནི་དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ་བསྟེན་སྲོལ་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་

-238-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། རྟེན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་བའི་དེར་གཟིགས་པ་ཞུའོ། །
ཏིང་འཛིན་བས༵མ་གཏན་མི་འགྱུར་ལྷུན་པོ་ལ། །
རྣམ་དཔྱོད་བློ༵་ཡི་བང་རིམ་བཞི་ཡིས་མཛེས། །
ཡུལ་ཁ༵

མས་འདྲ་མིན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དབུས། །
སྡེ་ཚ༵ན་མཁས་གྲུབ་ཀླུ་དབང་གྲངས་མེད་བཞུགས། །

སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན།

དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་དུ་༸རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ནུས་པའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་མཁས་གྲུབ་གང་ཞིག་གིས་ཕྱག་བཏབ་པ་དང༌། ལོ་དུས་གང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པ་བཅས་ནི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསར་པའི་ནང་དུའང་མི་གསལ་བས་དེ་དག་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བཀོད་ཚོད་མ་ཐིག་མོད། འོན་ཀྱང་སྔ་མོ་ཧར་གདོང་ཁམས་ཚན་དུ་ནང་ཁུལ་གྱི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་

-239-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

འདུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་སྐུ་རྒྱབ་གཡས་ཀྱི་རིའི་ལྡེབས་རྟོགས་ལྡན་བྱ་བྲལ་བའི་མཚམས་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པའི་སར། ཁམས་ཚན་འདི་ཟུར་འཛུགས་གནང་བར་བརྟེན་ཁམས་ཚན་འདིའི་མཚན་ལ་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་པའི་སྐྱབས་མགོན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང༌། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་གཉིས་ནས་སྩལ་བའི་ཁམས་ཚན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིགས་གཞིར་བཅའ་ཡིག་དང་རྩ་ཚིག་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞིང་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བའི་གྲངས་འབོར་བཅས་གོང་འཕེལ་གྱི་ངང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའ་དུས་ངན་དྲག་རྩུབ་དུག་རླུང་ནག་པོས་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་བདེ་ ིསྐྱིད་ཆུ་འཛིན་དཀར་པོ་ཕྱོགས་གཏོར་མ་བྱས་པར་གནས་ཡོད། དེ་ནས་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་ལས་སྣེ་ཇི་ཡོད་དང་དེ་དག་གི་ལས་འགན། ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་ཁམས་ཚན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་སོགས་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་རང་དུ་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པའི་ནང་གསལ་བའི་འདིར་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས།

-240-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།
དེ་ནས་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་མཁས་པ་སྙན་གྲགས་ཅན་ཇི་བྱུང་རགས་རིམ་ཙམ་བཀོད་པ།

༡༽ མཁས་དབང་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རབ་ཡངས་དཔལ་བཟང་པོ།དེ་ཡང་མཁས་མཆོག་འདི་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བར་ཕེབས་ཚུལ་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་ཡང༌། རྒྱུད་སྨད་མཁན་རྒྱུད་གསོལ་འདེབས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལས་མ་རྙེད་པས་དཔྱད་དགོས་པ་སྣང༌།

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲི་འཛིན་པ་ཇི་བྱུང༌།

༡༽ མཁན་ཁྲི་ཉེར་དགུ་པ་མཁས་མཆོག་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་མཆོག༢༽ མཁན་ཁྲི་སོ་བཞི་པ་མཁས་མཆོག་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག
༣༽ མཁན་ཁྲི་ཞེ་ལྔ་པ་མཁས་དབང་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག༤༽ མཁན་ཁྲི་ང་བདུན་པ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་མཆོགགོང་གསལ་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་གི་མཛད་རྣམ་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་འདིར་བསྐྱར་བཀོད་མ་བྱས། ཡང་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་མཛད་རྗེས་ཅན་གྱི་མཁས་དབང་གཞན་ནི།

-241-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༡༽ ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོ་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན།མཁས་དབང་འདིའི་མཛད་རྣམ་ངོ་མཚར་ཅན་རྒྱས་པ་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཞུགས་པའི་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ། ༢༽ གཙང་པ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།༣༽ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཤིང་བཟའ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམས།༤༽ ཁྲོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་རྒན་གཞོན་རྣམ་གཉིས།
༥༽ ཁུ་བུད་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི།༦༽ ཨོ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༧༽ ཀེའུ་ཚང་ཤར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི།
༨༽ ཨ་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༩༽ མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་འབུམ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་ཀྱང་ཚང་མ་འགོད་ནུས་བྲལ་བས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་བྱས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་གང་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གཞིས་དགོན་རྣམས་རགས་རིམ་ཙམ་བཀོད་པ།

༡༽ ནག་ཆུ་ཨོ་ཐོག་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་ཐར་པ་གླིང༌།
༢༽ རེབ་གོང་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང༌།
༣༽ རྭ་རྒྱ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས།

-242-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༤༽ གཙང་དགོན་དགའ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རབ་བརྟན་གླིང༌།
༥༽ རྫ་སེར་ཤལ་དགོན་ཐེག་ཆེན་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༦༽ ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་བྱམས་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང༌།
༧༽ ཇོ་བོ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང༌།
༨༽ འཇུ་མང་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༩༽ ཀ་བཞི་དགོན་རྨད་བྱུང་དགེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་གླིང༌།
༡༠༽ ཐར་ཤལ་དགོན་མདོ་སྔགས་ཐོས་བསམ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང༌།
༡༡༽ ཤུལ་མ་དགོན་དགེ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༡༢༽ གསེར་མ་དགོན་དགེ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་རྒྱས་གླིང༌།
༡༣༽ འབུམ་རྙིང་དགོན་དགེ་ལྡན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་རྒྱས་གླིང༌།༡༤༽ འབུམ་གསར་དགོན་ཐེག་ཆེན་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༡༥༽ བོ་རོད་དགོན་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༡༦༽ འདན་མ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང༌།
༡༧༽ དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གླིང༌།
༡༨༽ ལུང་དཀར་དགོན་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གླིང༌།
༡༩༽ ཐར་ཤལ་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་རབ་བརྟན་གླིང༌།
༢༠༽ བ་རོད་དགོན་དགེ་ལྡན་བསྟན་རྒྱས་གླིང༌།
༢༡༽ རྫ་དབོན་པོ་དགོན་དགའ་ལྡན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང༌།

-243-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༢༢༽ ཆུ་དམར་ཨ་དྲེལ་དགོན་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་ཐེག་ཆེན་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༢༣༽ འབའ་ཐང་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང༌།
༢༤༽ དབེན་གནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང༌།༢༥༽ ཁྲི་སྟེང་པད་དཀར་ཆོས་གླིང༌།
༢༦༽ ཀླུ་ཚང་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་དགེ་འཕེལ་གླིང༌།
༢༧༽ དགེ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་སོགས་ཁམས་ཚན་འདིར་དགེ་འདུན་ཕེབས་ཡུལ་ཧ་ཅང་མང་བའི་འདིར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པའོ། །
དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ དུས་འགྱུར་གོང་དུ་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བའི་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་སྲིད་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་སྐུ་ཆས་ཇི་ཡོད་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་འདུག་ཅིང་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་འདི་ཡང་སྔ་ཕྱིའི་དགེ་འདུན་འཕེལ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྔ་ཕྱི་གསུམ་ཙམ་བཞེངས་ཤིང༌། དེར་མཚུངས་མཆོད་ཡུལ་རྟེན་གསུམ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། ལྷག་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་བཅས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་དང་བྱིན་རླབས་རབ་གནས་མཛད་སྒོར་ལྷ་བཅས་འགྲོ་

-244-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བའི་འདྲེན་མཆོག་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གདན་ཞུས་སོགས་དང༌། དགེ་འདུན་བཞུགས་ཁང་རྒྱ་ཆེ་གསར་བསྐྲུན་དང་འབྲེལ་དེང་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༥༠༠ ལྷག་དང་བླ་སྤྲུལ་ཞལ་གྲངས་༣༠ ཐམ་པ་བཅས་བཞུགས་ཡོད། དེ་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འདི་གར་གནང་བའི་ནང་འདི་ལྟར་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཐུགས་བརྩེའི་བྱམས་སྐྱོང་མཚོ་ལྟར་ཟབ་པ། ཞིང་གཤེགས་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་འབུམ་སོགས་སྔོན་རབས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་རྣམས་དང༌། གཞོན་རབས་རང་ཁོངས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་ཤེས་འཇོན་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་ཚན་འདི་ཆོས་སྲིད་འབྱོར་པ་གང་ཐད་ནས་ཀྱང་ཡར་ཟླའི་དཔལ་ལ་འགྲན་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། ད་ལྟ་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་དགེ་འདུན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་དང༌། བླ་སྤྲུལ་སུམ་ཅུ། གཞིས་དགོན་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱི་གྲྭ་རྒྱུན་འདུས་ཡོད་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་པའི་བ༵

་བ་རྣམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། །
ནང་གི་དགྲ་ལས་བ༵

ལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །
རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་ལ་འགྲན་མེད་པའི། །
མཁས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་འདི་འདྲ་སྲིད་ན་དཀོན། །
ཞེས་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པའོ། །

-245-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན།

ཁམས་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་ལས། འདིར་སྙིང་དོན་ཙམ་ཞིག་འགོད་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱུང་སྐོར་སེ་ར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་པའི་སྔོན་དུ་སེ་ར་སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཁུངས་ཡིན་ཚུལ་དང༌། ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཐོག་མའི་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ཁམས་ཚན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་མོད་འོན་ཀྱང་དཔྱད་པ་བྱ་བའི་གནས་སུ་འཁུམས་སོ། །ཁམས་ཚན་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ་ནི། དེའི་སྐབས་རང་ཡུལ་ཏྲེ་ཧོར་དང༌། བྲག་གཡབ། གོ་འཇོ། གླིང་ཚང༌། འདན་ཁོག་སོགས་ནས་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་འདོད་ཅན་མང་ ིཔོ་ཕེབས་ཤིང༌། དེ་དག་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡུས་གཟིགས་རྟོག་བདག་ཉར་གྱི་དགེ་རྒན་དགེ་ཕྲུག་ལྟ་བུ་ཇེ་མང་གྱུར་པ་ན། གོང་གསལ་ཡུལ་ཁམས་དེ་དག་ལས་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ལ་མང་མིང་ཉུང་བཀབ་ལྟ་བུའི་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་བྱུང་བ་དང༌། སྐབས་དེར་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་ཏྲེ་ཉག་གླིང་གསུམ་ཞེས་མི་ཚན་གསུམ་བྱུང༌། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པས་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་

-246-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚང་ཕྱག་བཏབ་ནས་སློབ་གཉེར་ཧ་ཅང་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པར་བརྟེན། སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་ཁུངས་ཁམས་ཚན་སྤོ་གུང་གཉིས་མ་གཏོགས་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྲིལ། དེའི་རྗེས་བྲག་ལྕོག་དགེ་བཤེས་ཞུ་བ་ཁོང་གིས་དགག་དགོས་དུ་མ་གཟིགས་ནས་གོང་གསལ་མི་ཚན་གསུམ་སོ་སོ་ནས་མི་དགོས་པ་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གཅིག་འཐུས་སུ་བསྒྱུར་བས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། རྗེས་སུ་ཁག་ཐེག་དགེ་རྒན་གཅིག་གིས་ཡུལ་ལུང་དང༌། གཞིས་དགོན་མི་གཅིག་པའི་དགེ་ཕྲུག་མང་པོ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་ཀྱི་གཟིགས་རྟོག་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་པའི་མིག་རྒྱུན་བཟང་པོ་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུའང་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་གང་ལས་ཕེབས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས།
ཏྲེ་ཡུལ་ཧོར་སྲས་ད་ར་ཁག་ལྔའམ་དྲུག་གི་ཁུངས།

༡༽ ཏྲེ་ཧོར་དཀར་མཛེས་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང༌།༢༽ ཏྲེ་ཧོར་བྲག་འགོ་དགོན་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གླིང༌།༣༽ ཏྲེ་ཧོར་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དགོན་པ།
༤༽ ཏྲེ་ཧོར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་བསམ་འགྲུབ་དགོན་པ།

-247-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༥༽ ཏྲེ་ཧོར་སྙི་མཁར་མཉན་དགོན་པ།
༦༽ ཏྲེ་ཧོར་ཤིང་ཁོག་ལྕོག་རི་དགོན་པ།
༧༽ ཏྲེ་ཧོར་རྫ་བྲག་ལྕོག་དགོན་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་གླིང༌།༨༽ ཏྲེ་ཧོར་སྟོང་སྐོར་དགོན་པ།
༩༽ ཏྲེ་ཧོར་ཁང་དམར་དགོན་དགེ་ལྡན་བསམ་གྲུབ་གླིང༌།
༡༠༽ ཏྲེ་ཧོར་བེ་རི་དགོན་འགྲོ་ཕན་བྱང་ཆུབ་གླིང༌།
༡༡༽ ཏྲེ་ཧོར་རྫ་དགོན་གསར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གླིང༌།
༡༢༽ ཏྲེ་ཧོར་རྫ་སྟོད་གླིང་རི་དགོན་པ།
༡༣༽ ཏྲེ་ཧོར་རྟའུ་ཉ་མཚོ་དགོན་དར་རྒྱས་གླིང༌།
༡༤༽ ཏྲེ་ཧོར་ཕུ་ཡུལ་རྩིས་ཚང་དགོན་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱོར་གླིང༌།༡༥༽ བྲག་གཡབ་མ་དགོན་བུ་དགོན་གཉིས།
༡༦༽ གོ་འཇོ་ཁུལ་གྱི་དགེ་དགོན་རྣམ་པ།
༡༧༽ འདན་ཆོས་འཁོར་དགོན་པ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་ཆེད་སེ་ར་དགོན་དུ་ཕེབས་ཚེ་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་དུ་ཞུགས་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་སྟོད་ནག་ཚང་སོགས་ནས་ཕེབས་པ་ཡང་ཡོད། ཡང་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས། བལ་ཡུལ། ཨ་རི། ཨོ་སི་ཀྲི་ལི་ཡ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་མང་པོ་ནས་ཡང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་གསར་པ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ། ཞུགས་ནས་སྒྲིགས་ཉམས་སུ་ལེན་

-248-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚུལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་ཆེ་ཆུང་བཞེས་ནས་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་འཛུགས་ཚུལ་དང༌། ཁམས་ཚན་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་གསུམ་དང༌། ཚོགས་གསོག་དམ་བཅའ་སོགས་ནི་ཁམས་ཚན་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་གསལ་བའི་དེར་གཟིགས་པ་ཞུའོ། །

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བྱོན་པའི་མཁས་མཆོག་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཚན།

༡༽ འཇམ་མགོན་༸རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཐོག་རེ་བཞི་པ་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༽ ཤར་ཆོས་བློ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ།
༣༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་བཅུ་དགུ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་ཉེར་བཞི་པ་བློ་བཟང་ནོར་བུ་དཔལ་བཟང་པོ།༥༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་ང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།༦༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་རེ་གཉིས་པ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག
༧༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་རེ་བཞི་པ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བསམ་གཏན།

-249-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༨༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་རེ་དྲུག་པ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག༩༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་རེ་བརྒྱད་པ་དགེ་བཤེས་དོན་གྲུབ་སྟོབས་རྒྱལ།༡༠༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་བདུན་ཅུ་པ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་
བསྟན།

༡༡༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་དོན་བཞི་པ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན།༡༢༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ།
༡༣༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བཤེས་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན།༡༤༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག
༡༥༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བདེ་ལེགས་མཆོག
༡༦༽ ལམ་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་དྲུག་པའི་བར།
༡༧༽ འབྲུག་ལངས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་བཞི་པའི་བར།
༡༨༽ རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་བར།
༡༩༽ བྲག་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་རྣམ་པ།༢༠༽ གཞི་གླིང་རིན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་རྣམས།
༢༡༽ རྫ་ལྷ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི།
༢༢༽ རྫ་རྭ་བླ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རྣམས།
༢༣༽ རྫ་སེ་རུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ།
༢༤༽ ཉ་རྒྱས་སྐུ་ཆེ་ཆུང་རྣམ་གཉིས།

-250-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༢༥༽ ཧ་དྷི་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི།
༢༦༽ བྲག་འགོ་ཀེའུ་ཚང་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༢༧༽ དཀར་དགོན་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས།༢༨༽ མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་སྲི་ཐར་མགོན་པོ།
༢༩༽ དར་དགོན་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ།
༣༠༽ གྲུབ་དབང་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་ཚེ་རིང༌།༣༡༽ རྭ་སྒྲེང་མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་རྡོ་རྗེ་གནས་སྐྱབས།
༣༢༽ བྲག་གཡབ་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན།༣༣༽ མཁས་པའི་དབང་པོ་བརྒྱ་དཔོན་ཆོས་མཛད་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ།༣༤༽ མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་སྟོབས་ཆེན།
༣༥༽ དཀར་དགོན་མཁན་ཟུར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སོགས་དགོན་སྡེ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བྱོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་སྔར་༡༩༥༩ གོང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ལྷག་ཡོད་པ་དང༌། དེང་སྐབས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་ཚོ་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། རྟེན་གསུམ་ཇི་ཡོད་སོགས་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་

-251-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ན་ཁམས་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ལ་གཟིགས་ན་དགོངས་པར་འགྱུར་པས་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སོ། །

སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན།

རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་རྒྱ་གྲྭ་ཚང་ཉིད་ཡིན་པས་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་ནི་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང༌། འདི་ལ་མོན་པ། བོད་པ། རྒྱ་བཅས་ནང་གི་མི་ཚན་གསུམ་དང༌། གཙང་པ། རྩེད་ཐང༌། གཉལ་པ། རྒྱལ་བྱེད། ཨེ་པ། དྭགས་པོ་སྟེ་ཕྱིའི་མི་ཚན་དྲུག་བཅས་ཡོད་པས་སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་ཆེ་ཁག་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ། ཡང་ཁམས་ཚན་དང་མི་ཚན་ཚང་མར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གྲ་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་སྨོན་མི་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་ལ་ཀ་བ་མང་ཉུང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་རྙིང་དང༌། མང་ཉུང་བཅས་ཞིབ་མོའ་ིལུགས་སུ་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་པོ་འདུག་པས་འདིར་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས་ཤིང༌། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་སྔར་བོད་དུ་

-252-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚོགས་ཆེ་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་ཡོད་པ་དང༌། དེང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད། དེ་ནས་ཁྲི་ཐོག་དོན་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཁམས་ཚན་འདིར་སྒྲིགས་ཞུགས་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་རྒྱུན་དུ་མཆིས་པས། ཁམས་ཚན་འདི་ནས་ཕེབས་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཁོང་བྲ་ཏི་ཁམས་ལུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཡིན་ཚུལ་བཅས་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་སེ་ར་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཇི་ཙམ་བྱོན་ཡོད་པ།

༡༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་གཉིས་པ་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ།༢༽ མཁན་ཁྲི་ལྔ་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།༣༽ མཁན་ཁྲི་བཅོ་ལྔ་པ་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ།གོང་གསལ་མཁས་མཆོག་དེ་རྣམས་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་ཕེབས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒན་བགྲེས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་དུ་བྱུང་ཞེས་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་མ་ཟད། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་རེ་ཡང་བཀོད་གནང་འདུག་པ་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

-253-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཡང་སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན་ནས་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་མཁས་མཆོག་གཞན་བྱོན་ཚུལ།

༡༽ སེ་ར་རྒྱ་གྲྭ་ཚང་གི་ཐོག་མའི་འཆད་ཉན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འཕགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༽ ཏྲི་ཤྲི་ཨ་མོ་གྷ་དཔལ་བཟང་པོ།
༣༽ མཁས་མཆོག་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ།
༤༽ རྗེ་བཙུན་གཞོན་ནུ་དཔལ་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ།
༥༽ བཀའ་བཅུ་པ་རྗེ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ།
༦༽ མཁས་མཆོག་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ།
༧༽ གྲོ་མོ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་དཔལ་བཟང་པོ།
༨༽ ལའུ་རྡོ་བླ་མ་ཐུབ་བསྟན་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱག་རྗེས་རྨད་པོ་ཆེ་མངའ་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་གི་མཛད་རྣམ་བཅས་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་ཡུལ་གང་ནས་ཕེབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི། བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་དང༌། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། འབྲུག འབྲས་ལྗོངས། རྒྱ་ནག ཕྱི་རྒྱལ་འདྲ་མིན་སོགས་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་མཁས་

-254-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་ཁམས་ཚན་རང་དུ་བཞུགས་པའི་དེར་སྤྱན་རས་གཡོ་བར་ཞུ།
སེ༵ར་བྱེ༵ས་བ༵

་ཏི༵་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ་རུ། །
གངས་ལྗོངས་ཡུལ་ཀུན་དཀར་ནག་རྒྱ་དང་བལ། །
འབྲས་འབྲུག་ཕྱི་གླིང་ཐར་འདོད་ངང་པའི་ཁྱུ། །
མ་བོས་འདུས་པའི་གནས་འདི་བསྔགས་འོས་ཡིན། །

ཕྱི་ནང་མི་ཚན་དགུ་ལས་ལེགས་གྲུབ་པའི། །
སེར་བྱེས་བ༵

་ཏི༵་ཁམ༵ས་ཚན་འདུས་སྡེ་ཡི ༵ ། །
བྱུང་རབས་ཞིབ་པ་བདག་བློས་ཇི་ལྟར་ཆུན། །
འོན་ཀྱང་རྣམ་དཀར་ལས་སྣོན་ཅུང་ཟད་བཀོད། །
ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

-255-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སེར་བྱེས་ཚྭ་བ་ཁམས་ཚན།

སྔོན་སེ་ར་ལ་གྲྭ་ཚང་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཐིམ་སྟེ། གྲྭ་ཚང་དེའི་མཚན་ཡུན་རིང་མ་གནས་མོད། འོན་ཀྱང་ཁམས་ཕྱོགས་ཚྭ་བ་སོགས་ནས་ཕེབས་པའི་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡུས་ལྟ་བུར་གནང་ནས་དེ་ལ་ཚྭ་བ་ཁམས་ཚན་ཞེས་མཚན་གསོལ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་འདེབས་པ་པོ་ནི་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེར་བརྟེན་འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་གི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་གྱི་ལས་བྱེད། སྤྱི་སོ། གཟིམས་ཁང༌། ཞལ་ངོ༌། གཉེར་ཚང༌། ཁང་གཉེར། བླ་མ་ཚོགས་སྐད་པ། ཚོགས་ཆེན་ཆབ་རིལ་སོགས་ཡོད་པའི་སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་ཆེ་ཁག་ཡིན་ཚུལ་དང༌། ལས་སྣེ་དེ་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་བཅས་ཞིབ་པ་ཁམས་ཚན་དུ་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དང་པོ་ཁམས་ཚན་འདིར་ཞུགས་པའི་རིམ་པ་ནས་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་བར་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཛད་ཚུལ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་གསལ། ཁམས་ཚན་འདིར་དགེ་འདུན་ཀྱི་ཞལ་གྲངས་

-256-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ གོང་དུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བདུན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཡོད་ཅེས་གསལ། དེང་སྐབས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཇི་ཡོད་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་གསལ་བས་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བཀོད་པར་མ་ནུས་པས་རེ་ཞིག་གཞག་གོ །ཁམས་ཚན་འདིའི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཐོག་བརྩེགས་ཇི་ཡོད་དང་ཀ་བ་མང་ཉུང༌། རྟེན་གསུམ་ཇི་ཡོད། དངུལ་གྱི་རྣམ་སྲས་དང་མགོན་དཀར་བུམ་པ། བསེ་རུའི་ར་མཐོ་གང༌། རང་བྱུང་གསེར་ཀྱི་འཐུམ་པོ། གསེར་བྲིས་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་མི་གཉིས་རེས་འདེགས་དགོས་པ་ཅན་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བས་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲི་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཇི་ཙམ་ཕེབས་པ།

༡༽ ཁྲི་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ་ཞོགས་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་དཔལ་བཟང་པོ།༢༽ ཁྲི་ཐོག་དྲུག་ཅུ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
ཁྲི་ཐོག་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བས་འདིར་བཀོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས། དེ་ནས་ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་ཡུལ་གང་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི། ཚྭ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྟོད་སྨད་དབུས་གཙང་སོགས་དང་ད་ཆ་བལ་ཡུལ་ཀོ་པན་དགོན་པ་དང་

-257-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།གཞན་ཡང་ཕྱི་གླིང་ཡུལ་གྲུ་འདྲ་མིན་བཅས་ཡིན། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་བཀའ་སྲུང་འཇིག་རྟེན་པའི་གཙོ་བོ་ཐ་འོག་ཆོས་རྒྱལ་བསྟེན་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱང་གསལ། ཡང་དེང་སྐབས་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སེ་ར་དགོན་པའི་ནང་དུ་༸སྐྱབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་དང༌། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་བརྟེན་པ་དང༌། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད།

བྱེས་ཚྭ་རིག་གྲོལ་འགྲོ་བའི་ཡོན་གནས་ནི། །
ཚ་བ་རོང་སོགས་ཡུལ་མཆོག་ཏེ་སེ་ལས། །
ཐར་འདོད་མི་རིགས་ཁ་འབབས་རྣམ་བཞིའི་རྒྱུན། །
མ་བསྐུལ་གཅིག་འདུས་དབྱར་གྱི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

-258-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན།

དེ་ཡང་སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་རབས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་ལ། ཁམས་ཚན་འདི་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ནི། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་ས་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༤༡༩ ལོར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལྕགས་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༤༢༡ ལོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་དངོས་སློབ་བསྟན་པ་དར་བཟང་འཆད་ཉན་པ་བསྐོས། རྗེ་དར་བཟང་བས་སྨད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཟུར་ཆོས་པ་བསྐོས་གནང་མཛད་པ་བཞིན་སྨད་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་སེ་རྭར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་ཚུལ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཕྱིས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་ལྷོ་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང༌། ལྷོ་པ་ཆོས་འབྱོར་སོགས་གྲྭ་རྒྱུན་མང་དུ་འདུས་འདུག དེར་བརྟེན་ཕྱི་ལོར་༡༤༢༡ ནས་༡༤༢༤ བར་ཁམས་ཚན་འདི་ཆགས་ཡོད་པར་མངོན། ཁམས་ཚན་ཆགས་སའི་ས་ཆ་འདི་སེ་རའི་ས་ཡི་ལྟེ་བ་ཡིན་ཚུལ་གསུང་རྒྱུན་འདུག་པས་གོང་གསལ་ལྟར་སེ་ར་ཆགས་ནས་ལོ་གསུམ་བཞིའི་རྗེས་ཙམ་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཐུབ། ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་ནི། རང་གཞུང་ནས་གདན་ས་སོ་སོའ་གྲྭ་ཚང་དང༌། ཁམས་ཚན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ ི

-259-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ས་བོན་འཚོལ་བསྡུ་གནང་བའི་སྐབས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་མཆོག་ནས་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་པའི་ནང་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་གནང་བའི་ཁམས་ཚན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ནང་དུ་ཡང་དེ་མཚུངས་འཁོད་ཡོད་ཅེས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡང་མཆིས། དེར་མ་ཟད་ཁམས་ཚན་རང་གི་ཚོགས་གཏམ་གཞུང་དུ་ཡང༌། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོས་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཞེས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་གཙོ་བོ་རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་ལྟར་དེའི་སྔོན་ལྷོ་པའི་གྲྭ་ཁང་དང༌། ལྷོ་པའི་མཁས་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ཚུལ་ཡིག་རིགས་ནང་གསལ་བས་གྲ་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། རྗེ་ཤེས་དབང་གི་དུས་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ། གང་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཁས་པ་ཚོས་ཞིབ་དཔྱད་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་སོ། །
དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་དང་ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་ཕེབས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཁམས་ཚན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསར་པའི་ནང་འདི་ལྟར། རྒན་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཁྲི་པར་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག་ཀྱང་ཡིག་རིགས་ཁ་གསལ་མ་མཇལ་བས་བཀོད་ཚོད་མ་ཟིན། མཁན་པོ་བྱུང་ཡོད་མེད་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྔོན་དུས་སུ་སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྲྭ་ཚང་

-260-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང་རྒྱུད་སྟོད་གཉིས་ཀྱི་མཁན་པོར་ཕེབས་ནས་མཐར་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེའི་བར་ཕེབས་གནང་མཛད། དེའི་སྐབས་ལྷོ་སྒོམ་མ་བྱེ་བའི་ཀློང་རྡོལ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷོ་སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསུངས། སྒོམ་སྡེ་ཞེས་པ་ལུང་པའི་མིང་ཡིན། བར་དུ་མཁན་པོ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་མཚན་མ་ངེས་པས་འབྲི་ཐབས་བྲལ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་མཁན་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གོང་མ་ལྷོ་འགོ་ཚང་ཞེས་པའི་མི་ཚང་ནས་མཁན་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག་ཀྱང་མཚན་མ་ངེས་པས་ངོས་ཟིན་དཀའ་བ་ལྟ་བུ། ཕྱིས་སུ་བྱོན་པ་ལྷོ་པ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་ལགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རོབ་ཙམ་ཟུར་དུ་གསལ། ༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གཅིག་པའི་མཚན་ཞབས་ཐོ་ཐོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་འདུག བླ་སྤྲུལ་མཚན་སྙན་ཆེ་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་རྣམས་མ་གཏོགས་གྲྭ་ཚང་འདི་ནས་ཐོན་པའི་བླ་སྤྲུལ་མཚན་སྙན་ཆེ་ཞིང་སྐུ་ཕྲེང་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་སྤྲུལ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྔོན་ཆོས་འབྱུང་ཁག་དང་ལྷག་པར་རྫོང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སེ་རའི་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ་བར་བཀོད་གནང་མཛད་འདུག་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྷ། ཞི་བ་ལྷ། བྱམས་མགོན། མཁར་རྡོ། ལྕགས་རྭ། དཀོན་རྡོར། སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང༌། སླེ་ལུང་ཞབས་དྲུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ནི་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འབྱུང་གི་བརྗོད་གཞི་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་ཞིག་གིས་

-261-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

བལྟས་ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐུབ། མཁས་པའི་མཚན་ཅན་ཇི་ཕེབས་ནི། ཐོག་མར་ཀུན་མཁྱེན་པས་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་སྐབས་དངོས་སློབ་གཙོ་བོ་ལྷོ་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་ལྷོ་པ་ཆོས་འབྱོར་གཉིས་བྱོན་འདུག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་པས་སློབ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་འདིར་ཆོས་སྲིད་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་འཆད་ཉན་རྒྱུན་རིང་མཛད་ཅིང༌། དེ་སྐབས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་གཙོ་འགན་བཞེས་མཁན་ཡིན་པ་ནི་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེར་མཁས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གསལ་ཞིང་ཁོང་གཉིས་ཕྱིས་སུ་ཆབ་མདོར་ཕེབས་པ་ན་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་བར་སྟོང་བྱུང་བར་གསུངས་འདུག་པ་འདིས་ཤེས་ཐུབ། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་སྨད་ཤེ་བཟང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་པར་མངོན་ཞིང༌། འཇམ་གྲགས་ཆབ་མདོ་གླིང་སྟོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང༌། ཆོས་འབྱོར་གྱིས་གླིང་སྨད་པའི་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད། དེ་ནས་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་འཆད་ཉན་མཛད་སྐབས་ལྷོ་པ་རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཡིན། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞིག་སྟེ་རྗེ་བཙུན་པའི་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་ཟིན་བྲིས་བཀོད་པའི་དབུ་ཕར་དྲང་ངེས་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ད་ཆ་དབུ་མ་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་ཙམ་ལས་

-262-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཇལ་ཐབས་བྲལ། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ནི་དཔེ་རྙིང་རིན་བྲལ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་ལེགས་པར་གཟིགས་ན་གསལ། རྗེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ནི་སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན་ནས་ཕུལ་བའི་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བ་ཡོད། ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མས་ཆེ་མཐོང་དང་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་རྩེ་ཞོལ་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་འདྲ་ཆེ་ལེགས་ཤིག་བཞེངས་གནང་གི་འདྲ་སྐུ་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་འདྲེན་ཞུ་མཁན་སེར་ལྷོ་ཁམས་ཚན་གྱི་གྲྭ་རྣམས་ན་བཟའ་གཟབ་མཆོར་གྱིས་ཡོང་དགོས། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་གནང་ཚུལ་༸རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། ཡང་འབྲས་སྤུངས་ཏྲེ་ཧོར་ཁྲི་ཟུར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ཁར་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལ་གསུངས་དོན་ང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། ཁམས་ཚན་དེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་ཁམས་ཚན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་མཆིས། གཞན་ཡང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྨད་དགེ་བཤེས་བསམ་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཁམས་ཚན་གྱི་ཞབས་རིམ་དྲག་པོའ་སྦྱིན་ ིསྲེག་གནང་སྐབས་ནང་མཆོད་ཁོལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ལུད་པ་སོགས་ལྟས་ཡ་མཚན་ཅན་མང་པོ་བྱུང་བས་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཁམས་

-263-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཚན་འདི་ནི་བླ་མ་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས། གྲྭ་ཚང་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་སྐབས་ནས་ད་བར་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བླ་མ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་བླ་ན་མེད་པ་ཞུས་འདུག་ལ་སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་ལས་གསུང་འབུམ་ཡོད་པའང་སུམ་ཅུ་ལྷག་འདུག་པས་གསུང་འབུམ་དེ་དག་འཚོལ་བསྡུ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཁམས་ཚན་གྱི་མཚན་དབུར་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ཐུབ་ལ་ལྷོ་པ་མེད་ན་བླ་མ་མེད་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲོས་སྙན་པོ་འདི་ཡང་སྔོན་དུ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་དང༌། མ་འོངས་པར་བྱོན་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་ལེགས། འདི་ཡན་ཁམས་ཚན་རང་ནས་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་ཇི་བཞིན་བཀོད་པའོ། །
ཡང་སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་པར་ཤིང་སོགས་རིན་བྲལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་མར་སྐུ་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ་ནས་རྗེ་བཙུན་པའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་སྐབས། རྗེ་བླ་མ་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཐོབ་པར་བརྟེན། དེ་མ་ཐག་རྗེ་བླ་མའི་སྐུ་བརྙན་ཕྱག་གཡས་མཆོག་སྤྱིན་དང༌། ཕྱག་གཡོན་ཚེ་བུམ་བསྣམས་པའི་

-264-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྐུ་སྟོད་རང་བྱོན་དུ་ཕེབས་པ་རྒྱུ་འཇིམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་ཁྲུ་གང་ཙམ་ཞིག་ཡོད། རྗེ་སྐུ་འདི་ནི་ཁམས་ཚན་གྱི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསེར་གསོལ་བ་དང་ན་བཟའ་སྒྲོན་འབུལ་མཛད་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡོད། ཡང་སྐུ་རྒྱུ་ཛཻཀྵིམ་ལས་གྲུབ་པ་ཀློང་རྡོལ་སྟོན་པ་སོགས་ལྔ་ལ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་དབུ་གདུགས་དང་བཅས་པ་རང་འགྲིགས། སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཀློང་རྡོལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཁྲུ་གང་ཙམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་རྩ་ཆེན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་སྐབས་ཚོགས་གྲལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང༌། འདི་ལ་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ་དོན་ཐོབ་འོས་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་ཁུངས་གཙོ་བོའ་ཡུལ་ ིལུང་གི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་དང༌། ཡང་བཅུ་དགུའི་མཆོད་པ་དང༌། ཀློང་རྡོལ་དུས་མཆོད། རྭ་སྐོར་སྐུ་རིམ་བཅས་ཀྱི་མཛད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཁམས་ཚན་རང་གི་ལས་སྣེ་བསྐོ་སྟངས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲུང་མ་གང་ཞིག་བསྟེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་ཇི་ལྟར་འབུལ་ཚུལ་དང༌། ཁམས་ཚན་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོན་རྟ་དབྱངས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་སྒྲིགས་ལམ་

-265-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

གྱི་སྐོར་ནི་སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཟུར་ཙམ་བཀོད་ན། ཐོག་མར་གསར་བུ་པ་རྣམས་ཐོབ་ཁུངས་གཞིར་བཟུང་གིས་སྒྲིགས་ཞུགས་ཆོག་མིན་བརྟག་ཞིབ་སྔོན་སོང་ཐོག་ཁམས་ཚན་གྱི་ལས་སྣེ་འདུ་འཛོམས་སར་ཁག་ཐེག་རྒན་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་ནས་ཁག་ཐེག་རྒན་གྱིས་ན་བཟའ་ཆ་སྐོར་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་པའི་རུང་བ་ཚད་ལྡན་ཚགས་ཚུད་གནང་མཐར་སྒྲིགས་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་དུས་རྒྱུན་དུ་ལྟ་སྐྱོང་གནང་སྲོལ་ཡོད། ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་འཚོགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་ནི། ཁམས་ཚན་གྱི་གཉེར་པའམ་ལས་རོགས་གང་རུང་ཞིག་ནས་ཕྱག་བརྡབ་བཞིན་ཤག་བསྐོར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་འདུས་མང་འཛིན་གྲྭ་རྒན་པ་ནས་རིམ་པར་འཚོགས་ཕེབས་གནང་ཞིང་རྒན་གཞོན་གོ་བབས་མ་ལོག་པར་གྲལ་འཁོད་གྲུབ་མཚམས་སུ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོས་ཚོགས་འདོན་དབུ་བསྐུལ་གནང་ནས་དེ་མཚུངས་འདུས་མང་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་མཛད་ཀྱི་གསུང་དང་བསྟུན་ཏེ་གསུངས་པ་ལས་རང་སྣང་གང་དྲན་གསུང་མི་ཆོག་པ་དང༌། བར་སེང་གསོལ་ཇའི་སྐབས་ཁམས་ཚན་རྒན་གྱིས་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་ཚོམས་ཇའི་གནང་བ་དང་སྐྱབས་ཐོ་སྐྱབས་ཞུ་སྙན་སྒྲོན་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། དུས་མཆོད་ཆེ་ཁག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟ་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ་དལ་བུས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། ཁམས་ཚན་རྒན་བསྐོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་མཚན་ཐོ་རྒན་རིམ་ནས་ཕེབས་དགོས་

-266-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཤིང་དེ་ཡང་ལོ་རེར་ཁམས་ཚན་རྒན་དང་གཉེར་པ་སོགས་ཀྱི་རྩིས་རྒྱག་སྐབས་ཁམས་ཚན་གྱི་གྲལ་གདན་རྣམས་རྩིགས་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་ཁམས་ཚན་རྒན་བཞུགས་སྲོལ་ཡོད། དེ་གང་ལགས་ཞེ་ན་ཁམས་ཚན་གྱི་སྒྲིགས་ཁོངས་སུ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་ཚད་ལྡན་དུ་མཆིས། དེང་སྐབས་ཀྱང་ཁམས་ཚན་གྱི་ཆབ་རིལ་གཉིས་རེ་བསྐོ་བཞག་གནང་སྟེ་གོང་སྨོས་བཞིན་ཁམས་ཚན་རྒན་དང་གཅིག་མཚུངས་གྲལ་འཁོད་ཐོག་གསོལ་ཇ་དང་དཀར་སྤྲོ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད། ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་གྲོལ་མཚམས་སུ་ཁམས་ཚན་རྒན་ནས་ཁམས་ཚན་གྱི་ཚོགས་གཏམ་གཏོང་དགོས། དབྱར་དུས་སུ་ཉི་མ་ལོག་སྐབས་ཉི་ལོག་ཞེས་པའི་ཚོམས་ཇ་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ཙམ་འཚོགས་ཤིང་དེ་སྐབས་ཁམས་ཚན་རྒན་ནས་ཁམས་ཚན་གྲྭ་དམངས་ཀྱི་མཚན་ཐོ་རྣམས་ཚོགས་དབུས་སུ་སྒྲོག་སྦྱང་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། སྤྱི་རྒན་དང་གཉེར་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཚན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་དཔལ་འབྱོར་གང་ཅིའི་ཐད་འགན་ཁུར་གནང་སྲོལ་ཡོད། དཀོན་གཉེར་ནས་ཁམས་ཚན་གྱི་འདུ་ཁང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་མཆོད་ཆས་རྣམས་བདག་གཅེས་ལེགས་པོ་གནང་སྲོལ་ཡོད། གོང་སྨོས་ལས་སྣེ་དེ་དག་བརྗེ་མཚམས་རྩིས་རྒྱག་སྐབས་ཚོགས་འདུ་བ་ཡོངས་ལ་གསོལ་ཚིགས་གྲ་རྒྱས་བསྟར་ཐོག་རྩིས་འབུལ་ཞུ་དགོས་ཤིང་རྩིས་མ་འཕྲོད་པ་

-267-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

བྱུང་ཚེ་ངོ་ཚབ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད། སྒྲིགས་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིན་ཞག་ཕྲུག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐོག་དང་ཆོས་མཚམས་ཀྱི་སྐོར། ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པ་སོགས་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་སྔོན་འགྲོ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ལ་བསླབ་ཅིང་གྲྭ་ཇ་མང་ཇ་ཇི་ཡོད་བཅས་ལ་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། གཞུང་ཚིག་བཟང་པོ་ཞལ་ནས་གསུངས་ཤིང༌། གཞུང་དོན་བཟང་པོ་ཐུགས་ལ་སྒོམ་ནས་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་ཚོགས་གྲོལ་མཚམས་སུ་ཆོས་ཐོག་སྐབས་ཞོགས་ཆོས་མ་ཚུགས་བར་དུ་གཞུང་ཚིག་ཐུགས་འཛིན་གནང་དགོས། ཆོས་ར་ཚུགས་སྐབས་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སྐོས་ནས་སྟངས་འཛིན་བགྱིས་ཐོག་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་ཆོས་རར་ཕེབས་དགོས་པ་ལས་རང་དགར་ཤག་ཏུ་བཞུགས་མི་ཆོག ནད་པ་སོགས་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཚེ་མངོན་ཆུང་ཚུལ་དུ་ཤག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལས་མངོན་གསལ་དོད་པོའ་དཔེ་ཆ་སྐྱོར་སྦྱང་དང་སྲང་ལམ་སོགས་སུ་ ིའཁྱམ་ཉུལ་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱུང་རིགས་ཁམས་ཚན་གྱི་ལས་སྣེས་བརྟག་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། གུང་ཚིགས་ཆོས་ར་གྲོལ་ནས་རྒྱུན་དུ་རང་རང་གི་རྩོད་མཚམས་དཔེ་ཁྲིད་ཕེབས་དགོས་པ་དང༌། དཔེ་ཁྲིད་རྒན་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་དུ་གུས་རྩི་ཆེན་པོ་ཞུ་སྲོལ་ཡོད། དཔེ་ཁྲིད་གྲོལ་མཚམས་སུ་རང་གི་ཤག་ཏུ་དགོང་ཆོས་མ་ཚུགས་ཀྱི་བར་དུ་

-268-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དཔེ་ཀློག་གནང་སྟེ་གོང་སྨོས་བཞིན་ཚང་མ་དགོང་ཆོས་སུ་ཕེབས་དགོས། ཆོས་མཚམས་ཡིན་ཚེ་ཉིན་གུང་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་རང་གི་ཉིན་རེའི་རྩོད་མཚམས་ཀྱི་མཚོན་པའི་གཞུང་ཚིག་ཐུགས་འཛིན་གནང་དགོས་པ་དང༌། བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་གྱི་འཛིན་གྲྭ་ཞོགས་པར་བརྩི་བཞག་ཚུགས་ཤིང་སྐབས་རེར་བརྩི་བཞག་རྒན་གྱིས་བརྩི་བཞག་ཀྱང་གནང་སྲོལ་ཡོད། དགོང་ཆོས་གྲོལ་མཚམས་སུ་དཔེ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པས་འཛིན་གྲྭ་འདུལ་བ་ཡན་རང་རང་གི་ཤག་ཏུ་སྐྱོར་སྦྱང་གནང་ཆོག་པ་དང༌། དབུ་མ་འཛིན་གྲྭ་ཤག་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་སྐྱོར་སྦྱང་གནང་དགོས། ཕར་ཕྱིན་ནས་བསྡུས་གྲྭའི་བར་ར་སྐོར་ཁྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱོར་སྦྱང་གནང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་ཁམས་ཚན་རྒན་དང༌། ཆབ་རིལ་རྣམས་དུས་ངེས་མེད་སྐོར་གཡེང་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད། དུས་རྒྱུན་དུ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་རང་རང་གི་ཤག་ཏུ་སྡོད་པ་ལས་དགོས་མེད་གཞན་གྱི་ཤག་ཏུ་འཁྱམས་ཉུལ་བྱ་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཡིན། ཁམས་ཚན་གྱི་ཤག་དང་ར་སྐོར་གཡས་གཡོན་དུ་རྣམ་གཡེང་གི་རིགས་དང་དོན་མེད་སྐད་ཅོར་རྒྱག་པ་སོགས་ལ་རྒྱུན་དུ་རྒན་རིམ་ནས་བཀག་སྡོམ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དབྱར་གྱི་བག་ཡངས་དང༌། ལོ་གསར་རྟེན་འབྱུང་གི་དགའ་སྟོན་སྐབས་གྲྭ་ཚང་གི་ཇི་ལྟར་གནང་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་ཁམས་ཚན་ནས་འདུས་དམངས་རྣམས་འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཆབ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་

-269-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།
བཅས་ཁམས་ཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིགས་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྔགས་བརྗོད་དང་ཡི་རང་གི་གནས་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡོད།
ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་ཐོག་རེ་བདུན་པ་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་མཆོག མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མཇལ་བར་འཚལ་ལོ། །

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་ཕེབས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཚན།

༡༽ བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
༢༽ ལྷོ་གླིང་སྟོད་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ།
༣༽ ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་བཟང་པོ།
༤༽ རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ།
༥༽ འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
༦༽ ཞི་བཟང་སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་བྱོན།
༧༽ ཕུར་ལྕོག་བྱམས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།༨༽ སླེ་ལུང་ཞབས་དྲུང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།

-270-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༩༽ ལྕགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
༡༠༽ དཀོན་རྡོར་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
༡༡༽ མཁར་རྡོ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
༡༢༽ གྲུབ་དབང་ཀློང་རྡོལ་རིན་པོ་ཆེ།
༡༣༽ ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན།
༡༤༽ ལྷོ་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན་ཚུལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་པས་འདིར་ཡི་གེའི་འཇིགས་པས་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བར་མ་བྱས་སོ། །
མཁས་དང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་མང་བྱོན་པ། །
དེ་ཡི་སྤྲུལ་དང་ཡང་སྤྲུལ་གྲངས་མེད་དུ། །
འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་ལྷོྃ་པ༵་ཁ༵

མས་ཚ༵ན་གྱི། །
བྱུང་རབས་ཞིབ་པར་གཟིགས་དང་ངོ་མཚར་ཆེ། །

བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་བསྟན་མཁའ་མཉམ་དུ། །
གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྤེལ་བ་ལས། །
བསྟན་འགྲོའ་མགོན་དཔུང་གཞན་ཞིག་གང་ནས་རྙེདི ། །བྱམས་བརྩེའི་བསྟན་འགྲོ་སྐྱོང་ལ་ཡི་རང་དགོས། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

-271-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སེར་བྱེས་སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན།

སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་ནི་ནང་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཡིན་པ་སེར་བྱེས་སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན་ནས་བཞེད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་ལོ་དུས་སོགས་གསལ་བར་མ་ངེས་སོ། །ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ལ་གྲྭ་རྒྱུན་མང་ཆེ་བ་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་ལས་བྱོན་གྱི་ཡོད་པ་ནི། མི་དབང་ནང་ཆེན་རྒྱལ་པོའ་བཀའི་འབངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ དུས་འགྱུར་གོང་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པར་བཤད།

ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ལས་ཕེབས་པའི་སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁན་ཁྲི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།

༡༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་བཅུ་གཅིག་པ་སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན།༢༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་སུམ་ཅུ་པ་སྒོམ་སྡེ་བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག༣༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཐོག་སོ་བཞི་པ་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ནས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

-272-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།
ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་བླ་སྤྲུལ་ཇི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ།

༡༽ ཁྲི་སྤྲུལ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༽ ཀ་མདའ་དགོན་གྱི་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མང་ཐོས་མཆོག༣༽ རྟག་ཚག་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་མཛད་རྗེས་ཅན་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་ཧ་ཅང་མང་ཡང་ཡེ་གེའི་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས། གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་སོགས་འཕགས་བོད་གཉིས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཅས་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་སྒོམ་སྡེ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །

-273-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སེར་བྱེས་ལྭ་བ་ཁམས་ཚན།

ཁམས་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ། ཁམས་ཚན་འདིའི་ཐོབ་ཁུངས་གྲྭ་རྒྱུན་སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ཆེས་སྔ་མོ་ནས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ལྭ་བ་ཁམས་ཚན་ཞེས་པའི་མཚན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་དཔོན་སློབ་ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཚུལ་དང༌། དེ་ཡང་ལྭ་བ་ཁམས་ཚན་གྱི་མཚན་ཇི་ལྟར་བྱུང་དོན་ལ་སྔོན་བྱོན་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་༸སྐྱབས་རྗེ་ཀེའུ་ཚང་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་མཆོག་ནས་བསྩལ་བའི་གསར་པ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ་ནས་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་བར་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་ཡང་ཡོད། ཡང་དབྱར་དུས་སུ་རིགས་ཆེ་ཆུང་གི་དམ་བཅའ། དགུན་དུས་སུ་ཉི་ལོག་མཆོད་འབུལ། ཆོས་མཚམས་སུ་འཛིན་གྲྭ་འོག་མ་རྣམས་ཁམས་ཚན་ནང་བརྩི་བཞག་དང་དམ་བཅའ། སྐབས་འགར་དམིགས་བསལ་གྱི་དམ་བཅའ་འཚོགས་སྲོལ་ཡོད། འདི་དག་ནི་གྲྭ་ཚང་འདིའི་ཁམས་ཚན་ཚང་མ་ཡང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་མཁྱེན་དགོས་སོ། །འདིར་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་བོད་དུ་དུས་འགྱུར་ཆེན་པོའ་གོང་འདུས་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ ི

-274-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཙམ་དང༌། སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་གྲྭ་ཉི་ཤ་ཙམ་ལས་འདུས་མ་ཐུབ་ཅིང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་ཁུངས་སུ་གནས་སྤོ་སྐབས་གྲྭ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ལས་མེད་པ་དང༌། དེང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོར་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་ཞལ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་གསལ། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་བཀའ་སྲུང་གཙོ་བོར་ལྕམ་སྲིང་གཙོ་འཁོར་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པ་གསུངས། ཁམས་ཚན་འདིར་གཞིས་དགོན་བཅུ་གསུམ་ལྷག་ཞིག་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞེད།

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།

༡༽ དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་གཅིག་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཆོག
༢༽ ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ལྭ་བ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག
༣༽ བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ལྭ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག༤༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཐོག་ང་གཅིག་པ་ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་མཆོག༥༽ སེ་ར་སྟོད་པ་མཁན་པོ་བྱམས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག༦༽ རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལྭ་ལོ་དགོན་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང༌།
༦༧༽ དགེ་བཤེས་ཡར་གྲོང་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱོན་

-275-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཡོད་ཅིང་འདི་དག་གི་མཛད་རྣམ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བས་འདིར་ཞིབ་བཀོད་ཀྱི་ངལ་བར་མ་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཇི་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་མཁྱེན་འདོད་ན་ཁམས་ཚན་རང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་མཇལ་ན་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བས་དེར་གཟིགས་པ་འཚལ་ལོ། །

སེར་བྱེས་ལྡན་མ་ཁམས་ཚན།

དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་དུ་༸རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ནུས་པའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་ལྡན་མ་ཁམས་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་མཁས་གྲུབ་གང་ཞིག་གིས་ཕྱག་བཏབ་པ་དང༌། ལོ་དུས་གང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པ་བཅས་ནི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང༌། ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསར་པའི་ནང་ལྟ་ན་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་པས་གྲྭ་ཚང་བྱེས་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགའི་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་རིམ་པའི་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་བར་བཤད་དོ། །

-276-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བོད་དུ་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ཅན་བར་ཁང་འཁྱམས་དང་བཅས་པ་སྤུས་ལེགས། ནང་དུ་རྟེན་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཅན་འདྲ་མི་སྣ་ཚོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའ་རྒྱབ་དང་གྲྭ་ཚང་བྱེས་ཀྱི་གཡོན་ཕྱོགས་ ིསུ་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་རྒྱུན་བསྟེན་བཀའ་སྲུང་གི་གཙོ་བོ་མགོན་པོ། རྣམ་སྲས། ཆོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ། ཁྱད་པར་ཨ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་བཅས་ཡིན་ཚུལ་གསལ། ཡང་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཨ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་སྐོར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་དྲངས་འདུག་ཀྱང་འདིར་མ་བཀོད། ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གང་ནས་ཕེབས་པའི་གཞིས་དགོན་རྣམས་རགས་རིམ་ཙམ་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ།

༡༽ ཤ་ར་དགོན་པ།
༢༽ ཤ་ཡུལ་སྒྱོགས་དོང་དགོན་པ།
༣༽ འབའ་བདེ་ལྡན་གཞན་ཕན་གླིང༌།
༤༽ རྫ་སྟོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཕུག་དགོན།
༥༽ འབྲོམ་བུ་དགོན་པ།
༦༽ ཟིལ་དཀར་དགོན་པ།
༧༽ རབ་ཤིས་ཀླུང་ཤོད་དགོན་པ།

-277-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༨༽ རྭ་ཉག་དགོན་པ།
༩༽ མགར་དགོན་བདེ་ཆེན་གླིང་དགོན་པ།༡༠༽ ཁྲོ་སྐྱིད་འབུམ་འགོ་དགོན་པ།
༡༡༽ རྗེ་བཟང་དགོན་པ།
༡༢༽ སྒ་ཧ་ཤལ་དགོན་པ།
༡༣༽ དགོན་གསར་བྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་གླིང།
༡༤༽ ལབ་དགོན་པ།
༡༥༽ འབའ་དགོན་པ།
༡༦༽ གྲི་དགོན་པ།
༡༧༽ རྨ་འགྲིལ་དགོན་པ།
༡༨༽ ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དགོན་པ།
༡༩༽ ཀར་ཁུལ་དགོན་པ་སོགས་ལས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་ཚན་འདིར་ལོ་འཁོར་ཚོགས་སྒོ་ནི་ལོ་གསར་གྱི་དུས་སྟོན། ལྔ་མཆོད། བཅུ་དགུའི་མཆོད་པ། ཨ་ཕྱིའི་སྐོང་འདུས་ཆེན་མོ། གཞན་ཡང་ཤིང་སློང་དམ་བཅའ། བརྩི་བཞག་སྔ་ཕྱི་སོགས་དང༌། ལས་སྣེ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཡོད། དེ་དག་གི་བྱེད་སྒོ་ཅི་ཡིན་སོགས་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་དུ་གསལ་བས་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་

-278-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གླིང་དུ་ཁམས་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ནི། བོད་དུ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུའི་དུས་འགྱུར་རྗེས་སྦག་སར་ཁམས་ཚན་འདིའི་བླ་སྤྲུལ་དྲུག་དང་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཕེབས་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གནས་སྤོ་གནང་སྟེ་རས་གུར་ནང་ལོ་གསུམ་ལྷག་བཞུགས་ཤིང༌། དེའི་སྐབས་ནས་གཞིས་ཆགས་ཁག་སོགས་ནས་གྲྭ་ཆུང་མང་པོ་བསྡུས་ཏེ་དེ་དག་གསོ་སྐྱོང་ཆེད་སྐུ་ངལ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་གདོང་ལེན་གནང་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་བོད་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་མང་དུ་ཕེབས་པའི་དེང་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཞིག་དང་བླ་སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཅས་བཞུགས། ཁམས་ཚན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་དང་གྲྭ་ཤག སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་གསར་བཞེངས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཡོད།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་གྲྭ་ཚང་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་པ།
མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ།

གཞན་ཡང་བླ་སྤྲུལ་དང་མཁས་དབང་གཞན་ཇི་ལྟར་བྱོན།

༡༽ ལྡན་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༢༽ ལྡན་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།

-279-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༣༽ བསྟན་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༤༽ རོང་ཐ་རིན་པོ་ཆེ་རྒན་གཞོན་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༥༽ ཟིལ་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༦༽ ཆ་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ།
༧༽ མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བློ་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་ཅིང་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་ལྡན་མ་ཁམས་ཚན་རང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆར་གཟིགས་པ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སོ། །

སེར་བྱེས་མངའ་རིས་ཁམས་ཚན།

སེར་བྱེས་མངའ་རིས་ཁམས་ཚན་ནི་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱག་བཏབ་པ་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ། འོན་ཀྱང་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་མ་ངེས། ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་ཕལ་ཆེ་བ་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དང༌། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་སོགས་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པས། ཁམས་ཚན་གྱི་མཚན་ལ་མངའ་རིས་ཅེས་ཆགས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀློང་རྡོལ་གསུང་འབུམ་ལྟར་ན། མངའ་རིས། གུ་གེ

-280-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དཔེ་ཐུབ། སྟག་མོ། ཟངས་དཀར་བཅས་མི་ཚན་ལྔའི་སྤྱི་ཁང་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་མངའ་རིས་ཁམས་ཚན་དུ་གྱུར་པ་གསུངས།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་མཁན་ཁྲིར་བྱོན་པ།

༡༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཐོག་དགུ་པ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།
༢༽ འདི་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཁན་ཐོག་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཐོགས་མེད་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་གྲྭ་ཚང་མཁན་པོ་ཨེ་ཡིན་སྙམ་མོ། །
༣༽ སེར་བྱེས་མཁན་ཐོག་དོན་གཉིས་པ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོགཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་མཚན་སྙན་ཅན་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཇི་བྱུང༌།

༡༽ རྗེ་དྲུང་རྒྱལ་ཚབ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན།
༢༽ སྒྲུབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ།
༣༽ མཁན་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།
༤༽ རི་སྐྱ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ།
༥༽ བོ་དོང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ།

-281-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༦༽ ཐོགས་མེད་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ།
༧༽ མཐོ་ལྡིང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་སོ། །
མངའ་རིས་ཁམས་ཚན་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཁས་དབང་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་བཀོད་འདུག་པས་འདིར་ཞིབ་འགོད་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས། ཕྱག་རྗེས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཇི་བྱུང་སོགས་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་ཁམས་ཚན་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

སེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁམས་ཚན།

དེ་ཡང་སེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁམས་ཚན་འདི་ནི་ཐོག་མར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་གཙང་ཕྱོགས་ནས་སེ་རར་ཕེབས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡུས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཙང་པ་མི་ཚན་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཕྱག་བཏབ་པ་དང༌། དེ་ཉིད་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན་གྱི་མི་ཚན་དུ་གནས་ཤིང༌། སྐབས་དེར་སེ་རར་གཙང་པ་མི་ཚན་ནམ་གཙང་པ་ཁམས་

-282-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚན་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་བྱེས་གཙང་དང༌། སྨད་གཙང་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཁམས་ཚན་གཉིས་སུ་གྱུར་ཀྱང༌། རྩ་བའི་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞེད། ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་དགུན་ཁའི་ཉི་ལོག་ཞབས་བརྟན་སྐབས་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་ནས་ཚོགས་དབུས་སུ་ལྗགས་ཀློག་མཛད་པའི་བཅའ་ཡིག་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན་མ་ངེས། དེ་ནས་ཁམས་ཚན་འདིར་ལོ་འཁོར་ཚོགས་སྒོ་ནི། ལོ་གསར་དང་བཞི་མཆོད་ལྔ་མཆོད་བཅུ་དགུའི་མཆོད་པ་སོགས་ལ་མཆོད་འབུལ་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་དང༌། བཅུ་དགུ་མཆོད་པའི་ཉིན་ཁམས་ཚན་དགེ་འདུན་རྣམས་སེ་ར་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་སྐུའི་གདུང་རྟེན་ལ་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་དང་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བར་ཕེབས་སྲོལ་ཡོད། ཆོས་འཁོར་དམ་བཅའ་དང་ཤིང་སློང་དམ་བཅའ་བཅས་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་པ་ཁམས་ཚན་དུ་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

-283-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཆེན་ཇི་ཙམ་ཕེབས་པ།

༡༽ ཁྲི་སོ་གཉིས་པ་ལྕང་ལོ་ཅན་རྗེ་བཙུན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་མཆོག༢༽ ཁྲི་དོན་གཉིས་པ་ཁམ་ལུང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག༣༽ ཁྲི་གྱ་དྲུག་པ་ལ་མོ་ཤར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཆོག འདིས་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཡང་གནང་ཡོད།
༤༽ ཁྲི་གོ་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་ཁྲི་ཆེན་དམ་པ་འདི་རྣམས་རང་རང་གི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བཞུགས་པས་འདིར་ཡི་གེས་འཇིགས་ནས་མཚན་ཙམ་རེ་ལས་ཞིབ་པར་བཀོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

ཡང་ཁམས་ཚན་འདི་ནས་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་
པོའི་

ཁྲི་ཚབ་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཕེབས་ཡོད་པ།

༡༽ སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ།

-284-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༢༽ མཁན་རབས་བཞི་པ་ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན།
༣༽ མཁན་རབས་ལྔ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།༤༽ མཁན་རབས་དྲུག་པ་གཙང་སྟོན་ཤེས་རབ་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ།༥༽ མཁན་རབས་དགུ་པ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ།༦༽ མཁན་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན་དཔལ་བཟང་པོ།༧༽ མཁན་རབས་ང་གཉིས་པ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ།༨༽ མཁན་རབས་རེ་ལྔ་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཐབས་མཁས་དཔལ་བཟང་པོ།༩༽ མཁན་རབས་དོན་གཅིག་པ་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་དཔལ་བཟང་པོ།༡༠༽ མཁན་རབས་དོན་གསུམ་པ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་དཔལ་བཟང་པོ།དེ་དག་ལས་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་རེ་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད་ཅིང༌། མཁན་རབས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་གཙང་པ་ཁམས་ཚན་རང་དུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བས་མཁྱེན་འདོད་ན་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་དགེ་བཤེས་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པ་དཔལ་བཟང་པོ། ཞི་འོད་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཚང་མ་འགོད་ནུས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ནས་

-285-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

སྤྱིར་ཁམས་ཚན་འདིར་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་ནི། སྔར་བོད་དུ་ཚོགས་ཆེ་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང༌། དེང་འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དང་ཕྱོགས་མཐར་བཞུགས་པ་རྣམས་བཅས་བསྡོམས་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཁམས་ཚན་ཉིད་ནས་བཞེད། ཁམས་ཚན་འདི་ལ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་གྲ་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དང༌། ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་རྣམས་གང་ལས་ཕེབས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འདིའི་ཐོབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞིས་དགོན་ཡང་ཆེ་ཆུང་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་བཅས་གཙང་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཞིབ་པར་བཀོད་གནང་འདུག དེར་བརྟེན་འདིར་བསྐྱར་བཤད་དགོས་མེད་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ལས་ངལ་བ་མ་བྱས་མོད་མཁྱེན་འདོད་ན་བྱེས་གཙང་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཇལ་བར་ཞུ།
ཁ་གཙང་ལག་གཙང་གཙང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་ནི། །
བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་དུ་མ་ཡིས། །
ཁྱབ་ཁོངས་ཞིང་འབྲོག་ཕལ་མོ་ཆེ་བ་དང༌། །
ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གྲངས་མེད་ཡོད་ཅེས་གྲགས། །

-286-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གྲགས་པས་ས་གསུམ་ཁྱབ་པའི་མཁས་གྲུབ་མཆོག །
མཆོག་གྱུར་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཁྲི་ཚབ་མཆོག །
མཆོག་གྱུར་གཙང་པ་བདུན་རྒྱུད་ལ་སོགས་མཁས། །
མཁས་གྲུབ་གྲངས་མེད་བྱོན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

སེར་བྱེས་དྭགས་པོ་ཁམས་ཚན།

ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་ལྟར་ན། སྔོན་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་ལ་གྲྭ་ཚང་བཞི་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་རྒྱ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་ ིཔ་རྣམས་སེ་ར་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་རྗེས་སུ་རྒྱ་གྲྭ་ཚང་གི་ཤལ་དུ་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན་དང༌། དེ་ལ་རྩེད་ཐང་དང༌། ཨེ་པ། གཉལ་པ། དྭགས་པོ། རྒྱལ་བྱེད། གཙང་པ་བཅས་མི་ཚན་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་དང༌། དེང་སྐབས་འཕགས་ཡུལ་དུ་གོང་གསལ་མི་ཚན་དེ་དག་ལ་ཁམས་ཚན་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་བྱུང༌།
ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨།༥༩ བཅས་སུ་ཁམས་ཚན་འདི་ལ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཡོད། ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་

-287-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་སོགས་ཁམས་ཚན་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །ཁམས་ཚན་འདིར་གྲྭ་རྒྱུན་ཡོང་ཁུངས་ནི་དྭགས་པོ་རྫོང་ཁག་དྲུག་དང་ལྷ་ས་སོགས་ཉེ་སྐོར་དང་ལུང་ཚན་གཞན་ནས་ཀྱང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད།

ཁམས་ཚན་འདི་ནས་ཕེབས་པའི་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཚན་ཙམ།

༡༽ སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རབས་ང་བཞི་པ་དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཐར་འདོད།
༢༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་དྭགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ།
༣༽ རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་དྭགས་པོ་ནམ་མཁའ་གྲགས།
མཁས་མཆོག་འདི་ཉིད་དང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གང་ལས་གསན་པའི་བླ་མ་སོགས་མཛད་རྣམ་ཕལ་ཆེར་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་དྭགས་པོ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཀོད་འདུག་པས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཞིབ་པར་དཔྱད་དགོས་པ་སྣང་ངོ༌། །
གཞན་ཡང་བོད་དུ་སེ་ར་དགོན་དང་ལྷག་པར་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་རྩ་གཏོར་སོང་ཡང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལོར་མཁན་སྤྲུལ་བྱམས་པ་ངག་དབང་

-288-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང༌། དགེ་བྱམས་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནས་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གྲྭ་ཤག་དང་བཅས་ཉམས་གསོ་ལེགས་པ་གནང༌། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཡང་སེར་བྱེས་དྭགས་པོ་ཁམས་ཚན་མི་དམན་ཙམ་གསར་བཞེངས་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པ་ཁམས་ཚན་རང་གི་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བའི་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །

སེར་བྱེས་རྩེད་ཐང་ཁམས་ཚན།

སེར་བྱེས་རྩེད་ཐང་ཁམས་ཚན་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་སྒྲུབ་ཁང་སྐུ་ཕྲེང་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། ཁམས་ཚན་འདིར་དགེ་འདུན་ཕེབས་ཁུངས་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྩེད་ཐང་ས་ཁུལ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དགོན་སོགས་ནི། ཁ་རག་ཇོ་མོ་ནས་རྩིས་པའི་ལྷོ་བྲག་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཐད་དྲངས་སྣ་དཀར་རྩེ་དང༌། གོང་དཀར། གྲྭ་ཕྱི་ནང་སྣེ་གདོང༌། འཕྱོངས་རྒྱས། ཟངས་རི། རྩེད་ཐང་བཅས་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་དུ་ཁ་རག་ཇོ་ཕོ་ཇོ་མོ་ནས་ཐད་དྲངས་ཏེ་དྭགས་པོ་རྟ་ཟམ་ཡན་ཆད་དང༌། མལ་གྲོའ་ིའགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་འོལ་ཁ་བཏགས་མ་ཚུན་ཆད་བཅས་རེད། ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུས་ཐད་དྲངས་པའི་ཆུ་ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གང་ཡིན་རུང༌། གྲྭ་ཚང་

-289-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།འདིར་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ཚེ། ཁམས་ཚན་འདི་རང་གི་ཐོབ་ཁུངས་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ས་ཆ་དེ་དག་གི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་འགའ་ཞིག་སྨྲོས་ན། ལྷོ་བྲག་རྫོང་ཁོངས། འགྲོ་བ་དགོན་ཁྱུང་ཚང་དགོན། གདང་དགོན་གསལ། གཏམ་ཤུལ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་བཙན་འགྲོ་འབུར་ཐོག་དགོན། གྲོ་ཁུར་མདོ་མཁར་ཆོས་སྡེ་མཚོན་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང༌། གྲྭ་ཕྱི་ནང་ཁུལ་དུ་བྱམས་པ་གླིང༌། ཇོ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་བདེ་བ་གླིང༌། ཡར་འབྲོག་ཁུལ་དུ་གླུང་ལུང་དགོན་གྱི་མཚོན་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང༌། ཡར་ཀླུང་ཁུལ་ནས་རྩེད་ཐང་རྩེ་ཚོགས། ལྔ་མཆོད་གྲྭ་ཚང༌། དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་སོགས་དང༌། འཕྱོངས་རྒྱས་ཁུལ་ནས༌། རི་བོ་བདེ་ཆེན་དང༌། སྤྱན་གཡས་སོགས། དེ་བཞིན་སྐྱིད་ཆུའི་ལྷོ་རྒྱུད་དང༌། ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའ་བྱང་རྒྱུད་ནས་འོན་ ིམངའ་རིས་གྲྭ་ཚང༌། རྫིང་ཕྱི་དགོན། བསམ་གླིང་དགོན། འོལ་ཁ་ཆོས་གླིང་རིན་ཆེན་སྒང་སོགས་ཡིན་ཞིང༌། ད་ལྟ་ཞིག་གསོས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་མ་ལྟར་མེད་པར་འདྲ།
གོང་དུ་སྨོས་ཟིན་པའི་ཐོབ་ཁུངས་ཀྱི་སྐོར་འཁོད་པའི་བཀའ་གཏན་ཞིག་༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བརྩམས་ཡོད་ཅིང༌། ༸ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ཏེ་༸རྒྱལ་མཆོག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་བར་མཚན་རྟགས་ཕྱག་ཐམ་རེ་གནང་ཡོད། གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཐོག་རིམ་པའི་ཤིང་སློང་ཁག་ལ་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔའི་དམ་བཅའ་ཚུགས་ཤིང༌། ཆོས་མཚམས་

-290-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལ་བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་པོ་བྲ་ཏི་ཁམས་ཚན་དུ་བརྩི་བཞག་ཞུས་ཏེ། ཁམས་ཚན་རང་དུ་སྐྱོར་སྦྱང་དང་རྩོད་པ་བྱེད། ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་སྒྲུབ་མཆོད་དང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནང་སྒོ། དབྱར་དགུན་ཉི་ལོག་ཆེན་མོ། སོ་སོར་ཉིན་གྲངས་བཅུ་རེ་ཙམ་རིང་བསྟན་སྲིད་ཞབས་རིམ་དམིགས་གསལ་དང་མཆོད་བརྗོད་ཁག ལྔ་མཆོད་བཞི་མཆོད་ཀྱི་གཙོས་དུས་ཆེན་ཁག་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་དུས་མཆོད་ཁག་ཚང་མ་ཚུགས་རྒྱའི་འཆར་ཅན་ཡོད། ཆོ་ག་གཙོ་བོ་བླ་མཆོད། སྨན་བླ། སྒྲོལ་མཆོད་བཅས། བཅུ་གཉིས་པའི་ཉི་ཤ་དགུ་ཉིན་ཚོགས་ལང་ཡོད་ཅིང་གྲངས་ངེས་གཏན་མེད་ཅིང་གཞུང་ཚན་ཡང་ཆོས་འཁོར་ངེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་གཞུང་འདི་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །
ཁམས་ཚན་འདི་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཚུལ།
ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ།
སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་མཁན་ཁྲི་ཇི་ཙམ་བྱུང་བའི་ཚུལ།

༡༽ མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་དྲུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།
༢༽ མཁན་རབས་བཅུ་པ་མཁས་བཙུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ།

-291-

སེར་བྱེས་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༣༽ མཁན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་མཆོག
༤༽ མཁན་རབས་བཅུ་བདུན་པ་བྱམས་པ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བཟང་བཅས་སོ། །
དེ་ཡང་ཁམས་ཚན་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཇི་ཡོད་སོགས་ཞིབ་པ་མཁྱེན་འདོད་ན་ཁམས་ཚན་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཟིགས་པ་ཞུ། སེར་བྱེས་རྩེད་ཐང་ཁམས་ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སོ། །
གཞན་ཡང་གོང་གསལ་ཁམས་ཚན་དེ་དག་ནི་འཕགས་ཡུལ་སེ་ར་དགོན་པའི་ནང་རང་རང་གི་ཐོབ་ཁོངས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོ་ནས་གྲྭ་སར་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ཁམས་ཚན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་དགེ་འདུན་བཞུགས་ཁང་སོགས་ཧ་ཅང་གི་འཛུགས་བསྐྲུན་རྒྱ་ཆེན་གནང་ཡོད་ཅིང༌། ཡང་སྔར་སྦག་ས་དང་སྦེལ་ཀོབ་གཉིས་སུ་དགེ་འདུན་ཕེབས་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ད་ཆ་ཁམས་ཚན་ནམ་མི་ཚན་བཞེངས་མ་ཐུབ་པ་ཨེ་པ་དང༌། གཉལ་པ། རྒྱལ་གཞིས། སྤོ་བོ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རིང་མིན་ཡུལ་ལུང་སོ་སོ་ནས་སློབ་གཉེར་ཆེད་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་ངེས་པར་དུ་ཕེབས་དགོས་པ་དང་ནམ་ཕེབས་མཚམས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁམས་ཚན་སོ་སོར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོབ་

-292-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ངེས་པར་གནང་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་བཅས་ནི་ཟུར་འཕྲོས་ཙམ་མོ། །ཅེས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ ིསེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་གསན་སྦྱོང་ལ་ཕེབས་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམ་པའི་ཡུལ་ལུང་ཐོབ་ཁུངས་དང༌། ཁམས་ཚན་སོ་སོའ་མཚན་ ིདང་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་པའོ།། །།

-293-

ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཨོཾ་སྭ་སྟི།
ཕུན་ཚོགས་མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ། །
ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པའི་གསུང༌། །
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །
མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཙུག་གིས་མཆོད། །

བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །
དཔལ་ལྡན་ལུང་རིགས་བྱེ་བའི་འོད་སྟོང་རྒྱས། །སྐྱེ་དགུའི་རྨོངས་སེལ་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་བཅས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་གཏེར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །ས་གསུམ་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག །ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་གུས་པས་འདུད། །

-294-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དྲི་མེད་བ༵

ོ་ག༵

ོས་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །
རྨད་བྱུང་འཕགས་ནོར་ར༵

ིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཕྱུ ༵ ག །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སེ༵ང༵

ེའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས། །
ཟླ་མེད་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སྙིང་ནས་འདུད། །

རྗེ༵་བཙན་མཁྱེན་པའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་འཁྲུངས ༵ ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོ༵ས་ཀི༵་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་པ། །
བཤད་སྒྲུབ་ཉི་ཟླ་བསྟན་པའི་རལ་མཚ༵ན་འཛིན ༵ ། །
དཔ༵ལ་ལྡན་མཁས་བཙུན་བཟ༵ང་པོ༵ར་གུས་པས་འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཧྲིཿཡིག་ཁམས། །
རྟ་མཆོག་ཁྲོ་བོའ་མགྲིན་སྒྲ་བཞད་པའི་གརི ། །
གཏུམ་དྲག་པདྨ་དབང་ཆེན་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས། །
དེང་འདིར་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཆར་དུ་ཕོབས། །

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ།
༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིགབཀྲ་ཤིས་གཡང་ཆགས་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
ལྷ་རྣམས་ཆར་འབེབས་དྲང་སྲོང་ཤིས་པར་བརྗོད། །
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས། །

-295-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །
ཞེས་ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་སྔོན་འགྲོའ་ལམ་ཡངས་པོར་ཕྱེ་ ིསྟེ། དེ་ཡང་ནི་ཇི་སྐད་དུ། དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་ལས། ིཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་དབྱིག་གཉེན་ཡོན་ཤྭཀ་གི །
གཞུང་ལུགས་སློབ་པའི་རིམ་པ་གྲྭ་ཚང་བྱེས། །
སྡེ་འདི་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྟར་རབ་འཕེལ་ཞིང༌། །
མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་རྒྱས་པར་ཤོག །
ཅེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་འགྲན་པའི་ཟླ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དབུས། ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རབ་འཕགས་ཚོགས་ ིཁྲིམས་ལྡན་མཁས་མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྩོལ་བར་མཛད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱི་དང༌། བཀའ་སྡོད་གིང་ལྔ་གཟའ་གདོང་བེག་རྩེ་ལྕམ་སྲིང་བཅས་

-296-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གདན་འཛོམས་པའི་སྙན་དབང་སྒྲ་འཛིན་ནོར་བུའི་བུ་གར་གང་ཞུ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་རང་ཅག་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཞེས་མཚན་སྙན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་སྟོད་ཛ་ཏིའི་དྲི་བསུང་རྣམ་པ་འཐུལ་བ་ནས་སྨད་ཟ་འོག་ཐགས་སུ་བསྐྲུན་པའི་བར་ཆེ་ཆེར་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཚུགས་ཟིན་པ་ནི་ཚང་མས་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས་ཤིང༌། འདིའི་རིང་གི་སྒྲིགས་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཐོགས་མར་དགེ་སྐོས་ནས་ཤིང་སློང་སྐོར་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་ཟབ་ཞིང་རྒྱས་པ་རེ་བཀའ་སྩལ་གནང་ཡོང་ཞིང༌། དམ་བཅའ་དུས་བཟང་སོགས་བྲེལ་བ་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་ཚེ་ཆོས་ཞག་གསུམ་སོང་བ་དང༌། ཁོ་བོ་ནས་ཀྱང་ཆུ་བུམ་པ་གང་བྱོ་དང༌། རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་འབུལ་དགོས་པ་ནི་སྔོན་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཚང་མས་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས་ཤིང༌།
༈ འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐྱབས་གནས་འཕགས་ཚོགས་ཁྲིམས་ལྡན་མཁས་མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་

-297-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ལུས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྩོལ་བར་མཛད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱི་དང༌། ནག་ཕྱོགས་བདུད་སྡེའི་བྲག་རི་འཇོམས་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཀའ་སྡོད་གིང་ལྔ་གཟའ་གདོང་བེག་རྩེ་ལྕམ་སྲིང་བཅས་གདན་འཛོམས་པའི་སྙན་དབང་ཟབ་མོའ་ཡུལ་དུ་གང་ཞུ་ཟེར་ན། རང་ཅག་སེར་ ིབྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་ཆེ་ཆེར་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཚུགས་ཟིན་པ་ནི་ཚང་མས་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས་ཤིང༌། འདིའི་རིང་གི་སྒྲིགས་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དགེ་སྐོས་ནས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རགས་རིམ་ཙམ་འབུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡང་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་འབུལ་བའི་ཡུལ། འབུལ་བའི་དུས། འབུལ་བ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འབུལ་ཚུལ། གསན་པའི་རིམ་པ། གསན་བྱ་ཚོགས་གཏམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བཅས་རྩ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ནི། ཚོགས་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བ་འདིའི་དབུས་སུ་འབུལ་བ་མ་གཏོགས་ཁམས་ཚན་སོ་སོ་དང་སྤྱི་ཁང་སོགས་ཕན་ཚུན་ལན་སྒོ་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་དཔེ་སྔར་ནས་མེད་ན། དུས་ད་ལོའ་ཐད་ལ་ཡང་ག་ལ་སྲིད། དམ་ ི

-298-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཅའ་ཆེན་མོ་དང༌། དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་སོགས་གནང་བ་བཀག་པའི་ས་ཁོངས་ཡིན་ན། རྒན་གཞོན་བར་གསུམ་ཚང་མ་ཚོགས་ལ་ངོ་ཕེབས་ཡོད་པར་གཞིར་བཅས།
གཉིས་པ་འབུལ་བའི་དུས་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་ཐོག་གི་ཚོགས་གཏམ་ཆོས་ཐོག་གི་དབུ་ལ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་མཚམས་ཀྱི་ཚོགས་གཏམ་ཆོས་ཐོག་གི་མཇུག་ཏུ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། དམ་བཅའ་ཆེན་མོ། དུས་བཟང༌། ཤིང་སློང་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཏམ་ནི་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། གཞན་ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་ལ་གནོད་པའི་དགག་བྱའི་དབང་གིས་ཚོགས་ཚོགས་རིམ་བཞིན་ཚོགས་གཏམ་འབུལ་མི་ཆོག་ཅིང༌།
གསུམ་པ་འབུལ་བ་པོ་རྟེན་གྱིས་གང་ཟག་ནི། བླ་མ་དང་དགེ་སྐོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤིང༌། དེ་ལས་གྲངས་མང་ན་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་པ་དང༌། དེ་ལས་གྲངས་མང་ན་མི་དགོས་ཞེས་པ་ནི། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ལ་ལས་སྣེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་རེ་འབུལ་བ་ཡིན་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྒྲིགས་ལམ་ལ་གནོད་པའི་དགག་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞིང༌། ཉུང་ན་མི་འདུ་ཞེས་པ་ཡང༌། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་

-299-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

རྣམས་རི་རབ་ལས་དཔངས་མཐོ། རྒྱ་མཚོ་ལས་གཏིང་ཟབ། ཡུངས་དཀར་ལས་འབྲུ་ཞིབ། རྟ་རྔ་ལས་ཉག་ཕྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་གཅིག་གིས་ཤིན་ཏུ་ནས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་ཆ་ཚང་ཐོན་པ་དཀའ་བ་སོང་ཙང༌། བླ་མ་དང་དགེ་སྐོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་དགེ་སྐོས་ནས་མ་ཐོན་པ་རྣམས་བླ་མ་ནས་བརྩོལ་འདོན་གྱིས་ཚུལ་དུ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། བླ་མ་ནས་ལས་ལུས་བྱུང་བ་རྣམས་དགེ་སྐོས་ནས་བརྩོལ་འདོན་གྱིས་ཚུལ་དུ་འབུལ་དགོས། གྲངས་ཉུང་ན་མི་འདུ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ལགས་ཤིང༌།
བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབུལ་ཚུལ་ཡང༌། ཞེ་ས་དང་སྙན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཚུལ་དང༌། ཆུ་བུམ་པ་གང་བྱོ་དང༌། རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞེ་ས་དང་སྙན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཚུལ་ནི། ཞེ་ས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཞྭ་མོ་ལ་དབུ་ཞྭ་ཟེར་བ་དང་ལྷམ་གོག་ལ་ཞབས་ཕྱགས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཞེ་ས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འབུལ་བ་མ་གཏོགས། ཁྱོད་དང་ང༌། རྟ་དང་གླང་སོགས་ཞེས་ཟེར་ནས་ཕལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཕུལ་མི་ཆོག་པ་དང༌། སྙན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཚུལ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྙན་ངག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་གབ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་

-300-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང་ཕྲན་བུ་འགལ་རིགས་བྱུང་ཚེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་གྲལ་འགོར་ཡོད་ན་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང༌། ཤར་ལ་ཡོད་ན་ནུབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལ་གཞན་གྱིས་མ་གོ་ཙམ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་བདག་སྤྲོད་མ་བྱུང་ཚེ། ཚོགས་གཏམ་གཉིས་པར་གྲལ་མཚེས་ཕན་ཚུན་དང་ཤག་མཚེས་ཕན་ཚུན་སོགས་ཀྱིས་གོ་ཙམ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་བདག་སྤྲོད་མ་བྱུང་ཚེ། གསུམ་པ་མི་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིགས་ལམ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་འགལ་སོང་ཞེས་ཨ་རུ་ར་ཐེར་འདོན་བྱས་ནས་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། ཚོགས་གཏམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་འབུལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཡ་རབས་གྲྭ་ཚང་དང་སྙིང་རྗེའི་གྲྭ་ཚང་ཡིན་པས། ཐོག་མ་ནས་ཨ་རུ་ར་ཐེར་འདོན་མི་ཆོག་པ་དང༌། གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་མཚན་སྙན་སོགས་ལ་གནོད་པའི་དགག་བྱའི་དབང་གིས་ཚོགས་གཏམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། ཚོགས་གཏམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་མེད་པའི་རིགས་ནི། རྩ་བཞི་ཆང་དང་བཅས་པར་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་བྱུང་བའི་རིགས་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཨ་རུ་ར་ཐེར་འདོན་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། གཉིས་པ་ཆུ་བུམ་པ་གང་བྱོ་དང༌། རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབུལ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ཆུའམ་བདུད་རྩི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གསེར་བུམ་ནས་ཟངས་བུམ་དང་ཟངས་བུམ་ནས་ས་བུམ་དུ་བླུག་ཀྱང་རུང༌། བླུག་བྱའི་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ།

-301-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

དེ་བཞིན་དུ་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོའམ་སྒྲིགས་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་འདི་དག་སྔོན་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་བ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ཞལ་ནས་ཞལ་བརྒྱུད་སྙན་ནས་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་དང༌། བླུག་ཡུལ་སྣོད་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དང༌། ཚོགས་གཏམ་གཏོང་བ་པོ་ལ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་རེད། རྡོ་རིམ་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབུལ་ཚུལ་ནི། རྡོ་གོར་མོའམ་གྲུ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གྲལ་འགོ་ནས་གྲལ་མཇུག་ཏུ་བཏང་ཀྱང་རུང༌། གྲལ་མཇུག་ནས་གྲལ་འགོར་བཏང་ཀྱང་རུང་རྡོ་ཡི་ངོ་བོ་དང་དབྱིབས་སོགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་དང༌། རྡོ་ཕྱག་ཏུ་འཆང་བ་པོའ་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་ ིམཐའ་གསུམ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ཚོགས་གཏམ་གཏོང་བ་པོའ་གང་ཟག་ལ་ ིཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུ་ཡང་སྲིད་པ་དང༌། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང༌། སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པ་ཁོ་བོ་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་རེད།
ལྔ་པ་གསན་པའི་རིམ་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་

-302-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གསན་ཚུལ། རྒན་གཞོན་བར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ། འགལ་རྐྱེན་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་ནི། སྐུ་ཀ་བ་དང་ཞལ་བ་སོགས་ལ་རྒྱབ་བསྙེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གསུང་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའ་བཟླས་བརྗོད་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྩོན་བཞིན་ཡོད་ན་ ིཡང་བཟླས་བརྗོད་དེ་ལས་འཕྲོ་བཅད་དེ་གསན་དགོས་པ་དང༌། ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་ནི། ཐུགས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་དེ་འཕྲོ་བཅད་དེ་གསན་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའ་བཟླས་བརྗོད་དང༌། བདེ་གསལ་ ིམི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་རྩ་བ་མི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་ལམ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནས་རྩ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལས་འཕྲོ་བཅད་དེ་གསན་དགོས་པ་རེད། དཔེར་ན་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་ལམ་གྱི་ཟུར་ཆ་གཅིག་ཉམས་པ་དང༌། གཞིས་དགོན་ཞིག་འཐོར་བ་གཉིས་ལས་གཞིས་དགོན་ཞིག་འཐོར་བ་དགའ་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། རྒན་གཞོན་བར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་ནི། རྒན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོའ་ཚུལ་དུ་གསན་དགོས་པ་དང༌། བར་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ ིགསལ་འདེབས་ཀྱིས་ཚུལ་དུ་གསན་དགོས་པ་དང༌། གསར་བུ་བ་རྣམས་

-303-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ནས་མ་ངེས་པ་ངེས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསན་དགོས་པ་ཡིན། རྒན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོའ་ཚུལ་དུ་གསན་ཚུལ་ནི། ལས་སྣེ་མོ་ལ་དགའི་མིན་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིགས་ལམ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤད་ན་ཡང༌། དེ་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་ལམ་མ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། སྒྲིགས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤད་ན་ཡང་དེ་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་ལམ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་མིན་པར། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དཔང་པོ་ཕེར་ངེས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་གསན་དགོས་པ་རེད། དཔེར་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོན་པའི་མཆོག་ཟུང་གཉིས་ལྟ་བུ་དང༌། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་སྐྱོང་དྲེགས་པ་ལྕམ་སྲིང་ལྟ་བུ། ལས་འབྲས་ཀྱི་དཔང་པོ་བྱས་ནས་གསན་དགོས་པ་དང༌། བར་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་འདེབས་ཀྱིས་ཚུལ་དུ་གསན་ཞེས་པ་ནི། སྔོན་དུ་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ནས་སྒྲིགས་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ངེས་ཡོད་ན་ཡང༌། བར་སྐབས་སུ་གནས་བསྐོར་རིང་ཐུང་དང༌། ཕ་ཡུལ་དུ་ཕ་མ་སོགས་ཞལ་མཇལ་ཏུ་ཕེབས་ནས་སྒྲིགས་ལམ་ཅུང་ཟད་ཐུགས་བརྗེད་བྱུང་ཡོད་ན། སླར་ཡང་དེ་དག་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསན་དགོས་པ་རེད། གསར་བུ་བ་རྣམས་ནས་མ་ངེས་པ་ངེས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསན་ཞེས་པ་ནི། སྔར་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་སོགས་གསན་མ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་ཐུགས་ལ་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་གསན་དགོས་པ་རེད།

-304-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རྒན་པ་དེ་ལ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒན་པ་དང་ངེས་དོན་གྱི་རྒན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་གིས་སྒྲིགས་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུར་མི་ཤེས། གཞན་ལ་བཤད་མི་ཤེས་མཁན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་ན་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་རྒན་པ་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསར་བུ་བ་ཡིན། སྒྲིགས་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུར་ཤེས། གཞན་ལ་བཤད་ཤེས་མཁན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་འཛིན་གྲྭ་བསྡུས་ཆུང་ནང་དུ་ཡོད་ན་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་རྒན་པ་དང་དྲང་དོན་གྱི་གསར་བུ་བ་ཡིན།ཡང་རྒན་པ་ལ་འཛིན་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒན་པ་དང༌། ལོ་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒན་པ་གཉིས། འཛིན་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་བ་གསར་པ་ཡན་ཆད་སླེབས་ཡོད་པ་དང༌། ལོ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལོན་དགོས་པ་ཡིན། བར་ཤར་བ་ལ་ཡང་འཛིན་གྲྭ་དང་ལོ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བར་ཤར་བ་གཉིས་ལས། འཛིན་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུ་མ་རྙིང་པའི་འཛིན་གྲྭ་མན་ཆད་དང་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་ཡན་ཆད་ལ་འཛིན་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བར་ཤར་བ་དང༌། ལོ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲྭ་ས་ཕེབས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་དང་དེར་ཞུགས་ནས་ལོ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་ལོ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བར་ཤར་བ་རེད། གསར་བུ་བ་ལ་ཡང་འཛིན་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ལོ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། འཛིན་གྲྭའི་དབང་དུ་བྱས་ན་

-305-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་པོ་དེ་གསར་བུ་བ་དང༌། ལོ་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་མན་ཆད་གསར་བུ་བ་ཡིན། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་ནི། སྟེང་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟིམ་ཆུང་ནུབ་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ན་ཡང༌། ཆོས་ཐོག་གི་སྐབས་སུ་གཟིམ་ཆུང་ཤར་ལ་བཞུགས་ནས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་གསན་དགོས་པ་དང༌། བར་ནས་བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་གཉེར་ཚང་སོགས་ཀྱི་དཔར་ཁང་གི་སྒེའུ་ཁུང་ཡས་མས་ནས་ཚོགས་གཏམ་གསན་དགོས་པ་དང༌། འོག་ནས་ཇ་མ་ཆུ་ལེན་དཀོན་གཉེར་དགེ་རྒན་དགེ་ཕྲུག་སོགས་ནས་ཆོས་རའི་ལྟག་སྒོ་ཕན་ཚུན་ནས་གསན་དགོས་པ་རེད། བཞི་པ་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་ནི། སྣོད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་སྣོད་ཞབས་རྡོལ་བ་དང་སྣོད་དྲི་མ་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གསན་དགོས་པས། དཔེར་ན། སྣོད་ཁ་སྦུབ་པའི་ནང་དུ་བཟའ་བཏུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ག་འདྲ་ཞིག་བླུག་ཀྱང་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཏམ་གསན་སར་ཕེབས་ནས་བླ་མ་ལས་སྣེའི་ཚོགས་གཏམ་འབུལ་བའི་སྐབས་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་དབང་གིས་གསན་བཞེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་དང་དཔེ་མཚུངས་པ་རེད།
གཉིས་པ་སྣོད་ཞབས་རྡོལ་བའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཏེ་གསན་ཚུལ་ནི།

-306-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྣོད་ཞབས་རྡོལ་བའི་ནང་དུ་བཟའ་བཏུང་སོགས་བླུག་ཀྱང་ནང་དུ་ཡུན་རིང་མི་གནས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཏམ་གསན་སར་ཕེབས་ནས་ཅུང་ཟད་ཐུགས་ངེས་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང༌། དྲན་པས་མ་བཟུང་བར་གཟིམ་ཤག་སོ་སོར་ཕེབས་སྐབས་དགེ་རྒན་སོགས་ནས་དེ་རིང་ཚོགས་གཏམ་ག་འདྲ་ཕུལ་སོང་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་ཚེ་ཞུ་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་གཉིས་དཔེ་མཚུངས་པ་དང༌། སྣོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཏེ་གསན་ཚུལ་ནི། སྣོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ལྷའི་བདུད་རྩིའམ་བཟའ་བཏུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ག་འདྲ་ཞིག་བླུག་ཀྱང་དྲི་མ་དེའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མ་དགེ་སྐོས་ནས་ཚོགས་གཏམ་ལུང་རིགས་ཀྱི་བརྒྱན་བཏབས་ཏེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ག་འདྲ་ཞིག་ཕུལ་ཀྱང༌། སོ་སོའ་རྒྱུད་ཀྱི་ ིཀུན་སློང་ངན་པའི་དབང་གིས་རང་བརྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་མ་སོང་བར་ཚོགས་གཏམ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྣོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། མདོར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བཟུངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་སློང་བཟང་པོའ་སྒོ་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན། ིའདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གསན་ཚུལ་ནི། ཚོགས་གཏམ་གཏོང་པ་པོ་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས། རང་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། ཚོགས་གཏམ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ནད་པ་

-307-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དྲུག་དང༌། ཡང་ཚོགས་གཏམ་གཏོང་པ་པོ་ལ་བླ་མའི་འདུ་ཤེས། རང་ཉིད་ལ་སློབ་མའི་འདུ་ཤེས། ཚོགས་གཏམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྣན་ནས་བགྲང་ཚུལ་གཉིས་ལས། གང་ལྟར་ནད་ཚབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨན་པ་མཁས་པའི་ངག་བཞིན་སྨན་བཅོས་སོགས་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ལས་གྲོལ་བ། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་སློབ་མའི་འདུ་ཤེས་དང༌། ཚོགས་གཏམ་གཏོང་པ་པོའ་གང་ཟག་ལ་བླ་མའི་འདུ་ཤེས། ཚོགས་གཏམ་ཆེན་ ིམོ་ལ་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིགས་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་
ལས།

ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཇིགས་ན་ཡང༌། །
སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །
ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྨོས་ཅི་དགོས། །

-308-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུ་ཤེས་མ་ནོར་བ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན།
དྲུག་པ་གསན་བྱའི་ཚོགས་གཏམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡང༌། གསར་པ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ། ཞུགས་ནས་སྒྲིགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ། སྒྲིགས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་རིམ་པ། ཞར་བྱུང་གནང་བ་ཞུ་གནང་སྐོར་དང་བཅས་པ་ལས།
དང་པོ་གསར་པ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ་ནི། གསར་བུ་བ་དེ་ཡང༌། ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་ཅན་དང༌། ཐག་རིང་གི་གྲྭ་རྒྱུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྣམ་བུ་དཀར་པོ་དྲི་མས་མ་གོས་པར་ཚོས་དམར་སེར་གང་རྒྱབ་ཀྱང་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ལོ་བདུན་མ་ལོན་པ་མ་ཡིན་པ། བདུན་ལོན་ཀྱང་བྱ་རོག་སྐྲད་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ། མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་བཞི་དང་བྲལ་ཞིང༌། མཐུན་རྐྱེན་ལྔ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། ཐག་རིང་གི་གྲྭ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ནི། གཞིས་དགོན་ཕན་ཚུན་སོ་སོ་ནས་མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་རྩ་སོགས་བཅོམ་འཕྲོག་བྱས་ནས་ཕེབས་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གཞིས་དགོན་དེ་དང་དེའི་བླ་མ་ལས་སྣེ་ཚད་ལྡན་གྱིས་ཚོགས་གཏམ་གྱི་ཟུར་ཆ་ཙམ་མ་ཕོག་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། མདོར་ན་གྲྭ་ས་ཨ་ལོང་བསྐོར་བསྐོར་དང༌། གཞིས་དགོན་ཕྲེང་ཐག་རྒྱུད་རྒྱུད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་

-309-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ཁམས་ཚན་མི་ཚན་སོགས་ཐོབ་ཁུངས་སུ་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་ཁྱི་དང་གླ་བ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་བྱས་ནས་བདག་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་སོ་སོའ་ཐོབ་ཁུངས་ཀྱི་གྲྭ་རྒྱུན་མཐོ་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིའི་ ིསྟེང་ནས་ཕེབས་མཁན་ཡིན་ཀྱང་རུང༌། དམའ་སྤྲང་པོ་རྒྱུག་ཐང་ཁུར་ནས་ཡོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རུང༌། ཁམས་ཚན་མི་ཚན་སོ་སོར་ཐོབ་ཁུངས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁུངས་སོ་སོ་ནས་བདག་སྤྲོད་གནང་བ་མ་གཏོགས་འབྱོར་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་སྤྲོད་གནང་མ་གནང་རིགས། ཁོ་བོ་ནས་གོ་ཐོས་སོགས་གྱུར་ཚེ་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞེས་ཉེས་ཆད་ཡང་པོར་མ་སོང་བ་གཏོང་བ་ལས་རང་བཞིན་འདོར་མི་ཆོག་པ་རེད། ཁམས་ཚན་མི་ཚན་སོགས་ཀྱི་སོ་སོའ་ཐོབ་ཁུངས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ ིགསེར་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཕེབས་ཀྱང་བདག་སྤྲོད་མི་ཆོག་ཅིང༌། སོ་སོའ་ཐོབ་ ིཁུངས་མཐོ་དམན་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བདག་སྤྲོད་གནང་དགོས་པ་ནི་མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་གང་ཟག་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་མིན་ཆ་མ་མཆིས་པ་རེད། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་རིགས་རུས་མི་གཙོ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལྟའི་གསར་བུ་བ་དེའི་དགེ་རྒན་ནས་ཐོག་མར་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་དབུ་ཞྭ་ནས་ཞབས་ཕྱགས་བར་ཚགས་སུ་

-310-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚུད་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དབུ་ཞྭ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ཁ་གང་སེར་སེར་དགོས་པ་ལས་ནག་པོ་ཕོ་རོགས་ལྟ་བུ་གནང་མི་ཆོག་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཞྭ་སྣམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང༌། ཞྭ་སྒྲོས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་མཚོན་དོན། ཞྭ་སྣམ་གྱི་ནང་ཤ་དཀར་པོ་དང༌། ཞྭ་ལག་ནང་ཤ་སྔོན་པོ་དང༌། ཕྱི་ཤ་དམར་པོ་བཅས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་མཚོན་དོན། ཞྭ་ ིལག་གི་གོང་ལ་ཚེམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དང༌། ཞྭ་ལག་གི་སྟེང་དུ་འཛར་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་མཚོན་དོན་དང༌། སོ་སོ་གྲྭ་པ་གྲྭ་རྐྱང་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་གཞན་མེད་ཀྱང་དབུ་ཞྭ་མཆོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་དེ་གས་འཐུས་ཤིང་དེ་ལས་ལྷག་དགོས་པ་མ་རེད། སྐུ་ཟླམ་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན་པདྨ་ཧ་གོར་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། སྐེད་པ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ། པདྨ་ཧ་གོར་དགོས་པ་ནི་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་དག་ཞིང་དུ་པདྨའི་སྦུབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། སྐུ་ཟླམ་གྱི་སྨད་ཆ་སྟོད་ལ་ཡར་མཐུད་དགོས། དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་༸སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་བསྟན་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་༸རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོའ་བསྟན་པ་མཐུད་ཐུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། ིསྐུ་ཟླམ་གྱི་ནང་མཐའ་སྐོར་དུ་ནང་ཤ་སེར་པོ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་གཏོང་བའི་དགོས་པ་ནི་གསེར་མདོག་ཅོད་པཎ་འཆང་བ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་

-311-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་རྟེན་ ིའབྲེལ་དང༌། སྟོད་འགག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སེངྒེའི་དཔུང་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། གླང་ཆེན་མཆེ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། འཕྲེང་སྐུད་སྔོན་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། འཕྲེང་སྐུད་སྔོན་པོ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་ཧྭ་ཤང་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་དགོས་པ་དང༌། བླ་མ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་མཛད་སོགས་ཀྱི་སྐུ་འགག་རྒྱབ་ཤར་ཐེར་འདྲ་ལྷན་ཆོག་པ་དང༌། དེ་མིན་ཚང་མའི་སྤུ་ཕྲུག་གི་སྐུ་འགག་གམ་ཡང་ན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་སྐུ་འགག་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཞིག་བཞེས་ཆོག་པ་དང༌། སྐུ་གཟན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དབྱར་དུས་སུ་ཐེར་གཟན་འབུར་སྒྲིལ་མ་དང༌། དགུན་དུས་སུ་སྤུ་ཕྲུག་ཐེ་བརྒྱ་མ་ལྟ་བུ་བཞེས་མི་ཆོག་པ་དང༌། སྐུ་ཤམ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དགེ་སློང་ཡིན་ན་མཐང་གོས་དང༌། དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་མཐང་འཛིན་དང༌། དེ་ཡང་ཁ་ལྕགས་དང་མཐའ་ལྕགས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། མདོར་ན་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱིན་རླབས་ཆགས་ངེས་པ་ཞིག་བཞེས་དགོས་པ་དང༌། སྐུ་གཡོག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཧ་གོར་ཅན་དང༌། བུག་གོར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཧ་གོར་ཅན་བཞེས་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཞབས་ཕྱགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གསང་ཕུ་རྟ་ལྷམ་བཞེས་པ་མ་གཏོགས་དཀར་ལྷམ་པ་སོགས་ཞབས་ཕྱགས་རེར་མིང་རེ་བཏགས་ནས་བཞེས་མི་ཆོག་པ་དང༌། གསང་ཕུ་རྟ་ལྷམ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མཚོན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡོད་ཅིང༌།

-312-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དེ་ཉིད་བཞེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མགོ་གནོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པ་ཅན་ཡོད་ཅིང༌། ཞབས་ཕྱགས་ཀྱི་རྡོག་པ་སྐེ་བཅད་པ་མ་གཏོགས་རྡོག་རིང་རྒྱབ་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཆབ་བླུག་གི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གསེར་དངུལ་སོགས་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཆབ་བུམ་གྱི་རྒྱུ་ཟངས་དང་རག་གང་རུང་དང་བུམ་ཁེབས་སྣམ་བུ་དམར་པོ་ནང་ཤ་སྔོན་པོ་བཅས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། ཕྱག་ཕྲེང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་དང༌། བྱང་ཆུབ་གདོང་དྲུག་གང་རུང་མ་གཏོགས་བསྣམས་མི་ཆོག་ཅིང༌། དམིགས་བསལ་རྟ་མགྲིན་བསྐང་གསོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྷོ་དྷི་ཙྭི་དང་རག་ཤ་ལྟ་བུ་མངོན་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་བསྣམས་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་ཕྱག་ཕྲེང་རེར་མིང་རེ་བཏགས་ནས་བསྣམས་མི་ཆོག་པ་དང༌། འདུལ་བ་གསར་པར་ཕེབས་ནས་བཅུ་ཤད་དམ་འཛབ་གཅིག་དང༌། འཛིན་གྲྭ་མཛོད་ལ་ཕེབས་ནས་བཅུ་ཤད་གཅིག་སྟེ་བཅུ་ཤད་ཆ་གཅིག་མ་གཏོགས་རྒྱབ་མི་ཆོག་ཅིང༌། དེ་ཡང་བཅུ་ཤད་ཁ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་འདོག་དགོས་པ་དང༌། ཕྱག་ཕྲེང་གྱི་ནང་དུ་གཡུ་དང་བྱུ་རུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་རྩ་བ་ནས་མི་ཆོག་པ་དང༌། བཞེས་ཕོར་བཞེས་ཁུག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བཞེས་ཕོར་དགའ་ལྡན་དཀྲིག་ཀ་མ་བསྣམས་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་ཚད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དགེ་འདུན་དམངས་ཀྱི་བཞེས་ཕོར་ཀྱི་ཚད་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ལགས་ཀྱི་བཞེས་ཕོར་དང་ཚད་མཉམ་པ་

-313-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

དགོས། དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ལགས་ཀྱི་བཞེས་ཕོར་ལ་ཡང་ཚད་མེད་མ་ཡིན་པ་སོར་མོ་ལྔའི་ནང་དུ་ཚུད་ངེས་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། བཞེས་ཁུག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་འཇའ་དམར་སེར་གཉིས་དང༌། ཕྱི་ཤ་སྔོན་པོ་དང་ནང་ཤ་དཀར་པོ་ཅན་དགོས་པ་རེད། དེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཟད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྟེན་མཚོན་བྱེད་རེད། བཞེས་ཁུག་ཆེ་ཆུང་ཚད་ནི་ཉིན་གཅིག་གི་གསོལ་ཚིག་ཆུད་ངེས་ཞིག་དགོས། བཞེས་ཁུག་གི་ཁ་སྒྲོག་དང༌། ཕྲེང་ཐག་དང་ཞྭ་ལུང་སོགས་གླ་རྒྱུན་མ་གཏོགས་སྲིན་ཐག་སོགས་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཕྲེང་ཐག་སོགས་ལ་གླ་རྒྱུན་དགོས་པ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་ཆེད་རེད། གདིང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྐྱོབ་ཐུབ་ངེས་ཤིག་དགོས་པ་དང༌། མདོར་ན་ན་བཟའ་ཆས་གོས་སྐོར་ཡག་དྲག་ནས་བླ་མ་ལས་སྣེ་སོགས་ལ་འགྲན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་ངན་དྲག་ནས་མ་མེད་ལྷན་བརྩེགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་པ་ཞིག་བཞེས་དགོས་པ་དང༌། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལས་སྣེ། སྤྱི་གསོ། གཟིམ་ཁང༌། བླ་ཕྱག གཉེར་ཚང༌། ཁང་གཉེར། ཕྱག་དྲུང་སོགས་སོ་སོའ་གནས་རིམ་ཇི་བཞིན་གྱི་ན་བཟའི་གོས་ཆེན་གྱི་སྐུ་འགག་བཞེས་ཆོག་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཞབས་ཕྱགས་ལྟ་བུ་རས་ཟོམ་བཞེས་ཆོག་པ་དང་ཞབས་ཕྱགས་རས་ཟོམ་གྱི་ཡུ་བར་གོས་ཆེན་སོགས་གཏོང་ཆོག་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང༌། ཞབས་ཕྱགས་ཀྱི་རྡོག་པ་ཡང་བརྩེགས་ཅན་གཏན་ནས་

-314-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མི་ཆོག་པ་དང༌། དགེ་རྒན་སོ་སོ་ནས་གསར་པ་དེའི་ན་བཟའ་ཆས་སྐོར་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་བྱས་ནས་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་སོ་སོ་ནས་ཐོག་མར་བྱེས་བླ་བྲང་ལ་སྙན་གསན་འབུལ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་བླ་བྲང་གི་གསོལ་དཔོན་ནམ་ཇ་མ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་གཟན་སྐྱུར་ལེགས་པར་ཕབ་སྟེ། དེ་མར་བཞུགས་འདུག་ན་པུས་མོ་ལེགས་པར་བཙུགས་ནས་ཁམས་ཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཐག་རིང་གི་གྲྭ་རྒྱུན་ནམ། ཡང་ན་ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་རྒྱུ་ཡོད་ལགས་ན་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་ཁ་ག་དུས་བཅར་ཆོག་ཡོང་ན་ཞེས་ཞུ་དགོས་པ་དང་ཡར་བཞེངས་འདུག་ན་གུག་གུག་བྱས་ཏེ་གཟན་སྐྱུར་ལེགས་པར་ཕབ་ནས་ཞུ་དགོས། དེ་ཡང་སང་ཞོགས་ཁྲིད་ཆོག་པ་དང་ད་ལྟ་ཁྲིད་ཆོག་པ་ཞེས་ཡར་མཐའ་མཚམས་བཅད་ནས་ཞུ་མི་ཆོག་ཅིང༌། ག་དུས་ཁྲིད་ཤོག་གསུངས་ཀྱིན་འདུག་ན་ཁྲིད་ཆོག་ཆོག་དགོས་པ་རེད། དགེ་རྒན་སོ་སོ་ནས་གསར་བུ་བ་དེའི་ན་བཟའ་སོགས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་བྱས་ནས། གསར་བུ་བ་དེ་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་མ་སོང་ཙང་གསོལ་ཇ་ཁོག་ལྟིར་གང་དང་མཇལ་དར་ཁ་གང་གཙང་གཙང་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། གསོལ་ཇའི་རྒྱུ་གསོལ་མར་ཁ་གང་འཇམ་འཇམ་དང་གསོལ་ཇ་འབྲུ་དྭང་གང་བཟང་བཟང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ལྗགས་ལ་བསྟར་ངེས་ཤེས་པ་དང༌། སྔར་

-315-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཡིན་ན་མཇལ་དར་ལ་སྐར་མ་ལྔ་རེ་རི་ངེས་ཤེས་པ་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་ན་ཡང༌། ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་སོང་ཙང་མཇལ་དར་ཁ་དཀར་པོ་ཞིག་དགོས་ཤིང༌། ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་ཅན་ཡིན་ན་སྐྲ་རྟེན་ལ་ཊམ་ཀར་གཅིག་དགོས་པ་དང༌། མདོར་ན་བླ་མའི་འབུལ་བར་མ་མཐའ་ཁབ་དང་སྐུད་པ་ཡར་མཐའ་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ཡང་ཕུལ་ཆོག་པ་རེད།
དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་འདུལ་བར་སླེབས་ངེས་ཤེས་པའི་རྒན་པ་ཞིག་གིས་གསར་བུ་བ་དེ་ཁྲིད་ནས་བླ་བྲང་གི་གསོལ་དཔོན་གྱིས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཆུང་གི་སྒོ་ཡོལ་ཕྱེ་བ་དང༌། མཇལ་ཁར་ཕེབས་ནས་གསར་བུ་བ་དེས་བརྐྱང་ཕྱག་ལན་གསུམ་དང་རྒན་པ་དེའི་བསྐུམ་ཕྱག་འཚལ་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ཡང་རྒན་པ་མདུན་དང་གསར་པ་རྒྱབ་ཏུ་འཇོག་ནས་ཕྱག་འཚལ་མི་ཆོག་ཅིང༌། གསར་བུ་བ་དེས་བརྐྱང་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡན་ལག་སོགས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང༌། མཇལ་ཁ་གྲུབ་འཕྲལ་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་ཇ་ཞིག་གསོལ་རས་གནང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང༌། ཙོག་པུར་འདུག་ནས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་བཞེས་དཀར་གུས་འདུད་དང་བཅས་ཏེ་ཞུས་ནས་ལམ་སང་བཞེས་པ་མ་གཏོགས་ས་ལ་འཇོག་པ་སོགས་མི་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ནས་གསར་བུ་བ་དེའི་ངག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒན་པ་དེ་ལ་ཁོང་ཕ་ཡུལ་གང་ནས་རེད། ཁོང་གཞིས་དགོན་གང་

-316-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་ན་རྒན་པ་དེས་ལན་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། གསར་བུ་བ་དེ་ལ་ཁྱོད་གཞིས་དགོན་གང་ནས་ཡིན་པ། ཁྱོད་རང་གི་མིང་ག་རེ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་ན་གསར་བུ་བ་དེས་ལན་ཕུལ་དགོས་པ་དང༌། གསར་བུ་བ་དེ་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་སྐབས་རྒན་པས་ལན་ཕུལ་ན་གསར་བུ་བ་དེའི་ངག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་རྟགས་དང༌། རྒན་པ་དེ་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་སྐབས་གསར་བུ་བ་དེས་ལན་ཕུལ་ན་གསར་བུ་བ་དེ་ཕྲ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན། གསོལ་ཇ་གྲུབ་འཕྲལ་རྒན་པ་དེས་གཟན་སྐྱུར་ལེགས་པར་ཕབ། པུས་མོ་ས་ལ་གཙུགས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་གནང་བ་གདོང་ཞུ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐག་རིང་གྲྭ་རྒྱུན་ཡིན་ན་གསར་བུ་བ་འདིས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྣེ་ཁག་གསུམ་དང་གཏོར་འབུལ་སྣེ་ཁག་བརྒྱད་ཚགས་སུ་མ་ཚུད་བར་ཆོས་ཐོག་གསུམ་གྱི་རིང་གྲྭ་ཇ་མང་ཇ་མངོན་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་འགྲིམས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཞེས་ཞུ་དགོས་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་ཅན་ཡིན་ན་འགོ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་མཇུག་བསྟན་འབར་མའི་བར་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་པོད་གཅིག་རྒྱན་འཇུག་གཉིས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྣེ་ཁག་གསུམ་གཏོར་འབུལ་སྣེ་ཁག་བརྒྱད་ཚགས་སུ་མ་ཚུད་བར་དུ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་གྲྭ་ཇ་མང་ཇ་མངོན་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་འགྲིམས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཞེས་

-317-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཞུ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཁ་གྲུབ་རྗེས། ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་དང་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་སོ་སོར་རིམ་བཞིན་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཇལ་ཁ་གྲུབ་སོང་བ་ཡིན་པས། གསར་བུ་བ་འདི་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གོང་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཞུ་དགོས་ཞིང༌། གསར་བུ་བ་དེའི་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་སོགས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ནང་བློ་བཟུང་ཚར་ན། ལོ་གསུམ་དང་ཆོས་ཐོག་གསུམ་སོགས་སྒུག་མི་དགོས་པར་ཆོས་རར་ཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། ཆོས་རར་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་བླ་བྲང་ལ་སྙན་གསན་འབུལ་དགོས་ཤིང༌། དུས་ཚོད་ག་དུས་ཁྲིད་ཤོག་གསུངས་ཀྱིན་འདུག་ནའང་འཛིན་གྲྭ་འདུལ་མཛོད་ལ་སླེབས་པ་ཞིག་གིས་མཇལ་ཁར་ཁྲིད་དགོས་པ་དང༌། གསོལ་ཇ་དང་མཇལ་དར་སྤུས་ལེགས་ཞིག་བསྣམས་ནས་གཟིམ་ཆུང་དུ་སྐུ་ཕྱག་སོགས་འཚལ་ནས་མཇལ་ཁ་གྲུབ་འཕྲལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་རའི་བླ་བརྒྱུད་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་སྣེ་ཁག་གསུམ་གཏོར་འབུལ་སྣེ་ཁག་བརྒྱད་བཅས་བློ་རྒྱུགས་འབུལ་དགོས། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱུགས་འབུལ་དགོས། ཤག་ཚང་གཅིག་པ་དང་སྐྱིད་སྡུག་གཅིག་པའི་གསར་བུ་བ་ཡིན་ན་གསོལ་ཇ་ཁོག་ལྟིར་གང་གི་འགྲིགས་པ་དང༌། དེ་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་ཇ་ཁོག་ལྟིར་རེ་བསྣམས་དགོས་པ་དང༌།
གཉིས་པ་སྒྲིགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་

-318-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཕྲུག་གཅིག་གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕུལ་བ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་བླ་མ་ཚོགས་སྐད་པ་ནས་ཕྱག་ཕྲེང་གིས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཚག་ཚག་གིས་བརྡ་བཏང་བ་དང་དགེ་འདུན་དམངས་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་ ིའཛིན་ལས་བཞེངས་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་ཡར་བཞེངས་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཁྲུས་སོགས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། སྔགས་སྡོམ་ཡོད་ན་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྲུས་ལེགས་པར་གནང་ནས། སོ་སོའ་གཟིམ་ཤག་ལ་བྱི་དོར་བྱེད་པ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་ ིཔའི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས་ནས་ཀུན་སློང་ཡང་རབ་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་སློང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་མང་ཇར་ཕེབས་ནས་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་མན་ཆད་རྡོ་བཅལ་སྟེང་དུ་སྐུ་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་ཕན་ཡོན་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་ལན་གཅིག་འཚལ་ན་ཡང་སྔར་བསགས་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སོགས་དག་ནས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུས་གཅིག་ལ་བསགས་ཐུབ་པ་དང༌། དབུ་མ་གསར་རྙིང་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་ཚོགས་ཆེན་སྒོ་ཁྱུད་གཡས་གཡོན་དུ་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། འདུལ་བ་ཡན་ཆད་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་གསུང་

-319-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཐུགས་རྟེན་སོགས་མཇལ་ཁ་ཞུས་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་སྟེ་སོ་སོའ་གྲྭལ་མཚམས་ ིསུ་ཕེབས། ཚོགས་དུང་བྱུང་བ་དང་ཐམས་ཅད་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་མ་ལོག་པར་གྲལ་ལ་འཁོད་ཞལ་འདོན་དབུ་བསྐུལ་ཚུགས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་འདོན་འུར་ཆེམ་ཆེམ་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། མང་ཇའི་སྒྲིགས་ལམ་རྣམས་གཙོ་ཆེར་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་གཉིས་ནས་བཀའ་གནང་ཡོང་ཞིང་མང་ཇར་བཟང་སྤྱོད་སྐབས་མ་གཏོགས་གསོལ་ཇ་ཐེངས་གསུམ་རེ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནས་མང་ཇ་གྲོལ་མཚམས་སུ་ཆབ་གསང་རྒྱངས་རིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཐོག་མའི་ཆོས་རར་ཡར་ཚོགས་ཉིན་བྱེ་གཤོང་ཆེན་མོའ་ནང་ ིདུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་བཞུགས་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་དམ་བཅའ་ཚུགས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་ཚང་མ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་སྟངས་ནི་གོར་སོ་ནང་མར་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་གནས་རིམ་བཞིན་ཆོས་རར་ཞུགས་སྔ་ཕྱི་ལྟར་བཞུགས་གདན་འཇགས་པ་དང༌། དེ་འོག་གསུང་བཟང་འདོན་བཟང་རྣམས་སྒོར་སོ་ནང་མ་དང་དེ་ནས་འདུས་མང་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཞུགས་དགོས་པ་རེད།
མདོར་ན་ཟླ་གམ་ཐང་ལ་གཏིང་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌། འཁར་བརྡ་བཅད་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་སྒྲོལ་མའི་སྤྱན་འདྲེན་དབུ་

-320-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་དང༌། དེ་ནས་སྒྲོལ་མ་ཚར་བཅུ་གཅིག་དང༌། དེ་ནས་ལྷ་མོ་ལ་གུས་དང༌། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་དང༌། སྐུ་ཡི་སྐྱོན་སྤོང་མ་བར་རྟ་དང༌། དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཚར་དགུ་དང༌། དེ་ཡང་དང་པོ་བར་རྟ་དང༌། སེང་གདོང་མའི་སྔགས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་གསུངས་ནས་ཟློག་པ་དགུ་བཟློག་གནང་ཤིང༌། བགེགས་རིགས་མ་དང༌། ཚིགས་བཅད་དགེ་བ་འདི་ཡི་མ། ལོ་གྱོན་མའི་གཟུངས། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཅིང་མ་དང༌། ཚེ་གཟུངས། དུས་མིན་འཆི་བ་མ། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མ་དང༌། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་རྣམས་བར་རྟ་དང༌། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྣེ་ཁག་གསུམ། ཡི་དམ་གཏོར་འབུལ་སྣེ་ཁག་གསུམ་བར་རྟ། ཀ་བསྟོད་མ་བསྟོད། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ། གཞི་བདག ཐ་འོག་གཏོར་འབུལ། བསྟན་འབར་མ་དང༌། མཇུག་ཏུ་བདག་གཞན་མ་གསུངས་རྗེས་ཤིང་ཁྲིམས་ཁྱད་གསུམ་གང་རུང་བཅས་བར་རྟ་དང༌། བསྟན་འབར་མ་དབུ་ཚུགས་པ་དང་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་ཏེ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་ཕེབས་པ་དང༌། ཆོས་རའི་དཀྱིལ་ནས་མར་གྲལ་བཏང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ཕན་ཚུན་གཟིགས་ནས་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དགེ་སྐོས་ནས་གྲལ་དཀྱིལ་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཤིང་སློང་གི་ཚོགས་གཏམ་ཕུལ་དགོས་པ་དང༌། ཚོགས་གཏམ་ཀྱི་མཇུག་རྫོགས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་དབུ་

-321-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཞྭ་བཞེས་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་རྩོད་ཟླ་གནང་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྩོད་བསྐོར་དང་པོའ་གནས་སྐབས་སུ་རྩོད་ཟླ་འགྲིག་ ིཡོད་མེད་དང༌། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་འབབ་ཆེ་ཆུང་དང༌། མཐའ་མའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྭ་གྲོལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་བརྡ་སྟོན་དུ་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་བསྐོར་བ་གནང་ནས་ཤར་གྱི་གློ་སྒོ་ནས་མར་ཕེབས་འགྲོ་བ་དང༌། ཆབ་རིལ་ནས་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་གསོལ་ཇ་བཞེས་བྱད་གསུམ་ཙམ་བཞེས་གྲུབ་ཚོད་ལ་དགེ་འདུན་དམངས་ཆོས་ར་གྲོལ་རྒྱུ་དང༌། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་མ་གཏོགས་ཆོས་ར་ཡར་ཚོགས་གང་ཡིན་ལ་ཐོག་མར་བྱེ་གཞུང་ཆེན་མོའ་ནང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་དམ་བཅའི་ཚུགས་དགོས།
དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོར་མང་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་དབྱར་ཁའི་དགེ་སྐོས་ཁྲི་འདོན་མཛད་སྒོ་དང༌། མཛད་སྒོ་གྲུབ་མཚམས་སུ་གྲྭ་ཇ་དང༌། གྲྭ་ཇ་གྲོལ་རྗེས་སུ་སྒོ་འཕྱོར་འོག་ཏུ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་དབུ་ཞྭ་ཕབས་ཏེ་དགེ་སྐོས་ལ་ལྷ་རམས་ལོ་འཁོར་རྒན་པས་གཙོ་བོར་བྱས་ཐམས་ཅད་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གྲྭ་ཇའི་གྲལ་མཇུག་ཏུ་བསྙེན་བཀུར་སྐལ་ལེན་བཅར་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་གནང་བ་རྣམས་ཞུ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བྱེ་གཞུང་ནང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་དམ་བཅའི་ཚུགས་རྒྱུ་བཅས་ཡར་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གོང་མཚུངས་ལགས་ཤིང༌། གང་མཚམས་ཞིག་ནས་བླ་བྲང་སྟེང་

-322-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་རྭ་འཚོགས་རྒྱུ། ཞལ་འདོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་མ་སྔོན་དུ་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་ན་ཡང༌། ཡར་ཚོགས་ཆོས་ར་དང་མར་གྲོལ་གང་རུང་ལ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རར་ཕེབས་ཚེ་སྔོན་དུ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱལ་མ་དང༌། དེ་ནས་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་མ་དང༌། ཐུབ་བསྟན་དྲི་མེད་བཅས་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཤིང་སློང་གི་ཚོགས་གཏམ་གྱི་ཐོག་མར་ལུང་འགྲེལ་ཚིགས་བཅད་ཤིང་ཁྲིམས་གཉིས་གང་རུང་གང་གནང་བ་དེ་ཉིད་ནས་དབུ་མཛད་ཀྱི་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་མཐའི་རྟེན་ཚིགས་བཅད་ཤིང་ཁྲིམས་ཁྱད་གསུམ་འགྲོ་རེས་གནང་རྒྱུ་དང༌། ཡར་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས་སོང་གྲུབ་པ་དང་ཚོགས་ཆེན་མང་ཇ་གྲོལ་རྗེས་བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་ཆབ་གསང་རྒྱང་རིང་ཕེབས་ནས་ཞོགས་ཆོས་ཚོགས་རྒྱུ་དང༌། ཞོགས་ཆོས་ལ་ཡང་ཆོས་འདོན་དང༌། བརྩི་བཞག སྒྲོལ་འདོན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཟླ་ཆོས་ལ་ཆོས་འདོན་ཉིན་གསུམ། བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཐོག་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་འདོན་ཉིན་གཉིས་གནང་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་འདོན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མང་ཇ་མ་གྲོལ་གོང་དཀོན་གཉེར་ནས་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་གདན་འདྲེན་གནང་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་རའི་ནང་དུ་གྲལ་མདའ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ། གྲལ་འགོ་ན་ཆོས་སྒྲིག་ཤེས་པ་དང༌། བར་དུ་ཀློག་བཟང་བ། གྲལ་མཇུག་

-323-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ནས་གཏོང་ཤེས་པ་དགོས་པ་དང༌། འཁར་བརྡ་ཆོད་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་དང༌། གྲལ་རེས་ཆོས་པོད་གཉིས་ཙམ་ཀློག་ཟིན་པ་ན་ཆོས་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཞྭ་བརྡ་ཕུལ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་སྒོར་སོ་མཛད་པ། སྐུ་ཞབས་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དབུ་བསྐུལ་གནང་རྒྱུ་དང་ཤེར་སྙིང་གི་མཇུག་ཏུ་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་དང༌། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགུ་བཟློག བགེགས་རིགས་མ་འདུར་བཅས་གསུངས་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་ཆོས་ར་གྲོལ་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་སོགས་བྱེས་བླ་བྲང་གི་ཆིབས་རྭ་ནས་ཡར་ཐུགས་གྲོལ་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། འདུལ་བ་ཡན་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་ཕར་ཆབ་བསང་ལ་ཕེབས་པ་དང༌། དབུ་མ་གསར་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་མན་བྱེ་གཞུང་ཆེན་མོ་མར་ཆབ་བསང་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་དགོས་ཤིང༌། ཉེ་འཁོར་གཙང་བ་བྱའོ་གསུངས་པ་ལྟར་ཆབ་བསང་རྒྱངས་རིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡར་ཕེབས་ནས་རྩོད་ཟླ་གནང་དགོས་ཤིང༌། དགེ་སྐོས་བསྐོར་བ་གསུམ་གནང་སྟེ། མཐའ་མའི་སྐབས་གྲྭ་ཇ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིན་པའི་བརྡ་སྟོན་དུ་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་སྟེ་ནུབ་སྒོ་ནས་ཕར་ཕེབས་པ་དང༌། ཆབ་རིལ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་འདུ་ཁང་དུ་གདན་ཞུ་མཛད་རྒྱུ་དང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་ཆེན་མོ་ལགས་

-324-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལ་གཟན་བརྡ་ཕུལ་ནས་གྲྭ་ཇ་གདན་ཞུ་གནང་གྲུབ་མཚམས་དཀོན་གཉེར་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་དབུ་ཞྭ། འཁར་བརྡ་བཅས་འདུ་ཁང་གི་ཤར་སྒོའ་རྡོ་གཅལ་སྟེང་དུ་བསྣམས་ཏེ། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་སྐུ་ཆོས་ ིདང་དབུ་ཞྭ་བཅས་བཞེས་ནས་ཐོག་མར་འཁར་བརྡ་ཐེངས་གསུམ་དགེ་སྐོས་ནས་བཏང་གནང་བ་དང༌། དེ་ནས་དཀོན་གཉེར་ནས་རིམ་བཞིན་བརྡུང་ནས་སྒོ་འཕྱོར་འོག་ཏུ་ཕར་ཕེབས་པ་དང་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱང་སྒོ་འཕྱོར་འོག་ཏུ་ཕར་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། ཞོགས་ཆོས་དྷཱིཿསྐད་བཏང་འཕྲལ་རྩོད་པ་མ་ཚུགས་པའི་བར་དགེ་སྐོས་རུང་ཁང་ཆེན་མོར་གྲྭ་ཇའི་ཆུ་ཚོད་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་དགོས་པ་དང༌། ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མང་ཇ་མ་གྲོལ་གོང་བླ་བྲང་གསོལ་དཔོན་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཕྱག་དཔེ་དང༌། སྐུ་བེར་དབུ་ཞྭ་བཅས་བསྣམས་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རར་གདན་ཞུ་གྲུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་དང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་བཞུགས་ཁྲིའི་མདུན་གཟིམ་སྤོས་ཕུལ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཁ་ཞུ་དགོས་པ་དང༌། མང་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་ཆབ་གསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བྱེ་གཤོང་ཆེན་མོའ་ནང་ ིདུ་འཛིན་གྲྭ་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་མ་ལོག་པ་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ནས་དགའ་ལྡན་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང་

-325-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

བཅས་བཞུགས་གདན་འཇགས་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ཡང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་མདུན་ནས་ཆོས་རར་ཡར་ཞལ་གཟིགས་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌། ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་དང་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་བགྲེས་སོང་རྣམས་ཆོས་རའི་ཤར་ལྟག་སྒོ་ནས་ཡར་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་ཞབས་ཕྱགས་ལེགས་པར་བསིལ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མདུན་དུ་སྐུ་ཟླམ་དབུ་ཞྭ་ཆབ་བླུག་ཕྱག་ཕྲེང་སོགས་བཞག་ནས་ཞབས་པུས་བཙུགས་ཏེ་དད་ཅིང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་བརྩི་བཞག་གསན་དགོས་ཤིང༌། བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་ཆད་པ་དང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྩི་བཞག་དབུ་ཚུགས་པ་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་བ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན།
དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་རྩོད་ཟླ་གནང་ནས་བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་གཞུང་གསར་བར་འཛིན་གྲྭ་གོང་མ་ནས་བརྩི་བཞག་གསན་གྲུབ་མཚམས་དགེ་སྐོས་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་ཕྱག་བརྡ་གནང་བ་དང་ཆོས་ལ་ཧ་ཐོབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པ་དང་བརྩི་བཞག་གསན་ནས་མར་ཕེབས་སྐབས་ཚིག་དོན་ལ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ནས་དལ་བུས་ཕེབས་དགོས་པ་དང་བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་སོ་སོའ་སྐྱོར་དཔོན་ནས་བརྩི་བཞག་ ིགསན་ཁར་ཕེབས་རན་མིན་བརྡ་གནང་དགོས། ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་བརྩི་བཞག་གསན་གྲུབ་མཚམས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩི་བཞག་ཡར་ཚར་

-326-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཅིག་སྐྱོར་ཏེ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་ཏེ་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ལ་བསྣམས་ནས་ཤར་ཀྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་མར་ཕེབས་པ་དང༌། ཞབས་ཕྱགས་བཞེས་ཏེ་རྟ་མགྲིན་བླ་རྡོ་ཡི་རྒྱབ་ནས་མར་ཕེབས་ཏེ་བྱེ་གཞུང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་ཐད་ཚོགས་ཆེན་རྡོ་བཅལ་སྟེང་དུ་གྲལ་མདའ་ལྟར་བཞུགས་གདན་འཇགས་པ་དང༌། དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭ་བརྩི་བཞག་ཞུས་ནས་མར་ཕེབས་པ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོས་བརྩི་བཞག་ཞུ་བར་ཕེབས་སྐབས་ཞབས་ཕྱགས་སྐུ་ཟླམ་སོགས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དུ་གཞག་སྟེ་ཕེབས་དགོས། ཐོག་མར་སྐུ་ཕྱག་ལན་གསུམ་འཚལ་ཏེ་ཆབ་བླུག་ཕྱག་ཕྲེང་མདུན་དུ་གཞག་ནས་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་ཞབས་པུས་བཙུགས་ཏེ་གསན་དགོས། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྩི་བཞག་གནང་གྲུབ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡར་ཚར་གཅིག་སྐྱོར་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་ནང་མར་ཕེབས་དགོས། ཉིན་དང་པོ་མ་གཏོགས་ཉིན་རྗེས་མ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྩི་བཞག་མ་གནང་གོང་ཐོག་མར་ཉིན་སྔོན་མར་གནང་བའི་བརྩི་བཞག་སྐྱོར་དཔོན་ནས་ཡར་ཚར་གཅིག་སྐྱོར་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་བརྩི་བཞག་གསན་གྲུབ་པ་དང་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དུ་ ིམར་ཕེབས་ནས་སྒོར་སོ་གནང་སྟེ་སྐྱོར་དཔོན་དཀྱིལ་དུ་བཞུགས་ནས་འཛིན་གྲྭ་གོང་མ་སོ་སོས་བརྩི་བཞག་སྐྱོར་གྲུབ་པ་དང་འཛིན་གྲྭ་འོག་མ་འོག་མས་སྐྱོར། དེ་ལྟར་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་བརྩི་བཞག་ལན་གསུམ་སྐྱོར་ ི

-327-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

གྲུབ་པ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་གོང་མ་ནས་རིམ་བཞིན་དམ་བཅའ་ཚུགས་འགྲོ་བ་དང༌། དབུ་མ་གསར་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་ནས་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་མཆོད་བརྗོད་དང༌། འདུལ་བ་གསར་རྙིང་གཉིས་ནས་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་འདུལ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དང༌། མཛོད་འཛིན་གྲྭ་ནས་མཛོད་ཊཱིཀ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་བཅས་ཚར་གསུམ་རེ་གསུངས་ཏེ་མཇུག་ཏུ་བརྩི་བཞག་ཚར་གཅིག་གསུངས་ནས་དམ་བཅའ་ཚུགས་འགྲོ་བ་དང༌། འདུལ་བ་གསར་པ་ཡན་ཚང་མས་བརྩི་བཞག་སྐབས་སྐུ་ཆོས་བཞེས་དགོས་ཤིང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྩི་བཞག་གནང་གྲུབ་མཚམས་སུ་སྐུ་ཆོས་བཞེས་ཏེ་དབུ་ཞྭ་བསྣམས་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་ནང་དུ་རྩོད་ ིགཟིགས་དང་བློ་བསྐྱེད་གནང་བར་ཕེབས་སྐབས་གསོལ་དཔོན་ལགས་ནས་སྐུ་བེར་བསྣམས་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་དམ་བཅའི་བ་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཤིང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་སྟེ་བཞུགས་ཡོད་ན་ཡང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་སྐབས་ཆེ་བ་དང་གུས་པའི་ཚུལ་དུ་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ལ་བསྣམས་ནས་བཞུགས་ཏེ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གཟིགས་སྐོར་གྲུབ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཚར་རྗེས་སུ་སྔར་བཞིན་དམ་བཅའ་བ་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཤིང༌། འདུས་དམངས་ནས་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་སྟེ་བཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག་སྐབས་དང་

-328-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དམ་བཅར་ཕེབས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། འཛིན་གྲྭ་གོང་མ་ནས་འོག་མ་ལ་དམ་བཅར་ཕེབས་སྐབས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་བརྩི་བཞག་ ིསྐྱོར་གྲུབ་མཚམས་ནས་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། དམ་བཅའ་ཕེབས་མཁན་རྒན་པ་དེ་འཛིན་གྲྭ་དེའི་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཕེབས་མཚམས་སུ་འཛིན་གྲྭ་དེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གུས་པའི་ཚུལ་དུ་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་ནས་མར་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། འཛིན་གྲྭ་འོག་མའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་གྲྭ་རྒན་པ་ལ་གུས་པའི་ཚུལ་དུ་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པ་ནས་མར་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། དམ་བཅའ་བ་དེས་ཐོགས་མར་འཛིན་གྲྭ་དེའི་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་དེའི་གྲལ་འགོར་བཞུགས་གྲུབ་མཚམས་སུ་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་ཆོག་ཅིང༌། འཛིན་གྲྭ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་དམ་བཅར་ཡར་ཕེབས་སྐབས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་བརྩི་བཞག་གསན་ནས་མར་ཕེབས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་ ིདུ་ཡར་དམ་བཅའ་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་གོང་མའི་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒན་པ་རྣམས་ལ་གུས་པའི་ཚུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཐོག་མར་འཛིན་གྲྭ་དེའི་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཏེ་བཞུགས་གདན་འཇགས་རྒྱུ་དང༌། གསུང་ལན་གནང་སྐབས་སོགས་ལ་ཡང་དབུ་ཞྭ་བཞེས་པ་དཔུང་པར་རྒྱབ་པ་སོགས་མི་ཆོག་པར་དམ་བཅའ་མ་གྲོལ་བར་དུ་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌།

-329-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

གསུང་ལན་ཡང་ཁ་ནས་ཚིག་རྩུབ་དང་ཕྱག་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྟན་པ་སོགས་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕན་སེམས་དང༌། མདོར་ན་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་རྩོད་དཔང་གསུམ་པོའ་ིམཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟགས་གསལ་བགྲོ་གླེང་གནང་དགོས་ཤིང༌། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་བརྩི་བཞག་གསན་གྲུབ་པ་དང་དགེ་སྐོས་རུང་ ིཁང་དུ་གྲྭ་ཇའི་ཆུ་ཚད་ལ་ཕེབས་ནས་མར་ཕེབས་ཏེ་དམ་བཅའ་སོགས་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་རྒྱུ་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་གཤོང་དུ་དམ་གཟིགས་ལ་ཕེབས་ཡོད་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུ་དགོས།
དེ་ནས་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་ནས་བློ་ཁ་འབྲིང་བ་མི་གསུམ་ཙམ་གྱི་རྟགས་གསལ་བཏང་ཚར་ཚོད་ལ་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་བརྡ་གནང་མི་དགོས་པ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་ནས་ཚད་བཟུང་དེ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆབ་བསང་ལ་ཕེབས་རྒྱུ། འདུལ་བ་འཛིན་གྲྭ་ཡན་བྱེ་གཤོང་གི་སྟོད་ནས་ཆབ་བསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་དགོས་པ་དང༌། དབུ་མ་རྙིང་པ་མན་གྱི་འཛིན་གྲྭ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བྱེ་གཤོང་གི་སྨད་ནས་མར་ཆབ་བསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་སྔར་བཞིན་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་ཞུགས་གདན་འཇགས་རྒྱུ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་

-330-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྟོང་པར་བཞག་ནས་ཆབ་བསང་ལ་ཕེབས་མི་ཆོག་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་རྟགས་བསལ་གཏོང་མཁན་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་གསལ་བགྲོ་གླེང་གནང་ནས་བཞུགས་དགོས། དེ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་ཏེ་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་ནས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་གྲལ་མཇུག་ནས་གྲྭ་ཇ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་བརྡ་སྟོན་དུ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ལ་ཞྭ་བརྡ་ཕུལ་ནས་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་སྟེ་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱབ་ནས་ཕར་གཞུང་གསར་དང་བསྡུས་ཆེན་འཛིན་གྲྭའི་བར་ནས་རྡོ་བཅལ་རིང་པོའ་འོག་ཏུ་ཕེབས་ ིཔ་དང༌། ཆབ་རིལ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་འདུ་ཁང་ནང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་དགོས་ཤིང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་རྣམས་ལ་གཟན་བརྡ་ཕུལ་ནས་གྲྭ་ཇར་གདན་ཞུ་མཛད་རྗེས་སུ་དཀོན་གཉེར་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་དང་དབུ་ཞྭ། འཁར་རྔ་བཅས་བསྣམས་ཏེ་རྡོ་བཅལ་ཆེན་མོའ་ཤར་ངོས་ཆིབས་བཀྱག་གི་སྟེང་ ིནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་ཆོས་དང་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་ཐོག་མར་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་འཁར་བརྡ་ཐེངས་གསུམ་བཏང༌། དེ་ནས་དཀོན་གཉེར་གྱིས་གཏོང་དགོས། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་མ་ལོག་པའི་ཐོག་ནས་ཞབས་ཕྱགས་བསིལ་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འུར་ཆེམ་ཆེམ་གསུངས་ནས་གྲྭ་ཇ་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་ནས་བརྩི་བཞག་གི་སྐབས་ཆབ་གསང་ཕེབས་སྐབས་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་ནས་

-331-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

དགོང་མོའ་མཚན་འཁྱོང་དམ་བཅའི་སྔ་ཕྱི་དང༌། ཚོགས་དབར་དམ་བཅའ་སོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དཀྲུག་གནང་དགོས་པ་དང༌། གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་མི་རེ་ནས་ཕྲེང་བ་རེ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་མ་ནོར་བའི་རྟགས་སུ་མདོར་འཛིན་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཚན་སེར་པོ་ཆུང་ངུ་རེ་དང་དེའི་ནང་དུ་སོ་སོའ་མཚན་ ིབྲིས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་ནས་ཐུགས་ཉར་གནང་དགོས་ཤིང༌། དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭ་དང་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཀྱི་དགོང་མོའ་ིམཚན་འཁྱོང་དམ་བཅའི་སྐབས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་རྣམས་ཚང་ ིམ་ཚང་དང་མཚན་འཁྱོང་དམ་བཅའ་ལ་ཕེབས་ཡོད་མེད་སོགས་ནི་སྐྱོར་དཔོན་ནས་བརྩིས་བཞག་གནང་སྟེ། མཚན་འཁྱོང་ལ་མ་ཕེབས་མཁན་ཡོད་ཚེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག་དང་ཡང་ན་དགུང་ཚིག་དང་དགོང་མོའ་ཆོས་རྭའི་འཛིན་གྲྭའི་དམ་བཅའི་སྐབས་ཟླ་གམ་དང་ ིདབུ་ཞྭ་ཕྱིར་སློགས་ནས་བཞེས་བཅུག་ཏེ་ཞལ་རས་ལ་དཀར་རག་བྱུགས་ནས་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་ལ་བསྐོར་བར་ཁྲིད་དེ་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པའི་ ིདགེ་འདུན་པ་ཚང་མས་འ་ཆ་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད། གཞན་གྱི་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་ིདགེ་འདུན་ཚང་མ་དགོང་མོའ་དམ་བཅར་ཕེབས་ཡོད་མེད་སོ་སོའི་འཛིན་ ིགྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་ནས་གྲངས་བཤེར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཕེབས་མེད་པའི་གང་ཟག་དེ། བརྩི་བཞག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་གྲལ་མཇུག་ ིནས་ཕྱག་འཚལ་བཅུག་སྟེ་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ ི

-332-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་ཧ་ཆ་གནང་དགོས།
འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་དམ་བཅའི་སྐབས་ཐོག་མར་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ ིརྣམས་དང༌། སྐྱོར་དཔོན་བཅས་ནས་རྟགས་གསལ་རིམ་བཞིན་འབུལ་རྒྱུ། དེ་ཡང་འཛིན་གྲྭ་རྒན་པ་འོག་མར་དམ་བཅར་ཕེབས་སྐབས་བརྩི་བཞག་སྐབས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་གསུང་ལན་གནང་དགོས་ཤིང༌། འཛིན་གྲྭ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་རྒན་པ་དེའི་སྐུ་རྒྱབ་ནས་རྟགས་གསལ་གཏོང་བ་སོགས་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་མེད་པའི་བྱ་བ་གཏན་ནས་མི་ཆོག་ཅིང༌། དམ་བཅའ་པ་རྒན་པ་དེས་ཡིག་ཆ་ནས་ལུང་ཚད་ལྡན་གསུམ་ཤོར་སོང་ན་རྒན་པ་དེའི་སྐུ་རྒྱབ་ནས་རྟགས་བསལ་གཏོང་ཆོག་པ་དང༌། རྒན་པ་དེའི་ཁྱེད་རང་རྟགས་གསལ་དེ་ག་ནས་ཡར་གཏོང༌། དེ་ནས་ཡར་ཡོང་ཆོག་གི་མ་རེད་གསུང་གི་འདུག་ན་དང་ལེན་ཞུ་བ་མ་གཏོགས་མདུན་དུ་ཡར་ཚང་ག་རྒྱབ་པ་སོགས་མི་ཆོག་ཅིང༌། ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མང་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་ཆབ་བསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རྭའི་ནང་དུ་ཡར་ཕེབས་ཤིང་སྒོར་སོར་བྱས་ནས་བཞུགས་གདན་འཇགས་དགོས་པ་ཡར་ཚོགས་ལྟར་ལགས་ཤིང༌། དེ་ནས་བླ་བྲང་སྟེང་ནས་མཁར་བརྡ་ཆོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་སྒྲོལ་མའི་སྤྱན་འདྲེན་དབུ་བསྐུལ་གནང་དགོས་པ་དང༌། དབྱར་དུས་ཡིན་ན་སྒྲོལ་མ་ཚར་ལྔ་

-333-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

བཅུ་ལོང་ལ་དྲུག་བཅུ་མ་ལོན་ཙམ་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། དཔེར་ན། ཉིན་དང་པོ་སྒྲོལ་མ་ཚར་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་དང་ཉིན་གཉིས་པ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་དང་ཉིན་གསུམ་པར་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་བཅས་གསུངས་དགོས།
མཇུག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བདུན་དང༌། དེ་ནས་ཤེར་སྙིང་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། དབྱར་དུས་ཤེར་སྙིང་ཚར་བདུན་དང༌། དགུན་དུས་ཚར་ལྔ། དེའི་རྗེས་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་དགུ་ཟློག་བགེགས་རིགས་མ་འདུར་བཅས་གསུངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་ཆོས་རྭ་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། དགེ་སྐོས་རུང་ཁང་དུ་ཆུ་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་དང༌། ཆབ་བསང་གནང་ནས་རྩོད་ཟླ་གནང་ཕྱོགས་སོགས་ཞོགས་ཆོས་ཆོས་འདོན་སྐབས་ལྟར་ལགས་ཤིང༌། དགེ་སྐོས་ནས་གྲྭ་ཇའི་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། རྟགས་གསལ་ཁྱབ་སྐོར་གཅིག་ལ་འཁོར་གསུམ་བརྒྱ་འགྲོ་ནའང་འཕྲོ་བཅད་དེ་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དམིགས་བརྩེ་མ་འུར་ཆེམ་ཆེམ་གསུངས་ནས་གྲྭ་ཇ་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། མདོར་ན་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཁས་ལེན་དྲི་བཤད་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་རའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དྲི་བཤད་མི་ཆོག དམིགས་བརྩེ་མ་གསུངས་ནས་གྲྭ་ཇ་ལ་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། གྲྭ་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་ཆབ་བསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ནས་བྱེ་གཤོང་ཆེན་མོའ་ནང་ ིདུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་དགུང་ཚིགས་ཆོས་རའི་དམ་བཅའི་ཚུགས་དགོས་པ་

-334-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང༌། དགུང་ཚིགས་ཆོས་རའི་དམ་བཅའི་སྐབས་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་ནང་བང་རིམ་བཞིན་འཇོག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བླ་བྲང་ ིསྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། ཆོས་རའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་གྲལ་གཅིག་བཏང་ནས་གསར་བུ་བ་གཉིས་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པོད་གཉིས་བཀྲམ་ཏེ་གྲལ་མཇུག་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་གྲལ་ལ་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌། འཁར་བརྡ་ཆོད་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་མཇུག་བསྒྲིལ་མཚམས་སུ་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཞྭ་བརྡ་ཕབ་བ་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་སྒོར་སོ་གནང་བ་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་གདུགས་དཀར་མཆོག་གྲུབ་མ་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་ཤིང༌། གདུགས་དཀར་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་གྲུབ་རྗེས་སུ་ཤེར་སྙིང་དབྱར་དུས་ཡིན་ན་ཚར་བདུན། དགུན་དུས་ཡིན་ན་ཚར་ལྔ་བཅས་གསུངས་དགོས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་དང་དགུ་བཟློག་བགེགས་རིགས་མ་བཅས་གསུངས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་ཆོས་ར་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོད་ཟླ་གནང་དགོས། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྩོད་བསྐོར་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཟླམ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་བཞག་ཞིང་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་ཕར་གསོལ་ཚིགས་ལ་ཕེབས་ཏེ་གསོལ་ཚིགས་

-335-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

གྲུབ་མཚམས་སུ་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་ཐད། ས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞག་དགོས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་རིམ་བཞིན་བྱེ་གཤོང་ནང་དུ་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་བཞུགས་ ིཡུལ་དུ་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་བཅས་མ་ནོར་བ་བང་རིམ་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ་གཟིམ་ཤག་སོ་སོར་གསོལ་ཚིགས་སུ་ཕེབས་འགྲོ་བ་དང༌། དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་བརྩི་བཞག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲྭ་ཇ་མ་གྲོལ་གོང་དུ་བླ་བྲང་གསོལ་དཔོན་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཤོག་ཆོས་རའི་ནང་དུ་གདན་ཞུ་གྲུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་དང༌། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོའ་ཞོགས་ ིཆོས་བརྩི་བཞག་མེད་པ་སོགས་ཡིན་ན་དགུང་ཚིགས་ཆོས་རའི་སྐབས་ལམ་རིམ་འཆད་ཉན་གང་མང་གནང་དགོས་པ་རེད། གྲྭ་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་སྐྱོར་དཔོན་ནས་ཆོས་རའི་ནང་དུ་གཟིགས་ནས་བརྩི་ ིབཞག་འདུག་ན་དེ་མ་ཐག་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། དཔེ་ཀློག་གནང་ནས་ཆོས་ར་མ་ཚོགས་གོང་ཡར་ཕེབས་ཐུབ་པ་དགོས། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་ཆབ་གསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བྱེ་གཞུང་ནང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་ིདམ་བཅའ་གནང་དགོས།
བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དུ་ ིཞབས་ཕྱགས་བསིལ་ཏེ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཡར་ཕེབས་ཤིང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ ི

-336-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཀྲམ་ནས་ཆོས་བཀྲམ་མཁན་གྱི་གསར་བུ་བ་གཉིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སོ་སོའ་གྲལ་མཚམས་སུ་འཁོད་དགོས། ཆོས་ར་ཚོགས་སྐབས་རྒྱུན་དུ་དགེ་ ིསྐོས་ལགས་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་བཞུགས་ནའང་དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་བརྩི་བཞག་སྐབས་སུ་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་སྟེ་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བཅད་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བསྐུལ་གནང་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རའི་བྱང་སྒོ་ནས་མར་སྐུ་བེར་དང་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ནས་བཞུགས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང༌། ཆོས་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཞྭ་བརྡ་ཕབ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ཞལ་ཡར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ ིརིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱག་ཤོག་སྟེང་དུ་ཕྱག་ཕྲེང་གིས་བརྡ་གནང་བ་དང༌། ཆེན་མོ་ལགས་མར་ཕེབས་ཏེ་ཞལ་ཡར་གཟིགས་ནས་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་དང་བཟློག་པ་བགེགས་རིགས་མ་བཅས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་བསྐུལ་གནང་ཤིང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་སྤོས་བསྐོར་ཐེངས་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྤོས་ལྷག་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་མདུན་དུ་ཕུལ་ནས་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་སྟེ་མཇལ་

-337-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ཁ་ཞུ་དགོས་ཤིང༌། བགེགས་རིགས་མའི་འཇུག་ཏུ་གང་བློ་མ་དང་བརྩེ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང༌། ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ནས་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་བསྐུལ་གནང་དགོས་ཤིང༌། རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བདག་གིས་ཆོས་བཤད་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་བདག་གིས་ཆོས་ཉན་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། དགེ་འདུན་དམངས་ནས་ཆབ་བླུག་དང་ཕྱག་ཕྲེང་དཀྲོལ་ཏེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གསན་དགོས་ཤིང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གཟན་སྐྱུར་དཔུང་པར་རྒྱབ་དགོས། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གསུང་ཆོས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་གནང་ཡོངས་ཤིང༌། གསུངས་ཆོས་གྲུབ་མཚམས་སུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོས་བཤད་པ་ལས་ཞེས་དབུ་བསྐུལ་གནང་སྐབས་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་དགོས།
དེའི་མཇུག་ཏུ་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་བསྔོ་བའི་ཚིགས་བཅད་འགའ་

-338-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཞིག་དབུ་བསྐུལ་གནང་དགོས། དེ་ནས་འདུལ་བ་རྙིང་པ་མན་གྱི་འཛིན་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་རང་སར་བཞག་སྟེ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་དབུ་མ་རྙིང་པ་མན་ཆད་ཆོས་ར་རྙིང་པའི་ནང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་དམ་བཅའ་ཚུགས་དགོས་པ་དང༌། འདུལ་བ་རྙིང་པ་ཆོས་རའི་ལྟག་སྒོའ་ིནང་དང༌། འདུལ་བ་གསར་པ་ལྟག་སྒོའ་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ ིབཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། མཛོད་འཛིན་གྲྭ་ཡན་མར་བཞུགས་ནས་བརྩི་བཞག་གསན་ཆོག་པ་དང༌། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་ནས་བརྩི་བཞག་གསན་གྲུབ་མཚམས་བྱེ་གཤོང་དུ་རིམ་བཞིན་ཕེབས་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་ནང་དུ་ ིབརྩི་བཞག་ཐེངས་རེ་སྐྱོར་གྲུབ་མཇུག་རྒན་རིམ་བཞིན་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། འདུལ་བ་རྙིང་པ་མན་གཞུང་གསར་ཡན་ཆད་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་བླ་བྲང་ ིགི་ལྟག་སྒོའ་ཆིབས་བཀྱག་སྟེང་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྡ་བྱུང་ ིབ་དང་བརྩི་བཞག་གསན་པར་ཕེབས་དགོས། བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་པོར་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་ནས་བརྡ་གནང་བ་དང༌། བརྩི་བཞག་གསན་ ིཔར་ཕེབས་རྒྱུ་དང་བརྩི་བཞག་གསན་པར་ཕེབས་སྐབས་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་ཞིང་མགྱོགས་པོ་ཕེབས་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་ཞབས་པུས་བཙུགས་ཏེ་བརྩི་བཞག་གསན་དགོས། ཐོག་མར་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་ནས་སྔོན་ཞུས་བརྩི་བཞག་ཡར་ཚར་གཅིག་སྐྱོར་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྩི་བཞག་གནང་གྲུབ་རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་དམངས་

-339-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ནས་ཡར་ཚར་གཅིག་སྐྱོར་དགོས་ཤིང་མཇུག་ཏུ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་སྐུ་ཟླམ་བཞེས། དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་ནས་མར་ཕེབས་ཏེ། བྱེ་གཞུང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་ནང་བརྩི་བཞག་ལན་རེ་སྐྱོར་ཏེ་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་ནང་བང་རིམ་བཞིན་བཞག་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་རིམ་ ིབཞིན་གཟིམ་ཤག་སོ་སོར་གསོལ་ཚིགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་མི་གཉིས་ནས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་ནང་རྟགས་བསལ་གཏང་ནས་བཞུགས་དགོས་པ་ ིདང༌། ཚོགས་དབར་དམ་བཅའ་རྗེས་མ་གཉིས་གསོལ་ཚིགས་མགྱོགས་པོ་བཞེས་ཏེ་བྱེ་གཤོང་དུ་ཡར་ཕེབས་ནས་དམ་བཅའ་སྔོན་མ་གཉིས་དགོང་མོའ་ཆོས་རར་ཕེབས་ཐུབ་པ་དགོས། ིདེ་ནས་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་གསོལ་ཚིགས་གྲུབ་པ་དང་འཕྲལ་དུ་ཡར་ཕེབས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་དུ་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་གནང་སྟེ་བསྟན་པ་རྒྱས་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བ་ལྷག་པར་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལེགས་ཚོགས་ཡར་ཟླ་བཞིན་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་ནས་བྱེ་གཤོང་དུ་ཕེབས་ནས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དུ་མི་གཉིས་ཕེབས་ན་དམ་བཅའི་ཚུགས་མིན་ལ་བལྟ་མི་དགོས་པ་དང༌། ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་རེས་ནམ་ཕེབས་པ་དང་དམ་བཅའ་གནང་རྒྱུ་ལགས་ཤིང༌། ཉིན་ཆོས་དང༌། དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་དམ་བཅའི་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་གོང་མ་ནས་འོག་མ་ ི

-340-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལ་དམ་བཅའ་ཕེབས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཡར་བཞེངས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་མར་བཞུགས་གྲུབ་པ་དང་ཐམས་ཅད་མར་བཞུགས་ནས་རྟགས་བསལ་

འབུལ་དགོས། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་ཕེབས་སྐབས་ ིཀྱང་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པའི་དགེ་འདུན་ཚང་མ་ཡར་བཞེངས་པ་མ་གཏོགས་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་ཡིན་མདོག་གི་མ་གུས་པའི་རྣམ་པ་རྩ་བ་ནས་མི་ཆོག འཛིན་གྲྭ་འོག་མ་གོང་མར་དམ་བཅར་ཕེབས་སྐབས་དམ་བཅར་ཕེབས་མཁན་དེས་གཟན་སྐྱུར་ཕབ་ནས་དད་ཅིང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕེབས་ཏེ་དམ་བཅར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱང་གཟན་སྐྱར་ཕབ་ཏེ་བཞུགས་དགོས། ལག་པ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་ཁ་ངན་ཚིག་རྩུབ་མི་ཆོག་པ་དང༌། ལྷ་ཚོགས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་འཛིན་གྲྭའི་དམ་བཅའི་སྐབས་བསྡུས་ཆེན་འཛིན་གྲྭ་ནས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་བར་མི་རེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་རེར་ཉི་མ་གཅིག་རེ་དང༌། ཡང་རིགས་རམས་པ་མི་གཉིས་མཉམ་དུ་རིམ་བཞིན་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས་པ་དང༌། དཔེར་ན། སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཡར་ཚོགས་ཉིན་ལྷ་རམས་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་བསྡུས་ཆེན་འཛིན་གྲྭར་དམ་བཅར་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། ཤིང་སློང་རྒྱབ་ཏུ་ལོ་འཁོར་རྒན་པ་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭར་དམ་བཅར་ཕེབས་པ་དང༌། དེ་འོག་ལོ་འཁོར་བ་གཅིག་བསྡུས་ཆེན་ལ་དམ་བཅར་ཕེབས་རྒྱུ་བཅས་ལྷ་རམས་པ་དེ་བཞིན་དམ་བཅའ་འཇོག་དགོས། ལྷ་ཚོགས་རིགས་རམས་བཅས་མཚུངས་པ་དང༌། ལྷ་ཚོགས་

-341-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

རིགས་རམས་ལས་གཞན་རྣམས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭར་དམ་བཅར་ཕེབས་མི་དགོས་པ་རེད། དབྱར་གླིང་དང༌། དགུན་གླིང་དགེ་བཤེས་རྣམས་མི་གཉིས་མཉམ་པོར་འཛིན་གྲྭ་གཞུང་གསར་ནས་བཀའ་རམས་བར་འཛིན་གྲྭ་རེར་ཉིན་གཅིག་རེ་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས་པ་དང༌། རིགས་ཆེན་འཛིན་གྲྭ་རྣམས་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོའ་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་གཞུང་གསར་ནས་ ིདབུ་མ་རྙིང་པའི་བར་ཉིན་མ་རེར་དམ་བཅའ་འཇོག་དགོས།
དཔྱིད་ཆོས་དང་པོར་རིགས་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ནས་སོ་སོའ་གཞུང་གང་ ིཡིན་རྩོད་པ་སོང་ཟིན་པའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཡར་ཉི་མ་རེར་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས་པ་དང༌། སྟོན་ཆོས་གཉིས་པའི་སྐབས་ལོ་དེའི་འདུལ་བ་རྙིང་པ་ནས་མི་གཉིས་རེ་གཞུང་རྙིང་པ་དང་ཟུར་གསར་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་མི་གཉིས་རེ་ཉི་མ་རེར་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ཡོད་སྐབས་སྟོན་ཆོས་གཉིས་པའི་སྐབས་གཞུང་རྙིང་དང༌། ཟུར་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ནས་མི་གཉིས་ཉིན་རེར་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས། གཞུང་རྙིང་དང་ཟུར་རྙིང་འཛིན་གྲྭར་དམ་བཅར་ཕེབས་མཁན་གཉིས་གཞུང་གསར་ཟུར་གསར་འཛིན་གྲྭ་དམ་བཅར་ཕེབས་མི་དགོས་པ་དང༌། གཞུང་གསར་དང་ཟུར་གསར་ལ་ཕེབས་མཁན་གཉིས་ཀྱང་གཞུང་རྙིང་སོགས་ལ་དམ་བཅར་ཕེབས་མི་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དགོང་མོའ་ཆོས་ར་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། ི

-342-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དགོང་མོའ་ཆོས་ར་ཚོགས་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་བླ་བྲང་གི་ཇ་མ་མ་གཏོགས་ ིགཞན་གྱི་རྟགས་འཇོག་མི་ཆོག་ཅིང་བླ་བྲང་ཇ་མ་ནས་ཀྱང་སྐབས་རེར་སྔ་བ་ཚོགས་པ་དང་སྐབས་རེར་ཅུང་ཕྱི་བ་ཚོགས་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ངེས་མེད་དུ་འཁར་བརྡ་གཏོང་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་རའི་སྒོར་སོར་ནང་མར་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་གསུང་བཟང་འདོན་བཟང་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་མདུན་དུ་ཤོག་ཀ་ལ་ཆུད་ངེས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞག་སྟེ་ཟླ་གམ་ཐང་དུ་བཀྲམས་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་དགོས་པ་དང༌། འཁར་བརྡ་བཅད་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་སྒྲོལ་མའི་སྤྱན་འདྲེན་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་དང༌། དེ་ནས་སྒྲོལ་མ་ཚར་ཉེར་གཅིག་གསུངས་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་དགོང་མོའ་ིཆོས་རའི་སྒྲོལ་མ་བྱ་འཕུར་མ་དང༌། ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་མ་ལྕགས་སྒྲོག་མ་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་སྒྲོལ་བསྟོད་ལྷ་མོ་ལ་གུས་མ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་མ་དང༌། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ། སྐུ་ཡི་སྐྱོན་སྤངས་མ་བར་རྟ་བཅས་གསུངས་དགོས།
དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཞོགས་ཆོས་དང་དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་དང་དགུང་མོའ་ཆོས་ར་བཅས་ལ་འཁར་བརྡ་བཅད་རྗེས་སུ་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་ ིརྒྱབ་ནས་སྤོས་བསྐོར་ཐེངས་གསུམ་གནང་དགོས་ཤིང༌། སྤོས་བསྐོར་གྲུབ་རྗེས་སུ་གཟིམ་སྤོས་དབུ་མ་ལྷ་ཁང་རྩར་ཕུལ་ནས་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་རྒྱུ་དང༌། ཆོས་ར་ལ་རྗེས་

-343-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ལུས་ཤོར་སྐབས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སྤོས་ཡོད་ན། ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ལ་གུས་པ་དཔེ་ཀློག་རྒྱབ་ནས་བསྡད་པས་སྔ་རྗེས་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་ཞེས་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་བཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སྤོས་མེད་ན་དགེ་སྐོས་ནས་ཕྱག་བརྡ་མ་གནང་བར་ཕྱག་འཚལ་དགོས་ཤིང༌། ཕྱག་བརྡ་བྱུང་བ་དང་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ཆོས་རར་བཞུགས་མེད་ཚེ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཟླམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ན་དེ་གའི་འཐུས་པ་དང༌། སྐུ་ཡི་སྐྱོན་སྤངས་མའི་རྗེས་སུ་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་སྙིང་པོར་རྟ་ཆེན་དང་དེའི་རྗེས་བར་རྟ་ཚར་གཅིག་དེ་ནས་ཤེར་སྙིང་འདུར་བཅས་ཤེར་སྙིང་ཚར་བཅུ་དགུ་དང༌། རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱལ་མར་བར་རྟ་ཡོད་ན་ཤེར་སྙིང་ཚར་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་དགོས། དེ་རྗེས་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་བཟློག་པ་དགུ་བཟློག་བགེགས་རིགས་མ་དང༌། ཚིགས་བཅད་དགེ་བ་འདི་ཡི་མ་དང༌། ལོ་གྱོན་མའི་གཟུངས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཅིང༌། ཚེ་གཟུངས། དུས་མིན་འཆི་བ། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བཅས་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་བར་རྟ་དང༌། ཤེར་སྙིང་རྟ་ཆེན་དང་བར་རྟ་གཏོང་སྐབས་དགེ་སྐོས་བཞེངས་ཏེ་བསྐོར་བ་མི་ཕེབས་པ་ནི་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང༌། ཐུགས་བསམ་བཞེས་པ་སོགས་ལ་

-344-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གནོད་དོགས་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བྱེ་བདུན་མ་དང༌། མཁྱེན་སྲིད་མ། དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར། ཐུབ་བསྟན་དྲི་མེད། རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྒྱལ་མ། མཁའ་མཉམ་མ། དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མ། གཏོར་འབུལ་སྣེ་ཁ་གསུམ་བར་རྟ། ཀ་བསྟོད་མ་བསྟོད། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ། གཞི་བདག་གཏོར་འབུལ། ཐ་འོག་གཏོར་འབུལ་བཅས་གསུངས་དགོས། དཔྱིད་ཆོས་དང་སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་ཐག་རིང་གྲྭ་རྒྱུན་གྲྭ་སར་ཕེབས་སྐབས་སོང་ཙང་གཞི་བདག་གཏོར་འབུལ་རྟ་མང་པོ་གཏོང་དགོས། མདོར་ན་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་སྐབས་ཞལ་འདོན་ ིའུར་ཆེམ་ཆེམ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཕན་ཚུན་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དང་གཟིམ་བཞུགས་པ་སོགས་རྩ་བ་ནས་མི་ཆོག སོ་སོ་གྲྭ་བ་གྲྭ་རྐྱང་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་འགྲོ་སོང་མང་པོ་གཏང་ནས་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་མ་དགོས་པ་ཆོས་རར་ཕེབས་ནས་ཞལ་འདོན་སྒྲོལ་མ་དང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སོགས་གསུངས་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་རབ་འབྱམས་ག་འདྲ་ཞིག་སྒྲུབ་ན་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མེད་པ་དང༌། དཔེར་ན། ཕྱག་མ་རྐང་གཅིག་གི་གད་རྒྱབ་པ་ལས་ཕྱག་མ་མང་པོ་བསྡོམས་ནས་གད་ཕྱག་ན་རླབས་ཆེ་བ་ལྟར་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཕེབས་ནས་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གི་སྒོ་

-345-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ནས་ཞལ་འདོན་ཚིག་གཅིག་གསུངས་ན་ཡང་ཚོགས་རྫོགས་ཚབ་ཆེན་པོ་འགྱུར་བ་དང༌། ཆོས་ཟབ་སར་བདུད་ཟབ་པའི་དཔེ་ལྟར། གཞུང་ཆེན་མོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཡང་དེ་ཙམ་མང་པོ་ཡོད་པ་སོང་ཙང་སློབ་གཉེར་ཕུལ་གང་རྒྱབ་པའི་ཚོད་ཙམ་ལ་སྐུ་རིམ་བྲེ་གང་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་སྔར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལྟར་ཆོས་རར་ཞལ་འདོན་སྒྲོལ་མ་སོགས་མང་པོ་གསུངས་དགོས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད།
ཐ་འོག་གི་གཏོར་འབུལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པས་རྡོ་རྗེ་ཡིས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དབུ་ཞྭ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་དུ་མ། དབུ་ཚུགས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བདག་གཞན་མ་བར་རྟ་དང༌། ཚིགས་བཅད་ཁྱད་ཁྲིམས་ཤིང་གསུམ་གང་རུང་བར་རྟ་དང༌། མཇུག་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་ཆོས་ར་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། སང་ཞོགས་གྲྭ་ཇའི་བསྙེན་བཀུར་གྱི་སྙན་གསན་འབུལ་རྒྱུ་ཡོད་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་ཏེ་བསྐོར་བར་ཕེབས་ནས་མཐར་རྟེན་གྱི་ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་སྙན་གསན་ཕུལ་གྲུབ་པ་དང་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་དགོས་ཤིང༌། དགོང་མོའ་ཆོས་རར་ཡི་དམ་ ི

-346-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཏོར་འབུལ་གསུངས་སྐབས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ནུབ་ཀྱི་ལྟག་སྒོའ་ཐད་ནས་ཡར་བསྐོར་བ་ལ་ཕེབས་དགོས་པ་ནི་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ ིཅན་ཆོས་རར་གཟིགས་ཞིབ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཚོགས་ཆོས་ར་ཚུལ་བཞིན་འགྲིམས་མཁན་རྣམས་ལ་གྲོགས་འཕྲིན་ལས་དང༌། དགོང་ཞུ་སོགས་གང་ཡང་མ་གནང་བ་ཆོས་རར་མི་ཕེབས་མཁན་རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དབྱར་དུས་སུ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་ལ་ཉི་མའི་གྲིབ་སོ་སླེབས་པ་དང་དགོང་མོའ་ཆོས་ར་གྲོལ་འགྲོ་རྒྱུ། དགུན་དུས་སུ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་གྲིབ་ ིསོ་སླེབས་པ་དང་ཆོས་ར་གྲོལ་འགྲོ་རྒྱུ་བཅས་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཐུགས་ངེས་གནང་འགྲོ་བ། གཟིམ་ཤག་ཏུ་མགྲོན་པོ་སོགས་སླེབས་ནས་ཆོས་ར་ནང་ནས་སྐད་གཏོང་དགོས་ཚེ་ཆོས་རྒྱུགས་སྤྲད་མེད་མཁན་ཞིག་ནས་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ལ་ལན་འབུལ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ལན་བྱུང་ཚེ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་མར་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་ར་ཚོགས་ཡོད་སྐབས་སུ་གཞུང་སྒོ་ནས་མར་ཕེབས་ན་སྐྱིད་སྡུག་རང་བུད་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ན་ནན་ཏན་གནང་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་རའི་ནུབ་སྒོ་ནས་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་སྣེ་ཐོན་ཟུར་ནས་ལན་ཕུལ་ཆོག་པ་དང༌། ཆོས་ར་ཚོགས་ཡོད་སྐབས་སུ་བྱང་སྒོ་ནས་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡང་ཕེབས་མི་ཆོག་ཅིང༌། སྐུ་གཟུགས་བདེ་མིན་བྱུང་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལགས་ལ་

-347-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

གཟུགས་ཕུང་བདེ་མིན་འདུག་པས་སྔ་རྗེས་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་ཞེས་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་ཤར་སྒོ་ནས་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། དྷཱིཿསྐད་བཏང་རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་དམངས་ནས་རྩོད་ཟླ་གནང་དགོས། རྩོད་ཟླ་མེད་པར་བཞུགས་མི་ཆོག་ཅིང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་བསྐོར་བ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་རྩོད་ཟླ་འགྲིགས་ཡོད་མེད་གཟིགས་ནས་ ིཤར་ཕྱོགས་ན་རྩོད་ཟླ་མེད་མཁན་ཞིག་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ན་རྩོད་ཟླ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྩོད་ཟླ་གནང་བཅུག་དགོས་ཤིང༌། གལ་སྲིད་རྩོད་ཟླ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུས་ནས་བཞུགས་ཆོག་པ་རེད། རྩོད་བསྐོར་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་འབབ་ཆེ་ཆུང་དང༌། རྩོད་བསྐོར་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ར་གྲོལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་བརྡ་སྟོན་དུ་དབུ་ཞྭ་བཞེས་བསྐོར་བ་གནང་ནས་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་ཕར་ཕེབས་འགྲོ་བ་དང༌། ཆབ་རིལ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་བཅས་གཟིམ་ཤག་ཏུ་གདན་ཞུ་གནང་ནས་ཕེབས་འགྲོ་བ་དང༌། ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ཕེབས་རེས་ཡིན་ན་དགེ་སྐོས་ལགས་ཤར་སྒོ་ནས་ཕེབས་སྐབས་ཤར་སྒོའ་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲལ་ ིསྒྲིགས་ནས་བཞུགས་དགོས་པ་དང་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་ལ་ཕེབས་ཡོད་མེད་གཟིགས་ཞིབ་གནང་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་བྱད་གསུམ་

-348-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཙམ་བཞེས་ཚར་ཚོད་ལ་རྩོད་པ་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་དགེ་སྐོས་ལགས་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་གྲུབ་པ་དང་ཤར་གྱི་ལྟག་སྒོ་ནས་བང་རིམ་བཞིན་ཆོས་རའི་ནང་དུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲི་དང༌། དབུ་མ་ལྷ་ཁང་ལ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རའི་དཀྱིལ་ནས་མར་དམ་བཅར་ཚུགས་འགྲོ་བ་དང༌། ཞོགས་ཆོས་དང་ཉིན་ཆོས་དགོང་མོའ་ིཆོས་ར་གསུམ་ལ་རྩོད་ཟླ་གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་རྩོད་ཟླ་གནང་དགོས་ཤིང༌། ཞོགས་ཆོས་ལ་རྩོད་ཟླ་གནང་ས་དེ་དང་ཉིན་ཆོས་ལ་རྩོད་ཟླ་གནང་མི་ཆོག ཉིན་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་ཟླ་དེ་ལ་དགོང་ཆོས་ལ་རྩོད་ཟླ་གནང་མི་ཆོག གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལ་རྩོད་ཟླ་གནང་ན་བློ་བསྐྱེད་འཕེལ་ཆེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་རྩོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་སྡོང་ ིརྒན་ལ་མེ་རྒྱབ་པ་ལྟར། དང་པོ་འབར་དཀའ་བ། བར་དུ་འབར་ཚབ་ཆེ་བ། མཐར་མར་གསོད་བཀའ་བ་བཞིན་དུ། དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་རྩོད་པ་དགོང་ ིམོའ་དམ་བཅའི་ལ་ཐུག་པ་དང༌། དམ་བཅའ་ཡང་མཚན་འཁྱོངས་ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་དགོས་ཤིང༌། དཔྱིད་ཆོས་དང་སྟོན་ཆོས་སྐབས་སུ་ཐག་རིང་གི་གྲྭ་རྒྱུན་ཕ་ཡུལ་ནས་གྲྭ་སར་ཕེབས་སྐབས་སོང་བས་དགོང་མོའ་ིཆོས་རར་གཞི་བདག་གཏོར་འབུལ་རྟ་ཡང་ཡང་གཏོང་དགོས།
དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས། གོས་དཀར་གྱོན་པའི་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་

-349-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད། ཞོགས་ཆོས་དང་དགུང་ཚིགས་དགོང་མོའ་ཆོས་ར་བཅས་ལ་ཆར་པ་བབས་བྱུང་ན། ཐོག་ཀའི་ཨོ་པ་ནས་ ིཆུ་སླེབས་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་ར་འདུ་ཁང་ནང་དུ་སྤོ་མི་ཆོག་གསུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ཆོས་ར་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཚོགས་སྐབས་མཇུག་གི་ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པ་དང༌། ལྷ་རམས་ལོ་འཁོར་གང་རུང་ཞིག་ནས་དམ་བཅར་བཞུགས། འཛིན་གྲྭ་རྒན་པ་མི་གསུམ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་བསལ་གཏང་ནས་ཆོས་ར་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཆོས་རའི་རྩོད་ཟླ་དེ་གའི་གོ་ཆོད་པ་རེད། དེ་ནས་དགོང་མོའ་ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆད་མཚམས་སུ་དགོང་མོའི་ིདམ་བཅའ་ཕེབས་རེས་བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་ཆོས་རའི་ནང་གང་མྱུར་ཕེབས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་རའི་ནང་དྷཱིཿསྐད་བཏང་བ་དང་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཉིན་དང་པོ་ལྷ་རམས་དང་མཛོད། འདུལ་གསར། དབུ་གསར། ཟུར་རྙིང༌། གཞུང་རྙིང༌། བསྡུས་ཆེན་འཛིན་གྲྭ་བཅས་དམ་བཅར་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། ཉིན་གཉིས་པ་བཀའ་རམས་དང༌། འདུལ་རྙིང༌། དབུ་རྙིང༌། ཟུར་གསར། གཞུང་གསར། བསྡུས་འབྲིང༌། བསྡུས་ཆུང་བཅས་ཉིན་དང་པོ་འཛིན་གྲྭ་བདུན་དང༌། ཉིན་གཉིས་པ་འཛིན་གྲྭ་དྲུག་བཅས་དམ་བཅར་རེ་མོས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཕེབས་དགོས་ཤིང༌། དབུ་གསར་དང་གཞུང་གསར་གཉིས་མཚན་འཁྱོངས་དམ་བཅའ་ལ་ཕེབས་རེས་གནང་རྒྱུ་དང༌། སྐུ་ཟླམ་དབུ་ཞྭ་གདིང་བ་བཅས་

-350-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བསྣམས་ནས་དམ་བཅར་ཕེབས་དགོས། འཛིན་གྲྭ་གཞན་རྣམས་ནས་སྟོན་ཆོས་གཉིས་པའི་ཤིང་སློང་སྐེད་པའི་རྒྱབ་ནས་ཟླ་གམ་བཞེས་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ཡང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་བཅས་མ་གཏོགས་དམ་བཅར་སྐུ་ཟླམ་བཞེས་མི་ཆོག མཚན་འཁྱོངས་ཕེབས་མཁན་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ནས་སྟོན་ཆོས་གཉིས་པའི་ཤིང་སློང་སྐེད་པའི་རྒྱབ་ནས་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་མ་གྲོལ་བར། མཚན་འཁྱོངས་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ཟླམ་གཉིས་བཞེས་ཚེ་སྐུ་གཟན་གཉིས་རེ་བཞེས་མི་ཆོག་ཅིང་སྐུ་གཟན་གཉིས་བཞེས་ཚེ་སྐུ་ཟླམ་སྐུ་ཤམ་སོགས་གཉིས་རེ་བཞེས་མི་ཆོག དམ་བཅའ་ཆོས་ར་བཅས་ལ་ཁང་གཉེར་དགེ་ཕྲུག་ནས་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པའི་བཞུགས་གདན་སོགས་རྒྱག་རྒྱུ་དང༌། ཚོགས་དབར་བྱེ་གཤོང་དུ་སྐུ་ཟླམ་སོགས་ལ་བལྟ་རྟོག་གནང་རྒྱུ་ཆོས་རའི་ཕྱི་ནང་དང༌། བྱེ་གཞུང་བཅས་ལ་གད་དར་དང་གཙང་མ་གནང་རྒྱུ་བཅས་འཐུས་ཤོར་མ་སོང་བ་གནང་དགོས་པ་དང༌། སྒྲོལ་འདོན་རྗེས་མའི་ཉིན་འཛིན་གྲྭ་ཚང་མ་དགོངས་མོའ་དམ་ ིབཅར་ཕེབས་དགོས། དགོང་མོའ་དམ་བཅའི་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ ིཁག་རྣམ་པའི་ལྒང་ཞུ་རེ་བསྣམས་ཆོག་པ་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དམ་བཅར་གཟིགས་བསྐོར་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱང་གསོལ་དཔོན་ནས་ལྕགས་ཞུ་འམ་ལྒང་ཞུ་གང་རུང་བསྣམས་ནས་གདན་ཞུ་གནང་དགོས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཆབ་རིལ་ནས་ལྒང་ཞུ་བསྣམས་ནས་དགེ་སྐོས་

-351-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ལགས་གདན་ཞུ་མཛད་དགོས་པ་དང༌། དེ་མིན་གློག་ཞུ་དང་གསལ་ཞུ་སོགས་བསྣམས་མི་ཆོག་ཅིང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་བཅར་གཟིགས་བསྐོར་ལ་ཕེབས་ཡོད་ན་གཟིགས་བསྐོར་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་མིན་གང་མཚམས་ཞིག་ལ་བླ་བྲང་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་གསོལ་ཇ་བཏེགས་གྲུབ་མཚམས་གསོལ་ཐབ་སྒེ་ཁུང་ནས་ཞུ་མར་བསྟན་ནས་འཛིན་གྲྭ་རྣམས་རྒན་རིམ་བཞིན་དམ་བཅའ་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། དམ་བཅའ་གྲོལ་ནས་ཚང་མ་སྤྱི་ཁང་སོ་སོའ་ནང་དུ་ཕེབས་གྲུབ་ཚོད་ལ་དབུ་གསར་དང་ ིགཞུང་གསར་མཚན་འཁྱོང་ཕེབས་རེས་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཧ་ཆ་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་ར་ནས་ཧ་ཆ་གནང་རྗེས་སུ་ཁམས་ཚན་དང༌། སྤྱི་ཁང་སོ་སོའ་གཟིམ་ ིསྒོ་རྒྱབ་ཆོག་པ་དང༌། དམ་བཅའ་མ་གྲོལ་གོང་དུ་སྒོ་རྒྱབ་པ་སོགས་རྩ་བ་ནས་མི་ཆོག་ཅིང༌། དབུ་གསར་དང༌། གཞུང་གསར་པ་གཉིས་ནས་བླ་མ་ཚོགས་སྐད་པ་ནས་ཚོགས་སྐད་ཀྱི་བརྡ་མ་བྱུང་བར་རྩོད་སྒྲ་སོགས་ཆད་མི་ཆོག་པ་དང༌། དགོང་མོ་ཆོས་རར་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའི་སྐབས་འཛིན་གྲྭའི་དམ་བཅའ་སོགས་གོང་བཞིན་དང༌། བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང་དགོང་མོའ་ཆོས་ར་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། འཁར་བརྡ་ཆད་པ་ ིདང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་སྒྲོལ་མའི་སྤྱན་འདྲེན་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་དང༌། དེ་ནས་སྒྲོལ་མ་ཚར་བཅུ་གཅིག་དང་སྒྲོལ་བསྟོད་ལྷ་མོ་ལ་གུས། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་དང༌། སྐུ་ཡི་སྐྱོན་སྤངས་བར་རྟ་དང༌།

-352-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཚར་དང་པོར་བར་རྟ་དང་གཞན་བརྒྱད་བཅས་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་དང༌། དེ་ནས་དགུ་བཟློག་དང་བགེགས་རིགས་མ་ཚིགས་བཅད་དགེ་བ་འདི་ཡི་མ་དང༌། ལོ་གྱོན་མའི་གཟུངས། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཅིང༌། ཚེ་གཟུངས། དུས་མིན་འཆི་བ། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་བཅས་བར་རྟ། རྒྱལ་བ་བྱེ་བདུན་མ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གསུམ། ཡི་དམ་གཏོར་འབུལ་རྣམ་གསུམ་བར་རྟ། ཀ་བསྟོད། མ་བསྟོད། ལྷ་མོ། གཞི་བདག་ཐ་འོག་བཅས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ། ཚིགས་བཅད་ཁྱད་ཁྲིམས་ཤིང་གསུམ་གང་རུང་བར་རྟ། ཡར་ཚོགས་དང་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བཅས་ལ་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་ཞལ་འདོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང༌། དགེ་བཤེས་ ིདམ་བཅའི་སྐབས་ཞོགས་ཆོས་དང༌། དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་གཉིས་ལ་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། ཆོས་རར་ཡར་ཕེབས་ནས་ཐོག་མར་དགུང་ཚིགས་ཆོས་རར་བརྒྱད་སྟོང་པ་བཀྲམ་ནས་འཁར་བརྡ་བཅད་པ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བསྐུལ་གནང་རྒྱུ་དང༌། དེ་ནས་ཆོས་མཇུག་བསྡུས་གྲུབ་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་ཞྭ་བརྡ་ཕབ་པ་ཆེན་མོ་ལགས་ནས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཚར་གཅིག་དལ་བུས་གསུངས་ནས་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག་དང་དགུ་བཟློག བགེགས་རིགས་མ་བཅས་གསུངས་དགོས།

-353-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་དང༌། ཚོགས་རམས་རིགས་རམས་བཅས་ཞོགས་ཆོས་དང་ཉིན་ཆོས་གཉིས་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་ར་ཚོགས་དུས་ནས་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བཞུགས་གདན་འཇགས་རྒྱུ། བགེགས་རིགས་མ་དབུ་བསྐུལ་ཚུགས་རྗེས་སུ་ཡར་བཞེངས་ཏེ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཞོགས་ཆོས་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཡོད་ན་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་ཁ་ཞུ་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་རྣམས་མཇལ་ཁ་ཞུ་མི་ཆོག་པ་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཞོགས་ཆོས་ལ་ཕེབས་མེད་ན་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་རྣམ་པ་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཏེ་དམ་བཅར་བཞུགས་གདན་འཇགས་གྲུབ་མཚམས་སུ་བགེགས་རིགས་མ་མཇུག་རྫོགས་པ་དང༌། དགེ་བཤེས་ལགས་ནས་བཤད་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་རྒྱུ། ལྷ་རམས་དང་ཚོགས་རམས་རིགས་རམས་བཅས་ནི་ཞོགས་ཆོས་ལ་འདུལ་བ་དང་མཛོད། དགུང་ཚིགས་ལ་དབུ་མ། དགོང་མོའ་ཆོས་ར་ལ་ཕར་ཕྱིན་ ིདང་རྣམ་འགྲེལ་བཅས་གནང་དགོས། དགུང་ཚིགས་ཆོས་ར་བགེགས་རིགས་མ་མཇུག་མ་རྫོགས་གོང་ཡར་ཕེབས་ནས་མཇུག་རྫོགས་པ་དང་བཤད་པ་དབུ་ཚུགས་དགོས། དགོང་མོའ་ཆོས་རར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་མ་ ིརྫོགས་གོང་ཆོས་རའི་ནང་ཡར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རའི་གྲལ་མཇུག་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རའི་ནུབ་སྒོའ་ཐད་དུ་བཞུགས་ ིགདན་འཇགས་རྒྱུ་དང༌། ཡི་དམ་གཏོར་འབུལ་ཀ་བསྟོད་དབུ་བསྐུལ་

-354-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚུགས་པ་དང༌། སྐུ་ཟླམ་དང་དབུ་ཞྭ་དེ་གར་བཞག་ཏེ་ཆོས་རའི་བྱང་སྒོ་ནས་ཡར་ཆབ་བསང་ལ་ཕེབས་ཏེ་མར་ཕེབས་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཟླ་གམ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་གདན་འཇག་གནང་དགོས། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་གཏོར་འབུལ་དབུ་ཚུགས་པ་དང་ཆོས་རའི་ནུབ་སྒོར་ཐད་གོར་སོར་དཀྱིལ་ནས་ཕར་དགེ་བཤེས་ཕེབས་ལམ་འཇོག་པ་དང༌། ཤར་སྒོའ་ཐད་ ིདང་གཞུང་སྒོའ་ཐད་བཅས་ནས་ཕེབས་ལམ་འཇོག་པ་དང༌། བདག་གཞན་ ིམའི་མཇུག་གི་ཚིགས་བཅད་སྐབས་སུ་ཆེན་མོ་ལགས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་མར་ཕེབས་བྱུང་ན། དགེ་བཤེས་རྣམ་གཉིས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པ་དང་བཤད་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་དགོས། བཤད་པ་མཇུག་རྫོགས་མཚམས་སུ་རྟགས་བསལ་གཏོང་མཁན་འཛིན་གྲྭ་གང་དུ་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ནས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་གཏོང་དགོས།
དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེ་ཡིན་ན་ཞོགས་ཆོས་དང་གུང་ཚིགས་ཆོས་ར་གཉིས་ལ་འཁར་བརྡ་ཆད་པ་དང༌། ཆོས་རའི་གཞུང་སྒོ་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་གྲལ་མཇུག་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ནས་ཆོས་རའི་ནུབ་སྒོའ་ཐད་དུ་ ིབཞུགས་གདན་འཇགས་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ནས་ནུབ་སྒོའ་ཐད་སྒོར་སོར་ ིདཀྱིལ་ནས་ཕར་ཕེབས་ལམ་འཇོག་དགོས། བགེགས་རིགས་མ་དབུ་ཚུགས་པ་དང་དགེ་བཤེས་རྣམ་གཉིས་ནས་ཞོགས་ཆོས་ལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཡོད་ན་མཇལ་ཁ་ཞུས། མེད་ན་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་

-355-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

མཇལ་ཁ་ཞུས་ནས་བགེགས་རིགས་མ་མཇུག་རྫོགས་པ་དང་བཤད་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་དགོས། བཤད་པ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་གུང་ཚིགས་ཆོས་རར་བགེགས་རིགས་མའི་མཇུག་ཏུ་སྔར་གྱི་བཤད་པའི་འཕྲོ་ནས་ཤོག་གྲངས་འགའ་ཞིག་དང༌། དགོང་མོའ་ཆོས་རར་མི་འདྲ་བའི་ ིཁྱད་པར་ནི་དབུ་མ་ཡིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་བསྡུ་བ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ན་སྐབས་བསྡུ་བ་གནང་དགོས། དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱང་བསྟན་འབར་མ་དབུ་ཚུགས་པ་དང་དབུ་ཞྭ་དཔུང་པར་རྒྱབ་ཏེ་བསྐོར་བར་ཕེབས་ནས་མཐའ་རྟེན་གྱི་ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་རའི་ཤར་སྒོའ་ཐད་ནས་ ིཚུར་ཙམ་ཕེབས་ཏེ། ད་ནང་སྔ་དྲོའ་ཆ་ལ་གསུང་བཤད་གང་རྒྱས་རྒྱས་ ིགནང་སོང་བས་དོ་ནུབ་ཕྱི་དྲོའ་ཆ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ ིབསྡུས་ཏེ་འབྲས་བུ་ས་ཡི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇོག་པ་ཞུ། ཞེས་སྙན་གསན་གནང་དགོས་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ན་སྐབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་འཇོག་པ་ཞུ་ཞེས་གསུངས་དགོས་ཤིང༌། སང་ཞོགས་གྲྭ་ཇར་སྐུ་འགྱེད་འདུག་ན་དེ་མཚམས་སུ་སྙན་གསན་གནང་དགོས། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་ནས་བཤད་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་དགོས། དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་ཞོགས་ཆོས་དང་ཉིན་ཆོས་སྐབས་སྤོས་བསྐོར་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་དང༌། དགོང་མོའ་ཆོས་ར་ལ་ཆབ་གསང་རྒྱབ་ལ་སྤོས་བསྐོར་ ིཕེབས་དགོས་ཤིང་སྤོས་ཀྱང་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་ནས་འབུལ་དགོས་

-356-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པ་ཡིན། དགེ་བཤེས་དམ་བཅའི་སྐབས་ཞོགས་ཆོས་ལ་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་ཆེན་མོ་ལགས་དང་དགེ་བཤེས་རྣམ་གོང་རིམ་བཞིན་དུ་རྟགས་གསལ་འབུལ་དགོས། དགེ་བཤེས་འབྲིང་བ་གླིང་བསྲེ་གྲལ་ཕེབས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞོགས་ཆོས་ལ་སྐུ་ཆོས་བཞེས་ནས་ཕེབས་དགོས། ཆེན་མོ་ལགས་དང་དགེ་བཤེས་གླིང་བསྲེ་གྲལ་དུ་ཕེབས་ཟིན་པ་རྣམས་ནས་འཕྲོས་གཞུང་སྐྱོར་དགོས་ཤིང༌། དེ་མིན་དགེ་བཤེས་རྣམས་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་རིམ་བཞིན་རྟགས་བསལ་གཏོང་དགོས།གང་འཚམས་ཤིག་ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་ཆབ་བསང་གི་བརྡ་བྱུང་བ་དང་དགེ་འདུན་དམངས་ཆབ་བསང་ལ་ཕེབས་ནས་ཡར་ཕེབས་གྲུབ་པ་དང་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་ཆེན་མོ་ལགས་བཅས་གདན་ཞུ་གྲུབ་མཚམས་སུ་དགེ་སྐོས་ནས་འཁར་བརྡ་ཕུལ་ཏེ་གྲྭ་ཇ་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། དགེ་བཤེས་མཚན་ཐོ་རྒན་པ་ཞིག་ནས་ཞོགས་ཆོས་སྐབས་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་རྣམས་ནས་ལན་དང་བཤད་པ་འགྲིག་མིན་བྱུང་ཚེ་བཀའ་སློབ་དང་ཚོགས་དབུས་སུ་སྐྱབས་འཇུག་དང་གླིང་བསྲེ་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་བཤད་གནང་དགོས། གུང་ཚིགས་ཆོས་ར་ལ་དགེ་བཤེས་རྟགས་བསལ་གཏོང་མཁན་མེད་ན་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་གཏོང་དགོས་ཤིང༌། དགོང་མོའ་ཆོས་རར་བཀའི་རམས་འཛིན་གྲྭ་ནས་རིམ་བཞིན་རྟགས་བསལ་གཏོང་དགོས་ཤིང་གླིང་བསྲེ་དགེ་བཤེས་བཤད་

-357-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

པ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་མཚན་འཁྱོང་འགྲོ་དགོས་པ་དང༌། བཤད་པ་དབུ་མའི་སྐབས་དམ་བཅའ་མཚན་ཕྱེད་ནས་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་དང་ཆེན་མོ་ལགས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་མཛད་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དམ་བཅའ་མཚན་ཕྱེད་ལ་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར་དབྱར་གླིང་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་སྐབས་ལོ་དེའི་རིགས་ཆེན་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཉིན་གཅིག་ཕར་ཕྱིན་དང་ཉིན་གཅིག་དབུ་མ་རྟགས་གསལ་རྒྱུགས་སྤྲོད་གནང་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྒྱུགས་སྤྲོད་སྐབས་ཉིན་གཉིས་ལ་རྟགས་གསལ་གཏོང་མཁན་སྔོན་རྗེས་གོ་རིམ་ལྡོག་ནས་བཞེངས་དགོས། དགོང་མོའ་ཆོས་ར་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའི་ལ་ཆབ་བསང་རྒྱབ་ཏུ་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་ཆེན་མོ་ལགས་བཅས་ལ་ཞྭ་བརྡ་ཕུལ་བ་དང་མར་ཕེབས་ནས་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཤར་སྒོ་ནས་གཟིམ་ཤག་སོ་སོའ་ནང་དུ་ཕེབས་གནང་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་ ིགནས་བརྟན་བགྲེས་སོང་རྣམས་དང་ལྷ་རམས། བཀའ་རམས། མཛོད། འདུལ་བ་གསར་རྙིང་བཅས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་ནས་རྟགས་གསལ་བཏང་ ིགྲུབ་མཚམས་སུ་རིམ་བཞིན་གྲལ་མཇུག་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་ཆོག་པ་དང༌། དབུ་མ་རྙིང་པ་མན་ཆད་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་མི་ཆོག་པ་དམ་བཅར་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌། ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆོད་ཙམ་ལ་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཇོག་མཁན་ནས་ཆོས་རའི་ཤར་སྒོའ་ཕྱིར་ལོགས་ ི

-358-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སུ་དགེ་སྐོས་ལགས་དང་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་རྣམས་ལ་གསོལ་ཇ་དང་ཆབ་ཞོ་བཅས་འབུལ་དགོས་པ་དང༌། འདུལ་བ་གསར་པ་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་གྲུབ་མཚམས་སུ་བླ་བྲང་གི་སྒེ་ཁུང་ཡས་མས་ནས་བཞུ་མར་བསྟན་གྲུབ་རྗེས་སུ་ཁམས་ཚན་དང་སྤྱི་ཁང་སོ་སོའ་སྒོ་རྒྱབ་ཆོག་པ་དང༌། ིདམ་བཅའ་གྲོལ་ཚོད་དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་གནང་རྒྱུ་དང༌། དམ་བཅའ་གྲོལ་མཚམས་ཚིག་སྒྲ་བཅད་དེ་ཚིག་སྒྲའི་མཇུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་སྤྱི་ཁང་སོ་སོར་མ་སླེབས་པར་དྷཱིཿསྐད་གཏོང་དགོས་ཤིང༌། གླིང་བསྲེ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་བཤད་པ་དབུ་མ་སྐབས་སུ་དབུ་མ་ནས་རྟགས་གསལ་གཏོང་དགོས་ཤིང༌། བཤད་པ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་རྟགས་གསལ་ཕར་ཕྱིན་ནས་གཏོང་དགོས། དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་ནས་དང་པོ་བཤད་པ་དབུ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐོག་རྗེས་མར་བསྐྱར་བཤད་ལ་ཕར་ཕྱིན་རྒྱབ་དགོས། ཆོས་ཐོག་དང་པོ་བཤད་པ་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཐོག་རྗེས་མར་དབུ་མ་རྒྱབ་དགོས། ཆོས་ཐོག་སོ་སོར་སྒྲོལ་འདོན་སྐབས་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་རྩོད་པ་གྲོལ་འཕྲལ་བསྡུས་གྲྭའི་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་ ིནས་བྱེ་གཤོང་དུ་བརྩི་བཞག་སྐྱོར་དགོས། ཆོས་ར་མར་གྲོལ་སྐབས་མང་ཇ་གྲོལ་འཕྲལ་བླ་བྲང་སྟེང་ནས་འཁར་བརྡ་བྱུང་བ་དང༌། ཆབ་བསང་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རར་ཡར་ཕེབས་ནས་འཁར་བརྡ་ཆད་པ་དང༌། ཆེན་མོ་ལགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་མའི་སྤྱན་འདྲེན་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དུས་མཉམ་པ་

-359-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

དང༌། སྒྲོལ་མ་ཚར་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷ་མོ་ལ་གུས། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དང༌། སྐུ་ཡི་སྐྱོན་སྤང་གཉིས་འདུར། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཚར་དགུ དང་པོ་བར་རྟ། སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་ཕྲེང་འཁོར་གཅིག དགུ་བཟློག བགེགས་རིགས་མ་འདུར། ཆོས་སྤྱོད་སྣེ་ཁ་གསུམ། ཡི་དམ་གཏོར་འབུལ་སྣེ་ཁ་གསུམ་བར་རྟ། ཁང་གཉེར་དགེ་ཕྲུག་ནས་གཏོར་འབུལ་དབུ་ཚུགས་པ་དང༌། ཆོས་རའི་ནང་སྐུ་བསངས་གཏོང་དགོས། དེ་ནས་ཆོས་རའི་ནང་བསངས་བསྐོར་རྒྱབ་དགོས། དེ་ནས་ཀ་བསྟོད་དང་མ་བསྟོད། ལྷ་མོ། གཞི་བདག ཐ་འོག་བཅས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ། བསྟན་འབར་མ་དབུ་བསྐུལ་གནང་བ་དང༌། དབུ་ཞྭ་བཞེས་དགོས། དེ་ནས་བདག་གཞན་མ་རྟ་ཆེན། དེའི་མཇུག་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་སོགས། མཇུག་ཏུ་བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་འདུར་བཅས་གསུང་སྟེ་དྷཱིཿསྐད་བཏང་ནས་ཆོས་ར་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་ནས་ཐུགས་གྲོལ་རྒྱང་རིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡར་ཕེབས་ནས་རྩོད་ཟླ་གནང་དགོས། དགེ་སྐོས་ལགས་ནས་རྩོད་བསྐོར་གནང་ནས་གྲྭ་ཇ་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང༌། ཆོས་ཐོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིགས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཡིན།
གསུམ་པ་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་བསླབས་ཏེ། ཆོས་རར་ཞུགས་ནས་སོ་སོའ་ཕུང་པོ་ ི

-360-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལྔ་ལ་གང་ཤར་གྱི་སློབ་གཉེར་གནང་ཚོགས་ཆོས་ར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་འགྲིམས། རིགས་ཆེ་ཆུང་དང་མིང་བཏགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་བཞེས་ནས་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་ལ་ཕེབས་ཏེ་བླ་མ་མཁན་པོ་དང་ཤར་བྱང་གང་རུང་ལ་ཕེབས་མཐར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་གཅིག་ཚུགས་པ་དང༌། ཡང་རང་ཉིད་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ཡང༌། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་གནང༌། མིང་བཏགས་ཆེ་ཆུང་བཞེས། ཕ་ཡུལ་དུ་གཞིས་དགོན་སོ་སོར་ཕེབས་ཏེ་དགེ་ཕྲུག་སོགས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་ཞིག་བྱུང་ན་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་པ་དང༌། ཡང་རང་ཉིད་མིང་བཏགས་རིང་ཐུང་སོགས་བཞེས་གྲྭ་སར་བཞུགས་ཏེ་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ཕྱག་དཔེ་སློབ་ཁྲིད་དང༌། རང་ཉིད་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བར་བརྩོན་བཞིན་སྐུ་ཚེ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་ན་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་པ་དང༌། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་མ་ཐུབ་ན་ཡང་ཚོགས་ཆོས་ར་ཚུལ་བཞིན་འགྲིམས་ཏེ། ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་གི་སྲིད་ཞུའི་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་གནང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་ཕྲུག་སོགས་སློབ་གཉེར་བའི་གྲལ་དུ་བཙུགས། ཚེ་མཇུག་ཞལ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་སོགས་ལ་བརྩོན་བཞིན་པར་སྐུ་ཚེ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་

-361-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

ན་མཐར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་པ་དང༌། དཔེར་ན། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ལྟར་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་སུ་ ིའགྱུར་འགྲོ་གིན་ཡོད།
ཞར་བྱུང་གནང་བ་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཆོས་ར་སྔ་རྗེས་གནང་བ་དང༌། ཞོགས་ཁྲོམ་གྱི་གནང་བ་དང༌། འཁོར་ཞག་གི་གནང་བ་དང་གསུམ་ལས། སྔ་རྗེས་གནང་བ་ལྟ་བུར་སང་ཞོགས་ཆོས་རར་ཕེབས་མ་ཐུབ་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལ་དགོང་མོའ་ཆོས་རའི་རྩོད་པའི་སྐབས་གནང་བ་ཞུ་ ིདགོས་པ་དང༌། གུང་ཚིགས་ཆོས་ར་ལྟ་བུ་ལ་ཕེབས་མ་ཐུབ་ཚེ་གྲྭ་ཇ་གྲོལ་སྐབས་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུ་དགོས་པ་དང༌། དགོང་མོའ་ཆོས་རར་ ིཕེབས་མ་ཐུབ་པའི་ཚེ། གུང་ཚིགས་ཆོས་ར་རྩོད་ཟླའི་སྐབས་སུ་གནང་བ་ཞུ་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་ར་རྗེས་ལུས་ཐེབས་སྐབས་དགེ་སྐོས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སྤོས་ཡོད་ན་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་གནང་བ་ཞུས་ནས་བཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་སྤོས་མེད་ན་དགེ་སྐོས་ཀྱིས་ཕྱག་བརྡ་མ་བྱུང་བར་ཕྱག་འཚལ་ནས་བཞུགས་དགོས། ཕྱག་བརྡ་བྱུང་བ་དང་བཞུགས་ཆོག དགེ་སྐོས་ཆོས་རར་ཕེབས་མེད་ན་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་

-362-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ནས་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་སྐུ་ཟླམ་ལ་གནང་བ་ཞུ་ཆོག་པ་ཡིན། ཡང་ཆོས་ར་ནས་མར་ཕེབས་དགོས་ཚེ་སྔོན་དུ་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུས་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ་ཆོས་རའི་ཤར་ལྟག་སྒོ་ནས་ཕར་ཕེབས་ཆོག་པ་དང༌། ཞོགས་ཁྲོམ་གྱི་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཞོགས་ཆོས་ཆོས་འདོན་སྐབས་ཞོགས་ཁྲོམ་ལ་གསོལ་ཞིབ་སོགས་གཟིགས་པར་ཕེབས་དགོས་གྱུར་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཟླམ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་ཆོས་ཀློག་མཁན་འབྲིང་ཙམ་ཞིག་གིས་ཤོག་གྲངས་བཅུ་ཙམ་ཀློག་ཚར་ཚོད་ལ་ཡར་ཕེབས་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་དང༌། སྒྲོལ་འདོན་སྐབས་ཞོགས་ཁྲོམ་ལ་ཕེབས་དགོས་གྱུར་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཟླམ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་བཞག སྒྲོལ་མ་ཚར་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གསུངས་ཚར་ཚོད་ལ་ཡར་ཕེབས་དགོས། བརྩི་བཞག་སྐབས་ཞོགས་ཁྲོམ་ལ་ཕེབས་དགོས་གྱུར་ཚེ་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཟླམ་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་མདུན་དུ་བཞག་ནས་སོ་སོའ་འཛིན་གྲྭ་ནས་དམ་བཅའི་ཚུགས་ཚར་ཚོད་ལ་ཡར་ཕེབས་ཐུབ་པ་དགོས་ཤིང༌། མདོར་ན་ཆོས་ཞག་གསུམ་མན་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུ་ན་འགྲིག་ཅིང༌། ཞག་གསུམ་ཡན་ཆད་བླ་བྲང་ལ་དགོངས་པ་ཞུས་ནས་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུ་དགོས།
འཁོར་ཞག་གི་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དོན་དག་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་རུང༌། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཞུ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་

-363-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

རྒྱུ་མཚན་བཏང་ནས་ཞུ་མི་ཆོག རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ནི་དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་ཆེན་པོ་མཇལ་ཁར་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་ན་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་མཇལ་ཁ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས་ཞེས་དང༌། ཡང་ན་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕ་མ་མཇལ་ཁར་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས་ལོ་གསུམ་མམ་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་འཁོར་ཞག་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་ཞེས་བྱེས་བླ་བྲང་དང་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་ཁམས་ཚན་རྒན་སོགས་ལ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། འཁོར་ཞག་ཞུས་ནས་ཕེབས་དགོས་པའི་ས་མཚམས་ནི་ཤར་དུ་སྒང་སྟོད་ལྕགས་གྲ། ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ་ཕ་རོལ། ནུབ་ཏུ་ཤིང་གདོང་ཁར་ཀར། བྱང་ཀླུ་འབུམ་རྫོངས་བཅས་ལས་འདས་ནས་ཕེབས་དགོས་ཡོད་ཚེ་འཁོར་ཞག་མ་ཞུས་པ་ཕེབས་མི་ཆོག འཁོར་ཞག་ནས་ཡར་འབྱོར་སྐབས་དང་པོ་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་དང༌། དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་བླ་བྲང་བཅས་ལ་འཁོར་ཞག་ནས་ཚུར་འཁོར་སོང་བ་ཡིན་པས་སྔར་ལྟར་ཚོགས་ཆོས་ར་འགྲིམས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཞེས་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་འཁོར་ཞག་གནང་བ་ཞུ་སྐབས་བླ་བྲང་ནས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་སོགས་ལ་གནང་བ་ཞུ་མི་ཆོག འཁོར་ཞག་ནས་ཚུར་ཕེབས་སྐབས་སུ་དང་པོ་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་ནས་ཡར་གནང་བ་ཕུལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཁོར་ཞག་ཕེབས་མཁན་དེའི་རྩ་བཞི་ཆང་དང་བཅས་པ་སོགས་དང་

-364-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འགལ་ཡོད་མེད་ཁམས་ཚན་དགེ་རྒན་དང་ཁག་ཐེག་དགེ་རྒན་སོགས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། སྒྲིགས་ལམ་དང་འགལ་འདུག་ན་སྒྲིགས་ཁུངས་སུ་བཅུག་མི་ཆོག་པ་སོགས་ཁུངས་སོ་སོས་ངེས་གཏན་གནང་དགོས། མདོར་ན་བླ་བྲང་ལ་གནང་བ་ཞུ་དགོས་ལ་དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་མེད། དགེ་སྐོས་ལ་གནང་བ་ཞུ་དགོས་ལ་བླ་བྲང་ལ་གནང་བ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཡོད། ཆོས་ཕོགས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་ནི་ཟླ་ཆོས་ཡིན་ན་ཆོས་རར་ཞག་ཉི་ཤ་དང་དུས་བཟང་ངེས་པར་འགྲིམས་དགོས། བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ན་ཆོས་རར་ཞག་བཅུ་དང་དུས་བཟང་བཅས་ལ་ཕེབས་ཡོད་ན་ཆོས་ཕོགས་ཐོབ་པ་དང༌། དེ་མིན་ཆོས་ཕོགས་དབང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆོས་ར་མར་གྲོལ་གྱི་ཉིན་སྔ་མའི་གུང་ཚིགས་ཆོས་ར་གྲོལ་སྐབས་ཆོས་ཕོགས་གནང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང༌། ཆོས་ཕོགས་གནང་དུས་སུ་དབུ་མཛད་ནས་ནམ་རྒྱུན་ཚོགས་ཆོས་རར་ཕེབས་མཁན་ཡིན་མིན་དཔང་པོ་གནང་ནས་ཆོས་ཕོགས་ཕུལ་མཁན་ཀྱི་སྔོན་དུ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་ཞིབ་གནང་དགོས། ཆོས་ཕོགས་བཞེས་ཏེ་བྱེ་གཤོང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་སྒོར་སོ་མཛད་དེ་སྐུ་རིམ་རྣམ་གསུམ་སོགས་གསུངས་ཏེ་རིམ་བཞིན་གྲོལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཆོས་ཕོགས་སྐབས་གུང་ཚིགས་བརྩི་བཞག་ཡོད་ཚེ་སྔོན་དུ་བརྩི་བཞག་ཚར་གཅིག་སྐྱོར་ནས་སྦྱིན་བདག་གི་ཞབས་བརྟན་སྐུ་རིམ་རྣམ་གསུམ་

-365-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

གསུངས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གྲོལ་འགྲོ་བ་བཅས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོའ་རྩ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་ཐོན་ཡོད་ན་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་ ིཕུལ་བའི་གོ་ཆོད་པ་དང༌། དེ་མིན་རྩ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་ཐོན་མེད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་བརྒྱན་ཏེ་ཉིན་མཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཚོགས་གཏམ་ཕུལ་ཀྱང་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་ཕུལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པ་རེད་གསུང་གི་འདུག་ན་ངེས་པ་གནང་རོགས་ཞུ། ད་ཁོ་བོ་ནས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་ཕུལ་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་༸རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ ིཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང༌། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ནོར་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་སྐུ་གེགས་ཀྱི་མཚན་མ་ངན་པ་རྣམས་ཞི་ནས་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་མཐའ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་དང༌། རང་ཅག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རིས་མེད་ལྟ་གྲུབ་གཙང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་སྡེ་མཐའ་དག་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་ཡར་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང༌། སྐྱབས་བཟང་དེ་

-366-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དག་གི་བྱིན་མཐུ་ལས་ཡངས་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ནད་མུག་འཁྲུགས་རྩོད་སོགས་རང་སར་ཞི་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཚོ་བ་དང༌། མདོར་ན་རང་གཞན་གྱིས་དགེ་ཚོགས་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང༌། གྲྭ་ཇའི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་སང་ཞོགས་གྲྭ་ཇ་ལ་ཕུལ་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ནས་ཞུ་ཤེས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྱེད་གསན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསན་དགོངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་སྐལ་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་པའི་མིག་རྒྱན་དང་ནང་འབྱོར་ལྡན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་སར་འགྲོ་ངེས་ཤིང་དག་པར་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ།དེ་ལྟར་ས་བཅད་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅའ་ཡིག་སྐལ་ལྡན་སྒྲིགས་འོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ཉིད་སྔོན་བསིལ་ལྡན་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ནས་ཞལ་ནས་ཞལ་བརྒྱུད་དང་སྙན་ནས་སྙན་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་སྲོལ་ལས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པ་མེད་མོད། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༤ ལོར་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་རྟགས་ཅན་གྱི་དགེ་སྐོས་ལོ་གཉིས་གནང་རིང་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་འདི་བཞིན་ཞལ་བརྒྱུད་

-367-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

སྙན་བརྒྱུད་དུ་ཡུན་རིང་ལུས་ཚེ་ཚིག་དོན་གང་ཐད་ནས་ཟུར་ཆག་འགྲོ་ཉེན་ལ་བརྟེན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་དེ་མ་འོངས་དགེ་སྐོས་རིམ་པར་རྩིས་སྤྲད་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་འདིའོ། །འདིའི་སྐོར་ཞིབ་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རང་རྣམ་ཁོ་བོས་བསྒྲིགས་པ་མཇལ་བར་འཚལ།ཆོས་མིན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཏུལ་བ་མང༌། །
ཁྲིམས་འགལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཙན་ཡང་ཐུལ་བ་དཀའ། །
དད་ལྡན་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱུར། །
རྨོངས་པ་རྨོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲིམས་གཅོད་མྱོང་།

སྐལ་ལྡན་ཐར་པར་ཁྲིད་པའི་ཐབས་མཁས་མཆོག །
མཁས་མཆོག་བྱེ་བ་དུ་མའི་བགྲོད་གཅིག་ལམ། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གྲགས་པའི་སྒྲོན་མེ་ཉིད། །
ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བཅའ་ཡིག་འདི། །

འདི་ཡི་ཚིག་དོན་ཆ་ཙམ་མི་ཉམས་ཕྱིར། །
འདི་རུ་བཀོད་པའང་འདི་ཉིད་ཉམས་བཞེས་མཐུས།གངས་ཅན་མགོན་པོའ་ཐུགས་བཞེད་གང་ཡོད་ལྟར། ིབསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཀུན་ལྷུན་གྲུབཤོག །
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

-368-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ཆོས་རའི་མཛད་རིམ།

གྲངས། མིང༌། ཟླ། ཚེས།
༡ ལོ་གསར་རྟེན་འབྱུང་གི་མཛད་སྒོ། ༡ ༡
༢ ཆོས་རྒྱུགས་ཆེན་མོ་གནང་རྒྱུ། ༡ ༢༥
༣ དཔྱིད་ཆོས་དང་པོའ་ཆོས་ར་ཡར་ཚོགས། ི ༡ ༢༦
༤ ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས། ༡ ༢༧-༢༨
༥ ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་འབུལ་རྒྱུ། ༡ ༢༩
༦ དུས་བཟང་དང་གྲྭ་ཇའི་ཚོགས་གཏམ་འབུལ་རྒྱུ། ༡ ༣༠
༧ ཚོགས་རམས་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་ཉིན་གཉིས། ༢ ༡-༢
༨ ཉིན་གསུམ་རིང་ཞོགས་པ་ཆོས་འདོན། ༢ ༣-༥
༩ ཉིན་གསུམ་རིང་བཟང་སྤྱོད་ཆུང་ངུ་། ༢ ༦-༨
༡༠ ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་རྩི་རྒྱུ། ༢ ༨
༡༡ སྐེད་པའི་ཤིང་སློང༌། ༢ ༩-༡༠
༡༢ བརྩི་བཞག ༢ ༡༡

-369-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

༡༣ ཉིན་གསུམ་རིང་ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན། ༢ ༡༢-༡༤
༡༤ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༢ ༡༥
༡༥ ཆོས་ར་མར་གྲོལ། ༢ ༡༦
༡༦ བར་ཆོས་མཚམས། ༢-༣༡༧-༦
༡༧ ཆོས་རྒྱུགས་འབུལ་རྒྱུ། ༣ ༧
༡༨ དབྱར་ཁའི་དགེ་སྐོས་ཁྲི་འདོན་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་
ཤིས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ལུང་འདྲེན་མཛད་རྒྱ་དང༌། དཔྱིད་
ཆོས་ཆེན་མོ་ཡར་ཚོགས།

༣ ༨

༡༩ ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས། ༣ ༩-༡༠
༢༠ དབྱར་གླིང་དགེ་བཤེས་དང་རིགས་ཆེན་ཚོགས་ལངས་འཛིན་
གྲྭ་ནས་རྩོད་རྒྱུགས།

༣ ༡༡-༡༢

༢༡ ཆོས་རའི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་འབུལ་རྒྱ། ༣ ༡༣
༢༢ ཉིན་གསུམ་རིང་ཞོགས་ཆོས་ཆོས་འདོན། ༣ ༡༤-༡༦
༢༣ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༣ ༡༥
༢༤ ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག ༣ ༡༧-༢༢
༢༥ སྐེད་པའི་ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས་དང་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭའི་
རྩོད་རྒྱགས།

༣ ༢༣-༢༤

-370-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༢༦ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༣ ༢༥
༢༧ ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག ༣ ༢༦-༢༩
༢༨ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༣ ༣༠
༢༩ ཞོགས་ཆོས་བརྩི་བཞག ༤ ༡-༣
༣༠ རིགས་ཆེ་ཆུང་ཚོགས་ལངས་མིང་སྤྲོད། ༤ ༣
༣༡ ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན་ཉིན་གསུམ་དང༌། ཚོགས་ལངས་པ་
རྣམས་ནས་བསངས་གསོལ་གནང་རྒྱ།

༤ ༤-༦

༣༢ དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོ་མར་གྲོལ། ༤ ༧
༣༣ ཆོས་མཚམས། ༤ ༨-༡༥
༣༤ ཆོས་རྒྱུགས་འབུལ་རྒྱུ། ༤ ༡༦
༣༥ དབྱར་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཐོག་ཡར་ཚོགས། ༤ ༡༧
༣༦ ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས། ༤ ༡༨-༡༩
༣༧ ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ། ༤ ༢༠
༣༨ ཆོས་འདོན། ༤ ༢༡
༣༩ བརྩི་བཞག་ཉིན་གསུམ། ༤ ༢༢-༢༤
༤༠ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༤ ༢༥
༤༡ བརྩི་བཞག་ཉིན་གཉིས། ༤ ༢༦-༢༧

-371-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

༤༢ ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན། ༤ ༢༨-༢༩
༤༣ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༤ ༣༠
༤༥ ཆོས་ར་མར་གྲོལ་དང་ཆོས་ཐོག་འདིའི་རིང་རིགས་ཆེ་ཆུང་གི་
དམ་བཅའ་བསྐོར་རྒྱུ།

༥ ༡

༤༥ ཆོས་མཚམས། ༥ ༢-༡༥
༤༦ ཆོས་རྒྱུགས་ཆེན་མོ་འབུལ་རྒྱུ། ༥ ༡༦
༤༧ དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་ཡར་ཚོགས། ༥ ༡༧
༤༨ ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས། ༥ ༡༨-༡༩
༤༩ དབྱར་གླིང་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ། ༥ ༢༠-༢༡
༥༠ རིགས་རམ་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ། ༥ ༢༢-༢༣
༥༡ ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ། ༥ ༢༤
༥༢ དུས་བཟང༌། ཞོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་འགྱུར་ཀློག་
འདོན།

༥ ༢༥

༥༣ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༥ ༣༠
༥༤ སྐེད་པའི་ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས། ༦ ༢-༣
༥༥ ཉིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩི་བཞག་དང༌། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་ིགསུང་ཆོས།

༦ ༤-༡༥

-372-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༥༦ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༦ ༡༥
༥༧ དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་མར་གྲོལ། ༦ ༡༦
༥༨ ཚོགས་ཆེན་དུ་གླིང་བསྲེ་རིགས་རམས་དམ་བཅའ་དང་གཞུང་
བཤད།

༦ ༡༧-༢༤

༥༩ རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལངས་ཉིན་བཞི། ༦ ༢༥-༢༨
༦༠ ཚོགས་ཆེན་གཏོར་རྒྱག ༦ ༢༩
༦༡ ཞོ་སྟོན་དང་བྱ་ཁྲིའི་ལུང་བསྟན། ༦ ༣༠
༦༢ ཚོགས་ཆེན་དུ་རིགས་སྒྲ་ཆེན་མོ་ཉིན་༡༦ ༦-༧༣༠-༡༥
༦༣ ༣ ནས་བཟུང་དབྱར་རྒྱགས་ཆེན་མོ། ༦ ༣
༦༤ ཆོས་རྒྱུགས་ཆེན་མོ། ༦ ༡༦
༦༥ སྟོན་ཆོས་དང་པོ་ཡར་ཚོགས་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཐོག ༦ ༡༧
༦༦ ཤིང་སློང་ཉིན་གཉིས། ༦ ༡༨-༡༩
༦༧ ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ། ༦ ༢༠
༦༨ ཆོས་འདོན། ༧ ༢༡
༦༩ བརྩི་བཞག ༧ ༢༢-༢༤
༧༠ དུས་བཟང་དང་གྲྭ་ཇར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བློ་རྒྱུགས་ཨང་རིམ་
སྙན་སྒྲོན།

༧ ༢༥

-373-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

༧༡ ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན། ༧ ༢༦-༢༧
༧༢ ཆོས་ར་མར་གྲོལ། ༧ ༢༨
༧༣ དབྱར་དགག་དབྱེ། ༧ ༢༩
༧༤ ནོར་གླིང་རྒྱལ་བའི་མཇལ་ཁ་བརྟན་བཞུགས་དང་དགེ་སྐོས་
གསར་བསྐོ།

༨ ༡

༧༥ དབྱར་གྱི་བག་ཡངས། ༨ ༡-༦
༧༦ ཆོས་རྒྱུགས་ཆེན་མོ། ༨ ༧
༧༧ སྟོན་ཆོས་གཉིས་པ་ཡར་ཚོགས། ༨ ༨
༧༨ ཤིང་སློང༌། ༨ ༩-༡༠
༧༩ ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ། ༨ ༡༡
༨༠ ཞོགས་ཆོས་ཆོས་འདོན་ཉིན་གསུམ། ༨ ༡༡-༡༣
༨༡ བརྩི་བཞག ༨ ༡༤
༨༢ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༨ ༡༥
༨༣ བརྩི་བཞག ༨ ༡༦-༢༢
༨༤ སྐེད་པའི་ཤིང་སློང༌། ༨ ༢༣-༢༤
༨༥ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༨ ༢༥
༨༦ བརྩི་བཞག ༨ ༢༦-༢༩

-374-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༨༧ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༨ ༣༠
༨༨ བརྩི་བཞག ༩ ༡-༣
༨༩ ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན། ༩ ༤-༦
༩༠ སྟོན་ཆོས་གཉིས་པ་མར་གྲོལ། ༩ ༧
༩༡ ཆོས་རྒྱུགས་ཆེན་མོ། ༩ ༡༦
༩༢ སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཡར་ཚོགས། ༩ ༡༧
༩༣ ཤིང་སློང༌། ༩ ༡༨-༡༩
༩༤ གླིང་བསྲེ་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ། ༩ ༢༠-༢༡
༩༥ ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་། ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ། ༩ ༢༢
༩༦ ཆོས་འདོན། ༩ ༢༣-༢༤
༩༧ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༩ ༢༥
༩༨ བརྩི་བཞག་ཉིན་བཞི། ༩ ༢༦-༢༩
༩༩ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༩ ༣༠
༡༠༠ བརྩི་བཞག ༡༠ ༡
༡༠༡ སྐེད་པའི་ཤིང་སློང་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཚོགས། ༡༠ ༢-༣
༡༠༢ བརྩི་བཞག ༡༠ ༤-༡༡

-375-

སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ།

༡༠༣ སྒྲོལ་འདོན། ༡༠ ༡༢-༡༤
༡༠༤ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༡༠ ༡༥
༡༠༥ སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་མར་གྲོལ། ༡༠ ༡༦
༡༠༦ ཆོས་མཚམས་དང་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་མན་ཆད་ནས་
དགུན་རྒྱུགས་དང༌། ཁམས་ཚན་ཉི་ལོག་ཞབས་རིམ་དམ་
བཅའ་ཚུགས་རྒྱུ།

༡༠-
༡༡

༡༧-༡༥

༡༠༧ ཆོས་རྒྱུགས་ཆེན་མོ། ༡༡ ༡༦
༡༠༨ དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཟླ་ཆོས་ཡར་ཚོགས། ༡༡ ༡༧
༡༠༩ ཤིང་སློང་དང་བཅུ་དགུ་མཆོད་པ། ༡༡ ༡༨-༡༩
༡༡༠ ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ། ༡༡ ༢༢-༢༣
༡༡༡ ཆོས་འདོན། ༡༡ ༢༤
༡༡༢ སྔ་དྲོ་ཤིང་སློང་དང་། བཟང་སྤྱད་ཆེན་མོ་ཡར་ཚོགས། ༡༡ ༢༥-༩
༡༡༣ བཟང་སྤྱོད་ཆེན་མོ་མར་གྲོལ། ༡༡ ༡༠
༡༡༤ ཤིང་སློང༌། ༡༡ ༡༡
༡༡༥ ཞོགས་ཆོས་སྒྲོལ་འདོན། ༡༡ ༡༢-༡༤
༡༡༦ དུས་བཟང་ཆེན་མོ། ༡༡ ༡༥
༡༡༧ དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་མར་གྲོལ། ༡༡ ༡༦

-376-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༡༡༨ ཚོགས་ཆེན་དགུན་གླིང་གླིང་བསྲེ་ཉིན་བཞི། ༡༡ ༡༧-༢༠གོང་གསལ་ཟླ་ཆོས་དྲུག་དང་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཐོག་གཉིས་བཅས་
ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཆོས་ཐོག་བརྒྱད་ཡོད།

ཅེས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ ིབྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ངོ་སྤྲད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་བཞི་པའོ།། །།

-377-

ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ།

རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།
དང་པོ་སྦག་སར་ཕེབས་རྐྱེན་དང་དེར་སློབ་གཉེར་གནང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ ཞེ་གྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་ཤར་བྱང་ལྷོ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཕྱོགས་གྱེན་ལོག་རུ་ཁག་གིས་དྲག་པོའ་ིབཙན་འཛུལ་དང་དྲག་གནོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་དགོན་གྲོང་མང་པོ་གཏོར་བཅོམ་བཏང་ཞིང༌། དེའི་སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྟེང་ནས་རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་དང༌། བོད་བོད་ཡུལ་དུ་གནས་དགོས་པའི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་ལན་མང་གནང་ཡང་དེ་དག་ལ་ཉན་བཟོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བོད་རིགས་མི་མང་སྐྱ་སེར་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་དམར་བསད་བཏང་སྟེ། རིམ་པའི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་བ་༣ པའི་ནང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར། ཆོས་མེད་དམར་པོ་ལྟ་ལོག་ ིཅན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དེང་དུས་དམག་ཆེན་ལ་མཁོ་བའི་ཐོན་གསར་གྱི་དྲག་ཆས་ནུས་ཤགས་ཅན་གང་ཡོད་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་དང་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཕོ་བྲང་དང་བཅས་པ། ཇོ་བོའ་གཙུག་ལག་ཁང༌། སེ་ར་དགོན་པ་སོགས་ ི

-378-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང༌། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་མཚོན་མེད་ཞི་བའི་མི་མང་སྐྱ་སེར་རྒན་གཞོན་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་སྤུ་ཙམ་མེད་པར་དྲག་གནོན་གྱིས་དམར་བསད་བཏང་བའི་ཁྲིམས་འགལ་ཀླ་ཀློའ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་ཤིན་ ིཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མངའ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་མཆོག་དང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམ་པ་གཉིས། ༸རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སྐུ་འཁོར། བོད་གཞུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་བཅས་གནས་སྐབས་རང་གི་རྒྱལ་སར་བཞུགས་རེ་བྲལ་ཏེ། གསང་སྟབས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཁ་ཕྱོགས་དང༌། དེ་ནས་རིམ་པའི་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་བྱོལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་མི་ཕེབས་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། ཕེབས་ཡུལ་ལམ་འཕྲང་དང་ལ་ཐུར་གཅོང་རོང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པ་དང༌། ཞབས་ཐང་དང་སྐུ་ཁམས་མི་བདེ་བ་སོགས་སྐུ་ངལ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་མཛད། འདིའི་སྐོར་གློག་བརྙན་སྐུ་མདུན་ནང་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་ཐུབ།
དེ་ནས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སྐུ་འཁོར་གྱི་ཕེབས་རྗེས་སུ་བསྙེགས་པའི་བོད་རིགས་སྐྱ་སེར་རྒན་གཞོན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བཅུ་ས་ཕྱོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་དུ་བྲོས་བྱོལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར། དེའི་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་

-379-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

མང་པོར་བོད་རིགས་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དང་འཚོ་གོས་གནས་མལ་སྨན་སོགས་དགོས་མཁོ་གྲ་བསྒྲིགས་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་གནང་བས་རང་རེ་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིགས་བྲོས་བྱོལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རི་དྭགས་དང་རྔོན་པ་ལྟར་སྲོག་ཉེན་གྱི་འཇིགས་པས་ཟས་གཉིད་གཉིས་བྲལ་ལམ་མེད་བྲག་རི་དང་གངས་རི་བཅས་ལ་ཉིན་ཡིབ་མཚན་བྲོས་གྱེན་འཛེགས་ཐུར་བབས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བཞིན་བརྩེ་མེད་སྡང་སེམས་ཅན་གྱི་དམར་དམག་རྣམས་ཀྱིས་ཡར་དེད་མར་དེད་རི་བདའ་ལུང་བདའ་གསོད་ཅི་ཐུབ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བཟའ་ཚང་ཡ་བྲལ། བླ་སློབ་ཁ་བྲལ། མ་བུ་ཁ་བྲལ། གཞན་ཡང་སྤུན་ཉེ་སོགས་བསད་རྨས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་སྔོན་བསགས་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རང་ཡུལ་སྐྱིད་པའི་ལུང་པ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས། སྟེང་གི་གནམ་དང་འོག་གི་ས་མ་གཏོགས་ངོ་ཤེས་ནི་མེད། སྐད་དང་ཡི་གེ་མི་གཅིག་པས་སྐེ་གཅོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཡང་སྐད་ནི་མི་གོ །ཕྱིའི་ཆས་གོས་ནི་མི་གཅིག་ཅིང༌། རས་གོས་དོར་རྐྱང་གོན་པའི་མི་རིགས་ཕོ་མོ་ཚང་མ་དམར་ཧྲེང་མ་ལྟ་བུ་དབུལ་ཞིང་འཕོང་པའི་མི་རིགས་རྣམས་དང་འཕྲད། ཡུལ་དུས་གནམ་གཤིས་ཚ་གྲང་གོ་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་ཡུལ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་

-380-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཞིང་ཆེན་གྱི་ས་གནས་མི་ས་མ་རིར་རང་རེའི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་མང་ཆེ་བ་འཛོམས། དེའི་སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྲྭ་བཙུན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བྱེས་ཕེབས་ཐུབ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་འཕྲོ་མཐུད་ཡུལ་ལམ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་ལྟ་གྲུབ་གཙང་མ་འཛིན་སྐྱོང་ནུས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན། རང་རེ་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་སྙིང་དང་འདྲ་བའི་རིག་གཞུང་གི་གཙོ་བོ། ཁམས་གསུམ་ལུས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་མེད་དུ་མི་རུང་བ། དད་པ་དང་ལྷག་བསམ་སྙིང་སྟོབས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་རིགས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལྷག་གིས་ཚེ་སྲོག་དམར་པོ་བཏང་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའ་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྩོད་ ིགཞིའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་ཡུན་རིང་གནས་ཐབས་རྩ་བྲལ་མངོན་གཟིགས་ཀྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་པར་འཇོག་ཐབས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་རྒྱལ་བསྟན་སླར་གསོའ་ཆེད་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་ ིགི་མཐུན་རྐྱེན་འབོད་བསྐུལ་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་དོན་

-381-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

སྨིན་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཕྱི་ཟླ་༦ པ་ཙམ་ནས་རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་གི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ས་གནས་སྦག་ས་ཞེས་པར་ཆོས་སྡེ་གསར་འཛུགས་གནང་ཡུལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་ཞིང་ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་༧ པ་ཙམ་ནས་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་དགེ་འདུན་རྣམས་རྒན་རིམ་བཞིན་དེར་ཕེབས་པའི་དབུ་འཛུགས་གནང༌།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་བླ་སློབ་མང་ཙམ་དང༌། སེར་སྨད་སྤོམ་ར་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་སོགས་དང༌། གཞན་ཡང་སེར་ཏྲེ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་བཤེས་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ། མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་རྟ་མགྲིན་རབ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་དང༌། སེར་ཏྲེ་མཁན་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་སྐུ་འཁོར་སོགས་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཕེབས་གནང༌། དེ་བཞིན་གདན་ས་གཞན་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག་གི་མཁན་ལས་ཟུར་བླ་སྤྲུལ་ཁག དགེ་འདུན་དམངས་དང་བཅས་སྔ་ཕྱི་རིམ་འབྱོར་བྱུང༌། དེའི་རྗེས་སེར་ཏྲེ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་སྟོབས་རྒྱལ་སྐུ་འཁོར་དང༌། སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་སྐུ་འཁོར་སོགས་རིམ་ཕེབས་གནང༌། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་བཞུགས་ཡུལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་ནི། ཁང་ཐོག་ལྕགས་ཤོག་ཅན་གྱི་སྨྱུག་ཁང་ཆེ་ཆུང་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གསར་རྒྱག་གནང་ཞིང༌། དེར་ཡོད་

-382-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཁང་རྙིང་མང་ཆེ་བ་སྔར་གྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་བཙོན་ར་ཡིན་སྟབས་ཁང་པ་ཆེ་ལ་སྒེའུ་ཁུང་ཆུང་ངུ་ཅན་དང༌། དགེ་འདུན་པའི་བཞུགས་གནས་སྨྱུག་ཁང་དང༌། སྔར་ཡོད་ཁང་པ་ཚང་མ་དབུས་སུ་བྱས་ཏེ། དེའི་མཐའ་ནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཟེ་མ་ར་མགོ་ཅན་གྱི་ལྕགས་ཀྱི་ཁྲ་མིག་མཐོ་བརྟན་ཅན་གྱིས་བསྐོར་ཞིང༌། སྦག་ས་ཞེས་པའི་ས་གནས་དེ་ནི་རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་དབང་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་དབྱིན་ཇིར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་བཙོན་འཇུག་བྱ་སའི་བཙོན་ཁང་མང་པོ་ཡོད་ས་ཞིག་ཡིན། དེར་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་པོ་མེད་པ་དང༌། མཆེ་སྡེར་ཅན་གྱི་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་མང་པོ་དང་དུག་སྦྲུལ། ཁྲག་འཇིབ་འབུ་སྤེ་བ། འབུ་དུག་སྦྲང་སོགས་མིའི་ལུས་ཁམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་མང༌། རིའི་གཤམ་རླངས་འཁོར་བབས་ཚུགས་ནས་མེ་ལེ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་གྱེན་དུ་གོམ་བགྲོད་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དངོས་ཆས་ཉོ་སའི་ཚོང་ཁང་ཡང་དཀོན་པ་སོགས་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་མེད་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང༌། ཡུལ་མི་ནི་འབྲུག་པའི་མི་རིགས་ཡིན་པ་དང༌། ཁོང་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་ཕལ་ཆེར་ཞིང་ལས་དང་ལས་གླ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང༌། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ནི་མཁན་པོ་བླ་སྤྲུལ་སོགས་ལ་ཁང་ཆུང་རེ་དང་གཞན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁང་མིག་ཆེན་པོ་རེའི་ནང་དུ་གྲྭ་ཚང་སོ་སོ་དང༌། ཁམས་ཚན་སོ་སོའ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བཅུ་དང༌། བཅོ་ལྔ། ཉི་ ི ཤ། སུམ་ཅུ་ཙམ་མཉམ་

-383-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

བཞུགས་གནང་དགོས། གདན་ཁྲི་དང་མདུན་ཅོག་དཔེ་ཁྲི་སོགས་ནི་རང་རང་སོ་སོས་ནགས་གསེབ་ནས་སྨྱུག་མ་བཅད་དེ་བཟོས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། བཞུགས་གདན་ནི་རྩ་རས་ནང་རྩ་བརྒྱངས་པའི་ཕལ་ཆེར་རྩ་གདན་དང༌། གཟིམ་ཆས་ནི་ར་སྤུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཀམ་པ་ལི་རེ་གཉིས་ཙམ་ཡིན། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལྷམ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་མོ་ཊའི་འཁོར་ལོ་རྙིང་པ་ལས་བཟོས་པའི་ཞབས་བཅག་སྒོར་གཉིས་རེ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་དང༌། དང་ཐོག་དགེ་འདུན་པ་མང་ཆེ་བ་ལ་ན་བཟའ་གྲྭ་ཆས་བཞེས་རྒྱུ་མེད། འཚོ་བའི་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྐྱོབ་གསོ་འབྲས་གྲོ་ཞིབ་མར་ཀྲིང་འོ་རྩམ་སོགས་སྣེ་འཛོམས་གནང་གི་ཡོད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་ས་གནས་རྒྱ་གར་ལས་བྱེད་པས་བྱེད་བབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོབ་གསོའ་ཟས་རིགས་རྙིང་པ་དང་ ིརུལ་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་གནང་བ་དེས་དགེ་འདུན་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེན་པོ་གྱུར་ཡོད། དབུས་སྐྱོབ་གསོ་ཚོགས་པ་ནས་གསོལ་ཆས་རྙིང་རུལ་རིགས་བཏང་བ་མིན་ཡང༌། ས་གནས་ལས་བྱེད་པས་ཚོང་པའི་ལག་ནས་ལྐོག་རྔན་བླངས་ཏེ་བརྗེ་འགྱུར་ཐོག་རྙིང་པ་རིན་ཆུང་མང་པོ་ང་ཚོར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་གཞན་ཡུལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་པས་ཉམས་མྱོང་སོགས་མེད་རྐྱེན་རྙིང་རུལ་ལེན་རྐྱང་བྱས་པ་ལས་རྩོད་ལེན་གང་ཡང་གནང་མ་མཁྱེན་པར་ཡུན་རིང་ལུས་པ་རེད། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟངས་ཕྲན་བུ་ཤེས་སྐབས་ཅུང་ཟད་བཟང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།

-384-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྐྱོབ་གསོ་ལེན་སྐབས་བཅུ་ཤོག་སོ་སོའ་བཅུ་དཔོན་ནས་བླངས་ཏེ་དགེ་ ིའདུན་ཐབ་ཁག་སོ་སོར་བགོ་འགྲེམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། བཅུ་ཤོག་རེ་རེའི་ནང་དུ་མི་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་རེ་ཡོད། དགེ་འདུན་རྣམས་ལྟོ་ཚང་བྱས་ནས་བཞུགས་ཤིང༌། ལྟོ་ཚང་རེ་རེའི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བཅུ་ཅན་པ་དང༌། གྲངས་ཉི་ཤ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུ་བྱས་པ་སོགས་ཡོད། དེ་ནི་ལས་དཀའ་ཉུང་བ་དང་འགྲོ་སོང་ཆུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད། ལྟོ་ཚང་སོ་སོའ་ཞལ་ལག་གི་དུས་ཚོད་ལྟོ་ཚང་ཕལ་ཆེར་གཅིག་པ་ཡིན། སྔ་ ིདྲོ་གསོལ་ཇ་འོ་རྩམ་དང་མར་ཀྲིང་ལས་བཟོས་པའི་བོད་ཇ་འདྲ་པོ་སྐྱ་མིན་ནག་མིན་བཞེས་ཕོར་གང་རེ་དང༌། དུས་རྒྱུན་གསོལ་ཇའི་མཉམ་དུ་བཞེས་བག་སོགས་གང་ཡང་མེད། སྔ་དྲོ་མང་ཇ་དང་གྲྭ་ཇ་ཡོད་ན་ལྟོ་ཚང་སོ་སོའ་ིསྔ་དྲོའ་གསོལ་ཇ་མེད། དེ་དག་གི་སྐབས་གསོལ་ཇ་དང་མཉམ་དུ་བཞེས་ ིབག་རེ་གནང་གི་ཡོད། མང་ཇའི་སྐབས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་དབུ་མཛད་རེས་ ིམོས་གནང་གི་ཡོད། ཉིན་དགུང་གི་ཞལ་ལག་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཐོག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་འབྲས་དང་རྡ་ལི་ཡིན། ཆུ་ཚོད་གསུམ་པའི་ཐོག་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཕོར་གང་རེ་དང་དེ་རྗེས་སུ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་ཐོག་ཕྱི་དྲོའ་ཞལ་ལག་གི་དུས་ཚོད་ཡིན། ཞལ་ལག་ནི་སྐབས་རེ་བཞེས་ཐུག་དང༌། ིསྐབས་རེ་ཨ་ཤོམ་རྩམ་པའི་ཐུག་པ་ཁ་ཏིག་ཅན་དང་དེའི་ནང་འབུ་རོ་ཡང་མང་པོ་མཐོང་གིན་ཡོད། ཞལ་ལག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆུ་ཚོད་དྲུག་

-385-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ལས་མེད། ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པ་ནས་ཕྱི་ཉིན་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་བར་ཆུ་ཚོད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་སྔ་དྲོའ་གསོལ་ཇ་གཅིག་མ་གཏོགས་བཞེས་རྒྱུ་ ིགང་ཡང་མེད། སྤྱིར་ཞལ་ལག་སྐྱོ་བ་དང༌། ལྷག་པར་ཞལ་ལག་མེད་པའི་བར་སྟོང་རིང་བ་བཅས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་པའི་སྐུའི་སྟོབས་ལ་ཅུང་གནོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་རེ་ཟུང་རྡོར་གདན་དང་རྡ་ས་སོགས་སུ་གསུང་ཆོས་ལ་བཅར་སྐབས་ས་གནས་དེའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཨ་གཟིགས་དང་ཁོང་ཚོ་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་རེད་འདུག་སྐུ་གཟུགས་དང་ཞལ་མདངས་སྐྱོ་བ་ལ་ཨ་ཅེས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ནས་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་ཞལ་ལག་གི་དུས་ཚོད་ནི་ཕྱི་དྲོའ་ཆོས་གྲྭ་དང་རྩོད་ ིཔ་སོགས་ལ་བསྟུན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཐུན་རྐྱེན་གནས་སྟངས་དེ་འདྲའི་འོག་ནས་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་རང་གི་མཛད་འགན་གཙོ་བོ་སློབ་གཉེར་ཤགས་ཆེན་གནང་བའི་ཁར་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་མཛད།
དེ་ཡང་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམ་པ་གཉིས་ལོ་སྔ་ཕྱིར་སྦག་སར་ཞབས་བཀོད་དང་འབྲེལ་སྦག་སར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཙུགས་པའི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་དང༌། རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་ཡོངས་

-386-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སུ་སྐོང་བའི་ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དགྱེས་བཞིན་བསྩལ་གནང་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང༌། དེའི་རྗེས་རིམ་པས་ས་ཆ་ཚ་བ་ཆེ་བ་དང་སྐྱོབ་གསོ་བཟའ་བཅའ་རྙིང་པ་དང་རུལ་པ་མང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་རྣམས་སྐུ་ཁམས་བདེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཉུང་བ་སོགས་འགལ་རྐྱེན་སྣེ་མང་གིས་རྐྱེན་པས་ནད་པ་ཇེ་མང་དུ་ཕྱིན། དེར་བརྟེན་སྦག་ས་ཆོས་སྡེ་ནས་མེལ་ལྔ་ཙམ་གྱི་གཡས་ཕྱོགས་འབྲུག་པའི་གྲོང་སྡེ་ནང་ཡེ་ཤུའི་སྨན་ཁང་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དགེ་འདུན་སྙུན་མནར་ཅན་མང་པོ་རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་སྨན་པ་བསྟེན་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིན་ཡོད་ཅིང༌། གསོལ་སྨན་བཞེས་པའི་སྔོན་དུ་དེར་ཡེ་ཤའི་བཙུན་མ་ཞིག་ལས་ཆོས་ཉན་དགོས། གལ་སྲིད་མོ་ལས་ཆོས་མ་ཉན་ན་གསོལ་སྨན་རིན་མེད་དུ་གནང་གིན་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་དད་གུས་ཆེ་མདོག་དང་བཅས་མོས་གང་བཤད་ཉན་དགོས་ཀྱིན་འདུག དེ་ནས་བོད་ཡིག་ཡེ་ཤའི་ཆོས་དེབ་མང་པོ་གནང་གིན་འདུག སྤྱིར་བཏང་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་སྨན་རིན་ཨ་ན་བཞི་རེ་ལས་ཕུལ་དགོས་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་མང་ཆེ་བའི་དངུལ་ཁུག་སྟོང་པར་ཟླ་བ་མང་པོ་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཕྱིར་དགོན་པར་ལོག་སྐབས་ལམ་བར་ཤིང་གྲིབ་འོག་སྐུ་ངལ་གསོས་ནས་ཡེ་ཤའི་ཆོས་དེབ་དེ་དག་ཀློག་གིན་ཡོད། དེས་ཡེ་ཤའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཅི་ཡིན་གོ་བར་ཕན་པོ་བྱུང༌། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་གློ་ནད་ཀྲི་སྦི་ནད་པ་མང་པོ་

-387-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

དང༌། དེ་མིན་པའི་ནད་པ་འདྲ་མིན་མང་ཞིང༌། སྦག་ས་ཆོས་སྡེ་ནང་སྨན་ཁང་ཆུང་ཆུང་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང༌། དེའི་ནང་སྨན་པ་ཆེ་བ་གཅིག་དང་སྨན་གཡོག་གཅིག་ལས་མེད་སྟབས་སྨན་ལེན་དུ་འགྲོ་སྐབས་སྨན་ཁང་དུ་ཡུན་རིང་སྒུག་དགོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནད་པར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། སྨན་ཁང་ནང་སྨན་ཁབ་རྩ་བ་ནས་མ་བཀྲུས་པར་ནད་པ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུ་ལ་རྒྱབ། གློ་ནད་ནད་པ་སོགས་ནད་གཞི་ཆེ་བའི་ནད་པ་འགའ་ཤས་རྒྱ་ཐང་གི་སྨན་ཁང་ཆེ་བ་གཞན་ལ་གཏོང་གནང་གི་ཡོད། སྦག་སར་གློ་ནད་ནད་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད།
དང་ཐོག་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་ཕྱག་དཔེ་མི་རྙེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་ཧ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་དུས་སེ་ར་བྱེས་ལ་སྐབས་དང་པོའ་སྤྱི་དོན་ཚར་གཅིག་ལས་ ིམེད། དེའི་ནང་ནས་ཤོག་བུ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་མི་མང་པོས་རེ་མོས་བྱས་ནས་གཟིགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། དེར་མ་ཟད་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་རང་རང་གི་སློབ་ཚན་ཐད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་དཔེ་བཤུས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་ཤོག་བུ་དང་སྣག་ཚའི་མཐུན་རྐྱེན་དཀོན་སྟབས་སྐྱོབ་གསོའ་འོ་རྩམ་ ིབླུགས་སྣོད་ཕྱི་ཤོག་སེར་པོ་དེ་དག་ལ་ཨུར་རྒྱབ་སྟེ་དེའི་སྟེང་དཔེ་བཤུས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ནས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་དཔེ་བཤུས་

-388-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བྱས་རྐྱེན་སྤྱན་ལ་སྐྱོན་ཤོར་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་ལོ་ཤས་རྗེས་རྡོ་དཔར་འཕྲུལ་འཁོར་ཐོག་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེར་དཔར་བསྐྲུན་ཐུབ་པ་བྱུང༌། རྡོ་དཔར་འཕྲུལ་འཁོར་དེ་བཞིན་གློག་གི་ནུས་ཤགས་ལ་བརྟེན་ནས་བེད་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་སྦག་སར་གློག་མེད་པས་མིའི་ནུས་ཤགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་ཉམས་མྱོང་ཡང་དེ་ཙམ་མེད་པས་ཡིག་ཆ་དཔར་བསྐྲུན་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་མ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོར་གདོང་ལེན་གནང་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་རྡོ་ལ་དཔར་རྩ་སྦྱར་སྐབས་ནུས་ཤགས་གང་ཡོད་བཏོན་ཀྱང་ད་དུང་དཔར་རྩ་རྡོ་ལ་མ་འབྱར་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། རྡོ་དཔར་སྟེང་དཔར་བསྐྲུན་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་གཞོན་གྲས་རྣམས་རེ་མོས་ཀྱིས་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐོར་དགོས་སྟབས་རང་ལ་ནུས་ཤགས་གང་ཡོད་བཏོན་དགོས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཕྲད་ཀྱང་ཕྱག་དཔེ་དགོས་མཁོ་ཆེ་སྟབས་དཀའ་ངལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་གདོང་ལེན་གནང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀས་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ ིགང་མགྱོགས་ཀྱིས་དཔར་སྐྲུན་གནང༌། དེ་བཞིན་སྦག་ས་བླ་སྤྱི་ནས་ཀྱང་རྡོ་དཔར་འཕྲུལ་འཁོར་ཐོག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་དབུ་མ་རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་དང། ༸རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས་དཔར་སྐྲུན་གནང༌། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་སླར་གསོའ་ཆེད་སྐུ་ངལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ ི

-389-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

སྙིང་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བ་དང༌། དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་སྟེང་ནས་གུས་རྟག་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་གཞུང་ཆེན་མོ་བློ་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱངས་རྩོད་ལན་སོགས་མདོར་ན་གཞུང་ཆེན་མོར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟངས་སྔར་བོད་དང་ཆ་མཚུངས་པ་བྱུང་ཡོད།
དེ་ཡང་སྔ་དྲོ་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་གནང་རྒྱུ་དང་དཔེ་ཀློག དེ་ནས་ཉིན་དགུང་གི་ཆོས་གྲྭ་ཚོགས་ཏེ་སྐབས་རེ་རྩོད་པ་དང་སྐབས་རེ་དམ་བཅའ། ཕྱི་དྲོར་དཔེ་ཁྲིད་ཡོད་ན་དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་དེ་མིན་རང་སྦྱོང་དང༌། དེ་ནས་ཕྱི་དྲོའ་ཆོས་ར་ཚོགས་དགོས། སྐབས་རེ་གྲྭ་ཚང་དགེ་འདུན་ཚང་མ་ ིམཉམ་དུ་རྩོད་པ་གནང་གི་ཡོད་ལ་སྐབས་རེ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་རེ་རྩོད་ཟླ་དང་སྐབས་རེ་དམ་བཅའ་ཚོགས་པ་དང༌། མཚན་མོ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་སམ་དང་པོ་ལའང་ཆོས་སྒྲ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་མེད་ལ་སྐབས་རེ་གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་དམ་བཅའ་མཚན་འཁྱོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་སྐབས་རེ་ལྟོ་ཚང་སོ་སོར་དམ་བཅའ་མཚན་འཁྱོངས་ཚོགས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་རྟགས་གསལ་ ིགཏོང་བར་ཕར་ཚུར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་གཉེར་ལ་དོན་གཉེར་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སློབ་

-390-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཉེར་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་འཕེལ་བཞིན་པའི་སྐབས། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༥ ཟླ་བ་༥ ནང་མ་སུ་རིར་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་དབུ་འཁྲིད་འོག་སྦག་ས་སོགས་ནས་ཆེད་ཕེབས་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་ཟླ་བ་འགའ་ཞིག་གནང་རྗེས། དེར་སྦག་ས་ནས་ཕེབས་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་གནང༌། དེ་ནས་སྦག་སའི་སློབ་གཉེར་གྱི་སྒྲིགས་གཞི་དེ། དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་དགོས་བྱུང༌། དེ་ནི་སྔར་གྱི་སློབ་གཉེར་གནང་སྲོལ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྦག་སའི་སློབ་གཉེར་བ་ཚང་མ་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱད་དང༌། འཛིན་གྲྭ་རེ་རེའི་སློབ་ཚན་ནང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ཡི་སློབ་ཚན་ལྔ་དང་དེ་མིན་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གཞན་བཅས་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་དགེ་རྒན་ཡང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དགེ་རྒན་རེས་མོས་ལ་བརྟེན། རྩ་བའི་རང་གི་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དང་མི་འདྲ་བར་དགེ་རྒན་གཞན་ལ་དད་འདུན་དེ་ཙམ་མེད་པ་བཅས་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་སློབ་གཉེར་ལ་ཡར་རྒྱས་དེ་ཙམ་མེད་པར་གྱུར། སྔར་གྱི་སྒྲིགས་འཛུགས་དང་ཚོགས་ཆོས་ར་སོགས་ལའང་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་ཡོད། དེ་སྔའི་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྲོལ་ནི་གཞུང་ཆེན་སྔ་མ་ལ་སློབ་གཉེར་ཐོན་རྗེས་གཞུང་གོང་མ་ལ་སློབ་གཉེར་འགོ་འཛུགས་གནང་བ་མ་གཏོགས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྲོལ་མེད། དེ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་བཞིན་སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་

-391-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

གཞུང་དེའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་པོ་ཐུགས་འཛིན་ཐུབ་ན་རབ་དང༌། དེ་མིན་རྩ་བ་ངེས་པར་དུ་ཐུགས་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་མ་རྩ་མེད་པའི་ཚོང་པ་ལྟར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་གཞུང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་འགྲེལ་བོད་འགྲེལ་གང་ཡོད་རྣམས་གཟིགས་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱག་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཞལ་མི་གསལ་བ་ཕྱག་དཔེ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཞལ་གསལ་བ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་གཅིག་གི་ནང་དུ་དོགས་གཅོད་ཡོད་པ་གཞན་དེའི་ནང་དུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་འདྲ་མིན་མཐའ་དག་ཀློག་ཐུབ་ན་བློ་གྲོས་འཕེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེ་ཁྲིད་ལན་གཅིག་ཞུས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དང་རང་གིས་ཀྱང་དཔེ་ཀློག་དགོས་པ་དང༌། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་རྐྱང་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་སྲུང་བ་དང་ཞར་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཅས་སུམ་སྦྲེལ་དུ་བྱ་དགོས་པའི་སྔོན་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་ལེགས་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ཡོད།
དེ་ལྟ་ནའང་སྦག་ས་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་སྟངས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་མི་རིགས་རྣམས་

-392-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལ་སྐྱོབ་གསོའ་རོགས་རམ་ལོ་དྲུག་གམ་བཅུ་ལས་ལྷག་སྤྲོད་ལེན་མེད་ ིཔར་ཡུལ་ལུང་དེའི་མི་རིགས་སྤྱི་མཚུངས་རང་མགོ་ཐོན་པའམ་ཡང་ན་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་ལོག་པ་བཅས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་སྒར་འདི་ཉིད་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ན་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁང་སོགས་ནས་སློབ་གྲྭ་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་གཟིགས་བདེ་ཡོང་རེས་དེ་ལྟར་གནང་ཞིང༌། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྲོལ་བཟང་པོ་དེ་དག་དང་ཅུང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ཡོད། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་ཞབས་བཅག་ཐུབ་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་མང་ཆེ་བ་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་མ་གནང་བར་དུ་ལོ་ངོ་བཅུ་ཡི་རིང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་མེད། དེ་ནི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་གང་ཅིའི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱོ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན། དེ་ཡང་དེར་བཞུགས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ་ལ་ཕྱག་དངུལ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐུ་གཟུགས་དང་ན་བཟའ་ཁྲུས་རྫས་ཟླ་བ་རེར་ཡི་རྩི་དམར་པོ་རེ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་བེད་སྤྱོད་མ་གནང་བར་རྒྱ་གར་ཚོང་ཁང་དུ་ཨ་ན་བཞི་རེ་བྱས་ཏེ་བཙོང་ནས་དེའི་རིན་གྱིས་ས་སྣུམ་ཉོས་ཏེ་མཚན་མོར་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ལྟོ་ཚང་སོ་སོའ་ལས་བྱེད་གཉེར་པ་རྣམས་ ིནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྐུའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཅུང་ཕན་རེས། ཕོགས་ཁང་ནས་

-393-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཤིང་མར་མར་ཀྲིང་རྙིང་པ་གནང་པ་ཡང་ཕྱིར་བཙོང་གི་དེའི་རིན་བབས་ཀྱིས་བཞེས་འབྲས་དང་རྡ་ལི་སྔོ་ཚོད་སོགས་གསར་པ་གཟིགས་ནས་ཞལ་ལག་ཕུལ་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད། ཡང་སྐྱོབ་གསོའ་ཟས་རིགས་ ིམང་ཆེ་བ་རྙིང་རུལ་ཡིན་སྟབས་ཞལ་ལག་འབུལ་སྐབས་བཞེས་འཕྲོ་སྡེར་མ་ནང་ལྷག་ལུས་རྣམས་ལྟོ་ཚང་གཉེར་པས་གསོག་ཉར་གྱིས་ཡུལ་མི་འབྲུག་པ་ཚོར་སྒོ་ཕྱུགས་གསོ་བྱེད་བཙོང་ནས་སྔོ་ཚོད་ཉོ་བ་སོགས་གནང་གི་ཡོད། མདོར་ན་བློ་ཕམ་པ་ཞིག་ནི་དེར་བཞུགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དངུལ་མེད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་ཐུབ་ནས་ལོ་མང་སོང་ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་བཟང་མ་མཇལ་བར་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱོབ་གསོའ་སྟེང་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བུད་ཤིང་གནང་གི་ཡོད་མོད། འོན་ ིཀྱང་དེས་མ་འདང་པས་ཟླ་བ་རེ་གཉིས་ནས་ལྟོ་ཚང་སོ་སོའ་མེ་ཤིང་སྒྲུག་ ིམཁན་ཤིང་ནགས་ནང་ཕེབས་དགོས། དེ་ཡང་གྲྭ་གཞོན་རྣམས་སྔོན་ལ་ཕེབས་ནས་མེ་ཤིང་བཅད་པ་དང༌། ཉིན་རྒྱབ་ནས་ཚང་མས་མཉམ་འོར་གནང༌། དེའི་སྐབས་འབུ་མང་བ་དང་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་ལ་ཐུར་ཆེ་བ་ལམ་ཐག་རིང་བ་བཅས་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་ཚད་མེད་མྱོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་སློབ་གཉེར་དང་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་

-394-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྙིང་པོ་དང་གདུགས་དཀར་འབུམ་བརྒྱ་རེ་ལྷག་དང༌། སྒྲོལ་ཆོག་འབུམ་གསུམ། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་འབུམ་བརྒྱ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་རིང་འབུམ་བརྒྱ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་གཟུངས་དང༌། སློབ་དཔོན་ ིརིན་པོ་ཆེའི་མཚན་སྔགས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་སྔགས། བསམ་ལྷུན། བར་ཆད་ལམ་སེལ། ཡིག་བརྒྱ་བཅས་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་དང་དེ་བཞིན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཁྲི་གཅིག སྒྲོལ་མ་འབུམ་ཐེར་མང་པོ་དང་བཀའ་འགྱུར་དག་སྒྲོག་ཐེངས་མང༌། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང་བརྒྱད་སྟོང་སྟོང་ཚར། དྲུག་ཅུ་མ་འབུམ་ཐེར་སོགས་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་གནང་མཛད་ཡོད། གཞན་ཡང་སྒྲོལ་དཀར་ཚེ་སྒྲུབ་སྟོང་ཚོ་མང་པོ་དང་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་སྟོང་ཕྲག གདུགས་དཀར་གཏོར་ཆེན། འཕགས་བསྟོད་དང་༸རྒྱལ་བའི་ཞབས་བརྟན་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་བཅས་གྲངས་མེད་དང་བསྟན་རྒྱས་སྨོན་ལམ་སོགས་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་རིང་ལོ་ནས་ལོའ་བར་སྐུ་ ིངལ་འཛེམས་མེད་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བསྒྲུབས་པར་མཛད་ཡོད། ཞབས་རིམ་དེ་དག་སྒྲུབ་སྐབས་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་ཚོགས་དགོས་ཐོག རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་ཆོས་སློབ་གཉེར་ཆག་མེད་དང་འབྲེལ་དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པར་ཚང་མ་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ་ལས། ཚོགས་སུ་མ་བཅར་བའི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་མི་ཡོང༌། དགེ་སྐོས་བདུན་པོ་སྐོར་

-395-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

གཡེང་ལ་ཕེབས་པ་དང༌། སྐབས་རེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་དང་སྐུ་ངོ་དོན་གཅོད་ཀྱང་སྐོར་གཡེང་ལ་ཕེབས་པ་སོགས་ཞབས་རིམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དམ་དོན་ཆེན་པོ་གནང༌། ཞབས་རིམ་ཚོགས་པའི་རིང་གསོལ་ཇ་ཞལ་ལག་ལྟོ་ཚང་སོ་སོའ་སྔར་རྒྱུན་དེ་རང་ལས་འཕར་མ་གང་ཡང་གནང་ལམ་ ིམེད་ཀྱང༌། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་གནས་ཤིང༌། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་༸རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྐུ་ཕྱའི་ཞབས་རིམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུན་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་འདྲ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མཐོང་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ཁྱབ་པའི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་མཛད་འཕྲིན་དང༌། ད་ལྟའི་བྱེས་འབྱོར་བོད་མི་སྤྱི་སྒེར་གྱི་ ིགནས་སྟངས། བོད་དོན་ལ་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ནི་གོང་སྨྲོས་ཞབས་རིམ་དེ་དག་གི་ནུས་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སྨྲོས་ཅི་དགོས།
དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༡ ལོར་ལ་དྭགས་བླ་མ་ངག་དབང་བསམ་གཏན་ནས་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་པ་རྒན་པ་ལྔ་བརྒྱ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཤིང༌། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའ་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་ ི

-396-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མོ་ཚོགས་པ་དང༌། ལོ་དེར་སྨོན་ལམ་དམ་བཅའ་བ་སྒོ་མང་བཀའ་རམས་སྐྱོར་དཔོན་དང། བློ་གླིང་ཚུལ་ཁང་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་སྐལ་བློ་སོགས་ནས་དམ་བཅར་ཞུགས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་དད་ལྡན་སྦྱིན་བདག་མང་པོ་ནས་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུས། དེའི་ལོར་སྦག་སར་ལྷག་ལུས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ས་གནས་དེར་སྨོན་ལམ་ཆ་ཚང་ཚོགས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་སྦག་ས་རང་དུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་མ་ཆད་པར་ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྨོན་ལམ་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་ནི་དད་སྟོབས་ལྷ་ལམ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་ས་འདུ་སྐུ་ངོ་འགྱུར་མེད་མཆོག་ནས་སྨོན་ལམ་སྦྱིན་བདག་གནང་སྟེ། མཆོད་ཡུལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་མཆོད་རྫས། དེ་བཞིན་མཆོད་ཀོང་དང་ཆུ་ཏིང༌། གུར་གཡབ་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གཟན་ཤམ་ཕུལ་བ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གནང༌། དེ་ནས་སྦག་སའི་མཁན་ལས་རྣམས་ཀྱིས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་དོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཡང་སྒྲིགས་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པར་བརྟེན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་འཁྱེར་སྟངས་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་དགྱེས་བསྩལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་གནང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་

-397-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

བདག་གཙོ་བོ་ནི་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་དྲུག་གི་དགེ་སྐོས་རྣམ་པ་དྲུག་དང་རྙིང་མ། བཀའ་རྒྱུད། ས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དགེ་སྐོས་གཅིག་བཅས་དགེ་སྐོས་བདུན་ནས་རྣམ་ཀུན་སྒྲིགས་ཁྲིམས་གཟིགས་གནོན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་དགེ་འདུན་རྣམས་སྨོན་ལམ་མཉམ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དགའ་སྟོན་ལ་མཉམ་སྤྱོད་མཛད་ཀྱི་ཡོད། བློ་གླིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་ཁྲི་ཚབ་གནང་སྟེ་སྔ་དྲོའ་གསུང་ཆོས་ ིསྐྱེ་རབས་སོ་བཞི་པ་དང༌། ཉིན་དགུང་སྐམ་ཚོགས་སུ་བསྟན་འབར་མ་དང་བསྔོ་བ་རྒྱས་པ་གསུངས། སྨོན་ལམ་རིང་ཉིན་རེ་རློན་ཚོགས་གསུམ་དང་སྐམ་ཚོགས་གསུམ། སྔ་དྲོ་རྣམ་འགྲེལ་དམ་བཅའ། ཉིན་དགུང་དབུ་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ། དགོང་དྲོ་མཛོད་འདུལ་དམ་བཅའ་བཅས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་མགུ་བ་སྐྱེས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་གནང༌། བགྲོ་གླེང་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་བརྒྱུད་བཞི་ཚང་མའི་ནང་ནས་མ་བསྐུལ་དང་ལེན་དགྱེས་སྤྲོ་ཆེན་པོའ་ངང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དགོང་དྲོར་བཅོ་ལྔ་མཆོད་པ་ ིམཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་མཆོད་སྤྲིན་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

-398-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཏེ་མཆོད་ཡུལ་ཚང་མ་ཟག་མེད་བདེ་བའི་མཆོད་པས་མཉེས་པ་དང༌། དེ་ལྟའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་དགེ་རྩ་གང་ཡོད་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བའི་བསྔོ་སྨོན་རྒྱས་པ་གནང་བ་དང༌། དེའི་སྐབས་ས་གནས་གཞན་ནས་མཆོད་མཇལ་དུ་ཕེབས་པའི་མི་མང་ནས་ཀྱང་གླུ་གར་གྱི་མཆོད་པ་ནམ་ཕྱེད་བར་འབུལ་གྱི་ཡོད། ཕྱི་ཉིན་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སེར་སྦྲེང་དང་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་དང་བསངས་གི་དུད་པས་ལྷ་ལམ་འགེངས་པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་གླིང་བསྐོར་ལ་༸རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྣང་བརྙན་གདན་དྲངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཞིར་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་ཤིས་བརྗོད་བཅས་གནང་བ་དང༌། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་སྐབས་སྔར་བོད་དུ་གནང་སྲོལ་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་དང་དགེ་གཡོག་དང་ཐབ་གཡོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་དོན་གྱི་ཡོད། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་གྱི་དགོས་པ་ནི་མ་འོངས་པར་༸རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པ་ན། འཁོར་གྱི་འདུས་པ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པ་ཡིན། སྨོན་ལམ་གྲོལ་ཉིན་དགོང་ཚོགས་སུ་དེ་ལོའ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་ལ། ིསྦག་ས་བླ་སྤྱི་ནས་མཇལ་དར་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་རྣམས་དང་བགྲོ་གླེང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བརྒལ་བརྟག་གི་སྒོ་ནས་གཞུང་ཆེན་མོའ་དཀའི་གནད་རྣམས་རིགས་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སོགས་སྔར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་

-399-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཆེན་མོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར། ཕྱི་སྐལ་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་པའི་མིག་རྒྱན། ནང་འབྱོར་ལྡན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས་བླ་ན་མེད་པར་འགྲོ་ངེས་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཆེན་མོ་དང་བྱམས་སྨོན། དེ་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱར་གསོ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་འོས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར།

ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་གདན་ས་ཆེན་པོའ་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ིཟླ་རེ་བཞིན་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་དང་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་ཡང་གང་མང་ཚོགས་ཤིང། ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་༦ པའི་ནང་དབྱར་སྔ་མ་ཞལ་བཞེས་མཛད་ཀྱི་ཡོད། དབྱར་གྱི་རྗེས་སུ་དགག་དབྱེ་དང་དགག་དབྱེའི་སྐབས་དང་ལོ་གསར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟོ་ཚང་སོ་སོའ་དགེ་འདུན་གཞོན་པ་རྣམས་ནས་རང་རང་ ིཡུལ་ལུང་གི་གཞས་དང༌། ཞབས་བྲོ་སོགས་རྩེད་རིགས་སྣ་ཚོགས་འཁྲབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་དགེ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་བཞད་གད་སློང་བ་ལ་ཧ་ཅང་གི་

-400-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཁས་པོ་ཡོད། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་རྩེད་མོ་བ་རྣམས་མཉམ་དུ་འདུས་ནས་འཁྲབ་ ིསྟོན་ཆེ་བའི་རིགས་ལྷ་མོ་དང་གཏམ་བརྗོད་ཟློས་གར་སོགས་ཀྱང་འཁྲབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གི་སྐབས་ལྟོ་ཚང་སོ་སོ་ནས་གསོལ་ཚིགས་དང༌། གསོལ་ཇ། བཞེས་བག་བཅས་གཟབ་རྒྱས་ཕུལ་ཏེ་ཉིན་འགའ་ཞིག་རིང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་སྤྲོ་པོ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་གསར་གྱི་ཉིན་ཁ་ཤས་གོང་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་རང་རང་གི་ན་བཟའ་རྙིང་པ་རྣམས་ཆུར་བཀྲུས་ཏེ་པད་བཅུ་བཅོ་ལྔའི་ཚོས་དམར་པོ་ཉོས་ནས་སྐུ་ཤམ་དང་སྐུ་གཟན་སོགས་ཁ་བསྒྱུར་གནང་ནས་ལོ་གསར་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ན་བཟའ་གཟབ་སྤྲོས་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉིན་ཁ་ཤས་ནས་རང་མདོག་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་དགེ་འདུན་མང་ཆེ་བ་ཐུགས་སྣང་སྤྲོ་པོ་དང་ཐུགས་བག་ཕེབས་པོ་ཞེ་དྲག་གནང་ནས་བཞུགས། དེའི་སྐབས་སུ་སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གྲྭ་ཇ་ཟུར་དུ་ཚོགས་གནང་གི་མེད། དགེ་བཤེས་བསྙེན་བཀུར་སོགས་གྲྭ་ཇ་ཚང་མ་བྱེས་སྨད་གཉིས་མཉམ་ཚོགས་གནང་གི་རེད། གྲྭ་ཚང་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ནས་དྲུག་ཅུའི་བར་ལས་མེད་ཅིང༌། དགེ་བཤེས་བསྙེན་བཀུར་སྐབས་འགའ་ཤས་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་བག་དང་སྐུ་འགྱེད་ཨ་ན་བཞི་རེ་ཙམ་དང་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐུ་འགྱེད་ཤིང་ཏོག་ཚ་ལུ་མ་རེ་རེ་ཕུལ་མཁན་ཡང་ཡོད། དགེ་འདུན་མང་ཆེ་བ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆུ་ཚད་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་དབུལ་ཕོངས་ཡིན་ཀྱང་ཐུགས་ལ་སྐྱོ་

-401-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

སྣང་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་ནས་ལོ་གསར་ཚར་རྗེས་ཡང་སྔར་བཞིན་སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་སོགས་ཚོགས་ཆོས་སློབ་གཉེར་ཁོ་ནའི་དུས་འདའ་བར་མཛད། འོན་ཀྱང་ས་ཆུ་འཕྲོད་མིན་དང་གཞན་ཡང་སྐུ་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སོགས་ཧ་ཅང་ཞན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མཁས་པ་མང་པོ་འདས་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སྙུན་མནར་ཅན་གྱི་དགེ་འདུན་ཇེ་མང་དུ་ཕྱིན་ཅིང༌། དགེ་འདུན་སྙུན་གཟུགས་ཆེ་རིགས་འགའ་ཤས་ཀོ་ཆི་བྷི་ཧར་སྨན་ཁང་སོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཚེ་རང་གི་ལྟོ་ཤོག་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སྙུག་གདན་སྟེང་མི་མང་པོས་བཏེགས་ནས་ཡར་བསུ་མར་སྐྱེལ་གནང་དགོས་པས་ཧ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང༌། ལམ་བར་འདས་གྲོངས་ཤོར་བ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ཞིང༌། ལྷག་པར་འདི་མུར་ཡུན་ལུས་ཀྱིས་ད་ཡོད་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་རྫོགས་ན་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་མ་འོངས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སོན་རྩ་བཙུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་སོགས་ལ་བརྟེན་སྦག་སའི་དབུ་འཛིན་མཁན་དྲུང་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང༌། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་མཁན་པོ་རྣམ་པ་བཅས་བཀའི་གྲོས་རིམ་པ་གནང་བའི་མཐར་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་གནས་སྤོ་བྱ་རྒྱུ་ཞལ་འཆམ་མཐུན་གྲུབ་བྱུང་བར་བརྟེན་བཞུགས་སྒར་བོད་གཞུང་བརྒྱུད་༸གོང་ས་མཆོག་དང་ལྡི་ལི་དབུས་སྐྱོབ་གསོ་ཚོགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་བཅས་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་མ་ཟད། སྦག་ས་ནས་མི་འགྲོ་ཆེད་གཉེར་གནང་ནས་འབོད་

-402-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བསྐུལ་ཐེངས་མང་གནང་ཞིང༌། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་དང་འབྲེལ་དབུས་སྐྱོབ་གསོ་ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་གར་གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་བཅས་དང་གོ་བསྡུར་རིམ་པར་གནང་མཐར། སྦག་ས་ཆོས་སྒར་འདི་ཉིད་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་གནང་འཐུས་བཀའ་ཁྲོལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།
འོན་ཀྱང་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་གནང་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་མ་ཐག་གྲྭ་པ་རེ་ཟུང་དོགས་འདྲོག་གིས་བཀྲོག་གཏམ་མང་པོ་སྤེལ་ཏེ། ཆོས་ཁོ་ན་སློབ་སྦྱོང་དང་མི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་རྣམས་ད་ཆ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་མཐའ་མ་ཞིང་ལས་ལ་འཇུག་དགོས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱོ་བོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་༸རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དགོངས་བཞེད་རྩ་བ་ནས་མིན་ཅེས་བསམ་འཆར་མང་པོ་གསུངས་མཁན་བྱུང༌། དེར་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ནས་སྦག་སའི་གནས་དོན་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། ༸རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་སྦག་ས་གནས་སྤོ་བྱ་ཕྱོགས་སྐོར་བོད་གཞུང་ལས་བྱེད་རྣམས་ནས་གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་ལ་རྩིས་ཏེ་གྲོས་བསྡུར་ལན་མང་གནང་མཐར། གང་ཅིར་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཟིགས་ནས་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་གནང་རྒྱུར་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བས་དེ་དོན་༸གོང་ས་

-403-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྙན་སེང་ཞུས་པར་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཆོག་འཆན་གཙང་མ་གནང་བ་རེད། ཞེས་སོགས་གསལ་བཤད་རིམ་པར་གནང་ཞིང༌། མཐར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་བཀའ་སློབ་སྒྲ་འཛིན་འཕྲུལ་འཁོར་ནང་ཡོད་པ་ས་གནས་སུ་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་ཆོས་དོན་བཀའ་བློན་ཀུན་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་སྦག་སར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་མང་ཇ་དང་བཞེས་ཐུག་སྐུ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང་འབྲེལ་ཚོགས་དབུས་སུ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཁོར་དང་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་གནང་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་བཅས་གསལ་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་དོགས་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང༌། སྤྱིར་གདན་ས་ཆེན་པོའ་ནང་ལ་དཀྲོག་གཏམ་ལ་མགོ་འཁོར་སླ་བའི་བག་ ིཆགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དུས་ཀུན་གཟབ་ནན་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། སྐབས་དེར་དཀྲོག་གཏམ་གྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་གཞིས་ཆགས་སུ་སྤོ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྐྱིད། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཅས་ལ་གྱོང་གུན་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་དེང་སྐབས་ཕྱི་མིག་བལྟས་ན་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། དེ་ནས་སྦག་སའི་དགེ་འདུན་གནས་སྤོ་གནང་ཡུལ་ནི་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད་གཉིས་མེ་སོར་སྦེལ་ཀོབ་

-404-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལུགས་ཟུང་བསམ་གྲུབ་གླིང་གཞིས་ཁོངས་དང༌། དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དང༌། འབྲས་སྤུངས། ས་སྐྱ་དང་རྙིང་མ་བཅས་མོན་གྷོ་འདོད་རྒུ་གླིང་གཞིས་ཁོངས་བཅས་སུ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ། དེ་ལྟར་གནས་སྤོ་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་མཚམས་སྦག་ས་བླ་སྤྱིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་འཛིན་ཆས་ཡོངས་རྫོགས་ཤོག་གསུམ་ལ་ཕམ་རྒྱལ་མེད་པར་ཆ་བགོས་གནང༌།
འཚེ་བྲལ་ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་དབང༌། །
གངས་ལྗོངས་མཁའ་ལམ་ཡངས་པོར་རྒྱུ་བ་ལ། །
དབང་ཕྱོགས་དམར་ལྟའི་སྤྲིན་གྱིས་རབ་བསྒྲིབས་ཀྱང༌། །
འཕགས་ཡུལ་ཐུབ་བསྟན་པད་ཚལ་སླར་ཡང་བཞད། །

གངས་ཅན་མགོན་པོའ་ཐུགས་རྗེ་ཆུ་འཛིན་ལསི ། །
ཐབས་མཁས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཆར་བབས་པ་ཡིས། །
འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་ལ། །
ཐུབ་བསྟན་པདྨ་དཀར་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བྱའོ།།

-405-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་དང་དེར་འཛུགས་བསྐྲུན་གྱི་སྐོར་མདོར་བསྡུས།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༩ ཟླ་བ་༡༢ པའི་ནང་གནས་སྤོ་གནང་སྐབས་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་ནས་རླངས་འཁོར་བབས་ཚུགས་བར་གྲྭ་ཚང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མའི་སྐུ་ཆས་ཡོད་དོ་ཅོག་གྲྭ་གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པ་འོར་འདྲེན་གནང་བས་གྲྭ་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱབ་ལ་རྨ་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་སོགས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་མྱོང༌། དེ་ནས་མེ་འཁོར་ནང་སེ་རའི་དགེ་འདུན་རྣམས་སྔ་ཕྱི་གསུམ་བགོས་ནས་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་རིམ་པའི་བྷེང་ལོར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་འབྱོར། དེར་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་འགོ་མཆོག་དང་ས་གནས་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་མཁན་ལས་རྣམ་པ་བཅས་སེ་རའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གུས་ཞབས་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་ཕེབས་བསུར་ཕེབས་འདུག་པ་རྣམས་དང་མཇལ་ནས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཟབ་རྒྱས་གནང་བས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་རླངས་འཁོར་ནང་གདན་འདྲེན་དང་སྐུ་ཆས་རྣམས་དོ་ཁྱེར་སྣུམ་འཁོར་ཆེན་པོ་མང་པོའ་ནང་བསྐྱལ་ཏེ་སྦེལ་ཀོབ་ ིགཞིས་གྲོང་གསུམ་པ་བར་སླེབས་པ་དང༌། དེར་གྲོང་སྡེ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ཁང་དུ་སྦེལ་ཀོབ་བསམ་གླིང་གཞིས་ལས་ཁང་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏོག་

-406-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བཅས་གོ་བསྒྲིགས་གནང་འདུག་པར་དགེ་འདུན་ཚང་མས་དགྱེས་དགུར་རོལ། དེ་ནས་གཞིས་ཆགས་སུ་ཐོག་མར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞུགས་གནས་དམག་མིའི་སྡོད་གུར་ནང་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། དབྱར་དཔྱིད་གཉིས་སུ་དྲག་ཆར་རླུང་འཚུབ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་ཕྱག་ལས་སམ་ངལ་ལས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མར། གཞིས་རྙིང་གྲོང་སྡེ་གསུམ་པ་ནས་སེ་ར་དགོན་པ་བཞེངས་ཡུལ་བར་གྱི་འཁོར་ལམ་ཆེན་པོ་དེ་གསར་བཟོ་གནང༌། གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་རྟེན་ཞིང་སའི་ཆེད། ཤིང་ནགས་གཅོད་དྲེགས་དང༌། ས་འོག་ནས་རྡོ་དང་ཤིང་རྩ་བསྔོགས་འདོན་སོགས་ཕྱག་ལས་མང་པོ་དང༌། ཡང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་གསར་བཞེངས་ཆེད་དུ་བྱེ་མ་དང༌། རྡོ་ས་ཕག་སོགས་འོར་འདྲེན་དང༌། བཞུགས་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ས་ཤར་བྲུས་པ་སོགས་དང༌། ཞིང་ས་འདེབས་ལས་རྨོ་སྐོར་སོགས་མདོར་ན་མི་ལོ་བཞིའི་རིང་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོགས་ལ་གདོང་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་དང༌། རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཅས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དང༌། ཕྱག་ལས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གང་ལེགས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་

-407-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཧ་ཅང་ཡི་རངས་དང་བཅས། བོད་པར་རོགས་རམ་བྱས་པ་དེ་བྱེད་གོ་ཆོད་འདུག་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་ཐོབ། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ནས་དཀྲོག་གཏམ་སྤེལ་དོན་གྲྭ་པས་ལས་ཀ་མ་བྱས་པར་ཟས་ཉལ་སྐྱིད་ཉལ་བྱས་ཏེ་སྡོད་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ངན་སྨྲས་ཐམས་ཅད་རང་ཤགས་ཀྱིས་འགག་པར་མཛད། དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་ལས། དེ་བཞིན་བཟོ་ལས་སོགས་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ལ་རང་རང་གི་འཇོན་ཚོད་དང༌། ནུས་ཚོད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གནང་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱལ་བསྟན་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་ཆེད་དུ་བོད་ཕྲུག་མང་པོ་དགེ་རྒན་སོ་སོའ་དགེ་ཕྲུག་ཏུ་བདག་ཉར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ ིནང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དང༌། གཞན་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་འགྲོ་སྡོད་སྤྱོད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་གནང༌། དགེ་ཕྲུག་དེ་དག་གི་འཚོ་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གྲྭ་ཚང་སོ་སོ་ནས་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད་སྟབས་དགེ་རྒན་སོ་སོ་ནས་ཐབས་ཤེས་གནང་དགོས་པ་དང་རིམ་པས་འཚོ་རྟེན་ཇེ་ལེགས་སུ་གྱུར།
དེ་ལྟར་སྦག་ས་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་ནི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དུང་ལས་དཀར་བ་དང༌། སྤྱི་སེམས་རི་ལྟར་བརྟན་པ། བཟོད་སྲན་ལྕགས་ལས་སྲ་བ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་

-408-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རྨད་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་གྲྭ་ས་སོ་སོའ་ིཚོགས་ཆེན་དང་གྲྭ་ཚང༌། ཁམས་ཚན་རྣམ་པ་བཅས་ཡར་རྒྱས་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གང་ཅིར་གྲ་རྒྱས་སྲ་བརྟན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་བསྟན་སླར་གསོའ་གཞི་རྩ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཚུགས་ ིཐུབ་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཙམ་མ་ཟད་ལོ་རྒྱུན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དད་གུས་ཅན་གྱི་སྦྱིན་བདག་འདས་གསོན་རྣམས་ཀྱིས་མང་ཇ་དང་གྲྭ་ཇ་སོགས་བསྙེན་བཀུར་མཆོད་འབུལ་ཞུ་སྐབས་ཡོན་གནས་དམ་པར་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཉི་ལྷགས་ཆར་གསུམ་གྱིས་དཀའ་ཉེན་ཟློག་ཆེད་དང༌། མང་ཇ་ཚོགས་ཡུལ་ཚོགས་ཁང་མེད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་བྱེས་སྨད་ལྟོ་ཤོག་རེ་ནས་ཤིང་བཟོ་བ་མི་རེ་ཆེད་འཛུགས་གནང༌། ཁོང་རྣམས་དང་གྲྭ་མང་བཅས་ནས་ཤིང་གི་ཀ་གདུང་དང་རྫ་ཐོག་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་མི་ཆུང་བ་ཞིག་དང༌། མདུན་སྒོའ་གཡས་གཡོན་དུ་སེ་ ིར་བླ་སྤྱིའི་ལས་ཁང་དང་ཚོང་ཁང་ཆུང་ངུ༌། གཞན་ཡང་མང་ཇའི་ཐབ་ཚང་ཆེན་མོ་སོགས་དང༌། རྒྱུ་ཆ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཁང་དང་ཚོང་ཁང་ཆུང་ངུ་རེ། དེ་བཞིན་སེ་ར་མཉམ་སྦྲེལ་ལས་ཁང་དང༌། ཟ་ཁང་སོགས་ནི་གུར་སར། དེང་སྐབས་སེར་སྨད་འཕྲོད་བསྟེན་དང་གདན་འཐག་བཟོ་གྲྭ་ཡོད་ས་དེར་འཕྲལ་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཕྱིར་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང༌། དེ་ནས་རིང་མིན་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོའ་མཇུག་ཙམ་ལ་དུས་ ི

-409-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མེ་སོར་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་གསར་ཕོ་བྲང་དུ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་བཀའི་དབང་ཟབ་མོ་སྩལ་བཞེད་ས་གནས་སུ་ཞབས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞོར། བོད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མཚན་འཆང་སེ་རའི་དགེ་འདུན་རྣམས་གང་དུ་བཞུགས་ཡུལ་གུར་སའི་འཕྲལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞབས་སེན་འོད་ཟེར་འབར་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁ་མངོན་པར་བཀོད་ཅིང༌། མ་འོངས་སེ་ར་དགོན་པ་བཞེངས་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་སུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་ཕྱག་ནས་མེ་ཏོག་ལན་མང་གཏོར་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་བཅས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཆེན་པོ་ཀ་ཎ་ཏྲ་ཀའི་ནང་དུས་རབས་ཉི་ཤ་པའི་སྨད་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ཐམ་པའི་ལོར་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་དང༌། འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྟེན་གཞི་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ། སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གླིང་ཕྱག་འདེབས་པའི་སྔོན་འགྲོ་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོའ་ངང་ལེགས་པར་ ིབསྐྱངས་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

-410-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དེ་ནས་གཞུང་སྒེར་གྱི་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་འབུལ་དང་འབྲེལ།
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྲྭ་གྲངས་༤༠ ལྷག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་བསྩལ་གནང་དང༌། དེ་ནས་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བཀའ་སློབ་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཇི་ལྟར་ཕེབས་པ་ནི། མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གང་དེའི་དགྱེས་འཛུམ་བཞད་པའི་ཞལ་བཟང་པདྨ་དཀར་པོའ་གཟི་བྱིན་བཟོད་པ་དཀའི་བ་ངོམས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར། ད་ཡོད་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མཁན་པོ་མཁན་ཟུར་དགེ་འདུན་དམངས་དང་བཅས་པས་ངོས་དང་བོད་གཞུང་སོགས་ལ་བཀའ་རྩི་དང་ལེན་གྱིས་འདི་གར་ཕེབས་ཐུབ་པ་དགའ་པོ་བྱུང༌། སྤྱིར་གདན་སའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དམངས་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་གཞིས་ཆགས་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་ཡང་ཁྱེར་དཀའ། ཡིན་ནའང་མ་འོངས་ཕུགས་ཕན་གྱི་རྩ་བ་འདི་ལས་ལྷག་པ་དང༌། འདི་ལས་བརྟན་པ་ཞིག་མེད་པར་ལྟ་བུར་བསམས། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཕུགས་རྒྱང་རིང་པོའ་དགེ་མཚན་ལ་གཟིགས་ནས་གནས་ ིསྐབས་ཀྱི་ངལ་ལས་དང་མིང་ངན་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་གདོང་ལེན་གནང་བར་བསྔགས་བརྗོད་ཡོད། རིང་མིན་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། གཙོ་བོར་སྔར་རྒྱུན་སློབ་གཉེར་བསྐྱར་གསོ་གནང་དགོས་འདི་གལ་ཆེ། འདིར་ཕེབས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་ཡང་གྲྭ་ཆུང་དགའ་རབ་ཞིག་ཡོང་ཚར་མི་འདུག་གམ། ཧ་ཧ་ཞེས་བཞད་མོ་དང་བཅས། འདིར་སྤོས་པའི་དགེ་

-411-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

མཚན་དེ་རེད། སྔར་རྒྱུན་ལྟར་སྦག་སར་བཞུགས་ཡོད་ན་གྲྭ་པ་གསར་ཞུགས་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། དེ་ནས་ཁྱད་པར་ས་བདག་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འབྲེལ་གང་གཟབ་དང་ཕན་གྲོགས་གང་ཐུབ་གལ་ཆེ། རིམ་པས་ཇེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བསྩལ། དུས་གསུམ་༸རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་གང་གི་བཀའ་སློབ་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩིས་དེར་འདུས་སྐྱ་སེར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གསལ་རིག་ཡིད་ཀྱི་ཡོལ་གོ་ཡོངས་སུ་གཏམས་པས་རེ་ཞིག་ཚང་མ་དད་སྐྱོའ་འཚོ་བ་དྲག་ ིཔོའ་གཞན་དབང་གིས་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་དུ་གྱུར་ཏོི ། །

སྟོབས་བཅུའི་མངའ་བདག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེས། །
བོད་ལྗོངས་འགྲོ་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་གཞན་དབང་གིས། །
ཟླ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཡི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །
དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཆེན་བཏབ། །

དེ་བཞིན་དེང་སྐབས་གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཡི། །
ཚུལ་གྱིས་འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ། །བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལྡན་མཁས་མང་འབྱུང་བའི་གཞི། །སེར་འབྲས་ལ་སོགས་དགོན་སྡེ་དུ་མ་བཏབ། །

-412-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །
འཕྲལ་ཕུགས་ཀུན་ཏུ་སྨན་པའི་མཛད་བཟང་འདི། །
སྟོབས་བཅུའི་མངའ་བདག་གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཉིད། །
མ་གཏོགས་སུ་ཡིས་ནུས་སོ་དྲེགས་ལྡན་རྣམས། །
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
ཕྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལོར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེ་རའི་གུར་སར་ཞབས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ། བསྙེན་བཀུར་དང་མ་འོངས་བསྟན་སྲིད་རྒྱས་ཐབས་དགོངས་བཞེད་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་སློབ་དང༌། གསུང་ཆོས་བཅས་དགྱེས་བསྩལ་གནང༌། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཕྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང༌། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཤགས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་དང༌། གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་ཡོངས་སུ་སྐོང་བའི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མཛད་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་བཞེངས་ཡུལ་དུ་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམ་གཉིས་ནས་གསུང་ཆོས་ཅི་གནང་སོགས་ཞིབ་པ་མཛད་རྣམ་སོ་སོར་གསལ་བས་འདིར་བཀོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

-413-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

དེ་ཡང་ལོ་གསུམ་ལྷག་གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་ས་ཞིང་མཉམ་ལས་གནང་རིང་བརྒྱ་དཔོན་བརྒྱད་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཆད་གང་བྱུང་དང་གཞན་ཡང་མཐུན་རྐྱེན་ཐབས་འཚོལ་གནང་སྟེ་སྨན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་ཆེ་ལེགས་གཟུངས་ན་བཟའ་དང་བཅས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་བཞེངས་གནང་མཛད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༣ གྱི་སྨད་ཙམ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ད་ནས་བཟུང་དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་རྟེན་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྲྭ་ཚང་སོ་སོ་ནས་བཞེས་རྒྱུ་དང༌། རང་རེའི་ལས་འགན་དང་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་སྔར་སྲོལ་ལྟར་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་དང་འབྲེལ། སྤྱིར་ཆོས་འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས། ལྷག་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་གནང་རྒྱུར་མ་སྔ་མ་ཕྱིའི་དུས་ལ་བསླེབས་པར་བརྟེན་གང་མགྱོགས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཆོས་ར་ཚོགས་ཐབས་གནང་རྒྱུ་ ིདང༌། དེའི་ལས་འགན་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ ིདང་དགེ་སྐོས་སོགས་ལས་སྣེ་རྣམས་དང་འདུས་མང་བཅས་ནས་བཞེས་ཏེ་རིང་མིན་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་གྱུར་པ་མཛད་དགོས་པ་

-414-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དང༌། ད་ནས་བཟུང་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་དགེ་སྐོས་དེ་བཞིན་༸གོང་ས་མཆོག་ ིགི་ཕྱག་རྟགས་ཅན་དང༌། དེ་ཡང་ལོ་གཉིས་རེར་གནང་བ་ཡིན་ན་སྒྲིགས་ཁྲིམས་ནོན་ཆེ་བ་དང་གྲྭ་མང་ནས་ཀྱང་བརྩི་བཀུར་ཆེ་བ་ཡོང་འགྱུར་བརྟེན་དེ་དོན་༸སྐྱབས་ཞུས་སྙན་ཞུ་འབུལ་རྒྱུ་སོགས་གྲོས་ཆོད་གཏན་འབེབ་གནང༌། དེར་བརྟེན་སེ་རའི་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་བརྒྱར་འཚོ་རྟེན་ས་ཞིང་ཨེ་ཀར་༢༠༠ ཡོད་པ་ནས་དགོན་པ་བཞེངས་ཡུལ་ས་ཨེ་ཀར་༡༠ ཕུད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱ་བོད་གཞིས་ལས་ཁང་གི་ས་ཞིབ་མི་སྣས་ཉིན་མང་ཞིབ་འཇུག་ཐོག་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་ཉུང་ལྟར་ཁག་གཉིས་སུ་ཆ་བགོས་གནང༌། དེ་ནས་བཟུང་གྲྭ་ཚང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིང་ས་འདེབས་ལས་སོགས་མཉམ་ལས་མ་དགོས་པ་གནང༌། དེ་ནས་རིང་མིན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ལ་ལས་རྒྱུན་ལོ་གཉིས་ཅན་གྱི་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་སྐོས་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། ཁོང་ནི་ཕྱག་རྟགས་ཅན་གྱི་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གྱི་དགེ་སྐོས་དང་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་མཁས་མཆོག་ཁོང་གིས་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་དེ་ལྷག་མེད་པ་དང། སེར་བྱེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོ་ས་བཅད་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་སྔར་བོད་དུ་ཞལ་ནས་ཞལ་བརྒྱུད་དང་སྙན་

-415-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ནས་སྙན་བརྒྱུད་དུ་ཞུ་བ་ཙམ་ལས་ཡིག་ཐོག་མེད་པ་དེ་ཡང་དགག་དགོས་ལེགས་གཟིགས་ཀྱིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་དང༌། ཡང་དེ་སྔོན་ལོ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གྱི་རིང་ཉམས་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་སེར་བྱེས་རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལང་གི་སྲོལ་བཟང་གསར་གཏོད་གནང་བ་སོགས་ཞིབ་པ་ཁོང་གི་རང་རྣམ་མ་བཅོས་ལྷུགས་པར་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཁོ་བོས་སྒྲིག་པ་ལས་གསལ་བའི་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །
དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་གདུང་རྣམས་ཤིང་བཟང་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོག་གཅིག་མ་སྦི་ལ་སའི་ཤིས་ཏྲིས་བཀབ་པ་ཆེ་ལེགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་བཞེངས་གནང༌། དེ་ནས་༧༣ ལོ་མཇུག་ཙམ་ནས་གོང་བརྗོད་ལྟར་གྲྭ་མང་གི་བཞུགས་ཁང་སོགས་ཟིན་ཉེར་བརྟེན་རིང་མིན་དགོན་སར་སྤོ་རྩིས་ཀྱི་འཆར་དོན་བཞིན་གུར་སར་སེར་བྱེས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལྟོ་ཚང་ལྔ་སོ་སོར་ཡིན་ཀྱང་མ་འོངས་པ་དེ་དག་སྤྱི་ཐབ་ཆིག་སྒྲིལ་གནང་དང་མི་གནང་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཉིན་མང་ལྷན་ཚོགས་བཀའ་གྲོས་གནང་མཐར་ལོ་གཅིག་རིང་སྤྱི་ཐབ་དང་དེ་ནས་ཅི་འགབས་ཉམས་མྱོང་གི་གཏན་འབེབས་གནང་འཐུས་མང་མོས་ཐག་བཅད་དང༌། ལོ་གཅིག་གི་སྤྱི་ཐབ་གཉེར་པ་མི་བཞི་ཡང་མང་མོས་འོས་འཕེན་གྱིས་བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་འབུམ། ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་ཀ་དབྱངས། ཧར་གདོང་དགེ་རྒན་པདྨ་ལགས། ཏྲེ་

-416-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཧོར་ཁོ་བོ་ཚུལ་དགའ་བཅས་བསྐོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒན་གཞོན་ཚང་མའི་ཞལ་ལག་སྤྱི་ཐབ་རང་ནས་བཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཟུར་འཐེན་མི་ཆོག་པ་དང། ས་སྐལ་མེད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཐབ་ནས་ཞལ་ལག་བཞེས་ཚེ་ལྟོ་དོད་འབུལ་རྒྱུ། འཛིན་གྲྭ་དང་ལོ་ཚོད་བཅས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གཞོན་པ་རྣམས་ཐབ་རེས་ཕེབས་རྒྱུ་སོགས་ཚང་མའི་མཚན་རྟགས་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་ནས་སྤྱི་ཐབ་གཉེར་པ་རྣམས་ནས་དེང་སྐབས་གྲྭ་ཚང་གི་ཟ་ཁང་དང་ཚོང་ཁང་ཡོད་ས་དེར་སེར་བྱེས་སྤྱི་ཐབ་ཁང་ཆེན་མོ་དང༌། གསོལ་ཆས་སོགས་འཇོག་ཡུལ་དོ་ཁང༌། ཚོང་ཁང༌། སྤྱི་ཐབ་གཉེར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཁང་བཅས་གསར་བསྐྲུན་གནང༌། དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་དགེ་འདུན་པ་ས་ཁང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མཁན་རྣམས་ནས་རང་རང་འདོད་མཐུན་མི་གྲངས་བཞི་རེ་མཉམ་བཞུགས་ནང་སྒྲིག་ཟིན་མཚམས་བཞུགས་ཁང་རྣམས་བགོ་འགྲེམ་ཕམ་རྒྱལ་མེད་པར་གནང་བ་ལྟར་རིམ་བཞིན་དགྱེས་སྤྲོ་ཆེན་པོའ་ིངང་ནས་བཞུགས་ཁང་སོ་སོར་སྤོ་གནང་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༤ ཕྱི་ཟླ་༡ པོའ་ཚེས་༡ ནས་སེར་བྱེས་སྤྱི་ཐབ་ཆེན་མོ་ནས་གྲྭ་མང་ལ་ཞལ་ལག་ཕུལ་ ིའགོ་ཚུགས་ཤིང༌། དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ཐོག་མ་སེར་བྱེས་གྲྭ་མང་གི་སྤྱི་ཐབ་ཁང་འདིར་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་གཅིག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང༌། དེང་སྐབས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༤༠༠༠ ནས་༤༥༠༠

-417-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

བར་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཐབ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
འཕགས་ཡུལ་དུ་སེར་བྱེས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་བཞེངས་པ། དེ་ཡང་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་དོན་གྲུབ་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་དང་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་མཛོད་ཧར་གདོང་དབུ་ཟུར་བྱམས་པ་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཚོང་ཁང་དང་སྨན་ཁང་ཡོད་ས་དེར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་ཇ་སོགས་ཚོགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་དང་སྒོ་གཡས་གཡོན་དུ་ཁང་ཆུང་གཉིས་ཅན་ལེགས་བཞེངས་གནང༌། དེ་ནས་བཟུང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་ལོ་མང་རིང་ཕྱག་ལས་གནང་ཡུལ་ལས་ཁང་དེ་ཡིན། དེ་སྔོན་སྦག་སར་བྱེས་སྨད་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཆོས་ར་ཕལ་ཆེར་མཉམ་ཚོགས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང༌། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༤ ཙམ་ནས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཆོས་ ིརའི་འདོན་རྟ་དབྱངས་སོགས་ཉམས་གསོའ་ཆེད་ཆོས་ར་སོ་སོར་ཚོགས་ ིརྒྱུར་གཏན་འབེབས་གནང༌། དེ་ནས་སྔོན་ལོ་ཤས་རིང་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ། འབྲུག འབྲས་ལྗོངས་སོགས་ནས་ཕེབས་པའི་གྲྭ་ཆུང་གསར་ཞུགས་མང་ཞིང༌། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་རྩ་བའི་དགེ་རྒན་རྣམས་ནས་གཅེས་སྐྱོང་དང་ཡིག་རིགས་འབྲི་ཀློག་སོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བཅས་དེ་ལྷག་མེད་པར་གནང་མོད། འོན་ཀྱང་དགེ་རྒན་རྣམས་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་སོགས་ཕྱག་

-418-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལས་ལ་ཕེབས་རིང་དམིགས་བསལ་བདག་ཉར་བྱེད་པོ་མེད་པས་ཕྲན་བུ་འཐུས་ཤོར་འགྲོ་ཉེན་ལ་བརྟེན་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ལྷན་སྟེང་ནས་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་དང༌། བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་འབུམ་གཉིས། དགེ་རྒན་རྣམས་ཕྱག་ལས་ཕེབས་རིང༌། གསར་ཞུགས་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་གཟིགས་རྟོགས་བདག་ཉར་བྱེད་པོ་བསྐོ་བཞག་གནང༌། དེར་བརྟེན་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནས་གྲྭ་ཆུང་རྣམས་ཕྱོགས་བགོས་གནང་སྟེ་དགེ་རྒན་རྣམས་ཕྱག་ལས་ལ་ཕེབས་ཤལ། གསར་ཞུགས་རྒན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་མཆོག་ནས་བསྡུས་གྲྭ་དཔེ་ཁྲིད་སོགས་དང༌། གཞོན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་འབུམ་མཆོག་ནས་དེ་བཞིན་གཟིགས་རྟོགས་དང་འབྲེལ་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་གྲྭ་གཞོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་ངལ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་པས་ཧ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེ་ནས་རིང་མིན་མཁས་དབང་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་འཕགས་ཡུལ་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭ་དབུ་འཛུགས་མཛད། དེ་ཡང་ཁོང་གཉིས་ནས་ལག་སྣེ་ཐབས་ཤེས་གནང་ནས་སློབ་ཁང་གསར་བསྐྲུན་གནང༌། དེ་ཡང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་ཁང་དེ་ནི་དེང་སྐབས་གྲྭ་ཚང་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐམ་གློག་ཡོད་སའམ་བསྐོར་ལམ་ཟུར་གྱི་ཁང་མིག་ཆུང་ངུ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་པ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འགྱུར་བླ་མའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་དེར་གཟིགས་པར་

-419-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཞུའོ། །དེ་ནས་རིམ་པའི་སློབ་གྲྭ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ལས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་ངལ་བ་མ་བྱས། །

སེར་བྱེས་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་པ་གསར་བཞེངས་
དང་དེའི་ནང་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༦ ཡས་མས་ནས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་ཧ་ཅང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར་སྟབས་གྲྭ་ཇ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཚོགས་ཁང་ཕྱིར་བཞུགས་དགོས་ཤིང༌། དེ་རྣམས་ལ་ཆར་ལྷགས་ཉི་གསུམ་གྱིས་སྐུ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་མཆོག་གིས་ཕྱི་ནང་གི་འབྱོར་ལྡན་མང་པོར་ཐབས་མཁས་རེ་བསྐུལ་དང༌། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་མང་པོ་ཕེབས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འབད་སྒྲུབ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཨར་ལས་སུ་ཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་མ་ཟིན་ཙམ་ནས་འདུ་ཁང་ཆེ་ལེགས་སྒོ་གསུམ་དང༌། གནམ་མཐོང་དཀར་ཆ་ལྡན་པ། སྦུག་ཏུ་གཙང་ཁང་བཅས་ལེགས་

-420-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གྲུབ་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་གི་རྟེན་གཙོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་སྣང་བརྙན་ ིཆེ་ལེགས། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྣང་བརྙན། ཡང་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྙན་མ་ལུས་སེམས་ཅན་མ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་གདུང་རྟེན་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྙན། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྣང་བརྙན་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པ་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་དང༌། གསར་བསྒྲུབས་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་དང་གསུང་རྟེན་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་སོགས་པོད་མང་པོ་བཞུགས། དེའི་གཡོན་དུ་ཡི་དམ་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་སྨན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་དང༌། གཞན་ཡང་ཞལ་ཐང་རིགས་མང་པོ་བཅས་ཡོད། གཙང་ཁང་གི་གཡས་སུ་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་མཛོད་ཁང་དང༌། དེའི་ནང་དུ་གྲྭ་ཚང་གི་སྐུ་རྒྱུ་གནད་ཡོད་ཁག་དང་འཛིན་ཆས་རྣམས་དང༌། ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་སྟེང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་༸རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་མདོ་སྦུག་ཆ་ཚང་ནང་རྟེན་དང་བཅས་པ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཤག་མདོ་སྦུག་ཆ་ལག་ཚང་མ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་ནང་རྟེན་འཛིན་ཆས་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རི་དྭགས་ཕོ་མོ་དང་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་མཚན་དཀྱིལ་

-421-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

དུ་གན་ཇིར་ར་དང་བཅས་མཛེས་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང༌། ཕྱི་ནང་མི་རིགས་ཚང་མས་མཇལ་སྤྲོ་ཞིང་དད་འདུན་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་པའི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་གྲུབ་རབ་གནས་དང༌། སྒོ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་གནང༌། དེ་ནས་བཟུང་མཁན་ཐོག་གཉིས་ལྷག་རིང་སེ་ར་བྱེས་པའི་གྲྭ་ཇ་སོགས་ཚོགས་སྒོ་མང་ཆེ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་དང༌། དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་ཆོས་ར་ཚོགས་ཡུལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ལྕགས་རིའི་ནང་དུ་ལོ་མང་གནང༌། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའི་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་མང་དུ་བསྩལ་གནང་མཛད་ཡོད་པས་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༦ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་ས་གསུམ་ ིགྱི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོའ་གསུང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་སྦྲགས་པའི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་ ིདང༌། ཡང་མགོན་པོ་གང་དེས་རྟ་མགྲིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་དང༌། རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགུ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་

-422-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བ་སོགས་དང༌། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་དགའ་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་༸རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཀའི་ཁྲིད་དང༌། ཡང་དེའི་ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་སྔ་ནས་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོའ་གསུང༌། བླ་མའི་རྣལ་ ིའབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ། ༸རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའ་ཁྲིད་ཡིག་ ིསྟེང་ནས་ཟབ་ཁྲིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བསྩལ་བ་སོགས་དང༌། དེ་རྗེས་བོད་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཕེབས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚོགས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པས་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་འཚོ་གོས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ས་ཁང་གི་ཐོབ་ཐང་མེད་ན་གྲྭ་ཚང་སྤྱི་ཐབ་ཁང་ལ་ཟླ་རེ་བཞིན་ལྟོ་དོད་འབུལ་དགོས། དེའི་སྐབས་དངུལ་ཧ་ཅང་དཀོན་པས་དགེ་རྒན་གཅིག་གིས་དགེ་ཕྲུག་མང་པོའ་ལྟོ་དོད་འབུལ་ཐབས་བྲལ་བར་ ིབརྟེན་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་དགེ་རྒན་རང་གི་ཐོབ་སྐལ་བག་ལེབ་དུམ་བུར་བགོས་ཏེ་འཚོ་བ་དེ་ཙམ་ལ་བསྟེན་ནས་ལོ་མང་ལྟོགས་སྡུག་ཆེན་པོ་དང་བཅས་དགེ་ཕྲུག་མང་པོ་འཚོ་སྐྱོང་གནང་ཡོད་པ་རེད༌། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༢ ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་དགའ་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་༸རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང༌། བྱང་ཆུབ་ ིལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་དང༌། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༦ ཟླ་བ་༡ པོའི་ི

-423-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ནང་སོག་པོ་དགེ་བཤེས་སེངྒེ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཡི་དམ་ཡང་གསང་གི་སྐོར་གྱི་དབང་རྗེས་གནང་མང་པོ་དང༌། ཡང་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་༣ པའི་ནང་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་བཤེས་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་བརྟན་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་མཁས་དབང་ཁལ་ཁ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཆོས་སྐོར་པོད་དང་པོའ་ལུང་ཁྲིད་རྒྱས་པ་སོགས་དང༌། ཡང་ལོ་ ིདེའི་ཕྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༡༢ ནས་ཟླ་བ་༡༡ པའི་ཚེས་༣ བར་མི་མངོན་སྦས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་འབྲས་ཏྲེ་སྤང་ནང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་༸རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་འབུམ་ ིཔོད་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་ཚང་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རིང་བར་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཁོང་ལ་ལུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་རྣམས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཡོད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དང༌། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེ་ཞབས་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དག་ཐོན་མང་པོ་དང༌། སྒྲོལ་མ་འབུམ་ཐེར་མང་པོ་བཅས་འབད་སྒྲུབ་གནང་ཡོད་པས་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་འདུ་ཁང་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་པས་སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ཁམས་ཚན་རྣམས་ནས་ཀྱང་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་དང༌། ས་ཡུལ་ལ་དཔག་པའི་ཚོགས་ཁང་དང་གྲྭ་ཤག་སོགས་བཞེངས་ཤིང༌། དེ་དག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་དང་དབྱར་རྒྱུགས་དགུན་རྒྱུགས་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་ཤིང་སློང་

-424-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དམ་བཅའ་སོགས་སྔར་སྲོལ་ཉམས་མེད་དུ་གནང༌།
ཕྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཕྱི་ཟླ་༧ ཚེས་༡༨ བོད་རབ་བྱུང་༡༦ ཆུ་ཕག་ཟླ་བ་༦ ཚེས་༢༣ ཉིན་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག ལྡན་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་མཆོག སེར་བྱེས་མཁན་ཁྲི་ཁྱོལ་ཚབ་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་རྟགས་ཕེབས་དགོངས་བཞིན་ཁྲི་འདོན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དགྱེས་སྤྲོ་ཆེན་པོའ་ངང་གནང༌། དེ་ནས་གོང་བརྗོད་བཞིན་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ ིའགྲོ་བཞིན་པའི་ངང༌། སེར་བྱེས་དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭ་དང༌། གཞུང་གསར་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཆོས་ཐོག་སྐབས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་རའི་ནང་རེས་མོས་མཚན་འཁྱོངས་ཕེབས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ དུས་འགྱུར་གྱི་གོང་བར་ཡོད་མོད། དེ་ནས་ལོ་མང་རིང་ནར་ལུས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ལོ་ནས་གོང་གསལ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཆོས་ཐོག་སྐབས་མཚན་འཁྱོངས་ཕེབས་དགོས་པའི་སྲོལ་བཟང་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་པོ་ལྷན་འཛོམས་སྟེང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་འཇང་དགུན་ཆོས་ཞེས་ཧ་ཅང་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐོག་ཟླ་བ་གཅིག་རིང་ཚུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ནས་རྩ་ཆད་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་

-425-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཉམས་གསོའ་ཆེད་༸སྐྱབས་མགོན་བཀའི་དྲིན་ཟླ་མེད་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལྷན་འཛོམས་བཀའ་བགྲོས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ནས་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་གྲགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སློབ་གཉེར་དེ་ཐོག་མ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དང༌། དེ་ནས་བཟུང་གདན་ས་གསུམ་དུ་ལོ་རེས་མོས་ཚོགས་གཏན་འཁེལ་བར་མཛད། དེའི་ལོར་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་དགེ་རྒན་གཉིས་བཅས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༣༧ འཇང་དགུན་ཆོས་ལ་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང༌། དེ་ནས་རིམ་པས་ཇེ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་སྲོལ་བཟང་དེ་དེང་སྐབས་སུ་ཡང་དབྱར་མཚོ་ལྟར་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་བཞིན་པ་འདིའོ། །དེ་ནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིགས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་པའི་གྲྭ་ཆུང་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་ལོང་སློབ་སྦྱོང་ཡོང་ཆེད་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སློབ་ཁང་དང༌། དགེ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་རྟེན། དགེ་རྒན་རྣམ་པའི་བཞུགས་ཁང་སློབ་དེབ་དང་བཅས་པར་རོགས་རམ་སྦྱིན་བདག་ཐབས་འཚོལ་འབད་བརྩོན་ཤགས་ཆེ་གནང་བར་བརྟེན་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་གནང༌། དེར་བརྟེན་དེང་སྐབས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭར་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭར་གྱུར་ཐུབ་པ་བྱུང༌། དེ་ཡང་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད་པའི་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་ཡི་གེའི་ངལ་བ་

-426-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མ་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་སྔོན་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༤ ལོའ་ལོ་གཅིག་གི་འཆར་གཞི་ཅན་གྱི་ ིསེར་བྱེས་ལྟོ་ཚང་སྤྱི་ཐབ་ཁང་དེ་བཞིན་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ལྷག་སོང་བས་རྒས་སྐྱོན་དང་ཆུང་སྐྱོན་སོགས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་སྤྱི་ཐབ་ཁང་གོ་ཡུལ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་བརྒྱབ་ཐབས་མེད་ལ་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ། དེང་སྐབས་གྲྭ་ཚང་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱི་ལས་ཤག་དང༌། གྲྭ་ཚང་གི་མཚམས་ཁང་ཡོད་ས་དེར་སེར་བྱེས་སྤྱི་ཐབ་རུང་ཁང་ཆེན་མོ་དང༌། བཞེས་བག་བཟོ་ཁང༌། སྤྱི་ཐབ་ཁང་གི་མཁོ་ཆས་འཇོག་ཡུལ་དོ་ཁང༌། སྤྱི་ཐབ་གཉེར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འཛུགས་བསྐྲུན་རྒྱ་ཆེ་གནང༌། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ལོར་སེར་བྱེས་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གྲྭ་ཚང་མཁན་ཁྲིར་འཁྱོལ་ཚབ། སེར་བྱེས་གཙང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་མཆོག་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཁྲི་འདོན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བར་གནང༌། དེ་ནས་རིམ་པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གོང་མ་རྣམས་ནས་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ལམ་བསྟན་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་སྐྱོང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་དུ་མ་ཕྱག་བསྟར་དང༌། དེ་ཡང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་ས་བཅད་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་

-427-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཆོས་ཐོག་དང་ཆོས་མཚམས་ཀྱི་གནང་སྒོ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་དུས་གསུམ་༸རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་རང་གཟུགས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྡོམ་ལྡན་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་རེ་ཞིག་དག་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུས། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུའི་དུས་མཆོད་ཆེན་མོ་དང༌། ཡང་མགོན་པོ་གང་དེའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་སྔར་ཡོད་སྲོལ་བཟང་ཆ་ཙམ་ཡང་ཉམས་མེད། གཞན་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་ཆོས་བྱེད་བོད་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་ཞབས་ཕྱི་གང་ཡོང་ཞུ་ཆེད། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པ་ཟུར་འཛུགས་དང༌། དེ་ནས་ཚོགས་པ་དེའི་ལས་བྱེད་པ་སྐབས་དང་པོ་ནས་དེང་གི་བར་སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་སྨན་ཁང་དང༌། མགྲོན་ཁང་སོགས་ཁང་མིག་མང་པོ། གཞན་ཡང་ཆུ་མཛོད་ཆེན་པོ་དུ་མ་གསར་བསྐྲུན། ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་གང་ཡིན་བརྟག་དཔྱད་དང༌། དེ་དག་བཅོས་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་གར་དང་བོད་རིགས་སྨན་པ་མཁས་གྲགས་ཅན་མང་པོ་གདན་ཞུ་དང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྨན་རིགས་ཡོད་ཚད་ཐབས་འཚོལ་བཅས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ཡུལ་མི་རྒྱ་གར་པ་རྣམས་དང༌། དེ་བཞིན་

-428-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་རྒན་གཞོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསོལ་སྨན་རྣམས་རིན་མེད་དང་ཕྱེད་ཆག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུལ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་ཉམས་ཐག་རྣམས་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་རོགས་ཕན་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཕྱི་དེ་ལྷག་མེད་པར་ཚང་མའི་བསྔགས་འོས་འབུར་དུ་ཐོན་པ་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པའི་ཕྱག་རྗེས་བཟང་པོ་དེ་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས། འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་ཙམ་སྟེ། སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་ཚོགས་པ་ནས་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཕན་རོགས་ཇི་ལྟར་གནང་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་སྐུ་ངལ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་ཞིབ་པ་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་ཡོད་དེར་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་ཡི་གེའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་བྱེས་གཙང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་མཆོག་མཁན་ཁྲིར་ཁྱོལ་ཚབ་ཏུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་ལྟར། སེར་བྱེས་མངའ་རིས་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་ལགས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་མཁན་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས། འདི་དག་གི་དུས་སྐབས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་སུ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་སློབ་གཉེར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་གྲྭ་ཚང་ནང༌། གཞལ་དུ་མེད་

-429-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

པའི་འགྲོ་བའི་ཡོན་གནས་དམ་པ་དགེ་འདུན་འདུས་ཚོགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་དང༌། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་ཆུ་ཚོད་དབྱར་མཚོ་བཞིན་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར། དེར་བརྟེན་འདུ་ཁང་རྙིང་པའི་མདུན་གྱི་ཆོས་ར་དེ་ཧ་ཅང་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་ཆོས་ར་ཚོགས་སྐབས་སུ་སློབ་གཉེར་བའི་འཛིན་གྲྭ་ཚང་མ་དེའི་ནང་མི་ཤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དངོས་ཡོད་ལ་བརྟེན་སེར་བྱེས་སློབ་ཁང་རྙིང་པའི་རྒྱབ་དེར་ཆོས་ར་ཆེ་ཙམ་ཞིག་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དེའི་ནང་ལོ་ཁ་ཤས་ཞིག་དབྱར་དགུན་གྱི་ཆོས་ཐོག་རྣམས་ཚོགས། རྗེས་སུ་འདུ་ཁང་གསར་པའི་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ར་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་གྲུབ་ནས་ཆོས་ར་རྙིང་པ་དེ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གྲྭ་ནས་བདག་
ཉར་གནང༌།

-430-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གྲྭ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་གསུམ་པ་གསར་
བཞེངས་དང་དེའི་ནང་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་མངའ་རིས་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་ལགས་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་སྐབས་ཕྱི་ནང་གི་འབྱོར་ལྡན་མང་པོར་ཐབས་མཁས་རེ་བསྐུལ་སོགས་ལ་བརྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འཆར་འགོད་མཛད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོ་ནས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་གཞུང་ལ་ཚད་ཕིད་ཁྲིའམ་རྐང་ཚད་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་དང༌། ཞེང་ལ་ཕིད་ཁྲིའམ་རྐང་ཚད་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅན། འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཀ་བ་རིང་ཐུང་གྲངས་དགུ་ཅུ། སྒོ་འཕྱོར་ལ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཐོག་བརྩེགས་ལྔ། མདུན་ཕྱོགས་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ། འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་ལ་ཟུར་སྒོ་བཞི་དང་གཞུང་སྒོ་ཆེན་མོ་བཅས་སྒོ་ལྔ་དང༌། འདུ་ཁང་སྦུག་ཏུ་གཙང་ཁང་གཡས་གཡོན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཅན་ཆེ་ལེགས་ལ་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས། དེའི་དབུས་སུ་རྟེན་གཙོ་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་སྣང་བརྙན་བལ་ཡུལ་ནས་ཆེད་དུ་གསར་ ིབཞེངས་གནང་བ་སྐུ་ཚད་ཕིད་ཁྲི་བཅོ་ལྔ་ཅན་ཧ་ཅང་གི་བྱོན་ལེགས་གཟུངས་ན་བཟའ་དང་ལྡན་པ། དེའི་གཡས་སུ་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་

-431-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

གྲུབ་པའི་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བལ་ཡུལ་ནས་ཆེད་དུ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་སྐུ་ཚད་ཕིད་ཁྲིའམ་རྐང་ཚད་དགུ་ལས་ལྷག་ཅན་གཟུངས་ན་བཟའ་དང་ལྡན་པ། དེའི་མདུན་དུ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྐུ་འདྲ་ཆུང་ངུ་མང་པོ་བཞུགས། དེའི་གཡས་སུ་བལ་ཡུལ་ ིནས་གདན་དྲངས་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྐུ་བརྙན་ཕིད་ཁྲིའམ་རྐང་ཚད་དྲུག་ཅན་གཟུངས་ན་བཟའ་ཕྲ་རྒྱན་བཅས་མཛེས་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དེའི་གཡས་སུ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱ་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའ་སྐུ་བརྙན་ཕིད་ཁྲིའམ་རྐང་ ིཚད་བདུན་དང་ཕྱེད་ཅན་གཟུངས་ན་བཟའ་ཕྲ་རྒྱན་བཅས་མཛེས་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེ་ལེགས། ཇོ་བོའ་སྣང་བརྙན་གྱི་དབུ་སྟེང་དྲ་མིག་ ིནང༌། གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པའི་རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་མ་ལུས་སེམས་ཅན་མ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང༌། དེ་དག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་རྗེའི་སྐུ་འདྲ་ཆུང་ངུ་ན་བཟའ་ཅན་མང་པོ་བཅས་བཞུགས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་སྣང་བརྙན་གྱི་དབུ་སྟེང་དྲ་མིག་ནང༌། གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པའི་རྟེན་གཙོ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ལེགས་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་ཆེ་བ་དང་གཞན་སྐུ་འདྲ་ཆུང་བ་མང་པོ་བཅས་བཞུགས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་འདྲའི་

-432-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མདུན་དུ་སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ་ལུགས་མ་ཆུང་ངུ་གཟུངས་ན་བཟའ་བཅས་པ་མང་པོ་བཞུགས། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་སྣང་བརྙན་ཆེན་པོའི་ིགཡོན་དུ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱ་གར་གྱི་ལི་དང་འཁའ་ར་ལས་གྲུབ་པའི་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཚད་ཕིད་ ིཁྲི་བཅུ་ཅན་བྱོན་ལེགས་དབུ་པཎ་གཟུངས་ན་བཟའ་གླེགས་བམ་རལ་གྲི་དང་བཅས་པ། དེའི་དབུ་སྟེང་དྲ་མིག་ནང༌། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་གཟུངས་ན་བཟའ་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་བཞུགས། རྗེ་སྐུ་དེའི་མདུན་དུ་སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ་བརྒྱད་དང་བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བཅས་བཞུགས་སོ། །
དེའི་གཡོན་དུ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་མི་ཡི་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་བརྙན་གསེར་ཟངས་ལས་བཞེངས་པ་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚད་ཕིད་ཁྲི་བརྒྱད་ཅན་གཟུངས་ན་བཟའ་ཞལ་གསེར་ཕྱག་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ཆེ་ལེགས་བཞུགས། དེའི་དབུ་སྟེང་གི་དྲ་མིག་ནང༌། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང༌། ཐུབ་དབང་གཙོ་འཁོར་གསུམ་བཅས་བཞུགས། དེའི་སྟེང་གི་དྲ་མིག་ནང༌། སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་དང༌། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་སྐུ་བརྙན་བཅས། ཡང་བླ་མ་རྗེ་

-433-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

བཙུན་པའི་སྐུ་བརྙན་ཆེན་མོའ་མདུན་དུ་ཐུབ་དབང་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་ ིའདྲ་མང་པོ་བཞུགས། ཡང་གསུང་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཚར་མང་པོ་དང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་གསུང་རབ་པོད་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བཞུགས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ། གཟིགས་པ་ལྔ་ལྡན། ཡི་དམ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གཙོ་འཁོར། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པ། སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དཀར་ལྗང༌། ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། བླ་མ་མཆོད་པ་དང་ལམ་རིམ་ཚོགས་ཞིང༌། མགོན་ཆོས་ལྷ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཅས་བཞུགས་སོ། །
གཙང་ཁང་དེའི་གཡས་སུ་ཐོག་ཁའི་སྐས་ཁང་དང༌། སྐུ་ཐང་རྣམས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྫས་གཞན་འཇོག་ཡུལ་བཅས་ཁང་མིག་གཉིས་དང༌། གཙང་ཁང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཡི་དམ་ཁང་དང༌། དེའི་དབུས་སུ་རྟེན་གཙོ་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དཔལ་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྣང་བརྙན་སྐུ་ཚད་ཕིད་ཁྲི་དགུ་ཅན་ཆེ་ལེགས་གཟུངས་ན་བཟའ་ཕྱག་མཚན་དང་ལྡན་པ། དེའི་དབུ་སྟེང་དུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དང༌། ཡི་དམ་གྱི་གཡས་སུ་༸སྐྱབས་མགོན་ལྔ་པ་

-434-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཆེན་པོ། དེའི་དབུ་སྟེང་དུ་༸རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད། ཡི་དམ་གྱི་གཡོན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ། དེའི་དབུ་སྟེང་དུ་སློབ་དཔོན་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་བཅས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ལེགས། དེ་དག་གི་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲ་མིག་ནང༌། ཕྱོགས་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་བཞི། མཚམས་བཞིའི་སྒོ་མ་བཞི། བཀའ་སྲུང་དྲེགས་པ་ལྕམ་སྲིང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། གཞི་བདག་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན། གཟའ་རྒོད་ར་ཧུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མང་པོ་དང༌། ཡང་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གཙོ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གསར་རྙིང་དང་ཆེ་ཆུང་མང་པོ། གསུང་རྟེན་ཡི་དམ་རྟ་མགྲིན་སྐོར་གྱི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་བཅས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་སྒྲུབ་ཆོག་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་པོད་ཧ་ཅང་མང་པོ་བཅས་བཞུགས། གཞན་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཕུར་པ། རལ་གྲི། རྡོ་རྗེ་སོགས་སོ། །དེར་དམིགས་བསལ་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་སྒྲུབ་གྲྭ་པའམ་བསྐང་གསོ་བ། སྔོན་༸སྐྱབས་མགོན་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་རྣམས་དང༌། ན་བཟའ་ཆས་གོས་སོགས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞེས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་བསྩལ་བའི་སེར་བྱེས་རྟ་མགྲིན་བསྐང་གསོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། དེང་སྐབས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་བསྐང་གསོ་བ་ཞལ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉི་ཤའི་བར་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ནས་ལོ་འཁོར་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་བསྟན་སྲིད་དང༌། ལྷག་པར་བཀའི་དྲིན་མཚུངས་

-435-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

མེད་༸གོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ། གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང༌། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་སོགས་སྤྱི་སྒེར་གྱི་རྐྱེན་སེལ་རིམ་གྲོར། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྐོང་ཆེན་མོ་སོགས་ཞུ་བྱ་ཚང་མ་དུས་ཐོག་སྨིན་སྒྲུབ་གནང་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིགས་ཁྲིམས་ཇི་ཡོད་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད། འདུ་ཁང་ཆེན་མོའ་འོག་ཏུ་དགེ་འདུན་མང་ནས་རྒྱུན་ལྡན་ཞལ་ལག་བཞེས་ ིསྐབས་ལྷན་ཚོགས་གནང་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ཧ་ཅང་མངོན་གཙང༌། དེའི་གྲལ་འགོར་རྟེན་གཙོ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱ་གར་རག་སེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་དབང་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང༌། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་གི་སྣང་བརྙན་ཆེ་ལེགས་གཟུངས་ན་བཟའ་དང་བཅས་པ་དང༌། དེའི་གཡས་སུ་ལྷ་ཁང་དེའི་དཀོན་གཉེར་གྱི་བཞུགས་ཁང༌། གྲལ་འགོ་གཡོན་དུ་གྲྭ་ཚང་མཆོད་བཞེངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཅའ་ཁང༌། ཚོགས་ཁང་དེའི་མདུན་གཡས་ཕྱོགས་སུ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོའ་ིསློབ་གཉེར་ཁང་གི་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པའི་ལས་ཁུངས་མདོ་སྦུག་གཉིས། དེའི་གཡས་རྡོ་སྐས་ཆེན་པོའ་འོག་ཏུ་ཕྱིའི་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་ལ་གསོལ་ཚིགས་ ིའབུལ་ཁང་ཆེན་མོ། དེའི་གཡས་སུ་གསོལ་ཐབ་ཁང་མདོ་སྦུག་གཉིས་ཅན་ཆེ་ལེགས་བཅས་སོ། །

-436-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའ་སྒོ་འཕྱོར་གཡས་ཕྱོགས་སུ་དཀོན་ ིགཉེར་བཞུགས་ཁང་དང་གདན་ཁང་བཅས་ཁང་མིག་གཉིས། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་གློག་གི་ཡོ་ཆས་ཁང་དང་ཐོག་ཁའི་སྐས་ཁང༌། སྒོ་འཕྱོར་སྟེང་དུ་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་མཛོད་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཁང་དང༌། གྲྭ་ཚང་ཚོགས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་ནང་གི་འཛིན་ཆས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་བཅས་པ། དེའི་སྒོའ་ིགཡོན་དུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཆེན་མོའ་རྣམ་སྲས་བང་མཛོད་ཁང་ཆེན་མོ་ ིའདོད་དགུ་གཡང་འཁྱིལ་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས། རྡོ་སྐས་ཀྱི་གཡས་སུ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་འཚོ་སྣོན་ལས་ཁང་འཛིན་ཆས་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་གསོལ་ཐབ་ཁང་སོགས་ཁང་མིག་མང་པོ་དང༌། ཡི་དམ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་སྐུ་མགྲོན་མི་ཆེན་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་མདོ་སྦུག་ཆེ་ལེགས་ཉེར་མཁོའ་འཛིན་ཆས་དང་བཅས་ ིཔ། དེའི་སྟེང་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཆུང་མདོ་སྦུག་མཇལ་འཕྲད་ཁང་དང་བཅས་པ་ཆེ་ལེགས། དེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཚོམས་ཆེན་༸རྒྱལ་བའི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ། དེའི་གཡས་སུ་༸རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྣམ་པར་༸རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་མོ། དེའི་ནང་རྟེན་གཙོ་སྐུ་རྒྱུ་ལི་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་དབང་སྐུ་རྙིང་དང༌། ཤར་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་དབང་སྐུ་འདྲ་གཉིས་དང༌། ཡང་ཤར་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་སྨན་བླའི་སྐུ་འདྲ་གཅིག ལི་མཁར་ལས་གྲུབ་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་

-437-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

བརྙན་རྙིང་པ་གཅིག སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་གཅིག ཡོངས་འཛིན་གླིང་དགའ་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་འདྲ་གཅིག ཡི་དམ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་གཅིག སྐུ་རྒྱུ་བ་སོ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་དང༌། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། སངས་རྒྱས་དང་ཇོ་བོའ་ིརིང་བསྲེལ་ནང་གཟུངས་ཅན་གྱི་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཅིག ༸རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་གཅིག སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཞལ་ཐང་གཅིག་བཅས་དང༌། ཐུགས་རྟེན་སྐོར་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༧ ལོར་སེར་བྱེས་ཏྲེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་མངའ་རིས་རྫོང་ཕྱག་ཐུབ་བསྟན་ཚེ་རིང་བརྒྱུད་ནས་ཕེབས་པའི་སྟོད་བྲ་ནག་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོ་གྲུབ་ཐོབ་མདའ་ཕྱར་བའི་ཕུར་པ་ཐོག་ཐུབ་མ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚན་ཁ་འབར་བ། འདི་ཉིད་དེང་སྐབས་ལོ་ལྟར་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤ་བདུན་ཉིན་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ན་རིམ་ནས་ཡི་དམ་ཕུར་པ་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་སྒྲུབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་དད་ལྡན་མི་མང་སེར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཕུར་པའི་བྱིན་རླབས་གནང་བཞིན་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྔར་༸སྐྱབས་མགོན་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་སྐབས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་མ་རུང་དུས་འགྱུར་ ིཆེན་མོའ་བར་སེ་ར་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ན་རིམ་ནས་ཡི་དམ་ ིཕུར་པ་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བཅད་རྒྱ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དད་ལྡན་མི་མང་སྐྱ་སེར་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཕུར་པའི་བཀའ་དབང་ངམ་ཕུར་པ་

-438-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཇལ་ཁ་གནང་བའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུའང་ཉམས་པ་མེད་པར་འཛིན་སྐྱོང་ཕྱག་བཞེས་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་དང༌། གཞན་ཡང་ཁྲོ་ཕུར་ལེགས་པ་ཞིག་བཅས་བཞུགས་སོ། །
གསུང་རྟེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསེར་བྲིས་སོགས་པོད་ཧ་ཅང་མང་པོ་བཞུགས། མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྩ་རྒྱུད་སོགས་བཞུགས་པའི་པོད་གཅིག དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་གསུང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། འདུལ་བའི་མངའ་བདག་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོའ་གསུང༌། མཚོ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་ ིའོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གཞི་སྟོད་སྨད་གཉིས། མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང༌། མཛོད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ ིབཙུན་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང༌། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང༌། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ་གཉིས། ༸རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་གསུང༌། འདུལ་བའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་གཞི་སྟོད་སྨད་གཉིས། ཡང་དེའི་གསུང༌། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ཆ་ཚང༌། ཡང་དེའི་གསུང༌། མཛོད་ཊཱིཀ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་མཁས་ ིཔ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་བསྟན་བཅོས་མངོན་

-439-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའ་དོ་ཤལ། བཀའི་དྲིན་མཚུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུང༌། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་སྦྱར་ཞིང༌། འཇམ་མགོན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ། ཤེར་མདོའ་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ ིཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་འགྲེལ་ཆེན། སྔོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ། སྐབས་དང་པོ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཆ་ཚང༌། མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང༌། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལེའུ་བཞི་ཆ་ཚང༌། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་གསུང༌། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་ལེའུ་བཞི་ཆ་ཚང༌། དེས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན། ཡང་དེས་མཛད་པའི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབེབས། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཊཱིཀྐ་ཀ་བ་ནས་ཅ་བའི་བར་པོད་གཅིག རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་ཊཱིཀྐ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྟ་ནག་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་གྱི་

-440-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཊཱིཀྐ། གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ལས་ཚོགས་པོད་གཅིག ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཡིག་ཆ་པོད་ཁ་ཤས་བཅས་གསུང་རབ་པོད་མང་པོ་བཞུགས་སོ། །གོང་གསལ་ཚོམས་ཆེན་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་ཟེའུ་ལྷ་ཁང་དུ་རྟེན་གཙོ་སྔར་གྲྭ་ཚང་སྦག་སར་བཞུགས་སྐབས་ཕག་རི་བླ་བྲང་རྙིང་པ་ལ་བླུ་ཡོན་ཕུལ་ཏེ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྣང་བརྙན་བྱོན་ལེགས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཡི་དམ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དཀར་ལྗང་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་གྲངས་མང་དང༌། རྗེ་གཟིགས་པ་ལྔ་ལྡན་དང༌། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་མང་པོ། ༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོའ་བཞུགས་ཁྲི་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ ིབློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོའ་དབུ་ཞྭ། བཀའི་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའ་དབུ་པཎ་རྣ་རིང་སོགས་རྟེན་ ིགསུམ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའ་དབུ་རྩེར་གསེར་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ ིརྒྱ་ཕིབས་ཆེན་མོ། དེའི་སྟེང་དུ་གན་ཇི་ར་ཆེ་ཆུང་གསུམ་དང༌། རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཟུར་བཞི་ནོར་བུའི་གཟུགས། མཐའ་བསྐོར་པད་འདབ་གཉིས་བརྩེགས་དང་ལྡན་པ་སོགས་དང༌། དེའི་མདུན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབ་བརྒྱད་

-441-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

པ་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྭགས་ཕོ་མོ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་གན་ཇི་ར་ཆེ་ལེགས། ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུའི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་བཞི། མཐའ་བསྐོར་དུ་བད་ཕུར་དང༌། དེའི་བར་དུ་དུང་ཕྲེང༌། སྤེན་ཚོན་དམར་པོ་དང༌། སྤེན་རྒྱན་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཞིང་མཛེས་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ། དག་པ་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གསོལ་ཐབ་རུང་ཁང་ཆེན་མོ་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཅན་ཆེ་ལེགས་དངོས་གཙང༌། ཕྱི་ནང་གི་འཛིན་ཆས་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཨར་ལས་དབུ་འཛུགས་གནང་སྟེ་ལོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཙམ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས། བདག་སོགས་སྐྱེ་འགྲོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་རྟེན་ཆེན་མོ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་འདི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བོ། །
བོད་རྒྱལ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་ནས་དེང་གི་བར། །
མ་བྱུང་དུས་འགྱུར་ངན་པའི་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས། །
གངས་ལྗོངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་དང་བསྟན་པའི་གནས། །
དགོན་སྡེ་དྲུག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་རྩ་མེད་བཏང༌། །

-442-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཞན་གནོད་སྙིགས་མའི་རང་མདངས་བསམ་སྦྱོར་ལོག་པའི་རྨོངས་མུན་གྱིས། །གཞན་ཕན་དམ་ཆོས་དུག་ཏུ་བལྟ་བའི་དམར་ལུགས་དུག་མཚོ་འཕྱུར་བའི་དུས། །གཞན་ཕན་རྒྱལ་ཀུན་བརྩེ་བའི་རང་གཟུགས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་གྲགས་པ་ཉིད། །གཞན་ཕན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དང་ནི་གངས་ཅན་མགོན་པོར་མངོན་བཞེངས་ནས། །གང་དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །
འཕགས་ཡུལ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་དུ་མར། །
ཐུབ་བསྟན་འཁྲུལ་མེད་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས། །
འཛིན་ནུས་དགོན་སྡེ་མང་པོ་བཏབ། །

དེ་མཐུས་རྒྱལ་བསྟན་ཉི་མའི་འོད་སྣང་གིས། །
ཕྱི་རྒྱལ་མུན་གླིང་ཀུན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཁྱབ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་རྟེན་འབྱུང་དབྱར་རྔའི་སྒྲས། །འགྲོ་བ་མང་པོ་མ་རིག་གཉིད་ལས་བསླངས། །

མཁས་གྲུབ་ཀླུ་དབང་འབུམ་གྱི་རོལ་མཚོ་ཆེ། །མཚུངས་མེད་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས། །ལེགས་གྲུབ་ཁྱོད་དྲིན་མིན་པ་གང་གིས་འཁུམས། །

གང་གིས་ཐབས་མཁས་སྒྱུ་མའི་གཡོ་འཕྲུལ་ལས། །

-443-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

རང་ལུགས་རབ་ཞེན་མགོ་མཁྲེགས་དུ་མ་ཡང༌། །
བྱམས་བརྩེ་ཡ་རབས་རྟེན་འབྱུང་ལམ་བཟང་ལ། །
སྦྱར་འདི་ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་སུ་ཡིས་ནུས། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་སུ་ངལ་གསོ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའི་བདག་འཛམ་གླིང་ཞི་བའི་དེད་དཔོན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དུ་མ་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལོ་མང་སྔོན་ནས་གུས་འབངས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་མཛད་སྒོའ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་འཁོད་བཀའི་དྲིན་ཆེ་སླད། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་སྙན་བསྐུལ་ཡང་ཡང་ཞུས་པ་ཞལ་བཞེས་གཙང་ཐོབ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བཞིན། འདི་ལོར་མགོན་པོ་གང་དེ་དགྱེས་འཛུམ་བཞད་པའི་ཉམས་ཅན་གསང་གསུམ་མཐོང་ཐོས་དྲན་པའི་དོན་ལྡན་མཆོག་གི་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་དངོས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ། འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་གྱལ། སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་

-444-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའ་ཡང་སྟེང༌། ཕྱོགས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་༸རྒྱལ་ ིབའི་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་འོད་སྟོང་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོའ་ནང་ ིདུ་ཞབས་ཟུང་པད་མ་དཀར་པོའ་རེ་ཁ་མངོན་པར་བཀོད། དེ་ནས་བོད་ ིརྒྱལ་ལོ་༢༡༢༤ རབ་བྱུང་༡༧ པའི་མེ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ཕྱི་ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༦ ཉིན་སེར་བྱེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའ་སྒོ་འབྱེད་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ ིལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཛད་སྒོའ་དབུ་བཞུགས་སྐུ་མགྲོན་གྱི་ ིགཙོ་བོ། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་དང༌། འཇམ་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ། གཞན་ཡང་གདན་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཁན་ཟུར་རྣམ་པ་སོགས་ལྷན་བཞུགས་ཀྱིས་མཛད་སྒོ་དགྱེས་སྤྲོ་ཆེན་པོའ་ངང་གནང༌། དེ་ནས་ཕྱི་ ིཚེས་༢༨ ནས་དུས་གསུམ་༸རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ། ༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང༌། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་ནས་ཕེབས་པའི་འདུས་པ་དྲུག་སྟོང་ལྷག་ཞིག་ལ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་ ིབོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་གསུང༌། བསྟན་བཅོས་ཆེན་ ིམོ་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཞིབ་རྒྱས་ཉིན་

-445-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

གྲངས་ལྔ་དང༌། ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གང་ཉིད་ནས་གསར་རྩོམ་མཛད་པའི་ཡི་དམ་ཡང་གསང་གཙོ་འཁོར་ལ་དམིགས་བསལ་བསྟན་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲིན་བསྐུལ། སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྣམ་འདྲེན་ཟས་གཙང་སྲས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་བཅས་དགྱེས་བཞིན་བསྩལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེའི་རྗེས་འབྱོར་ལྡན་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བའི་སྦྱིན་བདག་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་མང་པོས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་དགྱེས་སྤྲོའ་དགའི་སྟོན་དུ་ཉིན་ནས་ཉིན་འཐུད་མཆོད་སྤྲིན་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེ་ཞུས་སོ། །
འདི་ལྟ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གསར་བཞེངས་ཀྱི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གནང་སྒོ་ཡོངས་རྫོགས་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་མངའ་རིས་མཁན་ཆེན་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་གཙང་བཞེས་གནང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། གཞན་ཡང་མཁན་ཐོག་འདིའི་རིང་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་མང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དགེ་འདུན་གྲངས་འབོར་ཤིན་ཏུ་འཕར་ཞིང༌། དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་དང་འབྲེལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་མེ་ཆེན་རབ་ཏུ་སྦར་བ་སོགས་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའམ་མིག་དཔེར་འོས་པའི་མཛད་རྗེས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་བཞེངས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་

-446-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལེགས་བསྐྲུན་དང༌། །
དགེ་འདུན་གནས་མལ་བཅའ་བ་སོགས། །
དགེ་ནས་དགེ་བར་རྟག་ཏུ་འགྱུར། །
བསྐལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ཡང༌། །
དགེ་བ་ཡོངས་སུ་ཆུད་མི་ཟ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང༌།
ཐུབ་པ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བཅས། །
གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་དུ་ནི། །
ཚིག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་དང༌། །
ཚོགས་པ་ཡིས་ནི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང༌། །
ངེས་པར་དུས་སུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །
གཉིད་ལོག་པ་འམ་ལངས་པ་ན། །
བསོད་ནམས་རྒྱུན་ནི་ཚད་མེད་འཕེལ། །ཞེས་དང༌།

སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང༌།
ཀུན་དགའ་རྭ་བ་གཙུག་ལག་ཁང༌། །
མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང༌། །
གློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང༌། །

-447-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཡུལ་ངན་བྱུང་ཚེ་སྦྱིན་པ་ནི། །
རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་གཙུག་ལག་ཁང་རྙིང་པའི་ནང་གཤམ་འཁོད་ལྟར་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའ་དབུ་འཛིན་ཕྱག་རོགས་འཛིན་ཆས་དང་ ིབཅས་པ་མིག་དཔེར་འོས་པ་ཡོད། འདིའི་སྐོར་དཔེ་མཛོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་དུ་ཡོད་པས་འདིར་ཞིབ་རྒྱས་བཀོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་མངའ་རིས་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་གྲྭ་ཚང་མཁན་ཁྲི་འཁྱོལ་ཚབ་ཏུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་གཙང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་མཆོག་ལ་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་གནང་འཐུས་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་བསྩལ། དེ་ནས་རིང་མིན་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་དགེ་བའི་ཉིན་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གདུང་འཚོབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཁྲི་འདོན་གྱི་མཛད་སྒོ་སྔར་སྲོལ་རྒྱས་པའི་ལམ་ལྟར་གནང༌། དེ་ནས་ཁོང་གིས་སྔོན་བྱོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པས་ཕྱག་སྲོལ་ཇི་ཡོད་ལྟར་གྲྭ་ཚང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆོས་སློབ་གཉེར་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་

-448-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འགན་ལེགས་བཞེས་དང༌། གྲྭ་ཚང་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ར་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་དང༌། ཡང་མཚམས་ཁང༌། མགྲོན་ཁང་ཡིད་དགའ་ཆོས་གླིང་སོགས་འཛུགས་བསྐྲུན། གཞན་ཡང་ཆོས་ར་ཆེན་མོའ་ནང་༸གོང་ ིས་མཆོག་གདན་ཞུས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་གཉིས་སྦྱར་བའི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ་སོགས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་མཚན་ལ་གོང་དུ་བཏེགས་པའི་མཛད་བཟང་ལོ་ལྔ་དང་ཕྱེད་ལྷག་བསྐྱངས་སོ། །
བོད་རབ་བྱུང་༡༧ ཤིང་མོ་བྱ་བོད་ཟླ་༢ ཚེས་༡༣ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཕྱི་ཟླ་༣ ཚེས་༢༣ ཉིན་སེར་བྱེས་གཙང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་མཆོག་གྲྭ་ཚང་མཁན་ཁྲི་ཁྱོལ་ཚབ་ཏུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་ལ་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་གནང་འཐུས་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་ནས་ཕེབས་དོན་བཞིན། རིང་མིན་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་དགེ་བའི་ཉིན་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གདུང་འཚོབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཁྲི་འདོན་གྱི་མཛད་སྒོ་སྔར་སྲོལ་རྒྱས་པའི་ལམ་ལྟར་གནང༌། དེ་ནས་ཁོང་གིས་སྔོན་བྱོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པས་ཕྱག་སྲོལ་ཇི་ཡོད་ལྟར་ཆོས་རའི་ནང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་བཤད་ཁྲིད། བརྩི་བཞག་སྔ་ཕྱི་སོགས་དུས་ ི

-449-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཐོག་ཕྱག་བསྟར། གྲྭ་ཚང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆོས་སློབ་གཉེར་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ལེགས་བཞེས་དང་འབྲེལ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་སྤྱི་སྒེར་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་འཚོ་གཞེས་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །
ད་ནི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱེ་འགྲོའ་གནས་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། དེ་ ིཡང་ཕན་ཚུན་བརྩེ་བ་མེད་ཅིང་ཕྲག་དོག་འགྲན་སེམས་དང༌། གཞན་འཚེ་དྲག་སྤྱོད་ཁོ་ནའི་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བ་ལ་ཡིད་སྨོན་དང་བསྔགས་བརྗོད། གཞན་ཕན་འཚེ་བྲལ་འགྲོ་ཀུན་ཞི་བར་བགྲོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལུགས་བཟང་ལ་ནི་དུག་རླང་དང༌། ཀླད་རྙིང་ནུས་མེད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད། ཤིན་ཏུ་རྗེས་ལུས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དམའ་འབེབས་ཉེས་སྨོད་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་ཚང་མ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ངན་སྙིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙིགས་མར་གྱུར་པ། མིས་མཚོན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཚང་མ་དུས་ཀུན་ཏུ་འཇིགས་སྣང་དང༌། དངངས་སྐྲག་ངང་དུ་གནས་པའི་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱི་གླིང་ཆེན་འདིའི་སྤྱིའི་གནས་སྟངས་ངོ་མ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་དུས་གསུམ་༸རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རང་གཟུགས། དེང་གི་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཀུན་ཞི་བར་ཁྲིད་པའི་

-450-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ༸སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཀྱི་འཆར་དགོངས་བཞིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ནས་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏྲེ་ཧོར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་ཧོར་རྗེ་བཙུན་དོན་གྲུབ་སྟོབས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་པའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་ཉིས་རྒྱ་གར་ཤར་བྱང་སྦག་སར་མཉམ་བཞུགས་མཛད་ཐུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། ད་ལྟ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་འོད་སྣང་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཞེས་མཚན་སྙན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་ཞིང༌། དེང་དུས་ངན་སྙིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར། ཁམས་གསུམ་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་མ་ལུས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་འདྲེན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་ཏོག ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གསུངས་པས་སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ལུང་རིགས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་

-451-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

སློབ་གཉེར་དང༌། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་མཛད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན། སྔོན་བསགས་རྣམ་དཀར་ལས་སྨོན་གྱི་ནུས་པ་དུས་སུ་སྨིན་པའི་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ནས་ཞེ་ལྔ་ལྷག་གི་བར་འཕེལ་བཞིན་ཡོད་པའི་སེར་བྱེས་མཐོ་སློབ་ཁང་ཆེན་པོ་ནས་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སོགས་རང་རང་གི་མཁྱེན་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚད་དང་མཐུན་པའི་མཚན་བཏགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་གནང་སྒོ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་ཞིག་གྲུབ་ཅིང༌། དགྲ་བཅོམ་པ། བྱ་བ་བྱས་པ། ཁུར་བོར་བ། རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་ངལ་གསོའ་གནས་ལ་སོན་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ་ཡང༌། ིའཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དར་ཆེན་འཕྱར། །
བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པ་མེད་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད། །
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གྲུ་གཟིངས་ལེགས་བསྡམས་ཤིང༌། །
ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག ། ཅེས་དང༌།

ཤུགས་དྲག་བརྩེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །
འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དགོངས་དོན་བདག་གིར་བཞེས་པའི་

-452-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་བླ་སྤྲུལ་དང༌། དགེ་བཤེས་མཁན་པོ་མཁན་ཟུར་རྣམ་པ་སོགས་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མང་པོ་ཞིག གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་གཏན་བཞུགས་གནང་བའི་སྒོ་ནས་གཞོན་སྐྱེས་བློ་གསལ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་རྫོགས་འཆད་ཁྲིད་དང༌། གཞན་ཡང་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གནང་ནས་ཐུབ་བསྟན་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་པོ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་དང༌། ཡང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནས་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་མཆོག ཇི་སྐད་དུ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །
ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །
ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐུགས་སྨོན་གྱི་མཐུ་གྲུབ་ཅིང༌། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་ཉམས་པ་གསོ་བ་ལ་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟེ་ཁྲག་གང་དུ་སྦས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས། ཐབས་མཁས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་གསོ་བའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པའང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད། དེ་

-453-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཡང་རང་ཡུལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་པའི་རྐྱེན་ངན་བྱུང་བ་དང༌། ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ ཞེ་གྲངས་བར་ཁམས་གསུམ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནད་ཆེན་སེལ་བའི་སྨན་མཆོག གཞན་ཕན་དང་བྱམས་བརྩེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་ཀུན་ཏུ་ཧ་ཅང་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་ནུས་པས་རང་རེ་བོད་རིགས་རྣམས་མང་ཆེ་བ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང༌། ཆོག་ཤེས་ཆེ་བ། གཞན་གནོད་ལ་ཧ་ཅང་འཛེམ་པ། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང༌། གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང༌། ཤེས་ཡོན། ལུས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ཆུང་བས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྗེས་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་དམར་པོའ་ཤོག་ཁག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་ ིདབང་བསྒྱུར་བྱས་པ་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༥།༤༦ ཙམ་ནས་རིམ་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་ལུང་གོམས་གཤིས་གང་ཡོད་ལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར། དམར་ལུགས་སུ་བཅོས་བསྒྱུར་དུག་རླངས་ནག་པོ་ཅན། མིང་སྙན་བཅིངས་གྲོལ་དམག་ཟེར་བ་ཁ་འཇམ་གཏིང་གནག་བསླུ་ཁྲིད་མགོ་བསྐོར་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་དྲག་པོའ་དམག་གིས། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ ིབོད་ས་མཚམས་ནས། སྟོད་བལ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་བར་བཟུང༌། དེ་ནས་རིང་མིན་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་གནས་གཞི་གྲྭ་བཙུན་

-454-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཕོ་མོའ་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་དྲུག་སྟོང་ལྷག་རྩ་གཏོར་བཏང་ཞིང༌། གཞན་ཡང་ ིབོད་མི་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕྲེང་བ་དང༌། ཞལ་ནས་མ་ཎི་ཙམ་ཡང་བགྲང་མི་ཆོག་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་བཀག་འགོག་དམ་དྲག་ཤགས་ཆེན་བྱས་པས། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཉམས་ཆག་དང་གྱོང་གུན་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཡང་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་དུ་མ་ཞིག་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་མ་ཁྱབ་པའམ། །
ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །
ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །
ཅེས་ཇི་སྐད་གསུངས་ལྟར། སྔར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཁྱབ་པའམ་མ་དར་བའི་ཡུལ་ལུང་གཞན་དང་གཞན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རང་གི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་༸རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བཞེད་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ ིཔའི་ལུགས་བཟང༌། དྲི་མ་མེད་པ་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལམ།

-455-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

སྐྱབས་འགྲོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནས་མཐར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ། སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྣམས་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་ཤིང༌། གྲངས་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། བསམ་པ་མཁས་གྲགས་དང་རྙེད་བཀུར་འདོད་སྲེད་ཀྱིས་མ་གོས་པ། ཀུན་སློང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་བླང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ལུགས་བཟང་མཚན་མོའ་མགོན་གྱི་འོད་དཀར་གྱིས་སྔར་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མ་དར་ ིཔའི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་མཛད་བཞིན་བཞུགས་པའང་མང་ངོ༌། །འདི་དག་ནི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཚང་མང་པོ་ཕྱག་བཏབ་པ་དང༌། དེ་དག་ཏུ་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བཙུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལས་སོ། །སླར་སྨྲས་པ།
བཅོ༵ས་མིན་བྱམས་བརྩེ་ཉིན་བྱེད་གངས་ཅན་མགོན ༵ ། །
བཅོ༵ས་མིན་དུག་གསུམ་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་འོད ༵ ། །
བཅོ༵ས་མིན་བྱམས་བརྩེ་རྟེན་འབྱུང་སྟོན་པ་ཉིད ༵ ། །
བཅོ༵ས་མིན་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས ༵ ། །
གང་དེའི་དྲིན་ལན་རིགས་དྲུག་འགྲོ་བ་ཀུན། །

-456-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་བཀོད་པ་མ་གྱུར་བར། །
བར་བསྐལ་དུ་མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དང༌། །དེ་འབྲས་ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་ཡང་རབ་ཏུ་ཆུང༌། །

བྱམས་བརྩེ་ཞི་བདེ༵་བདེ༵་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ལམ། །ལམ་བཟང་དབུ་མ༵ར་མ༵ར་ལུས་བོད་རིགས་ཀུན། །ཀུན་མཐུན་སྤྱོད་བཟ༵ང་བཟ༵ང་པོར་ཞུགས་པ་གནད། །གནད་ཆེ་རང་སྐྱོང༵་སྐྱོང༵་བར་ཡུན་མི་རིང༌། །
གང་དེའི་གཞན་ཕན་སྙིང་སྟོབས་གོ་ཆ་ལ། །
ལྷ་མི་དྲེགས་ལྡན་མཁས་བླུན་གང་གིས་ཀྱང༌། །ཆ་ཙམ་འགྲན་བཟོད་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་བས། །གླིང་འདིའི་ཆེ་དགུ་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར། །

མ་རྣམས་མ་རུ་མཁྱེན་ཅིང་དྲིན་གཟོའ་མཆོི ག །སངས་རྒྱས་ས་ལ་བཀོད་ཉིད་ལེགས་གཟིགས་ཏེ། །ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཆར་ཕབས་པ་ཡིས། །བྱམས་བརྩེ་ཞི་བདེའི་ལོ་འབྲས་སྨིན་པར་མཛད། །

འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་འོད་སྣང་མཐའ་ལ་ཐུག །བསམ་ངན་དུག་རླང་དྲག་སྤྱོད་མཁའ་ལ་འཕྱུར། །

-457-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་པའི་བློ་མིག་ལྡོངས། །
ཉམ་ཐག་མ་རྣམས་སུ་ཡིས་སྐྱོབས་པར་ནུས། །
ཞེས་བྱ་ནི་བར་སྐབས་སུ་ངལ་གསོ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ནས་གོང་འཁོད་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རང་ཉིད་འཛུགས་བསྐྲུན་ཇི་ལྟར་གནང་བ་དང༌། སྔར་གྱི་རང་ཁོངས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ལ་གཟིགས་རྟོགས་ཇི་ལྟར་གནང་ཚུལ། གསར་དུ་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང་བ་ཁག་བཅས་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་ན། དེ་ཡང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་འཕེལ་རིམ་གྱི་དབང་གིས། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ བར་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་སྔ་ཕྱི་གསུམ་ཙམ་བཞེངས་མྱོང་བ་དང༌། གལ་གནད་དང་དགོས་མཁོ་ཆེ་ཤོས་བློ་གསལ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་རང་གི་མིག་ལྟ་བུ། གྲྭ་ཚང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་པར་བསྐྲུན་མི་འདྲ་བ་སྔ་ཕྱི་གསུམ་ཙམ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྦག་ས་ནས་མི་དང་དཔལ་འབྱོར་གང་ཐད་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་ཀྱང་ཇི་མི་སྙམ་པར་དེ་དག་ལ་གདོང་ལེན་གནང་སྟེ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་རྡོ་པར་རྒྱབ། དེ་ནས་སྔར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་ལྡན་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཤིང་ལེབ་སྟེང་ཡིག་ཆ་རྣམས་པར་གསར་བརྐོ་ཡང་དག་པར་གནང༌། དེ་ནས་ད་ལྟ་དེང་དུས་ཡུལ་སྲོལ་ལྟར་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་

-458-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མཛུབ་གནོན་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་ལེགས་པར་བཀོད་དང་འགོད་བཞིན་པ་འདིའོ། །
གཞན་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ གོང་གྲྭ་ཚང་སེ་ར་བྱེས་ནས་མཁན་པོ་
དང་ཕྱག་མཛོད་བཅས་ཆེད་གཏོང་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པའི་སྟོད་རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་དེ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ རེ་གྲངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཤིང་རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་ནས་སྦག་སར་ཡོད་པའི་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་ཡང༌། དེའི་སྐབས་གྲྭ་ཚང་བྱེས་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་དང་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཐད་ནས་མཐུན་རྐྱེན་ཧ་ཅང་དམའ་བས། རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ལ་ཐུགས་འདོད་ཁེངས་པའི་གཟིགས་རྟོགས་གནང་ཐུབ་ཨེ་ཡོད་སྙམ། འོན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཉིས་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་ཏུ་གནས། དེའི་རྗེས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེར་མཁན་པོར་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་རོགས་ཕན་གང་ཐུབ་ཞུས། དེའི་རྗེས་ཆོས་སྡེ་འདི་ཉིད་ཧུན་སུར་དུ་སྤོས་ནས་དེང་གི་བར་སྐབས་བབས་གང་སར་སྤྱི་སྒེར་གང་ཐད་ནས་རོགས་ཕན་ཞུ་བཞིན་དང༌། དེ་ནས་ལ་དྭགས་སུ་ཡོད་པའི་རུ་ཐོག་དགོན་པ་ལའང་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་གྲྭ་ཚང་ནས་གང་ནུས་རོགས་ཕན་ཞུས་ཏེ་དེང་སྐབས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པ་དང༌། མོན་གྷོ་འདོད་དགུ་གླིང་གཞིས་ཁོངས་མཐོ་ལྡིང་དགོན་པ་ལའང་གྲྭ་ཚང་ནས་གཟིགས་རྟོགས་རོགས་སྐྱོར་གནང༌།

-459-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

དེ་ནས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགོན་ལག་གསར་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང༌། ལྷག་པར་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་གསེར་སྦྱང་གཙང་མ་ལྟ་བུ་འདི་ ིཉིད་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་འཁྲུལ་མེད་དར་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་སེར་བྱེས་ཚྭ་བ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གང་དེའི་ཐུགས་སྲས་ལཱའུ་རྡོ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་བཟོད་པའམ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༨།༦༩ ཙམ་ནས་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་བལ་ཡུལ་ཀོ་པན་འོག་མིན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་དགོན་སྡེ་འདི་ལ་ཡང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁྲིམས་བདག་དགེ་སྐོས་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཏང་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཟིགས་སྐྱོང་མཛད་བཞིན་པ་དང༌། དངོས་མཐོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་གུས་པ་སེར་ཏྲེ་ཚུལ་དགའ་དང་སེར་སྨད་གཞུང་པ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་གཉིས་སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་ཆེད་དགེ་བསྐུལ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཞིང༌། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སེར་བྱེས་ཚྭ་བ་ཕྱག་མཛོད་བཀྲ་ཤིས་ལགས་དང་བྱ་དགེ་རྒན་ཕུན་ཚོགས་ལགས་རྣམ་གཉིས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཆེད་དགེ་བསྐུལ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་དང་ལྷན་འཛོམས་བྱུང༌། ངོས་རྣམས་ཀོ་པན་དགོན་པ་དུ་གནས་གཡར་གྱིས་རང་

-460-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རང་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་སྟེ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རིང་དེར་བསྡད་ཞིང༌། དེ་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་གྲུབ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་གྲབ་གནང༌། དེའི་སྔོན་ཁོང་གཉིས་བལ་ཡུལ་ལ་མ་ཕེབས་གོང་ནས་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་ལགས་སུ་གྲྭ་ཚང་གི་སློང་དེབ་ཁ་ཤས་བཏང་ཡོད་ཚོད་འདུག །དེར་བརྟེན་བྱ་དགེ་རྒན་ཕུན་ཚོགས་ནས་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་སྔར་ནས་དགེ་བཤེས་མཆོག་ལ་གྲྭ་ཚང་གི་སློང་དེབ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཡོད་ན་གནང་རོགས་དགོས་ཅེས་ཞུས་སོང་བར་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་སློང་དེབ་འདིར་ཡོད་ཞལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་མ་སོང༌། དམིགས་བསལ་ཞལ་འདེབས་ཕུལ་ཡ་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དགོན་པ་འདིའི་མ་གི་སྒོ་ཐེམ་ནས་ཡ་གི་རྒྱལ་མཚན་བར་ཆ་ཚང་གྲྭ་ཚང་རང་གི་ཡིན་ཞེས་བཞད་མོ་བཞད་བཞིན་དུ་གསུངས་སོང་བ་བཅས་སོ། །
གཞན་ཡང་གསར་དུ་ཕུལ་བའི་མོན་ཡུལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
འཁོར་གླིང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་དེ་ཡང༌། ཆོས་འབྱོར་གཉིས་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གོམ་པ་མྱུར་སྤོ་ཡོང་ཆེད་གྲྭ་ཚང་ནས་མཁན་པོ་དང་ཕྱག་མཛོད་བསྐོས་བཏོང་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་བདག་གིར་མཛད་བཞིན་པ་དང༌། དེ་ནས་སྒང་ཐོག་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོའ་མངའི་ཁོངས་སུ་གྲྭ་ཚང་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་སེར་བྱེས་འགྲོ་ཕན་གླིང་

-461-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

དགོན་པ་དེ་བཞིན་དེང་སྐབས་གྲྭ་ཚང་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པའོ། །
ཕྱི་ལོ་༡༩༧༦ ལོར་གསར་གཟིགས་གནང་བའི་སྦ་ཏྲན་སྤུར་ས་ཞིང་དེ་བཞིན་གཞི་གཉེར་ཕྱག་མཛོད་ཟུར་བསྐོས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་འདེབས་ལས་གནང་བཞིན་པ་དང༌། ཡང་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭ་ཁང་ཆེན་མོ་དེང་སྐབས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གིས་གཞུང་འབྲེལ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭར་ངོས་ལེན་གནང་བ། འདི་ལ་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་སློབ་ཁང་མང་པོ་དང༌། སློབ་གྲྭ་རང་གི་ ིམགྲོན་ཁང༌། ཟ་ཁང༌། ཚོང་ཁང༌། གདན་འཐག་ཁང༌། སློབ་དགེ་རྣམ་པ་དང་དབུ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ལས་ཁང་དང་གཟིམ་ཤག དགེ་སློབ་ཚང་མའི་གསོལ་ཐབ་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁང་ཞིག་ཡོད། ཞིབ་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཡོད་ལས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རིས་མེད་མི་རིགས་རྣམས་མི་འདོད་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་མཁན་སེ་ར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཕྱི་ཁང་ཆེན་མོ་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང་ཡོད། འདི་ལ་ཡང་མགྲོན་ཁང་དང༌། ཟ་ཁང༌། སྨན་ཁང༌། ཚོང་ཁང་སོགས་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་ཚོགས་པ་དམིགས་ཡུལ་ཕན་ནུས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། ཞིབ་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཡོད་ལས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །
ཡང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཐར་འདོད་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཕྱག་དཔེ་

-462-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དཀོན་རིགས་ཀློག་རྒྱུའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་སེ་ར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཆེན་མོ་ཀུན་ཕན་རེ་འདོད་ཡོངས་སྐོང་རྩ་འཛུགས་གནང་ཡོད། འདི་ལ་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཀློག་ནས་བཞུགས་ཁང་ཞབས་སྟེགས་དང་བཅས་པ། ཕྱག་དཔེ་ནི་དཔེ་གཟུགས་དང༌། དེབ་གཟུགས་གང་འདོད། སྐད་རིགས་འདྲ་མིན་གང་འདོད་ལྟར་ཀློག་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱག་དཔེ་གསར་བསྐྲུན་ཉེར་མཁོའ་གློག་ཀླད་སྡེ་ཚན། ཚོང་ཁང་སོགས་དང་བཅས་ཡོད། ཞིབ་པ་ ིའདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཡོད་ལས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །
སེར་བྱེས་ཤིང་པར་ཁང་ནི་དེ་སྔ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་སྐབས་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་ཉམས་གསོ་མཛད་དེ་མཁན་པོ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བདག་སྐྱོང་ངོས་སྔ་རྗེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་དཔར་སྐྲུན་ཕན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང༌། ད་ལྟའི་ཆར་ཡང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་བཞིན་ཕྱག་དཔེ་གང་མཁོ་དཔར་སྐྲུན་གྱིས་མཁོ་འདོན་གནང་བཞིན་ཡོད། ཡང་གྲྭ་ཚང་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་བོད་སྒར་བསམ་ཡས་གླིང་ནང་མགྲོན་ཁང་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་ཅན་ཟ་ཁང་དང་བཅས་པ་སྤུས་གཟིགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་ཚང་མ་ལ་ཧ་ཅང་ཐུགས་ཕན་ཆེན་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན། དེར་མགྲོན་གཉེར་ཕྱག་མཛོད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པ་དང༌། དེ་ནས་སེ་ར་དགོན་པའི་ནང་སེར་བྱེས་སྤྱི་ཐབ་ཁང་ཆེན་མོ། གྲྭ་ཚང་ཕྱག་མཛོད་ཁང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་འོག་

-463-

སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ།

ཆེད་བཙུགས་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ། ཉེར་མཁོའ་འཛིན་ཆས་ཚང་མ་ཕུན་ ིསུམ་ཚོགས་པ། འདི་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནས་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བར་ལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་ལག་གྲ་སྒྲིག་གི་ཐུགས་འགན་ཆ་ཚང་བཞེས་ཀྱི་ཡོད།
གཞན་ཡང་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོང་ཁང་ཁག་དང་ཟ་ཁང༌། མཚམས་ཁང་
བཅས་ཡོད། ཡང་དེང་དུས་རིག་གསལ་གྱི་པར་ལས་སྡེ་ཚན་ཡང་ཡོད། མགྲོན་ཁང་ཡིད་དགའ་ཆོས་གླིང་དང༌། དེ་ཡང་ལས་བྱེད་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པ་དང༌། ཡང་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་༼སེར་བྱེས་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་པོའ་རྒྱུགས་ཞིབ་ལྷན་ཁང༌།༽ ཞེས་པའི་མཚན་ ིཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་སྔོན་སྲོལ་གྲྭ་ཚང་ཐོག་ཁའི་ལས་ཁུངས་རྣམས་ལས་ཟུར་དུ་བཙུགས་ཡོད། ཚོགས་པ་འདིས་ནི་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་རའི་ནང་བསྡུས་གྲྭ་ནས་འདུལ་མཛོད་བར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མཛད་བཞིན་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཆོས་ར་ནམ་ཚོགས་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའ་ནང་དུས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་མིན་ཚང་བཤེར་ ིཐོ་འགོད་གནང་རྒྱུ་དང༌། ཆོས་ར་མ་ཕེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དངུལ་སྐྱོར་དཔོན་སོ་སོས་བརྒྱུད་བསྡུ་ལེན། ལོ་འཁོར་རེར་འདུས་མང་ནས་རྩོད་རྒྱུགས། བྲིས་རྒྱུགས། བློ་རྒྱུགས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཤོག་སོགས་གོ་

-464-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྒྲིག་རྒྱ་ཆེ། དེའི་རྗེས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ལེགས་ཞན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་བསྡོམས་ནས་གསལ་བསྒྲགས། མཁས་དབང་གང་ཞིག་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་ནས་གང་ལ་སློབ་གཉེར་ཐོན་མཚམས་གཞུང་དེ་དང་དེའི་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་ཁྱེར་གོ་སྒྲིག་གིས་འབུལ་རྒྱུ། ལོ་ལྟར་དགེ་ལུགས་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཆེན་མོར་ཕེབས་འོས་སློབ་གཉེར་བ་གོ་སྒྲིག་གནང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་ ིའབྱུང་གནས་སེ་ར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་ལྔ་པའོ།། །།

-465-

ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ།

སེར་བྱེས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས།

སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭ་འདི་བཞིན་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཁྱབ་ཁོངས་གྲྭ་ཆུང་རྣམས་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གསར་འཛུགས་བྱས་པའི་གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སེར་མོ་བའི་ཤེས་ཡོན་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཡིན། ༼རྒྱབ་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།༽ སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་རེ་འདུན་དང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་༧ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་དང༌། བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་འབུམ་དམ་པ་གཉིས་ནས་ཐུགས་འགན་རྐང་བཞེས་ཐོག་མཁན་ལས་རིམ་བྱོན་དང༌། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ཕྱི་ནང་མཁས་དབང་མང་དག་ཅིག་ནས་འབད་བརྩོན་རིམ་པ་གནང་བ་ལས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སེར་མོ་བའི་ཚད་ལྡན་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་ཡོད།
༼ཁྲིམས་མཐུན་ཆ་རྐྱེན།༽ སློབ་གྲྭ་འདི་བཞིན་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་ཚོགས་པ་དེབ་བསྐྱེལ་ལས་ཁུངས་སུ་ལུགས་མཐུན་དེབ་བསྐྱེལ་བྱས་པའི་

-466-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་རང་སྐྱོང་ཁེ་མེད་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ཚོགས་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་ཤེས་ཡོན་དང་ཆོས་རིག་གི་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་ཡིན། སློབ་གྲྭའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཐོག་ཡིན་ཅིང༌། སློབ་སྤྱི་དང་དྲུང་ཆེ་གཅིག་གི་ཐོག་ཚོགས་མི་གྲངས་ཚད་ལྡན་པ་ཡོད་པ་ནས་ཚོགས་པའི་རྩ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་ཚོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འཛིན་སྐྱོང་ལ་ལམ་སྟོན་དང་ཐག་གཅོད་གནང་སྒོ་ཁག་གནང་གི་ཡོད། ༸རྒྱལ་བའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཟབ་མོ་གནང་བ་ཐུགས་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ་གང་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་གི་སྐབས་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་གཞི་རྣམས་༸རྒྱལ་བའི་བྱིན་མཐུས་ལམ་ལྷོངས་ཆེན་པོ་བྱུང༌། དེའི་སྐབས་སུ་ཨི་ཊ་ལི་གྲྭ་བསྟན་འཛིན་ཕྱོགས་གླང་ངམ་ལུ་ཀ་ཀ་རུ་ནའི་ཡབ་ཡུམ་ཁྱིམ་ཚང་གིས་སློབ་གྲྭའི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོར་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོར་སློབ་སྤྱི་ཨ་ཙཱརྻ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ་ལགས་ནས་འགན་འཛིན་གནང་སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་སྐུའི་གཅུང་མོ་བཀའ་ཟུར་རྗེ་བཙུན་པདྨ་ལགས་ནས་སུད་སི་བོད་ཀྱི་རོགས་

-467-

སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་སྐོར།

ཚོགས་དང་མཚམས་སྦྱོར་གནང་བ་ནས་བཟུང་དེང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ བར་སུད་སི་རོགས་ཚོགས་དེ་ནས་སློབ་གྲྭ་འདིར་སྦྱིན་བདག་ཐབས་འཚོལ་གྱིས་མཚོན་དགོས་དངུལ་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་མུ་མཐུད་ནས་གནང་བཞིན་པ་ཡིན། ལྷ་སྐུ་རྗེ་བཙུན་པདྨ་མཆོག་དང༌། སུད་སི་རོགས་ཚོགས་འགན་འཛིན་ཇོ་སེར་དང༌། ནི་ཀོ་ལ་རྣམ་གཉིས་གཙོས་སློབ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ་ལགས་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་འོས་པ་ཡིན།

༼ཤེས་ཡོན་ཐོག་སྲི་ཞུ།༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་སློབ་གྲྭ་སྐྱར་སྒྲིག་གནང་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་བོད་རིགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བལ་ཡུལ་དང༌། སྒང་ཏོག མོན་རྟ་དབང་ཁུལ། ལ་དྭགས་བཅས་ནས་ཕ་མ་ཉམ་ཐག་གི་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་༢༠༠ བརྒལ་བ་ལ་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་ཟུང་སྦྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ཕུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
༼༸རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ་པར་གཞོལ་བ།༽ དེའི་རྗེས་སུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སློབ་གྲྭར་ཞབས་སོར་འཁོད་ཐོག་དགེ་སློབ་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་ཧ་ཅང་ཐུགས་བརྩེའི་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའ་ངང་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོས་བསྔགས་བརྗོད་དང་འབྲེལ་དགེ་ ིསློབ་ལས་བྱེད་ཚང་མས་མུ་མཐུད་དེ་འབད་བརྩོན་མི་ལྷོད་པར་ཧུར་ཐག་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་རིམ་པར་ཕེབས་ཡོད་པ་ལྟར་འབྲེལ་

-468-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཡོད་ཚང་མས་ཧུར་ཐག་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ཡིན།
༼སློབ་ཕྲུག་ཡོང་ཁུངས།༽ ད་ལྟའི་ཆར་སྔོན་འགྲོ་ནས་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་བར་ཁྱོན་བསྡོམས་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་༥༥༣ ཡོད། དེའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་ཕ་མེས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ནང་པ་སྟེ་མོན་པ་དང༌། ལ་དྭགས་པ། འབྲས་ལྗོངས་པ། འབྲུག་པ། བལ་པོ། བོད་གངས་ཅན་པ་བཅས་ཆགས་ཡོད། སློབ་གྲྭ་འདིས་ལོ་ལྟར་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བའི་ཕྲུག་གུ་དང༌། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་པའི་ཕྲུག་གུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སློབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་འདུས་སྡོད་ཁག་ནས་ཀྱང་ཕྲུག་གུ་སློབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་སྒང་ཏོག་ཏུ་གནས་སྡོད་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་བོད་རིགས་འགས་འབོད་བསྐུལ་ནན་ཞུ་བྱས་འབྲས་སུ། སྒང་ཏོག་ཁུལ་བལ་པོ་ནང་པ་མི་ཚང་ཆེས་ཉམ་ཐག་གི་ཕྲུག་གུ་ཆུང་ཆུང་ཁྱོན་བསྡོམས་༡༧༦ ཡོད་པ་ཕྲུག་གུ་དེ་དག་སྐྱར་ཞིབ་གནང་དགོས་སློབ་གྲྭ་རང་གི་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་གཞན་ཕན་དང་ཕྲུག་གུ་དེ་དག་གི་མ་འོངས་མི་ཚེ་དོན་ལྡན་ཡོང་བ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་སྣ་ལས་ལྷན་འཛོམས་ནས་ཐག་ཆོད་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭར་འཇུག་བཞེས་གནང་ཡོད། སློབ་ཚན་དང་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ། སློབ་ཚན་དང་སློབ་དེབ་ནི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ལམ་སྲོལ་གཞིར་བཟུང་ཐོག་འཛིན་གྲྭ་

-469-

སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་སྐོར།

གསུམ་པ་བར་སྐད་ཡིག་མ་གཏོགས་སློབ་ཚན་བྱིངས་རྣམས་བོད་སྐད་ཐོག་སློབ་འཁྲིད་གནང་བཞིན་པ་ཡིན།
ཐུན་མོང་བའི་སློབ་ཚན་ནི། སྤྱི་མཚུངས་བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་ཆ་ཚང༌། དབྱིན་ཇི། ཧིན་དི། རྒྱ་སྐད། ཨང་རྩིས། ཚན་རིག་དང༌། ཀམ་ཕེའུ་ཊར་སློབ་སྦྱོང༌། ཡིག་གཟུགས་སོགས་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་ཚན། འཛིན་གྲྭ་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་གཞི་རིམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཚན་གཏན་འབེབས་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྒྱུ་དང༌། སྔ་དགོང་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་གནང་རྒྱུ། ཆོས་རར་རྟགས་གསལ་སྦྱོང་བདར་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཉིན་རེའི་ལས་རིམ་འཁྲུགས་པོ་དང་བྲེལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་དགེ་རྒན་གྱི་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་གཟིགས་སྐྱོང་འོག་སུན་སྣང་དང་ཉོབ་སྣང་མེད་པར་ལས་རིམ་ནང་དང་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དགའ་སྤྲོའ་ངང་འཇུག་པ་ཡིན། ི
༼རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་གནང་བ།༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་འབྲིང་རིམ་ཤེས་རིག་ལྷན་ཚོགས་ནས་ངོས་བཞེས་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་མུ་མཐུད་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ཡིག་ཚད་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་དང་གནང་མུས་སུ་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སེར་མོ་བའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ལ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱུའི་གོ་

-470-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྐབས་ཐོབ་པ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། C.B.S.E. སི་བི་ཨེས་ཨིའམ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དེ་ནི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་ཐོག་གདེངས་འཇོག་ཆེན་པོ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་བཅས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་བརྒལ་བ་ཡོད།
༼ཤེས་ཡོན་རིན་མེད།༽ འདི་གའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་སློབ་ཡོན་གཏན་ནས་འབུལ་དགོས་ཀྱི་མེད་ཁར། ཞལ་ལག་ཉིན་འཁྱོངས་དང༌། སློབ་དེབ་འབྲི་དེབ་དང༌། ལོ་རེར་ན་བཟའ་བཅས་སློབ་གྲྭ་ནས་རིན་མེད་ནར་གཏོང་ཞུ་གི་ཡོད། ཞལ་ལག་བཅུད་ལྡན་ཐོག་བདུན་རེའི་ནང་སྒོ་ང་དང་ཤིང་ཏོག་ཀྱང་ཐེངས་ཁ་ཤས་འབུལ་གྱི་ཡོད།

༼རྒྱ་སྐད་སློབ་ཚན་གསར་གཏོད།༽ ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་དགོངས་ལྟར། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་༨ པའི་ནང་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་ནང་རྒྱ་སྐད་སློབ་འཁྲིད་གནང་མཁན་དགེ་རྒན་ཆེད་འཛུགས་དང་འབྲེལ་འཛིན་གྲྭ་སྤྱི་མཚུངས་རྒྱ་སྐད་སློབ་ཚན་གྱི་འཛིན་གྲྭ་གསར་གཏོད་གནང་སྟེ་འཛིན་གྲྭ་དང་པོ་ནས་བཞི་པ་བར་གྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་རྒྱ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་བཞིན་པ་ཡིན།

-471-

སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་སྐོར།

༼ཟུར་སྦྱོང་རིག་རྩལ།༽ རྩ་བའི་སློབ་ཚན་གྱི་་ཐོག་ལ་ཟུར་སྦྱོང་གནང་ཏེ་ཚན་རིག་འགྲེམས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པས་མཚོན། བོད་སྐད་དང་དབྱིན་སྐད་ཐོག་བགྲོ་གླེང་འགྲན་སྡུར། འདྲི་འགོད་འགྲན་སྡུར་སོགས་འཛིན་གྲྭ་དང༌། ཁམས་ཚན་སོ་སོའ་དབར་དང༌། ཉེ་འཁོར་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དབར་ ིབཅས་ཡང་ཡང་གོ་སྒྲིག་ཞུ་ལམ་ཡོད་པ་ནས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློའ་གོ་རྟོགས་ཡར་རྒྱས་དང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བློ་གྲོས་དང་རྣམ་དཔྱོད་ ིཡར་འཕེལ་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་མངོན།
༼སློབ་མཐར་སོན་པའི་སློབ་ཕྲུག༽ འདི་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་མཚམས་སུ་དམིགས་ཡུལ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་རར་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་གྱི་སློབ་གཉེར་མུ་མཐུད་དེ་གནང་གི་ཡོད། འགའ་ཞིག་ཝཱ་ཎཱ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའ་སློབ་གྲྭར་འཛུལ་ཞུགས་གནང་མཁན་ ིཡང་ཡོད་ལ་སློབ་གྲྭ་གཞན་ལའང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་མཁན་རེ་ཟུང་ཡོད།
༼ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཚོགས།༽ གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་རའི་སློབ་གཉེར་བ་བོད་སྐད་རིག་གནས་དང་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དམིགས་བསལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྒྱུའི་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་འཛིན་གྲྭ་དང་དགེ་རྒན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིགས་གཞུང་དར་སྤེལ་

-472-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཞབས་ཕྱི་བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་པ་ཡིན།
༼རྒྱ་སྐད་སློབ་ཁྲིད་འཛིན་གྲྭ།༽ དེ་བཞིན་དུ་གྲྭ་ཚང་ཆོས་རའི་སློབ་གཉེར་བ་རྒྱ་སྐད་སྦྱོང་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་མཁན་ཁག་གཅིག་ལ་འདི་ནས་དགེ་རྒན་བཀོད་སྒྲིགས་ཞུས་ཏེ་དེང་སྐབས་རྒྱ་སྐད་སློབ་འཁྲིད་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་འཚུགས་བཞིན་པ་ཡིན།
༼ཕྱི་རྒྱལ་བར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ།༽ ལོ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་དང་ནང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་གནང་འདོད་ཡོད་མཁན་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ནང་པ་དང་ནང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་མང་དག་ཅིག་ནས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་སྐོང་ཕྱིར། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་འདི་ག་སློབ་གྲྭའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཚོགས་འགོ་འཛུགས་ཞུས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཐེ་ཝན་དང་སིང་ག་པུར་དང༌། ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ་སོགས་ནས་ཕེབས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་སློབ་ཕྲུག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གནས་དང་ནང་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དགེ་གོ་སྒྲིགས་ཞུས་པ་ཁོང་ཚོར་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཚུལ་དང༌། མུ་མཐུད་འཛིན་གྲྭ་འཚོགས་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བྱུང་བ་ལྟར་སླད་ནས་མུ་མཐུད་དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང༌། ཆོས་དང༌། རིག་གཞུང་སློབ་འཁྲིད་ཞབས་ཞུ་གོ་སྒྲིག་ཞུ་འཆར་ཡོད།

-473-

སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་སྐོར།

༼སློབ་ཁང་གི་སྐོར།༽ སློབ་ཁང་ལྟེ་བ་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཅན་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་བཀའ་ཟུར་ལྷ་སྐུ་རྗེ་བཙུན་པདྨ་ལགས་མཆོག་གིས་འབྲེལ་མཐུད་གནང་བའི་སུད་སི་བོད་ཀྱི་རོགས་ཚོགས་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་རོགས་རམ་ཐུགས་འགན་རྐང་བཞེས་གནང་སྟེ་བཞེངས་ཐུབ་པ་བྱུང༌། དེའི་ནང་འཛིན་ཁང་གྲངས་བཅུ་བདུན་དང༌། ཚན་རིག་བརྟག་དཔྱད་ཁང༌། ཁམ་ཕེའུ་ཊར་སློབ་ཁང༌། དགེ་རྒན་ཚོགས་ཁང༌། འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་ཁང་ཆ་ཚང༌། སྟེང་ཤོད་དུ་ལས་བྱེད་དང་སློབ་ཕྲུག་སོ་སོའ་གསང་ ིསྤྱོད་བཅས་ཡོད། སློབ་ཁང་རྙིང་པ་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དེང་སྐབས་ལས་བྱེད་མང་བས་དགེ་རྒན་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མུས་ཡིན། ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་གོང་གསལ་སུད་སི་རོགས་ཚོགས་ཀྱིས་རོགས་རམ་འོག སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་ཐབ་གཉེར་ཚང༌། ལས་བྱེད་ཞལ་ལག་བཞེས་ས་དང༌། སྟེང་དུ་ལས་ཤག་དང་མགྲོན་ཁང༌། དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཅན་ཆེ་ལེགས་ཞིག་བཅས་དང༌།
༼ད་ལྟའི་ཆར་སློབ་གྲྭའི་ནང་དགེ་སློབ་ལས་བྱེད་བཅས་ཀྱི་གྲངས་འབོར།༽ སློབ་ཕྲུག་གྲངས་འབོར་༥༥༣ ཡོད་ཅིང༌། འཛིན་གྲྭ་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་བར་དང༌། འདི་ལོ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པ་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་ཚད་གཏོང་མཁན་སློབ་ཕྲུག་༡༧ ལས་བྱེད་སྐྱ་སེར་ཁྱོན་བསྡོམས་༥༢ ལས་བྱེད་གྲྭ་

-474-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

རིགས་ཞལ་གྲངས་༣༧ ལས་བྱེད་མི་སྐྱ་གྲངས་༡༥ བོད་སྐད་སློབ་དགེ་༦ མཚན་ཉིད་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་༢ ཕྱག་དཔེ་ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་༩ སློབ་ཚན་བྱིངས་ཀྱི་སློབ་དགེ་༡༦ འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ནང་ལས་བྱེད་༨ ཉེར་མཁོའ་ིའཛུགས་བསྐྲུན་སྤྱི་ཐབ་ཆེན་མོ། ཟ་ཁང༌། ཚོང་ཁང༌། གདན་འཐག་བཟོ་གྲྭ། མགྲོན་ཁང་བཅས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སོ། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་ལས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་༢ པའི་ནང་གནང་བ་ལྟར་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་བཀོད་པའོ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སེར་བྱེས་འབྲིང་རིམ་ ིསློབ་གྲྭའི་བྱུང་བ་སྙིང་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་དྲུག་པའོ།། །།

-475-

ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ།

སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པ།

སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཧིན་སྒོར་༥༠༠༠༠ ཐམ་པ་གསོལ་སྩལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐོག་འཕྲོད་བསྟེན་སྡེ་ཚན་ཞིག་བཙུགས་ཐུབ་ན་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་ལུགས་གཞན་པ་མང་པོས་མི་མང་སྤྱི་སྨན་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་བཞིན་པ་ལྟར་རང་རེ་བོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཐོག་ནས་གང་ཐུབ་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་གལ་ཆེ་ཚུལ་རིན་བྲལ་བཀའ་སློབ་དང་ཐུགས་སྨོན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བཞིན་སྐབས་དེའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱེས་གཙང་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་དང༌། མངའ་རིས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། བྲ་ཏི་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། གཙང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་དགེ་འཕེལ་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་ལས་དོན་རྣམས་འཆར་བཀོད་ཟིན་མཚམས་སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པ་ཞེས་མཚན་གསོལ་དང་འབྲེལ་ས་གནས་རྒྱ་གར་མངའ་སྡེ་གཞུང་ལ་དེབ་བསྐྱེལ་ཞུས་

-476-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཤིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཚོགས་པ་དེའི་སྤྱི་ཁྱབ་དབུ་འཛིན་གྱི་མཚན་བཞེས་གནང་སྟེ་དངོས་སུ་ལས་འགོ་ཚུགས། ཐོག་མར་སྨན་ཁང་ཆུང་ངུ་ཞིག་ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་ིབཞེད་དགོངས་ལྟར་ཁོང་རྣམས་ནས་ལྷག་བློའ་སྲི་ཞུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ ིསྒོ་ནས་རིམ་བཞིན་སྨན་ཁང་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཅན་དང༌། ཟ་ཁང༌། མགྲོན་ཁང་སོགས་ཨར་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད། ཕྱི་ལུགས་སྨན་པ་རྒྱ་གར་བ་སྐུ་ཞབས་༡༽ Tamaya ༢༽ Murthy ༣༽ Ali ༤༽ སྨན་པ་པ་སངས་ལགས་བཅས་རིམ་བཞིན་གདན་ཞུས་ཐོག ལྷག་བློ་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁ་ཤས་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་ཁོང་རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་ཕུལ་ཏེ་སྨན་ཞབས་ཀྱི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཤིང༌། སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་རིན་པ་མི་དགོས་པར་སྨན་ཡོན་ཕྱེད་ཆག་ཐོག་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཏེ་རིས་མེད་དགེ་བཙུན་དང་བོད་མི། ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཆེས་མང་པོར་སྲི་ཞུ་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མུས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་གསར་དུ་གཏོད། སྡེ་ཚན་དེར་བརྟག་དཔྱད་ཁང་དང༌། གློག་པར་ཁང༌། ཁྲག་ལུད་བརྟག་དཔྱད་ཁང༌། རྨ་བཅོས་སྡེ་ཚན། སྨན་སྤྲོད་ཁང༌། ཀྲི་སྦི་བརྟག་དཔྱད་དང་སྨན་སྤྲོད་ཁང་བཅས་དང༌། དེའི་སྡེ་ཚན་དེར་དགེ་འདུན་པ་གཉིས་ནས་སློབ་སྦྱོང་གང་འཚམས་ཟིན་ཏེ་ལས་དོན་ནང་ཞུགས། ཉམས་མྱོང་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་སྨན་ཡོན་སྣེ་ཟིན་ལས་འབུལ་མི་དགོས་པར་བརྟེན་ཉིན་རེར་ནད་པ་ཧ་ཅང་

-477-

སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར།

མང་པོ་བསྟེན་གཏུགས་གནང་བར་ཕེབས་བཞིན་ཡོད། གྲྭ་ཚང་འདི་གའི་དགེ་འདུན་ཡོངས་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཆབ་ཆུ་འགྲེམ་གཏོང་ཆེད་ཆུ་མཛོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་གསར་རྒྱག་གནང༌། དགོན་པའི་གླིང་གི་ནང་གད་སྙིགས་སྣོད་སྒམ་མང་པོ་དང༌། ཞོགས་པར་ཆེད་གཏོང་འཁོར་ལོ་གཟིམ་ཤག་སོ་སོའ་སྒོ་འགྲམ་དུ་བསྐྱོད་ ིཏེ་གད་སྙིགས་རྣམས་འོར་འདྲེན། སྐབས་དེར་ཀྲི་སྦི་ནད་མནར་བ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དཀའ་ངལ་བསལ་སླད་ཁྱད་ལས་སྨན་པ་༼ས་འདའ་དེ་བ་༽ མཆོག་ཟླ་རེའི་ནང་ཐེངས་རེ་མེ་སོར་ནས་གདན་ཞུ་གནང་ཏེ་ཀྲི་སྦི་ནད་མནར་བ་རྣམས་དང་ནད་གཞི་དེ་འབྲེལ་གྱི་ནད་པ་ལྟོས་ཆེན་པོར་བརྟག་དཔྱད་གནང་བས། ནད་པ་མང་པོ་མེ་སོར་སོགས་ལ་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱས། བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཀྲི་སྦི་ནད་མནར་བ་ཡོངས་ལ་སྨན་ཡོན་ཡོངས་རྫོགས་ནར་གཏོང་སོགས་ཕན་རླབས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང༌། སྐབས་དེར་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཞན་སྟབས་དགེ་འདུན་༢༠༠ ལྷག་ལ་འཇར་མན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་བརྒྱུད་རོགས་རམ་ཐབས་འཚོལ་གནང་བ་དང༌། བོད་གཞུང་དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཏེ་རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ནམ་ཡིན་ལ་སྨན་པ་རྟག་ཕེབས་གནང་བ་སོགས་ད་ལྟ་བར་གནས་ཞིང༌། ཁོང་རྣམས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལས་དོན་གཞི་ཚུགས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་

-478-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བྱུང༌། སྣེ་མང་དཀའ་རྙོག་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་སྟོབས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྲི་ཞུའི་མཛད་རྗེས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་བྱུང་སྟེ་དགོངས་འཁྲོལ་ཐོབ།
ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ ཟླ་བ་༡༢ པའི་ནང་མངའ་རིས་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་
ཐེག་མཆོག་སྤྱི་ཁྱབ་ངེས་སྟོན་པར་དབུ་བཞུགས་ཐོག གྲྭ་ཚང་སྣ་ཆེན་ནས་གསར་དུ་འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་སྐབས་གཉིས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་འགན་ཁུར་བ་ཏྲེ་དགེ་བུ་ཁོ་ལགས་དང༌། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་འཕྲིན་ལས། ལྷོ་དགེ་བཤེས་རྣམ་གྲོལ་ལགས་བཅས་བསྐོ་སྩལ་ལྟར་ཁོང་རྣམས་ནས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་རིང༌། སྐབས་དང་པོའ་ིལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འཆར་བཀོད་ལས་དོན་རྣམས་མཇུག་སྐྱོང་ཐོག་བཙན་བྱོལ་གྱི་གནས་བབས་འོག་ཡུན་གནས་དགོས་པ་བྱུང་ཚེ་སྲི་ཞུའི་ལས་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་ཡུལ་ཆེད་དམིགས། ཉེ་འཁྲིས་ནས་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་༤ སྤུས་གཟིགས་གནང་བ་སོགས་མཛད་འགན་ལེགས་བསྒྲུབས་ཀྱིས་དགོངས་འཁྲོལ་ཐོབ། མཁན་ཆེན་མཆོག་གི་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ཟླ་བ་༡༡ ཚེ་༢༤ ཉིན་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་འདུ་ནས་བསྐོ་བཞག་གནང་བའི་སྐབས་གསུམ་པའི་འགན་འཛིན་བྲ་ཏི་དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་ཚེ་རིང༌། བྲ་ཏི་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བྲ་ཏི་དགེ་བཤེས་བཅོ་ལྔ་ཚེ་རིང་གི་ལས་ཚབ་ཚེ་རིང་ཉི་མ། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་འཇིགས་མེད་ཤེས་

-479-

སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར།

རབ་བཅས་ནས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སྔར་ཡོད་ལས་འཆར་གཞི་རྩའི་ཐོག ཚོགས་པའི་དགོས་མཁོའ་ཡིག་ཆ་གཙོ་གནད་མང་པོ་སྣོལ་འཇོག་ ིགསར་བསྐྲུན་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་འཐུས་སྒོ་ཚང་ཞིང་ལི་ཀྲར་༡༠༠༠༠༠ ཡོད་པའི་ཆུ་མཛོད་ཞིག་གསར་དུ་བསྐྲུན་ཏེ་ཆུའི་དཀལ་ངལ་གང་འཚམས་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང༌། གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་རྙིང་པའི་ས་ཆ་རྣམས་གསོལ་རས་ཞུས་ཏེ་མ་འོངས་རང་རྐང་རང་ཚུགས་ཐུབ་སླད། ཚོང་རྫས་སྣེ་འཛོམས་ཀྱི་ཚོང་ཁང་དང༌། སྔོ་ཚལ་ཚོང་ཁང༌། སོའ་སྨན་ཁང་ ིནད་པའི་ཉལ་ཁང་བཅས་ཨར་ལས་ཀྱི་འཛུགས་བསྐྲུན་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང༌། ཀྲི་སྦི་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུས་འབྲས་སྨན་རིན་ཆག་ཡང་གནང་བ་སོགས་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་ཕྱག་ལས་སྣ་ཚོགས་གནང་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་སྟེ་དགོངས་འཁྲོལ་ཐོབ། གཙང་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་མཆོག་སྤྱི་ཁྱབ་ངེས་སྟོན་པར་དབུ་བཞུགས་ཐོག་གྲྭ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ནས་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ལྟར་སྐབས་བཞི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་འགན་འཛིན་རྩེ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བསོད་ནམས། བྱ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བློ་གྲོས། ཧ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག ཏྲེ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བློ་བཟང་བཅས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༡ ཉིན་མཛད་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སྔར་ཡོད་ལས་འཆར་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཐོག་གད་སྙིགས་དབོར་འདྲེན་ཆེད་ཀྲག་ཀྲར་ཆེ་བ་མཁོ་སྒྲུབ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང༌།

-480-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གྲྭ་ཤག་ཧ་ཅང་མང་པོ་གསར་བསྐྲུན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆབ་ཆུ་འབུལ་འགྲེམ་ཐད་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེར་བརྟེན་ཆུ་ལི་ཀྲར་༡༠༠༠༠༠ དང་༡༥༠༠༠༠ ཅན་གྱི་ཆུ་མཛོད་༢ གསར་རྒྱག གྲྭ་ཚང་མགྲོན་ཁང་ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཚོང་ཁང་གསར་བསྐྲུན། ཡང་སྟེང་བོད་སྨན་བརྟག་དཔྱད་ཁང་ལས་འགོ་བཙུགས། ཧུན་སུར་ནས་སྨན་རམས་པ་སྐུ་ཞབས་ཆོས་དར་ལགས་གདན་ཞུ་གནང་ཏེ་ཕྱག་རོགས་སུ་སྨན་པ་སྐལ་བཟང་ལགས་རྣམ་གཉིས་ནས་སྨན་ཁབ་དང་བོད་སྨན་བརྟག་དཔྱད་གནང་སྟེ་ཕན་ཐོགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང༌། དེང་དུས་ཀྱི་གློག་ཆས་ཀམ་ཕེའུ་ཊར་འཕྲིན་གཏོང་སྡེ་ཚན་གསར་འཛུགས་དང༌། སྐུ་ཞབས་རི་ཅར་གེ་རི་ཐེབས་རྩ་བརྒྱུད་གྲྭ་ཚང་འདིའི་དགེ་འདུན་པ་༡༥༧ མ་ནི་པལ་ཕྱག་འཁྱེར་རོགས་རམ་ཐོབ་པ་སོགས་མཛད་འགན་འཐུས་ཚང་གང་ལེགས་བྱུང༌། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་སྤྱི་ཁྱབ་ངེས་སྟོན་པར་དབུ་བཞུགས་ཐོག གྲྭ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ནས་བསྐོ་བཞག་དགོངས་དོན་སྐབས་ལྔ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་འགན་འཛིན་པར་མངའ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བཟང་པོ་དང༌། ཏྲེ་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང༌། ལྡན་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འོད་ཟེར། ཚ་བ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་བཅས་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཕྱི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༡༤ ཉིན་དངོས་སུ་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་ཤིང༌། གཙོ་ཆེན་སྔར་ཡོད་ཉམས་པ་མེད་པར་ལས་དོན་མཇུག་སྐྱོང་གཞི་

-481-

སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར།

རྩའི་ཐོག་དུས་བསྟུན་གསར་གཏོད་ཞུ་དགོས་རིགས་ལ་འབད་བརྩོན་ཞུ་ཞིང༌། རྒྱ་སྨན་སྡེ་ཚན་དུ་སྨན་པ་༼འཇུ་ནི་ཏེ་༽ མཆོག་ཆེད་གཉེར་གདན་ཞུས་རྒྱུན་བཞུགས་སྨན་པ་དང༌། ལོ་འཁོར་གསུམ་རིང་རྒྱ་སྨན་སྡེ་ཚན་དུ་སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་བཀའི་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་སྨན་སྦྱིན་འབུལ་ལམ་ཞུ་མུས། སྨན་ཞབས་རྒན་པ་ཐེ་ཝན་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་བརྒྱུད་སྨན་པའི་ཟབ་སྦྱོང་དུ་ཆེད་གཏོང་དང༌། དེ་མིན་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་བཅས་པར་གོ་སྐབས་འབུལ་བ། བོད་སྨན་སྡེ་ཚན་དུ་སྨན་པ་སྐལ་བཟང་ལགས་དགོངས་ཞུས་ལས་ཚབ་ཏུ་ཝཱ་ཎཱ་གསོ་རིག་སྨན་ཁང་ནས་སློབ་ཐོན་སྐུ་ཞབས་ངག་དབང་ལགས་གདན་ཞུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྨན་སྤྲོད་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཀྱང་གཉེར་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྦོམ་སྦེ་དང༌། བྷེང་ག་ལོར། མེ་སོར། ཧུན་སུར་སོགས་ནས་ཀྱང་རང་རིགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་བསྟེན་གཏུགས་གནང་བར་ཕེབས་ཅིང༌། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་༥ པ་ནང་མགོ་འཛུགས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་འདི་གའི་དགེ་འདུན་པ་སྨན་ཁང་འདིར་བསྟེན་གཏུགས་གནང་བར་ཕེབས་མཁན་རྣམས་ལ་སྨན་རིན་ཕྱེད་ཆག་འབུལ་ཐུབ་བྱུང་བ་སོགས་དང༌། སྡེ་ཚན་འདིར་སྨན་པའི་མཁྱེན་རྒྱུས་ཕྱག་རྩ་དང་ཕན་འབྲས་ཀྱི་ནུས་སྟོབས་སྨན་སྤྲོད་ཀྱི་ངལ་བ་སེལ་བ་བཅས་ཀྱིས་ཐག་རིང་ནས་ནད་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་བསྟེན་གཏུགས་བྱེད་པར་ཕེབས་བཞིན་པ་ནི་སྨན་ཁང་འདིའི་ཕན་

-482-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འབྲས་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན། སྡེ་ཚན་གཉིས་ཀར་སྔ་ལོའ་ཕྱི་ཟླ་༡༡ ནས་འདི་ལོའི་ཟླ་བ་༡༡ བར་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་རིས་ ིམེད་དགེ་བཙུན་དང་བོད་མིའི་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་སོགས་བསྡོམས་༥༤༠༤༧ བསྟེན་གཏུགས་གནང་བར་ཕེབས་ཡོད། སྨན་ཁང་དུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཛ་དྲག་ནད་པ་སྐྱེལ་བྱེད་སྣུམ་འཁོར་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཆེད་འཛུགས་ཀྱི་གཞན་ཕན་ལས་དོན་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད། ༼ཁོར་ཡུག༽ དགེ་འདུན་འདུས་ཚོགས་རྒྱས་པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར་ཁོར་ཡུག་དངོས་གཙང་ཡོང་སླད་རྒྱ་གར་བ་གསུམ་ཆེད་གླས་ཉིན་ལྟར་བསྐོར་བསྐྱོད་ཀྱིས་གད་དར་བྱེད་ཅིང༌། ལམ་ཆེན་གྱི་གཡས་གཡོན་གང་སར་དབྱིན་བོད་སྦྱར་མའི་དགེ་བསྐུལ་གསལ་བསྒྲགས་སྦྱར་འགྲེམས་དུས་ནས་དུས་སུ་འདུས་མང་ལ་ལམ་སྟོན་ཞུ་བཞིན་པ་བཅས་དང༌།
༼འཕྲོད་བསྟེན་ལམ་སྟོན།༽ རྒྱུན་བཞུགས་སྨན་པ་དང་ཁྱད་ལས་སྨན་པ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་ཆོས་རའི་ནང་ནད་རིགས་འདྲ་མིན་སྔོན་འགོག་ལམ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་འབུལ་ཐུབ་པ་བྱུང༌། ལས་བྱེད་རིམ་པས་ཆུ་མཛོད་གྲངས་༥ གསར་བསྐྲུན་གནང་སྟེ་ཆུའི་སྐུ་ངལ་མེད་པ་ཆབ་ཆུ་འབུལ་བཞིན་ཡང་རྒྱུན་དུ་གློག་བརྟན་པོ་མེད་པའི་དུས་ཐོག་འབུལ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་སྣོན་མར་བརྟེན་ཐོན་གསར་སྐམ་གློག་༤ གསར་བསྐྲུན་ཐུབ་སྟེ་དཀའ་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང༌། ༼མི་གྲངས་༡༥༧ ནས་

-483-

སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར།

༧༠༩ བར་འཕར་བ།༽ བོད་དོན་དོན་གཉེར་བ་ཨ་རིའི་གློག་བརྙན་འཁྲབ་སྟོན་པ་གྲགས་ཅན་རི་ཅར་གེ་རི་ཐེབས་རྩ་དང་ཡང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཏེ་མ་ནི་པལ་ས་ཐག་རིང་བས་ཉེ་འཁྲིས་སུ་གནས་སྤོས་ཡོང་བ་དང༌། གྲྭ་ཚོགས་ཆེ་བས་བསྙུན་མནར་བ་ཧ་ཅང་མང་བ་ཡོད་སྟབས་རོགས་རམ་ཞལ་གྲངས་སྤར་ཆ་ཡོང་བ་ཞུས་དོན་བཞིན་སྨན་ཁང་མེ་སོར་དང་བྷེང་ལོར་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་༡༢ ནང་གནས་སྤོས་དང་དགེ་འདུན་༧༠༩ ལ་མཐུན་འགྱུར་གནང་ཞིང་ཁོང་གི་ཐེབས་རྩ་དང་ཟུང་སྦྲེལ་གྱིས་གོ་སྒྲིག་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༡༢ སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སེ་རར་ཞབས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྐབས་ཁོང་ཉིད་མཚམས་གཟིགས་དང༌། གོང་ཚེས་ཉིན་འཕྲོད་བསྟེན་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་ལྷོ་གཞིས་ཁག་གི་ཆོས་སྒར་འཕྲོད་བསྟེན་འགན་འཛིན་པ་རྣམས་ཐེངས་དང་པོའ་ལྷན་ཚོགས་བསྐྱངས་ཏེ་མ་འོངས་སྨན་ཁང་སྤུས་ཚད་ ིལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་དང༌། རོགས་རམ་ཞལ་གྲངས་སྤར་གནང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱུང༌། གྲྭ་ཚང་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ནས་རྫ་དྲག་ཐེབས་རྩ་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་འགན་སྤྲོད་གནང་སྐབས་ཕྱག་མཛོད་རྣམས་ནས་གྲྭ་ཚང་འདི་གའི་དགེ་འདུན་པ་གཤག་བཅོས་གནང་དགོས་རིགས་ལ་སྐུ་ངལ་སེལ་ཆེད་བརྒྱ་ཆ་༥༠ སྨན་དོད་འབུལ་རྒྱུའི་གསར་གཏོད་གནང་བ་ལྟར་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལས་འཆར་དང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འགྱུར་སྟབས་སྡེ་ཚན་

-484-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཉིས་མ་ཆགས་ན་ལེགས་ཁར་སྐབས་རེ་ལས་དོན་སྡེབས་འཛོམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན་འཕྲོད་བསྟེན་ནས་འགན་ཁུར་ཞུ་ལེགས་གྲྭ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་སུ་སྔ་རྗེས་བཀའ་སྡུར་ཞུས་འབྲས། ངལ་བ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་རུང་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ནས་འབྲེལ་ཆགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་འགན་སྤྲོད་གནང་ཅིང༌། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ཚེས་ནས་དངོས་སུ་རྩིས་ལེན་ཞུས་ཏེ་དགེ་འདུན་༤༠༠༠ སྐོར་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་གལ་ཆེའི་ལས་འཆར་ཡིན་སྟབས་ཁུར་པོ་ཆེ་ཡང་མ་འོངས་ཕུགས་ཕན་ལས་རིམ་བཀོད་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་ཡིན།
༼སྤྱི་ཚོགས་ཕན་བདེའི་ལས་འཆར།༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་༡ པོའ་ིཚེས་༡ ནས་སྔར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་གནས་ཆེན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་དུས་དབང་ཐེངས་སུམ་ཅུ་པ་བཀའི་དྲིན་ཆེ་སྐབས་ལྷག་བསམ་དང་བས་ཉིན་གྲངས་༡༨ རིང་སེར་སྐྱ་༤༥༠༠ ལྷག་ལ་སྨན་པ་གསུམ་དང་སྨན་ཞབས་༡༥ ནས་རྒྱ་བོད་ཟུང་འབྲེལ་སྨན་སྦྱིན་སྲི་ཞུ་ཐུབ་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་གོམ་གང་མདུན་སྤོས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་བསྐྲུན་ཐུབ་པ་བྱུང༌། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་བ་༦ ཚེས་༤ ཉིན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རིང་ནས་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་འདི་ག་ལས་ཁང་དང་གསར་དུ་

-485-

སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར།

འབྲེལ་མཐུད་བྱུང་བ་དད་སྦྱིན་རྒྱ་ཡི་བླ་མ་ཧས་ཏོ་མཆོག་དང༌། ཁོང་གི་ཆོས་ཚོགས་ནས་ཡོན་སྦྱར་ཐོག མེ་སོར་གྲོང་ཁྱེར་པིན་ཇི་ར་པལ། ཚེ་ཐར་ར་བར་བ་གླང་གྲངས༢༠༧ ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་ིསྐུ་ཚེའི་ཚེ་ཐར་ཆེད་སྲོག་བླུའི་མཆོད་འབུལ་དང་ཉིན་གྲངས་༤ རིང་མེ་སོར་གྱི་བཤས་རྭ་བ་རྣམས་ལས་མཚམས་འཇོག་ཐུབ་པ་བྱུང་བ། གསར་ཤོག་དང་བརྙན་འཕྲིན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་མང་པོར་ཁྱབ་ཏེ་ཡུལ་མི་མང་པོས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་བར། བར་སྐབས་བོད་མིར་དམར་དད་ཆེ་སྐོར་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་ཡོད་དྲང་བདེན་གྱི་ལན་འདེབས་གོ་རྟོགས་ཐུབ་ངེས་བྱུང་བར་ས་གནས་དོན་སྐུ་མཆོག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་དེ་བཞིན་ཐུགས་སྣང་ཅན་མང་པོས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ཞིང༌། སླར་ཡང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་༡ ཚེས་༡༤ ཉིན་གཞིས་གྲོང་གཉིས་པའི་ཆུ་འཛིན་ནང་ཉ་གྲངས་༥༠༠ ལྷག་སྐུ་ཚེའི་ཚེ་ཐར་ཆེད་སྲོག་བླུ་དང༌། ཚེས་༡༥ ཉིན་མེ་སོར་དུ་བ་གླང་གྲངས་༣༠༠ ཐམ་པ་གོང་བཞིན་སྲོག་བླུ་ཆེད་དམིགས་ཐོག་མཆོད་འབུལ་སྐབས་གྲྭ་ཚང་དབུ་ཆོས་རྣམ་གསུམ་དང་མཁན་ལས་ཟུར་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཆེད་ཕེབས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེ་གནང༌།
༼བཟོད་གསོལ།༽ ད་ཡོད་འགན་ཁུར་བའི་ལས་རྒྱུན་རིང་ཁོར་ཡུག་དངོས་གཙང་སོགས་གང་ཅིའི་ལས་དོན་ཐད་གཞན་དབང་སྟབས་

-486-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བསྟུན་དགོས་དབང་དང༌། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཞན་ཆ་སོགས་བསམ་ཐོག་དོན་འཁྱོལ་མི་ཐུབ་པའི་ཞན་ཆ་ཡང་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ཐོག་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
༼མཇུག་བསྡུ་བ།༽ སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པས་བགྱིས་དང་བགྱི་བཞིན་སྤྱི་སྨན་ལས་འཆར་དག་དང༌། འདས་པའི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་འཚོ་ཞིང་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་ནི། གཙོ་ཆེན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་ཐུགས་རྗེའི་བཀའི་དྲིན་འབའ་ཞིག་དང༌། རང་གཞུང་ནས་ཐུགས་བརྩེའི་གཟིགས་སྐྱོང་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་གང་ཅིའི་མཐུན་འགྱུར། སྤྱི་སྒེར་མང་པོས་གཏོང་ཕོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་སྟེ་ངལ་སུན་མེད་པར་ལོ་མང་རིང་མཐུན་འགྱུར་རོགས་མགོན་ནར་མར་གནང་བ་མཁན་ཆེན་རིམ་བྱོན་དང་འཕྲོད་འགན་ལས་ཟུར་རྣམ་པས་ཞལ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངལ་བ་བགྱིས་འབྲས་དང༌། རྒྱུན་བཞུགས་ད་ཡོད་སྨན་པ་དང་སྨན་ཞབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་གནང་འབྲས་སུ་ད་སྐབས་ལས་ཁང་འདིར་ཕྱིའི་བཀོད་པ་གཞན་འགྲན་ཆོག་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐབ་ཆུང་མེ་ཚའི་དཔེ་ལྟར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་གཞན་ཡུལ་དུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སེར་མོ་བས་གཞན་ཕན་ལས་འཆར་བསྟི་གནས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་གཟུ་བོའ་བློས་དཔྱད་ཚེ་སྔོན་བཞིན་ངོམས་སུ་ ིཆོག་པའི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན་སྤྱི་སྒེར་ཡོངས་

-487-

སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར།

དང༌། ལས་དོན་ནང་ཞུགས་པའི་འགན་འཛིན་ལས་ཟུར་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་ཞིང༌། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་གནས་ཏེ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྲོད་དུས་བསྟུན་དགོས་དབང་གིས་ཚོགས་པ་མང་པོ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་བའི་ཁྲོད་ནས་ལས་ཁང་འདི་ནི་གཞན་ཕན་དགེ་རྩ་དང༌། དགེ་འདུན་འདུས་མང་ལ་དགོས་མཁོ་དང་མཚམས་པའི་ཞབས་ཏོག་སྒྲུབ་མཁན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཚོགས་པ་འདིའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་མཐུན་འགྱུར་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གནང་བཞིན་ཡང༌། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་མཚན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་རྩའི་ལས་ ིཁང་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཟུར་རྣམ་པས་ཀྱང་དེ་དོན་ཐུགས་བཅངས་ཀྱིས་སྲི་ཞུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྲུབས་ཡོད། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འགན་འཛིན་པ་རྣམ་པས་ཀྱང་དེ་དོན་ཐུགས་འཇགས་ཀྱི་མཛད་ཕྱོགས་སྔར་བཞིན་མཇུག་སྐྱོང་ཡོང་བ་ནས་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་ཅི་མཆིས་སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་རྒྱུར་བསྔོ་ཞིང༌། སླད་མར་ཡང་མཁྱེན་དཔྱོད་ལྡན་པའི་འགན་འཛིན་རིམ་པར་བྱོན་རྒྱུ་རྣམས་ནས་ཐོག་མའི་བཞེད་དགོངས་ལྟར། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན་ཐུབ་ཡོང་བའི་

-488-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས། སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་འཕྲོད་བསྟེན་གཞན་ཕན་ཁང་ནས་གནང་བར་བཅོས་བསྒྱུར་མེད་པར་འདིར་བཀོད་པའོ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སེར་བྱེས་ནད་འཕྲོད་ ིལྟ་སྐྱོང་ཚོགས་པའི་བྱུང་རིམ་སྙིང་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་བདུན་པའོ།། །།

-489-

ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ།

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་ཞེས་ ིམཚན་སྙན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་འདི་ཉིད། ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་༸རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དཔྱད་ ིགསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚད་མའི་བཀའ་ལུང་གིས་བསྔགས་པ། རྗེ་བླ་མའི་དངོས་སློབ་ཀྱི་ཁྲོད་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པ། མི་དབང་གཙུག་ན་མཛེས་པའི་ཏི་ཤྲི་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་དགུང་གྲངས་རེ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་སྤྱི་ལོ་༡༤༡༩ ལོར་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡ་གྱལ། བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ངམ་དབུ་མ་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དངོས་སློབ་ནམ་ ིམཁའི་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཁྲོད་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཀུན་མཁྱེན་མུས་སྲད་པ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་མཁན་རབས་

-490-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དོན་གསུམ་སོང་ཞིང༌། དེའི་རིང་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་འདི་ནས་སློབ་གཉེར་བ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་གཟིགས་དཔེ་མཁོ་འདོན་ཞུས་པ་ལས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་དང༌། གདན་སའི་མཁན་པོ། དེ་བཞིན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ། ས་ལམ་དང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། འདས་པའི་དུས་རབས་དེ་དག་གི་རིང་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤིང་དཔར་ལ་བརྟེན་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་མིའི་ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤགས་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་གློག་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་མིན།
ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་རྗེས་༸གོང་ས༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་སུ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་བརྒལ་བ་ཞིག་རྒྱ་གར་སྦག་ས་རུ་འདུ་འཛོམས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཤིང༌། ཁོང་རྣམ་པས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང༌། ཡང་སྒོས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གཉེར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གནང་བའི་ཁྲོད་སློབ་གཉེར་བར་གཟིགས་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་རྒྱུ་དེ་ཨང་དང་པོར་བརྩིས་ཏེ། སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་སྐབས་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ལ་གཞིགས་པའི་རྡོ་དཔར་ཐོག་ནས་རང་ཁུངས་ཡིག་ཆ་རྣམས་མཁོ་འདོན་གང་ལེགས་

-491-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

ཞུས་ཡོད།
དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོར་སེ་ར་ཆོས་སྒར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གནས་སྤོས་རྗེས་ལྡན་མ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་ལགས་མཁན་ཐོག་སྐབས་སྐུ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་གསར་བསྒྲུབས་གནང་སྟེ། རང་ཁུངས་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་ཤིང་དཔར་ཐོག་བརྐོས་ཏེ། གཟིགས་དཔེ་མཁོ་འདོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞུས།

དུས་རབས་ཉི་ཤའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་འགོ་སྟོད་ནས་བཟུང་བོད་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་མཁན་དབྱར་མཚོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང༌། དུས་མཚུངས་སུ་འདི་ག་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ལ་སློབ་གཉེར་དུ་ཕེབས་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་དེ་ཡང་མཐོ་ཤོས་ལ་བརྟེན། དེར་གཞིགས་པའི་གཟིགས་དཔེ་ཡང་གཅིག་མཚུངས་སུ་མཁོ་འདོན་ཞུ་དགོས་སྨོས་མེད་རེད། འོན་ཀྱང་སློབ་གཉེར་གཏིང་ཟབ་གནང་བར་རང་ཁུངས་ཡིག་ཆ་གཅིག་པུས་མ་འཐུས་པར་གནའ་བོའ་རྒྱ་གར་ ིཔཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་འགྲེལ་དང༌། བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་དགོས་གལ་ཆེར་སོང༌། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གཟིགས་དཔེ་མི་འདང་བའི་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད།

-492-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དེ་ཡང་སློབ་གཉེར་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་གྲྭ་རྐྱང་དབུལ་ཕོངས་ལ་སོང་དཔེ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་བླུ་དགོས་བྱུང་ན་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཆ་ནས་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་རིང་ནས་དགེ་འདུན་ཚང་མས་ཐུགས་རེ་གནང་བ་ལྟར་ཕྱག་དཔེ་འདྲ་མིན་ཁག་ཀློག་ས་ཡོད་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུགས་ལ་སོང༌། མཁན་ཟུར་བྱམས་པ་ཐེག་མཆོག་ལགས་མཁན་ཐོག་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་སྐབས་དེའི་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཡང་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ཉམས་མྱོང་དང༌། མ་འོངས་སློབ་གཉེར་བ་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་ཕན་ཐབས་སོགས་དགོངས་པ་གཏིང་ཟབ་བཞེས་ནས་གྲོས་བསྡུར་གནང་འབྲས། སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་ནས་དབུ་མར་འཕོ་སྐབས་གྲྭ་ཚང་ལ་འཛིན་གྲྭ་དེས་སྤྱི་འཇོག་འབུལ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་སྔར་ཡོད་སྲོལ་རྒྱུན་དཔེ་མཛོད་དེའི་སྟེང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྟན་འགྱུར་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཇི་སྙེད་ཅིག་དང༌། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱོན་ཆེ་ཞིག་རྩོལ་བསྒྲུབས་གནང་སྟེ། གྲྭ་དམངས་ནས་རྩ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་རིགས་ཅི་དགོས་ཀློག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དཔེ་མཛོད་ཅིག་འདུ་འགོད་བྱས་པ་རེད། དེང་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ཚན་རིག་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་དང༌། ཆ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་ལ་སླེབ་པར་སོང༌། ངེད་ཚོས་ཀྱང་འཛམ་

-493-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

གླིང་མདུན་དུ་བསྐྱོད་པའི་གོམ་པའི་འདེགས་འཇོག་དང་བསྟུན། སྔར་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་འཕོ་འགྱུར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཏང་ངོ༌། །
དེས་ན་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ད་ལྟའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་རེའི་སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་ལ་སྟབས་བདེ་ཡོང་སླད་དུ་ཆེས་དཀོན་པའི་གནའ་བོའ་ཕྱག་དཔེ་ཁག་མཁོ་འདོན་ཐུབ་ཆེད། འབད་པ་དུ་ ིམའི་རྩོལ་སྒྲུབ་འོག་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་གློག་ཀླད་སྡེ་ཚན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཟླ་སྒྲིལ་གྱིས་དེང་དུས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་ད་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་སོང་ཞིང་དེའི་རིང་འགན་འཛིན་ཡང་གཉིས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ཁོང་རྣམ་པའི་ལས་དུས་རིང་མཁོ་སྒྲུབ་གནང་བའི་ཕྱག་དཔེ། ༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཐོར་བུ་དང༌། བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང༌། ཆེས་དཀོན་པའི་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་འབུམ་འདྲ་མིན། ས་དགེ བཀའ་རྙིང༌། བོན་དང་བཅས་པའི་སྔོན་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་ལྷུན་པོའ་གཏོས་ ིདང་མཚུངས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས། རྒྱལ་རབས། རྣམ་ཐར། བཟོ་གསོ། སྒྲ་ཚད། སྐར་རྩིས། ཚན་རིག རྒྱུན་གཤིས། བརྡ་སྤྲོད། དག་ཡིག ཚིག་མཛོད། མགུར་དང་གླུ་གཞས་སོགས་མདོར་ན་གནའ་དེང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་གི་སྐོར་གྱི་དཔེ་དེབ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད། དཔེ་ཚོགས་འདི་དག་གིས་སློབ་གཉེར་བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་བསམ་བརྗོད་

-494-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ལས་འདས་པའི་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྲུན་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཕེབས་དང་ཕེབས་བཞིན་ཡོད། དཔེ་མཛོད་ཁང་འདིའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ཡོད་པའི་གློག་ཀླད་སྡེ་ཚན་གྱིས་ལོ་ངོ་འདི་དག་གི་རིང་རང་རེའི་ཡིག་ཆས་གཙོས་ཆེས་དཀོན་པའི་གནའ་བོའ་རྒྱ་ ིབོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་དཔར་བསྐྲུན་གྱིས་ཕྱག་དེབ་མི་འདྲ་བ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཙམ་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་ཡོད། དེ་དག་ལས་རང་ཁུངས་ཡིག་ཆས་གཙོས་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་ཕོད་ཡངས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཁག་ལ་འབོད་སྐུལ་གྱིས་ཆོས་སྦྱིན་དུ་ཕུལ་ཐུབ་པ་བྱུང༌། དེར་བརྟེན་ལོ་མང་ནས་སློབ་གཉེར་བ་འབྱོར་མེད་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་མི་ཐོབ་པའི་ཚབས་ཆེའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་རྣམས་དེ་གཏན་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་འདི་ཉིད་འགོ་ཚུགས་ཏེ་
ལོ་ངོ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཉེ་ལམ་འཚོགས་པར་རང་ཁོངས་མཁན་གདན་ཟུར་རྣམ་པ་དང༌། རྒྱལ་སྲས་བླ་སྤྲུལ་ཁག བཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་དང༌། རྩ་ཆེའི་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ་བཅས་གདན་དྲངས་ཏེ་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པར་ལོ་ངོ་བཅུའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཕྱོགས་བསྡོམས་ཀྱིས་ཚང་མས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ཡིད་སྨོན་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལན་བརྒྱར་གཏོར་བ་དང་དུས་

-495-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

མཚུངས་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་གྲོལ།
ལོ་ངོ་དེ་དག་གི་རིང་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་གློག་ཀླད་སྡེ་ཚན་གྱིས་དཔར་རྩ་གསར་བཅུག་ཐོག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་ཕྱག་དཔེ་གཙོ་གྲས་ཁག་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཏེ། ༡ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའ་གསུང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ༢ སློབ་ ིདཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གམ་ཀརྨ་ཤ་ཏམ། ༣ རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང༌། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། བྱང་ཆུབ་ ིལམ་རིམ་འབྲིང་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སྟོད་ཆ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སྨད་ཆ། སྡེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། ༤ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང༌། རྒྱུད་བླ་མའི་ཊཱིཀ རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན། ༥ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང༌། ིརྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས། ༦ མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང༌། མཆིམས་མཛོད། ༧ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང༌། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས། ༨ ༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང༌། ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང༌། ༩ པཎ་ཆེན་བློ་ ིབཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང༌། ལམ་རིམ་བདེ་ལམ། ༡༠ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང༌། ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་མྱུར་ལམ། ༡༡ རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་གསུང༌། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་ ི

-496-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སྐབས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང༌། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང༌། ཕར་ཕྱིན་ཟུར་བཀོལ་སྤྱི་དོན། ཕར་ཕྱིན་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད། མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན། རྗེ་བཙུན་རྣམ་འགྲེལ། ཤཱཀ་ལན་གོ་ལན་གསུང་ལན་གསུམ་དང༌། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ། ༡༢ པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་གསུང༌། འདུལ་བའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ནོར་ཕྲེང༌། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས་སོགས་དང༌། ༡༣ རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོའ་གསུང་དབུ་མ་དགོངས་པ་ཡང་ ིགསལ།

༼མཁས་དབང་འདྲ་མིན་གྱི་གསུང༌།༽ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་རྩ་བ་བཞི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག བྲ་ཏི་དྲང་ངེས། སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། དྲང་ངེས་འཇུག་ངོགས་སྟོད་ཆ། དྲང་ངེས་འཇུག་ངོགས་སྨད་ཆ། འདུལ་བའི་སྡོམ་ཚིག་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འདུལ་སྡོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། དྲང་ངེས་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན། སེར་བྱེས་གདན་རབས་ཟླ་བ་ནོར་བུ། སེར་བྱེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད། ཞལ་འདོན་འདམ་བསྒྲིགས།

-497-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

ཆོས་རའི་ཞལ་འདོན། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང༌། བྲ་ཏི་སུམ་རྟགས། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དཀར་ཆག ཞལ་འདོན་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བསྡུས་བཅས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔེ་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་ཟིན།
༼ཕྱག་དཔེ་དཔར་སློག་ཞུས་པ།༽ ༡ གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའ་མཛེས་རྒྱན། ༢ ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ། ༣ རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ི༼ད་ཡོད་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི།༽ འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན། ༡ འགོ་འཛིན་གཅིག་ཡོད་ལ་ཁོང་གིས་སྡེ་ཚན་ཚང་མར་བལྟ་རྟོག་དང་གནས་ཚུལ་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་ཐག་གཅོད་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འགན་འཛིན་ཕྱག་རོགས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ༢ དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་དྲུང་ཡིག་གཅིག་ཡོད། དེས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ལ་ཡིག་འབྲེལ་གྱིས་གཙོས་འབྲེལ་མཐུད་རྒྱུན་འཛིན་གནང་དགོས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཕྱག་དཔེ་དཔར་བསྐྲུན་སྐབས་ཞུ་དག་དང་གླེང་བརྗོད་སོགས་འབྲི་དགོས། ༣ གློག་ཀླད་སྡེ་ཚན་ནི་གལ་ཆེའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིས་གལ་ཆེའི་ཕྱག་དཔེ་དཔར་རྩ་གསར་འཇུག་དང༌། དེབ་གཟུགས་ཇུས་འགོད་ཀྱིས་གཙོས་ལས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་རྩོམ་བཞིན་ཡོད། འདིའི་ནང་གློག་ཀླད་བདུན་ཡོད་ཅིང༌། ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་དགེ་འདུན་པ་བདུན་ཡོད། ༤ དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ཁང་ནང་དུ་ཕྱག་དཔེ་དོ་དམ་པ་

-498-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཅིག་དང༌། འདུས་མང་ནས་ཕྱག་དཔེ་ཀློག་སའི་བཞུགས་གདན་དང༌། དེ་བཞིན་ཞབས་བཀྱག་བདུན་ཅུ་ཙམ་དང༌། མདུན་ལྕོག་རང་བསྒྲིགས་ཡོད་ལ། ལྗགས་ཀློག་གནང་རྒྱུའི་ཕྱག་དཔེ་དང༌། དཔེ་དེབ་རྣམས་བོད་ཡིག་དང༌། ལེགས་སྦྱར། དབྱིན་ཡིག རྒྱ་ཡིག་སོགས་གཙོ་གྱུར་ཐོག་དེ་མིན་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ཡོད། བོད་ཡིག་ནང་བཞུགས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་དཔེ་གཟུགས་གཙོ་གྲས་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་ན། བཀའ་བསྟན་ཐོར་བུ། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་འབུམ་ཁག ༧འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་འབུམ། རྒྱལ་ཚབ་ ིདར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ། བུ་སྟོན་ཐུགས་སྲས་སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོའ་གསུང་འབུམ། སྤྱན་ ིསྔ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༸རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༸པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏའི་གསུང་འབུམ། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཀེའུ་ཚང་འཇམ་

-499-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱི་གསུང་འབུམ། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་འབུམ། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། རོང་ཐ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། རོང་ཐ་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་གྱི་གསུང་འབུམ། རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཨ་ཀྱཱ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའ་གསུང་འབུམ། ཨ་ལག་ཤ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་ ིགསུང་འབུམ། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོའ་གསུང་འབུམ། ི༸སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། སྒོ་མང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ། རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐོར། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཉམས་བཞེས་ཆོས་སྐོར།
༼དེབ་གཟུགས།༽ བསྟན་འགྱུར། བསྟོད་ཚོགས། རྒྱུད། ཤེར་ཕྱིན། དབུ་མ། མདོ་སྡེ། སེམས་ཙམ། མངོན་པ། སྐྱེ་རབས། སྤྲིང་ཡིག ཚད་མ། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ཉེར་མཁོ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ༸པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། རོང་པོ་རྗེ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། རྡོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་

-500-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ། དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའ་གསུང་འབུམ། སྒིས་སྟེང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་ ིགསུང་འབུམ། རྗེ་དཔྱི་ས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རྩོམ། རྗེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་གྱི་གསུང་འབུམ། རྗེ་ཤར་གདོང་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། རྗེ་ལམ་རིམ་པ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། རྗེ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ། བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ། མཁས་དབང་བློ་བཟང་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྙེམས་བློའ་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། རྫོགས་ཆེན་ ིམཁན་ཆེན་པདྨ་བཛྲའི་གསུང་རྩོམ། སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ། རིགས་སློབ་དབུ་དགེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཁང་དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་གི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཛེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྩོམ་གཅེས་བཏུས། སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་གྱི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཧོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཁོ་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་གཅེས་བཏུས། དཔལ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རྩོམ། དྷཱིཿཚ་

-501-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

མུན་འཇོམས་སྒྲོན་མེའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སོགས་གསུང་འབུམ་གྱིས་གཙོས་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར་གྱི་ཕྱག་དེབ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་དང༌། རྒྱ་ཡིག་ནང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང༌། བསྟན་འགྱུར་གྱིས་གཙོས་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར་གྱི་དཔེ་དེབ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བ་བཞུགས་ཡོད། ཚན་རིག་དང་ནང་ཆོས་བརྩམས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར་གྱི་དབྱིན་ཡིག་དཔེ་དེབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད། ༼དཔེ་མཛོད་ཚོང་ཁང༌།༽ དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཀའ་པོད་ལྔའི་སྐོར་གྱི་ཕྱག་དཔེ་དང་དེ་བཞིན་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར་གྱི་ཕྱག་དེབ་དང༌། ༸གོང་ས་མཆོག་གཙོ་གྱུར་གྱིས་རང་ཁོངས་མཁས་དབང་རྣམ་པའི་གསུང་འོད་སྡེར་ཐོག་བཞུགས་པ་མང་པོ་ཚོང་འགྲེམས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།༼ཐོན་ཉེར་ཡོད་པའི་དེབ་གཟུགས་ཕྱག་དཔེའི་མཚན།༽ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གསུང༌། དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གསུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་གསུང་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དང༌། ༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་སོགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

-502-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གསུང་དབུ་མ་ཐལ་བཟློག་གི་དཀའ་གནད་གཏན་འབེབས།
༼མ་དཔེ་དཔར་རྩ་བཅུག་ཟིན་པ།༽ སོ་ཐར་གྱི་མདོ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱི་གསུང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། འཕགས་པ་ལྷའི་གསུང་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གསུང་དབུ་མ་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་པ་རྟོག་གེ་ ིའབར་བ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གསུང་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་གསུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོའ་གསུང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་ ིགསུང་དབུ་མ་རྒྱན། སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆའི་གསུང་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ ིཆེན་མོ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ཀུན་གཞི་རྩ་འགྲེལ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་བརྒྱད། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་བཞུགས་པ་བ་

-503-

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྐོར།

སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། ཀུན་མཁྱེན་འཚོ་སྣ་པའི་གསུང་འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རྒྱལ་ ིརབས་རྫོགས་ལྡན་གཞོན་ནུ་དགའ་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའ་གླུ་དབྱངས། ིལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང༌། ༸པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཀ་པ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསང་རྣམ། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་གསུང༌། དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོའ་མཛད་རྣམ། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ ིའབུམ། པོད་གཉིས། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད་བཞི། ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱི་གསུང་འབུམ། པོད་གཉིས། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་འབུམ། པོད་བཞི། ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏའི་གསུང་འབུམ། པོད་ཇ་དང་ཉ། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་དབང་མོའ་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཆོས་སྐོར་ཆ་ཚང་བཅས་སོི ། །༼འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆར་གཞི།༽ མ་འོངས་པའི་ལོ་ཟླའི་ནང་ང་ཚོས་དཀའ་སྡུག་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་གནའ་དེང་གི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་རྩ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ཡོད་འཚོལ་སྡུད་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་བགྱིས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་དྲན་དབང་རྣམས་དང་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བསྟར་ཐུབ་

-504-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

པ་ཞུ་རྒྱུ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་ཚེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གཟིགས་དཔེ་རྣམས་དད་སྦྱིན་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་རིན་མེད་ཆོས་སྦྱིན་ཐོག་འབུལ་ཐུབ་པ་ཞུ་རྒྱུ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཚེ་དུས་དུས་སུ་རང་ཁོངས་མཁས་དབང་རྣམས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དད་ལྡན་པ་དང་སློབ་གཉེར་བ་དག་ལ་ནང་ཆོས་སློབ་ཁྲིད་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་རྩོམ་རྒྱུ། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་འདང་ངེས་བྱུང་ཚེ་ལོ་ཙཱ་བའི་མཐུན་ཚོགས་ཤིག་བཙུགས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་གལ་ཆེ་ཞིང༌། ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་བོད་སྐད་ནང་ཕབ་བསྒྱུར་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱའི་ཆུ་ཐིག་གི་ཞལ་འདེབས་ཅུང་ཟད་འབུལ་རྒྱུ་དང༌། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་གོ་བདེའི་ལམ་ནས་དབྱིན་བསྒྱུར་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སོ། །ཞཅེས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཆེན་མོ་གཞན་ཕན་ཤེས་རིག་གཏེར་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་ལྟར་གནང་བར་བཅོས་བསྒྱུར་མེད་པར་བཀོད་པའོ། །སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ ིཁང་གི་བྱུང་བ་སྙིང་བསྡུས་སུ་བཀོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད་པའོ།། །།

-505-

ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ།
མཇུག་བྱང་དང་སྨོན་ཚིགདེ་ལྟར་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང༌། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་སོགས་གྲངས་མེད་པ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཐོ་སློབ་ཁང་ཆེན་པོ་སེ་ར་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་མཚན་གྱི་སྙན་པས་འཛམ་གླིང་སའི་གོ་ལར་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་འདི་ནི། སྔོན་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་སྨད་ཙམ་ལ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ིདངོས་ཀྱི་སློབ་མ་གྲངས་མེད་པའི་ནང་ནས་རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གཙང་སྟོད་མུས་སྲད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་དུ་གྲྭ་ ིཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་པའམ་འཛུགས་བསྐྲུན་མཛད་པ་ནས་བཟུང༌། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བར་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནས་རྒྱལ་

-506-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཅིང༌། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་དེའི་གདགས་གཞིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་བརྡས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང༌། བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སོགས་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པར་མཛད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའ་བློ་ངོར་དང་འཚམས་པ་འཆད་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པའི་ ིསྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་ཐར་འདོད་ཅན་གྱི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་བདེ་སྡུག་གི་རྩ་བ་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་གྱི་སྐོར་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུད་ལས།
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བསལ་བ་དང༌། །
མི་ཤེས་མ་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །
བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་བཞིན་དུ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་པ་འཚལ། །ཞེས་དང༌།

-507-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགརིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌།
བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །
ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །
ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང༌།

ཡང་མདོ་ལས་ཀྱང༌།
ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །
སྨན་པ་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །
སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །
སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །
ཞེས་དང༌། རྗེའི་གསུང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང༌། ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྨན་སྟེར་བ་ནི་སྨན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་བྱོན་ཡོད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་དང༌། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ། རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད། ལྷག་པར་དེང་གི་སྐབས་སུ་ནི་མིག་དང་སྐྲ་ཡི་ཚོན་མདངས་

-508-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

མི་གཅིག་པའི་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་དུའང་གྲྭ་ཚང་འདི་ནས་ཕེབས་པའི་མཁས་དབང་མང་པོས་ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཐུབ་པ་འདིའོ། །
འོ་ན་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་བྱས་རྗེས་སམ་སྙན་གྲགས་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཇི་ལྟར་ཕེབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རང་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའི་ལྡན་ཁྲི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་མེ་ཆེན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབར་བའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གླིང་ཕྱག་ ིའདེབས་པ་པོ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའ་རྒྱལ་ཚབ་སེ་རའི་ཁྲི་རབས་ལྔ་པ་སེར་བྱེས་ཀུན་མཁྱེན་བློ་ ིགྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཁྲི་ཆེན་བདུན། ཡང་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་

-509-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགརབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དང༌། བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བ་སེར་བྱེས་མཁས་མང་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཁྲི་ཚབ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་བྱོན་པའི་མཁན་རབས་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ལྷག་དང༌། གཞན་ཡང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའ་ཆབ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ ིརྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དང་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་དང༌། ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་མང་པོ་དང༌། ༸ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་མང་པོའ་ཡོངས་འཛིན་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར་ ིཔའི་འདྲེན་མཆོག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང༌། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དངོས་བསྟན་ ིསྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་ནས། ཕྱི་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐའ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པར་ཟབ་མོའ་དེ་ཁོ་ ིན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་གསལ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རྣམ་པ་

-510-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གཉིས་ལ་སོགས་པ་མཇལ་བའི་སྐལ་བཟང་མི་བསམ་པར། འུག་པའི་མིག་ལ་ཉི་འོད་དང་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་སྣུམ་ཁུ་ལྟར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྨྲའི་བྲག་རི་ལ། ཚད་ལྡན་ལུང་རིགས་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོག་མདའ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་འཕང་པས་བརྒོལ་ངན་གྱི་བྲག་རི་རྩ་གཏོར་མཛད་ཅིང༌། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་བསྐལ་བའི་བར་དུ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་སྟག་སེང་མཇིང་བསྣོལ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ལྕགས་ཁྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ཙམ་ནས་རྒྱ་གར་དང༌། བལ་ཡུལ། འབྲས་འབྲུག་སོགས་ནས་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ན་གཞོན་མང་པོ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་སྒྲིགས་ཞུགས་དང༌། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཙམ་ནས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ནས་ནང་ཆོས་སོགས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གནང་འདོད་ཅན་གྱི་གྲྭ་རིགས་ན་གཞོན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཕེབས་ཡོད། དེ་དག་གི་འཚོ་གོས་གནས་མལ་དང་སྨན་བཅོས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དགེ་རྒན་རྣམས་ནས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་སེར་བྱེས་སྤྱི་ཐབ་ཁང་ལ་ཟླ་བ་ཟླ་བའི་དགེ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་ལྟོ་དོད་འབུལ་དགོས་ཀྱི་སྐུ་ངལ་མང་པོར་གདོང་ལེན་གནང་སྟེ་སློབ་གཉེར་གྱི་མེ་རྩ་བརྟན་པོ་འཛུགས་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་འགའ་ཤས་ཡུན་རིང་ལྟོ་དོད་འབུལ་རྒྱུའི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན་

-511-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགསློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་མ་ཐུབ་པའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེང་སྐབས་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་ཅིང༌། བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བསྟན་འཛིན་དམ་པ། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཡུལ་ལུང་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་ནང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་མེད་ཀྱང་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་གནང་བའི་ཚོགས་པ་གཞན་བཅས་ཁྱོན་ཚོགས་པ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཙམ་གྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ། སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་ལའུ་རྡོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསྟན་བཟོད་པའམ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ལོ་ནས་ལོ་མཐུད་སྟེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་མང་གི་གསོལ་ཆས་ཡོངས་རྫོགས་ནར་གཏོང་གནང་བའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་གཏན་ནས་མེད་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་གོང་འཕེལ་དང༌། དངོས་གནས་དཔེ་ཆ་སློབ་གཉེར་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་གྲྭ་རིགས་རྣམས་གདན་སའི་ནང་གཏན་གནས་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གྱུར་ཡོད། དེར་བརྟེན་༸སྐྱབས་རྗེ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་དོ། །དེས་ན།
སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཀླུ་ཐོགས་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི། །
དགོངས་གནད་ལྟ་གྲུབ་འཁྲུལ་མེད་འཆད་པ་ལ། །

-512-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

འཇམ་མགོན་ཡབ་སྲས་འཁྲུལ་པ་ཀུན་དང་བྲལ། །གང་དེའི་ལུགས་འཛིན་དགོན་སྡེ་གྲངས་མེད་མོད། །

ཟླ་མེད་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཞེས་གྲགས་པའི། །འགྲོ་བའི་གཅོང་ནད་ཀུན་སེལ་སྨན་སྦྱིན་ཁང༌། །
ནམ་ཞིག་བྱུང་དང་འཕེལ་འགྲིབ་ཇི་བྱུང་སོགས། །

སྔོན་བྱོན་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་དོར་བའི། །ཕྱོགས་འཐོར་གདན་རབས་རཏྣའི་ཚོམ་བུ་རྣམས། །འཐོར་བསྡུས་ཁུངས་ལྡན་གསེར་སྐུད་ལ་བརྒྱུས་ནས། །དཔྱད་ལྡན་མཁས་རྣམས་དགྱེས་པའི་རྒྱན་དུ་བསྒྲུབས། །

འཁྲལ༵་མེད་ཁུངས་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ཤིན་ཏུ་དཀོ༵ན ༵ ། །འཁྲལ༵་མེད་དུས་ཚེས་བཀོད་པའི་རྒྱལ་རབས་དཀོ༵ན ༵ ། །འཁྲལ༵་མེད་གནའ ༵ ་རབས་འདྲི་ཡུལ་རྒན་པ་དཀོ༵ན། །འཁྲལ༵་མེད་རིག་གནས་ཕུན་ཚོགས་མཁས་པ་དཀོ༵ན ༵ ། །

དཀོ༵ན་ཀྱང་དཀོ༵ན་སར་མ་བཞག་དཀོ༵ན་རྣམས་བསྡུས། །དཀའ༵་ཡང་དཀའ༵་སར་མ་བཞག་དཀའ༵་ཐུབ་བསྟེན། །འབད་དོ༵ན་དོ༵ན་ལ་མི་རྨོ༵ངས་རྨོ༵ངས་སེལ་ཕྱིར། །

-513-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགཆོས་སྡེ༵་སྡེ༵་འདིའི་བྱུང་ཚོ༵ལ་ཚོ༵ལ་བཞིན་བཀོད། །
ཅེས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་དབང་པོའ་འོད་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ ིནི་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་༢ པའི་ནང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སེར་བྱེས་མཁན་རབས་དོན་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཁས་དབང་ཏྲེ་ཧོར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་གིས་འདི་འདྲ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་དང༌། གཞན་ཡང་དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སྐབས་དེའི་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་མཛོད་ལས་ཐོག་རྣམ་པ་ཡང་ཁོ་བོའ་སྡོད་ཁང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ ིལེགས་དར་བཅས་གནང་ནས། མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བ་བཞིན་ཧ་ཅང་རྒྱས་པོ་མ་བྱུང་ཡང་གྲྭ་ཚང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་སྒྲིག་དགོས་ཞེས་བཀའ་ནན་སྩལ་བ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་ཚེ་དབང་ལགས་དང་ཕྱག་རོགས་དབུ་འཛིན་ཞིག་བཅས་ལྷན་ཕེབས་ཀྱིས་གནང་རྫས་གཅིག་མཚུངས་དང་བཅས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕྱག་མཛོད་རྣམ་པས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན་ཁས་ལེན་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་མེ་འབར་ཤིང་སྣོན་ལྟར་བཀའ་ནན་གནང་བར་བརྟེན། བཙན་པོས་དེད་ན་བོང་བུ་མགྱོགས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱུར། དེར་བརྟེན་དེ་ནས་བཟུང་ལོ་གཉིས་ལྷག་རིང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་རྙེད་ལུགས་དང༌། རང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱིས་དཔོག་ཚོད་དང་བསྟུན་གོང་

-514-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

གསལ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་རབས་ཆོས་འབྱུང་འདི་བསྒྲིགས་ཁུལ་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་འཇིག་རྟེན་གནའ་མིའི་ཁ་དཔེ་ལ།
བསྟོད་མི་ཤེས་མཁན་གྱིས་བསྟོད་པ་ལས། །
སྨད་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་སྨད་ན་བཟང༌། །
ཟེར་བ་ལྟར་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཚོམ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང༌། ལྷག་པར་འདི་ལ་ནོར་བ་དང༌། ཆད་ལྷག་དང༌། གཞན་ཡང་བཀོད་མི་དགོས་པ་བཀོད་པ་དང༌། བཀོད་དགོས་པ་མ་འཁོད་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆེ་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སླད་ནོར་བཅོས་གང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་འཛེམ་ཟོན་མེད་པར་ཐད་སྩལ་ཡོང་བ་དང༌། དེ་ལ་སྙིང་ནས་ལེགས་གསོལ་ཞུ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེ་ནས་སྔར་ལོ་འདིའི་མ་གཞི་རོབ་ཙམ་བྲིས་ཟིན་པ་ན་འདྲ་བཤུས་དང་པོ་མཁས་དབང་སེར་བྱེས་གཙང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་བཟང་མཆོག་ལ་ཕུལ་ནས་ཞུ་དག་དང་པོ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པ་ལྟར་མཁས་དབང་གང་དེས་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་བརྩིས་ཏེ་གཙང་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་པ་དང༌། དེ་ཉིད་འདིར་བཞུགས་ཏྲེ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ལགས་ནས་ཁམ་ཕེའུ་ཀྲར་ནང་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་འདྲ་བཤུས་གཉིས་པ་སེར་བྱེས་སློབ་དགེ་ཆེན་མོ་མཁས་དབང་གཙང་རྗེ་དྲུང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ལ་ཕུལ་ཏེ། ཞུ་དག་གཉིས་པ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་

-515-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགམཁས་དབང་གང་དེས་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱི་གཙང་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་བ་མ་ཟད་མ་འོངས་བྱེད་བདེའི་བཀའ་སློབ་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བྱུང༌། དེར་བརྟེན་མཁས་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སྙིང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཡང་ཁོ་བོ་དང་ཏྲེ་དགེ་སློང་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དུས་ཚོད་ནམ་ཡོད་ལ་ཁམ་ཕེའུ་ཀྲར་ནང་རྙིང་བཅོས་དང་གསར་སྣོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཤེས་ཚད་ལ་དཔག་པའི་གང་གཟབ་བགྱིས་ཁུལ་ཡང་ད་དུང་ལྷག་ཆད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མང་ཡོད་པ་སྨྲོས་ཅི་དགོས།
དེར་བརྟེན་དེབ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་བཤུས་རང་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་སྐུ་སྒེར་བརྒྱུད་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༸གོང་ས་མཆོག་ལའང་སྤྱན་འབུལ་ཞུས་པར་སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་རྩོམ་འབྲི་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཞིབ་དཔྱད་བཅོས་སྒྱུར་དང་འབྲེལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང༌། རང་གཞུང་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས། སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་ཆེ་བརྗོད་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བྱུང་བ་གོང་དུ་ཟུར་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་དང༌། དེ་ཙམ་མ་ཟད་གྲྭ་ཚང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། ཕྱག་མཛོད་རྣམ་པ། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་མཐའ་མའི་ཞུ་དག་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལས་དོན་འདིར་ཕན་གྲོགས་རྒྱ་ཆེན་གནང་བར་སྙིང་དབུས་ནས་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་

-516-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

སོ། །སླར་སྨྲས་པ།
གང་ཞིག་འབད་པ་ལས་བྱུང་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་གང་ཡོད་དེས། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མི་འདོད་སྡུག་བསྡལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་བྱང་ཞིང༌། །
འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱམས་བརྩེ་དང་བཅས་ཚོགས་ཀུན་མྱུར་དུ་རབ་རྫོགས་ཏེ། །
འོག་མིན་ཞིང་དུ་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་འཐོབ་གྱུར་ཅིག །

བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་ལམ་གཙོ་གསུམ་དང་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་སྒྲུབ་འོ་མཚོ་འཕྱུར་བ་ལས།།འགྲོ་བའི་གཅོང་ནད་ཀུན་སེལ་སྨན་མཆོག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བསྔགས་པའི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

ཁྱད་པར་རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཉིད། །
གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའ་མགོན་དཔུང་ཤར་བའི་རྗེི ། །
བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང༌། །
ཞབས་པད་ཡུན་བརྟན་བཞེད་དོན་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །

འདི་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པ། །
ཇི་སྲིད་སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བར། །
དལ་འབྱོར་རྟེན་དང་གཞན་ཕན་ལྟ་བ་བཅས༌། །

-517-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་སམ་ཆོས་འབྱུང་འདི་ནི་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་བའི་ལུགས་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་མཛད་པའི་ཐ་མ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་གྲངས་༢༥༥༢ རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཆེན་པོ་བཏབ་ནས་ལོ་གྲངས་༦༠༡ ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་ཤིང་ ིགྲུབ་པའི་དབང་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་གྲངས་༥༨༩ ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དངོས་ ིསློབ་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་གྲངས་༥༥༨ བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཆོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་དང་པོའ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་ ི

-518-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་གྲངས་༤༨ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་(Karnataka) མངའ་སྡེའི་ནང་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་གྲངས་༣༨ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཆེས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་ནོ་སྦེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་ནས་ལོ་གྲངས་༢༠ ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གང་དེས་ཤིན་ཏུ་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་པའི་ཕྱི་ལོ། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༣༥ རབ་བྱུང་༡༧ པའི་ལོ་གྲངས་༢༢ པ་ཀུན་འཛིན་ཞེས་པ་ས་བྱི་བོད་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༡༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཕྱི་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༡༨ ཉིན་བྱང་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་༼མེ་ས་ཆུས་སེད་༽ གྲོང་ཁྱེར་༼སྦོ་སི་ཏྲོན་༽ གྱི་ཉེ་འདབས་ལྷ་མོ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལཱའི་མཚན་འཆང་བའི་ཆོས་ཚོགས་སུ་གནས་སྡོད་ཆོས་མེད་ས་མཐའི་སྤྲང་འཁྱམས་པ་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་མིང་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་ལམ་མིང་གཞན་ཚུལ་དགའ་འབོད་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡང་སྟེང་རང་ཤག་ཞི་བདེ་ཁང་དུ་མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་པས་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ཐོག་མ་འདི་དག་གློག་

-519-

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིགཀླད་ནང་བཀོད་པ་པོ་ནི་གུས་པའི་ཚ་བོ་སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་སློང་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་སོ། །འདི་ཡང་ཕ་མས་མཚོན་པའི་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཀུན་མྱུར་དུ་བྱང་ཆེན་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཇུག་བྱང་གི་ལེའུ་ ིསྟེ་ཉེར་དགུ་པའོ།། །།
ཚལ་འདིའི་ཆེད་དུ་གཞིས་དང་བྱེས་གཉིས་ཀར ༵ ། །
ཁྲིམ༵ས་ལྡན་འདུས་སྡེའི་བཤད་སྒྲུབ་འཛིན་སྐྱོང་སོགས། །
ཆོ༵ས་མཐུན་མཛད་བཟང་དྲན་དང་དད་པའི་སྟོབས། །
འཕེ༵ལ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཡིག་འཇོག་འདི་བགྱིས་སོ། །
འདི་ལས་འོངས་བའི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོའ་ཚོགསི ། །
ཁ་བ་དུང་དང་རབ་མཛེས་དབུ་བའི་མདངས། །
རྒོད་ཅིང་འཛུམ་པའི་འོད་སྣང་འབར་བ་ཡིས། །
འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་མུན་པ་དྲུངས་འབྱིན་ཤོག །
ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་སློབ་དགེ་མཁས་དབང་རྗེ་དྲུང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་གུས་པར་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བར་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་འདིར་བཀོད་པའོ། །

-520-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༄༅། །སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་ཆོས་འབྱུང་
རྟ་བདུན་བདག་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་
ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཁག་དེང་སྲོལ་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཀོད་པ།

༡ སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་གསུང་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ།
༢ འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་ལེའུ།
༣ མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོའ་ཐུབ་བསྟན་དྭངས་སྙིགས་ ིའབྱེད་པའི་ལེའུ།
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲབ་ཀྱི་གསུང་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།
༥ སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་གསུང་བཀའ་ཐང་བསྡུས་པ།
༦ བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས་འབྲོམ་གྱིས་འབུལ་མོ་ཆེ་མཛད་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན།
༧ གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་སེར་སྨད་མཁན་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ི

-521-

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།
༨ ༸སྐྱབས་མགོན་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ ིགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་དད་པའི་ཤིང་རྟ།
༩ ྋསྐྱབས་མགོན་ལྔ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རྟ་མགྲིན་པདྨ་ཡང་གསང་ཁྲོས་ ིཔའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་།
༡༠ སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་དགེ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་བཻཌཱུརྻ་སེར་པོའ་མེ་ལོང༌། ི
༡༡ ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་གདན་ས་གསུམ་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སམ་དཀར་ཆག
༡༢ ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་དབང་གི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར།
༡༣ ཡང་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་གི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ།
༡༤ པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན།
༡༥ བཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ།

-522-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

༡༦ པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་དང་དབའ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁག
༡༧ སེ་ར་སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་མཁན་ཟུར་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའ་ིརྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།
༡༨ རྭ་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་རྒྱབ་རིའི་ཆེ་བརྗོད་གནས་ཡིག་སྐོར་ཚད།
༡༩ ༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའ་ཡོངས་སྤྲུལ་ཕུར་ལྕོག་ ིཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་༸རྒྱལ་དབང་གང་དེའི་མཛད་རྣམ་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།
༢༠ ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེགས་བཤད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང༌།
༢༡ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རང་རྣམ་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང༌།
༢༢ མཁས་དབང་བྲག་སྣེ་ཀུན་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྣམ་གྲོལ་རྩངས་རྡོ་དམར་བའི་གདུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་པདྨ་རཱ་གའི་དོ་ཤལ།༢༣ སེར་བྱེས་རྫོང་རྩེ་མཆོག་སྤྲུལ་བྱམས་པ་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ཀྱི་གསུང་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཆོས་འབྱུང་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང༌།

-523-

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

༢༤ དགའ་བྱང་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་གསུང་དགའ་བྱང་གྲྭ་ཚང་གི་བྱུང་རབས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།
༢༥ ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།༢༦ བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་འབྲས་ཚྭ་བ་བློ་བཟང་ཉི་མའི་གསུང་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་གཡའ་དག་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང༌།
༢༧ འབྲས་སྤུངས་ཁྲི་པ་སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་གྱི་གསུང་འཕགས་ཡུལ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་བཞིན་རས་གསལ་བའི་མེ་ལོང༌།
༢༨ ཡང་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཆོས་དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་སྒྲ་དབྱངས།
༢༩ ༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་གང་གི་ཡོངས་ ིའཛིན་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་ཐར།
༣༠ བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་གསུང་གངས་ཅན་བོད་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་རབས་འདུས་གསལ་དུ་བཀོད་པ་སྔོན་མེད་ ིདྭངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང༌།
༣༡ མཁས་དབང་རྩིས་དཔོན་ཞྭ་སྒབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་གྱི་གསུང་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོ།
༣༢ མཁས་དབང་སེར་སྨད་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་

-524-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།
༣༣ རྒྱ་བོད་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དེབ་ཆེན་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ།
༣༤ སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་འཁྲུལ་བྲལ་རབ་གསལ་མེ་ལོང༌།
༣༥ མདོ་སྨད་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་དགེ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་འབར་བ།
༣༦ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས།
༣༧ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་གསུང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསང་བའི་ ིརྣམ་ཐར་ཚིག་བཅད་མ།
༣༨ སྔ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་བང་མཛོད།
༣༩ ཡང་མཁས་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང༌།
༤༠ ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེའིས་གསུང་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁ་སྐོང་གསེར་གྱི་སྙུ་གུ།
༤༡ འབྲས་བློ་གླིང་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་དབང་ལགས་ཀྱི་གསུང་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་གྱི་བྱུང་བ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

-525-

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

༤༢ སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རྒྱུད་གསོལ་འདེབས་བྱིན་རླབས་ཉི་འོད་འདྲེན་པའི་སྐྱ་རིང༌།
༤༣ ཡང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་ིབཤད་ཁྲིད་ཀྱི་བླ་རྒྱུད་གསོལ་འདེབས་བྱང་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།༤༤ སེར་བྱེས་བསམ་བློ་བཟང་དཀོན་མཆོག་གི་གསུང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཟླ་བ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང༌།༤༥ མཁས་དབང་མི་ཉག་མགོན་པོའ་གསུང་གངས་ཅན་མཁས་དབང་ ིརིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་ཕྲེང༌།
༤༦ སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཁམས་ཚན་སོ་སོའ་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ ིབའི་དེབ་ཐེར་ཁག
༤༧ བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་ལྷ་ས་ཞོལ་པར་ཁང་གི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག་ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག༤༨ མཁས་དབང་ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་སྡེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག
༤༩ རྫ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འཛམྦུའི་གསེར་གྱི་སྙེ་
མ།

༥༠ ༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའ་ིགསུང་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་

-526-

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང།

དོ་ཤལ།
༥༡ ༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རང་རྣམ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བཀོད་པ་འཁྲུལ་སྣང་སྒྱུ་མའི་ཟློས་གར།
༥༢ སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བརྗོད་པའི་གཏམ།
༥༣ འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ ིལེགས་མ།
༥༤ མཁས་དབང་བྱ་རིགས་པ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།
༥༥ སེར་སྨད་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་སེར་སྨད་ཐོས་བསམ་ནོར་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང༌།
༥༦ མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་པོའ་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ ིརྨད་དུ་བྱུང་བ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས།༼འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་མི་གསལ།༽ ༥༧ སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་ཆོས་འབྱུང་ལུང་རིགས་སྒྲོན་མེ།
༥༨ དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་འབྱུང༌།༥༩ འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་དེབ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར།

-527-

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

༦༠ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་ཐོར་བུ།
༦༡ འབྲས་ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་འཇིགས་མེད་དབང་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འཕགས་བོད་ཆོས་འབྱུང་ཛམྦུའི་གསེར་གྱི་འཁྲི་ཤིང༌། གླེགས་བམ་གཉིས།
༦༢ ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་ཏྲེ་ཧོར་ཁང་གསར་སྐྱབས་མགོན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་པདྨོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད་སོགས་ཡིག་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་དོ།།

སྒྲུག་ས་ཆོས་སྒོར་
དུ་མེ་ར་ཅྭ་སྒྲད་
གཤེས་ཀྱི་མཁན་
ལས་ཟུར་ཆམ་པ།

སྒྲུག་ས་ཆོས་སྒོར་ཀྱི་མཁན་
ལས་ཟུར་ཆམ་པ་ལྷན་བཞུགས།

སྒྲུག་ས་ཐར་འདོད་ཕྱིང་དུ
འདུ་མང་ཚོགས་སྒྲིན་ལས་འཆོགས་བཞིན་པ།

ཤཙོང་ས་མཆོག་གི་ཚ་གཙོས་རིས་མེད་
ཆོས་བཟུང་ཁག་གི་ཐུབ་ཆེན་རྣམ་པ་ལྷན་བཞུགས།

ཌ་ས་དེ་མཛོད་ཀང་གི་མདུན་དུ་དེ་
ལྟར་བསྐྱན་པའི་ཀཅོ་བང་དི་གས་གིཌི་
ཀང་འཛིན་པ་རྣམས་ལྷན་བཞུགས།

མ་ནུ་རི་ར་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་
ཏེས་སྨྲོང་སྐབས་ཀྱི་ཐུབ་ཐུལ་དང་།
དེ་བཞེས། མཁས་དབང་ཁག་གཅིག

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོར་ཨ་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱབ་རང་ལྟོ་སྤྱིག་སྐྱེལ་ཀོད་
གཤེལ་ཆགས་ལུ་བཞུགས་ཤིང་སྐབས།

ཤགོང་ས་མཆོག་ནས་སྒེལ་ཀོལ་གཞེས་ཚགས་
གུ་གསུང་ཆོས་བཀའ་དྲིན་བསྡུལ་བཞིན་པ།

ཤགོང་ས་ཤཚལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་སྒེལ་ཀོལ་ཤཚལ་བའི་ཚོ་བྱང་དུ་
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཇེངས་བཞེ་པ་གནང་སྐབས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ སྨན་༦ པར་སྒྲག་ས་
ཆོས་སྐར་ནས་སྒེལ་ཀོལ་ཏུ་ཕེབས་
སྐབས་མེའི་ཚོར་ཇེ་འཁོར་འབབ་
ཆོགས་གུ་བཞུགས་པ།

ཐུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནང་ཆེས་དགེ་བའི་དཔུང་
ལག་གཡེག་རྣམ་དམ་བཅའ་བའི་ཚོགས་བཞིན་པ།

མཁན་རབས་རེ་བརྒྱད་པ་ཅེ་དོར་དོན་གྲུབ་སྐོབས་རྒྱལ་
མཆོག་ནས་མཁན་རབས་རེ་དྲུག་པ་ཇེ་བཙུན་ཆོས་དབང་
དབང་ཕྱུག་མཆོག་ལ་མནྡལ་ཆེན་གསུམ་འབུལ་བཞིན་པ།

ཞེ་ར་ཚོགས་ཆེན་མདུན་དུ་མཁན་རབས་
རེ་དགུ་པ་ལྷན་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་མཆོག་
ནས་དམ་བཅའ་གཟིགས་རོག་གནང་བཞིན་པ།

མཁན་རབས་རེ་དུག་པ་ཅི་ཙེ་བཙུན་རྫོང་བཅང་དབང་ཐུབ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དགེ་འདུན་པ་ལག་གཅིག་དང་བཙོ་སྒྲིང་གནང་བཞིན་པ།

རྒྱ་གར་ཚོ་རྒྱས་ཚེར་ཅིས་གྲུ་ཚང་པི་ཀ་རྩུག་ལག་ཁང་དང་པོའི་མདུན་དུ་གསར་ཞུགས་བློ་བ་གཉེར་བ་ལ་ག་ཅིག་ནས་ཡིག་དིགས་འཕྲིའི་སྐོག་ལ་བཙོན་བཞིན་པ།

གཙུག་ལག་ཁང་གཤིས་པ་
གསར་བཞེངས་གནང་བཞིན་པ།

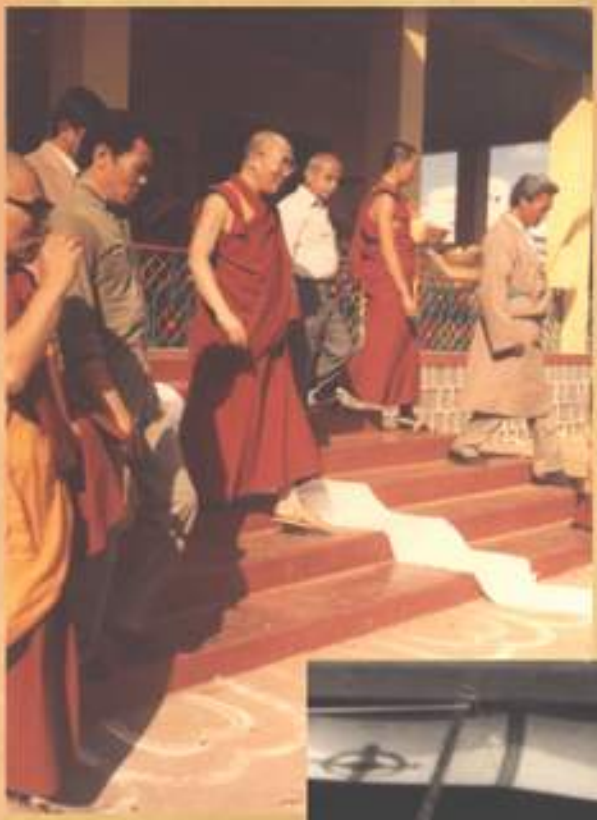

ཟླ་བོ་༡༩༩༠ ལོར་དཔལ་ལྡན་གཙུག་ལག་
ཁང་རྩིང་པ་གསར་བཞེངས་དབུ་འཛུགས་
ལ་ཡོང་ས་མཆོག་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་བ།

ལཱཡིཾ་རྩེར་ལཱཡཱཕུའབཱཡཱཚགས་རྒྱུན་ཆེན་པོཚཆོག་ནས་ཞེས་ཆོགས་ཆེན་དུ་སྒང་དོར་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་བསྐུལ་བ།

ལཱཡིཾ་རྩེར་ལཱཡཱཕུའབཱཡཱཚགས་རྒྱུན་ཆེན་པོཚཆོག་ཞེས་ཏེའུ་གུ་ཚང་དུ་ཆོབས་བསྐུར་གནང་བཞིན་པ།

ལས་ཁུངས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཤར་ཨོ་ཆེར་ཏན་ཐོག་བཅང་དབང་སྒྲག་ཚོགས་དགེ་འདུན་པས་ཞལ་བཟབ་བསུ་གནང་བཞིན་པ།

ཤཱཀྱ་མ་ཤྲཱ་མ་ཎེར་ཆེན་ཨོ་མཆོག་ནས་མཁན་སློབ་འདུས་དཔའ་ཚེང་ཡོངས་ལ་ནང་ཁྲིན་ཡང་གསང་ཀྱི་དབང་ཆེན་གནང་སྐབས།

ཞེར་ཉེས་དགེ་འདུན་པ་ལ་ལག་གཌིག

ད་ལྟའི་སེར་ཆོག་ཆེན།

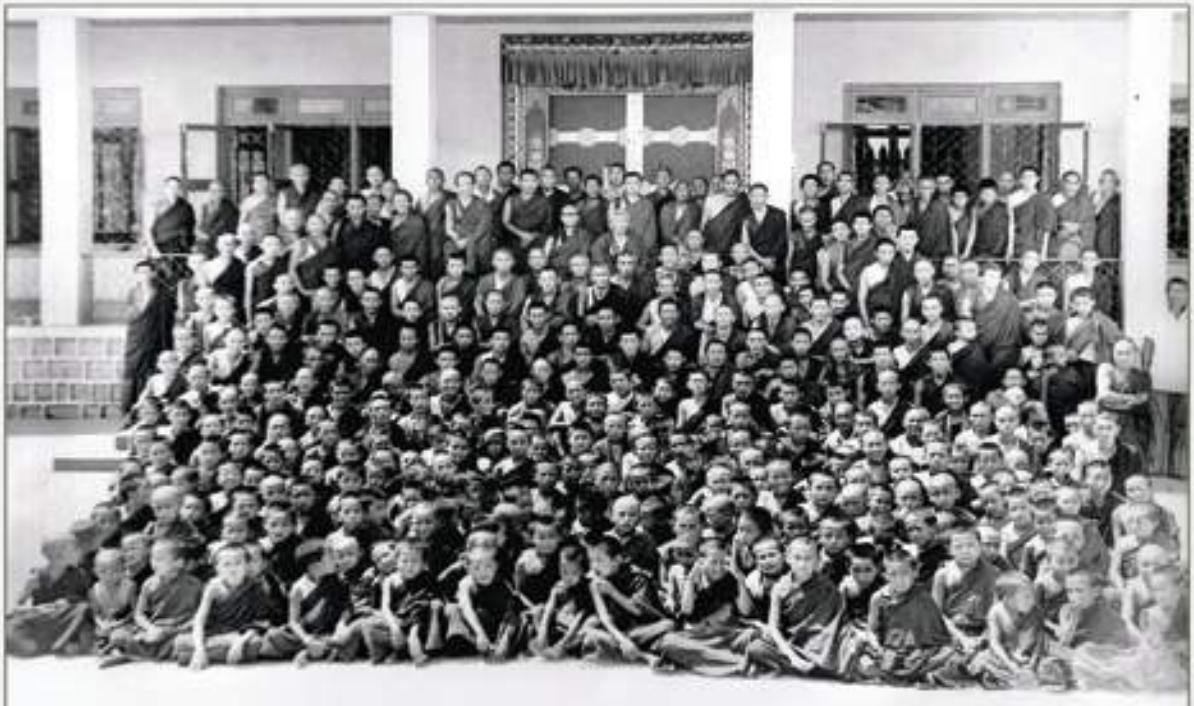

དཔལ་གྲུབ་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་སྐབས།

གྲུབ་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཆེན་སྒོང་སྐབས།

ཐུབ་བོར་ཤར་ཕྱོགས་ཀ་ཆརཙེའི་གིཤང་ཕུའི་གྲུབ་ལག་ཁང་དབུ་འཛུགས་ཞུ་བ།

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཐོན་རིས་པོ་མཆོག་དགས་མེད་བྱེག་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསུང་ཆོས་བཀའ་དྲིན་བསྟལ་བཞིན་པ།

རྒྱལ་བའི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ།

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཐོན་རིས་པོ་མཆོག་མེད་བྱེག་ཚང་དུ་ཆོས་བསྟན་བཀའ་དྲིན་བསྟངས་པ།

ཨཡོང་མཁན་ཆོག་དབུ་བཞུགས་
ཇོག་ཞེར་བྱེས་ཐུ་སྒྲུལ་ལྷན་ཚོགས།

ཞེར་བྱེས་མཁན་གདན་ཟུར་ལྷན་ཚུགས།

ཁྲི་ཆེན་གོ་བཞི་པ་ཀཪཉ་རྫེ་བཙུན་ཡུན་གྱབ་བཙོན་འགྲས།

ཁྲི་ཆེན་གོ་དྲུག་པ་ཁར་རྫེ་བཙུན་རྗེ་དྲང་ཕུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ།

མཁན་རབས་༦༣ རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་རྒྱམཚོ།

མཁན་རབས་༦༤ རྗེ་བཙུན་ཕྱུན་ཐུབ་ཐབས་མཁས།

མཁན་རབས་༦༦ རྗེ་བཙུན་ཆོས་བཟང་དབང་ལྡན།

མཁན་རབས་༦༥ རྗེ་བཙུན་ཆོས་བཟང་དོན་ཡོད།

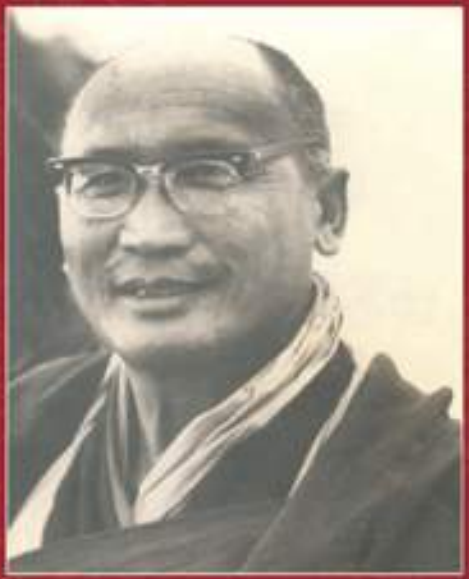

མཁན་རབས་༦༩ རྗེ་བཙུན་དོན་གྲུབ་ཐུབ་བསྟན་ཆུལ།

རྗེ་སྐྱོབ་ཐང་ཨེཊ་རབ་གནས་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ལེགས་སྐྱེས་ཞེང་གི་ལག་ཁྱེར།

མཁན་རབས་༦༨ རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་ཡེཤེས་ལྷན།

མཁན་རབས་༧༠ རྗེ་བཙུན་སྐོ་བཅང་ཞྭབ་བསྟན།

མཁན་རབས་༡ རྗེ་བཙུན་ཤྲཱི་བཟང་ཆོས་དེང།

མཁན་རབས་༢ རྗེ་བཙུན་ཀུན་མཁྱབ་པ་ཇེག་མཆོག

མཁན་རབས་༣ རྗེ་བཙུན་ཤྲཱི་བཟང་དོན་ཡོད།

མཁན་རབས་༤ རྗེ་བཙུན་ཤྲཱི་བཟང་དཔལ་ལྡན།

རྒྱུད་སྡེད་མཁན་ཆུང་རྫོང་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ།

རྒྱུད་སྡེད་མཁན་ཆུང་རྫོང་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་བཟང་།

རྒྱུད་སྡེད་མཁན་ཆུང་རྫོང་རྒྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

རྒྱུད་སྡེད་མཁན་ཆུང་རྫོང་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས།

རྒྱུད་སྡེད་མཁན་པོ་རྗེ་བཙུན་སྐྱོབ་བཟང་བདེ་ལེགས། རྣམ་གྲོལ་ཆོས་གླིང་གྲྭ་ཚང་པཎ་ཆེན་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས།

རྒྱལ་སྤྱིད་ཚབ་དཔྱད་ཡ་བ་ལོ་དགོན་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ཐུབཙལ་ཆོས་བཟང།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོའི་ཟིན་ཏེག་ཆགས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུ་ཚེས་པར་རྒྱབ་ཅིག

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ངོས་འཛིན་མཛད་པོ་རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚན་ཞབས་དང།
སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡང་སྲིད་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པོ་སེར་བྱེས་
ཨ་ཀ་དར་ཧན་ཀེའུ་ཚང་ཡེ་ཤེས་སྨོན་ལམ། ༼གཡས་༽

༸གོང་ས་མཆོག་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུ་སྐབས།

༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་མཚན་ཞབས་
སོག་པོ་རྗེ་བཙུན་དངོས་མཆོག་ཉིད།

༡༩༥༩ མ་སུ་རིར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་
པཎྜིཏ་ནེ་ཧེ་རུ་དང་མཇལ་འཕྲད།

༸གོང་ས་མཆོག་དང་སྐུའི་གཅུང་པོ་མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་སྐབས།

ལྷུང་བཤགས་ལྷོ་ལྷདང། རྒན་དྲུག་མཆོག་གཤེག རྒྱ
མ་ཁེར་གཅིག་སོགས་རྣོས་རའི་ནང་གི་ཡེལས་རིམ་ལག

ས་བྱས་ཆོས་རའི་རྒྱབ་ལ།

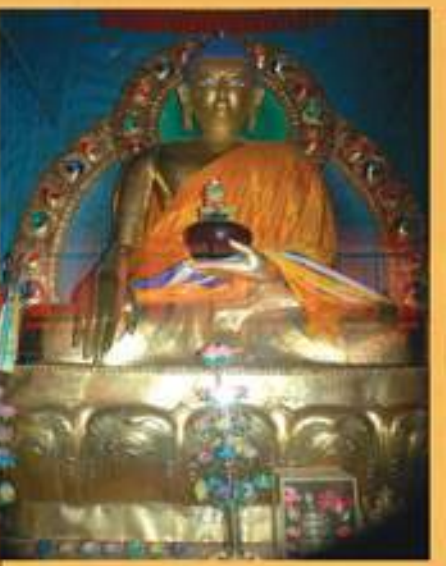

ཞེན་ཏེ་ཁ་ཤུག་ལག་ལང་ནང་གི་
དེན་གཅོ་ཐུབ་དབང་སྒྲུབ་ནས་
དང་བཞུགས་ཐུབ་རིན་པོ་ཆེ།

ཇྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ།

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སྡེ་སྤྱན་རྩེ་ད།

ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ།

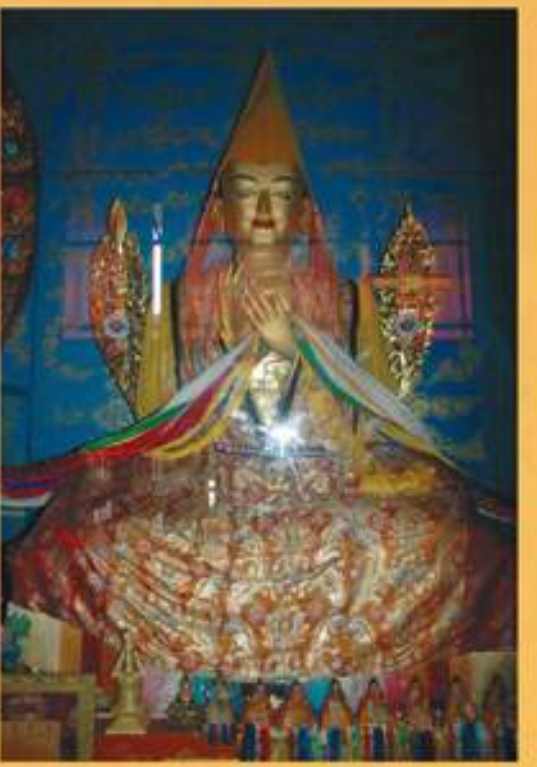

འཇམ་མགོན་ཐུབ་བསྟན་ཚོང་པ་ཆེན་པོ།

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གདུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཅོག་ཐག

གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་རེན་གཅོད་ཞིབ་དེམ་ཁག

གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་སྐྱེང་
གི་ལྷན་བའི་གཅིན་རྒྱང་།

གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྩོམ་རའི་བགོ

ལུགས་བའི་གཤིས་
ཆུང་ནང་གི་རྟེན་
གཅོག་ཏུ་དང་རྟེ་
ཡབ་སྲས་གསུམ་
ཀྱི་ཞལ་ཐང་འཚོམ་
བྱེད་མ།

སེར་བྱིས་སྐུར་བ།

རྟ་མཆིན་ཡང་གསང་།

རྟ་མགྲིན་ལས་མ་གསུངས་ཤིལ་གནོན་དང་། ཡང་གསང་སྔ་དག་མོག་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཁག

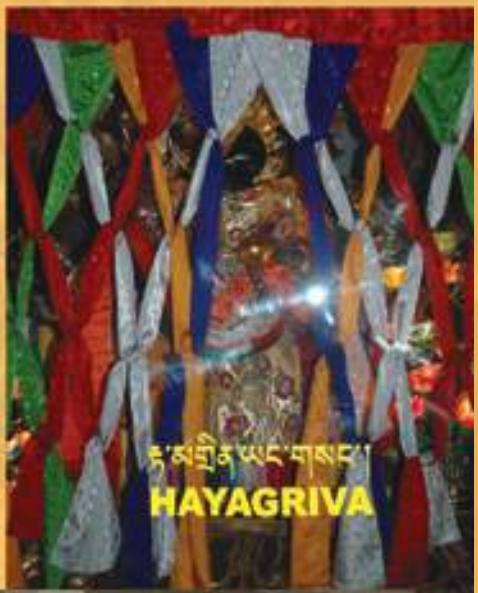

ཆོས་སྐྱོང་དེགས་པ་ལྷམ་ཕྱིང་དང་ཡང་ཐན་རྒྱལ་ཆེན་གཉིས་ལག

གུ་རུ་པདྨ་སཾབྷ་ཝཱ།

ཤཀྱ་དབང་ལྡན་ཆེན་པོ་དགེ་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ཆོས་ཀུན་ཞེན་ཞེས་བྱ་ཐུབ་ཀློག་ལག་ཁང་དུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་བཀའ་དབང་གནང་སྐབས།

ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་ཡི་དམ་གང་ཞེས་སྒོམ་འདུག་བཞིན་པ།

ཡི་དམ་རྟ་མགྲིན་ཀྱི་བཀའ་དབང་གནང་བཞིན་པ།

རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་དཀྱིལ་འཁོར།

འཕགས་ཡུལ་དུ་གཙང་གཞེངས་
གྲྭ་བའི་ཞེང་གི་ཀུན་ཚོང་གི་ཁམས་ཚན་ཁག

དར་གདོང་ཁམས་ཚན།

ལགས་ཐོ་ཁམ་ཚན།

ཇེ་རོང་ཁམས་ཚན།

ཏ་ཐལ་ཁམས་ཚན།

ངང་ཀི་འཚམས་ཚན།

ཆོ་ཁ་འཚམས་ཚན།

སྟོ་ལ་འཚམས་ཚན།

སྐོམ་རྩེ་འཚམས་ཚན།

ལུ་བ་འཚམས་ཚན།

ལྷན་མ་ཁམས་ཚན།

མངའ་རིམ་ཁམས་ཚན།

གཙང་པ་ཁམས་ཚན།

དཀའ་ཐོ་ཁམས་ཚན།

རྩེད་ཐང་ཁམས་ཚན།

-567-

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

ཞེས་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གྲྭ་ཚང་གི་གཏོར་སྒྲུབ་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ ིགཏམ་དང་ཞལ་འདོན་རྩ་ཚིག ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་ཡིག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་སོགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་ ིབ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་ ིདགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

-568-

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཚིག་གསུམ།

སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱུང་བའི་དུས་རིབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་གནས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱུང་རབས་ཡི་གེར་མ་འཁོད་པ་བྱུང་རབས་ཡི་གེར་མ་འཁོད་པའི་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་། རྡོ་ཆས་གསར་རྙིང་དུས་རབས་སྐབས་ནས་བཟུང་བྲག་རྡོ་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་སེམས་ཅན་དང་ཅ་དངོས་སྣ་ཚོགས་པའི་འདྲ་རིས་བྲིས་ཤིང་བརྐོས་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་སྲིད་པའི་མིག་ཏུ་གྱུར་དང་འགྱུར་བཞིན་པར་མ་ཟད། རིམ་གྱིས་ཡི་གེའི་སྲོལ་དར་ཏེ་བྱུང་རབས་ཡི་གེར་ནས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཚོ་དུ་མའི་སྣང་བརྙན་གསོན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་། ལོ་རྒྱུས་དང་སྐྱེས་རབས་སོགས་ནི་བྱུང་བ་རིག་པའི་ཆ་ཤས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཞིག་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བ་རྣམས་མི་རབས་རྗེས་མ་དག་ལ་གསལ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར། ད་ལམ་སེར་བྱེས་སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་གིས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཆགས་པའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུསཤིན་ཏུ་གསལ་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆོས་འབྱུང་༼སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་

-569-

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

པོའ་འོད་ཟེར་༽ སྟོད་སྨད་གཉིས་འདི་དག་ལྗགས་རྩོམ་མཛད་ཅིང་། དེ་སྔོན་ཆོས་ ིའབྱུང་འགའ་ཤས་མཆིས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའ་ས་ཕག་དུས་འགྱུར་རྗེས་ཀྱི་བྱུང་ ིབ་ཞིབ་རྒྱས་གསལ་འཁོད་བྱས་པ་ཉུང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཁོ་ན་མིན་པར་འདི་ཉིད་རྩོམ་པ་པོ་ནི་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་གོང་ནས་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་པ་དང་། རིམ་བཞིན་སྦག་སར་ཆོས་སྒར་སོགས་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་ཆགས་པ་དེར་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་འགྲོགས་པའི་དངོས་བྱུང་ཉམས་མྱོང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་ཆོས་འབྱང་ཁག་བརྩམས་པས། ཁུངས་དང་ལྡན་ཞིང་། རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་ལ་ཚིག་སྦྱོར་ལེགས་པ། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐུ་འདྲ་དང་ཞལ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཚོན་ཅན་བརྙན་པར་འབོར་ཆེན་བར་བཅུག་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལེགས་གསོལ་ཡི་རངས་བསྔགས་བརྗོད་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཕྱག་རོགས་མང་དུ་གནང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་འདི་པར་སྐྲུན་གྱི་སྦྱིན་བདག་གནང་བ་སོགས། མདོར་ན་ལས་གཞི་འདིར་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་རོགས་རམ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ལ་འདི་གའི་ལས་བྱེད་ཡོངས་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་འདི་པར་སྐྲུན་གྱི་འགན་འཁྲི་མཆིས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ།

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ཟླ་བ་༡ཚེས་༣༡ཉིན་བཟང་པོར་ཕུལ།

སེར་བྱེས་ཆོས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་རྟ་བདུན་བདག་པོའ་འོད་ཟེར། ིསློབ་སྟོན་པ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཨཙཱརྻ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན།
རྩོམ་པ་པོ། སེར་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ།
ཞུ་དག་པ། གཙང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཆོས་བཟང༌། སེར་བྱེས་སློབ་དགེ་རྗེ་དྲུང་
བསྟན་འཛིན། དཔེ་མཛོད་དྲུང་ཡིག་གཙང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ལྡན།
དཔར་སྐྲུན་རྒྱུ་སྦྱོར་བ། སེར་བྱེས་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་རྣམ་པ།
པར་རྩ་འཇུག་མཁན། སེར་ཏྲེ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས།
བརྙན་པར་ཇུས་འགོད། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་གློག་ཀླད་སྡེ་ཚན།
འགྲེམས་སྤེལ། གངས་རྒྱན་རིག་མཛོད་དཔེ་ཚོང་ཁང༌།
དཔར་སྐྲུན་བྱེད་ཡུལ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི།
དེབ་གྲངས། ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ།
དེབ་ཚད། ༡༦.༥།༢༢.༥
འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་ལོ། ༢༠༢༠
འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་སྒྲིག སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དཔར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པ་དགོངས་འཇགས་འཚལ།

Sera Jey Library & Computer Center
Sera Jey Monastic University
P.O. Bylakuppe-571104
Dist Mysore Karnataka State,
South India
Tel: +91-8223-258098
e-mail: sjlcp@rediffmail.com

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ཐུབ་པའི་ཚེ་ན་ཀུན་ཏུ། །
གཙུག་ཏོར་གསུམ་ལྡན་ཞབས་ཀྱི་ཐད་ནས་བྱུང་བ། །
རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས། །
ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན། །